

24978 dublet

SURETE ȘI IZVOADE

(DOCUMENTE SLAVO-ROMÂNE)

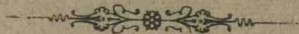
PUBLICATE

DE

GH. GHIBĂNESCU

Profesor

Membru corespondent al Academiei Române.

VOL. II.

Publicațiune făcută sub auspiciile Ministerului Cultelor și Instrucțiunii

I A Ș I

TIPOGRAFIA „DACIA” ILIESCU, GROSSU & COMP.

1907

Prețul 6 lei

Inu.A.41.635

SURETE ȘI IZVOADE

(DOCUMENTE SLAVO-ROMÂNE)

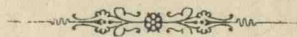
PUBLICATE

DE

GH. GHIBĂNESCU

Profesor

Membru corespondent al Academiei Române.

VOL. II.

Publicațiune făcută sub auspiciile Ministerului Cultelor și Instrucțiunii

113210

Donațiunea
ION BOGDAN

I A Ș I

TIPOGRAFIA „DACIA” ILIESCU, GROSSU & COMP.

1907

Prețul 6 lei

333

TECA CENTRALA UNIVERSITATII
BUCURESTI
TA 24 978
CONTROL 1961

Biblioteca Centrala Universitatii
BUCURESTI
Cota 24 978 dublet
Inventar 113 210

1961

D

B.C.U. Bucuresti

C113210

VOLUMUL II.

DOCUMENTE SLAVO-ROMÂNE

(1433—1633)

VOLUMUL II

DOCUMENTE SLAVO-ROMANE

(1831-1833)

P R E F A Ț A

Volumul ce dau azi cetitorului e al doilea din colecția mea Surete și Izvoade. După cele cuprinse în el, am ținut să dau documente slavo-române din cele mai vechi timpuri până la Vasile Lupu. În continuare a vol. I, țineam la început să dau documente dintre 1570—1633; cum însă în cursul publicației am căpătat și documente mai vechi, le-am pus în corpul volumului, lăsând cetitorului specialist grija de a le coordona și sistematiza.

O ochire fugitivă asupra varietății izvoarelor, de unde am cules documentele va explica varietatea lor. Ar fi fost mult mai lesne, ca luând seria de documente a unei moșii după pachetul de acte sau condica de copii să le public după moșii în ordine cronologică. Și volumul ar fi ȳșit mai rāpede și munca mea mai ușoară; dar așa să spicuești din diferite pachete actele, cari prin vechimea lor se referă la o anumită epocă, îți spune mai complect de acea epocă e mai greu. Poate în alte volume să dau și în corp o serie de documente cu referință la o moșie, cum de pildă ar fi actele Vasluiului; dar așa a te opri asupra oricărei moșii și a expune cronologic actele, se ocupă în prea multe file puține fapte; iar a le da în regeste n'am ținut nici odată la aceasta, de oare-ce se trunchiază viața documentului și se perde interesul multilateral, ce-l are ori ce document. M'am deprins a le copia în întregime și a le reda în întregime.

Față cu izvoarele, de unde am cules documentele, sînt mai mult de 30 la număr. De la unii am căpătat pachete întregi, în care celîm istoricul total al moșiei la care se referă. Unele însă au fost izolate, dar nu mai puțin importante. Din cele 160 documente căte cuprinde acest volum, 23 sînt din pachetul Nisporeștilor (d-na Roseti); 16 din pachetul Bogdăneștilor (învățătorul Gr. Tabacaru), 15 din pachetul Băcanilor de la Tutova (dl. Mahi Paladi), 11 din pachetul Văscanilor și Horgeștilor (dl. Gh. Strat), 10 din pachetele Ariămeștilor (dl. Albert Daniel), 10 procurate prin librăria Șaraga, de la care am căpătat sute de acte vechi spre copiere, 9 de la dl. Gr. Buțureanu, 8 de la dl. Spiridon Irimescu pentru Tupilați și Bădești, etc. etc. Cu căte actele sînt mai singuratice, cu atăt au mai mare interes, căci se capătă mai greu și se completează nici nu știi cum unele date din vechi de oameni și lucruri.

A stărui asupra conținutului actelor cuprinse în acest volum, e a le repeta mai desvoltat sumarele. Varietatea conținutului lor, ne îngreue această lucrare de sintetizare.

Un lucru în a se desprinde din literatura documentelor din acest volum. Fînd cu referință la o epocă, când slavonismul slăbește, și apare limba română în cancelaria domnească, să vedem ce observări am putea scoate asupra acestui fenomen de bilinguitate în cancelarie și cum o limbă a cedat locul celeilalte. Fenomenul s'a petrecut pe nesimțite, de jos în sus, de la neoficiali la oficiali. Cu căte oficialitatea era mai mare și cel chemat la o afacere era mai oficial prin funcțiunea lui, cu atăt limba de comunicare era cea oficială slavonă—fie că o știa bine sau nu partea împričinată.

Acest lucru nu era numai în cancelarie, ci și în biserică, unde cu căte era biserica mai pentru popo-

rul de jos, cu atât s'a simțit nevoia de cărți pe rumânic. Așa ; din 22 zapise particulare numai 9 sînt scrise în slavonește, restul în românește (din care 9 cu data nesigură). Incepuse lumea cu mult înainte de epoca lui Vasile Lupu să întrebuițeze limba românească în daraverile lor particulare și diacii își făceau o datorie dând pe rumânește afacerea, cu o grijă, care arăta o perfectă cunoștință a limbei, de și atunci o întrebuițau pentru prima oară în scris. Corecțea formelor gramaticale, construcția sintactică, totul arată o cultură desăvârșită la diecii timpului, cea ce face că scrisul lor ne slujește complect la studiile de limbă. Cu cât siguranța și corecțea se vede în fraza românească, cu atât se perde corecțea frazei slavone, unde se găsesc cu imbelșugave românisme, dovadă vie că diecii își aveau ca limbă maternă a lor româna, și ca limbă de împrumut slavona.

Trecând la a doua categorie de acte, găsim zapise de mărturie de la diferite fețe de boeri și boerinași pentru vânzări, cumpărări și alte daraveri. Din 18 zapise de asemenea natură, numai 6 sînt scrise în românește, din care două au dată fixă, iar 4 fără dată; restul de 12 zapise sînt redactate în slavonă, ca una ce era limba de cancelarie a fețelor oficiale.

Cărți de divan sînt numai două, amîndouă în limba slavonă, căci în divan a domnit mai mult limba slavonă.

Cărți domnești de chemat în judecată sau de pus în stăpînire pe cineva numărăm 16: din acestea 9 sînt scrise în românește și 7 în slavonește. Studiul acestor cărți domnești arată un pas înainte făcut în procedura veche. Secl. al XIV și XV-a nu cunoștea asemenea cărți, așa că nu putem ști bine cum se prezenta o acțiune la divan, și cum era ordinea de zi. Cu vremea s'a găsit sub forma cea

VIII

mai primitivă : Domnul scria slujbaşului din localitatea unde se isca afacerea, şi-i atrăgea atenţia că cum va vedea cartea Domnească să urmeze întocmai. Cam de la Radu Vodă cel Mare şi mai ales de la Gaşpar Graţian limba acestor cărţi domneşti a început să fie cea română, lucru care rămâne permanent şi supt Vasile Lupul. Stilul acestor cărţi gospod tradează moravurile epocii, temperamentul domnilor, cum şi alte amănunte vrednice de cunoscut.

Ispisoace şi urice domneşti formează grosul documentelor din volum; ele sînt în număr de 85; toate sînt scrise în slavoneşte; Stilul acestor ispisoace e în mare majoritate acelaşi, căci cancelaria a complectat încetul cu încetul ca textul uricului să cuprindă în sine şi procedura în săvârşirea actului. De la redactarea simplă şi scurtă a uricelor de supt Alexandru cel Bun până la cele de mai apoi din secolul XVI şi XVII este o diferenţă simţită, a vrod propriu al practicii cancelariei prin diecii noastră.

S'a dat de altii lista diecilor şi boerilor timpului. În indicele ce întovărăşeşte volumul, specialistul va găsi acul în carul cu fân, căci mai ales în cercetările istorice trebuie să înlesneşti munca cetitorului prin arătări cât mai complete de oameni şi lucruri.

Iaşi, 5 Iulie 1907.

Gh. Ghibănescu

SURETE ȘI IZVOADE

1. Document din 7094 Decembrie 15. Iași.

Sumar: Petru Vodă întărește lui Gherman Pitărel și lui Băteal pitărel cumpărătura ce a făcut cu 320 zloți tătărași în moșia Nis-poreștii a șesa parte de la Stanca Mălăiasa și de la neamurile ei.

† Петроу воевода божию милостию господарь земли молдавской вже прїидошѣ прѣд нами. и прѣд нашими || молдавскими волѣри (Ст)анка, кнѣгинѣ мзлхтас и внука еи мзрїнка дочка Янгелини, дщери || Югшнини, внукове ма(ри, ни)ким непонужденни, и анишрисилованни, и про-дали их праваго || ѡтнину и дѣднину, ѡт (Нис)порец ѡт всѣего села шестаа част что изберет, исцривили ю раз || делѣнни что и(мал ѡт) стараго Стефана воеводи, та же продали слѣгам нашим Герман пи || тхрел, и взтѣл пи(тхрел) за три ста и двадесѣт злата татарских, и взставше Герман || питхрел, и Бзтѣл п(итхрел), и за-платили вси исплзно тѣ злат татарских, оу роуки виш || писаниим, ино ми в(идѣвш)е добро волнои их токмеж и лагод и полна заплату, а ми || також и ѡт нас есми дали и оукрѣпили, прѣдроченное ѡтнину, вишеписаниим, како || да ест им ѡтнину, съ взсѣм доходом, и ни да сѣ не оумишает прѣд сим листом нашим.

Г(осподи)нз велѣл, пис, оу Йе велѣт ꙗзчд дек, еї Стронч великий логофѣт уч, и искал Дамиан писал.

Traducere

Petru voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. Precum au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri giupâneasa Stanca Mălăiasa și nepoata ei Mărica fata Anghelinei fetei Iugșai nepoata Mării de nime silită nici asuprită și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din Nisporești din tot satul a șasea parte ce se va alege din dres de împărțea ce au avut de la bătrânul Stefan Voevod, aceia au vândut'o slugilor noastre lui Gherman pitărel și lui Bateală pitărel drept 320 zloți tătăraști și s'au sculat Gherman Pitărel și Bateală Pitărel și au plătit deplin acei de mai sus scriși bani 320 zloți tătăraști în mânuile celor de mai sus scrise, deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și invoială și plată deplin, așijderea și de la noi am dat și am întărit celor de mai sus scriși pe acea de mai sus zisă ocină ca să fie lor ocină cu tot venitul și altul să nu se amestece peste această carte a noastră.

Domnul a poroncit

S'a scris în Iași la anul 7094 Dec. 15.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscalit,

Damian a scris.

NOTE

1) Originalul hârtie, face parte din actele moșiei Nisporești, comunicate mie spre copiere de d. M. Vidrașcu consilier la Curte, ca făcând parte din actele Doamnei D. Roseti născută Catargi. (v. Surete și Izvoade VIII. 1).

2) *Nume de persoane* : Stanca Mălăiasa, Măriica. Anghelina. Iugșa, Mara, Gherman Pitărel, Bateal pitărel.

3) *Nume de locuri*: Nisporești.

4) *Spîța*. Ispisocul nostru de la Petru Șchiopul aminteste de un dires mai vechiu de împărțală ce au fost pe Nisporești de la Stefan cel Bătrân. Controlând filiațiunea dată vedem că în capul spiței stă *Mara*, care are de fi pe *Iușă*; acest Iușă are de fiice pe *Stanca*, și *Anghelina*. Stanca s'a fost măritat cu *Mălăiu*, de aici numele de *Mălăiis*; iar Anghelina era moartă în 7094 Dec. 15 (1585), căci nu se vorbește de cât de fata ei *Măriica* nepoată de soră Stancăi, care împreună cu mătușa ei Stanca vând a 6-a parte din Nisporești cu 320 zloți tătăraști. Ar urma dar că prețul întregii moșii Nisporeștii să fi fost în 1585 de 1920 zloți tătăraști, dacă o șesime din întinderea ei prețuia 320 zloți tătăraști.

5) *Nisporeștii*. Satul Nisporeștii își leagă numele de *Nispur*. În adevăr dăm în documente că *Nispur* cel bătrân a trăit supț Alexandru cel Bun, și că pe lângă satul de care și-a legat numele, mai avea acest Nispur și satul *Fopeștii*. Nispur a avut de ficior pe *Șteful*, care trăește supț Stefan cel mare. Fi-va fost acest Șteful Nisporescul frate cu *Mara*, strămoașa Stancăi Mălăiasa, credem, dar nu știm pozitiv. Anușca fata lui Șteful Nisporescul trăește supț Ștefaniță Vodă, Petru Rareș și bătrână apucă și domnia lui Alexandru Lăpușneanu, când ne mai putând căuta moșia Popeștii o vinde lui Ion Crețul cu 400 zloți tătăraști (vezi Surete și Izvoade Iași 1906. vol. I, 268).

2. Document din 7094 Dec. 15 Iași

Sumar: Petru Vodă întărește lui Popa Lușă și lui Isaico stăpânirea peste a șesea parte din Nisporești, cumparată ca 320 zloți tătăraști de la Stanca Mălăiasa și de la nepoata ei Măriica fata Anghelinei, fata Iușăi, nepoata Marei.

† Петръ воевода ежїю млостію господар земли молдавской. оужє прїдошѣ прѣд нами. и прѣд усими нашими || молдавскими болѣри. Станка кнѣгинѣ мзлаю

и внука еи Мхриика (до)чка Ангелини . дочки Югши ||
внукове Мари, никим непонужденни, и аниприсилованни
и продали их правого штиниву || и дѣдиниву шт село Нис-
порецѣ, шт вхсего села шестаа част, что избереѣт испри-
вилию раздѣленни || что имали шт стараго Стефана
воеводи, та продали попу (Лупше и Исаикове) за тѣ
злат || татарских, и взставши попу Лупше и Исаико и
заплат(на в)зси исцлзно тѣ злат татарских, || в рвки виш-
писанним, ино ми видѣвше доброволнои их тзкмеж и
лагод и полна заплату, а ми || такожде и шт нас если
дали и укрѣпили прѣдреченное штиниву вишеписанни
сз вхсѣм || доходом и ин да сѣ не оумишаѣт прѣд сим
листом нашим, ллѣ една част да ест Исаикове, а двѣ ||
части да вудут самому попу Лупши. пис оу Исох
лѣтѣ ꙗзчд. дек ѣ.

Г(осподи)нх велѣл

Стронч великий логофет учил и искал.

Дзминан писал

Traducere

Petru voevod cu mila lu Dumnezeu Domn țării Moldaviei.

Precum au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri ai Moldovei, Stanca giupăneasa lui Malai și nepoata ei Marica fata Anghelinei a telei Iucșei, nepoata Mării, de nime silite nici a-suprite și-au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din satul Nisporești din tot satul a șesea parte, ce se va alege lor din dres de împărțală ce au avut de la bătrânul Stefan Voevod, aceia au vân-

dut'o popii Lupșii și lui Isaico drept 320 zloți tatarăști și s'au sculat popa Lupșa și Isaico și au plătit lor deplin 320 zloți tatarăști în mâinile acelor de mai sus scrise. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și învoială și plată deplin, așjidere și de la noi am dat și întărit acea de mai sus zisă ocină celor de mai sus scriși cu tot venitul și altul să nu se amestece peste această carte a noastră, însă o parte să fie a lui Isaico, iar două părți să fie a popii Lupșai.

S'au scris în Iași la anul 7096 Decembrie 15

Domnul a poroncit

Stroici vel logofat a învățat și a iscalit.

Damian a scris.

NOTE

1) Originalul hârtie. face parte din pachetul de acte a d-nei D. Roseti născută Catargi; puțin ros pe la încheeturi. (v. Surete și Izvoade VIII. 2).

2) *Nisporești*. Stanca și Măriica nepoata ei stăpâneau două șesimi în Nisporești, așa că prin vânzare se așază 4 proprietari. Prin actul întâiu dat mai sus tot din 15 Dec-7094. o șesime o iau Gherman și Băteală pilărei; prin al doilea act a doua șesime o iau popa Lupșa și Isaico; di-resul însă pomenește că popa Lupșa va lua 2 părți iar Isaico numai o parte. Pentru ce această deosebire în stă-pânire actul nu ne spune; credem însă că popa Lupșa a dat $\frac{2}{3}$ din prețul cumpărăturii, adică 213 zloți și Isaico numai 107 zloți.

3. Document din 7107 Aug. 28 Suceava

Sumar: Eremia Moghilă vodă întărește lui Toader Boul trei visternic și jupănesii sale Agafiei stăpânirea în Nisporești peste a treia parte din a treia parte, cumpărată cu 60 taleri de la Jurj Us-cătescul și cu îndatorirea de a-l pomeni după moarte.

† Еремѣя Могила воевода бжїею властїю госнодар
земли Молдавской. вже прїнде прѣд нами и прѣд на

шими болѣри. Журжа Ускѣтескъа взятах по ег доброй воли
неким непонѣжен, аниприсилован, и продал свою пра-
вою ѡтнину, и дѣднину, ѡт третиа част село Ниспо-
реци, третиа част, але част его ѡкромѣ ѡт братї.... ѡт
ѡрик дѣденою ѡт старог Стефана воеводи, та продал
нашему вѣрному Тоддеру Бода третиа вистѣрник, за
шестдесѣт тал личних, и възсталса наш вѣрній болѣрин
пан Тоддер бога вистѣрник, и заплатил ему исплнѣна
тїи вишенисанїи пинѣзи ̄ тал, ѡт прѣд нами, але еси
вздет по добрѣша тѣа ѡтнина, за тих пинѣзи, а
пан Бога вистѣрник, и кнѣгїна ег Ягаѣїа, да имаюѣ по
сѣмрѣти его поминати (по) ѡбичаю сѣмрших, понеж ѡт бра-
тїи его или ѡт сестри) его, с старосѣ его, и с неколѣ его
никто не посѣщали, того ради, никто ѡт братїи ег, или ѡт
сѣрод его да не имеет в(ра)тити, или тѣгати, тѣм
ради али потвѣрдили еси нашему вѣрному, пану Бога
вистѣрник, тота прѣд рече)наа ѡт третиа част село
Ниспореци третиа част, како да ест и ѡт нас, и сѣ взсѣм до-
ходом и ин да сѣ не оумишаѣт прѣд сим листом гдѣми.

Г(о)с(по)д(и)нѣ реч. пис оу Гуч, лт. †зрз ав. ки.

Строчич великїи лог, учил, и искал. (м. р.)

Пѣтрашко.

Traducere

Irimia Moghilă Voevod, cu mila lui D-zeu Domn
țării Moldaviei. Precum au venit înaintea noastră
și înaintea boerilor noștri Jurj Uscătescul vătav de a
lui bună voe de nime silit nici asupra și au vândut a sa
dreaptă ocină și moșie din a treia parte din satul
Nisporești, a treia parte însă partea lui osebit de a

frăți-său din uricu de baștină de la bătrânul Stefan voevod, aceia au vândut'o credinciosului nostru lui *Toader Boul trei visternic* drept 60 taleri bătuti și s'au sculat al nostru credincios boer *Toader Boul visternic* și au plătit lui deplin acei de mai sus scriși bani șase zeci taleri dinaintea noastră; iar de va fi mai bună acea ocină de cât acei bani, dumnealui *Boul visternic* și jupâneasa lui *Agafia* să aibă a'l pomeni pre el după moartea lui după obiceiul morților pentru că nime din frații lui sau din surorile lui la bătrâneța lui și la nevoile lui nime nu l'au socotit. Pentru aceia nime din frații lui sau din rudeniile lui să nu aibă a întoarce sau a pără pentru aceia am dat și am întărit credinciosului nostru boer *Boul visternic* pe ace de mai sus zisă a treia parte a satului *Nisporești*, a treia parte ca să-i fie lui și de la noi ocină și cu tot venitul și altul să nu se amestece peste această carte a Domniei mele.

Domnul a zis.

S'a scris în Suceava la anul 7107 Aug. 28.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscalit

Pătrașco

N O T E

1) Originalul hârtie; face parte din actele d-nei D. Roseti. (vezi Surete și Izvoade VIII, 3).

2) *Nume de persoane*: Jurj Uscățescul, *Toader Boul visternic*, *Agafia*.

3) *Nume de locuri*: *Nisporeștii*.

4) *wt третю част третя част*—din a treia parte a treia parte. În succesiunea de proprietate la răzeși se însemna dreptul după cursul spiței și *Jurj Nisporescul* nu se zicea că are drept la a 9-a parte din satul *Nisporești*, ci la a treia parte din a treia parte, că adică el mai avea 2 frați cu același drept la moșteaire, și că tatăl său

avea drept tot la a treia parte din sat, și că numai bunul său avusese în stăpânire tot satul,

5) *După obiceiul morților* = по вѣнчаю смѣрших. Ispisocul nu uită a pomeni un obicei înrădăcinat la creștini: pomenirea și grijania sufletului după moarte. și actul zice: „iar dacă ar fi mai bună acea ocină de cât acei bani, dumnealui Toader Boul visternicul și jupâneasa lui Agafia să aibă a-l socoti pe el și după moartea lui a-l pomeni după obiceiul morților, pentru că nime nici din frații lui sau din surorile lui la bătrânețele lui și la nevoia lui nu l'au socolit». Urmează de aici că dreptul ca și datoria fraților și surorilor era de a îngriji și de nevoia altui frate a lor; și că deci cine căuta pe un asemenea bătrân avea drept de a fi preferat nu numai la moșteniri dar și la vânzări față chiar de un frate.

Diresul zice că a treia parte din a treia parte din Nisporești făcea mai mult de 60 taleri. Alăturând arătările celorlalte două direse date mai sus, cu acesta de aici reiesă că o șesime din Nisporești prețuia 320 zloți tătarăști. deci o noime ori cât ar fi costat mai puțin, dar numai 60 de taleri e puțin de tot. Prin urmare Boul visternic a dat prea puțin bani, peste ceia ce se obliga a cheltui în natură cu căutarea bătrânețelor și grijile sufletului lui Jurj Uscătescul.

4. Document din 7109 Ghenar 15 Iași.

Sumar: Zapisul de mărturie a Cristei vel vornic de țara de sus cum Toader Boul visternic a cumpărat în satul Nisporești, a 5-a parte din a 6-a parte de la Pavel cu 490 zloți. și altă parte cu case de la ficiorii lui Isaico cu 600 zloți tătarăști.

† ПАН КРИСТЪКЪ велики дворник. горнѣки земли. сѣк-детелсковаю. сѣс его мои записом || тако придошѣкъ прѣд мене. Равза снѣ Мѣринци. вѣнѣкъ Ирими. по свою доброго волю || неким непонужден. по свою добрую волю и

продал своа част за штнннв. шт село Ниспореци. || шт шестаа част село Ниспорецим. петаа част. та продан пану Боулови вист'крнику || за четири сто и дев'ятдес'ят злати и възсталос'к Боул вист'крник. и заплатил || 84 злат в рзках Павла снз Мзринци. внук. Ирмин. и въз том пакиже приндо || ш'к пр'кд нами. Мзринка дочка Исаикови и брат его Дрѣлз и внук. им. Текла. || и сестра Текли Мзринка. взси по свои добраго вол'к и продали. своих правих част || за штнннв. пакиже. шт того село. шт Ниспорец. д'кднннв и викупленіе. || что имал штец им Исаико. шт взсего село. шт ниспореци (за) едно думу. и в полю || сих три домове. да имают. по сединнадес'ят ниви. една дому. и шт д'кднннв. || и шт викупленіе. что имал штец им Исаико. та продали пакиже. пануму || Боулови вист'крник. един. на. част своа просил. по дв'к сто злат. и възсталос'к Боул || вист'крник. и заплатил им взси испазно дал одному по дв'к сот злат. в рзках || Мзринци и ѿ дал в рзках. брат еи Дрѣл. и ѿ, дал в рзках внуцим им. Текла. || и сестри еи. Мзринка. дочки сестри Мзринци. и друли. Дрѣгави. дочка || Исаикова стараго шт пр'кд мене в двор моа в таш. другою пакиже. да с'к знает. за || привилію что имают. штнина сих вишписаних. части. за штнннв. шни тако || св'кд'ктел. своваш'к. пр'кд нам аже с'т 8 рзках иним своим племенникове. что имают || штнннв сз ними. в тою селу. нз ими лист а. ви имают исправи учинити и шт им || вриче. пану Боулови. сего ради. аз. радн в'крнество поставих моа печат. и моа рзках || над сего мои записок. да с'к знает.

пис оу Ис. лт. фзрд ген. еї.

Крист'к вел дворник (ш, р.)

Traducere

Pan Cârstea vel vornic de țara de sus mărturisesc cu acest zapis al meu precum au venit înaintea mea Pavel ficiorul Mariței nepot Eremiei de a lui bună voe de nimeni silit și au vândut a sa parte de ocină din satul Nisporești din a 6-a parte a satului Nisporeștilor, a cincea parte; aceia au vândut-o dumisale *Boului visternic* drept 490 zloți și s'au sculat Boul visternicul și au plătit 490 zloți în mânule lui Pavel ficiorul Mariței, nepot Irimiei; și după aceia iarăși au venit înaintea noastră Marica fata lui Isaico și fratele ei Drula și nepoatele lor Tecla și sora Teclei Marica toți de a lor bună voe au vândut a lor drepte părți de ocină, iarăși dintr'acel sat din Nisporești, baștină și cumpăratură ce au avut tatal lor Isaico din tot satul din Nisporești o casă și la câmp acele 3 case să aibă câte 17 pământuri o casă, și din baștină și din cumpăratură, ce au avut tatal lor Isaico, acelea le-au vândut iarăși Dumisale Boului visternicului fiește care pe partea sa, cerând câte 200 zloți; și s'au sculat Boul visternicul și le-au plătit lor tuturor deplin, au dat uneia cei 200 zloți în mânule Mariței și 200 au dat în mânule fratelui său lui Drul. și 200 au dat în mânule nepoatelor lor a Teclei și a surorii sale Maricăi, fetele surorii Mariței și a lui Drula fete a lui Isaico cel bătrân *dinaintea mea în curtea mea din Iași*. Alta iarăși să se știe pentru dresurile ce au avut ei pe acele de mai sus scrise părți de ocină, ei așa au mărturisit înaintea noastră precum că sunt la mânule altor rudenii ale lor, ce au moșie cu dâșii întru acel sat, ce de la ei carte (au dat) ca să aibă a-și face ispravă și de la ei Urice dumisale Boului visternicului pentru aceasta și eu pentru credința

am pus a mea pecete și a mea mână pa acest al meu zapis ca să se știe.

Scris în Iași la anul 7109 Ghen. 15.

Cârstea vel vornic.

NOTE

1) Originalul hârtie, face parte din actele d-nei D. Roseti (v. Surete și Izvoade VIII, 5).

2) *Nume de persoane*: Cristea vel vornic țării de sus, Pavel, Măria, Irimia, Boul visternic, Măriica a lui Isaico, Drulă, Teclă.

3) *Nume de locuri*: Nisporeștii.

4) *Teodor Boul visternic*: În 1599 Teodor Boul visternic al 3-lea cumpărase a 9-a parte din Nisporești cu 60 taleri de la Jurj Uscătescul. El nu venise aici în virtutea dreptului de frate, ci ca cel care ajutase pe Jurj la bătrânețele lui. Odată intrat în sat ca cumpărător, el izbuti ca în 2 ani să-și mărească partea lui de moșie cu alte cumpărături: a cincea parte din a șesea parte (adică a 30-a parte) de la Pavăl cu 490 zloți; o casă și la câmp alte 3 case a 17 pământuri fiecare de la cei 3 ficiori ai lui Isaico: *Mărica*, *Drulă* și 2 nepoate de soră; Teclă și Măriica fetele Drăgaei cu câte 200 zloți, adică 600 zloți. În total a dat Boul 1090 zloți tătărași.

4) *С ДРОП МОА С ІѠс* = în casa mea în Iași. Zapisul de mărturie a lui Cristea vornicul țării de sus e scris în casa sa din Iași Această notiță ne arată că marii boeri o dată cu schimbarea capitalei de la Suceava la Iași și-au mutat și așezările lor în noua capitală, începând a-și zidi case din bârne la început, căci case de zid au început a se zidi în Iași abia pe la 1760, tot târgul, gardul de împrejmuire în jurul târgului și chiar Curtea Domnească fiind pe la 1594 — 1600 de lemn.

6) In dosul hârtiei, pe care e scris zăpisiul lui Cristea, găsim aceste 2 notițe în slavonește, pe care le dăm spre completare («Surete și Izvoade» VIII. 7).

а) Павла снѣ Мзрика внукъ Еремїи прѣвнукъ Аннѣшки, и племеница его Ангелина, и брат ей Сава снове Мзгдзлини, внуци Еремїи тиж внуци Аннѣшки, продали ѡт третаа част ѡт пет части в части, ѡт всаго села ѡт Ниспорецѣ, ѡт зрик за измѣно ѡт стараго Стефана воеводи.

9 тал.

Paval fiul Măricăi, nepot Eremiei, strănepot Anușcăi și seminția lui Anghelina și fratele ei Sava fii Magdalinei, nepoți Eremiei tij nepoți Anușcăi au vândut din a treia parte din cinci părți doao părți din tot satul din Nisporești din uric de schimb de la bătrânul Stefan Voevod.

100 taleri.

б) † Євѣла и сестра его Мзрика, и брат их дрѣла... снѣ Исаико внукъ, Аврам, и внука их (Мзрика) и Те-кла, дочка Дрѣгае, тиж внука а(враам), и Василие снѣ Одокин тиж внѣк (авраам) ѡт зрик, за вислуженїе, ѡт Стефан воевод, и ѡт зрик за.... ѡт третаа част за дѣднїни, и за ви (слѣженїе) что изберет ѡт Ниспорецѣ мѣсто....

за рл. тал.

Suila și sora lui Mărica și fratele lor Drula fii lui Isaico nepot lui Avraam și nepoata lor Tecla fata Drăgaei tij nepoata lui Avraam și Vasile fiul Odochiei

tij nepot din uric de slujbă de la Stefan Voevod și din uric de... din a treia parte de moșie și de slujbă ce se va alege din Nisporești loc

Drept 130 taleri.

Notițele acestea ne lămuresc asupra urmașilor *Anușcăi*, fata lui Șteful Nisporescul. Anușca murind bătrână cătră 1560, a lăsat de fecior pe *Eremia*, care rămâne numai cu Nisporeștii, căci *Popeștii* se vânduse în 1555 lui Ion Crețul de Anușca mama sa.

Eremia are de ficiori pe *Mărica* și *Magdalena*; *Mărica* are de fecior pe *Pavăl*, iar *Magdalena* are de ficiori pe *Anghelina* și *Sava*. *Pavăl* își vinde partea lui (a 5-a parte din a 6-a parte) cu 490 zloți. Notița însă zice că s-au vindut 2 părți (в частн) din cinci părți (въ пет частн) din a treia parte (въ третая част), sau $\frac{2}{15}$ din moșie cu 100 taleri. Deci de la însemnarea aceasta care a fost fără valoare oficială și până la scrierea zapisului de mărturie a lui *Cristea* a mijlocit o schimbare și în partea vindută și în preț.

Notița a 2-a și ea ne lămurește asupra urmașilor lui *Isaico* bătrânul care în 1585, cumpărase cu popa *Lupșa* —probabil fratele său— o șesime de la *Stanca Mălăeasa* și ai ei răzăși cu 320 zloți, luând *Isaico* numai $\frac{1}{3}$ iar *Popa Lupșe* $\frac{2}{3}$ din acea șesime. *Isaico* cel bătrîn era fiul lui *Avraam*, și are de feciori pe *Suilă*, *Mărica*, *Drulă* și *Drăgae*. Această *Drăgae* are 2 fete: pe *Măriica* și *Tecla*; ea murise deja în 1601. *Avraam* a mai avut o fată *Odochia*, care are de fecior pe *Vasilie*. Aceștia vând partea lor din Nisporești cu 130 taleri, De la scrierea însă a notiței a 2-a și până la facerea zapisului lui *Cristea* vornicul în casele sale la Iași a mijlocit o schimbare. *Suilă* nu-și mai vinde partea, asemenea nici *Vasilie* ficiorul *Odochiei*, altă fată a lui *Avraam*; iar prețul s'a rădicat de la 130 taleri, la 600 zloți. luând fiecare parte câte 200 zloți pentru case și cele 17 pământuri ce aparțineau fiecaruia.

5. Document din 7109 Febr. 3. Iași.

Sumar: Zapisul lui Orăș hatman și parcalab Sucevei prin care arată cum Boul-vis!, a cumpărat în Nisporești părțile Măricăi fata Anghelinei, cu 150 zloți tatărăști, cum și părțile lui Istatie fiul Andreicăi cu 75 zloți.

Пан Орѣш Хетман и прѣкалаб Суваскии, сознаваем, сѣ сим нашимъ записомъ, вже пришоа || предъ нами, Мизрина, дѣща, Янгелина, внука Исая, и продалъ своа права || ѡтнину и дѣднину, елико сѣ приходитъ, частъ еи, ѡт село Ниспореци вѣ нивъ || ѡ царинну, та продалъ, братѣ нашему, Боуа вистѣпарникъ, за рѣи, златъ || татарскихъ, и тижъ въ томъ паки пришелъ предъ нами, Истатие || снѣ, Яндренка, внукъ, Исая, и продалъ тижъ, своа права ѡтнину, || и дѣднину елико сѣ приходитъ, частъ его ѡт тогоже село Ниспореци || и зъ ниви, ѡ царинну, за оѣ, златъ татарскихъ, тижъ брату нашему || вишпишемъ, Боуа вистѣпарникъ, ѡт предъ нами, и ѡт предъ иншихъ, мнози, || колѣри, како, да имаеъ емѣ ѡчинити, исправѣ, ѡт ихъ привиліахъ, || и на великое вѣро, приложиomo, и нашъ печатъ, късѣму нашему || записъ.

азъ Орѣшъ искаа || писъ ѡ Исѣ вато ѣзрдъ фѣв. г.

Дентре нои аѣ фостъ ачастѣ токмааъ ши вании Ян-
къ лемъ датъ денъ мѣнѣае меле.

Traducere

Pan Orăș hetman și parcalab Sucevei înștiințez cu acest zapis al nostru precum au venit înaintea noastră Mărica fata Anghelinei nepoata lui Isaiu și au vândut a sa dreaptă ocina și moșie căa i se va veni partea ei din salul Nisporești și 12

pământuri în țarină. acelea le-au vândut fratelui nostru Boului Visternicului drept 150 zloți tătaraști; și după aceea iarăși au venit înaintea noastră Istatie ficiorul Andreicăi nepot lui Isaiu și au vândut iarăși a sa dreaptă ocină și moșie câtă i se va veni partea lui dintru acelaș sat Nisporești și 6 pământuri în țarină drept 75 zloți tătaraști iarăși fratelui nostru de mai sus scris Boului visternic dinaintea noastră și dinaintea altor mulți boeri ca să aibă a-și face lui ispravă din ale lor direse și pentru mai mare credință am pus și a noastră pecete cătră acest zapis al nostru.

Eu Oraș am iscalit.

S'au scris în Iași la anul 7109 Febr. 3.

„Dentre noi au fost (la) această tocmală și banii încă lem dat den mânule mele.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta d-nei D. Rosct. Marca hârtiei o coroană cu cruce. (v. Surete și Izvoade VIII, 8).

2) *Nume de persoane.* Oraș halman și parcalab Sucevei, Marina, Anghelina, Isaiu, Boul visternic, Istatie, Andreica.

3) *Nume de locuri.* Nisporești.

3) *Notiță românească.* Oraș halman ca mare boer dă zapisul de mărturie în slavonește, limba oficială în cancelarie, și pe care el ca mare boer era ținut s'o cunoască, cât privește însă pe Boul al 3 lea visternic cum și pe vânzători ei își fac însemnări în josul zapisului în românește și serie visternicul Boul; «dentre noi au fost (la) această tocmală și banii încă lem dat den mânule *mel.*»

5) *Spită.* Isaiu a avut 2 ficiori: pe Andreica și Anghelina. Andreica are de fii pe Istatie. iar Anghelina are de fiică pe Mărina. Acești veri primari stăpâneau 18 *nive*

(pământuri) în țarina satului Nisporeștii, și anume Marina 12 pământuri, iar Istatie 6 nive. Prețul unei *nive* era în 1601 de 12 zloți și jumătate, de oare ce pe 12 nive se dă 150 zloți, iar pe 6 nive 75 zloți.

6) Document din 7110 Mai. 3. Iași.

Sumar: Irimia Moghilă Vodă întărește lui Boul Visternicul cumpărătura ce a făcut în Nisporești cu 35 taleri de la Avraam și Anghelina, ficioii Magdalinei.

Iw Eremia Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovei, precum au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Sava și frate-so Avraam și sora lor Anghelina ficioii Magdalinei nepoții Eremici de a lor bună voie de nime siliți nici asupriți ș'au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din Uric de împărțală, ce au avut de la bătrânul Stefan Voevod toată partea lor ce li se va alege lor din satul Nisporești pe apa Moldovei în ținutul Sucevei.

Aceia au vândut'o eredinciosului nostru boer Boului visternic drept 35 taleri de argint și au plătit lor deplin acei de mai sus scriși bani 35 taleri de naintea noastră, pentru aceia ca să-i fie lui și de la noi uric și cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Domnul au zis.

S'au scris în Iași la anul 7110 Mai 3.
Stroici vel logofăt a iscalit.

N O T E

1) Originalul lipsește, se păstrează un suret făcut în 1786 Ghenar 15 de Gh. Evloghie dascal (v. Surete și Izvoade VIII, 9).

2) *Nume de persoane*: Sava. Avraam, Anghelina, Magdalina. Ieremia, Boul visternic.

3) *Nume de locuri* : Nisporeștii, sat în ținutul Sucevei pe apa Moldovii; azi satul Nisporești face parte din jud. Roman.

4) *Spife* : Diresul acesta completează spița urmașilor lui Eremia. fiica Anușcăi Uscalu, strănepoată lui Nispur ca bătrân. pe lângă Anghelina și Isaia ne mai dă pe Avraam ca fiu al Magdalinei.

7. Document fără dată de an și zi.

Sumar : Zapisul de mărturie a lui Iurașcu parcalab. Cărlig hotnog și alții pnetru Boul visternic eum a cumpărat de la Jurj partea lui din Nisporești a treia parte din a treia parte cu preț de 40 taleri bani peșin, iar restul la facerea diresului.

143210

Гѣ вко аз, Юрашко бив прѣзвѣлак романскому и Тоддер Кзрлиг бив хотног. и Симеон Столничел и Вэскан Питзрел. и Пзтрашко пзхзрничел. и Павзл Питзрел. свѣдѣтельствоваем ми взси || съ наших дшах. и съ сест нашего записе. яко приндошк. прѣд нас Жвржа вт Нис, переши. по свою || доброю волю. и продал своа втнину вт село Ниспореши. на Молдавк. вт третюю част || вт вес село. третая част. част свою что изберет. и вт село и вт поле. та продал. пану || Боулови. вистѣрник. и дал ему пан Боула вистѣрник. четири десѣти талери. в рзках || Жвржи. вт прѣд нами. а нних пинкзи. тако потокмили. яко да имлет емѣ. || дати. когда вздет ему исправ. учинити. из привиліах. таж ми яко || видѣхом им докроволю токмежѣ. а ми сътварих пану Боулови вистѣрнику || сиѣ свѣдѣтельство вт нас доколѣ. вздет. себе. исправу. сътварюте || вт геди. гедни. и поставили есми. и наших. печати. кзсего. наш записом. да се знает.

и исписах аз Пзтрашко Чолпан дѣтак.

печат Юрашко. печат Кзрлиг печат Симеон.

Surete H.

3

Traducere

Iată eu Iurașco biv parcalab de Roman și Toader Cărlig biv hotnog și Simion Stolnicel și Văscan Pitărel și Pătrașco Păhărnicele și Pavel pitărel mărturisim noi cu toții cu sufletele noastre și cu acest al nostru zapis precum au venit înaintea noastră Jurj din Nisporești de a lui bună voe și au vândut a sa ocină din sat din Nisporești pe Moldova din a treia parte din tot satul a treia parte, partea lui ce se va alege și din sat și din câmp. Aceia au vândut-o dumisale *Boului Visternicului* și i-au dat lui dumnealui Boul Visternicul 40 taleri în mâ-nule Jurjii dinaintea noastră iar *ceilalți bani așa s'au tocmnit ca să aibă a-i da lui, când îi va face lui de ispravă dires*. Deci noi dacă am văzut a lui de bună voe tocmală, iar noi am făcut Dumisale Boului visternicului această mărturie de la noi până când îi va face lui și de ispravă dires de la Domnie și am pus și a noastre peceteți cătră acest al nostru zapis ca să se știe.

Am scris eu Patrașco Ciolpan diiac.

Pecetea lui Iurașco

Pecetea lui Cărlig.

Pecetea lui Simion,

NOTE

1) Originalul hârtie ; acta D-nei D. Roseti. (v, Surele și Izvoade VIII, 9).

2) *Nume de persoane* : Iurașco biv parcalab Romanului, Toader Cărlig biv hotnog, Simion stolnicel, Văscan pitărel, Pătrașco păhărnicele, Pavel pitărel, Jurj, Boul visternic, Patrașco Ciolpan diiac.

3) *Nume ae locuri* : Nisporești pe Moldova.

4) *Data*. Zapisul nostru nu poartă dată ; noi credem

că e anterior documentului dat de noi mai sus din 7107 Aug. 28, de la Ieremia Moghila Vodă, căci se vorbește de aceleași persoane, Jurj din Nisporești și Boul visternicul; Jurj vinde lui Boul vist. a treia parte din a treia parte din Nisporești, cum se zice în amândouă actele. Prețul variază; aici se zice 40 taleri; în actul din 7107 se zice 60 taleri; amândouă actele fac însă restricțiile următoare:

Actul nostru zice: „iar ceilalți bani așa s'au locmit cum să aibă a-i da lui când îi va face lui de ispravă direse = а нихъ инѣкъзи тако потокмили, яко да имаетъ емѣ дати когди бѣдетъ емѣ исправъ учинити изпривиліахъ“.

În Actul din 7107 zice: „iară dacă moșia va fi mai bună Boul visternicul va mai da peste 60 taleri, având a îngriji de sufletul lui Jurj“. Din alăturarea acestor două acte se vede cam care au fost raporturile dintre Boul visternicul și Jurj Uscățescul, și cum au crescut banii ce i-a fost cheltuit Boul visternicul cu căutarea lui Jurj Uscățescul.

8 Document din 7113 Martie 21, Suceava.

Sumar: Ieremia Moghila Vodă întărește lui Boul Visternicul schimbul făcut cu Agafoana, strănepoata lui Oanță Nisporescul, luând jumătate din a treia parte din Nisporești, pentru satul Miteștii pe Moldova la Suceava.

† Іѣ Іереміа Могила воєвода, бжїєю млстїю господар земли молдавскої вже прїидош'к || пред нами и пред нашими вол'кри, слуга наш Гер(ман) и съ житєлиница || его Докица и Бѣт'каз съ житєлиница его Сохїи(ка дочка Дрзгичи вскатул || никим непонѣжденни аниприсилувани, и про(дал) ихъ праваа ѡтнїну || ѡт третїаа част село ѡт Ниспорецї, половина, ѡ (волоостъ) Г)уавскої на по || тоц'ки Молдавст'ки, и ѡт срик что имали они за д(ѣд)нино, ѡт сего

и внука еи Мзриика (до)чка Ангелини . дочци Юши ||
внукове Мари, никим непонужденни, и аниприсилованни
и продали их праваго ѡтнину || и дѣдину ѡт село Нис-
пореѣ, ѡт всего села шестаа част, что избереѣ испри-
вилино раздѣленни || что имали ѡт стараго Стефана
воеводи, та продали попу (Дупше и Исаникове) за тѣ
злат || татарских, и взставши попу Дупше и Исанико и
заплат(на) в)ъси исцязно тѣ злат татарских, || в рuki виш-
писанним, ино ми видѣвше доброволнои их т)ъзмеж и
лагод и полна заплату, а ми || такожде и ѡт нас есми
дали и укрѣпили прѣдреченное ѡтнину вишеписанни
с)ъ взсѣм || доходом и ин да сѣ не оумишает прѣд сим
листом нашим, але една част да ест Исаникове, а двѣ ||
части да будут самому попу Дупши. пис оу Исох
лѣт ꙗзчд. дек ѣ.

Г(осподи)н)ъ велѣа

Строич великии логофет учил и искал.

Д)змитиан писал

Traducere

Petru voevod cu mila lu Dumnezeu Domn țării Moldaviei.

Precum au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri ai Moldovei, Stanca giupăneasa lui Malai și nepoata ei Marica fata Anghelinei a fetei Iuceși, nepoata Mării, de nime silite nici asuprite și-au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din satul Nisporești din tot satul a șesea parte, ce se va alege lor din dres de împărțală ce au avut de la bătrânul Stefan Voevod, aceia au vân-

dat'o popii Lupșii și lui Isaico drept 320 zloți tatarăști și s'au sculat popa Lupșa și Isaico și au plătit lor deplin 320 zloți tatarăști în mânule acelor de mai sus scrise. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și învoială și plată deplin, așijdere și de la noi am dat și întărit acea de mai sus zisă ocină celor de mai sus scriși cu tot venitul și altul să nu se amestece peste această carte a noastră, însă o parte să fie a lui Isaico, iar două părți să fie a popii Lupșai.

S'au scris în Iași la anul 7096 Decembrie 15

Domnul a poroncit

Stroici vel logofat a învățat și a iscălit.

Dămian a scris.

N O T E

1) Originalul hârtie. face parte din pachetul de acte a d-nei D. Roseti născută Catargi; puțin ros pe la încheeturi. (v. Surete și Izvoade VIII. 2).

2) *Nisporești*. Stanca și Măriica nepoata ei stăpâneau două șesimi în Nisporești, așa că prin vânzare se așază 4 proprietari. Prin actul întâiu dat mai sus tot din 15 Dec-7094. o șesime o iau Gherman și Băteală pitărei; prin al doilea act a doua șesime o iau popa Lupșa și Isaico; diresul însă pomenește că popa Lupșa va lua 2 părți iar Isaico numai o parte. Pentru ce această deosebire în stăpânire actul nu ne spune; credem însă că popa Lupșa a dat $\frac{2}{3}$ din prețul cumpărăturii, adică 213 zloți și Isaico numai 107 zloți.

3. Document din 7107 Aug. 28 Suceava

Sumar: Eremia Moghilă vodă întărește lui Toader Boul trei visternic și jupănesii sale Agafiei stăpânirea în Nisporești peste a treia parte din a treia parte, cumpărată cu 60 taleri de la Jurj Uscătescul și cu îndalorirea de a-l pomeni după moarte.

† Еремѣя Могила воевода ежією мастію господар
земли Молдавскон. вже прінде прѣд нами и прѣд на

шими волѣри. Жвржа Зскзтескѣл вхтах по ег доброи воли
неким непонѣден, аниприсилован, и продал свою пра-
вою штнинѣ, и дѣднину, шт третю част село Ниспо-
реци, третю част, але част его шкромѣ шт братї.... шт
Зрик дѣдненою шт старог Стефана воеводи, та продал
нашему вѣрному Тоадеру Боба третїи вистѣрник, за
шестдесат тал личних, и възсталса наш вѣрнїи волѣрин
пан Тоадер Бова вистѣрник, и заплатил ему испазна
тїи вишенисанїи пинѣзи 5 тал, шт прѣд нами, але если
вздет по добр(ѣ)ша тал штнина, за тих пинѣзи, а
пан Бова вистѣрник, и ки(ѣги)на ег Ягаѣїа, да имают по
сзмрзти его поминати (по) шбичаю змерших, понеж шт вра-
тїи его или шт с(естри) его, з старост: его, и з неволѣ его
никто не посѣцали, того ради, никто шт братїи ег, или шт
сзрод его да не имаєт в(ра)тити, или тѣгати, тѣм
ради али потврдили єсми нашему вѣрному, пану Боба
вистѣрник, тотя прѣд ре(че)наа шт третю част село
Ниспореци третю част, како да єст и шт нас, и сз взсєм до-
ходом и ин да сѣ не оумишаєт прѣд сим листом гедели,

Г(о)с(по)д(и)нз реч. пис оу Гуч, лт. †зрз ав. ки.

Строчич великїи лог, учил, и искал, (ш. р.)

Пхтрашко.

Traducere

Irimia Moghilă Voevod, cu mila lui D-zeu Domn
țării Moldaviei. Precum au venit înaintea noastră
și înaintea boerilor noștri Jurj Uscătescul vataș de a
lui bună voe de nime silit nici asuprit și au vândut a sa
dreaptă ocină și moșie din a treia parte din satul
Nisporești, a treia parte însă partea lui osebit de a

frățiini-său din uricu de baștină de la bătrânul Stefan voevod, aceia au vândut'o credinciosului nostru lui *Toader Boul treti visternic* drept 60 taleri bătuti și s'au sculat al nostru credincios boer *Toader Boul visternic* și au plătit lui deplin acei de mai sus scriși bani șase zeci taleri dinaintea noastră; iar de va fi mai bună acea ocină de cât acei bani, dumnealui *Boul visternic* și *jupâneasa* lui *Agafia* să aibă a'l pomeni pre el după moartea lui după obiceiul morților pentru că nime din frații lui sau din surorile lui la bătrâneța lui și la nevoile lui nime nu l'au socotit. Pentru aceia nime din frații lui sau din rudeniile lui să nu aibă a întoarce sau a pără pentru aceia am dat și am întărit credinciosului nostru boer *Boului visternic* pe ace de mai sus zisă a treia parte a satului *Nisporești*, a treia parte ca să-i fie lui și de la noi ocină și cu tot venitul și altul să nu se amestece peste această carte a Domniei mele.

Domnul a zis.

S'a scris în Suceava la anul 7107 Aug. 28.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscalit

Patrașco

N O T E

1) Originalul hârtie; face parte din actele d-nei D. Roseti. (vezi Surete și Izvoade VIII, 3).

2) *Nume de persoane*: Jurj, Uscățescul, *Toader Boul visternic*, *Agafia*.

3) *Nume de locuri*: *Nisporeștii*.

4) *от третюю част третяа част* = din a treia parte a treia parte. În succesiunea de proprietate la răzeși se însemna dreptul după cursul spiței și *Jurj Nisporescul* nu se zicea că are drept la a 9-a parte din satul *Nisporești*, ci la a treia parte din a treia parte, că adică el mai avea 2 frați cu același drept la moșteaire, și că tatăl său

avea drept tot la a treia parte din sat, și că numai bunul său avusese în stăpânire tot satul,

5) *După obiceiul morților* = по вѣнчаю смерших. Ispisocul nu uită a pomeni un obicei înrădăcinat la creștini: pomenirea și grijania sufletului după moarte. și actul zice: „iar dacă ar fi mai bună acea ocină de cât acei bani, dumnealui Toader Boul visternicul și jupâneasa lui Agafia să aibă a-l socoti pe el și după moartea lui a-l pomeni după obiceiul morților, pentru că nime nici din frații lui sau din surorile lui la bătrânețele lui și la nevoia lui nu l'au socotit». Urmează de aici că dreptul ca și datorica fraților și surorilor era de a îngriji și de nevoia altui frate a lor; și că deci cine căuta pe un asemenea bătrân avea drept de a fi preferat nu numai la moșteniri dar și la vânzări față chiar de un frate.

Diresul zice că a treia parte din a treia parte din Nisporești făcea mai mult de 60 taleri. Alăturând arătările celorlalte două direse date mai sus, cu acesta de aici reiesă că o șesime din Nisporești prețuia 320 zloți tătăraști. deci o noime ori cât ar fi costat mai puțin, dar numai 60 de taleri e puțin de tot. Prin urmare Boul visternic a dat prea puțin bani, peste ceia ce se obliga a cheltui în natură cu căutarea bătrânețelor și grijile sufletului lui Jurj Uscătescul.

4. Document din 7109 Ghenar 15 Iași.

Sumar: Zapisul de mărturie a Cristei vel vornic de țara de sus cum Toader Boul visternic a cumpărat în satul Nisporești, a 5-a parte din a 6-a parte de la Pavel cu 490 zloți. și altă parte cu case de la ficiorii lui Isaico cu 600 zloți tătăraști.

† Пѣн Крѣстѣк велики дворник. горнѣки земли. свѣдетелсвоваю. сзе его мои записом || тако приидошѣк прѣд мене. Развѣл снѣ Мзрици. вѣнѣк Ирмини. по свою доброго волно || неким непонужден. по своєю доброю волю и

продал своа част за ѡтнину. ѡт село Ниспореци. || ѡт
шестаа част село Ниспорецим. петаа част. та продал
пану Боулови вистѣрнику || за четир сто и девѣт десѣт злати
и вѣсталосѣ Боу вистѣрник. и заплатил || 84 злат в рѣ-
ках Павла снѣ Мѣринци. внук. Ирмин. и вѣ том па-
киже придо || шѣ прѣд нами. Мѣрика дочка Исаникови
и брат его Дрѣлѣ и внук. им. Текла. || и сестра Текли
Мѣрика. вѣси по свои добраго волѣ и продали. своих
правих част || за ѡтнину. пакиже. ѡт того село. ѡт Нис-
пореци. дѣднину и викупленіе. || что имал ѡтец им И-
санико. ѡт вѣсего село. ѡт ниспореци (за) едно думу. и
в полю || снѣ три домове. да имают. по сединадесѣт
ниви. една дому. и ѡт дѣднину. || и ѡт викупленіе. что
имал ѡтец им Исанико. та продали пакиже. пануму ||
Боулови вистѣрник. един. на. част своа просил. по двѣ
сто злат. и вѣсталосѣ Боу || вистѣрник. и заплатил им
вѣси испазно дал одному по двѣ сот злат. в рѣках ||
Мѣринци и ѣ дал в рѣках. брат еи Дрѣлѣ. и ѣ, дал в
рѣках внучим им. Текла. || и сестри еи. Мѣрика. дочки
сестри Мѣринци. и друли. Дрѣгаеви. дочка || Исаникова
старого ѡт прѣд мене в двор моа в ѣш. другою па-
киже. да сѣ знает. за || привилию что имают. ѡтнина
снѣ вишписаних. части. за ѡтнину. ѡни тако || свѣдѣтел.
свовашѣ. прѣд нам аже сѣт 8 рѣках иним своим пле-
меникове. что имают || ѡтнину сѣ ними. в тою селу. нѣ
ими лист а. ви имают исправи учинити и ѡт им || в-
риче. пану Боулови. сего ради. аз. радн вѣкрество поставих
моа печат. и моа рѣках || над сѣг мои записок, да сѣ знает.

пис оу Ис. лт. ѣзд ген. еі.

Кристѣ вел дворник (м, р.)

Traducere

Pan Cârstea vel vornic de țara de sus mărturisesc cu acest zapis al meu precum au venit înaintea mea Pavel ficiorul Mariței nepot Eremiei de a lui bună voe de nimeni silit și au vândut a sa parte de ocină din satul Nisporești din a 6-a parte la satului Nisporeștilor, a cincea parte; aceia au vândut-o dumisale *Boului visternic* drept 490 zloți și s'au sculat Boul visternicul și au plătit 490 zloți în mânule lui Pavel ficiorul Mariței, nepot Irimiei; și după aceia iarăși au venit înaintea noastră Marica fata lui Isaico și fratele ei Drulă și nepoatele lor Tecla și sora Teclei Marica toți de a lor buna voe au vândut a lor drepte părți de ocină, iarăși dintr'acel sat din Nisporești, baștină și cumpăratură ce au avut tatăl lor Isaico din tot satul din Nisporești o casă și la câmp acele 3 case să aibă câte 17 pământuri o casă, și din baștină și din cumpăratură, ce au avut tatăl lor Isaico, acelea le-au vândut iarăși Dumisale Boului visternicului fiește care pe partea sa, cerând câte 200 zloți; și s'au sculat Boul visternicul și le-au plătit lor tuturor deplin, au dat uneia cei 200 zloți în mânule Mariței și 200 au dat în mânule fratelui său lui Drul. și 200 au dat în mânule nepoatelor lor a Teclei și a surorii sale Maricăi, fetele surorii Mariței și a lui Drulă fete a lui Isaico cel bătrân *dinaintea mea în curtea mea din Iași*. Alta iarăși să se știe pentru dresurile ce au avut ei pe acele de mai sus scrise părți de ocină, ei așa au mărturisit înaintea noastră precum că sunt la mânule altor rudenii ale lor, ce au moșie cu dânșii întru acel sat, ce de la ei carte (au dat) ca să aibă a-și face ispravă și de la ei Urice dumisale Boului visternicului pentru aceasta și eu pentru credința

am pus a mea pecete și a mea mână pa acest al meu zapis ca să se știe.

Scris în Iași la anul 7109 Ghen. 15.

Cârstea vel vornic.

N O T E

1) Originalul hârtie, face parte din actele d-nei D. Roseli (v. Surete și Izvoade VIII, 5).

2) *Nume de persoane*: Cristea vel vornic țării de sus, Pavel, Măria, Irimia, Boul visternic, Măriica a lui Isaico, Drulă, Teclă.

3) *Nume de locuri*: Nisporeștii.

4) *Teodor Boul visternic*: În 1599 Teodor Boul visternic al 3-lea cumpărase a 9-a parte din Nisporești cu 60 taleri de la Jurj Uscățescul. El nu venise aici în virtutea dreptului de frate, ci ca cel care ajutase pe Jurj la bătrânețele lui. Odată intrat în sat ca cumpărător, el izbuti ca în 2 ani să-și mărească partea lui de moșie cu alte cumpărături: a cincea parte din a șesea parte (adică a 30-a parte) de la Pavăl cu 490 zloți; o casă și la câmp alte 3 case a 17 pământuri fiecare de la cei 3 ficii ai lui Isaico: *Mărîca*, *Drulă* și 2 nepoate de soră; *Teclă* și *Măriica* fetele *Drăgaei* cu câte 200 zloți, adică 600 zloți. În total a dat Boul 1090 zloți tătărăști.

4) *8 ДРОР МОА 8 Мс* = în casa mea în Iași. Zapisul de mărturie a lui Cristea vornicul țării de sus e scris în casa sa din Iași. Această notiță ne arată că marii boeri o dată cu schimbarea capitalei de la Suceava la Iași și-au mutat și așezările lor în noua capitală, începând a-și zidi case din bârne la început, căci case de zid au început a se zidi în Iași abia pe la 1760, tot târgul, gardul de împrejmuire în jurul târgului și chiar *Curtea Domnească* fiind pe la 1594 — 1600 de lemn.

6) In dosul hârtiei, pe care e scris zăpisiul lui Cristea, găsim aceste 2 notițe în slavonește, pe care le dăm spre complectare («Surete și Izvoade» VIII. 7).

а) Павла снѣ Мзрика внукъ Еремїи прѣвнукъ Янншски. и племеница его Ангелина. и брат ей Сава снове Мзгдлинни. внуци Еремїи тиж внуци Янншски. продали ѡт третѣа част ѡт пет части в части. ѡт всего села ѡт Ниспорецъ. ѡт зрик за измѣно ѡт старѣа Стефана воеводи.

р тал.

Paval fiul Maricai. nepot Eremiei, strănepot Anușcai și seminția lui Anghelina și fratele ei Sava fiu Magdalinei, nepoți Eremiei tij nepoți Anușcai au vândut din a treia parte din ciuci părți doao părți din tot satul din Nisporești din uric de schimb de la bătrânul Stefan Voevod.

100 taleri.

б) † Євѣлаз и сестра его Мзрика. и брат их дрѣлаз... снове Исаико внукъ. Аврам. и внука их (Мзрика) и Теѣкла. дочка Дрѣгае. тиж внука а(враам). и Василие снѣ Євдокїи тиж внѣк (авраам) ѡт зрик. за вислуженїе. ѡт Стефан воевод. и ѡт зрик за.... ѡт третѣа част за дѣднїни. и за ви (свѣженїе) что изберет ѡт Ниспорецъ мѣсто....

за рл. тал.

Suila și sora lui Marica și fratele lor Drula fiu lui Isaico nepot lui Avraam și nepoata lor Tecla fata Drăgaei tij nepoata lui Avraam și Vasile fiul Odochiei

tij nepot din uric de slujba de la Stefan Voevod și din uric de.... din a treia parte de moșie și de slujba ce se va alege din Nisporești loc

Drept 130 taleri.

Notițele acestea ne lămuresc asupra urmașilor *Anușcăi*, fata lui Șteful Nisporescul. Anușca murind bătrână cătră 1560, a lăsat de fecior pe *Eremia*, care rămâne numai cu Nisporeștii, căci Popeștii se vânduse în 1555 lui Ion Crețul de Anușca mama sa.

Eremia are de ficiori pe Mărica și Magdalina; Mărica are de fecior pe Pavăl, iar Magdalina are de ficiori pe Anghelina și Sava. Pavăl își vinde partea lui (a 5-a parte din a 6-a parte) cu 490 zloți. Notița însă zice că s au vindut 2 părți (к частн) din cinci părți (вр пет частн) din a treia parte (вр третаа част), sau $\frac{2}{15}$ din moșie cu 100 taleri. Deri de la însemnarea aceasta care a fost fără valoare oficială și până la scrierea zapisului de mărturie a lui Cristea a mijlocit o schimbare și în partea vindută și în preț.

Notița a 2-a și ea ne lămurește asupra urmașilor lui Isaico bătrânul care în 1585, cumpărase cu popa Lupșa —probabil fratele său— o șesime de la Stanca Mălăeasa și ai ei răzăși cu 320 zloți, luând Isaico numai $\frac{1}{3}$ iar Popa Lupșe $\frac{2}{3}$ din acea șesime. Isaico cel bătrîn era fiul lui Avraam, și are de feciori pe *Suilă*, *Mărica*, *Drulă* și *Drăgae*. Această Drăgae are 2 fete: pe Măriica și Tecla; ea murise deja în 1601. Avraam a mai avut o fată Odochia, care are de fecior pe Vasilie. Aceștia vând partea lor din Nisporești cu 130 taleri, De la scrierea însă a notiței a 2-a și până la facerea zapisului lui Cristea vornicul în casele sale la Iași a mijlocit o schimbare. Suilă nu-și mai vinde partea, asemenea nici Vasilie ficiorul Odochiei, altă fată a lui Avraam; iar prețul s'a rădicat de la 130 taleri, la 600 zloți. luând fiecare parte câte 200 zloți pentru case și cele 17 pământuri ce aparțineau fiecaruia.

5. Document din 7109 Febr. 3. Iași.

Sumar: Zapisul lui Orăș hatman și parcalab Sucevei prin care arată cum Boul -visl. a cumpărat în Nisporești părțile Măricăi fata Anghelinei, cu 150 zloți tătăraști, cum și părțile lui Istatie fiul Andreicăi cu 75 zloți.

Пан Орѣш Хетман и прѣкалаб Суваскии. сознаваем. съ сим нашим записом, вже пришол || пред нами. Мизрина. дѣща. Ынгелина. внука Исаю. и продал своа праваа || отнину и дѣднину. еликосѣк приходит. част ен. от село Ниспореци вѣ нив || в царину. та продал. братѣ нашему. Боул вистіарник. за рѣи. злат || татарских. и тиж вз том паки пришел пред нами. Истатие || снз. Андренка. внук. Исаю. и продал тиж. своа праваа отнину. || и дѣднину елико сѣк приходит. част его от тогоже село Ниспореци || и з ниви. в царину. за оѣ. злат татарских. тиж брату нашему || вишпишем. Боул вистіарник. от пред нами. и от пред инших. мнози. || колѣри. како. да имае ему вчинити. исправж. от их привиліах. || и на великое вѣро. приложимо. и наш печат. кзсему нашему || запис.

аз Орѣш искал пис в Ис вато ѣзрд фев. г.

Дентре нои аз фост ачастѣ токмалѣ ши банин. рн-
кз лем дат ден м. рнгле меле.

Traducere

Pan Orăș hetman și parcalab Sucevei înștiințez cu acest zapis al nostru precum au venit înaintea noastră Mărica fata Anghelinei nepoata lui Isaiu și au vândut a sa dreaptă ocina și moșie căla i se va veni partea ei din satul Nisporești și 12

pământuri în țarină. acelea le-au vândut fratelui nostru Boului Visternicului drept 150 zloți tătaraști; și după aceia iarăși au venit înaintea noastră Istatie ficiorul Andreicăi nepot lui Isaiu și au vândut iarăși a sa dreaptă ocina și moșie câtă i se va veni partea lui dintru acelaș sat Nisporești și 6 pământuri în țarină drept 75 zloți tătaraști iarăși fratelui nostru de mai sus scris Boului visternic dinaintea noastră și dinaintea altor mulți boeri ca să aibă a-și face lui ispravă din ale lor direse și pentru mai mare credință am pus și a noastră pecete cătră acest zapis al nostru.

Eu Orăș am iscalit.

S'au scris în Iași la anul 7109 Febr. 3.

„Dentre noi au fost (la) azasta tocmală și banii încă lem dat den mânule mele.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta d-nei D. Rosct. Marca hârtiei o coroană cu cruce. (v. Surete și Izvoade VIII, 8).

2) *Nume de persoane.* Orăș hatman și parcalab Sucevei, Marina, Anghelina, Isaiu, Boul visternic, Istatie, Andreica.

3) *Nume de locuri.* Nisporești.

3) *Notiță românească.* Orăș hatman ca mare boer dă zapisul de mărturie în slavonește, limba oficială în cancelarie, și pe care el ca mare boer era ținut s'o cunoască, cât privește însă pe Boul al 3 lea visternic cum și pe vânzătorii ei își fac însemnări în josul zapisului în românește și scrie visternicul Boul; «dentre noi au fost (la) această tocmală și banii încă lem dat den mânule mele.»

5) *Spită.* Isaiu a avut 2 ficiori: pe Andreica și Anghelina. Andreica are de fii pe Istatie, iar Anghelina are de fiică pe Mărina. Acești veri primari stăpâneau 18 nive

(pământuri) în țarina satului Nisporești, și anume Mărișă 12 pământuri, iar Istație 6 nive. Prețul unei *nive* era în 1601 de 12 zloți și jumătate, de oare ce pe 12 nive se dă 150 zloți, iar pe 6 nive 75 zloți.

6) Document din 7110 Mai. 3. Iași.

Sumar: Irinia Moghilă Voda întărește lui Boul Visternicul cumpăratura ce a făcut în Nisporești cu 35 taleri de la Avraam și Anghelina, feciorii Magdalinei.

Iw Eremia Moghilă Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovei, precum au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Sava și frate-so Avraam și sora lor Anghelina feciorii Magdalinei nepoții Eremici de a lor bună voie de nime siliți nici asupriți ș'au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din Uric de împărțala, ce au avut de la bătrânul Stefan Voevod toată partea lor ce li se va alege lor din satul Nisporești pe apa Moldovei în ținutul Sucevei.

Aceia au vândut'o credinciosului nostru boer Boulu visternic drept 35 taleri de argint și au plătit lor deplin acei de mai sus scriși bani 35 taleri de naintea noastră, pentru aceia ca să-i fie lui și de la noi uric și cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Domnul au zis.

S'au scris în Iași la anul 7110 Mai 3.
Stroici vel logofăt a iscalit.

N O T E

1) Originalul lipsește, se păstrează un suret făcut în 1786 Ghenar 15 de Gh. Evloghie dascal (v. Surete și Izvoade VIII, 9).

2) *Nume de persoane*: Sava. Avraam, Anghelina, Magdalina. Ieremia, Boul visternic.

3) *Nume de locuri*: Nisporeștii, sat în ținutul Sucevei pe apa Moldovii; azi satul Nisporești face parte din jud. Roman.

4) *Spițe*: Diresul acesta completează spița urmașilor lui Eremia, fiica Anușcăi Uscalu, strănepoată lui Nispur cel bătrân, pe lângă Anghelina și Isaia ne mai dă pe Avraam ca fiu al Magdalinei.

7. Document fără dată de an și zi.

Sumar: Zapisul de mărturie a lui Iurașeu parealab, Cărlig hotnog și alții pnetru Boul visternic cum a cumpărat de la Jurj partea lui din Nisporești a treia parte din a treia parte cu preț de 40 taleri bani peșin, iar restul la facerea diresului.

143210
Гі вко аз, Юрашко кив прѣкзѣлаб романскому и Тоа-дер Кзрлиг кив хотног. и Симеон Столничел || и Бзскан шитзрел, и Пзтрашко пзхзрничел, и Павѣл питзрел, свѣдѣтелествоваем ми взси || съ наших дшах, и съ сест нашего запис, тако приидошѣ, прѣд нас Журжа от Нис, пореци, по свою || доброю волю, и продал своа отинниѣ от село Ниспореци, на Молдавѣ, от третою част || от все село, третаа част, част свою что изверет, и от село и от поле, та продал, пану || Боулови, вистѣрник, и дал ему пан Боула вистѣрник, четыре десѣти талери, в рзках || Журжи, от прѣд нами, а ниих шикси, тако потоками, тако да имает емѣ, || дати, когди вздет ему исправ, вчинити, из привиліах, таж ми тако || видѣхом ни докоролю токмежѣ, а ми сътворих пану Боулови вистѣрнику || сиѣ свѣдѣтелество от нас доколѣ, вздет, себе, исправ, сътвориете || от геди, гедни, и поставили есми, и наших, печати, кзсего, наш записом, да се знает.

и исписах аз Пзтрашко Чолпан дѣтак.

печат Юрашко, печат Кзрлиг печат Симеон.

Surete II.

3

Traducere

Iată eu Iurașco biv păcălab de Roman și Toader Cărlig biv hotnog și Simion Stolnicel și Vâscan Pitărel și Pătrașco Păhărnicele și Pavel pitărel mărturisim noi cu toții cu sufletele noastre și cu acest al nostru zapis precum au venit înaintea noastră Jurj din Nisporești de a lui bună voe și au vândut a sa ocină din sat din Nisporești pe Moldova din a treia parte din tot satul a treia parte, partea lui ce se va alege și din sat și din câmp. Aceia au vândut-o dumisale *Boului Visternicului* și i-au dat lui dumnealui Boul Visternicul 40 taleri în mâinile Jurjii dinaintea noastră iar *ceilalți bani așa s'au tocmite ca să aibă a-i da lui, când îi va face lui de ispravă dires*. Deci noi dacă am văzut a lui de bună voe tocmală, iar noi am făcut Dumisale Boului visternicului această mărturie de la noi până când îi va face lui și de ispravă dires de la Domnie și am pus și a noastre peceteți cătră acest al nostru zapis ca să se știe.

Am scris eu Patrașco Ciolpan diiac.

Pecetea lui Iurașco

Pecetea lui Cărlig. Pecetea lui Simion,

N O T E

1) Originalul hârtie ; acta D-nei D. Roseli. (v, Surele și Izvoade VIII, 9).

2) *Nume de persoane* : Iurașco biv parcalab Romanului, Toader Cărlig biv hotnog, Simion stolnicel, Vâscan pitărel, Pătrașco păhărnicele, Pavel pitărel, Jurj, Boul visternic, Patrașco Ciolpan diiac.

3) *Nume ae locuri* : Nisporești pe Moldova.

4) *Data*. Zapisul nostru nu poartă dată ; noi credem

că e anterior documentului dat de noi mai sus din 7107 Aug. 28, de la Ieremia Moghila Vodă, căci se vorbește de aceleași persoane, Jurj din Nisporești și Boul visternicul; Jurj vinde lui Boul vist. a treia parte din a treia parte din Nisporești, cum se zice în amândouă actele. Prețul variază; aici se zice 40 taleri; în actul din 7107 se zice 60 taleri; amândouă actele fac însă restricțiile următoare:

Actul nostru zice: „iar ceilalți bani așa s’au tocmit cum să aibă a-i da lui când îi va face lui de ispravă direse = а иннх иннѣкзи тако потокманн. яко да имает емѣ дати когди ездѣт емѣ исправ учинити изпривиліах“.

În Actul din 7107 zice: „iară dacă moșia va fi mai bună Boul visternicul va mai da peste 60 taleri, având a îngriji de sufletul lui Jurj“. Din alăturarea acestor două acte se vede cam care au fost raporturile dintre Boul visternicul și Jurj Uscătescul, și cum au crescut banii ce i-a fost cheltuit Boul visternicul cu căutarea lui Jurj Uscătescul.

8 Document din 7113 Martie 21, Suceava.

Sumar: Ieremia Moghila Vodă întărește lui Boul Visternicul schimbul făcut cu Agafoana, strănepoata lui Oanță Nisporescul, luând jumătate din a treia parte din Nisporești, pentru satul Miteștii pe Moldova la Suceava.

† Іѡ Єремїа Могила воєвода, бжївно мѣстїно господар землн молдавскон вже прїишошѣк || пред нами и пред нашими болѣри, слуга наш Гер(ман) и съ жителница || его Докица и Бѣтѣлаз съ жителница его Сохїи(ка дочка Дрѣгичи вскатѣа || никим непонѣжденни аниприсловани, и про(дал) их праваа ѡтнннѣ || ѡт третїаа част село ѡт Ниспорецї, половина, ѡ (волоост Г)ѡвскон на по || тоѣкм Молдавскїи, и ѡт зрїк что имали они за д(ѣднн)но, ѡт сеѣо

Петра || воеводи. та продали волѣрину наш вѣрнии Боул
вистіарник, за сто || и седил десѣт. тал. и взтом тиж
прінде пред нами и пред нашими || волѣри. Ягадона дочка
Янни внука Явраи, прѣвнуката Ъаница Нис || порес-
кѣла. и измѣнган. тиж съ волѣрину наш вѣрнии Боул
вистіарник || и дал своа праваа част за ѡтнину и дѣд-
нинѣ. елико сѣ изверет. ѡт третаа || част село ѡт тогоже
Ниспорецини. ѡт зрик что имал за дѣднину ѡт Стефана
|| воеводи. и тиж другаа част ен ѡт тогоже село Нис-
порецини. ѡт половина третаа || част... ѡт зрик || за кѣ-
пекное что... ѡт Петра воеводи || . а волѣрину наш вѣр-
нии Боул вистіарник дал ен своа... за ѡтнину и ку ||
пекное что имал. ѡт Мзринци. дочка Параски. внука Я-
гадони. ѡт село || Митеци что в волост тогоже Гучав-
скои на Молдавѣк. измѣнгу за измѣнгу. || ино ми увидѣх.
их. доброю волю и те(к)меж и за (полную) заплаату. и
измѣнгу || взтом и ми ѡт нас дали и потврздили если
ка(ко да ест) им и ѡт нас ѡтнину || и зрик. и измѣнгу
съ взсем доходом. и ин да сѣ не умишае. нис в
Гуч. вато ꙗзргі Март ка.

гспднѣ реч.

вел логофѣт учил и искал.

зчините ему зрик

Башотѣ

Стронч вел логофѣт.

Traducere

Io Eremia Moghila Voevod, cu mila lui Dum-
nezeu domn țării Moldovei, Precum au venit ma-
intea noastră și înaintea boerilor noștri Gherman

și cu femeia lui Dochîța și Bateala cu femeia lui Sofica fetele lui Draghici Uscatul, de nimeni siliți nici asupriți și-au vândut a lor dreaptă ocină din a treia parte a satului din Nisporești, jumătate ce este în ținutul Sucevei pe apa Moldovei din uric ce au avut ei de baștină de la Petru voevod, aceia au vândut'o credinciosului boerului nostru Boului Visternic drept 170 taleri; și după aceia iarăși au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Agafona fata Anei nepoata lui Avraam strănepoata lui Oanță Nisporescu și au schimbat iarăși cu credinciosul boerul nostru Boul Visternicul și au dat a sa dreaptă ocină și moșie câtă se va alege din a treia parte din același sat Nisporeștii din urice ce au avut de baștină de la Ștefan voevod și iarăși altă parte a ei dintru același sat Nisporeștii din jumătate a treia parte a satului... din uric de cumpăratură ce au avut de la Petru voevod, iar credinciosul nostru boer Boul Visternicul au dat a sa dreaptă ocină și cumpăratură ce au avut de la Mărința fata Părascai nepoata Gastonii din satul Miteștii, ce este întru același ținut al Sucevei pe Moldova, schimbătură pentru schimbătură, deci noi dacă am văzut a lor de bună voe tocmală și deplin plată și schimbătură și de la noi încă am dat și am întărit, ca să fie lor și de la noi ocină și uric și schimbătură cu tot venitul și altul să nu se amestece. Scris în Suceava la anul 7113 luna Mart 21.

Domnul a zis.

Vel logofat a învățat și a iscălit.

Să i se facă uric

Bașota

Stroici vel logofat (m. p.)

NOTE

1) Originalul cu multe rosături la încheeturi. Face parte din actele d-nei D. Roseti, (v. Surete și Izvoade VIII, 10).

2) *Nume de persoane.* Gherman, Dochîța, Bâteal, Sofia, Drăghiț Uscatul, Agaftona, Ana, Avraam, Oanța Nisporescul, Boul visternicul, Măriuța, Părasca, Gaftona.

3) *Nume de locuri.* Nisporeștii, sat pe Moldova la Suceava; Mitești sat pe Moldova la Suceava.

4) *Oanță Nisporescul.* se dă drept tatăl lui Avraam, care nu poate fi altul de cât același Avraam, tatăl cumpărătorilor Isaico și popa Lupșa și a Odochiei din diresele date mai sus. Ar urma dară că acest Oanță Nisporescul să fi fost alt frate al lui Șteful Nisporescul, feciori ai lui Nispur cel bătrân. Oanță Nisporescul a avut de ficior pe Avraam, a cărui urmași se mai completează acum cu aceeași Ana, mama Agaltoanei, pe lângă cei trei cunoscuți Isaico, popa Lupșe și Odokia.

5) *Schimb pentru schimb* = *измѣнъ за измѣнъ.* Boul visternic era proprietar și în Mitești pe Moldova: cum însă ține să-și întregască trupurile de moșie din Nisporești, văzând că un frate cumpăraseră pe bani gata părțile Agaltoanei, îi dă în schimb moșie pentru moșie, și dă tot satul Miteștii pentru părțile lor din Nisporești.

9. Document din 7122 April 6.

Sumar: Stefan Vodă scrie carte către Stefan Bleandă din Tupilăți pentru dreptul ce are Boul visternicul în Nisporești și că Gherman să nu'l mai supere.

† Іу Стефанъ воевода, бжію мастию господаръ земли Молдавской. (пишемъ слъ)зѣкъ нашему. || Стефанъ Блѣндѣ, ап. ѡт Тѣпилацъ. даемъ знати бо намъ жа... слъ)уга нашъ. Пова || бивъ, вистѣнаръ и сице казалъ прѣкъдъ нами, аже ѡпираетъ на н(емъ Гер)манъ ѡт Ниспорецъ. || ѡт на едну ѡтнинъ ѡт Ниспорецъ, котораа ѡтнину (вила) ему купежъ || но ѡт поконнаго Еремїа воеводи, и имаетъ и прав...е на тѣа

отинну. || того ради тако взриш сєс лист г(о)сп(о)д(ст)-
в(а)ми. а ти поиди. и да посокотиш || сз чим он опи-
раєт таа отинну. и кто сзт(во)риа ему тнх листо || ке
оширати. отинни. и да речеши. ему. а... оставили в
по || кон. отинну. вишписан Бол. бив вистнар. а... мнит
сз ему || кривда а (постав)и им днх с'ати лицє прѣд
господствами. || и нак не учиниш.

годнх реч. пис. в Ис влѣт 43ркк. ап. 9.

Блаше логфет вч.

Мелешан.

Traducere

Io Stefan Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn
Țării Moldaviei. Scriem slugii noastre lui Stefan Blean-
dea aprod din Tupilați, dăm știre că nouă s'au jă-
luit sluga noastră Boul biv visternic și așa au
arătat înaintea noastră că-l supără pre el Gherman
din Nisporești pentru ocina din Nisporești, care o-
cină au fost a lui cumpăratură de la răposatul Iri-
mia Moghilă Voevod și are și îndreptări pe acea ocină,
pentru aceia dacă-i vedea cartea Domniei mele,
iar tu să mergi și să socotești cu ce împresoară a-
cea ocină și cine i-au facut lui acele cărți de opri-
rea moșiei și să-i zici lui să lese în pace moșia
visternicului Boului de mai sus scris, iar de i s'a
părea lui strâmbătate să-i pui zi ca să stea de
față înaintea noastră.

Și altfel să nu faceți

Domnul a zis.

Scris (în Iași) la anul 7123 April 6,

Meleșan.

Balș logofatul a învățat.

NOTE

1) Originalul hârtie; pecetea cu tuș roș. Se citește : Іw Стефан вода. вжїю милостию господарь земли молдавскон. cap de bou, stea. soare și lună. Acta d nei D. Roseti. (Surrete și Izvoade VIII, 12).

2) *Nume de persoane*: Stefan Bleadă, Boul biv. visternic. Balșe logofăt

3) *Nume de locuri*: Nisporești,

4) *Carte de opreală* = мистокі вширати. Gherman năcăjia pe Boul cu slăpânirea sa în Nisporești. Gherman a avut de femea pe Dochița. Domnul le încuviințază schimbul în natură.

10) Document din 7110, Mart 30. Cotnari.

Sumar: Zapis prin care Sofica fata lui Drăghici Uscatul părărniceț, soția lui Bateală, vinde partea sa din Nisporești lui Toader Boul visternic cu 400 zloți tătarăști și o vacă cu vitel.

† Се ми Соѳинка. дочка Дръгич Ускатѹл пѹхъринчел. | сама на сѣкъ сѣзнаваю. свою доброю волю | неким непонужденна. анниприслованна. и про | дала сми праваа своа ѡтнинѣ и купежнѹ. за двѣх...рѣк | цѣл молдавѣк. что в вол. сѹчав. и прикилію купеж | ною иж имах сѣ муж мои взнѣтаѹ ѡт сѣго стараго | Петра коеводи. та сми продала. панѹ Тоадѣр | Боѹл вистѣрник за чѣтири ста злат татарских. и за една краѹвѹ сѣ телѣт и запаатна | ми исполнѹ. тих вишписанних пинѣзи. 8 зл. | татарских. и краѹвѹ сѣ телѣт. ѡт прѣд Рѣшка дворник глотин. иж и писал и ѡт прѣд Гергентіе | Ермонах. и прогѹмен. и пош Тоадѣр ѡт Іш. | и корнотю комис и Мареш бив вел ватаг. | волост крѹлигѣтѹри. и Глигоріе ватаг. за синѣ . цари ѡт Іш. и

Тоадер Стольник и иних многи люди | добри ѿ котнар
тръг Кирик Купец, и люринци, | виноградник, и Паул
бив воют, и наи бваша крѣпост и потврждениѣ, позвучих,
печат тръговскому кот | наре, и (печат) Шефли скъ...лин
шолтвз и ѿт своими | дванадесѣт пръгари, приложит
къему истиннѣ | запису нашему, и сихъ вишписаннихъ волѣри |
поставили своихъ печат, яко да бѣдет ѿт сѣ | да на прѣд
ѿтнину, тоти два мѣсто | за хиж ѿт село ѿт Ниспо-
рещ, сѣ взсему | доходом, и ин да сѣ не умншаютъ прѣд |
сѣа нашъ тѣкмеж, писъ ѿ котнар, лѣт ѣзрѣ мар. л.

† Пон Тоадер.

† Печат поп Θεωдор.

Рошка дворник искал, ἐγὼ Κοριακ μαρτυρος ἀυῶθεν.
(l. p.)

Traducere

Adică eu Sofica fata lui Drăghici Uscatul pă-
hărnicele însuși de sine înșliințez că de a sa bună
voe de nime silita nici asuprită și a vândut a sa
dreaptă ocină și cumpărătura (două locuri de casă
din satul Nisporești ce este p-) apa Moldovei în
ținutul Sucevei din dres de cumpărătură ce am a-
vut eu cu barbatul meu Bâteala de la însuși batră-
nul Petru voevod, aceia am vândut-o Dumisale lui
Toader Boul Visternicul, drept patru sute zloți tă-
tărăști și drept o vacă cu vițel și mi-au plătit de-
plin acei de mai sus scriși bani patru sute zloți tă-
tărăști și vaca cu vițel, dinaintea Roșcâi vornicul
de gloată carele au și scris și dinaintea lui Gher-
ghentie ieromonah și pro egumen și popa Toader
din Iași și Vornotoi comis și Mariș biv vel vatag
din ținutul Carligătorei și Gligori vatag de si-
țari (pușcași) din Iași, și Toader Stolnicul și alți

mulți oameni buni din târgul Cotnari, Chiriac Cupeț și Liurinț Vieriu și Paul biv vornic și pentru mai mare tărie și pulere au pus pecetea târgului Cotnar și a lui Stefan Scă...lin Șoltuzul și cu ai săi 12 pângari s'au tâmplat la acest al meu adivărat zapis și acești boeri de mai sus scriși ș-au pus pecețile lor ca să fie de acum înainte dreaptă ocină acele două locuri de casă din sat din Nisporești cu tot venitul și altul să nu se amestece peste această tocmală a noastră.

Sau scris în Cotnari la anul 7110 Mart 30.
Roșca vornic, iscal (l. p.) pop Toader. (l. p.)
Eu Kiriac martur față.

N O T E

1) Originalul hârtie; acta D-nei D. Roseli (v. Surete și Izvoade VIII, 13).

2) *Nume de persoane*: Sofieca, Drăghici Uscatul, Teodor Boul visternic, Roșca vornic de gloată, popa Toader din Iași, Vornotoi comis, Mareș biv vel vatag, Gligore vâtag de pușcaș. Toader stolnic. Chiriac Cupeț, Liurenț vieriu, Paul biv vornic, Stefan Șoltuzul.

3) *Nume de locuri*: Nisporești, Iași, Cotnari.

4) *Marturii*. În actul de vânzare a Soficai vedem figurând o n.ultime de boerinași și negustori, cum și Șoltuzul de Cotnari cu cei 12 Pângari. Erau față la fața rea actului următoarele fețe străine:

Roșca vornicul de gloată, care serie zapisul.

Gherghentie eromonahul și proegumen.

Popa Toader din Iași.

Vorontoi comis (recte Vorontar Prăjescul.

Mareș biv vel vatag de ținutul Cărligăturai.

Gligori vataf de sinețari din Iași.

Toader stolnicul.

Iar din Cotnari erau de față următorii:

Stefan Scă... lin șoltuzul lărgului.

12 Părgari toți.

Chiriac Cupeț (negustorul).

Liurinț vornicul (gospod)

Paul biv vornic (gospod).

Chiriac un grec.

Mulțimea aceasta a marturilor arată mișcarea ce era în lărgul Cotnariului. Zilnic se găseau în Cotnari a-lătea fețe străine, din care unele puteau sluji de marturi la vânzări în casa Șoltuzului.

5) *Drăghici Uscatul*. Nu știm înrudirea acestui Drăghici Uscatul păhârnicel; credem însă a fi frate cu *Jurj Uscătescul*, ficiorul Anușcăi, strănepot Nisporeștilor; numai astfel Sofica fata lui, măritată cu Bâteală își vinde partea ei din Nisporești lui Toader Boul visternicul, luând pe lângă 400 zloți și o vacă cu vițel.

11) Document din 7123. Ghenar 26. Iași.

Sumar: Stefan Vodă Toișă dă dreptate lui Toader Boul visternicul în judecata ce au avut cu Gherman și Odochia, fata lui Drăghici Uscatul pentru partea ce i-a fost vândut lui din Nisporești. Boul plătește ferăea 12 zloți și se amenință cu gloaba domnească de 24 boi cine va deschide procesul.

† Иъ Стефанъ воевода вжию маетію гспдръ земли Молдавскои. ѡ(же прїдоша). прѣд нами. и прѣд всеми нашими || волѣри. савга наш Германъ Питѣреа. и жена его Ѡдокица. дъща др(згичъск)атѣа. вѣска мѣлинекъѣла || и тегали на савга наш Тоадѣр Боуа бив вистѣрник ради една (част) ѡт село Ниспореци. что на || (мо)лдавѣ ѣ колост Ѡсча(вски. что) имали тамо (Тоадѣр Боуа) вистѣрник. || еще при дни Еремїа воеводи. такоже ѣказовал. прѣд нами. и ѣрик (за кѣпежно) на тих част. а Герман и жена его || Ѡдокица казали прѣд нами. аже не продали емѣ тих част. ани знают... а наш вѣрнїи и почетеннїи ||

болѣрин Белдиман вел логофет и Гангоріе Чолпан постелник, свѣдѣтельствовали пред нами. || и пред нашим свѣтом, також възѣла сам Белдиман логофет пинѣси wt рѣки Боза вистѣрник, сї талер личних, и дал им инши wt пред Стронч вел логофет, таж господствами, и съ нашим свѣтом, егдаж свидѣхом призилие за || 18. ежемо что имаа Боза вистѣрник wt Еремїа воеводи, на тоа wtнина, дрѣгоеж что свѣдѣтельство || вали и тих вишреченних болѣри, Белдиман логофет, и Чолпан постелник, а Герман и жена его Одокиа || zostали wt взсего нашего закона, земскаго, а Боза вистѣрник wправдилск и поставил себе ферїю || вї златих, того ради wt сзда есан ман взсхошѣт тѣгати за сїа тѣж при дни г[о]с[п]о[д]с[т]в[а]ми, нан при дни || дрѣгим господарѣем да не имают добивати, нж еше да въздѣт за глобѣ великою, кд, воли, до порти || нашеи, и ин да сѣк не ѣмишаеи.

Пис 8 Ясох, влато, †зркг, мсца, Ген, кз, дни,

Господинз реч.

Белдиман вел логофет.

Traducere

Io Stefan Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. Precum au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri sluga noastră Gherman Pitărel și femeia lui Odochița, fata lui Drăghici, nepoata Malinescului, și au părăt pe sluga noastră Toader Boul biv visternic pentru o parte diu satul Nisporeștii ce-i pe Moldova în ținutul Sucevei, ce are acolo Toader Boul visternic precum au arătat înaintea noastră și dres încă din zilele lui

Irimia voevod de cumpăratură pe acele părți, iar Gherman și femeia lui Odochița au zis înaintea noastră că nu i-au vândut lui acele părți nici știu nimic, iar cinstiții și credincioșii noștri boeri Beldiman vel logofat și Grigore Ciolpan postelnic au mărturisit înaintea noastră și înaintea sfatului nostru precum au luat însuși Beldiman logofatul banii din mâna Boului visternic 210 taleri bătuți și au dat lor bani dinainte lui Stroici vel logofat. deci domnia me și cu sfatul nostru dacă am văzut dres de cumpăratură ce-au avut Boul visternic de la Irimia Voevod pe acea ocină, alta că au mărturisit și acei de mai sus ziși boeri Beldiman logofat și Ciolpan postelnic, Gherman și femeia lui Odochița au rămas din toată legea țarei noastre, iar Boul visternic s'au îndreptat și au pus *ferăe* 12 zloți; pentru aceea de acum înainte de ar vrea ca să se mai judece de această pricină în zilele domniei mele sau în zilele altor domni să nu aibă a dobândi, ci să fie de mare gloabă 24 de boi la poarta noastră și altul să nu se amestece.

S'a scris în Iași la anul 7123 luna Ghenar 26 zile.

Domnul a zis.

Beldiman vel logofat.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta d-nei D. Roseti (v. Surete și Izvoade VIII, 15).

2) *Nume de persoane*: Gherman pitărel, Odokița, Drăghici, Mălinescul, T. Boul visternicul, Beldiman vel logofat, Grigore Ciolpan postelnic, Stroici vel log.

3) *Nume de locuri*: Nisporeștii, pe Moldova în ținu tul Sucevei.

4) *Ferăe* (феріе). In actul dat mai sus din 7113 Mart 21 se arată că Irimia Movilă Vodă, întărește lui Toader Boul Visternicul cumpăratura ce a făcut de la Gherman și Băteală cu femeile lor în Nisporești pentru 170 taleri și anume jumătate din o a treia parte din Nisporești.

După 10 ani de zile se ridică Gherman pitărel și cu femeia lui Odokia și contestă la domnie că nu ar fi vândut ei partea lor din Nisporești lui Toader Boul, și că zapisul ar fi neadevărat. Domnul atunci rânduește și marturi pe Beldiman vel logofăt și pe Grigore Ciolpan postelnic. Borerii divaniști afirmă categoric că în adevăr Gherman Pitărel a vândut partea lui din Nisporești lui Boul visternic, că prețul vânzării a fost de 210 taleri, și că chiar Beldiman logofătul a numărat banii în mâna lui Gherman.

Mărturia aceasta a lui Beldiman a fost categorică. Rămâne numai a se stabili faptul: zapisul de vânzare întărit de Irimia Movilă zice că s'a vândut cu 170 taleri; logofătul Beldiman afirmă că a numărat 210 taleri. Ce s'a făcut cu cei 40 taleri? credem a fi fost cheltuelile făcute cu vânzarea, scoaterea diresului și altele, care toate au fost în sarcina cumpărătorului.

Domnul Stefan Tomșa crede că dreptatea e cu Boul visternic, cum și era; îi dă carte de stăpânire, iar ca să nu mai deschidă Gherman proces vre-odată în timpul domniei lui sau în zilele altor domni obligă pe cumpărător să plătească în visteria țării taxa de hotărâre definitivă în proces-ferîea—in sumă de 12 zloți, iar pentru vânzător pune gloabă de 24 boi, să-i aducă la curtea domnească, dacă ar deschide procesul.

Decizia aceasta pusă în josul cărții domnești impunea și altor domni. Stefan Tomșa zice: «*să nu mai aibă a dobândi*» dacă s'ar încerca supt alte domnii să se mai judece pentru această pricină, de oare ce partea cumpărătorului a depus în visterie taxa ferăei de 12 taleri.

Iar gloaba în natură cu adusul a 24 boi la poarta curței pentru nevoite domniei, nu era alta de cât îngreueră pentru cealaltă parte de a mai deschide procesul lucru așa de des practicat în vremea veche cu schimbarea deasă a domnilor.

12. Document din 7087 April 26. Iași.

Sumar: Petru Voșvod întărește călugărilor de la sfânta mănăstire Răzica 2 părți din satul Tomești pe Moldova, cumpărate cu 1000 zloți tătărași de la Gherghita fiiorul Agafiei Ciolpănesii, nepot Lupei Ciohorean, strănepot Mușei.

† Млстїю вжїю. Іо Петроу воєвода. гспдроз земли молдавскои. знаменито чинил иссим листом нашим. възсѣм кто на нем възрїт или чтучи его слышит. || ѡже прїиде прѣд нами и прѣд сими нашими молдавскими болари великими и малими. Гергыц снѣ Ягафіе Чолпжнѣс внуок Лвпе Чохорѣнѣа. по его доб || рои коли никым непоноужден аниприслован. и продал свою правою ѡтнинѣ и дѣднинѣ ѡт своего праваго оурика ѡт зрик за раздѣленїе цю и мала моаша его || мѣша ѡт Стефана воєводи. двѣ части ѡт село Томеши на молдовѣ. та продал мавником нашим калѣгером ѡт монастыр глаголамїн Рржчка. || и деже есть храм прѣнесенїе мощем стго архїерарха и чюдотворца х(ристо)ва Николаа. за една тисащ. злат татарских. и сѣтавшесѣ молебници наши || калѣгери и заплатили оуси исполна тїи вишысанныи пинѣси. ꙗ. злат татарских. с рѣкы сѣси нашегѣ Гергыцѣ дїак снѣ Ягафіе Чолпжнѣс. || оунѣкѣ Лвпе Чохорѣнѣ. прѣоунѣк Мѣши. прѣд нами и прѣд сими нашими молдавскими колѣкри великими и малими. Ино мы видѣвшѣ их добро || колнїи токмеж и полнаа заплата. а мы тавождере и ѡт нас дали и потврѣдили тотѣ двї части ѡт Томеши. молебником. нашим калѣгером ѡт мона || стир Рржчкѣ. како да есть нашей мави монастыре зрик и ѡтнина сѣ възсем доходом. непорѣшенно никогда на вѣккы. а хотар тым

двом частем || вт Томеши шо на молдавѣк, да есть вт
 сего хотарѣ двѣ части, а вт иншихъ стори да есть поста-
 ромъ хотару покѣда из вѣка шживали. || а на то ест вѣра
 нашего г(о)с(по)д(ст)ва вышисаннаго мы. Петра воеводи, и
 вѣра боларов нашихъ, вѣра пана Козмы Мургу, вѣра пана
 Былзи дворника, || вѣра пана Юрашко Нартика и пана Бар-
 тика пржкалабовѣ Хотински, вѣра пана Бржвзѣк и пана Кон-
 дра пржкалабовѣ Немецкихъ, вѣра пана || Мсргъ и пана
 Шефѣла Голзи пржкалабове Новоградскихъ, вѣра пана Ба-
 лика портар Сшчавский, вѣра пана Ине постелника, вѣра
 пана Пожог || спжтарѣ, вѣра пана Бсрти чашника, вѣра
 пана Стронч вистпарника, вѣра пана Кокора столника,
 вѣра пана Попжскѣла комиса, и вѣра сснхъ || нашихъ колар
 молдавскихъ великихъ и малыхъ, а по нашемъ животѣ кто
 вѣдет г(о)сп(о)д(а)рж вт дѣтени нашихъ, или вт нашего
 рода, или пак вѣдкого || Б(ог)ж изверет выти Г(о)сп(о)-
 д(а)ремъ нашей земли тот вы им ниоршшиа нашего да-
 ланіе, и потвржденіе, нж авы им дал и скрѣпил || стѣки
 нашей молбы монастыре, занеже есмы им дали и покрѣ-
 пили почто есть стѣки монастыре праваа втнина и выкс-
 пленіе, а ктос(ѣк) || покѣсит разорити нашего даліе и с-
 крѣпленіа, таковин да ест прокаѣт вт Г(оспод)а г(о)га
 сжтворшѣго нво и землѣ, и вт пр(ѣ)ч(и)стїи его м(а)-
 (т)ере, || и вт четыре еуглисти, и вт вї врховнихъ сп(о)с-
 т(о)лж Петра и Павла и вт, тїи в(те)ць иже вж Некїес-
 кыхъ, и да имаеи участїе сж Ісда и Яріа прокаѣ || тем
 и сж ввими евреи иже възвншл на Га Ба нашего кржв
 его на нас и на чадахъ нашихъ ест и вѣдет, а на вошен
 крѣпост и потврж || жденіе томъ вжсемъ вышисанномъ

вѣлѣли есмы нашему вѣрномѣ. болѣринѣ панѣ Геворгіе
апофетѣу писати н наша || печат привѣзати. ксеѣму ис-
тенѣному листѣ нашему. писал Юрашко Былавич. оу
Исѣух. в(з)л(ѣ)то ±зпз. мѣца || априліа кз дни.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Io Petru Voevod, Domn țării Moldovei. Înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pe dânsa vor căuta, sau celiindu-se lui o va auzi; iată au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovenеști boeri a mari și a mici *Gherghiț*, fiul *Agafiei Ciolpănesei* nepot *Lupei Ciohoreanul*, de a lui bună voe de nime silit nici asupra și a vândut a sa dreaptă ocină și moșie din al său drept uric din uric de împărțeală ce a avut **moașa** lui *Mușa* de la Ștefan Voevod 2 părți din satul Tomești pe Moldova, pe care le-a vândut rugătorilor noștri călugări de la mănăstirea zisă *Râcica*, unde este hram aducerea moaștelor sfântului arhierarh și de minuni făcător a lui Hristos Nicolae, pentru 1000 zloți tătărăști; și s'au sculat rugătorii noștri călugări și au plătit toți deplin acei mai sus scriși bani 1000 zloți tătărăști în mâinile slugei noastre lui *Gherghiță* diacon, fiul *Agafiei Ciolpănesei*, nepot *Lupei Ciohoreanu* strănepot *Mușei*, înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri Moldovenеști boeri a mari și a mici. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și deplină plata; și noi așijdere și de la noi am dat și am întărit acele 2 părți din Tomești rugătorilor noștri călugări din mănăstirea *Râcca* ca să fie la a noastră rugă mănăstire uric și ocină cu toate veniturile nerușeit nici odată în veaci. Iar ho-

tarul acelor 2 părți din Tomești ce-i pe Moldova să fie din tot hotarul 2 părți, iar dinspre alte părți să fie pe vechiul hotar pe unde din veac a umblat. Iar la aceasta este credința a noastrei domnii mai sus scrisă. Noi Petru voevod și credința boerilor noștri credința pan Cozma Murgu, credința pan Bilae dvornic, credința pan Iurașco Vartic și pan Vartic parcalabi de Hotin, credința pan. Brânzea și pan Condrea parcalabii Neamțului, credința pan Murgu și pan Șteful Golai parcalabi de Roman, credința pan Balica portar Sucevei, credința pan Iane postelnic, credința pan Pojog spatar, credința pan Burtă paharnic, credința pan Stroici visternic, credința pan Cocora stolnic, credința pan Popăscul comis, și credința tuturor a lor noștri boeri ai Moldaviei a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Doamn din copii noștri sau din al nostru neam, sau pe ori cine D-zeu va alege a fi domn a noastrei țări, acela să nu strice a noastră daanie și întăritură, ci să dea și să întărească sfintei noastre rugi mănăstirei, pentru că noi i-am dat și am întărit ca să fie sfintei mănăstiri dreaptă ocină și cumpărătură, iar cine s'ar cerca a rade a noastră danie și întăritură, unul ca acela să fie procleat de D-nul D-zeu făcătorul cerului și al pământului și de preacurata lui maică și de cei 4 Evangheliști și de cei 12 varhovnici apostoli Petru și Pavel și de 318 părinți care în Nicheia au fost, și să aibă parte cu Iuda și cu Aria procleatul și cu spurcații Evrei cari au strigat la D-nul Dumnezeu al nostru, sângele lui spre noi și spre copii noștri este și va fi. Iar spre mai mare tarie și imputerire a tot ce s'a scris mai sus am poroncit noi la al nostru credincios boer pan Gheorghie logofat a scrie și a noastră pecete să acate la această carte a noastră. A scris Iurașco Bilavici în Iași la anul 7087 luna Aprilie 26 zile.

NOTE

1) Originalul pergament bine păstrat ; pecetea căzută. ne-a fost comunicat de dl. Spiridon Irimescu din Iași; are 0.58. latul pe 0.38 lungul. (v. Surete și Izvoade VIII, 31).

2) *Nume de persoane* : Gherghiț, Agafia Ciolpăneas, Lupe Ciohoreanul, Mușa.

3) *Nume de locuri* ; Tomești, Рржчка.

4) моаша in loc de каба.

13. Document fără veleat

Sumar: Zapisul de mărturie a lui Ionașco Peaic pentru zălogul ce a pus Toader ginerele lui Samoil, partea lui de ocină din Nisporești cătră Boul visternic pentru 2 ughi și 1 bou.

Из Ивнашко Пѣник, сѣтвори сѣт запис за | марта-
рин, како пришол пред нами Тоадер от Нис | порец зет
Гамона, и потокмиск, сѣ жупан Бода вис | тѣрник
сѣ една отнина, от село Ниспорец и взвѣла | Тоадер
зет Гамона, от пана Бода два зги а вол, на прѣд |
да вздет токмѣло, а нинко приходил сѣ емв. | маи мног.
а пан Бода, да имает, маи дати миа сѣ | Тоадер, да
приндет, сѣ свое брати, да сѣтра | рѣет исправь, от....
з днь, вѣ ест на ни | от пред нас, и пред многи людѣ
добри, маи бол | ши вѣро, ми поставихом наш печет,
ксе, кзсемв | запис.

Traducere

Eu Ionașco Peaic, am făcut acest zapis de mărturie, cum a venit înaintea noastră Toader din Nisporești, ginerele lui Samoil și s'au tocmit cu ju-

pân Boul visternic cu o ocină din satul Nisporești și luase Toader ginerele lui Samoil de la Boul 2 galbeni, 1 bou înainte de a fi tocmai iar dacă, s'a veni cu el mai mult, iar pan Boul să aibă a mai da milă cu Toader, să vie cu ai săi frați, să facă ispravă de astăzi în 7 zile, când este să fiți cu ei, dinaintea noastră și dinaintea a mulți oameni buni, pe mai mare credință noi am pus a noastră pecete la acest zapis.

N O T E

1) Originalul hârtie; acta d-nei Ana D. Roseti născută Catargi. (v. Surete și Izvoade VIII. 34).

2) *Nume de persoane*: Ionașco Peaic, Toader zet Samoil, Boul visternic.

3) *Nume de locuri*: Nisporești

4) *Zălog*. Toader ginerele lui Samoilă din Nisporești se imprumutase de la Boul visternic cu 2 galbeni Ungurești și mai luase și un bou, punând amanet partea lui de ocină din Nisporești. Se dă termen de 7 zile ca să se facă ispravă, când urma să vină Toader cu frații lui la Boul visternic să închee actul definitiv, și să se socotească că dacă partea lui de ocină va face mai mult să aibă Boul visternic milă cu Toader și să-i dea ceva mai mult.

Până atunci Ionașco Peaic face el zapisul de mărturie, ca dovadă la mâna Boului visternic.

14. Document fără veleat, Iunie 6, Davideni.

Sumar: Zapisul de mărturie a lui Toader Cărlig visternicel din Brițeani cum Boul visternic a cumpărat cu 20 taleri, partea lui Siminic aprod fiul Eremiei din Nisporești.

Се уво аз Тоадер Крзаниг вистерничел шт Бриц-
кани. и по сих свидѣтел | ствеем исим нашим записом

аже пришол прѣд нас Симиник аprod снѣ | Еремид ѡт
митещи ни ѡткого ницислован за свою добрую | волю
и продал свою правую ѡтнину и дѣднину что ест ему
ѡт прави | лѣ ѡт село ѡт Ниспореци и съ взскѣм до-
ходом что ест его част. и продал ея | Буловни вис-
тѣрник ѡт прѣд нас и прѣд Павел пнтзрел ѡт Ми-
теци и ѡт прѣд попа Василіе ѡт Брицкани. за к. та-
лер. пинѣзи готових. | и поставили соби Симиник печат.
и съ нами взкупѣ за то даем знати || пис в дзвидѣни
мса Юн з. и когда дал ему пинѣзи а ѡн съ прилу-
чюл и | попа ѡнчюл ѡт Билещи.

Печ. Кзлиг

печ. поп Ёнчул

Traducere

Adică eu Toader Carlig visternicel din Briteani
și într'aceasta mărturisește cu acest zapis al nostru,
precum au venit înaintea noastră Siminic aprod,
feciorul Eremiei din Mitești, de nime asuprit ce de
a lui bună voe și au vândul a sa dreaptă ocină și
moșie, ce este lui din direse din sat din Nisporești,
și cu tot venitul cât iaste partea lui, aceia au vân-
dut'о Boului visternic, dinaintea noastră și dinain-
tea lui Pavel pitărel și dinaintea popei lui Vasile
din Briteani, drept 20 taleri bani gafa și ș'au pus
Siminic pecetea lui și cu noi dinpreună de aceasta
dam știre.

S'au scris în Davideni în luna Iunie 6; și când
au dat lui banii s'a tâmplat și popa Onciul din
Bilăești,

Pecetea lui Cărlig.

Pecetea popii Onciul
(o monogramă).

NOTE

1) Originalul hârtie ; acta D-nei Roseti, (v. Surete și Izvoade VIII, 35).

2) *Nume de persoane* : Toader Cărlig visternicel. Siminic fiul lui Eremia, Boul visternic, popa Vasile, Pavel pitărel, popa Onciul,

3) *Nume de locuri* : Brițcani, Nisporești, Mitești, Bilăești.

15) Document din 7110, Mai 3. Iași.

Sumar : Eremia Moghilă Vodă întăreșe lui Boul visternicul, cumpărătura ce a făcut în Nisporești cu 35 taleri de argint de la Sava, Avraam și Anghelina fiicorii Magdalinei.

† Еремїа могила воєвода божією милостією господар
земли Молдавскої, вже придошк прѣд | нами и прѣд
нашими болѣри. Сава и брат его Аврам, и сестра их
Ангелина, дѣти | Мхгдзлинн внуци Еремїи по их до-
брои воли, неким непонуждени, | аниприсиловани, и про-
дали их правою втнину, и дѣднину, вт 8рик, за | раз-
дѣленїе, еже имѣли, вт старого Стефана воєводи, взсѣк
части их елико сѣ им | изберет, вт село Ниспоречи на
рѣцѣк молдавѣк 8 волост Сбчарскої, та продали нашимъ |
вѣрному болѣрин пану Бова рїстѣрник, за три десѣт
и пет талери сребрнихъ, | и заплатил им исплзна, тин
вишписанїи пинѣси, ле тал, вт прѣд нами, | того ради
како да ест ели и вт нас и сз взсем доходоум, и ин
да сѣ не оумнишаєт, | пис в Ис, влѣто ꙗзрі ман г.

Господинъ реч.

Пхтрашко.

Стронч вел логофзт учна и искал.

Traducere

Eremia Moghilă voevod, cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldaviei, iată au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Sava și fratele său Avram și sora lor Anghelina, feciori Magdalinii, nepoți Eremiei, de a lor bună voe de nimene siliți nici asupriți, și au vândut a lor dreaptă ocina și moșie din uricul de împărțală ce l'au avut de la bătrânul Stefan voevod, toate părțile lor câte li s'au ales din satul Nisporești pe apa Moldovei din ținutul Sucevei, acele le a vândut credinciosului nostru boer pan Boul visternic, cu 35 taleri de argint și au plătit deplin acei mai sus scriși 35 taleri dinaintea noastră. Pentru aceia să fie lui și de la noi cu toate veniturile și altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

S'a scris în Iași la anul 7110 Mai 3.

Stroici logofăt a învățat și iscalit. (m. p.)

Patrașco. •

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei Ana D. Roseti (v. Surete și Izvoade VIII. 36).

2) *Nume de persoane*: Sava, Avram, Anghelina, Măgdalina. Eremia, Boul visternic.

3) *Nume de locuri*: Nisporești.

16. Document din 7129. April 11, Iași

Sumar: Alexandru Voda Iliăș dă carte lui Cazan biv postelnicel să scoată din satul Nisporești pe Ionașco și Cazan feciorii lui Gherman, ca unii ce și-au vândut ocina și au rămas din judecată.

† Иъ Александръ воевода Иліашъ бжю мастию гспдръ земли Молдавской. пишемъ гсдвни савръкъ нашимъ | Къзан

БИВ ПОСТЕЛНИК. (Io Alexandru Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, scriem domnia mea slugii noastre lui *Cazan fost postelnic*) дѣка вѣи вѣдѣ картѣ домнин мѣкле. тар ту сѣ анби а скоате дин сат | дин Ниспореѣи. пре Івнашко. ши пре фра-те сѣу Къзанул. фечоріи лви Герман. ка сѣ тас дѣ | аколо дин сат. ка сѣ сѣ дук њнде вор авѣ алтѣ вчинѣ. пентру кѣч тар рѣмас дин тоатѣ | лѣѣѣ. ши ку че лѣѣ фост лѣѣ пѣтѣит. деплин. ши ав авѣт. ши њн. датѣ. ка сѣ тас дѣ аколо. дин | сат. ла Стіи Герѣіе. ши сва лѣѣ трекѣт. ши пѣн акѣв ну ав ман ешит. дѣч ка сѣ анби | ан скоате акѣв сѣ ну ман трѣкѣ. пентру че ав авѣт картѣ. ши дѣ ла Гашпар водѣ | сѣс пишем. (aceasta scriem) и нак не вчините (și altfel să nu faceți) & Іс ѣзрѣ ап аї.

Сам гѣдѣз велѣа (Insuși Domnul a poroncit).

Пѣтрашко

Ив Александрѣ воевода.

NOTE

1) Originalul hârtie; Acta d-nei Ana D. Roseti (v. Surete și Izvoade VIII, 37).

2) *Nume de persoane*: Căzan biv postelnic. Ionașco, Căzanul, Gherman.

3) *Nume de locuri*: Nisporeștii.

4) *Practică juridică*: Cartea aceasta domnească ne lămurește asupra unei chestiuni sociale de cea mai mare însemnătate: Ce se făcea cu răzeșii, a căror ocini erau vândute prin bună învoială? care era starea lor după vânzarea răzeșiei? Rari documente ne spun de acest lucru.

Cartea de față ne arată că noul proprietar putea izgoni din sat pe fostul proprietar, mai ales dacă urmasa între ei judecată, și cum aici era la mijloc femeia lui Boul visternic cu răzășii vinduți, Domnul pentru a liniști lucrurile și a nu se mai isca procese, ordonă lui Cazan biv postelnic să facă să iasă din sat ficiorii lui Gherman. ca unii ce și-au vândut răzășia și la judecată au perdut procesul prin neînfașare.

17. Document din 7128 Decembre 13, Iași.

Sumar: Gaspar Vodă întărește lui Pavel vist. lui Vasile și Catrinei, ficiorii Popei Lupsei cumpărătura tatălui lor din Nisporești cu 320 zloți tătărași de la Stanca jupâneasa lui Malai; asemenea le întărește tot în Nisporești partea mamei lor Drăguța, fata lui Ieremia.

† Иво Гашпар воевода. вжю маетю гспдрх земли молдавскон. вж гсдвми дали и потврх || дали есми сльгам нашим павла вистерник. и брат его Васлие висткрник. и сестрим их Катирини сиве || поп Двпше. на их правон втнну и кбпекнон вцс им поп Двпше. вт исписок за вквс || пленіе что имаа вт Петрх воевода. и вт зрик вт старого Стефана воевода. на едни част за втнинс вт село Ниспореци. вт вцсего села вт шестаа част что сѣ раздѣлки. || на три части. двѣ част им что ест на молдавѣ в волост Гвчавскон. что себе кспил вт || Станка кнѣгинѣ мзлаи и вт внѣка еи Мзрика дочка Ангелини. дочки Юкши внѣка Мзрени. || ради тк злат татарскіи. и пакиже даем и потврждаем и на досга част за втннну || и дѣдннну. вт тогоже зрик что имают вт Старого Стефана воевода. вцсѣ част мати им || дрзгвци дочки Еремји. что сѣ избрет вт тогоже село Ниспореци. тѣм ради како да || ест им и вт гос-

подствами правон штинну и дѣднину. и выкупленіе. съ
взсѣм дохѣдом. тихъ || вишенписанни. частъ за штинну шт
село Ниспореци. непорошенной имъ николиже на вѣки. ||
вѣчннии. и инъ да сѣ не змішае.

Пис. 8 Іис. вѣкт. 4зрки. Дек. гї

Господинъ казал.

Борлжнѣл.

In dos pe îndoitura întâia a coalei, se citește :
вз невѣтностъ его милостъ панъ Гѣнгѣкъ велъ логофетъ 8двара
азъ Невожатко. (м. р.)

Traducere

Io Gaspar Voevod, cu mila lui Dumnezeu
Domn țării Moldaviei. Precum domnia mea am dat
și am întărit slugilor noastre lui Pavăl vist. și
fratelui său lui Vasile vist. și surorii lor Catirinei,
feciorii popii Lupșei pe a lor dreaptă ocină și cum-
păratură a tatălui lor popei Lupșei din ispisoc de
cumpăratură ce-au avut de la Petru Voevod și din
uric de la bătrânul Stefan voevod pe niște părți de
ocină din satul Nisporeștii din tot satul din a șa-
sea parte ce se va alege pe 3 părți două părți lor
ce este pe Moldova în ținutul Sucevei ce au cum-
părat el de la Stanca giupâneasa lui Malai și de la
nepoata ei Mărica fata Anghelinei, fetele Iucșai ne-
poata Mărinei drept 320 zloți tataraști și iarăși
dăm și întărim și pe altă parte de ocină și
moșie dintru același uric ce are de la bătrânul
Stefan voevod, toată partea mamei lor Draguții fata
Irimiei ce se va alege dintru același sat Nisporeștii
pentru aceea ca să fie lor și de la domnia mea
dreaptă ocină și moșie și cumpăratură cu tot veni-
tul acelei de mai sus scrise părți de ocină din sa-

tu Nisporeștii nerușuit nici odată în vecii vecilor ;
și altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

S'au scris în Iași la anul 7128 Dec. 13.

Borleanul.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta d-nei Ana D. Roseti, născută Catargi (v. Surete și Izvoade VIII, 17). Pecetea căzută.

2) *Nume de persoane* : Pavăl vist. Vasile vist. Catirina, pop Lupșe, Stanca jupăneasa lui Mălaiu, Mărica, Anghelina, Iușă, Mărina, Drăguța, Eremia. Nebojatco. Borleanul.

3) *Nume de locuri* : Nisporești.

4) *Popa Lupșe* : În actul de față se vorbește de feciorii lui Popa Lupșe, care în 7094 Dec. 15 cumpărase 2 părți din o șesime din Nisporești (vezi mai sus pag. 3). Se vede că popa Lupșe a murit cu puțin înainte de 7128, de oare ce ficiorii săi vin acum și cer întărirea stăpânirii lor asupra celor 2 părți din a șesea parte din Nisporești. Popa Lupșe a avut de soție pe Drăguța fata lui Eremia, care și dânsa era proprietară în Nisporești din moși strămoși.

5) *Iscălitura vel logofătului*. Logofătul era șeful cancelariei domnești. În măsura în care afacerile cancelariei domnești s'au înmulțit, în acea măsură s'a simțit nevoia diferențierii slujbelor și creării logofătului al doilea și al 3-lea logofăt chiar, pe lângă diecii, gramaticii, și alți scriitori mai mici. Vechii logofeți nu aveau însemnătaea politică ce au jucat-o mai apoi, când logofătul ajunsese a fi primul ministru, prezidentul divanului, întrecând în putere pe marele dvornic, care era primul boer în Moldova în secolul al XV-lea.

Prezența logofătului era necesară și permanentă la

curte, căci avea să facă față nevoilor obștești ale țării. Iscălitura lui în josul actului dădea valoare legală diresului pentru a face credință în judecată. În caz de forță majoră, când logofătul trebuia să lipsască, trimis în vre-o solie diplomatică,—se pomenesc și cazuri de acestea—ori din alte motive familiare și de sănătate, actul îl iscălea ori hatmanul, ori logofătul al 2-lea; și se menționa faptul, prin această frază: „вз нежитност его милост панс Гкигк вел логофет с двора аз невожатко искал“ în lipsa vîilei sale japănului Gheanghe vel logofăt la curte, eu Nebojatco am iscălit“.

18. Document din 7120 Mai 27, Iași.

Sumar: Stefan Vodă Tomșa dă carte de stăpînire lui Gherman pitărel să stăpînească partea sa din Nisporești, după ce a plătit 15 galbeni pentru 2 morți de om săvârși e în hotarul lui.

† Стефан воевода, вожію милостію Господарх земли Молдавской, дали есми сест лист | господствами, слыши нашему Герман питзрел вт Ниспорец вт волост Гучавски на то вни | да ест моцен и силен, исим листом наш держати част за втнинс, что | сѣк изберет сѣ взсем доходом.... код вт того село | ему еі 8г. что дали ради сѣ два сѣлрти что | сѣк сѣтворил, вз того хотар, тѣм ради никто да ни смееет держати | или пак шпирати прѣд сим листом нашим, нѣ аци комо сѣмнити | нѣкози крив да имает стати за лиц прѣд нами, за тое нишем, и пак не вздет | прѣд сим листом нашим пис в Ис. лѣт 730к. май. кз.

Господинх реч.

Издзбанко вел дворник учил.

Корлат.

Traducere

Stefan Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldaviei. Dat-am noi această carte domnească slugii noastre lui Gherman pitarel din Nisporești din ținutul Sucevei, spre aceia să fie tare și puternic cu această carte a noastră a-și ținea partea de ocină ce i se va alege cu toate veniturile.... din apă din același sat.... lui 15 ughi (galbeni) ce i-a dat pentru 2 morți ce s'au făcut în acel hotar. Pentru aceia nime altul să nu cuteze a stăpâni sau chiar a-i opri înaintea acestei cărți a noastre; iar de aceea cui i se va părea cu strâmbul să vie să stea de față înaintea noastră. Aceasta scriem și alt-fel să nu fie înaintea acestei cărți a noastre.

S'au scris în Iași la anul 7120 Mai 20.

Nadăbaico vel dvornic a învățat. Corlat

NOTE

1) Originalul hârtie, acta D-nei Ana D. Roseti (v. Surete și Izvoade VIII, 38). Pecetea în tuș roș se citește: † Іw Стефанъ Бжю милостію воевода. Cap de bou, stea între coarne. soare și lună, sabia și buzduganul.

2) *Nume de persoane* : Gherman pitarel, Corlat,

3) *Nume de locuri* : Nisporești.

4) *Deșugubină*. Cartea domnească arată cât a fost plătită deșugubina pentru cele 2 morți de om, a 7 galbeni moartea de om.

19. Document din 7112 Mai 10. Iași.

Sumar. Eremia Moghila Vodă întărește lui Boul visternic al doilea cumpărăturile sale din Nisporești, și anume: 2 părți din 5 părți din a 3-a parte de la strănepoții Anușcăi cu 100 taleri de argint și părțile altor răzeși urmași a lui Avram cu 150 taleri tot din a 3-a parte din Nisporești.

† Іw Еремія Могила воевода. Божією милостію господар земли Молдавской. вже придошк | прѣд нами и

прѣд нашими волѣри. слуга наш Павел с(ы)нъ Мзрика
внук Еремји прѣвнук | Аншки. и племеница их Анге-
лина. и брат ен Сава с(ы)нове Мзгдзлини внуци тиж
Еремји | прѣвнущи Аншки. по их доброй волѣ никим
непонуждени и аниприсилувани. и про | дали их правою
отнину и дѣднину. от испривиліе за измѣно что имала
баба их Ануска от Старого Стефана воеводи. от тре-
таа част от пет части. двѣ части. от вzego села |
Ниспорещи. та продали нашему вѣрному Боул фторому
вистпирнику. за сто | талер сребрзних. того ради како
да ест ему сз взсем доходом. и отом тиж прїдошкѣ
прѣд нами. и прѣд нашими волѣри. Свилз и сестра его
Мзрика. и брат их Дрвлѣ | снве Исаико внуци Аврам.
и внука их Текла. дочка Дврзгае. тиж внука Аврам |
и Касиліе снз Эдокии. тиж внука Аврам. по их доброй
волѣ никим непонужде || ни и аниприсилувани. и продалих
правою отнину и дѣднину от исприви || ліе. з(а потврз)-
жденіе что имали дѣдове их от старого Стефана вое-
води. и от испри | виліе. за купежно. что имал дѣд
их Аврам от старого Петра воеводи. от третгаа част |
за дѣднину и за выкупленіе части их что им избверт
от тогоже вишреченнаго село | Ниспорещи. та продали
тиж нашему вѣрному. Боул фторому вистпирнику. за |
сто и петдесѣт талер сребрзних. того ради како да ест
ему и от нас отнину. и | выкупленіе. сз взсем доходом.
и ин да се не умишаает. пис у Ис. лѣт. †зрві Ман і.
Господин реч.
Стронч вел шгофет учил и искал.
Еремја Вздѣнул.

Traducere

Io Eremia Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovei. Precum au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri sluga noastră Pavăl ficiorul Măricăi, nepot Irimiei, strănepot Anușcăi și rudenia lui Anghelina și Sava ficiorii Magdălinei nepoți iarăși Irimiei, strănepoți Anușcăi, de a lor bună voe de nime siliți nici asupriți, și-au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din dres de schimbatură ce au avut *moașa lor Anușca de la bătrânul Stefan voevod*, din a treia parte din 5 părți, două părți din tot satul Nisporești, acele le-au vândut credinciosului nostru Boul fitori visternic, drept o sută taleri de argint, pentru aceia ca să fie lui cu tot venitul, după aceia iarăși au venit, înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Sulă și sora lor Marica și fratele lor Drulea ficiorii lui Isaico, nepoții lui Avram și nepoata lor Tecla fata Drăgaei, iarăși nepoata lui Avram și Vasile ficiorul Odochiei iarăși nepot lui Avram, de a lor bună voe de nimeni siliți nici asupriți și-au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din dres de cumpăratură ce au avut moașa lor de la bătrânul Stefan Voevod și din dres de cumpăratură ce-au avut moșul lor Avram de la bătrânul Petru Voevod, din a treia parte de baștina și de cumpăratură, partea lor ce se va alege dintru acelaș de mai sus zis sat Nisporeștii, aceia au vândut'o credinciosului nostru Boului vtori visternic drept 150 taleri de argint, pentru aceia ca să-i fie lui și de la noi ocină și cumpăratură cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

Scris în Iași la anul 7112 luna Mai 10.

Stroici vel logofat a învățat și a iscalit.

Eremia Baseanul

NOTE

1) Originalul hârtie, acta D-nei Roseti (v. Surete și Izvoade VIII, 39). pecetea aplicată pe hârtie romboidală; se citește † мастію, вжію. Єремїа воевода гспдръ земли молдавскон. capul de bou, steava între coarne, soarele și luna.

20) Document din 7128, Dec. 20, Iași.

Sumar: Gaspar Vodă dă câștig de cauză Agahiei visternicesei și ginerelei ei Niculachi vel stolnic, în pâra ce au avut cu razășii din Nisporești, feciorii lui Gherman pentru vânzare de ocină în Nisporești.

† Иво Гашпар воевода, вжію мастію гспдръ земли молдавскон. вже прїидошѣ прѣд нами и прѣд сими нашими болѣри | Ивнашко и брат его Къзан. снове Герман питъра, и Бхтѣлх и жена его Сохінка, дочка Дръгичи Ъскатѣл, и снове | им Бласїи и Мафтен, и тегали за лицем прѣд нами на Гахіа кнѣгинѣ Тоадер Бова вистѣрник, и на зѣт еи | на наше вѣрніи болѣрин Пекѣлаки вел столник и на снове еи, ради една част за штиниву шт село Ниспорецї, шт шреттаа част | половина, на потоцѣ молдавстѣки, что њ волост Євчавскон, и казали аже сѣтворил им великаа приселованіе | Тоадер Бова вистѣрник, и взѣл им тоа част за штиниву вишписанна шт село Ниспорецї, а кнѣгинѣ Агахіа Бовае | и зїат еи Пекѣлакин вел столник, и снове еи рекошѣ аже кѣпил тоа част за штиниву, шт их Тоадер Бова вистѣрник | ешеже въ дни Єремїа Могїла воевода, ради една сто и сѣдем десѣт талер сребръних, и зрик и исписоаче за кѣпжно что | имали ешеже дали шни, њ рѣк емњ, нѣ тѣкмњ вѣше шживали и штаили до них един исписок, что имали за купжно | шт Петра воевода, и ннѣ тегали на них сѣ тот исписок, ино господствами сѣматрѣхом им зриче и

исписоаче за кѣпж что имали | Тоадер Боул вистѣрник
от Еремѣя Могила воевода. и дрѣг исписок. за тѣж и
за фѣрзю от Стефана воевода томшѣ. что сѣ | шни
ман тегали. и пакиж зостал на ннх. ино господствами
и сз наш сзвѣтом. вѣрѣтохом права отнну и виву-
пленіе Тоадер | Бѣловин вистѣрник. на своихъ правихъ пи-
нѣси. тѣм ради зостали Иванашко и брат его Кззан
снове Герман. и Докици и Бзтѣлз. и жина | его Сохѣнка
дочка Дрзгич Скатул и снуже им Мафѣи. и Бласін. а
кнѣгинѣ (Ягахѣ) и зѣт ей Неклаки вел столник | и снве
ей шправдилиск и поставили соби фѣрзю ві злат 8 (вист-
тѣр господарствами. и до ннх на) прѣд не имаєт ман те |
гати а ни добиванте. ради сіа част за отннну вишре-
ченон. и тот исписок за кѣпжно. что имал от Петра
воевода. ешеже вззѣхом | его от ннх. и дадохом вз рѣк
кнѣгини Ягахѣ Болеи зѣт ей Никлаки вел столник. а
если...е ман вззвизати тихъ люди вишписанни | нѣкаа
тѣж. ради сіа част за отннну от село Ниспорещ. да
вѣдѣт за глоб кд воли портѣ господарствами. нз тѣкму
да имают вратити кнѣги | нѣ Ягахѣ Боле. и зѣт ей
Неклаки. вел столник петнадесѣт вгарскихъ. вз рѣк Иванашко
и брат его Кззанул снуже Герман и Докици | ради една
сзмртѣ за чакѣ что сѣ сзтворил на тоа част за отннну
что вѣше им. и заплатили шни. а ман булше да не и-
мают ман | тегати а не добивати николиже на вѣки вѣчнѣи.
нз да ест им сз вѣсѣм доходом. и ин да сѣ не змишаєт.
Господинз реч. пис. 8 Ис ват вѣрки. дек. к. дни.
Гангѣ вел логофет вчил. и искаал. Борѣнвл.

In dos se citește nota: тихъ еі зги дали нх Неко-
лакіе вел столник 8 рѣк Бзхметѣшим аз Небожатко логофет.

Traducere

Io Gaspar Voevod, cu mila lui Dumnezeu domnării Moldovei. Precum au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, Ionașco și frate-său Cazanul, ficii lui Gherman pitărel și Băteală și femeia lui Sohiica fata lui Drăghici Uscatul și feciorii lor Vlasie și Maftei și au părât de față înaintea noastră pe Agabiia jupâneasa lui Toader Boul visternicul și pe ginerele ei pe al nostru credincios boer Neculache vel stolnic și pe feciorii ei pentru o parte de ocină din satul Nisporești din a treia parte jumătate pe apa Moldovei ce este în ținutul Sucevei și au zis că le-au făcut lor mare împresurare. Toader Boul visternicul și le-au luat lor acea parte de ocină de mai sus scrisă din satul Nisporești, iar giupâneasa *Agahia Booa*e și ginerele ei Neculachi vel stolnic și ficii ei au răspuns că au cumpărat acea parte de ocină de la dânșii Toader Boul visternicul încă în zilele Eremiei Moghilă Voevod drept 170 taleri de argint și urice și ispisoaice de cumpăratură ce au avut le-au dat ei în mâinile lui, numai ce au fost oprit ș'au tănuit la dânșii un ispisoc ce au avut de cumpăratură de la Petru Voevod și acum îi părăște pe dânșii cu acel ispisoc.

Deci Domnia mea am socotit lor ispisoaice de cumpăratură ce-au avut Toader Boul visternic de la Ieremia Moghilă voevod și alt ispisoc de pără și de ferue de la Stefan voevod Tomșa ce s'au fost mai judecal ei, și iarăși i-au fost rămas pe dânșii; Deci Domnia mea și cu sfatul nostru am aflat că este direaptă ocină și cumpăratură a lui Toader Boul Visternicul pre ai săi dreți bani pentru aceea au rămas Ionașco și fratesau Cazan ficii lui Gherman și a Dochitei și Băteală și femeia lui Sofica fata lui Drăghici Uscatul și ficii lui Ma-

tei și Vlasie iar giupâneasa Agahia și ginerele ei Neculachi vel stolnic s'au îndreptat și *au pus ferue* 12 zloți în visteria D-niei mele și de aceia să nu aibă a se mai pâra pentru această parte de ocină de mai sus zisă și acel ispisoc de cumpăratură ce au avut ei de la Petru Voevod încă l'am luat de la dânsii și l'am dat în mânule giupănesei Agahia Booae și a ginerelui său Neculachi vel stolnic; iar de ar mai adăugi acei oameni vre-o pâra pentru acea parte de ocină din Nisporești *să fie de gloabă 24 boi la poarta gospod*, numai atâta să aibă a întoarce giupâneasa Agahia Booae și ginerele ei Neculachi vel stolnic *15 galbeni* în mânule lui Ionașco și a fratelui său Cazanul ficerii lui Gherman și a Dochiței *pentru o moarte de om* ce s'au făcut pe acea parte de ocină ce au fost a lor și au plătit ei, iar mai mult să nu aibă a pâra nici a dobândi nici odată în vecii vecilor, ce să fie lor cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

Gaspar Voevod, (m. p.) Scris în Iași la anul 7128 Dec, 20 zile.

Ghianghea vel logofăt a învățat și a iscălit.
Borleanul.

„Acei 15 ughi i-au dat lor Neculachie vel stolnic în mânule Bahmăteștilor“.

Eu Nebojatco logofăt.

NOTE

1) Originalul hârtie; acta d-nei Ana D. Roseti. (v. Surete și Izvoade, VIII, 41), Pecele aplicată pe hârtie romboidală; se cetește: † Іw Гашпар воевода господарь земли Молдавскон.

2) *Nume de persoane*: Ionașco, Cazanul, Gherman pitărel, Băteală, Sohiica, Drăghici Uscatul, Vlasie, Maștei, Agahia Booae, Niculachi vel Stolnic.

3) *Nume de locuri*. Nisporești.

4) *Ferăe*. În procesul iscat între giupăneasa lui Toader Boul visternic cu ginerile ei Neculachi vel stolnic și între curgătorii lui Gherman pitărel și diu Drăghici Uscatul, Gaspar Vodă vede că dreptatea era din partea Booei Agahiei, căci răzeșii ascunsese pe nedreptul ispisocul de la Petru Vodă Șchiopul, iar Toader Boul cumpăraseră părțile lor cu 170 taleri de argint. Și ca să încheie procesul Agahia Booe plătește la visteria domnească taxa ferăei de 12 zloți, iar ispisocul zice: „și de acum înainte să nu mai aibă a se pâri nici a dobândi pentru această parte de ocină”.

5) *Gloaba*. În legătură cu punerea ferăei din partea câștigătorului în proces, Domnul are grijă ca să îngreueze redeschiderea procesului, îndatorind partea rămasă, că dacă ar încerca vre-odată să se mai părăscă de această pără „să fie de gloabă 24 boi la poarta gospod” (ДА БЪДЪТ ЗА ГЛОБ КД ВОЛИ ПОРТЪ ГСПДВОМИ). Cum țara era bogată în vite, cai și boi, gloaba în Moldova s'a plătit totdeauna în boi; pe când în Muntenia era dată în cai.

6) *Deșugubina*. Documentul nostru ne mai arată o parte a practicei vechi juridice. Deșugubina deși odată plătită de proprietarul pe hotarul căruia s'a găsit mortul, constituia un drept pentru a o cere de la cel ce devenea proprietar. Feciorii lui Gherman erau proprietari înainte de plata deșugubinei; moartea de om le-a venit ca o năpaste; Agahia Booe câștigând ea procesul și luând pământul, l'a luat cu toate havalele lui și în acest caz plata deșugubinei cădea în sarcina adevăratului proprietar.

21) Document din 7128. Dec. 13. Iași.

Sumar: Gaspar vodă dă carte de stăpânire lui Pavel vist. și lui Vasile și Caterinii feciorii popii Lupșei, să-și stăpânească cele două părți din a șesa parte din Nisporești, împărțindu-și moștenirea lor părintească în 3 părți.

† Иъ Гашпар воєвода. бжю мѣстїю гспдрѡ землї Молдавскон. дали есми сес лнст гспдрѡ слѣгам нашим

Павла вис, и брату его Василие вис, и сестри им Катрини, живем пош Дѣпше на то шни сѣт моцнѣи и силнѣи сѣ сим листом нашим дѣржати и шбранити | своих права штнину и викшпление, шцу им поп Дѣпше что имает вх село Ниспорец, на Молдавѣ 8 волост Гѣчавскои, шт вхсего село Ниспорец шт шеста част дѣк част что сѣк раздѣлжит на три части, тако да не имал никто, ни една потрѣвѣс сѣ тих дѣк част им, а если комѣс вхзрит сѣ нѣккои кривдѣс, а шн да пичѣют соби за лицем прѣд нами, того ради никто да не смѣет задержати или валовати на них прѣд сим листом нашим, и нак да не вхдет.

Господинх казал.

8 Ис влт фзрки, Дек. гѣ.

Невожатко логофет, шчил.

Борл'кишл.

Traducere

Io Gaspar voevod cu mila lui Dumnezeu domn țării Moldovei, dat'am această carte a domniei mele slugilor noastre lui *Paul visternic* și fratelui său lui *Vasile vist.* și surorii lor *Catrinei*, ficiorii *popii Lupșei*, ca să fie ei tari și puternici cu această carte a noastră a stăpâni și a apăra a lor dreapta ocină și cumpăratură a tatălui lor *popii Lupșai* ce are în satul Nisporeștii pe Moldova în ținutul Sucevei din tot satul Nisporeștii din a șasea parte două părți ce se împart în trei părți, ca să nu aibă nici o treabă cu acele două părți a lor, iar cui se va părea vre-o strâmbătate acela să vie de față

înaintea noastră, pentru aceia nimeni să nu se ispitească a stăpâni sau a învalui pe dânșii peste această carte a noastră și 'ntralt chip să nu fie.

Domnul a arătat.

In Iași la anul 7128 Dec. 13.

Nebojatco logofat au învățat.

Borleanul.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta D-nei Ana D. Roseti, (Surete și Izvoade, VIII, 19).

2) *Nume de persoane*: Pavăl vist. Vasilie vist. Catrina, pop Lupșe.

3) *Nume de locuri*: Nisporești pe Moldova în ținutul Sucevei.

4) *Carte domnească*. In aceeași zi 13 Decembre 1619, ficiorii popii Lupșei au scos 2 hârtii: prin cea întâi li se întărea dreptul de proprietate asupra părților de pământ de pe tată—pop Lupșe—și de pe mamă—Drăguța fata lui Eremia; Prin cea de a doua ei luau de la Vodă carte de stăpânire fie care pe părțile sale, să fie *tari* (moșnii) și *puternici* (silnii), cu această carte a noastră a stăpâni (derjati) și a-și apăra (obraniti) a lor dreaptă ocină și cum-părătura“.

De la asemenea cărți domnești a eșit vorba: *ai carte ai parte*; căci nu se uita a se pomeni mai jos faptul „iar dacă cuiva i se va părea cu strâmbul să vie să stea de față înaintea domniei mele“.

Tăria legală a cărții domnești era însoțită de amenințări grave la adresa acelor care ar îndrăzni să stea împotriva: „drept aceia dar nime să nu cuteaze a stăpâni sau a învalui pe ei prespre această carte a noastră“.

22. Document din 7130. April 12, Iași

Sumar: Stefan vodă Tomșa scrie lui Arsenie biv logofăt ca să gonească din sat din Nisporești pe Ionașco și Căzan, care și-au vândut părțile lor lui Boul visternic, aceasta pentru a liniști pe Agahia jupâneasa lui Toader Boul și pe ginerele ei Neculachi parcalab de Neamț.

† Иѡ Стефан Томшѣ воевода, бжю мастию гспдрѡ
земли Молдавской, пишем гсдвми || слѣсѣкъ наш Арсеніе
вив логофет, даетим знати, ере жаловалѣкъ прѣд гсдвми,
Агафіа || кнѣгинѣ покойнаго Тоадер Боула вив вистѣрник,
и зѣтъ ей Никлаки прѣкзлаб, || Немецкы на Іѡнашко, и
на брат его Кхзан ѡт Ниспореци, рекуч прѣд гсдвми
аже ѡни продал възли, една част за ѡтнинѡ, Тоадерови
Боула вистѣрник, а кзда, възл || при дни Гашпар воевода,
ѡни възталѣкъ и тѣгалн на кнѣгинѣ Боле, и на зѣтъ ей ||
Никлаки прѣкзлаб, ради таа вишреченаа част за ѡт-
нинѡ, ино кнѣгинѣ Боле || и зѣтъ ей Никлаки прѣкзлаб,
возтал на них ѡт прѣд възсего съзвѣкта како || имает и
лист ѡт Гашпар воевода, и ѡт Алезандра воевода, и
възли поста || вили им днь, како да изидет ѡт село Нис-
пореци, а ѡни даждо ннѣ || ѡни не изидошѣ, протож
такѡ възрнати сес лист гсдвми, а, ти да изва || диши на
них ѡт село ниспореци, и да поставиши им днь, како
да изидет || сѡт там, съ вес, что будет имати, а аще
не изидет на днь, да будет || за глобѡв вѣ воли, портѡвѡ
гсдвми, так да знати, и нак не учините.

Гам гспдрѡ, казал.

§ Ис. лт. фзрл. ап. вѣ.

Пѣнѣкъ вел логофет счил и искал.

Берчович.

Traducere

Io Stefan Tomşa Voevod, cu mila lui Dumnezeu domn ţării Moldaviei. Scriem domnia mea slugii noastre lui *Arsenie biv logofet* dămu-ţi ştire că au jeluit Domniei mele Agafia jupâneasa răposatului Toader Boul biv visternic şi ginerele ei Neculachi parcalab de Neamţ pe Ionaşco şi fratele său Căzan din Nisporeşti, zicând înaintea Domniei mele că ar fi fost vândut ei o parte de ocină lui Toader Boului visternic, iar când au fost în zilele lui Gaspar Voevod ei s'au sculat, şi au pârât pe giupâneasa Booe şi pe ginerele ei Neculachi parcalab, pentru acea de mai sus zisă parte de ocină, deci jupâneasa Booe şi ginerele ei Niculachi parcalab au rămas pre ei dinainte a tot sfatul precum are şi carte de la Gaspar Voevod şi le-au fost pus lor zi ca să iasă din satul Nisporeşti, iar ei până acum n'au mai eşit, pentru aceia dacă îi vedea această carte a Domniei mele, iar tu să scoţi pe dânşii din satul Nisporeşti, şi să le pui lor zi ca să iasă de acolo cu tot ce vor fi având, iar de nu vor eşi la zi să fie de gloabă 12 boi porţii domniei mele, așa sa ştii şi intralt chip să nu faci.

S'au scris în Iaşi la anul 7130 April 12.

Insuşi Domnul au arătat.

Ghenghea vel logofăt a învăţat şi a iscalit.

Berçovici.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei Ana D. Roseti (Surete şi Izvoade VIII, 20).

2) *Nume de persoane*: Arsenie biv logofăt, Agafia jupâneasa lui Toader Boul. biv visternic, Niculachi parcalab de Neamţ, Ionaşco, Căzan, Boae.

3) *Nume de locuri*: Nisporești.

4) (да изидет въ село Ниспореѣци. = să alunge din satul Nisporești. Documentul nostru ne desvălește o pagină tristă, dar reală a vieții noastre sociale din vechi. Ionașco și Cazan își vinduse părțile lor de ocină din sat lui Toader Boul visternic. Fără a prejudeca felul vânzării, ei crezuse a-și relua părțile de ocină, și deschid proces văduvei Agafiei, jupâneasa Boului vist. și ginere-său Niculachi parcalab de Neamț, încă supt Domnia lui Gaspar Vodă și a lui Alexandru Iliăș. Domniile fiind scurte pe atunci și executarea hotărârilor domnești era înceată și lăsătoare. Acum Stefan Tomșa hotărăște în mod mai serios aplicarea izgonirii lor din Nisporești «cu tot ce vor fi avind» (съ кѣс что ездѣтъ имали). Mai mult încă, în caz de împotrivire îi surpun la *gloaba* de a da porții domnești (портскн гедкми) 12 boi.

5) *Niculachi* (Catargiu ?) ginerele Agahiei Boocai visterniceasa, se întâlnește stolnic în 7126; și parcalab de Neamț în 7130.

23. Document fără veleat

Sumar: Gaspar Vodă dă carte de stăpânire lui Neculachi vel stolnic, ginerele Agafiei jupâneasa lui Toader Boul visternic, să-și oprească satul Nisporeștii, cu vecinii, fără a da ceva Buhmateștilor și Popșeștilor.

† Иѡ Гашпар коевода. в(о)жнею млстію гспдрѡх земли Молдавскон | дали. есми сѣс лист гедемн. нашему вѣрному волѣкрин Некѡлакѣ | вел столник. на то ѡн да ест моцен и силен исим листом гедемн | дрѡжати и вборонити. свои правою село поимѣ нис | порѣци. съ сусиди и съ кѣс прихѡд. не дават Бѡхмѡтем и Попшѣцим | ничта. а комуе мнити нѣккон кривду. ѡни стати лицѣ прѣд сим нами и нак | не ездѣтъ.

Иѡ Гашпар коевод.

Traducere

Io Gaspar Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovii. Dat'am această carte a Domniei mele credinciosului nostru boerin Niculachi vel stolnic ca să fie el tare și puternic cu această carte a Domniei mele a stăpâni și apăra al său drept sat anume Nisporeștii cu vecinii și cu tot venitul, să nu dea Buhmătenilor și Popșeștilor nimic, iar cui s'ar părea vre-o strâmbătate el să stea defață înaintea noastră și întralt chip să nu fie.

Io Gaspar Vodă.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei Ana D. Roseti (Surete și Izvoade VIII, 21). Pecetea mică aplicată pe ceară. se citește † Іw Г.....МОЛДАВСКОН. cap de bou, steaua, soarele și luna.

2) *Nume de persoane* : Niculachi vel stolnic, Buhmăteștii, Popșești.

3) *Nume de locuri* : Nisporești.

4) СѢСНАИ=vecini (rus сосѣдъ=vecin), Satul Nisporeștii avea și vecini prin 1620, de oare ce Toader Boul visternic, mărindu-și proprietatea în Nisporești prin cumpărături a trebuit să-și aducă oameni străini pentru trebuințele moșiei. ori a redus la stare de vecinătate pe mulți din foștii proprietari mai domoli, pe când pe cei mai dârji a fost silit a-i izgoni din sat. Noțiunea de șerb se redă în textul slavon prin cuvântul *susead* (rus *soskdx*) care nu ne dă de cât ideia că șede cu (casa alătura de altul), deci senzul formal și exterior al așezării vecinului nou venit, iar nici de cum și noțiunea de șerb, supus eco-

nomicește. Pe acest înțeles formal și exterior se sprijină D. Cantemir și explică origina și natura *vecinătății* în a sa „*Scrisoarea Moldovei*“.

24. Document din 7130 Iunie 28, Iași

Sumar : Stefan Tomșa Vodă dă dreptate Dochitei, fetei lui Lărgheci Useatul în procesul ce l-a avut cu Agafia Booaie visterniceasa și cu ginerele ei Nicula hi stolnic, și-i dă să stăpânească a treia parte din a treia parte din Nisporești, după ce au jurat cu 24 jurători.

† Иво Стефан Томшѣ воевода, вожією милостію Господарз зѣмли молдавскон. вже пріидоше прѣд господствами Докица || дучка Зкатулови Дрзгич, и взси братіѣхъ ихъ вт Ниспореци, и те҃гали сз лице прѣд господствами, сз кнѣк || гинѣк Боулови и сз зѣт еи Никулакин столник, и сз взсѣхъ синове ихъ, ради една част втнина вт Нис || пореци, вт тогоже села, вт трета част трета част, что рекли вни аже били продали Боулови, || а вни так казал во вни не продали тота част, а ни знает ничта, таже господствами дадохмъ днь || Годокицов, и взсѣхъ братіѣм еи а би присигати сз кѣд вожилници, како || не продали тота част втнина вишреченна, ино кола били им дни вни пришли сз взсѣхъ их вожилници || взси люди добрихъ слуги гедвми дворѣни, а кнѣгинѣк Боу вис, и зѣт еи Неколакине столник || и сз ихъ род, когда видѣли вни толикихъ люди добрихъ вожилници всихъ за лицѣ, вни нехотѣли || лишит ихъ присигати ихъ потокамиланскъ за ихъ доброю вѣле меже собихъ вт прѣд, многи || люди добрихъ, и дали и лишали ихъ права втнина и дѣднина что вишписана, вт трета част || трета част а би диржали вни дѣднина, тажами его даж видѣхмо

такое токмеж || мѣже соби ми справдих мои възвѣхмо
вѣ на Ѡдокица и вѣ възвѣху братіих их || ферию како
єст закон земскому. и дали и вѣ нас и потврдили
єсли им их права вѣнина || и дѣднина. єз възвѣм до
ходом. и ни никто вѣ племенници Бова вис. или вѣ
дѣти их да не || имает маи тегати. а ни докивати за
сѣа тѣж николиже прѣд сѣа лист наш.

Гам геднь велѣа. в Ис ват. †зрл. Юн. ки.

Думитрѣс.

Гангѣ вел логофет учил и искаал.

Traducere

Io Stefan Tomşa Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn ţării Moldaviei. Precum au venit înaintea Domniei mele, Dochîta fata lui Drăghici Uscatul şi cu toţi fraţii ei din Nisporeşti şi s'au judecat de faţă înaintea Domniei mele cu jupâneasa Boului visternic şi ginerele ei Neculachi Stolnicul şi cu toţi ficiorii lui pentru o parte de ocina, dintru acelaşi sat din Nisporeşti din a treia parte, a treia parte ce au zis ea că l'au fost vândut Boului; iar ei аша au răspuns că nu au vândut аcea parte şi nici nu ştiu nimic. Deci Domnia mea am dat zi Dochîtei şi tuturor fraţilor ei ca să giure cu 24 de giurători că n'au vândut аcea parte de ocină de mai sus zisă; deci când au fost lor ziua ei au venit cu toţi giurătorii lor, toţi oameni buni, slugi Domneşti, Curteni, iar giupâneasa Boului şi ginerele ei Niculachi stolnicul şi cu neamul lor când au văzut ei атала oameni buni giurători. toţi de faţă ei n'au vrut să-i lese să giure ce s'au tocmit de a lor

bună voe între dânșii dinaintea a mulți oameni buni și au dat și au lăsat lor dreaptă ocină și moșie ce surie mai sus din a treia parte, a treia parte, ca să stăpânească ei moșia, deci noi dacă am văzut acest fel de tocimala între dânșii i-am îndreptat și am luat de la Dochîța și de la toți frații ei *feruia* după cum este legea țării și am dat și de la noi și am întărit lor, a lor dreaptă ocină și moșie cu tot venitul și altul nime din neamul Boului sau din ficiorii lor să nu mai aibă a mai pâri, pentru această pâra nici a mai dobândi nici odată peste această carte a noastră.

Insuși Domnul a poruncit.

S'au scris în Iași la anul 7130 Iunie 28 zile.

Ghenghea a învățat și a iscalit.

Dumitru.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta d-nei Ana D. Roseti (Surete și izvoade VIII, 22). Pecetea cu ceară roșie căzută.

2) *Nume de persoane*: Dochîța fata lui Drăghici Uscatul, Niculachi stolnic.

3) *Nume de locuri*: Nisporeștii.

4) *Jurătorii* (кожаници). Dochîța fata lui Drăghici Uscatul aduce credința a 24 jurători—*bojilniți, prisejniți*— „toți oameni buni, slugi domnești *dvoreni* (curteni) „și fiind toți gata să jure pe sfânta Evanghelie, jupâneasa Bo-oaea n'a mai putut sta în potrivă să-și încarce sufletul pe nedreptul, ci a căzut la invoeală, și a lăsat pe Dochîța să-și stăpânească partea ei din Nisporești, mai mult încă, Dochîța și frații ei și-au pus *ferăe* în visterie după *zaco-nul țării*, adică după „obiceiul pământului“ (какo ест закон земскому).

25. Document din 7117 Febr. 14, Suceava.

Sumar : Eremia Moghilă Vodă întărește lui Ionășco Ganca vist. cumpătura ce a făcut în satul Mitești, a treia parte din a patra parte din jumătate de sat, de pe Moldova, cu 50 taleri de la Elinca fata Cristei, nepoata Anușcăi.

† Іо Єремїа Могила воєвода. Б(о)жію м(и)л(о)стію
Г(о)сп(о)д(а)рз зємли Молдавскон. ѡж(є) прїнде прѣд
нами | и прѣд нашими болѣри. Єлинка дѡчка Кр(и)стини
внучка Яннѡшчини. по єи доброю воли | никим непонѡж-
денна днприсилѡвана. и продала своа права ѡтнинѡ. и
дѣднинѡ | испривилїє за измѣнинѡ. что имала баба єи
Яннѡшка. ѡт стараго Стефана воєводи. | трєтаа част.
ѡт четврєтѡа част ѡт половина. село ѡт Митери. на
молдавѣк. та продала | слѡзи нашємѡ. Іѡнашко Ганѣк.
вистєрничєл. за пєтдєсѣт талєри. и заплаѡтил єи | исплѡзна
ѡт прѣд нами. тѣм ради како да єст слѡзи нашємѡ.
Іѡнашко Ганѣк. вистєрничєл | и ѡт нас ѡтнинѡ сѡ вѡхєм
доходѡм. и ни да сѣк не ѡмїшаєт прѣд сїм листѡм
нашим.

Г(о)сп(о)д(и)нѡ рєч.

Пис в Євчав. лѣт 7117 Фєв. дї.

Traducere

Io Eremia Moghila Voevod cu a lui D-zeu milă Domn Țării Moldaviei; iată a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri. Elinca fata Cristinei nepoata Anușcăi de a ei bună voe de nime silită nici asuprită și a vândut a sa dreaptă ocină și moșie din privilegiu de schimb ce avută

moaşa ei Anuşca. de la bătrânul Stefan Voevod a 3-a parte din a 4-a parte din jumătate sat din Miteşti pe Moldova; aceia vândut'a slugii noastre lui Ionaşco Ganea visternicel drept 50 taleri şi a plătit ei deplin dinaintea noastră. Pentru aceia ca să-i fie slugii noastre lui Ionaşco Ganea visternicel şi de la noi ocină cu toate veniturile şi altul să nu se amestere înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a zis

S'a scris în Suceava la anul 7117 Febr. 14.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta Spidon Irimescu (v Surete şi Izvoade VIII, 55). Pecelea în ceară, sfărîmată.

2) *Nume de persoane* : Elinca, Cristea, Anuşca, Ionaşco Ganea visternicel.

3) *Nume de locuri* : Miteşti pe Moldova.

4) БАБА=МОАША.

5) $\frac{1}{3}$ din $\frac{1}{4}$ din $\frac{1}{2}$ de sat Miteşti. Anuşca moaşa Elincăi trăeşte supţ Stefan cel Mare; ea stăpânea o jumătate de sat din Miteşti, luat schimb după cum arată ispisocol nostru, „din diresa de schimb ce a avut baba ei Anuşca de la bătrânul Stefan voevod“. Anuşca lăsând 4 copii pe jumătatea ei din Miteşti s'au împărţit în 4 părţi, din care Cristea stăpânea o pătrime; Cristea a avut 3 copii, din care aceasta Elinca stăpânea o treime; deci din tot satul Elinca vinde în 1609 Febr. 14 lui Ionaşco Ganea cu 50 taleri a 24-a parte de sat din Miteşti.

26. Document din 7113 Mart, 14. Suceava.

Sumar: Eremia Moghilă Vodă întăreşte Sofroniei, mama lui Ganea visternicel, actul de jurământ adevărit de Agafon Episcopul de Roman, cum Ganea a cumpărat pentru femeia lui Marica 3 locuri de case în Mihăeşi şi hotărăşte ca acele case să fie a ficiilor Ganei, iar nu a fratelui său.

† Иво Еремѣя Могилла воєвода. в(о)жѣю м(н)л(о)стѣю
г(о)сп(о)д(а)рз земаи Молдавскон. вж(е) приде | прѣд

нами, и прѣ нашими волѣри. Софроніа мати Гани вис-
терничел и сз с(и)нове еи | Некифор и Исак, и сз єдин
запис за свѣдѣтелство ѡт ѡт(є)цз Агаѡн Єп(и)ск(о)пз
Романскои, | іакож(є) потоумили их, сз кнѣгинѡ мхриика,
Ганеи, ради три домове ѡт село | Михзеири, (ѡ) купил
сам Ганѣ без кнѣгинѣ ег(о) Маріика, але присѣгали |
на с(вѣ)тѡе еу(ан)геліе Софроніа, и сз с(и)нове еи Некифор
и Исак, и сз вї присѣжнийци, іакож(є) | покушил (тин тр)
и домове ѡт михзеи сам Ганѣ в(собно) за свою кнѣ-
гини | и управили(сѡ) (. ино мы іакож(є)
(видѣ)хом тот запис за свѣдѣтел | ство ѡт ѡт(є)ц,
Агаѡн, а мы іакождер(є) и ѡт нас дали и потврдили
есми | тин три до(мове), ѡт Михзеи, да ест с(и)ном
Ганеи в(собно)ст (ѡт) инних братїи скон | сз в(с)сем до-
ходом, и ин да се не умишаєт николиже на вѣки, пред
сим листом нашим

Г(о)сп(о)д(и)нз велѣл.

пис в Гучавѣ, лѣт 4397, Март дї.

Стронч вел логофет вч(и)л и искал.

Никоар.

Traducere

Io Eremia Moghila Voevod cu a lui D-zeu mila
Domnii Tarii Moldaviei iată a venit inaintea noastra
și inaintea a lor noștri boeri Sofronia mama lui Ga-
nea visternicel și cu fiii săi Nekifor și Isac și cu
un zapis de mărturie de la părintele Agafton Epis-
cop Romanului cum s'au tocmiț ei cu Doamna Ma-
rica Ganei pentru 3 case din satul Mihăești ce le-a
cumpărat însuși Ganea fără femeia lui Marica, dar

au jurat pe sfânta Evanghelie Sofronia și fiii săi Nekifor și Isac și cu 12 jurători cum a cumparat acele trei case din Mihăești însuși Ganea în deosebi de jupâneasa sa, și s'a îndreptat înaintea domniei mele. Deci uoi cum am văzut acel zapis de mărturie de la părintele Agafton, iar noi așijderea și de la noi am dat și întărit înșine acele 3 case din Mihăești să fie fiilor Ganei în deosebi de alți frați ai săi cu toate veniturile și altul să nu se amestece nici odată în veci înaintea acestei cărți a noastre.

Domnul a poruncit

S'a scris în Suceava la arul 7114 Mart 14
Stroici vel logofăt a învățat și iscălit

Nicoara

N O T E

1) Originalul hârtie ; acta Spiridon Irimescu. (Surete și Izvoade VIII, 56) Pecetea aplicată în hârtie, se cetește (Іу Єремїа... вєкон).

2) *Nume de persoane* : Sofronia, Gane visternicel, Nekifor, Isac, Agafton Episcop de Roman, Măriica giupâneasa Ganei, Nicoară.

3) *Nume de locuri* : Mihăești.

4) *Gane visternicel*. Numele Gane, Gănescul, Gănești se întâlnesc în cele mai vechi documente (vezi vol. I, 33, 138). Așa avem un *Toader Gănescul* în 1445 ; satul *Gănești* spre Crasna în 1493 ;—Mama acestui *Gane visternicel* vedem că o chemă *Sofronia* și că mai avea de frate pe *Nekifor* și cumnat pe *Isac* ; iar pe femeia lui o chemă *Măriica*, și că avea fii și fete (да єст сном Гани вєбєност ѡт ннїх братїи євон).

5) *Parte juridică*. Ganea visternicel cumpărase 3 case în Mihăești în deosebi de jupâneasa lui *Măriica* (вєбно за євою кнїгїни). Așa au jurat cei 12 jurători (Присїжнїци=божилнїци). pe sfânta Evanghelie în Episcopia de Roman în Surete II.

fața episcopului Agafton, și așa au adevărit însuși Episcopul la zapisul lui de mărturie (за свѣдѣтелствѣ).

Se vede că Mărica pretindea pentru dânsa și cele 3 case, iar *Sofronia*, mama lui Ganea visternicel, și cu feciorul ei *Nekifor* și *Isac* ginerele le cereau pentru dânsii, de vreme ce Ganea le cumpărase în deosebi de femeia lui, de și avea copii și cu dânsa. Domnul judecând după cele mărturisite hotărăște că cele 3 case le vor stăpâni, ficiorii lui Gane visternicel, în deosebi de frații lui, adică de *Nekifor* și femeia lui *Isac*.

Ca element juridic ar reeși de aici, că un bărbat înșurat, având și copii cu femeia lui, dacă cumpăra ceva, singur iscăbind în act, fără femeia lui, moștenitori erau numai copiii lui, iar femeia, nu se bucură întru nimic de această avere a barbatului. Și că numai la acele bunuri, la care lua parte împreună ca cumpărătoare, femeia se putea bucura de folosul lor.

27. Document din 7112 Mart 10. Iași.

Sumar. Eremia Moghilă Vodă dă în stăpânirea Măricăi, jupăneasa lui Gane visternicel, părțile lui din Mihăești, Mitești, Ciohoreani, și Liutești, cumpărate împreună cu soțul ei, după ce a pus ferăe 12 zloți în visterie.

† Иво Еремѣя Могилѣ воевода. вожею милостію господарѣ земли Молдавскон. вже прѣидошѣ | прѣд нами. и прѣд нашими болѣри. наши слуги. Енекифор. вистерничел брат Гани. | и кумнат его Исак. зѣт Софроніи. и тѣгали. на Мхриика кнѣгинѣ Гани вистерничел | ради едни части за штинни. шт Михѣш. и шт Митеш. и шт Чихорѣн. и шт Лістеш. рекучи | ож(е) не приходитсѣ ен. держати. въ тѣи части. а она казала. аже сѣт ен викупленіе | правіи. на свои комати. купно съ мѣж ен Ганѣ. и указали. исписоаче купежніе | шт Петра воеводи. и шт

господствами, и имаєт, и дати съ ним, того ради господствами съдихом | им и шрѣктохом съ нашимъ съвѣтомъ, како да имаєт держати Марїнка | кнѣгина Гани, взси тихъ части, еже купили възкупѣ съ мзжъ ей, дондеж(е) въздут живи | с(и)нобе ихъ, а по сзѣрзати ихъ, да имаєт она держати половина, и вратїи Гани | тижъ половина, и да имаєт себи держати половина и комати, и сновемчто имають | възкупѣ, и да не (изи) даєт никому изъ тихъ штинни, а (а)ще въздет купити никто | да въздут и пинѣзи ему изгиблени, а исписоаче да сѣт въз рзки братїамъ | Гани, именемъ Никифоръ, и кумнату его Исакъ, да не имаютьсѣ втаити | въз нѣкомъ вѣкмени, таж(е) Никифоръ, и Исакъ, златъ Софронїи зостаали, а Мзрїнка | вправила(сѣ) и поставила себи фѣрзю вї злати, ино шт сзда на прѣдъ да не имаєт | тѣгати, николиже на вѣки прѣдъ симъ листомъ нашимъ.

Самъ господинъ речъ.

писъ въ Исъ, лѣтъ, ꙗзрѣ Мартї.

и дали три вѣи фѣр, въ рукъ Бзсѣкнша врикар, великому
Догофетѣ
Дмитроу.

Traducere

Io Eremia Moghila Voeved, din a lui D-zeu mila Domn țării Moldovei, iată a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri, a noastre slugi, Nekifor, visternicel, fratele Ganei, și cumnatul lui Isac, ginerele Sofroniei, și s'a judecat cu Marica, doamna Ganei visternicel, pentru unele părți de ocină din Mihăești, și din Mitești, și din Cihoreni

și din Liutești, zicând cum nu i se cade ei a stăpâni în acele părți; iar dânsa arăta cum sunt ei cumpărături drepte cu ai săi bani împreună cu barbatul ei Ganea și arăta ispisoace de cumpăratura de la Petru Vodă și de la Domnia mea, și are și copii cu el. Pentru aceia Domnia mea, am judecat lor și am aflat cu al nostru sfat cum să aibă a stăpâni Mariica *doamna Ganei* toate acele părți, care au cumpărat împreună cu barbatul ei, până vor fi vii fiii lor; iar după moartea lor să aibă dînsa a stăpâni giumatate, și frații Ganei tij jumătate, și să aibă dânsa a stăpâni și banii cu fii ce au împreună; să nu (tasă) nici odată din acele ocini, iar ce va fi cumpărat întru nimic să fie și banii să-i fie perduți. iar ispisoacele ce vor fi la mâna fraților Ganei, anume Nekifor și cumnatul său Isac, să nu aibă a se mai tăinui vre-odată. căci Nekifor și Isac ginerele Sofroniei au rămas și Mărica s'a îndreptat și a pus singură feria 12 zloți. Deci de acum înainte să nu aibă a se mai judeca nici odată înaintea acestei cărți a noastre.

Insuși d-l a zis

S'a scris în Iași la anul 7112 Mart 13.
„și a dat 3 ughi ferie în mâna lui Băseanu U-
ricar pentru vel logofăt Dumitru.

N O T E

1) Originalul hârtie; acta Spiridon Irimescu. (Surete și Izvoade VIII, 57). Pecete mică aplicată pe hârtie. Se vedește † Іw Єрѣмѣа... вєкон.

2) *Nume de persoane*: Nekifor visternicel, Isac ginerele Sofroniei, Mărica jupâneasa lui Gane, Ionașco visternicel.

3) *Nume de locuri*: Mihăești, Mitești, Cihoreani, Liutești.

4) *Găneștii*. Actul acesta lămurește și mai bine nea-

mul Gănesc. Sofronia avea 2 ficiori: pe Ionașco și Nechifor Gane visternicei și o fată măritată cu Isac, ginere (зкт) Sofroniei, și cumnat (квмнат) Găneștilor,

5) *Procesul*. Mărica femeia lui Ionașco Gane visternicel stăpânea cu fiii săi în 4 moși: Mihăești, Milești, Ciboreni și Liutești, cumpărate cu drepti banii ei împreună cu barbatul ei Ganea (квпно съ мъж ии Ганк), încă de pe vremea lui Petru Șchiopul (исписоаче квпешнѣ въ Петра коеводн). Cum rudele barbatului Măricăi ziceau că dânsa n'are drept a stăpâni în acele 4 moșii, Domnul hotărăște că Mărica are drept să stăpânească toate cele 4 moșii cât timp îi vor trăi copiii, iar după moartea lor să le stăpânească pe jumătate cu cumnații săi, frații lui Gane, de oare-ce cumpărăturile le-a fost făcut ea împreună cu barbatul ei, Ganea. Tot odată Marica să stăpânească și banii ce vor fi împreună cu fiii săi. Mai mult încă Domnul zice că dânsa să nu iasă de pe moșiile sale, cum ar fi vrut rudele barbatului, ci să le stăpânească dânsa (соби держати) cu fiii săi (сновом) ca una ce le are împreună cu ei (что имаетъ въкупѣ).

28) Document din 7118. April 15. Iași.

Sumar: Constantin Moghilă Vodă întărește lui Toader Boul visternic cumpărătura ce a făcut cu 50 tateri de argint în satul Mi-tești pe Moldova, de la Pavel, fiul Măricăi, nepot lui Eremia vătăg.

† Іѡ Костантин Могила воевода. бжїю млстїю гспдрѡ земли молдавскои, вже прїиде прѣд нами | и прѣд всими нашими молдавскими волѣси великими и малыми. Павел сынъ Мъри | ка. внукъ Еремїа вѣтах. никим непонужден аниприсилован. и продал своа права | штнину и дѣднину въ оурик что имал дѣд его Еремїа въ (Петра?) воеводи. част емв | елико сѣ изберет. въ село Ми-

тец. на молдова.. что в волост Гучавской. та продал |
колѣрину нашему вѣрному. Тоадер Боул вистѣарник. за
пет десѣт. талеров | сребрзних. и заплатилъ сѣи исплзна.
н. тал.. сребрзних в рук. Павел снз Мзрика. | ино ми
свидѣх их доброволнои токмеж и пазною заплат промежи
них. вз тому | и ми шт нас дали и потвердили есми
колѣрину нашему вѣрному Боул | вистѣарник. како да
ест ѣму и шт нас штнинѣ и врик сз взсем доходом. и
ин да сѣк | не умишает пред сим листом нашим.

Гсиднз реч.

Пис в Исох. като. †зриі Ян. еі.

Пзтрашко вел дворник счил и искал.

Башот ;

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod din a lui Dumnezeu milă gospodar Țării Moldaviei; iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturoș a lor noștri Moldovenesți boeri a mari și mici. *Pavel fiul Măricăi*, nepot *Eremiei vătah*, de nimeni învăluit nici asuprit și au vândut a sa dreaptă ocină și moșie din uric ce l'a avut bunul său Eremia de la (Petru?) Voevod, partea lui câtă i se va alege, din satul *Mitești* pe Moldova, ce-i în ținutul Sucevei, aceia a vândut boerifului nostru credincios lui *Toader Boul* visternic, drept 50 taleri de argint, și a platit toți deplin 50 taleri de argint, în mâinile lui Pavel fiul Măricăi. deci noi cum am văzut a lor de bună voce tocmală și plată deplin între ei, într'aceia și noi de la noi am dat și înșine am întărit boerifului nostru credincios lui Boul visternic, ca să-i fie lui și de la noi

ocină și uric cu toate veniturile. și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Domnul a zis

S'a scris în Iași la anul 7118 April 15.

Patrașco vel dvornic a învățat și a iscalit
Bașot.

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Spiriton Irimescu (Surete și Izvoade VIII, 89), Pecetea mică încrustată pe hârtie romboidală.

2) *Nume de persoane*: Pavel, Mărica, Eremia Vatah, Toader Boul visternic.

3) *Nume de locuri*: Mitești pe Moldova în ținut Sucevei.

29. Document din 7118. April 24, Iași

Sumar: Costantin Moghilă Voevodă și încuviințează ca Ștefan Bleandă, Ionașco Bleandă, frați și vărul lor Ionașco Bleandă și sora ei Hăcimanda și alți liuzi ai lor să întoarcă cei 10 taleri dați împrumut de Patrașco căpitan și să-și țină părțile lor din a treia parte din Bădești pe Moldova la Suceava.

† Иво Костантин Могила воевода, вожию милостию господаря земли молдавской, вже придоши пред нами | и пред нашими вѣрными, слуга нашъ Стефанъ Блѣндѣ, и вратъ его Ивонашко, и племенникъ его Ивонашко, | Блѣндѣ, и тегаши за лицемъ на слуга нашъ вѣрнийъ Пятрашко кзпитѣн ради третая часть отъ село | Бздишъ что на молдавскѣ сѣ волостъ Свчави, и казали вишписани Блѣндиши аже купилъ ежъ Пятрашко | кзпитѣн ради ас, угорски отъ едни племенникове ихъ именемъ отъ Гава отъ Левтир, и отъ | люди ихъ, и отъ Хвчмзнда драб и отъ люди его и

от сынове Тѣтула, а Пятрашко кзпитѣн рече | аже не купи
тоа част отъ вѣдѣни. нѣ тѣмъ далъ десѣтъ талеръ у заем
тимъ вишписанимъ Сави | и Хочмѣнди и сыновемъ тѣтула. а
они ему вѣздашѣ едно мѣсто за сѣно, а бисеръ косили. въ
томъ | господствами воекотихомъ и съ нашего сѣвѣтъ. и дадо-
хомъ вишписанимъ Шефанъ Блѣнди и брату его Ивнашко | и
племенику ихъ. Ивнашко Блѣнди. и Сави и Хочмѣнди. и
сыновемъ Тѣтулови. и вѣсимъ людемъ | имъ како да имѣтъ
вратити они пинѣси Пятрашкови кзпитѣн ради тоа
третѣа частъ отъ село вѣдѣши. | и да держати себе отънину
съ вѣсемъ доходомъ. и которіи изъ нихъ отъ племениковъ имъ
вѣсхощѣтъ. | продати, а би не ималъ волю продати. иншимъ
чюждемъ. нѣ да ежъ продастъ кто сѣ вѣрѣщѣтъ | отъ пле-
мениковъ имъ близнѣшимъ кто сѣ вѣрѣщѣтъ купити ежъ.
того ради. отъ сѣда на прѣдъ | да не имѣетъ дѣло Пят-
трашко кзпитѣн до тоа отънина. николиже на вѣчки прѣдъ
симъ листомъ нашимъ.

Господинъ речъ.

писъ Іисъ вѣлѣтъ ѣзрні ап. кд.

Пятрашко велъ дворникъ ѣчилъ и искалъ.

Небожатко.

Traducere

Io Constatin Moghila Voevod din a lui D-zeu
milă domn țării Moldaviei ; iată au venit înaintea
noastră și înaintea a lor noștri boeri sluga noastră
Stefan Bleandea și fratele sau Ionașco și semintenția
sa Ionașco Bleandea și a pârât de față pe sluga no-
astră credinciosul Patrașco căpitan pentru trei părți

din satul Bădești, ce-i pe Moldova în ținutul Sucevei, și au arătat mai sus scriși Blendești, a cumpărat lor Patrașco căpitan pentru 36 ughi, de la unele neamuri ale lor anume de la Sava din Leutești, și de la liuzii lor, și de la Hăcmândă Drab și de la liuzii lor și de la fiii Teatului, iar Patrașco căpitan zis'a că n'a cumpărat acea parte din Bădeni, ci numai a dat 10 taleri împrumut acelor de mai sus scriși Savei și Hăcmândeii și fiilor Teatului, iar ei i au fost dat un loc de fânăț ca să-l cosască. Intr'aceia domnia mea am socotit și cu al nostru sfat și am dat mai sus scrisului Ștefan Blandă și fratelui său Ionașco și rudei lor Ionașco Blandă și Savei și Hăcmândeii și fiilor Teatului și tuturor liuzilor lor ca să aibă a întoarce ei banii lui Patrașco căpitan pentru a treia parte din satul Bădești, și să-și stăpânească ocina cu toate veniturile și cari din ei sau din neamurile lor ar voi să vândă, el să nu aibă voie a vinde, altor oameni, ci să-l vândă cui s'ar afla din neamuri lor mai deaproape, și cui s'ar afla că cumpără; Pentru aceia de acum înainte să nu aibă treabă Patrașco căpitan, în acea ocină nici odănoară în veci înaintea acestei cărți a noastră.

Domnul a zis

S'a scris în Iași la anul 7118 April 24.

Patrașco vel dvornic a învățat și iscalit

Nebojateo

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Spiridon Irimescu (Surete și Izvoade VIII, 94). Pecete scrisă și aplicată pe hârtie romboidală, se cetește: † ІW КОСТАНТИН МОГЛА КОБРОД САР де bou; stea, soare, lună.

2) *Nume de persoane* : Stefan Bleandea, Ionașco Blean-dea, Pătrașco căpitan. Sava, Hăcmănda. Drob, Teatul.

3) *Nume de locuri* : Bădești, Bădeani.

4) *Juridice* : Blendeștii ziceau că Patrașco căpitan cumpărase cu 36 ughi părți din satul Bădești de pe Moldova, ținutul Sucevei de la unele din neamurile Blendeștilor : Sava, Hăcmănda Drob și Tetuleștii; Pătrașco căpitanul arată Domnului că dăusul n'a cumpărat, ci a împrumutat numai 10 taleri, pentru care cei trei i-au fost dat ca folos să cosască un loc de fână,

Față cu aceste arătări domnul judecă după obiceiul pământului că și acele din neamuri care ar dori să vândă ocinile lor să n'aibă vee a le vinde altor oameni, ci să le vândă aceluia care s'ar afla din neamuri mai aproape cumpărător.

30) Document din 7118, Mai. 3, Iași.

Sumar : Constantin Moghilă Vodă dă lui Lazăr vist., lui Nekita vist. lui Anton, Andonie și liuzilor lor partea lor de ocină din Bădești pe Moldova îndepărtând pe Patrașco căpitan, care a dat 36 ughi la alte neamuri ale răzeșilor. La refuzul lui Patrașco de a primi 36 ughi cât ziceau răzeșii că au dat, domnul îi ia pentru visterie.

† Иво Константин Могилѣ воевода. вожію милос-
тію господарь земли Молдавской, вже принде пред нами
и предъ събми нашими молдавскими | колѣри великими и
малыми наши савги. Лазор вист. и Некита вистерничел
сынъ Гаври. и Антон сынъ Насти и Ан | доніе сынъ
Тоддеръ и всен люди их. и тѣгали за лицем на савга
наш вѣрній Пхтрашко взнитѣки ради една част за вт-
нину еже они купна вт село вздеши что на молдова
8 колост Сбчавской. вт едни племенникове ти(м) книпи-
саным. вт Гави и вт Гавга и вт Ед | силіе и вт

Паста, и ѿт Тѣтїюл. и ѿ люди нх ради тридесѣт и шест ѿгорскихъ. а Пятранко кхитѣки ѿн сѣтанскѣ ѿт прѣд нами | аже не купиѣ тоа част за ѿтинну ѿт Бздири, а ни дали толики шнѣкси, нж казал аже дал им ино десѣт талер ѿ заем а тїи вишписанихъ. продажници казали аже взвали ѿт него аз ѿгорскихъ, ино господствами сѣшли сѣтѣгом сѣдїхом нх по законъ земскаго, и тако ѿбрѣ | тохом им сѣду, аже приходитеѣ купити тоа част за ѿтинну Лазорѣ вїст, и Некити вїст, и Янтонѣ, и Яндонїеви и людем нх бо | сѣт им важнїкнїши племеники, а Пятранко кхитѣки не ест им ничто, (нж) приходитеѣ ему купити на прѣд тїми, | того ради господствами дадохом тїм вишреченим како да вратити ему шнѣкси, и при(нѣ)ли ему шнѣкси взєи яко сѣт вишписанихъ, | и дали ему ѿт прѣд нами, а ѿн никакож не взхотѣти нх взѣти, нж сѣе сѣтанл аже не дал ѿн толики шнѣкси, а продажници его | сѣе поведали, еднакожк, ино господствами видѣвше аже невзнимаєт себе шнѣкси, якоже ѿбрѣталост ему закона, а господствами | взѣххом тїх шнѣкси, аз, ѿгорскихъ, вз нашего вїстѣр, и дадохом, тоа вишписанна част за ѿтинну ѿт село Бздири сѣсгам | нашим вишреченим, (Лазори вїст,) и Некити вїст, и Янтонѣ, и Яндонїе, и взєим люди нх, како да ест им ѿт нас потврѣж | денїе сѣ взєем доходоом (ни) нїи шнѣкси ѿт сѣда куше да не имаєт (маи многъ взѣти) ни ѿт продажници его, а ни тѣгати | ѿт (сѣда на прѣд | за сїд тѣж) и ин да се не влишаєт.

Господинъ рече.

... вѣкто ѣзриѣ Маи ѣ.

† велици волѣри сѣна и искал

Іѿ Костантин Могила воєвод.

Небожатко.

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod din a lui Dzeu mila Domn țării Moldaviei, iată au venit înaintea ncastră și înaintea tuturor a lor noștri Moldove-nești boeri a mari și a mici ale noastre slugi. *Lazăr vist.*, și *Nekita visternicel*, *fii Savei* și *Anton* fiul *Nastei* și *Andonie* fiul lui *Toader* și toți liuzii lor, și au pârîl de față pe sluga noastră credincioasă *Fatrașco căpitan* pentru o parte de ocină ce el a cumpărat din satul Bădești, ce-i pe Moldova, în țin. Sucevei, de la unele neamuri a celor de mai sus scriși, de la *Sava* și de la *Gliga* și de la *Vosilie*, și de la *Nastea*, și de la *Teatiul*, și de la liuzii lor pentru 36 ughi, iar *Pătrașco căpitan* s'a sculat dinaintea noastră că n'a cumpărat acea parte de ocină din Bădești, și că n'a dat atâta bani; dar a arătat că a dat lor deci 10 taleri împrumut, iar cei de mai sus scriși vânzători au arătat că ei au luat de la dânsul 36 ughi; deci Domnia mea și cu al nostru sfat am judecat lor după legea țării, și așa le-am aflat lor judecată; cum se cuvine a cumpăra acea bucată de ocină lui *Lazăr vist.* și *Nekita vist.* și lui *Anton*, și lui *Andonie* și liuzilor lor, căci le sunt lor mai de aproape rudă, iar *Pătrașco căpitan* nu este întru nimic, nici i se cuvinea lui să cumpere înaintea lor. Pentru aceia Domnia mea am dat acelor de mai sus scriși ca să întoarcă lui banii, și i-au adus lui banii toți câți sunt scriși mai sus, și i-au dat lui dinaintea noastră; iar el nici ca cum n'a vrut să-i ia, ei a tăinuit că nu a dat lor atâta bani, iar vânzătorii i-au mai dat încă odată. Deci Domnia mea văzând cum nu-și ia lui banii, cum le-am dat lor lege, iar d-nia mea am luat acei bani 36 ughi, în visteria noastră, și am dat acea de mai sus

scrisă parte de ocină din satul Bădești slugilor noastre mai sus scrise lui Lazăr vist. și Nekita vist. și lui Anton și lui Andonie și tuturor oamenilor lor, ca să le fie lor de la noi întăritură cu toate veniturile (și alți) bani și acum mai mult să nu aibă (a lua) de la vânzătorii lui, dar nici să nu se mai giudece (de acum înainte de această pără) și altul să nu se amestece.

Domnul a zis

La anul 7118 Mai 3

Marii boeri au învățat și iscalit Nebojatco
Constantin Voevod
(m. p.)

N O T E

1) Originalul hârtie; acta Spiridon Irinescu (Surete și Izvoade VIII, 96). Pecete mică aplicată pe hârtie; se cetește: † Іw константин могила коєкод, cap de bou, stea, soare, lună.

2) *Nume de persoane*: Lazăr vist., Nekita visternicel, Sava, Anton, Nastea, Andonie, Toader, Gliga, Vasilie, Teafiul, Pătrașco căpitan.

3) *Nume de locuri*: Bădești pe Moldova la Suceava.

4) *Juridice*: Pătrașco căpitan dăduse răzeșilor din Bădești 36 ughi pentru a le cumpara partea lor de ocină, din sat din Bodești; cum însă el n'avea drept după legea țării (пожакон земскаго) să cumpere nefiind rudă cu Răzeșii, el se mulțemi a afirma că a dat numai 10 taleri împrumut, ca și Hăcmăndeștilor pentru o bucată de loc de cosit, și că deci nu poate primi cei 36 ughi. Acum domnul face act de putere și ia în visteria țării (въ нашего вистрѣ) cei 36 ughi și dă câștig de cauză Răzeșilor.

Iar ca dispoziție legală zice; „se cuvine a cumpăra acea bucată de ocină lui Lazăr vist. și lui Nekita vist. și lui Anton și lui Andonie, căci ei le sunt rude mai de a proape (во сѣт им ближнѣимѣи племенѣи), iar lui Pătrașco căpitan nu i se cuvine nici ca cum a cumpara înaintea lor“.

31 Document fără veleat. (cătră 7114).

Sumar : Toader Veveriță marele spatar dă zapis de mărturie cum a ales locul Scobințenilor despre Alexa postelnicul în satul Buzzești. Hotarele s'au ales prin oameni jurați în biserică în număr de 6 inși, câte trei de parte.

Milostive. și luminate. doamne dau știre mărie dumitale. ca domnului || nostru cela milostivul cau vinil cinstita cartă a mării tale || la noi și scriă la noi cum mau. postit *Scobințkni* denaintă || mărie tale de bună voia lor. ca s le aleg ă ăcin ăau avut păra || cu *Alecsa postelnicul*. și iarăș. scriă în cartă dumitale ca s || străngu ăameni buni și bătrani den sus și den șos. sâ caut cum voiu afla || cu sufletele lor. că iaste locul ațelui sat. ăe să părăscu pentru || dănsul anume *Buzzești*. și să le ăetescu ačkste urice toate || naintă bătranilor. și săi în(r)ebu cum vor și ei cu sufletele lor || dčkste urice. și cum știu. că au ținut ačkle ăcine mai dkin || te vřkme. eu milostive doamne am mărșu acolo și am strănsu mulți || ăameni buni și bătrani den sus și den șos. anume. Plotun vătah wt *Răd'kni* || i Gavril vătah wt *Mădrăjkci*. i *Necoar* star ot *Milcinești*. i *Hilimon* ot *Pis* cani. i *Bălașco* ot *Toderești*. i *Oniț* ot *Dumești*. i *Gorgh* ot *Podobiț*. i *Bzlad* || ot *Oprejkni* i *Tărăță* ot tam. i *Ion Pialeș* ot tam i *Grozav* ap. ot *Cosițkni* || i *Pântk* ot tam i *Toader* armaș ot *Cioltani*. i *Bank* pit. ot *Romănești* i *Dră* || *goman* ot *Totoești*. i *Gărdan* ot *Hoisești*. i *Glorie* ot tam. i *Nekifor* ot *Piscani*. || i *Lupul* ot tam. i *Dula* ot *Dumești*. și iam în'rebat pe acești wameni. dar ei || așku șiș cu sufletele lor că un uric ce iaste de spune în sãmne || el nu iaste direptu. căce că au vielenit nepotul pe || unchiu său. de lau pus nepotul însuși în uric || iar în cel uric ăe iaste de spune pe *wjivanie* (оживаніе) iaste scris și unchiul și || nepotul, și i făcut cu a ăinčk lună

nainte a cel uric ce spune || pe ojivanie de cât cel în skmne. și spune cumparatura și unchiu || lui și nepotului. și Scobințknii încă țin pe doi bătrâni cum spune uricul cel pe ojivanie. că d'kre țin'k pe cel în skmne are || țin'k numai (ноyman) un bătrân cum spune uricul, deci milostivi doamne || deca lau dat că iaste viclean cu sufletele lor. eu am zis Scobințk || nilor săși aleagă trei oameni. bătrâni cari vor iubi ei cas mar || gă cu sufletele lor să alk'g pe undei locul Buzăștilor. și șau || ales pe Hilimon de Kiscani și B'klașco de Todirești, și Oniță || de Dumești postelnicul încă iau lăsat și șau luat și el alți trei || pe Plotun. vataful de Rădeani și pe Gavril vataful de Mădărjkei și || pe Nicoar cel bătrân de Milănești. Scobințeani încă iau lăsat pe acci oa || meni. d'k'zia eu iam băgat în bes'kric și iam g'urat pe Ivanghelie și || pe cruce cas margă || cu direptul pe unde vor și cu sufletele lor || că iaste locul Buzăștilor să aleag, deș mam dus cu acei wameni || giuraș cu toți megieșii. carii sântu mai sus seriș || deș pe unde uu mărșu ei eu am pus petri și au hotărât iar postel || nicul nu șau mărșu. ce au șăzut acas și au zis cum vom afla cu direptul || aș'k să tocmim și să hotărăm. deș milostive doamne || eu aș'km aflat cu sufletul meu și dau știre Marie dumitale || măriia dumitale vei face cum te va năstăvi Dumnezău. și domnul || dumnezău să dăruiască dumitale ai mulți și buni ot g(ospod)i.

Mai mic rob al mării dumitale Toader Veaveriș spătarul cel mari. (l. pecetii).

NOTE

Originalul hârtie; acta N. Beldiceanu. Slova mare și hârtia afumată. Asupra datei o putem preciza prin timpul cât a fost spatar T. Veaveriș între 7113—7117.

32. Document din 7120 Ghenar 31. Iași.

Sumar: Stefan Vodă Tomșa dă și întărește călugărilor de la mănăstirea Moldavița o moară în satul Buhăinți, pe apa Buhăinților cumpăratură de la călugării de la mănăstirea din dealul Hărlăului, pecare le-a fost luat-o cu viclesug marele dvornic Nestor Ureache.

† Иво Стефан воевод. божию милостию господарь земли молдавской. вже прииде прѣд нами и прѣд нашими | болѣри. м(о)л(е)бник. нашему егумен и вес съборъ въ с(вѣ)тѣ таа монастыръ зведема мол | давниц. идеж(е) ест храм. с(вѣ)таго ва(а)говещеніе. и сим жаловалис(ѡ) аж(е) имала с(вѣ)таа монастыр | една млинъ въ село Буханци на тои потокъ Буханци .. купежно въ калу҃гери | въ с(вѣ)таа монастыръ въ горъ Хрзалок. тое млинъ вала възѣла въ вѣкѣ вел дроникъ | съ кривленіе и съ великаа присилованіе. инѡ г(о)с(по)д(ст)в(а)ми. егда видѣхом аж(е) ест с(вѣ)тъ | и мон(а)стиръ кривдою и присилованіе. а г(о)с(по)д(ст)вами и въ нас дали. и потврѣдили | если стѣни монастыр. тое вишписанное. млинъ въ село Буханци. како. | да ест и въ нас с(вѣ)тъки монастыръ въ н(и)нѣ. съ възѣм. доходом. и ин да сѣ не влишае. |

Самъ Г(о)сп(о)д(и)нъ реч.

Пис. оу Ис. вѣкт.. ±зрк. Ген ѡ.

Коико логѡфетъ счил

Мармурѣ.

Traducere

* Io Stefan Voevod. cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, iată a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri. rugătorul nostru Egumen și cu tot soborul de la sfânta

mănăstire zisă *Moldavița*, unde este hramul sfintei blagoveștenii și aceștia s'au jăluit cum a avut sfânta mănăstire o moară în satul *Buhainți* pe același pârâu *Buhainți*, cumpăratură de la călugării de la sf. mănăstire din *dealul Hârlăului*; aceea moară le-a fost luată de *Ureache vel vornic* cu meșteșug și cu mare silă. Deci domnia mea, când am văzut că este sfintei mănăstiri (luată) cu vicleșug și cu silă, iar domnia mea și de la noi am dat și am întărit sfintei mănăstiri aceea de mai sus zisă moară din satul *Buhainți*, ca să-i fie și de la noi sfintei mănăstiri cu toate veniturile; și altul să nu se amestece.

Insuși domnul a zis

S'a scris în Iași la anul 7120 Ghenar 31
Voico logofăt a învățat Marmure.

N O T E

1) Originalul hârtie; pecete mică aplicată în ceară, sfărâmată. (Surete și Izvoade VIII, 217).

Nume de locuri: Buhainți, Moldavița, mănăstirea din dealul Hârlăului.

33. Document din 7071 Iunie 6, Huși.

Sumar: Ioan Vodă Despot, nepotul lui Stefan cel Mare, întărește lui *Frija* și ai lui satul *Făureștii*, unde au fost *Toina* și *Micul* pe *Sărata*, perzându-și uricele ce le-au avut de la *Ilieș* și *Stefan Vodă* în vremea pribegiei lui *Alexandru Vodă*.

„Suret de pe ispisoc vechiu pe sârbie, de la Ioan Voevod, Domn țării Moldaviei, nepot lui Stefan Voevod bătrânul, scris de Gavril în Huși din leat 7071 Iunie 6.

Io Ioan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. Inștințare facem cu această carte a noastră cui vor căuta asupra ei sau o vor auzi cetindusă, precum au venit înaintea noastră și în-

intea boerilor noștri, a Moldaviei, slugile noastre *Frija* și neamul lui *Pantea*, și sora lui *Goalba*, și neamul lor *Măgdălina*, și surorile ei *Dolca* și *Ileana* și *Anița*, nepoți *Tomii*, cum și neamurile lor *Iosăp* și frate său *Petre* și neamul lor *Stănilă* și frate său *Oane* toți nepoți ai *Micului*, și sau jăluit cu mare jalobă și cu mare marturie de la megieși de prin pregiur zicând că ispisoacile ci leau avut moșii lor de la procatohii noștri, de la *Ilie* și de la *Stefan Voevod* frate său, pe un sat anume *Făureștii*, unde au fost *Toma* și *Micul pe Sărata*, acele ispisoace sau pierdut, în vreme cându a prebegit *Alexandru Voevod*, cum și un uric ce lau avut fără pecete ce lau avut de mărturie încă lau adus de față înaintea noastră. Deci văzând noi atât de mare jaloba lor și mărturie de la megieșii lor de prin pregiur, precum că li sau prăpădit ispisoacele, Drept aceia și de la noi așașderea am dat și am întărit mai sus numitelor slugilor noastre acel de mai sus zis sat anume *Făureștii* pe de amândoao părțile *Sărății* unde au fost casele *Tomii* și a *Micului* pentru ca să le fie lor și de la noi uric cu tot venitul și a fiilor lor nepoților, strănepoților, și pre strănepoților și la tot neamul lor cine li se va alege mai de aproape, nestrământat nici odineoară în veci. Iar hotarul acestui mai sus zis sat anume *Făureștii* unde au fost *Toma* și *Micul* să le fie pe unde liau hotărât *Giurcea starostele*, și după vechiul hotar, pe unde lau apucat din vechi, și spre aceasta este credința a mai sus numitei domniei noastre *Ioan Vodă*, și credința a tuturor boerilor noștri a Moldaviei a mari și a mici și spre mai mare tărie și întăritură tuturor acestor de mai sus scrisă am poroncit credincios boerului nostru *Moviliță* logofatul să scrie și cătră adevărata carte noastră această pecete noastră să lege.

În ispisocul cel adevărat este iscalit cu mâna sa.
Io Ioan Vodă.

„De pe sârbie pe limba moldovinească am talmăcit la anul 1807 Ghenar 28, Polcovnicul Pavăl Debricîu ot Mitropolie.

„Di pi cel adevărat suret de mine sau scris și fiind întocmai am iscălit la anul 1832 Oct. 6 zile.

Vasile Știucă. în Huși.

N O T E

1) Suretul dat mai sus ne a fost incredințat nouă de pr. Racoviță din Șchiopeni, scoboritorul prin înrudire al vechilor răzeși din Făurești, azi Șchiopeni. (Surete și Izvoade VIII, 249).

2). *Făureștii*. Satul despre care se vorbește aici nu e altul de cât satul *Schiopenii*, din jud. Fălciu, care și-a luat numele de la *Ilie Schiopul*, unul din bătrânii satului, cum arată spița răzeșilor din Șchiopeni. Uricul lui Despot Vodă ne arată că vechii proprietari ai Făureștilor au fost frații *Toma* și *Micul*, (probabil porecliți *Faur*) care trăesc supt Ilieș și Ștefan. Uricul lor de proprietate s'a păstrat până cătră 1560, când pribegind Alexandru Vodă și în răzmerița, care a fost în țară cu venirea lui Despot Vodă, s'a rătăcit și pierdut.

Urmașii celor 2 frați din 1440 au fost aceștia : *Frija* ; *Pantea* și *Goalba* ; *Măgdalina*, *Dolca*, *Ileana* și *Anița* ; toți aceștia sunt nepoți *Tomei*; iar *Iosăp* și *Petru* ; *Stănilă* și *Oane* sunt nepoți *Micului*.

Spița răzeșilor din Șchiopeni, nu se referă la nici unul din aceste nume, ci pune în capul listei pe *Berehoi*, *Stan Polova* și *Vasile Brumariu*, după întocmirea ce le a făcut-o în 16 Mart, 1818 Vasile Tenie vornic de poartă. Am dat peste 2 spițe de acestea; una din ele arată pe urmașii lui *Stan Polova*, din care curg *Doneștii*, *Badărăii* și *Lupușoreștii* (vezi Surete și Izvoade IX. 501); a doua a-

rată pe urmașii lui Berehoi, care după Ilie Șchiopul a dat numele Schiopnilor.

De Berehoi găsim amintiri în vechile acte ale Grumăzoei, unde să vorbește de *fântâna lui Berehoi*, păstrată și azi în partea de sus a satului spre schit. Apoi se mai vorbește de un *Tatul Berivoescul* pe la 1484 și care cumpără de la Steful Cernătescul, moșia Berivoești pe Sărata (Uricar XVIII, 39), împreună cu Ion Parava. Nu greșim dacă socotim pe acel Berevoi Tatul ca un urmaș a lui Toma și Micul, cari își făcuse case prin 1440 pe locul numit *Făurești*.

Toată moșia Făureștilor are în lungime, adică în curmeziș 3573 stânjeni, cam 8 kilometri.

3) *Boerii*. Polcovnicul Pavăl Debrici ca și alți traducători de urice slave (Gh. Evlghie dascal, Ioniță Stamati) nu ne dă și lista boerilor. Se poate celi însă complectă această listă în uricul adus de noi în Ispisoacele Sf. Spiridon. Vol. I. pag. 113. Iași, 1906.

34. Document fără veleat

Sumar: Zapis de mărturie pentru Sava fiul lui Pătrașco Prăjescul din Movilă, cum a vândut lui Marco din Rusciori partea lui din Bogdănești cu 80 taleri.

Zapis d^k mărturia precum au vinit Sava fičurul ășupănesii Pătrașcoe Prăjescul din Movila. d^k nime silit nici asuprit innainte a mulți oameni buni și bătrani șin(nainte) llii Ușarklu din Ručșor. șau vândut o parte de moșie din sat din Bogdănești parte Nekifoe căt sar alege cu tot vinitul car^k au fost cumpăratur a ășupănesii Pătrașcoe de la Bejan și sora Irina fičorii Nekifoe. de Bogdănești și sau sculat Marco și femee lui Sora din Ručșor șau cumpărat ace parte d^k moșie șau platit șau plinit plata deplin șau dat 80 taler ban gata în mânule

Savii înainte a mulți oim bun și bătrani șinnainte Ilii Ușarel și Ion Țolan. și Vasile ot Ciumulești. pentru acea și noi văzându a lor bun voire și local pentru acea și noi mărturisim cu sufletele noastre și liam făcut lor zăpis de mărturie ca s(a) creză.

N O T E

Originalul hârtie; acta Gr. Tabăcariu (Surete și Izvoade VIII, 385). Vezi doc. de supt anul 38 pag. 92.

35. Document din 7139 Dec. 21. Iași,

Sumar: Moisi Moghilă Vodă dă putere lui Stefan Bechea să-și stăpânească prisaca de la locul numit Cotina, ca cel ce a curățit locul din pădure el și cu femeia lui; dând rămas pe Procopie călugărul și pe soră-sa Protasia, ficiorii lui Păun. Stefan Beke pune ferăe în visteria țării.

Иъ Movsi Мориллa vovoda bjiu mlstiiu gspdrz zemli Mvldavscoi. ade | că sau părăt de faț. naintea noastră. Sluga noastră *Stefan Бѣкка*, cu | *Procopie călugărul*. și cu sora lui *Protasia*. fecorii lui | Păun. printro prisacă ce au sis Procopie călugărul cu sora lui | Protasia. că iaste a lwr dirkptă moșie. și *лѣс* făcut *Бѣкка* | înpresurătura. deč domnia *мѣ*. și cu tot svatul domnii *мѣле*, аісѣ | nu *лѣм* putut *rumpe* *лѣпѣ*. че *лѣм* făcut, cartѣ domnii *мѣле*. la slu | gile. domnii *мѣле*. la *Moglan* de Moșetești. și la Andrei și la Băhnașul de Săcuian. ca să socotkscă cum vor găsi. ei cu sufletele *лвр*. și cu wameni | bun. deč ei cu mult wameni buni. și preuți. și slugi domnești. au gă | sit. că аѣк prisacă cu *помѣте* și cu tot venitul ei. ce iaste întrun | loc. ce să chiamă Cotina. аѣкка w au descălecat. și w au curățit. și w au fă | cut *Stefan Бѣкка*. cu *famѣка*

sa. și cu fecorii lwr din loc de pădure întreg. | cum au scris. carte de la acei wamen bun. de la toț. cu sufletele lwr. la domnia | m^k și la tot svatul nostru. că nu iaste cum păr^kște Procopie călugărul cu | sora lui Protasiia. deç sluga noastră Ștefan БѢКА. sau îndireptat. dinnaint^k | domnii m^kle. și a tot svatul nostru. și șau pus фєрза. iară Procopie călugărul. | cu sora lui Protasiia. au rămas. din toată лѣтѣ. țării. ca de acmu. nainte. БѢКА. | cu fām^k sa. și cu fecorii lui. să aibă a țin^k. ač^k prisacă. cu tot venitul. | iară Procopie călugărul cu sora lui Protasiia. să naibă. a să pară, nice. a dobandi. în | v^kci. naint^k cartii noastre.

gpdnz veleal u Iam leat 7139. Dec. 21.

Lupul vel dvornicuc.

ЛВКОЧ

în dos: „КЕЛТОВАНИЕ В. VI. 4. ЛВ=cheltuiala 2 ughi, 1 leu.“

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Gr. Tabacariu învățator Bacău (Surete și Izvoade VIII, 387).

2) *Curățitură*. La locul numit *Cotina* se așezase o prisacă pe locul cu ațit din pădure. Se rădicase doi pretendenți: Stefan Bechea pe de-o parte și Procopie călugărul cu sora lui Protasia pe de alta. Domnul n'a putut să le *rumpă legea* la divan, ci i-a trimes să li se cerceteze pricina la fața locului de trei slugi domnești: Moglan de Mușetești, Andrei și Băhnașul de Săcuiani; Ei află că „acea prisacă cu pomete, o au descălecat și o au *curățit* și o au făcut Stefan Bechea cu femeia sa și cu ficiorii săi din loc de pădure întreg“. Acest pasaj ne desvălește o pagină din vechea stare de lucruri, când țara acoperită fiind cu păduri *întregi*, adică codri seculari, pământul acoperit cu pădure nu era al nimărui hotărit, ci rămănea al aceluia, care des-

funda întâiu locul ca să descălece sat, să descălece o prisacă, să facă o livadă cu pomete.

Astfel s'a înlins proprietatea individuală prin curăți-turi de locuri din păduri *întregi* și așa s'a înlins descăle-catul țării de la munte la mare.

36. Document din 7092 Oct. 24. Iași.

Sumar : Petru Vodă Schiopul întărește lui Ionașco vatah și femeii sale Chelsia, fata Bechei, a cin:ia parte din jumătate sat Bog-dănești, cumparat de ei cu 150 zloți tătarești de la nepoții lui Budic.

† Петрох воевода, божию милостию господарь земли Молдавской, дали и потвердили еси слѣ | сѣк нашему Ивнашко взтах и жени его Келси дочци. вѣки. их. правою отнину. и выкупе | ніе. от исписок. кѣпежно цю они имали, от Инкув воеводи, петаа. част от поло-вина село от Богдзнеши. | что с(а) избрет част Дж-мѣан и Яннисин. и Ивнѣ и Тѣдори. дѣтми Галомин. и Ивнѣ и Тѣдо | сѣн дѣтми Кзлани. знѣком Бѣдик. цю они сами купили от. них. за ѣн злат татарских. | како да ест им отнина и потвержденіе сѣ взсем доходом. и ни да сѣк не змишает.

пис. в Ис. лѣт ±зчв. ок. кѣ.

гспднь. реч. Стронч вел логофѣт учил и искал.

Бзсѣнчл

Traducere

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, dat-am și am întărit înșine slugii noastre lui *Ionașco vatah* și femeii lui *Chelsiei*. fetei

Bechei a lor direaptă ocină și cumpăratură din ispisoc de cumpăratură ce l'au avut dâșii de la Iancul Vodă, a cincia parte din jumătate de sat din Bogdănești. câtă se va alege partea lui Damian și Anisiei și lui Ion și Todosiei copiii Salomieii; și lui Ion și Todosiei copii lui Calin, nepoți lui Budic ce dâșii au cumparat, de la ei cu 150 zloți tătărăști ca să fie lor ocină și întăriitura cu toate veniturile. și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7092 Oct. 24.

Domnul a zis.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscalit.
Baseanul

N O T E

4) Originalul hârtie; acta Gr. Tabăcariu, învâțător Bacău, (Surete și Izvoade VIII, 392).

2) *Ionașco vâtag* ținea în căsătorie pe Chelsia fata Bechei. Ei cumpăraseră încă din 7089 părțile nepoților lui Budic din Bogdănești. Alăturând arătările actelor din 7044 aduse în vol. I pag. 248, 250, vedem că Budic era frate cu Bechea, tatăl Chelsiei. Budic a avut 2 fii, pe *Calin* și pe *Salomia*; *Salomia* a avut 4 copii: *Damian*, *Anisia*, *Ion* și *Tudora*; iar *Calin* numai 2 copii: *Ion* și *Tudosia*. Chelsia reușește a cumpăra toate părțile (части), în număr de 6 ale nepoților ei de veri primari cu 150 zloți, ceia ce ar fi venit câte 25 zloți partea.

37. Document din 7089, Iași.

Sumar: Iancul Vodă (Sasul) întărește lui Ionașco vâtag și femeii sale Chelsia, fata Bechei, a cincia parte din jumătate de sat din Bogdănești, cumpărat cu 150 zloți tătărăști de la nepoții ei de vară primară, nepoții lui Budic.

† Іу Іѡнѡу воевода. в(о)жно. мѡстїю. гспдрѡ землї
Мѡлдавскїи. дали есмѡ слышї нашему | Іѡнашко вѡ-

таг. и жени его Келсиі дочки вѣкы петаа част ѡт поло-
вина село ѡт Богдѣ | наці. что изберет част дѣлїан и
Янисїи. и Іѡну и Тудори. дѣтим Галомїи и Іѡну и
То | досїе дѣтим кзлїни вноукѡм Будик. цю ѡни себе
купили ѡт них. за сто пет десѣт злат | татарских. ѡт
врик за потврждєніе. цю имѡ дѣд их Будик. ѡт
гсдвми. како да ест им и ѡт | нас сѣ взсєм доходом

Пис в Іисє като ꙗзїк мєл.

Гспдїиѣ рєч. Стронч кєл логофєт счїл и искал.
Мїхїлєскѡл.

Traducere

Io Iancul Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn
țării Moldaviei; dat-am noi slugii noastre lui *Ionasco*
vătag și femeii sale *Chelsiei*, fata Bechei, a 5-a
parte din jumătate de sat din Bogdăneși, ce se va
alege partea lui Damian și Anisiei și lui Ion și Tudos-
siei copii lui Calin, nepoți lui Budic pe care dânsii
au fost cumpărat' o de la ei cu una sută și cinci
zeci zloți tătarăști, din uric de întăritură ce au a-
vut moșul lor Budic de la domnia mea, ca să le
fie lor și de la noi cu toate veniturile.

Seris în Iași la anul 7089, luna . . .

Domnul a zis.

Stroici. marele logofăt a învățat și a iscalit.
Mihăilescul

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Gr. Tabacariu învățator Ba-
cău. (Surete și Izvoade VIII, 393). Marele logofăt iscălește
cu litere latine.

Stroicz.

2) *Budic*, bunicul tuturor vânzătorilor pomeniți în acest act a trăit până supt Petru Șchiopul, după 1575, căci domnul zice că el a avut «uric de întărire de la însuși domnia mea». Budic a avut acești frați: *Păun*, *Porcul*, *Bechea* și *Văscan*. Cumpărătoarea Chelsia, fata lui Bekea și soția lui Ionașco vatag, îi venia dar nepoată de frate; iar vânzătorii cei 6 la număr veneau Chelsiei nepoți de veri primari.

Toți acești 6 nepoți ai lui Budic stăpâneau a *cincia* parte din jumătate de sat; ceea ce dovedește că Budic, bunul lor a avut 5 frați arătați mai sus, care toți acești stăpâneau o jumătate din Bogdănești; mama lui Budic—Măriuca, a avut numai un frate, pe *Luca*; aceștia au fost copii lui Mihul Pojar, primul proprietar pe întreg satul Bogdănești între 1450—1500.

Prețeluid satul întreg în 1584, ar urma că dacă a *cincia* parte din jumătate s'a cumpărat cu 150 zloți, întreg satul ar fi costat 1500 zloți tătăraști.

38. Document din 7093 Mai 3. Iași.

Sumar: Petru Vodă Șchiopul întărește lui Ionașco vatag și femeii sale Chelsiei fata Bechei, cumpărătura ce a făcut cu 450 zloți tătăraști în Bogdănești, în părțile urmașilor Văscanei.

† Петръ боевода кожю мѣстю господарь земли Молдавскон. вже прѣидошк прѣд нами. и прѣд нашими | волѣри. Тодосіа дочка Бзскани. и сестричичи ен Костин внук тиж взскани. по их доброй воли. никим | непонуждени. аниприсилувани. и продали их правон отчиннѣ и дѣднинѣ. испривиліе за потверж | ждѣніе что имала взскана. от Іанкула воеводі. от половина села от богдженери. от петаа част | колико с(а) изберет их част и отом тиж прѣде прѣд нами Мзринка сестра Тодосіи. дочка Бзскани | и пакиж продала от ен доброй

коли из тогоже привиліе и из тогож села вт половина
вт Богданиці вт петое част вт колико с(а) изберет
ей част половина, та продали слуги нашemu Іоаншико |
и жени его Келсіа, за 8їи злат, и заплатили им испазна
вт прѣд нами, тѣм радї како да ест | им, и вт нас,
ѡрик сз възем доходом, ин да с(ѣ) не вмишаает, прѣд
сми листом нашими.

Пис. в Іис. вато ꙗзчг. Ман і.

Гспднз реч.

Строчк вел логофет вчнл и искал.

Дсмитрѡс.

Traducere

Petra Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn
țării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră și
înaintea alor noștri boeri *Todosia* fata Văscanei și
nepotul ei de soră *Costea*, nepot Văscanei, de a
lor bună voe de nimeni siliți nici impresurați și
au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din direse
de întăritură ce au avut Văscava de la Iancul vo-
dă, din jumătate de sat din Bogdanești, din a cin-
cea parte câtă se va alege partea lor; și într'ace-
stea iarăși au venit înaintea noastră *Mărica* sora
Todosiei, fata Văscanei și iarăși a vîndut de a sa
bună voe din același dires și din acelaș sat
din jumătate din Bogdanești din a 5-a parte din
cât i se va alege partea ei pe jumătate, aceia a
vîndut-o slugii noastre lui *Ionașco* și femeii sale
Chelsiei drept 450 zloți și au plătit lor deplin de-
naintea noastră, pentr'aceia ca să-i fie și de la

noi uric cu toate veniturile, și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7093 Mai 3.

Domnul a zis.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscălit.

Dumitru.

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Gr. Tabăcariu învățator Bacău. (Surete și Izvode VIII. 394.).

2) *Văscana* e al 5-lea copil al Măriucăi fetei lui Mihul Pojar. Ea stăpâna o cincime din jumătate de sat din Bogdănești, ca și *Bechea* și *Budic* frații ei. Vascana a avut aceste 3 fete: *Todosia*, *Măriuca* și altă fată, a cărui copil e Costin. Pentru toată această cincime a lor se plătește 450 zloți, întreit mai scump de cât cincimea lui Budic. De ce?

Asfel dar găsim pe Ionașco vătag întregindu-și proprietatea sa în Bogdanești, având până acum $\frac{2}{5}$ din $\frac{1}{2}$ sat cumpăratură cu 600 zloți, și $\frac{1}{5}$ moștenire prin femeia sa Chelsia fata Bechei, deci $\frac{3}{5}$.

39) Document din 7113. Febr. 18. ași.

Sumar: Eremia Moghilă Voevod întărește Catrinei-lui Ionașco Prăjescul diacon și fiilor ei, lui Toader, Sava și Dumitrașco stăpânirea în satul Bogdănești, pe partea cumpărată cu 80 taleri de argint de la Bejan și sora lui, copiii Nekifoaiei.

† Иво Єремїта Могїла воевода. вожїєю милостїю господарь земли Молдавской. вже прїиндош(а) | прѣд нами и прѣд нашими колѣбри. Катрина кнѣгинѣ Пятрашко Пржжеску. дітак | и сынове их. Тоадер и Сава. и Думитрашко. съ запис от Сава Хотног. и Думитру Євз-

т(з)рел. | и Иханат снхтзрел. и Петрл. и много люди
добрих. како придошк пр'кд нами. Бежан | и сестра его
Є(рина) сыншве Некифое. по их доброй волю никим непо-
нуждени. | аниприсловани. и продали. им их част. за
шгнину. шт село шт Богдзнеци. колико с(л) | изверет.
их част. шт по мати их Некифое. та продали вишреченним
Катрини Пхтрзшкоде. | и с(ы)ном. ен. Тоадер и Сава.
и Думитрашко. за шсим и дескт талери сребрзних. | и
заплатили им. испазна. Тѣм ради како да ест им. и
шт нас. сз взсем. доходом. | и ни да с(л) не влишает.

Гсднз реч.

Пис. в Ис. л'кт. №зргї. Фев. (18) дни.

Стронч вел логофет учил и искал.

Думитров.

Traducere

Io Eremia Moghilă Voevod din a lui Dumnezeu
milă domn țării Moldaviei. iată a venit înaintea noa-
stră și înaintea a lor noștri boeri Catrina doamna
lui Patrașco Prăjeseul diiac și fiii lor Toader și
Sava și Dumitrașco cu zapis de la Sava Hotnog și
Dumitru spătărel și hnat spătărel. și Petre și mulți
oameni buni. cum au venit înaintea noastră Bejan
și sora lui *Erina* fiii Nekifoei, de a lor bună voe
de nime siliți nici impresurați și au vândut a lor
parte de ocină din sat din Bogdănești, câtă se va
alege a lor parte de pe mana lor Nekifoe, aceia
au vândut mai sus scrișilor Catrinei Patrașcoaei și
fiilor ei Toader și Sava și Dumitrașco pentru 80
taleri de argint și a plătit lor deplin, pentru aceia

ca să le fie lor și de la noi cu toate veniturile și
altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

S'a scris în Iași, la anul 7113 Fev. 18 zile.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscalit.

Dumitru

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Gr. Tabacariu, învățator
Bacău (Surete și Izvoade, VIII, 395). Marca hârtiei *Porcul*.

2) *Nume de persoane*: Catrina jupâneasa lui Pătrașco
Prăjescul diiac; Toader, Sava, Dumitrașco, Sava holnog,
Dumitru Spătărel, Ilnat spătărel, Petrică, Bejan, Irina,
Nekifoea.

3) *Nume de locuri*: Bogdănești.

4) *Pătrașco Prăjescul diiac* se întâlnește între anii
7110—7120. Credem că femeia lui *Catrina* făcea parte din
răzeșii din Bogdănești, și anume era o altă vară primară
a Chelsiei, fără să știm cine era Nekifoea, de sigur altă
rudă a Chelsiei lui Ionașco vălag.

40. Document din 7139 April 27, Iași

Sumar: Moise Moghilă Vodă întărește lui Ștefan Bechea diacul
din Bogdănești o prisacă în pădurea *Cotina*, curățită și descălecată
de dânsul, dând rămas pe Procopie ermonah. Ștefan Beche pune fe-
răe 12 zloți tătarăști.

† Иъ Моисѣвъ Могилѣ воевода. вѣжю мѣстнѣю гспдрѣ
земли Молдавской. | вж(е) придошкѣ прѣд нами и прѣд
нашими волѣри. слуга нашъ Стефанъ дѣакъ | отъ Богдз-
неци. и тегалискѣ за лице. съ мавнику нашъ ермонахъ.
Проконіе | радѣ едно мѣстъ за пасникъ и съ готокъ пасникъ
что естъ съ хотаръ Богдзнецкимъ | съ лѣсѣ что съ именуеѣт

Котина. рекуч Прокопіе аже ест ему за дѣднину. | а
Шефан он пренест запис запис (sic) от наш вѣрномуу во-
лѣрину Лупуа вел дворник. и от инших слуги господар-
ских. люди добри. ино господствами сздихом их по за-
кону земскои | и шврѣтохом. аже ест прав тот мѣст
Штефануки ссекан и счистил за нег. тѣм | ради зостал
Ермонах Прокопіе от вес наш закон. а Шефан справилсѣ
и поста | вила сови фїерже вї злат с вистѣр гспдствами
ино ннѣ да не имает Проко | піе м а н тѣгати. а не
добивати николиже прѣд сим листом господствами.

Гсиднх велѣл.

Пис. с Ис. като. ±зрд. Ап. кз.

Глангѣ вел логофет учил и искал

In dos ; келтована і вї а лев

Тоддер.

Traducere

Io Moise Moghila voevod, din a lui Dumnezeu
milă Domn țării Moldaviei; precum a venit înaintea
noastră și înaintea a lor noștri boeri sluga noastră
Ștefan diiacul. din Bogdănești și s'a părât de față
cu rugătorul nostru Ermonah Procopie, pentru un
loc de prisacă și cu prisacă gata, ce este în hota-
rul Bogdăneștilor, în pădurea ce se numește *Cotina*,
zicând Procopie că-i este lui de moșie. iar Ștefan
a adus zăpis de la credinciosul nostru boiarin *Lu-
pul vel dvornic*. și de la alte slugi domnești. oa-
meni buni; deci domnia mea am judecat lor după
legea țării și am aflat că este drept acel loc a lui
Stefan taetorul și curățitorul acelu (loc). Pentru a-

ceia a rămas Ermonah Procopie din toată legea noastră, iar Ștefan și-a îndreptat și-a pus lui *fierăe* 12 zloți în visteria domnească. Deci de acmu să nu mai aibă Procopie a se mai părá nici a mai dobândi vre odată înaintea acestei cărți domnești.

Domnul a poroncit.

Seris în Iași la anul 7139 April 27.
Ghianghia vel logofat au învățat și iscalit,
Toader,

În dos: Cheltuială 3 ughi și un leu,

N O T E

1' Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu, învățator.
în Bacău, (Surete și Izvoade VIII, 396, Pecetea căzută.

41. Document din 7141 Mart II, Iași.

Sumar: Alexandru Vodă Piași întărește lui Nașcul cumpărătura ce a făcut în hotarul Dumbrăviței a unei prisăci, în poiana mănăstirei, mai în sus de prisaca cea veche la piatra Cârniței (fântanei) de la Guță fiul lui Tăbuci din Bodești cu 10 zloți curați.

† Иво Александръ Илиаш, воевода, вкѣно мѣстѣно
гспдръ земли Молдавской. вже прѣде прѣд нами, и
прѣд нашими волѣри, сѣсга нашъ Нашкѣл, и сказъ
вал прѣд нами единъ записъ за свѣдѣтелствѣно, | писатѣ
и свѣдѣтелствѣно въ нем, како онъ себе купио въ
Гвца снъ Тѣвучъ въ Бодѣщи, едно мѣсто | за пасика
въ хотаръ село думбрѣвици, что ест на полѣна мѣстѣри
по виш, за пасика стара, | гдѣ ест кѣрница, камен, тоа
онъ себе купио ради три десѣтъ злоти личниихъ, въ прѣд
многи люди, | добри, именемъ Могланъ и Дрозганъ Бѣрѣсѣл,
и Павѣлъ замъ, и Хотногѣл, и Гава, и Василѣ, и Глинго-

ріє. | и Тунса ѡт Чюмзлеци. и инних люди добри. тѣм ради и гспдѣмн. егда видѣхом тот запис | за мар- тѣріє. ѡт прѣд толики люди добри. вѣровахом. и ѡт нас ешеж дали. и потврздили. есми слыши | нашему виш- писанному Нашкѣлови. на тог. прѣдреченнаг мѣсто за пасика. како да ест ему | и ѡт нас. ѡтнина. и вишпле- ніє съ вѣсѣм доходом. и ин да с не змішаєт.

Гспднѣ реч.

§ Ис. лт. фзрама. март. аї.

Гангѣ вел логофет зчил и искаах.

Крестѣ Даміан.

Traducere

Io Alexandru Iliaş Voevod. cu mila lui Dum- nezeu Domn țării Moldaviei, adică au venit înain- tea noastră și înaintea a lor noștri boeri sluga no-astră Nașcul și a arătat un zăpis de mărturie. scri- ind și mărturisind cu el cum dănsul singur a cumpărat de la *Guțu* fiul lui Tabuci din Bodești, un loc de prisacă din hotarul satului *Dumbrăvița*, care este la poiana mănăstirei mai în sus de pri- saca veche, unde este pialtra fântănei; cum el a cumpărat'o pentru 10 zloți curați, denaintea a mulți oameni buni, anume Moglan și Drăgan Bărzu și Paval Zamă și Hotnogul și Sava și Vasilie și Gli- gorie și Tunsul din Ciumālești, și a altor oameni buni. Pentr'aceia și Domnia mea cum am văzut a- cel zăpis de mărturie dinaintea atâtor oameni buni am crezut și de la noi încă am dat și am întarit înșine slugii noastre mai sus scrisului Nașcului pe a cel de mai sus scris loc de prisacă ca să-i fie lui și

de la noi ocină și cumpăratură cu toate veniturile
și allul sa nu se amestece.

Domnul a zis

(scris) în Iași la anul 7141 Mart 11.

Ghianghe vel logofat a învățat și am iscalit.
Cristea Damian.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu, Bacău (Surrete și Izvoade VIII, 397),

42) Document din 7128, Aug. 18, Iași.

Sumar: Gaspar Vodă scrie carte lui Petrea că s'a jaliut Ionașco Ungheanul pe Lazor din Burdugani pentru 6 boi dați pentru o ocină.

† Іw Гашпар воєвода вжїю мѣстїю Господрѣ земли
молдавской. пишемъ словѣкъ нашъ Петръкъ тотъ || даемъ ихъ
знатъ бо намъ жалуетъ Іонашко Унгѣнскїи отъ Мзртинеш.
на Лазоръ отъ Бурдуганъ || ажъ онъ далъ емо зъ волъ радїи една
отина что естъ купилъ отъ негъ. радїи едно тистъ его. а ннѣкъ
онъ хокитъ възвѣтъ. || емо воли. назадъ. тогъ ради тако. ъзришъ
сїистъ листъ нашъ а ти кажишъ Лазорови. како да имантъ
вншетъ || его сѣло въ мирно. да не възимати емо воли. а
если будетъ възѣла емо воли. а би емо даратъ дн | прѣдъ
портъ гдми потомъ али попирати валдетъ егъ безъ рѣчъ. ..та
пишимъ и листъ за днъ и накъ не | учинитѣ...

Ѹ іас лѣтъ ѣзрки ав. иї

Гсднѣ реч(е)

велъ логвофетъ. училъ.

Дамитрѣ

Traducere

Io Gașpar voevod din a lui Dumnezeu milă domn țării Moldaviei, scriem slugii noastre lui Petrea aceia dăm lui șlire cum nouă s'a jăluit *Ionașco Ungheanu* din Mărtinești pe Lazor din Burdugani că i-a dat lui 6 boi pentru o ocină, ce-i este cumpărată de la el pentru socrul lui, iar acum dânsul ar vrea să ia lui boii îndarapt. de aceia cum îi vedea această carte, iar tu să spui lui Lazor ca să aibă a-l lăsa pre el foarte în pace, să nu-i mai iee lui boii, iar dacă îi va fi luat lui boii, să i se dea lui zi *înaintea porții domniei mele* pentru căci s'a încercat a-l învalui pre el fără cuvânt; aceasta scriem și carte *de zi* și altfel să nu faceți.

În Iași la anul 7128 Aug. 18.

Domnul a zis,

vel logofăt a învățat

Dumitru

NOTE

1) Originalul hârtie, *un petic*; marca fabricii de hârtie, *capul de zimbru*; acta V. Miclescu senator și proprietar. în Vaslui. (Sărete și Izvoade, VIII, 333).

2) *Nume de persoane*: Ionașcu Ungheanu, Lazor, Petrea.

3) *Nume de locuri*: Mărtinești, Burdugani.

4) *Afacerea*: Ionașcu Ungheanu cumpărase de la Lazor din Burdugani o ocină pentru socrul său, dând în schimb 6 boi, în loc de a da bani gata. Forma aceasta de cumpărătură ne arată că transacțiunile din vechi se făceau în natură, dând *boi pentru moșie*. Când banii au început a lua o întrebuințare geenerală, cumpărătorul spunea că a dat bani *curați* (лучних), ori bani *gata* (готови), ori bani *bătuți* (битих), ceia ce arată că se numărau *bani peșin*, iar nu că se făcea schimb în natură. Ce i veni lui Lazor,

că nu se mai mulțamî de acest schimb, ori că s'a crezut înșelat, ori că n'a mai vroit să-și dea ocina pentru 6 boi, că a voit să întoarcă schimbul, lucru care nu-l mai împaca pe Ionașco Ungheanul. Acesta se jăluî domnului, care scrisese lui *Petre*, probabil vătămănuî satului, ca să cerceteze pricina cum stă, și domnul poroncește ca Lazor să-l lese în pace pe Ungheanul și să nu-i mai ia boii, iar în caz de i-a luat, să-i *dee zi înaintea porții domniei mele*.

5) *порѣдъ поарта господствами* = înaintea porții domniei mele. În deobște cărțile acestea domnești spun alăta: „să le dați zi să vie de față înaintea noastră“, sau „să vie de față la divanul domniei mele“. De ce se zice aici *înaintea porții domniei mele*? Avea domnul a judeca asemenea daraveri de schimburi? Credem că nu; Pentru daraverile de la poarta gospod erau însărcinați *vornicii de poartă*, în a căror atribuțiuni intrau judecarea pricinilor obștești de prima instanță, hotărnicia moșiilor, regularea străzilor, etc. Deci daraveri de acestea ca între Ungheanul și Lazor, domnul le orânduia la vornicii de poartă și ca nu cumva vătămănuî *Petre* să nu știe cum să facă carte de înfătoșare înaintea porții gospod, domnul repetă fondul afacerii: „pentru căci s'a încercat a-l învălui pe el fără cuvânt.“

6) *дакат дни*, sau *лист за дни* = „să-i dați zi“, sau „*Carte de zi*“ erau expresiunile oficiale ale secol. al XVII. Când mai apoi s'a fixat termenul de 40 zile necesar la vînzări, s'a început a se introduce rusescul *Soroc* „zi de soroc“ cu toate derivatele lui la înțeles.

43. Document din 7125¹ Noembre 15. Iași.

Sumar: Radul Vodă Mihnea întărește Vărvarei Hăcimăndoaiei fata lui Grozav mai multe părți din satul Popeni pe Iubăneasa, cum și alte părți din satul Borădăceni cumpăratură de la diferiți proprietari în sumă de 2955 taleri.

† *Млстїю ежїю мы Нв Радѣа воевода Мнхнѣ*
гспдрѣ земли Молдавскон. знаменито чиним иссим на-

шим взсѣм кто нанем вззрит, или чточѣи его слышит, вже тога истинна кнѣгинѣ || Брѣвара Хѣчмжидоае, дѣца Грозава вишка... прѣвнѣшка... жаловали есми ен всебною нашою мастию и дали и потврѣдили есми ен ѡт нас ѡ нашою земли ѡ молдавской, || ен правою ѡтнинѡ и дѣднинѡ ѡт зрик за раздѣленіе что имала дѣд ен вишеписан ѡт стараго Стефана воевода, взсѣк част ен елика с(а) избѣрет ѡт вишнѣка половина села Попѣни на Ювзнѣса и || сѣ мѣсто за став и за млин ѡ царинѡ на Ювзнѣса, что ѡ волост Дорохонской, и тиж даем и потврѣждаем вишеписаннѣки кнѣгини, Брѣварн Хѣчмжидоае, ен правое ѡтнинѡ и кѡпежно ѡт || исписок кѡпежной что имала, ѡт Еремѣа воеводи, и ѡт Костантина воеводи една част за ѡтнинѡ ѡт тоаже вишнѣка пол села Попѣни, и сѣ мѣсто ѡт став что ест ен вишнѣка ѡт Никоар || снѣ ваипан, и ѡт сестра его Гада и ѡт брати нѣ снѣ Тѣдори вишци Ярмѣнци за три ста и петдѣсѣт злат татарских, и дрѣгаа част за ѡтнинѡ ѡт тааж пол села Попѣни ѡт вишнѣка половина что себе кѡпила || ѡт зика ен Лѣзіан, пакиж за три ста и пет злати татарских, из тоѣоже зрика, и тиж даем и потврѣждаем Брѣварн Хѣчмжидоае дрѣгаа част, за ѡтнинѡ ѡт тоа вишнѣка пол села попѣни, что себе кѡпила, || ѡт Гофронѣж кнѣгинѣ Кондри Рѣжинѣж питар за двѣ сто и шѣст дѣсѣт талер, ѡт исписок кѡпежно что имала ѡт Петра воеводи, что било вишнѣка Кондри Рѣцинѣж питар тоа част ѡт Поповскнѣ, и тиж || кѡпила иншаа част за ѡтнинѡ ѡт тоа вишнѣка пол села Попѣни ѡт Тодоска дѣца Гафи, и ѡт вратѣа еж вишци Бородач взсѣк част нѣ что с(ѣ) избѣрет.

радї една сто и четири десѣтъ талери личнихъ, что вѣше ||
 она продала таа част прѣжде Балики Гетманъ, и тиж
 даем и потврждаемъ, кнѣгини Брѣварн Хѣчмѣндоае, четъ
 врѣтаа част ѡт того въ сего села Попѣкни част ѡткъ
 црковъ стара вѣсѣк част, и съ мѣсто за став || и за млин
 ѿ Ювѣнѣса, ѿ царинѣ, и съ единъ ставъ, на верхѣ
 долини Селска, что она кѣпила ѡт Ангелина дѣца Маъ
 рики, вѣса Юрши за шестъ сотъ и петъ десѣтъ златъ та
 тарскихъ, и ѡт сѣнъ ен Павѣл за сто || и осимъ десѣтъ та
 леръ, личнихъ, ѡт ѣрик за кѣпежно, что ималъ ѡтецъ ен
 Юрше ѡт младаго Стефана воеводи, и тиж даем и пот
 врждаемъ Брѣварн Хѣчмѣндоае една част за ѡтнинѣ
 ѡт нижнѣка половина того села Попѣкни || что естъ раздѣ
 лена таа полъ села на три части, двѣ части и съ мѣсто
 за ставъ и за млин ѿ село что она кѣпила тиж двѣ
 части, ѡт Рѣска дочка Тѣмпи вѣска Юрши, за петъ сотъ
 талеръ личнихъ, изъ тихъ нарѣденіе, але || сихъ части пакижъ билъ
 кѣпилъ прѣжде Балика Гетманъ, нѣ възвратила она емѣ
 нинѣзи, іакожъ, видѣхомъ и исписокъ, за кѣпежно что
 ималъ Балика ѡт Еремѣа воеводи, и тиж даем и пот
 врждаемъ Брѣварн, || Хѣчмѣндоае на едни части за ѡтнинѣ
 ѡт того села Попѣкни, что она себе кѣпила ѡт Дѣми
 трѣ Рошка портаръ, ѡт исписаче за кѣпежно что ималъ,
 ѡт Петра воеводи и ѡт потврженіе ѡт Ярона вое
 води || и ѡт ѣрик ѡт Еремѣа воеводи, ради два ста
 и два десѣти талери сребрѣныхъ, что било емѣ викѣпленіе
 частъ Поповскїи и частъ Игнѣа Шетрѣрѣа что избралъ
 частъ ихъ, и съ частъ ихъ ѡт ставъ, что естъ ѿ село на || Ю
 вѣнѣса, нѣ але билъ частъ Поповскомѣ ѡт вишнѣка
 половина села, а частъ Игнѣа Шетрѣрѣа, билъ ѡт нижнѣка

половина села от третаа част. третаа част середнѣка част, и сз част ѡт нижній став. того ради да ест еи ѡт нас взси тѣх || вишеписаних част за ѡтнинѣ ѡт село Попѣкнѣи сз рес доход. и ѣ том тиж даем и потврждаем вишеписаниѣи Боржари Хъчмжндоае дрѣгаа част за ѡтнинѣ ѡт село Борждзчѣкии. ѡт вишенѣка половина села половина || и сз мѣсто за став ниж лозе и маи више ѡт нижній став что ѣ волост дорохоискои. ѡт исписок кѣпежно. что она имала ѡт сего Петра воеводи. что било еи кѣпежно ѡт ѣнка еи лъзѣпан снж... ради три ста || и пет десѣкт злати татарских. ѡт их правих нарѣденіе что имают за дѣднинѣ. тѣм ради взси тѣи вишеписании части за ѡтнинѣ ѡт село Попѣкнѣи елици сѣт вишеписани. и тоа част ѡт село Борждзчани да ест и ѡт нас више || речениѣки кнѣгини Боржари Хъчмжндоае ѣрик и ѡтнини и потвржденіе сз взсем доходом еи. и дѣтим еи и ѡнѣчатом еи и прѣкѡнѣчатом и прашѣрѣтом. и взсемѣ родѣ еи. кто сѣ еи изберет наивближній || непорѣшенно еи николиже на вѣки а хотар томѣ вишеписанномѣ селѣ Попѣкнѣим. и тои части ѡт село Борждзчани. да ест на части како сѣ изберет ѡт село и ѡт поле и от стави и ѡт млини. и ѡт взсего мѣсто || что вздет за годованіе. а ѡткз иишими страни да ест ѡт ѣсѣх. стороны по своимѣи старими Хотари по кѣда из вѣка ѡживали. а на то ест вѣра нашѣго господствами. вишеписаннагоми. И ѡ Радаѣла || воевода Михнѣ. и вѣра вогар наших. вѣра пана. Гож великаго дворника. долнѣки земли. вѣра пана Никоар великаго дворника горнѣки земли. вѣра пана Икомѣи и Іѡнашко прѣкзлави Хотинских. || вѣра пана Гергѣи и Чолпан прѣкзлави Немецких. вѣра пана Маноа

и Дѣка прѣкзлаби Романскіи, вѣра пана Михаѣ Гет-
мана и прѣкзлаб Сѣчавскаго, вѣра пана Берната постел-
ника, вѣра пана Василиѣ || спѣтарѣ, вѣра пана Дмитрѣ
чашиника, вѣра пана Гиургіи столника, вѣра пана Кос-
тантин Рошка вистѣрника, вѣра пана Михаѣ Фѣртѣна
комиса, и вѣра вѣсѣхъ богар нашихъ Молдавскихъ великихъ
и малихъ, а по нашимъ жи || вотѣ и господстваніе кто
вздѣтъ гспдрѣ, ѡт дѣти нашихъ, или ѡт нашего родѣ,
или пакъ вѣдкого богѣ изверетъ господаремъ бити нашеи
земли Молдавскои, тотъ бѣ еи непорѣшилъ наше потврѣж-
деніе, нѣ але || би еи дали и скрѣпили, за что естъ еи
правихъ отнини и википленіе на своихъ правихъ и пи-
томихъ комати, а наи болшіи крѣпостъ и потврѣженіе
томѣ вѣсемѣ бишеписанномѣ велѣли еси намѣмѣ || вѣр-
номѣ болѣринѣ панѣ Иѡнашко Гинанги великомѣ логофет
писати и нашу печатъ привѣзати ксеамѣ истинномѣ листѣ
нашемѣ, писалъ Ярсеніе Невожатко ѣ Ис || ватѣ ѣзрѣ
мѣца Ноев ѣ дни.

Иѡ Радѣа воевода,

Ганѣкъ логофетъ искаахъ.

Traducere

Din mila lui Dumnezeu Io Radul Voevod Mih-
nea, domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu a-
ceastă carte a noastră tuturor cui pre dinsa va
căta, ori cetindu-se lui o va auzi, adică această
adevărată Doamnă *Varvara Hăcimăndoaie*, fata lui
Grozav, nepoata, — stranepoata, — miluitu-ne-am noi
spre ea cu osebita noastră mila și am dat și am

intărit noi ei de la noi în a noastră țară, în Moldova a ei dreaptă ocină și moșie din uric de împărteală ce a avut bunul ei mai sus scris de la bătrânul Stefan voevod, toată partea ei câtă se va alege din jumătatea de sus a satului *Popeanii pe Iubâneasa*, și cu loc de heleșteu și de moară în țarină pe Iubâneasa, ce-i în ținutul Dorohoiului; și iarăși dam și întărim mai sus scrisei *Cneghinei Vărvarei Hăcimăndoe* a ei dreaptă ocină și cumpăratură din ispisoc de cumpăratură ce l'a avut de la Eremia voevod și de la Costantin voevod, o parte de ocină din aceiaș jumătate de sus a satului Popeanii și cu loc de heleșteu ce-i este ei cumpăratură de la *Nicoar* fiul lui *Vaipan* și de sora lui *Gafa*, și de la frații lor, fiii *Tudorii*, nepoții *Armencii*, pentru 350 zloți tătaraști; și allă parte de ocină din aceiaș jumătate de sat Popenii din jumătatea de sus ce singură a cumpărat de la unchiul ei *Lazian*, iarăși cu trei sute și cinci zloți tătaraști din același uric; și iarăși dam și întărim *Vărvarii Hăcimăndoei* altă parte de ocină din acea de mai sus jumătate sat Popenii, ce singură a cumpărat de la *Sofronia Doamna Condrei Rugină pitar* cu două sute și șase zeci taleri din ispisoc de cumpăratură ce l'a avut de la Petru voevod, ce i-a fost cumpăratură *Condrii Rugină pitar* acea parte de la *Popovschi*; și iarăși a cumpărat altă parte de ocină din acea jumătate de sus din sat Popenii de la *Todosia* fata *Gafei* și de la frații ei nepoți lui *Borodač* toată partea lor ce li se va alege pentru 140 taleri curați, ce fusese vândută acea parte mai de mult *Balicăi hatman*; și iarăși dam și întărim *Doamnei Vărvarei Hăcimăndoei* a patra parte din același loc în acelaș sat Popenii, partea dinspre biserica veche toată partea și cu loc de heleșteu, și de moară în Iubâneasa în țarină. și cu heleșteu la vârful văii *Selsca*, ce dânsa a cumpărat

de la *Anghelina* fata *Măricăi*, nepoata *Iurșei* cu 650 zloți tătăraști, și de la fiul ei Paval cu 180 taleri batuți, din uric de cumpărătura ce l'a avut tatăl ei Iurșea de la tânărul Stefan Voevod; și iarăși dăm și întărim Vărvarei Hăcimandoaei, o parte de ocină din jumătatea de jos a aceluiași sat Popenii, ce este împărțită acea jumătate de sat în 3 părți: două părți și cu loc de heleșteu și de moară în sat. ce dânsa a cumpărat acele 2 părți de la *Rusca* fata *Tâmpii* nepoata *Iurșii*, cu 500 taleri curați din aceleași direse, iar aceste părți iară șile-au fost cumpărat mai înainte Balica Halman, dar i-a fost întors dânsa lui banii, cum am văzut și ispisoc de cumpărătura ce l'a avut Balica de la Eremia voevod; și iarăși dăm și întărim Vărvarei Hăcimandoaei pe o parte de ocină din același sat Popeanii, ce dânsa singură a cumpărat de la *Dumitru Roșca Pitar*, din ispisoc de cumpărătura ce a avut de la Petru Voevod și de întăritură de la Aron voevod. și din uric de la Eremia voevod pentru 220 taleri de argint, ce i-a fost și lui cumpărătura partea lui Popovschie și partea lui Ignul șătrărel ce s'a ales partea lor, și cu partea lui din iaz ce este în sat pe Iubâneasa. însă a fost partea lui Popovschi în jumătatea de sus a satului, iar partea lui Ignul șătrărel au fost în jumătatea din jos a satului din a treia parte a treia parte, partea din mijloc și cu loc din iazul din jos. Pentraceia să fie ei și de la noi toate acele de mai sus scrise părți de ocină din sat din Popeni, cu tot venitul; și într'acestea iarăși dăm și întărim mai sus scrisei *Vărvarei Hăcimăndoe* altă parte de ocină din satul *Borădăceni* din jumătatea din sus a satului jumătate și un loc de heleșteu mai în jos de *Iozii* și mai în sus de heleșteul din jos ce-i în ținutul Dorohoiului, din ispisoc de cumpărătura ce dânsa a avut de la însuși Petru voevod, ce au fost și ei

cumpărătura de la unchiul ei *Laziian* fiul... pentru 350 zloți tatarăști; din a lui drepte direse ce le au de moșie. Pentru aceea toate acele de mai sus scrise părți de ocină din satul Popeni, câte sunt mai sus scrise și acea parte din sat Boradaceni să fie și de la noi mai jos scrisei Varvarei Hacimăndoaiei, uric și ocină și întaritura cu toate veniturile ei și copiilor ei și nepoților ei și strănepoților și rastrănepoților ei și la tot neamul ei ce i se va alege mai de aproape neruseit nici odănaoară în veci. Iar hotarul aceluși de mai sus scris sat *Popeanii*, și aceleași părți din satul Boradăceani, să fie pe părți precum i se vor alege din sat și din câmp și din beleșteu și din mori și din tot locul ce va fi de folosință, iar despre alte laturi să fie din toate părțile pe ale sale vechi hotare pe unde din veac a umblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisă Noi Io Radul voevod Mihnea și credința boerilor noștri. credința dumisale *Goia* marele dvornic al țării de jos, credința dumisale *Nicoar* marele dvornic al țării de sus, credința dumisale *Iacom* și *Ionașco* parcalabi de Hotin, credința dumisale *Gheorghe* și *Ciolpan* parcalabi de Neamț; credința dumisale *Manole* și *Duca* parcalabi de Roman, credința dumisale *Mihul* Ghelman și parcalab Sucevei, credința dumisale *Bernat* postelnicul, credința dumisale *Vasile* spatar, credința dumisale *Dumitru* ceașnic, credința dumisale *Gheorghe* stolnic, credința dumisale *Costantin* Roșca visternic, credința dumisale *Mihail* Furtună comis. și credința tuturor boeri'or noștri Moldovinești a mari și a mici. Iar după a noastră viața și danie, cine va fi domn din copiii noștri sau din al nostru neam sau chiar pe ori care Dumnezeu îl va alege să fie domn țării noastre a Moldaviei; acela să nu-i strice a noastră întaritura, ci mai vârtos să-i dea și să-i întărească, căci că este ei dreapta ocină și cumpă-

rătură cu ai săi drepti și adevărați bani. Iar spre mai mare lărie și putere a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am la al nostru credincios și însemnat boiarin, dumnealui *Ionașco Ghianghea* marele logofă să scrie și a noastră pecete să lege de această carte a : oastră.

A scris Arsenie Nebojațco în Iași la anul 7125 luna Noembrie 15 zile.

Io Radul Voevod.

Gheanghea vel logofăt am iscalit.

N O T E

1) Originalul pergament bine păstrat ; pecete mare cu șnur gros roș. Proprietatea d-lui N. Nanu, are 0.53 latul pe 0.51 lungul. se cetește : *печатъ Іу Радѣа Воевода,....*

2) *Nume de persoane* : Vărvara Hăcimăndoaie, Grozav, Nicoar Văipan, Gafa, Tudora, Armeanca, Lăzian, Sofronia jupâneasa Condrii Rugină pitar, Todosia, Borodač, Balica hatman, Anghelina, Mărica, Iurșa, Rusca, Tâmpa, Dumitru Roșca portar, Popovschie. Ignul pitărel.

3) *Nume de locuri* ; Popenii, Iubâneasa, valea Selsca Borădăceni, Dorohoi,

4) *Vărvara Hăcimăndoaie*. Arătările uricului nostru ne spune că Vărvara Hăcimăndoaia a cumpărat întreg satul Popeni de pe Iubâneasa, unde și dânsa avea ocină și moșie de pe moși strămoși de la Stefan cel mare, fără a le arăta numele, în jumătatea din sus a satului Popeni Urmează din arătările uricului că vânzătorii erau rude cu cumpărătoarea și iată dar proprietarii cari au fost scoși din ocinile lor,

1) *Nicoară Văipan*, sora lui *Gafa* și frații lor, fiii *Tudorii*, nepoți *Armencii* vind pârtea lor cu 350 zloți tătărăști.

2) *Laziian*, unchiul *Varvarei*, vinde partea lui cu 305 zloți tătărești.

3) *Sofronia*, jupâneasa lui *Condrea Rugină* pitar vinde partea cumpărată de la *Popovski* cu 260 taleri.

4) *Tudosca* fata *Gafei* și fratele ei, nepoții lui *Borodaci* vind partea lor cu 340 taleri, deși fusese viudută mai dinainte lui *Balica hatman*.

Toate aceste părți, împreună cu cea de moșie a *Hăcimăndoei* făceau trei părți din jumătatea de sus.

5) *Anghelina* fata *Măricăi* nepoata *Iurșei*, vinde partea ei cu 650 zloți tătărești, iar

6) *Pavăl* fiul *Anghelinei* vinde și el partea lui cu 180 taleri.

Aceste părți din urmă făceau a patra parte din jumătatea de sus, care astfel intră toată în stăpînirea *Varvarei Hăcimăndoei* cu suma de 1305 zloți și 580 taleri.

Jumătatea din jos a satului *Popeni* pe *Iubăneasca* era împărțită în trei bătrâni, din care 2 bătrâni erau în stăpînirea *Ruscăi*, fata *Tâmpei*, nepoata *Iurșei* de la care îi cumpără cu 500 taleri, răscumpărându-i de la *Balica hatman*, iar, un bătrân îl cumpără de la *Dumitru Roșca pitar* cu 220 taleri care și dânsul îl cumpăraseră de la *Popovski* și *Ignul sătrărel*.

În total pe jumătatea din jos a satului din *Popeni* dă 720 taleri, iar peste tot dă 1305 zloți tătărești și 1300 taleri de argint.

Din aceste arătări reieseă că moșia *Popenii* a mers un singur trup înainte de *Stefan cel Mare*, iar sub *Stefan cel Mare* s'a împărțit în doi bătrâni, de oare-ce satul *Popeni* a umblat pe două jumătăți stăpânite de părinții *Armencei* și ai *Iurșei*. Trupul întâiu a umblai pe patru bătrâni, iar al doilea pe trei bătrâni. Și în adevăr ni se dau aceste nume de urmași ai *Armencei*: *Tudora*, căsătorită cu *Vaipan*, *Grozav* și *Lăziian* cari au acești ur-

mași: *Tudora* Vaipan are pe Nicoară, și pe *Gafa*, Grozav pe *Vărvara Hăcimăndoaie*, care cumpără trupurile de moșie ale tuturor; și *Lăziian* fără urmași.

În a patra parte din trupul întâiu moștenea *Anghelina* fata *Măricăi* nepoata Iurșei cum și fiul ei *Pavel*; iar în trupul al doilea al *Iurșei*, *Rusca* fata *Tâmpei* nepoata Iurșei stăpânea 2 batrâni din trei, iar *Dumitru Roșca* portar numai un bătrân prin cumpăratură de la *Ignul* șatrar și *Popovski*.

Vărvara Hăcimăndoaie răscumpără dar tot satul *Popenii* de la 8 proprietari, dând tuturor 2605 taleri și zloți

44. Document din 7089 Mai 8, Iași.

Sumar: Iancul *Vodă* întărește strănepoților *Nastei*: *Ionasec*, *Bohuș*, *Ana* și *Anghelina*, satele *Hocești*, *Găureni*, *Răvăcani*, *Crivești*, *Hăsnășeni*, și *Chicera*, după diresele vechi ale strămoșilor lor *Coste* și *Jurj* *Stravici* de la *Alexandru cel Bun*.

† Іѡ Іѡнкоуѡ воевода бжїею мастїею. гспдрѡ землї Молдавскон. ѡж гедвами дали. и потврѡдили есмь || слоугам нашим Іѡнашко и братѡу ег. Кохоуш. и сестрам их Янна и Ангелина. съ дѣкти Пѡтрашко || внуки Мѡрика. и плѣменик их Іѡн. и брат ег Ілѣ. и Оудрѣ и сестра их Коика. дѣкти Мѡрени. || вси внуци. и прѣоушцатове Пастї их правїи ѡтнїни. и дѣднїна. испрївилїе || за данїе. что имали прѣдкове их Косте Стравич. и Жѡржѣ Стравич. ѡт добраг Яле || ѡандрѡ воеводи. и ѡт Іліта и Стефана воеводове. испрївилїе за раздѣленїе. что || имала б а б а их Мѡрѡшка ѡт Стефана воеводи. село Крївецї. и село Хочешїн. и село Гѡсрѣнїн || и пол село Рѡвзканїн гдѣ бил Рѡвзканїн и Пїетрїшѡ. повїш млин част ѡткѡз | Крївецї. и пол село Хѡсѡшанїн оу волост Крѡлигѡтѡра гдѣ

бил Драгомир || Хаснзш. и пол село шт Кичерз. где бил Драгомир Кичер. сз три || части. шт млин на Бахави. како да ест им и шт нас. штнина и зрик || сз взсѣм доходоу и ин не оумишаеѣт.

Пис оу Ис ват †зпд Ман иі.

Гсднз реч.

Стронич вел логѡфет зчил и искал.

Stroicz (m. p.)

Івнашко

Pe fila a doua incepuse a se scrie acelaș
ispisoc. dar greșit: iată rândurile scrise:

† Іѡ Інкоуа вжію Млстію гспдрз земли Молдавскои. дали и потвзрднли е(смы слоугам нашим) Іѡнашкови и братѣ ег Бохуш. и сестрам нх Анна и Ангелина.....

Traducere

Io Iaucul voevod. din a lui Dumnezeu mila. Domn țării Moldaviei. iata că Domnia mea am dat și am întărit înșine slugilor noastre lui Ionașco și fratelui său Bohuș și surorilor lor Anei și Anghelinei fiii lui Patrașco, nepoți Marinei și vărul lor Ion și fratele său Ilea și Udrea și sora lor Voica copii Marinei toți nepoți și strănepoți Nastei a lor drepte ocini și moșii și din privilegii de *daanie* ce au avut străbunii lor Costea Stravici și Jurjea Stravici de la bunul Alexandru voevod și de la Ilie și Stefan voevozi și din privilegii de împărțeală ce au avut buna lor Marușca de la Stefan voevod, satul Crivești și satul Hocoști și satul Gaureni și jumătate sat Ravacani , unde au fost Răvacani și Pie-

trișul mai în sus de moară parte dinspre Crivoști și jumătate sat Hăsnășenii în ținutul Cărligaturei unde a fost Dragomir Hasnaș și jumătate sat din Chicera unde a fost Dragomir Chicer cu 3 părți din moară la Bahlui, ca să le fie lor și de la noi ocina uric cu toate veniturile și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7089 luna Mai 8.

Domnul a zis.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscalit.

Ionașco.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta Robert Mille, decedat de curând. Surete și Izvoade VIII, 646). Marca fabricii hârtiei *o mîlă*.

2) *Jurj și Coste Stravici*. Legând notația pusă la loc. din 7053 April 4 (Surete și Izvoade, I. 385) cu arătările acestuia. reiese că filiațiunea Straviceștilor din secl. al XIV. e aceasta :

1) Ivan Stravici, 2) Bratul și Liuban Stravici 3) Jurj și Stefan Stravici, 4) Coste Stravici; 5) Marușca, 6) Nastea 7) Marena, Marica. Aceste erau măritate în 7053 și anume, Marena cu *Bran*, iar Marica cu *Petriman*. 8) Marica Petrimăneasa a avut acești copii *Ionașco*, *Bohuș*, *Ana*, *Anghelina*, care are de ficior pe *Patrașco*. iar Marena Bran are de ficiori pe *Ion*, *Ilea*, *Uirea* și *Voica*.

Iată 8 generațiuni de Stravici între 1350 și 1581.

3) *gde bil..* Ispisocul nostru ne vorbește de vechile așezări, după care și-au luat numele și satele :

1) Рѣвасани, гдѣ бил Рѣвзкани.

2) Hăsnășenii гдѣ бил Драгомир Хаснѣш.

3) Кичерѣ, гдѣ бил Драгомир Кичер.

dovedind prin aceasta că satele și-au luat în mare parte numele de la vechii lor proprietari, și că dar întinderea populațiunii românești în văile Moldovei vine în mare parte după descălecat.

45. Document fără veleat. Iunie 15. (prope 7141).

Sumar : Stratul Bolea și Lupul Cupar cu jupâneasa lui Irina fata Nastasiei Enculeasa, schimbă cu Dumitru Buhuș, dând jumătate din Răvăcani în ținutul Romanului pentru jumătate Bărgaoani de la Fălciu

† Eto az Stratul Bol^k i Lupul Cupar *să cn^kghin^k eg(o) Irina | dășta Nastasii Encul^ks.* scriem și mărturisim cu căsta | scrisoare a noastră cum n^km tocmīt de bună voia noastră | cu fratele nostru ȝupănul *Dumitru Buhuș* și | am schimbat a noastră direapta ocina ȝiumătate | de seliște *Răvăcanii* ce sintu (снѣтѣ) în ținutul Roma | nului lângă *Crivești* și n^kku dat ocină dreptu ocin | ȝiumătate de sat ce să chiamă *Bărgăoanii* în ța | nutul Fălciului de a c^ksta scriem în | tocmala noastră fostau *Savin Prăjescul.* | și *Lupul Prăjescul* să să știe.

u Ias Iunie 15.

Prăjescul spatar

Vasilie paharnic.

az Lupul Cupar iscal

az Lupul Prăjăscul iscal.

N O T E

Originalul hârtie, acta Robert Mille (Surete și Izvoade VIII, 648).

46. Document fără veleat, Iulie 9. (prope 7141).

Sumar : Stratul Bolea și Lupul Cupar cu jupâneasa lui Erina a Nastasiei Enculeasa vând lui Dumitrașco Buhuș jumătate seliște Răvăcani pentru 40 matce.

† Eto az Stratul Bol^k i Lupul Cupar *cz kn^k gin | моа Єрина дѣца Настаси Єнквл^ks* șărtorisim

Surete II.

cu | căstă scrisoare. a noastră cum am vândut fra-
telui | nostru lu Dumitrașco Buhuș. giuăiate de |
seliște Ravăcanilor. ce iaste în țanutul. | Romanului
lingă Crivești. pentru patru seă de matce | ca s hie
dumisale dereapta ocina și cumpără || tură. cu tot
venitul pre mai mare credința | făcutam această scri-
soare și n'km pus pe | cețile și în locmala noastră
fostau | Savin Prăjescul și Lupul Prăjescul. Să să știe.
u Ias Iul. 9,

Prăjescul iscal (pecete).

az Vasilie paharnic iscal. (pecete)

az Lupul Cupar pisah.

az Lupul Prăjescul iscaal (pecete)

N O T E

Originalul hârtie, acta Robert Mille (Surete și Izvoa-
de VII, 649).

47. Document din 7141 Noembrie 21, Iași

Sumar: Alexandru Vodă Iiaș întărește lui Dumitru Buhuș
treti logofăt stăpânirea peste toate proprietățile lui în 8 ținuturi și
în sumă de 14 sate întregi, 22 părți de ocină, 3 locuri de fâneațe, 3
vii, 10 beleștee, 4 ferăstrae, 2 pine, 18 mori, 2 prisăci, 2 livezi și 1
pod pe Siret și altul pe Prut.

Іъ Ілѣѣандръ Ілѣѣшъ, воєвода, в(о)жѣю м(и)л(о)с-
тїю г(о)сп(о)д(а)рѣ земли молдавской. вж(е) г(о)сп(о)д(ст)в(а)-
ми даем и потврждаем нашимъ || вѣрнимъ воєкринъ. Дс-
митръ Бѣхъш третомъ логофетъ. ер(о) правїи втн(и)ни
и дѣднїи. вт ер(о) правїи и нїтомїи || привїліяхъ. село Гъ-
динцїи на Сирѣтѣ, съ мѣсто за млинїи съ Сирѣтѣ, и съ по-
тоци село и съ колотами ривнами, и съ киноградї || и съ по-
ромъ съ Сирѣтѣ, и дрѣгоє село нанмѣ Крикѣшїи, под Стрѣнгѣ
съ став, и съ млинїи и съ киноградї, и въ томже хотар ||
селнцѣ Рѣвѣканїи пониж(е) Пїетриш, и селнцѣ Гъсрѣк-
нїи и Хотчецїи, и четврѣтаа част село Мокнѣнїи, и сѣ-

лицѣ Дхдѣщїи. на || Гирка. сѣ мѣсто за став и за млини
 с Гирка. что въ в(о)лост Романскомъ. и третѣя част селищѣ
 Плотснѣщїи. и пол село || Квквчѣщїи. и една квкатѣ
 земли въ хотар трѣх Краснїи. по квда назнѣмнѣи и пос-
 тѣвнѣи ставнѣи Пхтрашко Башотѣ лѣг(о)ф(ѣ)т. || сѣ вколн-
 нѣи межїашн. и сѣ люднѣи добрн. сѣ мѣсто за ставнѣи за
 млини въ вквх Бахлѣщїах. и квсн частн егѣ колнкоє(к)
 избѣрет въ сѣло || Тхлххрѣщїи. сѣ став и сѣ млини с Бах-
 лѣщїю. и еднн частн въ Кнчѣрѣх что с влост Крзнгхтѣрскон
 и село Баватїѣщїи что с(к) нменвет Брхлѣщїи. и село
 Гпнносѣа на бахлѣщїю сѣ став и сѣ млини с бахлѣщїю. и квсн
 частн ег(о) что с(к) избѣрет за квпѣжннѣи въ сѣло || Юргнчнн
 и въ сѣло Тотѣѣщїи тнж на бахлѣщїю. что с влост хрхлог-
 скомъ. и еднѣ мѣсто за млини. и за паснкъ поннж Псрѣчѣнн
 || с жнжїи. что с влост Пскон. и село Квнчнч и Брѣтѣ-
 шанїи на Чюхрѣ сѣ став и сѣ млини с чюхрѣ. и четѣрѣтѣя
 част въ сѣло || Трнвнєѣщїи что на Дрѣвнщїѣ. сѣ пол став и
 сѣ млини с потоцн Дрѣвнщїѣ и третѣя част сѣло Костѣщїи.
 над Прѣтѣк. сѣ мѣсто за став || и за млини с чюхрѣ. таѣож-
 дѣрѣ и с прѣтѣк. сѣ мѣсто за став и за млини с Чюхрѣ. та-
 ѣождѣрѣ и с прѣтѣк. сѣ мѣсто за млини с дѣкѣєѣщїи. и сѣ порѣм
 чѣрѣз прѣт. и квсн частн егѣ въ сѣло Дѣмѣнн || повнш Кос-
 тѣщїи тнж на прѣтѣк. и пол село Бѣзовнцѣи и пол село Рѣ-
 тѣєѣщїи. и квсн частн егѣ въ сѣло Тхлѣмѣщїи над Ннстрѣк. что
 с влост Хотннскомъ. и село Мхнѣщїи. и пол село Грѣ-
 зѣщїи на Гнтѣєѣщїи сѣ млини. и сѣ мѣсто за стѣшн. и за
 фнрнстрѣєѣщїи. || въ рѣцѣ Гнтѣєѣщїи. и сѣ мѣсто за вннѣгѣрѣд.
 и сѣ нѣрѣколѣм. и сѣ сѣнѣжѣтн с плнннѣи что с(к) зѣвет
 Мшнчѣнн. что в влост Тотѣрѣш || скомъ. и еднѣ част за
 млини въ сѣло Мхѣтѣкѣєѣщїи чѣрѣз Бнстрнц. что с(к) нзѣ-
 бѣрет част Хрнчкѣєѣщїи. сѣ мѣсто за млини. с потоцн сѣло. и сѣ
 мѣсто за паснкъ. что с влост Бѣковѣк. и село Нѣкѣєѣщїи

что с(к) именоват Трифеѣшїи сз став и сз млинн с потоци Черни || и кхен части его ѣлико сѣ избѣрет за кспежннѣ вт село Ромзненїи тиж на Черни потоци, сз мѣсто за став и за млинн, вх потоци || Черни, такѣж и кх потоци Бранищѣром что с класт Немецкомс, и село Потропопешїи, и єдни части за втнннѣ ѣлико с(к) || избѣрет за кспежннѣ вт село Бомботешїи на потоци ксцитна, || сз млинн, и сз мѣсто за стѣпнн с потоци ксцитна, и сз єдна полѣна сз сѣножати, что с(к) звѣет Мхстакнїи и Лиѣач, того ради, тѣх вхсѣх вышписанннх селове и брѣдове за млинн и части за втнннн, да єстх и вт гепдѣмн нашѣмс кѣрннѣмс вышрече || ннѣмс болѣкрин Дсмитрс Бсхсш третѣмс логофѣтѣ, правїи втннн, и дѣднннн и вкспленїи и срїк, и потврж || денїе ємс и вхсємс годс кто с(к) ємс избѣрет наиклижнїи сзродник, сз вхсєкм дохѣдом непоршннѣм нн николиже кх вѣккн кѣчнїи, || и нн да с(к) не оумишаєт.

Пис с Исѣох, влѣтѣ ± зрма, Ноєк, в днн.

сам гепднх велѣл.

Ив Радса коєвода.

Крїстѣ Дамїан.

Traducere

Io Alexandru Iliaş Voevod din a lui Dumnezeu mila Domn țării Moldaviei, iată că domnia mea dăm și întarim la al nostru credincios boiarin *Dumitru Buhuș* al treilea logofat, a lui drepte ocini și moșii din ale lui drepte și adevărate privilegii, satul *Gădinți* pe Siret cu loc de moară în Siret și în păraul satului; și cu bălți de pește, și cu vii, și cu pod pe Siret. Și alt sat anume *Criveștii* supț Strungă, cu bălți și cu mori și cu vii și în acelaș

hotar seliștea *Răvăcanii* mai în jos de *Pietriș*, și seliștea *Găureanii* și *Hotcestii*, și a patra parte de sat *Movileni*. și seliștea *Dădești* la *Sirca*, cu loc de iaz și de mori în *Sirca*. care-s în ținutul Romanului, și a treia parte den seliștea *Flotunești*, și jumătate sat *Căcăceștii*, și o *bucată* de pământ din hotarul *Tărgului Frumos*. pe unde au însemnat și a pus stâlpi *Pătrașco Bașota* logofătul, cu vecinii megieși, și cu oameni buni, cu loc de iazuri și de mori în amândouă *Bahluețele*. și toate părțile lui câte se vor alege din satul *Tălhăreștii*, cu heleștee și mori în *Bahlui* și una parte din *Chicere-i* în ținutul *Carligătorei*, și satul *Văvătieștii* ce se chiamă *Bărleștii* și satul *Spinoasa* pe *Bahlui* cu heleștee și cu mori în *Bahlui*, și toate părțile lui ce se vor alege de cumpărătura din satul *Iurghiceni*; și din satul *Totoești* tij pe *Bahlui*. ce-i în ținutul *Hărlaului*, și un loc de moară și de prisacă mai în jos de *Puriceni*, pe *Jijia*. ce-i în ținutul *Iașilor*. și satul *Cupcici* și *Brătășeni* pe *Ciuhur* cu heleștee și cu mori pe *Ciuhur*, și a patra parte din satul *Tribiseuți*, ce-i pe *Drabiște*, cu jumătate heleșteu și cu mori în *Drabiște*, și a treia parte din satul *Costești* pe *Prut* cu loc de heleșteu și cu moară pe *Ciuhur*, așijdere și în *Prut* un loc de moară pe *Dubasă*. și cu *pod* peste *Prut* și toate părțile lui din sat *Dumeni* mai în sus de *Costești* iarăși la *Prut*, și jumătate sat *Bozovița* și jumătate sat *Răsteul*, și toate părțile lui din satul *Tălmăciu* la *Nistru*, ce-s în ținutul *Hotinului*; și satul *Mănești* și jumătate sat *Grozeștii* pe *Oituz* cu mori și un loc de stupi și de ferăstrăe în apa *Oituzului*, și cu loc de vii și cu livezi și cu fânețe în plaiul ce se numește *Munceii*. ce-s în ținutul *Totrușului*, și o parte de moară din satul *Mesteacănul* peste *Bistrița* ce se va alege partea *Hrițcanului*, cu loc de moară în apa satului și cu loc de prisacă, ce-s în ți-

nutul Bacăului, și satul Neculeștii, ce se numește Trifeștii cu heleștee și cu mori în apa Cernei, și toate părțile ce li se va alege de cumpăratură din satul Romanești, iarăși pe apa Cernei cu loc de heleșteu și de moară în apa Cernei, asemenea și în apa Frănișterilor, ce-s în ținutul Neamțului; și satul Potropoștii o bucată de ocină câtă se va alege de cumpăratură din satul Olășei și alle părți asemenea de cumpăratură din satul Bomboteștii pe apa Cuțitnei, cu mori și cu loc de stupi în apa Cuțitnei, și cu o poiană cu fânețe ce se numește Mastăcanii și Lihacii. Pentr'aceea aceste toate de mai sus scrise sate și vaduri de moară și părți de ocină să fie și de la Domnia mea credinciosului nostru boiarin *Dumitru Buhuș* al treile logofăt, drepte ocini și moșii și cumpăratură și uric și întaritură lui și la tot neamul lui ce i se va alege mai de aproape seminție cu toate veniturile nerușeit nici odănoară în vecii vecilor. și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7141 Noem. 2 zile

Insuș Domnul a poroncit.

Iw Radul Voevod.

Cristea Damian.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta Robert Mille; (Surete și Izvoade VIII. 656). Pecetea în ceară, căzută.

2) *Dumitru Buhuș*. Secl. al XVII-lea e secolul formării marilor proprietăți intrupate în mânuile boerimei. Astfel ispisocul nostru ne lămurește asupra unuia din boeri, nu în cele mai înalte trepte, dar care izbutise a uni în mâna lui atâtea proprietăți de la un capăt la altul al țării. Iată lista acelor proprietăți pe județe :

1) *Ținutul Romanului* sate *întregi* ; Gădinti, Crivești, Răvăcani, Găureani, Hotcești și Dădești. *părți*, Movileni a patra parte; 2 vii 3 heleștee 3 mori, 1 pod pe Siret.

3) *Ținutul Cărligăturei*; părți din: Plotunești, Căcăcești, Târgu Frumos, Taihărești și Chicera; 2 heleștee și 2 mori.

3) *Ținutul Hărlăului*; sate *întregi*: Văvătieștii (azi Bărleștii) și Spinoasa, părți din Totoești și Iurghiceni (azi *Erbiceni*). 1 heleșteu 1 moară.

4) *Ținutul Iașilor*; sat *întreg* Puricenii; 1 moară și 1 prisacă.

5) *Ținutul Hotinului*, sate *întregi*: Cupcici, și Brătășani, părți din Tribiseuți, Costești, Dumeni, Bozovița. Răsteul, Talmacea, 3¹/₂ heleștee. 4 mori, 1 pod pe Prut.

6) *Ținutul Totrușului*, sat *întreg* Mănești; părți din Grozești și Muncei, un fânaț o vie un ferăstrău una puiă dovă livezi.

7) *Ținutul Bacăului*, părți din Măstacănul; 2 mori și o prisacă

8) *Ținutul Neamfului*, sat *întreg*, Neculeștii (azi Trifești) parte din Romănești 3 heleștee, și 3 mori.

9) sat *întreg* Protopopeștii, parte din Olășei, Bombatești, Măstăcani, Lehaci, o puiă și o moară.

Vom mai avea prilej a da mai jos lista de moșii a altor boeri ca Urecheștii, pentru a ne explica că creșterea puterii boerești în secl. al XVII-lea stă în legătură cu mărirea și întinderea averilor, care le-a înlesnit învățăturile pre la scolile Polone și a adus în țară înflorirea culturală a secl. al XVII-lea.

48. Document din 7139 April 23. Iași.

Sumar: Moisi Moghilă Vodă serie carte lui Grapă din Cerățuanii pentru pricina dintre Stefan Biachia diacul de Bogdănești și dintre Pricopie călugărul pentru o prisacă.

† Иъ Моисе Могила воевода, бжю млстїю гспдроз
ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. ПИШЕМ | СЛЪСѢ НАШ (Io Moisei Mo-

ghila voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, scriem slugii noastre lui) Гранз ден Черзтѣвани. дауц цире кѣ сав пѣрѣт. Шефан Блѣкѣ | дѣтѣкѣ де Богдѣниѣ. ку Прикопѣ кѣлѣгѣрѣл прѣнтѣрѣн лок де присакѣ | дѣч сав нѣс Прикопѣ стѣпѣи. лѣнгѣ присака Бѣкѣиѣ. ши нѣтѣ фѣст локѣл | лѣви Прикопѣ. че лѣфѣстѣ локѣл а Бѣкѣиѣ. дѣч лѣ рѣмас Прикопѣ | ден тоатѣ лѣкѣкѣ. ши там нѣс зи дѣ ла стѣи Геѣргѣиѣ лѣнтѣрѣ сѣнтѣтѣмѣн | сѣш ѣ Прикопѣ. стѣпѣи. дѣч дѣкѣа вѣи вѣдѣкѣ картѣкѣ домнѣи мѣлѣ | ѣр тѣ сѣ мѣрѣи аколѣкѣ сѣи лѣпѣси. стѣпѣи лѣи Прикопѣ. сѣ и | дѣкѣ ла присака бѣтѣрѣнѣ лѣи сѣу. ши мѣи мѣлѣт жалобѣ сѣ нѣ | вѣе нантѣкѣ домнѣи мѣлѣ. так да знаѣш. и нак не вѣчини (аѣа сѣ ѣтѣи. ѣи алѣел сѣа ду ѣаѣи).

Гендѣнѣ. велѣкѣ (Domnul a poruncit).

Пис в Иѣс. вѣт. ѣзрѣдѣ аш. кѣ. (Seris în Iași la anul 7139 April 23).

Гѣнгѣкѣ вел логѣѣет вѣиѣ.

Иѣнѣашкѣ.

NOTE

1) Originalul hârtie. acta Gr. Tabacariu, Bacău (Suriete și Izvoade VIII, 364). Pecetea în tuș roș, ștearsă.

2) *Am pus zi.* Pricina de care se vorbește aici, s'a răfuit definitiv la 27 April același an, ne mai așleptând vadeaua de o săptămână pusă în cartea domnească, adică 30 April. Procopie Călugărul văzând că Domnul a pus termen scurt, se prezintă la divan în ziua de 27 April și se dă rămas că prisaca ș-a așezat'o pe bătrânul lui Ștefan Beachea, mai ales că Bechea adusese mărturia Lupului;

dvornic că locul de prisacă din pădurea Cotina e al Bechei, și nu al călugărului Pricopie. Cartea scrisă către Grapă vătămanul din Cerătăoani, pentru a lepăda stupii lui Pricopie. a grăbit judecata în favoarea lui Bechea.

49. Document din 7139 Oct. 1. Hărlău.

Sumar : Moise Moghilă Vodă dă carte la mănule Bechei diac de Bogdănești să-și țină prisaca și curătura de la Cotin. iar Procopie călugărul să-și aibă treabă numai cu prisaca tătâne-său.

† Io Movsi Moghila Voevoda. bjiiu mlstiu gspdrz zemli Moldavscoi (Io Moisei Moghila Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei) datam cartk domnii mkle | slugii noastre Бѣкии *diac din Bogdănești*. spre аѣка ca să fie tare și | putearnic cu cartea Domnii meale аș ținea și аș (a-pă)ra a lui direapt ocin și | moșie prisaca și cu curăturile ce iaste la *Cotin*. să nu | dea lui *Procopie călugărul*. ce numai să aibă Procopie treabă cu | pomii tătânesău. iar lui dei va părea cu strămbul. să vie de faț(a) na | intk domnii mkle. săș întreabe. de faț. i nieto da ne imaet umișa | et pred sim listom nașim (și nimene să nu aibă a se amesteca înaintea acestei cărți a noastre).

Sam gspdnz reč. (Insuși domnul a zis).

u Hărlow. It †зрд. wk. а. (în Hărlău la anul 7139 Oct. 1).

вѣл логѡфет вчил. (vel logofat a învățat).

Дѣкочи.

În dos: кѣлтованіа а ѡрту (s'a cheltuit 1 ortu).

N O T E

1) Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu (Surete și Izvoade VIII, 365). Pécetea în luș roș, se cetește; † Іw Мwrcи Могила воєвода. вожию милостію господарз зем-ли Молдавскон. Cap de bou.

2) *Carte domnească*. In 1 Oct. 1630 Bechea capătă de la divan această carte de stăpânire asupra prisecii și curăturii, față de Pricopie. Dar departe de a intra în stăpânire, se deschide un proces, care nu s'a putut *rumpe* de odată la divan, ci a mers la fața locului cu mărturi. (vezi mai sus pag. 85). La 21 Dec. Procopie călugărul e dat rămas din judecată. A doua carte domnească se scrie în 1631 April 23, după care se dă hotărîrea la 27 April, prin care tot Pricopie călugărul pierde procesul.

După acest curs al hârtiilor, socoteala anilor aici e după velleatul de la zidirea lunei.

50. Document fără dată (cătră 7141)

Sumar: Zapis prin care Bechea parcalabul de Bogdănești cum-pără cu 16 galbeni din a patra parte din Bogdănești, partea lui Ion Măcău, 3 părți din 5 părți a moșului lor Ioachim Helgiul.

† Adec eu Gavril fečwruł lui Іwn nepotul lui Іakim Helğul și cu | fečwrii mei. și așjidirk eu Za-haria și swrumk Ștefania | fečwrii lui Toder iar nepoți Helğului. și așjidirea eu Si | miΔ fata lui Іakim Helğul, noi de bun voΔ uoștră de ni | me nevoiți. nice Δnpresurațk. am vândut din a patra par | te de sat. de Bogdănești. ce Δste partk lui Іwn Măcău. noi | am vândut din a cinčk parte din partk moșu nostru | lui Іakim Helğul. trei parți (napuї) părțile părinților noștri. ce să | va altge Δ hotarul

acelui sat. cu tot venitul de *tu* | *tinduril**k (тѣтѣндѣ; рѣмѣ). ачѣкста ам вандут noi *B**kii *prăcălabului* | *de Bogdănești* de ținutul Romanului: și el deplin neau plătit | ătru manule noastre. cu bani gata. șk-se sprăskce | galbeni. bani buni dinaintk a preoți și a slugi domnești | anume popa Avrintie de Bogdănești. Iwn Vintil. David | Iij. i Gavrița tij. Gligorie sin Popa tij. Gurie tij. i Ștefan sin Ursu. wt Moșetești i Hilip brat Iri | mîia wt Fărceșt.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Gr; Tabacariu (Surete și Izvoade VIII. 366).

2) *Iachim Helgiul*. Iachim Helgiul a avut acești feciori: *Ion*, *Toader* și *Simia*. Ion are de fecior pe *Gavril*, care și el are copii. fără a-i numi. Toader are pe *Zaharia* și pe *Ștefănia*. Toți erau răzeși în trupul lui *Ion Măcău*, care era a patra parte din tot satul Bogdănești.

Zapis fără veleat (cătră 7092).

Sumar: Zapis prin care Ionașeo vătag și cu femeia lui Chelisia cumpără partea cumnatelor sale, Sora și Anghelina din sat din Bogdănești.

† Запис что сътвори Гора дучка Бѣкѣк и сестра еѣ || Ангелина. за едина проданіе чтѡ продал wt село Бог || дзнецѣ wt половина село wt част вишна коли сѣк изверет част их || wt част щцѣ их Бѣкѣк. и плати своих к в м н а т Іwnашкѡ || и сѣ жина ег Келсіѣ и плати

пизна в их рзки..... золот | татарских вт стол Андри-
ка батаг вт Мушетири вт пр'кд | нег Иакин вт там,
и Сава тиж и Алеѣда вт Сеучещ. и Никодарз | и Тома
тиж. и мног(и люди) добри. и платиа вишписан | Ив-
нашко сз жина его Келсиа вт пр'кд нами. вх дни |
Петра воєвода в тои дам знаніе.

Traducere

Zapis ce a făcut Sora fata Bechei și sora ei Anghelina. pentru o vânzare ce au vîndut din satul Bogdănești din jumătate sat din partea din sus căta se va alege partea lor din partea tatălui lor Bechea, și a plătit a lor **cumnat** Ionașco și cu femeia lui Chelsiia și a plătit deplin în a lor mîna—zloți tatarăști. întocmai lui Andreica vâtag, din Mușetești de-naintea lui Iachim ot tam și Sava tij. și Alexa. din Seucești, și Nicoară și Toma tij. și mulți oameni buni și a plătit mai sus scrisul Ionașco cu femeia lui Chelsiia dinaintea noastră, *în zilele Pătrului voevod. de aceasta dăm știre,*

NOTE

1) Originalul hîrtie, acta Gr. Tabacariu (Sureteși Izvoade VIII, 368) marca hîrtiei *porcul*.

Nume de persoane: Sora, Anghelina, Bechea, Ionașco, Andreica vâtag, Ioachim, Chelsia, Sava. Alexa. Nicoară, Toma,

3) *Nume de locuri*: Bogdănești, Mușetești, Seucești.

4) *Chelsia*, fata Bechei, avea 2 surori pe Sora și pe Anghelina, care își vînd părțile de moșie cumnatului lor Io-

naşco vălag. Cu aceasta se întregesc arătările documentelor de la pag 87 *seq* cum şi din vol. I. 248; *seq*.

5] ВЪ ДНИ ПЕТРА ВОЕВОДА=„în zilele lui Pătru vovod». Documentul n'are data precizată prin an, însă arată că actul s'a făcut supt domnia lui Petru Schiopul, lucru ce se întâlneşte des în actele răzăşeşti. cum şi în notele scrise pe târtajii ceasosloavelor.

51. Document fără veleat (cătră 7140)

Sumar: Zapisul prin care Bechea parcalabul de Bogdăneşti, cumpără partea lui Ştefan ficiorul Gahiei cu patru galbeni. luată de la unchiul său Andreica. pentru neplata unui bou, preţeluit cu 4 galbeni.

† Adică eu Ştefan feçorul Gahiei nepotul Androinei de Bogdăneşt. mărturisesc. cu cest adevărat zapis al meu cum m'a vândut. unchiu meu. Androina. un bou drept patru galbeni denainte lui Iwn cojocariul. şi nu mi lau mai plătit până la mwartă sa. deçi eu altă nam avut lua. de la dănsul sau de la feçorul lui, ce iam oprit wcina de Bogdăneşti cu carte lui Vwd. şi au venit la mine. Toader feçorul Androinei. dau sis căm va da. în d'oaş. săptămăni. banii sau bou | denaintea lui David ot Bogdăneşti. şi Albul de Ceretewani şi Pătraşco. nepotul. lui Чванан. deçi la si. banii sau bou nu miau dat. şi am mai îngăduit un an *prespre* (преспре) si. şi tot nu miau mai plătit. deçi w am vândut ac'k w-чинъ B'kkei. prăcalabul. den Bogdăneşti. drept acei bani ce mai sus scrie. denaintea lui Iwn. şi popa Avrintie. şi Gavriţă. şi David. wt Bogdăneşti.

Toe pişem (aceasta seriem).

3 peceļi în cerneala.

NOTE

Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu (Surete și Izvoade VIII, 372).

52) Document din 7140.

Sumar: Zapis prin care Bechea parcalab din Bogdănești cumpără cu 14 lei bătuți partea Candachiei și frații ei, nepoți Anisiei.

Adecă eu Candakik. și fratemiu Filip. și fratemiu Vasilie | fișorii lui Gligorii. nepoții Annășiei. wt Bogdănești. noi de bună | voșk noastră. de nime. nenevoiți. nici asupriți. am vândut a nos | tră dirkptă wcină și moșie. din șumătate de sat din Bog | dănești. din partk din sus. din a cîneșk partk. am vândut șumătate | din partea moșemk Annășiei. ce să va alkge. partk *tătane* nos | tru lui Gligorie. fișorul Annășiei, așasta am vândut noi. Bkkei ot Bogdănești. ce au fost parcalab. și deplin nku plătit întru mănule | nostre aș lei bătuți cu tot venitul din tot locul ce să | va alkge. in hotarul ace-lui sat. dinaintk lui. Ionașco fi | șorul Gavriței ot Bogdănești. și fraținesău lui Nuor ot tam | și Bălan ot tam. și Gurie ot tam. de așasta scriem și mărturisim | cu sufletele nostre. cum am văzut. și auzit cu ure | kile nostre. și pe mai mare credințe nkm pus și pecetile | și iscaliturile, ca să-și fac și dirkse. domnești. de pe | așastă mărturie, a noastră.

Pis ot Bogdănești. Ikt ±30m. scris in Bogdănești anul 7140).

4 puperi de degete.

NOTE

Originalul hârtie, acta Gr. Tabacariu (Surete și Izvoade VIII, 373).

53. Document fără veleat,

Sumar: Zapis prin care Nașcul din Mușetești cumpără cu 110 zloți țalărăști partea Himiei, fata lui Văscan, din Milești.

ЗДЕ ЗАПИС ЗА КЪПЕЖНИН КАКО ВЪСТАЛСКЪ ХИМИИ ДЪЦА
| ВЪСКАНОВИ ОУ СЕЛО МИЛЕЩЕ. НЕКИМ НЕПОНУЖДАНА АНЕ-
ПРІ | СИЛОВАНА. ИЗ ПО СВОМ ДОБРО ВОЛѦ. И ПРОДАД. СВОМ |
ПРАВА ОУТНИНА. ЧТО СѦ ИЗВЕРЕТ. ЧАСТ. ОУТЕЦЪ ЕИ ВЪСКАИ
РАДІ РІ ЗЛОЦ ЛИЧНИИ. ИНО ВЪСТАЛ СѦ. НАШКУА ОУ МЪШЕ-
ТЕЩИ. И КУПИИ. ГРА ОУ | ЧАСТ ОУТНИНА И ДАА ПО НЕѦ РІ
ЗЛОЦ ВЪ РУКИ ХИМИИ ДЪЦА ВЪ | СКАНВИ. ОУ МИЛЕЩИ. И
ИЗБРАНО ИСТИНОИ ЗНАТИ ТИС И ПРОДАД ТОѦ ЧАСТ | ОУТНИНА
СЪ ВЪСАИ ДОХОДОМ. ОУ ПОЛІ. И ОУ ЛАС. И ОУ СЪКН: И
ОУ САД(О)ВЕ. И ОУ | ВАТРА СЕЛОВА. И. БУДЕТ ОУ СѦ ТОК-
МА. КОГДА. КУПИИ. НАШКѦА ТОѦ | ОУТНИНА. ИНОГИ ЛЮДИ
ДОБРИИ ИМЕННИ: МОГЛАН ОУ МЪШЕТЕЩИ. И ТИЖ ГЛИ- |
ГОРИЕ. И ТИЖ ВАНУА ОУ КЪРАИГЪТОУРЪ. ЧТО БИЛ ДАЖНИК.
И МАРКОЧ ОУ | ШЕРЕКЪНИЩИ. И ЦОГОЕ ОУ ТАИ. ДА БУДЕТ
ЕМУ ПРАВА. ОУТНИНА. | И НИ ДА С НЕ УМИШАЕТ.

Traducere

Aici e zapis de cumpăratură, cum s'a sculat *Himiea* fata lui *Văscan* din satul Milești. de nime silita nici împresurată. ci de a ei bună voce, și a vândut a sa dreaptă ocină, ce i se va alege par-

tea tatălui ei Văscan pentru 110 zloți curăți ; deci s'a sculat Nașcul din Mușetești și a cumpărat acea parte de ocină, și a dat pe ea 110 zloți în mâinile Himiei. fata lui Văscan din Milești. și cu deosebire întru adevăr spre știința (să fie) că a vândut acea parte de ocină, cu toate veniturile din câmp și din pădure și din fânaț și din livezi și din vatra satului, și a fost la această tocmală când a cumpărat *Nașcul* acea ocină, câți-va oameni buni anume: Moglan din Mușetești, i tij Gligorie, i tij Banul din Cărligătura, ce a fost dajnic și Marcoci din Șerbănești, și *Togoe* ottam. să fie lui dreapta ocină, și altul să nu se amestece.

N O T E

Originalul hârtie ; acta Gr. Tabacariu, are 5 peceti în fum nelămurite. (Surete și Izvoade VIII, 380).

54. Document din 7138 Mai 10.

Sumar : Zapis de cumpărătură a Bechei parcalabului de Bogdănești pentru mai multe părți din Bogdănești de a diferite neamuri ale lui.

Adec eu *Isimia* fata lui Iakim Helgul. și nepoții mei anume Gavril fecwrl lui Iwn. și Zaharia și swrum'k Ștefania. fecwrit lui Toder și Marie fata Vasiicai. nepoții lui Iakim Helgul. strănepoții lui Iwn Macau. noi de bun voa noastră de nime nevoiți nice asupraș am vandut. a noastră dir'kpla wcină și moșie. dinapatra parte de sat de Bogdănești *ce simtu* a ținutul Rumanului, din par'k lui Iwn Macau, noi am vandut a cin'ck parte. *B'kkii prăcālabului de Bogdăneșt.* partea moșu nostru lui Iakim Helgul. din dir'kse și din urice ce are moșu nostru Iwn Macau de la Pătru Vod. și

de plin *plin* (sic) n'ku plătit 4tru mănule noastre. cu bani gata 30 ug buni. ca săi hie lui wcină și moșie (ne)clătit cu tot venitul din tot locul. dinaintk a wmini (buni). Și au mai cumpărat sluga noastră Bk-kk 4p dintrackk. a patra parte de sat. de la Nastasiia. și de la swrumk *Himiia*. și de la fratele nostru Condrk fečwri Vrăvarii. nepoții Măricăi. strănepoții lui Iwn Măcau. din a cinčk parte. din partk lui *Dragoșe*. a patra parte ce să va alkge . partk mamei noastre a Vrăvarei. și deplin n'ku plătit. cu bani gata. 10 ug. buni. ca săi hie lui wcin și moșie neclătit. cu tot venitul. din tot locul d(in)aintk a wameni buni. Și au mai cumpărat sluga noastră Bkkk iar dintracela bătrân ce mai sus scrie. de la Toder și de la fratele Tănasiie. și de la Merăuț și de la Anesiia fečwrii Tomei. nepoții lui *Dragoșe* din partk moșu nostru lui *Dragoșe*. a patra parte ce să va alkge partea părintelui nostru a Tomei. iar dintracčk dirksa ce mai sus scrie. și deplin n'ku plătit 4 mănule noastre cu bani gata. 24. ug buni. ca săi hie lui ocină și moșie. neclătit. cu tot venitul din tot locul. dinaintk a wameni buni preoți și slugi domnești anume Popa Kiril. și Gurie. și Samson. de Prăjeșt. și Iwn vist. și Gavril vist. și David. și Sava de Bogdaneșt. și Iwnașco sin Ghiwrgghi wt Cerătiwani. și Patrașco nepotul lui čwlpam mai mare credință n'km pus peceti. să-și fac și dires domnescu. deprkcksta mărturie. a nostra.

Leat 7138 Maiu 10.

NOTE

Originalul hârtie; acta Gr. Tabacariu (Surete și Izvoade VIII, 384).

55. Document din 7117 Iunie 24, Iași.

Sumar : Costantin Moghilă Vodă întărește lui Dumitru Buhuș răstrănepot Străviceștilor mai multe părți din satele Criveștii Răvăcani, Găureni, Hoțești, Găneștii, cum și mai mulți țigani robi.

(М)лстію бжію ми Иѡ Костантин Могила воевода. гспдръ земли молдавскон. знаменито чиним иссим листом нашим. всам кто на немъ взрѣит или чточин его слышитъ вж тот истиннии слѣга нашъ Дѣмитрѣ снхъ Крсти Бѣхѣш. вѣнкъ Пѣтрашко. прѣкѣшнѣкъ || Марика и Бран. и прѣкѣрѣшнѣкъ Костѣ и Жюрге Стравич (жаловали есми его) нашою млстію. и дали и потврѣдили есмы емѣ вт насъ ѣ нашою земли ѣ Молдавскон. его правою втннѣ и дѣдннѣ вт испривиліе за раздѣленіе что имали дѣдове его || вишеписаннихъ. вт прѣднаго Петра воеводи. четврѣтаа часть (вт село Кривци) вт Стрѣнгж. и четврѣтаа часть вт селищи Гѣрѣкни. и четврѣтаа часть вт Рѣвѣкани. и четврѣтаа часть вт Хотчеши. что ѣ волостъ Романскон. и четврѣтонъ часть вт село Гѣнеши. что ѣ волостъ крѣли || гѣтѣринъ и вт срикъ за раздѣленіе что имали дѣдове его вт стараго Стефана воеводи. на село Гѣнеши. тѣмъ ради како да естъ емѣ вт насъ сѣ всѣмъ доходомъ. и втомъ тижъ даемъ и потврѣждаемъ вишеписанномѣ слѣзи нашою Дѣмитрѣ снхъ Крсте Бѣхѣш. || его правою втнни и викѣпленіе вѣцѣ его Крсти Бѣхѣш. вт сего Петра воеводи. вт половина того села Крив-

вѣщѣи въ нижнѣи частѣ третѣи частѣ и третѣи частѣ въ пол сѣло Гѣсѣрѣни и третѣи частѣ въ пол сѣло Рѣвѣжкани
 || и четвѣрѣтѣи частѣ въ Хотѣчици, что ест вѣкѣплѣнѣе.
 Крѣсти Бѣхѣш въ Илѣ бѣи прѣвѣзѣлаб, и въ братѣ его
 Удрѣкѣ и Ивѣнѣи сѣи Маринѣи, и въ вѣнѣци ихъ Тодѣерѣи и
 братѣ его Костѣи и Ивѣнашко, и сѣстра ихъ Софѣинка и
 Настасѣи дѣти Бѣики дѣчѣи Маринѣи, вѣси вѣнѣковѣ
 Настѣи || въ тогѣже сѣриѣи за раздѣлѣнѣе, что, имѣли дѣ-
 довѣ ихъ прѣдѣнаго Пѣтра вѣевѣди, тѣмъ ради како да ест
 емѣи и въ насѣи сѣи вѣсѣи дохѣдом, и стои такожъ прѣидѣи
 прѣдъ нами и прѣдъ сѣи ми нашими Молдавскими болѣкри,
 Лѣвѣсѣи и братѣи его Дѣмитрѣи и Басилѣи || и сѣсѣтра ихъ
 Настасѣи сѣи Ангѣлинѣи Ябѣолѣ, вѣнѣци Пѣтрашко, прѣ-
 вѣнѣци Марикѣи, и Бранѣи, и прѣпрѣвѣнѣци Костѣи и Жюржа
 Стравѣи, и продали ихъ правою вѣтинѣи и дѣдѣнѣи въ
 тогѣже(е) вѣишѣисаннѣи(е) сѣриѣи, что имѣли дѣдѣовѣ ихъ за
 раздѣлѣнѣе въ прѣдѣнаго || Пѣтра вѣевѣди, въ половина сѣло
 въ вѣишнѣи частѣ въ тог(е) сѣла въ Крѣвѣцици, четвѣрѣ-
 тѣи частѣ, и сѣи мѣсто за ставѣи, и за мѣлини на потоци
 Крѣвѣцици, и четвѣрѣтѣи частѣ въ Гѣсѣрѣни, и четвѣрѣ-
 тѣи частѣ въ половина сѣло въ Рѣвѣжкани, и четвѣрѣтѣи
 частѣ въ половина сѣл(е) въ Хотѣчици || что ест имъ за
 дѣдѣнѣи, и четвѣрѣтѣи частѣ въ тоѣи половина, въ (Хот-
 чецици), что бѣи имъ вѣкѣплѣнѣе въ Удрѣкѣи Столнѣицѣи
 сѣи Мѣринѣи, вѣнѣкѣи Настѣи, та продали Настасѣи кнѣ-
 гинѣи Кѣржимана чѣшнѣи, и сѣи еи Дѣмитрѣи Бѣхѣшѣи
 за сѣдѣи сто тѣлѣр, сѣрѣвнѣи, || и заплатѣи имъ испѣзна, сѣи
 тотѣи вѣишѣисаннѣи пѣнѣкѣи ѣ тѣлѣр сѣрѣвнѣи (вѣи рѣки Лѣвѣсѣи)
 и братѣи его Дѣмитрѣи и Басилѣи вѣтѣкѣи Стѣцѣко Ур-
 мѣи кѣнѣицѣи въ лѣи, ради нѣкое сѣи кнѣи о что емѣи покѣрали

и извадили на брат их Дѣкѣчи из темниці, от свѣзанство. || и ништо от сзродници их не вбреталѣк, аби им заплатил глави.... брат их Дѣкоч из темниці, от свѣзанство, нж тзчюю вбрѣтоше кнѣгинѣ Настасіж, и снз еж Дмитрѣ Бѣхѣш, и платил им глави, тѣм ради, како да ест им и от нас сз взсем. || доходом, а потом взсталисѣк кнѣгинѣ Настасіж по ей доброй воли и дала взси тѣи вишинсаніи части за отниѣ что она кѣшила снови своемѣ Дмитрѣ Бѣхѣш окроме от инших дѣкти ей, тѣм ради взси тѣи писаніи части за отниин како да ест и от нас || слѣсѣк нашемеѣ вишеписанномѣ Дмитрѣ Бѣхѣш зрик и отниин и потврждѣніе сз взсем доходом емѣ и дѣтем его и вишчатом и прѣквншчатом и прѣкшрѣктом и взсемѣ родѣ его кто семѣ избверет наиблизніи непорущенно емѣ николиж || на вѣки, а хотар тѣи вишеписанним част за отниин како да ест на.... како с избверет от взсего мѣста елико ест за годованіе, а откз иншими страни да ест от снх стороны, по своим и старими хотари по кѣда из вѣка вживали, и отом тиж даем || и потврждаем слѣзи ншемеѣ Дмитрѣ Бѣхѣш, его правѣи холопи цигани, что имает за дѣднинѣ и за кѣпечною именем хоца снз Симзи, что его платил кнѣгинѣ Настасіж (от) Мирон Ромзшчел и дал за него а кол, іако о тал, и прекоп и Гиоргіи снн || хоци, и Дрѣмаш и сестра ег(о) Галоміж дѣкт(и) Синзи, от зрик что имал дѣд его... от прѣднаго Петра воеводи, и отом тиж даем и потврждаем на єдин циган имѣ Спрѣк и на снз его Гиоргіи и на жена Гиоргіи имена Ягафіа и дѣкти их, Кретна и Грхиина, и Мзрина, || что платил на них кнѣгинѣ Настасіж бо хотѣл повѣсит на

Өпрѣ бовил 8 краснѣкѣи товар wt єдни сѣсиди єго. и тиж потврждаем им кнѣгини Настасіи и сн8 єи Д8митр8 Б8х8ш на єдна циганка имѣ настасіж || д8ц8ра Тоадер циган сн8 Паск8.....

с8 м8рика. с8 єдна циганка Иви Б8чок старін. и пла- тѣи част Б8чокви. (з)а єг(о) циганка что приходило. половина. 8 част єму..... тѣм ради како да єст им и wt нас..... || а на то) єст вѣра нашего гедвами ви- шєписанного ми Ив Костантина Могила воеводи. и вѣра бояр наших. вѣра пана Нистора 8рѣккє великаго дворника долнѣи земли. и вѣра пана Пєт8рашко || вели- каго дворника горнѣи земли. вѣра пана Ги....

вѣра пана Исака Ба | лика гетмана и пр8к8лаба 88- чавскаго. вѣра пана Никол и Станислав пр8к8лаки Немецких. вѣра пана Манолє пр8к8лаб Романскїи. вѣра пана Д8митраки Кириц постєлника, || вѣра пана Гѣн- ги сп8тарѣ. вѣра пана Басиліє Лозенскїи..... вѣра пана Никол8р Пр8жєск8л вистєрника. вѣра пана Б8ронтарѣ комиса. и вѣра в8сѣх бояр наших Молдавскихъ великихъ и малих. а по нашим живот и гспдвованіє кто в8дет гспдр8 wt братїж наших или wt дѣти || наших. или wt нашего роду. или пак в8д кого в8з избєрет гспдрієм вѣти нашей земли Молдавстѣи. тот би им непор8шил нашего потврждєніє. н8 алєби им дали и 8крѣпил. по- тоже єст им правою wtнин8 и дѣднини к8пєжних. на своихъ правихъ и питомихъ пинѣзи. а наи б8лшен || крѣпост и потврждєніє том8 в8сєму вишєписанному велѣли єсми нашим8 вѣрном8 и почтенном8 болѣрин8 пн8 Д8п8д

Гтрорич великомѣ логофет писати и нашоу печат при-
вѣзати ксеомъ истинномъ листѣ нашемъ.

Писал Арсеніе Невожатко, 8 Іис. вато 4303ї мсца
Юл.ка дни.

Іоу Костантин Могила воевода.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Io Costantin Moghila Voevod. Domn țării Moldaviei știrea facem cu aceeașă carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau cetindu-li-se o vor auzi. iată că această adevărată slugă a noastră *Dumitru* fiul *Crăstei Buhuș* nepot *Patrășcului*, strănepot *Măricăi* și lui *Bran* și răstrănepot *Costei* și *Jurjei Stravici* (milui-tu-ne-am noi spre el cu) a noastră milă și am dat și am întărit noi lui de la noi în a noastră țară în Moldova a lui dreaptă ocină și moșie din privilegiile de împărțală ce au avut bunii lui mai sus scriși de la înainlașul Petru voevod a patra parte din Crivești de la Strunga și a patra parte din seliștea Găureanii și a patra parte din *Răvăcani*, și a patra parte din *Hotcești*, ce-s în ținutul Romanului și a patra parte din satul *Gănești* ce-s în ținutul Carligăturii și din uric de împărțală, ce au avut bunii lui de la bătrînul Stefan Voevod, pe satul *Gănești*. Pentru acestea ea să-i fie lui de la noi cu toate veniturile; și într'acestea iarăși dăm și întărim mai sus scrisii slugii noastre lui Dumitru fiul lui Crăstea Buhuș a lui dreaptă ocină și cumpărătura tatalui său Cristei Buhuș din uric de cumpărătură ce au avut tatăl său Cristea Buhuș de la același Petru voevod din jumătatea aceluiași sat Crivești din cea din jos parte

a treia parte. și a treia parte din jumătate sat Găurenii și a treia parte din jumătate sat Răvăcanii și a patra parte din Hotcești, ce-i este cumpăratură lui Cristea Buhuș de la *Ilea* biv parcalab. și de la fraatele său Udrea și Ion fii Marinei și de la nepoții lor Toader și fratele său Costin și Ionașco și surorile lor Sofica și Nastasia fii Voicăi fata Marinei, toți nepoți Nastei din același uric de împărțală. ce au avut bunii lor de la înaintașul Petru Voevod. pentru aceia ca să-i fie lui și de la noi cu toate veniturile. și într'acestea iarăși au venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri Moldovenеști boeri Lucuci și frații săi Dumitru și Vasileși surorile lor Sofica și Nastasia fii Anghelinei Alboae, nepoții lui Patrașco, strănepoți Măricăi și lui Bran și răstră-nepoți Costei și lui Jurj Stravici și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din același de mai sus scris uric ce l'au avut bunii lor de împărțală de la înaintașul Petru Voevod din jumătate sat din cea de sus parte din același sat din Crivești a patra parte și cu loc de heleșeu și de moară în apa Criveștilor și a patra parte din Găurenii. și a patra parte din jumătate sat din Răvăcanii, și a patra parte din jumătate sat din Hotcești ce le este lor de moșie și a patra parte din cea jumătate din Hotcești ce le-a fost lor cumpăratură de la *Udrea stolnicul* fiul Marinei nepot Nastei, aceia au vândut Nastasiei Doamna lui Cărăiman paharnic și fiului ei Dumitru Buhuș drept 700 taleri de argint și au plătit lor deplin toți acei de mai sus scriși bani 700 taleri de argint (în mâinile lui Lucuci) și a fraților lui Dumitru și Vasile de la *Ștefco Urmean* negustor din Liov pentru oare care închisoare ce l-a învaluit și a izbăvit pe fratele lor Lucuci din temnița de lanțuri și nimene din rudele lor nu s'au aflat ca să plătească capul (și să scoată pe)fratele lor Lucuci din temnița din lanțuri, ci din contra s'au aflat doamna Nas-

tasia și fiul ei Dumitru Buhuș și au plătit lor capetele. Pentru aceia ca să le fie lor și de la noi cu toate veniturile. Iar întru acestea s'a sculat Doamna Nastasia de a ei bună voe și a dat toate acele de mai sus scrise părți de ocină ce dânsa a cumpărat fiului său Dumitru Buhuș deosebi de alți copii ai ei. Pentru aceia toate acele scrise părți de ocină, ca să-i fie și de la noi slugii noastre mai sus scrisului Dumitru Buhuș uric și ocină și întărire cu toate veniturile lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și la tot neamul lui ce i se va alege mai de aproape nerușeit lui nici odănoară în veci. Iar hotarul celor de mai sus scrise părți de ocină să fie (pe de toate părțile) cum se va alege din tot locul cât este de folosință, iar despre alalte laturi să fie din toate laturile pe ale sale vechi hotare pe unde din veac a umblat. și într'aceste iarăși dăm și întărim slugii noastre lui Dumitru Buhuș ai lui drepți robi țigani. ce-i are de moșie și de cumpăratură anume Hogeia fiul Simzei ce i l'a plătit Doamna Nastasia de la Miron Romășcel și a dat pe el un cal drept 70 taleri și Precop și Ghiorghii fiii Hogi și Drumaș și sora lui Solomia copii Siuzii. din uric ce au avut bunul lor de la înaintașul Petru Voevod; și într'aceste iarăși dăm și întărim pe un țigan anume Oprea și pe fiul său Gheorghe și pe femeia lui Gheorghe anume Agafia și copii lor Cristina și Grăpina și Mărina ce i-a plătit pe ei doamna Nastasia..... când au voit să-l spânzure pe nenorocitul Oprea în piața mărunțurilor unii din șerbii lui, și iarăși îi întărim doamnei Nastasiei și fiului ei Dumitru Buhuș pe o țigancă anume Nastasia fata lui Toader țigan fiul lui Pascu.... cu Marica, cu o țigancă a lui Ion Bucioc bătrânul, și a plătit partea lui Bucioc pentru țigancă lui ce i s'a venit jumătate în partea lui... Pentru aceia ca să-i fie lui și de la noi.... Iar la aceasta este credința domniei noastre de mai sus scrisa Noi Io

Costantin Moghila voevod și credința boerilor noștri. credința jupânului *Nistor Ureache* marele dvornic al țării de jos, și credința jupânului *Petrașco* marele dvornic al țării de sus, credința jupânului *Ghi(orgh) și Ion* parcalabi de Hotin, credința jupânului *Isac Balica* hatman și parcalab Sucevei, credința jupânului *Vicol* și *Stanislav* parcalabi de Neamț, credința jupârului *Manole* parcalab de Roman, credința jupânului *Dumitrachi Chiriță* postelnic, credința jupânului *Ghiorghe* spatar, credința jupânului *Vasile Lozenski* paharnic. credința jupânului *Nicoar Prăjăscul* visternic, credința jupânului *Vorontar* comis, și credința tuturor boerilor noștri Moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață și domnie cine va fi domn din frații noștri sau din copii noștri, sau din neamul nostru, sau pe ori care D-zeu îl va alege să fie domn în al nostru pământ al Moldaviei. acela să nu-i strice a noastră întărire, ci mai vârtos să-i dea și să-i întărească, căci că îi este lui dreaptă ocina și moșie și cumpăratură pe a lui drepti și adevărați bani. Iar spre mai mare tărie și putere a tot ce s'a scris mai sus. poruncit-am la al nostru credincios și însemnat boer pan *Lupul Stroici* marele logofăt să scrie și a noastră pecete să o acăte de această carte a noastră.

a scris *Arsenie Nebojatco*, în Iași la anul 7117 luna Iulie 14 zile.

Io Costantin Moghila Voevod.

N O T E

1. Originalul pergament; proprietatea d-lui Robert Mille (Surete și Izvoade VIII, 669). are pecete mare atârnată cu șnur în 2 vițe: roș și albastru. Se citește: *мастию бжїею Іоу Костантинъ Могїла воевода господаръ земли Мол-*

давскои. Cap de bou, steaua, Soarele și țuna. Diametrul peceții este 0m.08.

2) *Nume de persoane*: Dumitru Buhuș, Cristea Buhuș, Patrașco Buhuș, Mărica, Bran, Coste și Jurj Stravici Ilea parcalab, Udrea stolnicel, Ion. Mărina, Toader, Costin, Ionașco, Sofica, Nastasia, Voica, Nastea, Lucuci, Dumitru, Vasile, Anghelina Alboaea, Caraiman ceașnic.

3) *Nume de locuri*: Crivești supt Strunga, Găureni, Răvăcani, Hotcești, Gănești, Roman (ținul) Cărligătura (ținut).

4) *Dumitru Buhuș*. Uricul nostru lămurește filiațiunea Bohușeștilor cu Straviceștii din secl. al XIV-le și XV-le. Strămoașa lui Dumitru Buhuș e *Mărica Bran*, despre care vorbește uricul din 7053 (Surete și Izvoade I, 385).

În 1545 April 4, surorile *Mărica Bran* și *Mărina Petrimăneasa* își împart moșiile astfel: *Mărica Bran* a luat jumătate *Crivești* și jumătate *Răvăcani* și satul *Găureni*, iar *Mărina Petrimăneasa* a luat jumătate *Crivești* și satul *Hotcești* cu *vecini* (сѣсиди). În partea *Măricăi Bran* i se mai vin și acești 7 țigani robi: *Radul*, *Neaga* și *Mărina* copii *Dadului* și *Cătrinei*, *Joa* și *Simza* copii *Stanei*, *Dragna* fata *Radului* și *Simion* fiul *Neagăi*.

În 1581 Mai 8 urmașii acestor 2 surori își împart iarăși averile. *Mărica Bran* fiind, se vede, soră mai mare, în 1581 își împart moșiile nepoții ei, și anume: *Ionașco*, *Buhuș*, *Ana* și *Anghelina*, copii lui *Patrașco Bran*, nepoții *Măricăi Bran*, iar *Mărina Petrimăneasa* are de feciori pe *Ion*, *Ilea*, *Udrea* și *Voica*.

În 1545 surorile *Marica Bran* și *Marina Petrimăneasa* stăpâneau aceste sate: *Crivești* (intreg), *Găureni* (intreg), *Hotceștii* (intreg) cu *vecini* și *jumătate din Răvăcani*. În 1581 urmașii mai posedau pe lângă aceste sate și *Pietrișul*, *Hăsnășenii* (jumătate), *Chicera* (jumătate). (Surete și Izvoade II, 110).

Uricul lui Iancul Sasul nu lămurește felul împărțirii,

eum însă ni se dă numărul copiilor, urmează că împărțirea s'a făcut după obiceiul pământului. Actul nostru din 1609 ne va lămuri în aceasta.

Dumitru Buhuș zice că are *dreaptă ocină și moșie*, adică moștenire în linie dreaptă câte un *sfert* din satele *Crivești. Găureni. Răvăcani, Hotcești și Gănești*. Impărțala s'a făcut supt Petru Vodă (recte supt Iancul Sasul) pentru primele 4 moșii, și supt Stefan Vodă pentru *Gănești*: Și în adevăr Patrașco Bran, ficiorul Maricăi Bran are 4 copii : *Ionașco. Buhuș (Cristea), Ana și Anghelina*. Deci Dumitru Buhuș fiul lui Cristea Buhuș, moștenea a patra parte din *Crivești* (jumătate) *Găureni* (intreg) *Răvăcani* (jumătate); nu știm însă și felul moșteniri lui în *Hotcești*, venit în partea Mărinei Petrimăneasa, și în satul *Gănești*, probabil venit în partea tatălui său Cristea pe cale indirectă.

Tot odată Dumitru Buhuș mai stăpânea prin moștenire de la tatăl său Cristea Buhuș, care cumpăraseră de la celelalte neamuri ale lui, următoarele părți: *a treia parte* din jumătatea din jos a satului *Crivești*, *a treia parte* din jumătatea satului *Găureni*, *a treia parte* din jumătatea satului *Răvăcani*, și *a patra parte* din *Hotcești*, pe care Cristea Buhuș le-a fost cumpărat de la urmașii Mărinei Petrimăneasa, și anume *Ilea* biv parcalab. *Udrea* și *Ion* și dela nepoții lor de soră *Toader, Costin, Ionașco, Sofica* și *Nastasia* ficiorii *Voicăi*.

În același timp alte neamuri ale lui Buhuș: *Lucuci, Dumitru, Vasile, Nastasia* ficiorii *Anghelinei Alboae*, nepoții lui Patrașco Bran vând mamei lui Dumitru Buhuș *Nastasi*-ei, căsătorită a doua oară cu Caraiman paharnicul, aceste sate: *a patra parte* din *Crivești* (jumătate), *a patra parte* din *Găureni*, *a patra parte* pînă *Răvăcani* (jumătate), și *a patra parte* din *Hotcești* (jumătate) care i-a fost de moșie și altă *a patra parte* din *Hotcești* de cumpărătură de la *Udrea*.

Urmează dar că Dumitru Buhuș stăpânea în 1609 aceste părți :

1) *Crivești* = $\frac{1}{4}$ (moșie) + $\frac{1}{3} \times \frac{1}{2}$ + $\frac{1}{4} \times \frac{1}{2}$. În 1632 va stăpâni tot satul.

2) *Găureni* = $\frac{1}{4}$ (moșie) + $\frac{1}{3} \times \frac{1}{2}$ + $\frac{1}{4}$. În 1632 va stăpâni tot satul.

3) *Răvăcani* = $\frac{1}{4}$ (moșie) + $\frac{1}{3} \times \frac{1}{2}$ + $\frac{1}{4} \times \frac{1}{2}$. În 1632 va stăpâni întreg satul.

4) *Holcești* = $\frac{1}{4}$ (moșie) + $\frac{1}{4}$ + $\frac{1}{4} \times \frac{1}{2}$ + $\frac{1}{4} \times \frac{1}{2}$; În 1632 va stăpâni tot satul.

5) *Găneștii*. = $\frac{1}{4}$; în 1632 nu mai erau în stăpânirea lui.

Ceia ce începuse tatăl seu Cristea Buhuș și apoi mama sa *Nastasia* fiul a dus-o la capăt, îngrămădind în mână sa în curs de 23 de ani 36 sate din 5 câte avea la început.

5. *Spîța Buhuș. Marușca*, mama *Nastei*, trăește sub Ștefan cel Mare. *Nastea* are 2 fete: *Mărica Bran* și *Mărina Petrimăneasa*.

Mărica Bran a avut pe *Patrașco Bran*; *Patrașco Bran* a avut 4 copii: *Ionașco*, *Buhuș* (Cristea), *Ana*, și *Anghelina*. Pe *Anghelina* au ținut-o Albul și are acești fii: *Lucuci*, *Dumitru*, *Vasile*, *Nastasia*. Cristea Buhuș a ținut în căsătorie pe *Nastasia* și are de fiior pe *Dumitru Buhuș* mama lui s'a măritat a doua oară cu *Carain* un paharnic

Mărina Petrimăneasa are pe *Udrea stolnicelul*, *Ion*, *Ilea parcalab* și pe *Voica*, care la rândul ei are acești copii *Toader*, *Costin*, *Ionașco*, *Sofica*, *Nastasia*.

Cu aceste nume legăm familia *Stravici* de la 1352; cu *Buhuștii* până la 1632, deci 280 de ani, cam 9 generațiuni dovedite prin documente.

6) *Vânzări de moșii*. Uricul nostru stăruie asupra motivului, care au făcut pe verii primari ai lui D. Buhuș să-și vâuză moșiile către mătușa lor *Nastasia*. *Lucuci* fiul An-

ghelinei Alboae căzuse la ocnă, și stătea în temniță în lanțuri. Pricina acestei închisori nu ne-o arată documentul. Cum în vremea veche ori ce greșală se putea răscumpăra, adică se plătea, Lucuci s'a așt plat. ca frații lui Dumitru și Vasile să-i plătească capul. De-a surda i-a fost așteptarea. căci ei nu puteau scoate 70 taleri să plătească și să-l scape. Atunci s'a găsit Nastasia Cărăimăneasa mama lui D. Buhuș, și mătușă prin căsătorie lui Lucoci, care bine voește și plătește prin *Stețco Armeanul*, neguțitor din Liov, cu 700 taleri și în schimb ia părțile lor de moșie, care apoi le dă numai lui D. Buhuș.

7) *Țigani robi*. Mărica Bran moștenise și 7 țigani robi în 1545. Intre acei țigani e *Simza* copila *Stanei*. În 1609 se pomenește de acești urmași ai Simzei: *Hogea* pentru care s'a dat un cal bun lui Romașcel drept 70 taleri, *Drumaș* și *Solomia*; iar *Hogea* are de ficiori pe *Gheorghii* și *Ericop*. Iată 3 generațiuni de țigani robi din tată în fiu în familia Bran-Buhuș.

Alt țigan e *Oprea*, care are de ficior pe *Gheorghe* căsătorit cu *Agafia*, iar de nepoți pe *Cristina*, *Grăpina*, și *Mărica*. Arătarile documentului nostru sunt interesante aici, regretăm că tocmai aici pergamentul e foarte ros și rupt. Din cele arătate se înțelege că pe *Oprea* era să-l spânzure niște oameni *vecini* de ai Nastasiei de pe moșie tocmai în piața mărunțușurilor (8 краснѣкѣи товар), când vine Nastasia Cărăimăneasa să-l răscumpere pe el și cu toți ai lui. Iar pe alți țigani Nastasia lui Toader a Pascului se vorbește că a făcut'o schimb cu alți țigani a lui Bucioe bătrânul cu Mărica.

56. Document din 7138 Aug. 18. Iași.

Sumar: Cartea lui Moise Moghilă Voievod, către Vasile Banul dvornic de gloată și la șoltuzul cu pargării de Târgul Frumos, cum și la preuți și alte fete pentru alegerea hotarului seliștei Avrămeștilor, a lui Tanase biv dvornic.

† Иъ Мѹиси Могила воєвода. Бжю Млстїю гсн-дръ земли Молдавскон. пишем гсдвми слугам нашим

Басиліе Банѣа дворник глотнїи, и Иѡнашко ап, ѡт ку-
дрецї, и Глигорїе казкуа вис, ѡт там, Кирилѣз казкуа
тиж, и тиж сценики ѡт трѡг краснїи, и шолтѡзом, и
прѣгар, и люди стари, Басилїе, и Никифор, и Иѡнашко
бнѣ шолтѡвз, дѣкѣз вец, ведѣк картѣк домнїи мѣле, сѣ
левц, а мѣрѡце ѡпрѡвнїз ку слуга домнїи мѣле, че гасте
ман сѣс скрис, Басилїе Банѡа, че аѡ фост ворник, сѣ фа-
чец хотар, селищен Аврѣмешилор, а слѡцен домнїи мѣле,
Тѣнасїе че аѡ фост ворник, пре ѣнде ва фїи фост де вак,
кумѡи спѡи ши дирѣселе, че арѣ де ла Алѣксандрѡв водѣ
де дарѣ, прѣнтрѡв а аѡ дирѣптѣз сѣѣжѣз, ши де ла дом-
нїа мѣк де жнтѣрїтѡрѣз ши сѣ пѡнец стѣлѣпи, а тот ло-
куа деспрѣ алтѣ хотарѣз ден сѣмне ѡн сѣмне, ши сѣ фа-
чец скрисори ѡн сѣмнеле а тот хотарѡа, кѡм вец аѣла
ман ку дирѣптѡа, ку сѣфлетеле воастрѣ, ши сѣ авец а
скрїе ѡнї мѣртѡрїе, де тот лѡкрѣла, ка сѣн фачем ши
ѡрик де ла домнїа мѣк, ачаста вѣ скрїем, и нак не вѣ-
чиннїте, (și alfel să nu faceți).

8 Іѣсѣ (In Iași) лт. (la anul) †зрїи, Яѡ, иї.

Но Моѡси Могила воѡвода Добренкѣа.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Albert Daniel, Iași (Surete și Izvoade VIII, 721): are pecete mică în ceară aplicată pe hârtie, se citește: † Иѡ моѡсен Могила воѡвода, cap de bou.

2) *Alegerea hotarului.* Tanasă ce au fost vornic cere de la domn să i se aleagă hotarele moșiei sale Avrămeștii, după diresele ce are de la Alexandru vodă. Domnul rânduiește următoarele fețe ca să meargă să aleagă hotarale:

1) Vornicul de gloată. *Vasile Banul* căci din vechi una din atribuțiunile principale ale vornicilor de poartă era *hotărnicia* moșiilor și a locurilor de casă; această instituție a vornicilor de gloată, ziși în același timp și *vornici de poartă*, căci își avea diregătoria lor la poarta curții domnești din Iași, pe care o au în peceteile lor de după vremuri, zisă *Pecetea porții gospod*, a mers crescând în vază, căci în secl. al XVII-lea îi vedem figurând între boerii de divan, ca unii ce direct erau chemați a judeca și adeveri pricinile de proprietate.

2) *Preoții* din Târgul Frumos fără a le arăta numele, ceia ce arată că puteau lua parte unul sau mai mulți sau chiar to i. Cum hotarnicii luau adesa pe sufletele lor „cum veți afla mai cu direptul cu *sufletele voastre*“, zice cartea domnească, preoți erau cei chemați ca să fie crezuți pe mărturia lor.

3) *Șoltuzul cu pârgarii* Orașele și târgurile aveau o administrație locală, cunoscută sub numele de *șoltuz* și *pârgari*. Intre alte atribuții ale lor era și aceea de a adeveri măsoșițele de hotară, ca cei întâi funcționari comunali, a căror atestare servea drept dovadă.

4) *Micii slujbași de țară*. cunoscuți mai apoi ca *mazili*; ei aveau toldeauna precădere în serviciile obștești și domnia recurgea la ei în diferite alte slujbe de cât aceea ce-i arata numele. Așa *aprodul* era omul domnesc, care chema pe impricinați la judecată; lui i se plătea adesa ciubote roșii pentru osteneala lui. Aici vedem că *aprodul* ia parte la măsurătoare, atestând exactitatea măsurilor și a semnelor. Tot asemenea și *visterniceii*, care pe lângă indatoririle lor fîscale, puteau să asiste la măsurătoare, adevărind semnele și măsurile.

5) *Oameni bătrâni (stari)*. Nu arare ori în documentele vechi găsim că se ia mărturia a oameni buni și bătrâni, megieși le prin prejur (вколнні мѣжиташн). De fapt

crediința bătrânilor era cu precădere luată în samă, ca oameni cari nu voiau să-și încarce sufletul cu păcate, ca al mărturiei false, de aceia foarte adesa se arăta chiar și vrista bătrânilor aduși de marturi.

Cu aceste garanții se urma apoi la alegerea hotarelor, căci domnia ținea ca să se facă cum a fi mai cu dreptul, simțul dreptății aflându-și cale în trebile obștești plecând de sus în jos

6) *Dires de dare și de întăritură.* Cel ce primea de la domnie un dar de pământ sau alte venituri pentru servicii aduse domniei ori țării, știrbea prin acest dar o parte din venitul real al domniei. În asemenea caz trebuia pentru ca *darea* să fie valabilă și supt alt domn, acesta să-i recunoască darea ca bună: altfel *privilegiul* acordat de domnul înaintaș se strică de domnul următor, nevoind să și imputineze veniturile sale în natură. Așa în cazul de față Tanasă dvornicul căpătând de la Alexandru vodă o milă de pământ în hotarul Avrămeștilor, lângă Târgul Frumos, simte nevoie a i se întări dania și de Moisi Moghilă, care trimete să i-o și hotărnicască „pre unde au fost din veac hotarale.”

Când domnul era chemat a întări o cumpăratură făcută pe bani drepti, iar nu în schimbul unei slujbe aduse domniei, el se mărginea a zice *dăm și întărim*, (дали и потврдили) adică privilegiul domnului cuprindea pe amândouă de o dată, căci se întărea pe vecie (*uric*) cumpărătura făcută pe bani curați, amintind numai dreptul implicit al Domnului asupra întregului pământ, chiar asupra aceluia care de drept și de fond era proprietate particulară.

57. Document din 7138 Aug. 18. Iași.

Sumar: Moisi Moghilă Vodă întărește lui Ionașco biv. dvornic moșia Avrămești, dăruită lui de Alexandru Radu Vodă, din hotarul târgului Frumos.

Иво Моиси Могила воевода. Ежю маетю гспдрз

Земли Молдавскон. шж(е) тот истинїи наш | вѣрнїи слуга
Тѣнасїе бив дворник. служил прѣжде иншїи сто по-
чивши гспдрѣ. създа | служил и гспдвми. и земли на-
шей, тѣм ради іако увидѣвше правою и вѣрною его
служев. жаловали | есми. и дали и потврдили есми на
его правою и ннѣ (sic) ѡт привилїе что имал за даанїе |
и за милованїе ѡт Алѣѣандрѣ воевода. снз Радѣла
воевода. єдна селище на имѣ Яврѣмѣшим | и сѣ мѣсто
за стави. что тоє. селище. било прислушно кѣ ѡколо
Трѣг Краснїи. и сѣ || мѣсто за пасик в рѣдѣ. Пригорѣ-
нилови. и сѣ мѣсто за сѣножати на потока Гочилови
даж(е) пото || ка Гирѣка. и сѣ мѣсто за став в потоцѣ
Гирѣка и в потоцѣ Покришолова. и сѣ вес | приход.
тѣм ради. како да єст и ѡт гспдвми правое и даанїе и пот-
врждєнїе. сѣсѣт | нашєму вишписанному Тѣнасїе бив двор-
ник. тоє вишреченное селище на имѣ Яврѣ | мѣшим. ѡт во-
лост крѣпкѣтѣрскон. сѣ взєтѣм доходом. непорѣшенно ни-
колиже на вѣки. и ин да с(ѣ) | не вмїшает.

Сам гспднѣ велѣл.

Ѱ Ис. влто. ѣзри. Яв. нї,

Іѡ Моисї Могила Воевода.

Добренкѣл.

Traducere

Io Moise Moghila Voevod den a lui Dumnezeu
milă domn țării Moldaviei, iată această adevărată
a noastră credincioasă slugă *Tănasie ce a fost
dvornic* a slujit înainte altor sfinți răposați domni,
iar acum slujește și domniei mele și pământului
nostru. Pentru aceia iată văzând a lui dreaptă și

cu credința slujbă miluitu-ne-am noi spre el și am dat și am întărit noi pe a lui dreaptă ocină din privilegiul ce l'a avut de danie și de miluire de la Alexandru voevod fiul Radului voevod, o seliște a-nume *Avrămești* și cu loc de heleșteu, *care acea seliște a fost ascultătoare de ocolul Târgului Frumos*, și un loc de prisacă în *rediul Prigorenilor*, și cu loc de fânaț la apa *Socilor*, până în apa *Sirbca* și cu loc de heleșteu în apa *Sirbca* și în apa *Pocrișului*. și cu tot venitul. Pentr'aceia ca să-i fie și de la domnia mea dreaptă danje și întărire slugei noastre de mai sus scrisă lui Tanasie biv dvornic acea de mai sus scrisă seliște a-nume *Avrămeștii* din ținutul *Carligătorei*, cu toate veniturile nerușeită nici odanaoară în veci. și altul să nu se amestece.

Insuși Domnul a poroncit.

In Iași la anul 7138 Aug. 18.

Io Meisi Moghila voevod

Dobrencul.

N O T E

1) Originalul hârtie. acta Albert Daniel, Iași, (Surete și Izvoade VIII. 722), are pecete de ceară aplicată pe hârtie romboidală, Se cetește: † Іw Мовсню могола воєвода господар земли Молдавскон. cap de bou, coronă deasupra, steaua între coarne, sabia și buzduganul. soarele și luna.

2) Actul acesta a fost semnat întâiu, după care a urmat cartea domnească de hotărnicie, adusă mai sus.

3) Vornicii de poartă fiind chemați a sluji interesele *gloatei*, a norodului. serviciile lor erau nu numai cu referință la domn (сзда служил и гспдвмн), ci mai ales la țară (и земли нашии); de aceia uricul de întăritură le amintește pe amândouă.

58. Document din 7138 Dec. 11, Iași.

Sumar: Alexandru Radu Vodă și înfărește lui Tănase dvornicul de gloată satul Avrămeștii, ascultător de ocolul Târgului Frumos, legând dania cu mare blăstem.

† Иъ Александръ воевода. снз поконнаг(о) Радѣа Воевода вжѣю мастію г(о)сп(о)дрз земли Молдавскон. вж(ѣ) гедвми прѡмѣтивихомскѣ | и дадохом и помывахом волѣрин гедвми вѣрніи. Тъ насіе дворник глотніи. сз една селище наимѣ Аврѣмѣщїи ѡт нашего | хотар трзг красїи что вѣш прислѣшно кз школ трзга. что ест оу власт Кхрлигхтѣрскон. ради его правою и вѣрною служев что ѡн | послужил. стопочившаго родителе гедвми. Радѣа воевода. и иних прѣднїи гспдрн прѣжде бивше нас, сзда служил и гедвми | и земли наш право и вѣрно. тѣм мы видѣвше его правою и вѣрною служев, жаловали есмы его свобною наш мастію | и дали и помывали есмы ег(о) свобною наш мастію. ѡт нас ѣ нашей земли Молдавскон. сз тот село вишпрѣдреченнїи Аврѣмѣщїи | сз мѣст за стави ѣ потоцѣ Покришова. и сз мѣсто за насик ѣ рѣд Пригорѣнїилови. и сз мѣст за сеножати на потока Гочилови. даждо потока Гирѣка. и сз мѣст за стави на потоцѣ Гирѣка. и сз вес приход. тѣм ради тот село вишписан. іако да | вздет ѡт гедвми права ѡтннѣ. и дѣдннѣ. и даанїе и мыванїе и оурик и потворжденїе. сз вѣсѣм доходом. волѣрин гедвми виш | писан Тъ насіе дворник. емѣ и дѣтем. его. непорущенно николиж на вѣки. а по нашем животе и гспдрѡванїе. || кто вздет гспдрз ѡт дѣтих наших. или ѡт нашего рода. или пак взд кого Гъ Бъ изберет гспдрѣм биты нашей земли Молдавскон, тот би | ему непорущил сіа

нашег(о) дааніе и мавданіе. нх длеби дал и оукрѣпи
сіа нашего дааніе и мавданіе. за что ест ему | права даа-
ніе и мавданіе. а кто с покѣсит. сказити или разорити
сіа нашего дааніе и мавданіе. тх да ест прокляѣт. | и трз-
кляѣт ѡт Га Ба сзтворшаго Нбо и земле. и ѡт прчста
ег(о) мтрз и ѡт тін. стых ѡцз еже вз нікін. и ѡт д
іѡг | и ѡт вї врзховних апостол. и ѡт вєскх стых еж
вєс угодинше. и да пожрѣт его земле іакож(є), даѣтан
и Авирон. и да имает | част сз Ісда. и сз трзкляѣтом
Арїа. и сз иними невѣрними жидовѣ. вз безконченїа
вѣки и мзки амин.

Слава Господи велика.

в Ис ват ± зри. мєца дек. аї.

Іѡ Александрѡс Коскода.

Мзкжк.

Traducere

Io Alexandru voevod, fiul răposatului Radul
Voevod, din a lui Dumnezeu mila domn țării Mol-
dăviei, iată domnia mea milostivitu-m'am și am dat
și am miluit pe boiarinul domniei mele credinciosul
Tănăsie dvornic de gloată. cu o seliște anume *A-
vrămeștii* din al nostru hoțar al Târgului Frumos,
care a fost ascultător de ocolul târgului, ce este
în ținutul Cărligaturii, pentru a lui cu dreaptă și
cu credință slujbă, ce dânsul a slujit sfânt răpo-
satului părintelui domniei mele Radul voevod și al-
tor înaintași domni, ce au fost înaintea noastră,
iar acum slujește domniei mele și pământului no-
stru cu dreptate și cu credință. Pentru aceea văzând
noi a lui dreaptă și cu credință slujbă miluitu-ne-am
noi spre el cu osebita noastră mila și am dat și

am miluit noi pre el cu osebita noastră milă de la noi în pământul nostru al Moldaviei, cu acel sat mai sus zis Avameştii, cu loc de heleşteu în apa *Pocrişului* şi cu loc de prisacă în *rădiul Prigo-renilor*, şi cu loc de înaţ în apa Socilor, până în apa *Sîrbca*, şi cu loc de heleşteu în apa *Sîrbca* şi cu tot venitul; Pentr'aceia acel sat de mai sus scris să fie de la domnia mea dreaptă ocină şi moşie şi daanie şi miluire şi uric şi întăritură cu tot venitul boerului domnii mele mai sus scris lui Tanasie dvornic, lui şi copiilor lui neruşăit nici odănoară în veci. Iar după a noastră viaţă şi domnie cine va fi domn din copiii noştri sau din al nostru neam, sau chiar pe oricare altul îl va alege Domnul Dumnezeu să fie domn în al nostru pământ al Moldaviei, acela să nu-i strice această a noastră danie şi miluire, ci mai vârtos să-i dea şi să-i întărească această danie şi miluire, căci că îi este lui dreaptă danie şi miluire. Iar cine s'ar ispiti să strice sau să radă această a noastră danie şi miluire, acela să fie procleat şi trecleat de Domnul Dumnezeu făcătorul cerului şi al pământului şi de preacurata lui maică şi de 318 sfinţi părinţi, cari au fost în Niceia, şi de 4 evanghelişti şi de 12 fruntaşi apostoli, şi de toţi sfinţii cari lui Dumnezeu bine i-au plăcut, şi să-l înghită pre el pământul ca pre *Daf-ton* şi pre *Aviron*, şi să aibă parte cu Iuda şi cu trecleatul Arie şi cu alţi necredincioşi jidovi întru nesfârşitul veacului în veci amin,

Insuş Domnul a poroncit.

În Iaşi la anul 7138 luna Dec. 11.

Io Alexandru voevod.

Mânjea.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta Albert Daniel (Surete şi Izvoade VIII, 725). Pecete în ceară aplicată pe hârtie rom

boidală. Se cetește : † Іу АЛЕКСАНДРОС ВОЕВОД. СНЪ РАДЪА
ВОДЪ ГСПОРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. Cap de bou, corona dea-
supra, stea, sabie, buzdugan, soare și lună.

2) *Nume de persoane*: Tanase dvornic gloatei.

3) *Nume de locuri*: Avrămeștii, Târgul Frumos, apa Pocișului, râdiul Prigorenilor, apa Socilor. Sirbea

4) *Danii Domnești*: Tânase vornic de poartă slujise cu credință supt Radul vodă, și slujise și sub Alexandru Vodă fiul lui Radu. Domnul crezu de cuviință ca răsplată acestor slujbe să-i dea o parte de pământ din seliștea A. vrămești, care până atunci făcea parte din ocolul Târgului Frumos. De unde până în 1629 Dec. 11, Domnia prin slujbașii săi din Târgul Frumos se folosea de toate veniturile safului Avrămești, Alexandru Radu Vodă le dă prin danie lui Tanasă vornic de gloată ca el să se folosască de toate acele venituri, care constau: din *iazuri* în apa Pociș și Sârbea, din *prisăci* la râdiul Prigorenilor, din *fânețe* pe apa Sârbea și Socilor. Enumerarea făcută naturei veniturilor ne desvălește implicit și natura folosinței terenului: din iazuri se vâna *peștele*, care constituia hrana principală pe atunci; ceara și mierea aveau căutare prin stupi, cu fânețele hrăneau vitele multe; nici o urmă de venituri de pe grâne sau mălaiu, ceea ce arată că era prea puțin cultivat. Dania Domnului Alexandru vodă constituia pentru Tanasă dvornicul titlul de ocină, *moșie*, *daanie*, *milă*, *uric* și *întărire*, adică cu mila și dania ce a făcut Domnul cu Avrămeștii, se întărește de domn pentru totdeauna ca să constituie pentru Tanasă dvornicul dreaptă ocină și moșie cu dreptul de a fi lăsată la urmași. În acest scop se legă dania cu mare blăstăm.

5) *Carte de blăstăm*. În cancelaria secl. al XV—XVIII blăstămul făcea parte integrantă din uric fiind pus la urmă. De obicei la actele de vânzări și cumpărări Domnul lega pe urmașii săi cu câteva cuvinte generale pentru a nu

strica întăritura lui, un fel de *poftire*: iar nu *legare*. Numai la danii mari către mănăstiri sau particulari se obișnuia a se pune blăstemul mare, a cărui cuprins era 1) cu *afurisenia* din partea lui Dumnezeu făcătorul cerului și al pământului. 2) apoi din partea *Precistei* 3) din partea celor 318 părinți, care au fost la primul sinod ecumenic din Nicea, unde s'au condamnat învățăturile lui *Arie*.

Numele lui *Arie* a străbătut creștinătatea și de aceia furia Dumnezeiască scoborâtă asupra lui—că și-a vărsat mațele în ziua condamnării lui—a fost luată drept pildă vie de atotputernicia lui D-zeu față cu ereticii săi. Pentru scriitorii noștri mai mici, dieci rurali, care nu prea știau slavonește, formularul cu cei 318 oteți era așa de necesar de pus la urma ori cărui zapis de vânzare, că nu arareori găsim această frază „și de cei 318 oteți, care au fost eje vă Nicheea cetate“. 4) *afurisenia* din partea celor 4 evangheliști, 5) a celor 12 apostoli, sau a căpiteniilor lor, *Petru* și *Pavel*, 6) a tuturor sfinților, 7) *Dafton* și *Aviron* pe care pământul i-au inghițit de vii, din cauza împotrivirii lor contra lui *Aaron*. 8) *Iuda* Iscariot, care iar e prototipul blăstemului în creștinism. *Iuda* vânzând pe *Crstos* cu 30 de arginți s'a spânzurat de păcat, și sufletul lui s'a dus în iad, tocmai când *Hristos* golise Iadul de toți cei adormiți de la *Adam*. și astfel fiind el cel dintăiu zăcaș al iadului, el a ajuns a fi talpa Iadului, *Scaraoțki* (*Iscariotski*).

În secol. al XVIII-lea cărțile de blăstăm se vor desprinde din cuprinsul uricelor și vor forma cărți deosebite date de Episcopi și Mitropoliți după anumite formulare.

59. Document din 7139 Noemb. 1, Hârlău.

Smar: *Moisi Moghilă* Vodă judecă pricina dintre *Tanasă* biv *dvornic* glotnii și *Neașul* *dvornic* pentru un loc din hotarul satului *Avrămeștii*, anume *Prigoreni*, dând rămas pe *Neașul*, iar *Tânase* a pus ferăe în visteria domnească.

† Иъ Моиси Могила воевода. ежю мастію г(о)с-

п(о)д(а)ръ земли молдавской. вже прінде прѣд нами и прѣд всими нашими молдавскими | болѣри, великих и малих, слуга наш Тхнасіе быв дворник глотній, и тегал(и)гѣк за лице прѣд нами, съ болѣрен наш Нѣнюл дворник, | глотній, ради едно сзлище наимѣ Явръзмиціи, котора сзлище бѣше нан прѣжде право наш г(о)сп(о)д(а)рско прислушно къ школ | тръг красній, что тоа селище бѣше право дааніе и м(и)л(о)ваніе, савсѣк нашимъ вишписан Тхнасіе дворник, ѿт Ялѣжан | дрѣ снѣ Радѣла воевода, ради его правою савжебѣ, како онъ сказова прѣд нами, и нарѣденіе за висаѣженіе, на тоа | селище, а Нѣнюл реч прѣд г(о)сп(о)д(ст)в(а)ми, како ест емѣ право дааніе и м(и)л(о)ваніе, ѿт Ялѣжандрѣ воевода, пакіи на едно | мѣстѣ ѿ хотар селом Явръзмиціи, именем Пригорѣннн, и сказова прѣд нами и нарѣденіе за дааніе | и м(и)л(о)ваніе, и реч како бѣш село Пригорѣннн, таж(ѣ) гедвми, посокотихом, съ вес сзвѣт гедвми, и сзтвори | хом им едно лист гедвми, до савга наш Еасиліе Банѣла быв дворник, глотній да спрѣчет люди добріи, и старіи ѿткрѣснн | меціаш, да сзматрѣет съ своихъ душахъ како въздет нан правдо, тажъ они посокотили, и шбрѣтоше, и съ шол | тѣз и люди добріи ѿт тръг красній за рѣд Пригорѣннн, еже сзтвори Нѣнюл дворник, како бил село, аже бил там нѣкихъ | паснк, и един рѣд что имѣнова прегорѣннн, а село там не бил николиже, како онъ прінеси и лист ѿт Шола | тѣз, и ѿт люди добріи, ѿт тръгу красній, съ печат тръговскнн, писаеще и свѣдѣтельствоеще, како не бѣш село | Пригорѣннн нѣ више нѣкое рѣд съ паснки, тръговскнн, еже сѣк зовет Пригорѣннн, и ест за хотар село Явръзмици, тажъ гедвми

и съ вес съвет гсдвми. також свидѣхом. како ходет Пѣ-
нюл дворник. съ хитростіа и съ сло | ресно недо-
бает. а гсдвми възвѣхом тѣх нарѣденіе. таж Пѣнюл зо-
стал въ прѣд нами. и въ вес закон. а сазсѣк | наш Тх-
насіа бив дворник. ѡн справилсѣк. и поставил соби
ферзю. тоже въ сздѣк на прѣд да не имает маи те |
гати. а ни добивати. Пѣнюл дворник. на Тхнасіа двор-
ник. николиже на вѣки вѣчній. на аще върѣшет | сѣк нѣ-
когда нѣких нарѣденіе до Пѣнюл дворник. на того
лѣст да не вървет. нз да ѡрваецсѣк. и нак || да не въ-
дет прѣд сим листом гсдвми.

в Хзрлхѵ. лт. †сроѡ. Ноѡ. а.

Саам гсдвнз велѣа.

Іѡ Моиси Могила воєвода.

Иѡнашко.

Traducere

Io Moisi Moghila Voevod din mila lui Dumne-
zeu domn țării Moldaviei, iată ca au venit înaintea
noastră și înaintea tuturor alor noștri Moldovenesți
boeri, a mari și a mici, sluga noastră Tănasiе biv
dvornic de gloata. și s'a pârât de față înaintea noa-
stră. cu boiarinul nostru Neaniul dvornic glotnii.
pentru o seliște anume *Avrămeștii*, care seliște a fost
mai dinainte dreaptă a noastră domnească atârna-
toare de ocolul Targului Frumos, care acea seliște
foastă dreaptă danie și milă slugii noastre mai șus
scrisă lui *Tanasie dvornic* de la Alexandru Vodă fiul
Radului Vodă pentru a lui dreaptă slujbă, cum ei
ne-a arătat înaintea noastră și diresa de slujbă pen-
tru acea seliște. Iar Neaniul a zis înaintea domnii
mele cum este a lui dreaptă danie și milă de la

Alexandru Vodă iarăși pe un loc din hotarul satului Avrămeștii anume Prigoreni, și a arătat înaintea noastră și direse de danie și miluire și a zis cum a fost sat Prigoreni, astfel Domnia mea am socolit cu tot svalul domnesc și am făcut lor o carte domnească la sluga noastră Vasile Banul fost vornic de gloată, ca să strângă oameni buni și bătrâni megieșii ocolași să arate cu sufletele lor cum este mai cu dreptul: deci ei au socolit și au arătat și cu șoltuzul și cu oameni buni din Târgul Frumos despre râdiul Prigorenilor, pre care l'a făcut Neaniul dvornic, cum a fost sat; că au fost acolo niște prisăci și un râdiu care se numește Prigoreni, iar sat acolo n'a fost nici odată. Cum au adus și carte de la șoltuz și de la oameni buni din Târgul Frumos cu pecetea târgului scriind și mărturisind cum n'a fost sat Prigoreni, ci a fost un râdiu cu prisăcile târgoveților care se numește Prigoreni, și este în hotarul satului Avrămeștii; astfel și domnia mea și cu tot sfatul domniei mele, cum am văzut că umbla Neaniul dvornic cu hicleșug și cu gură nu cum se cade; iar domnia me am luat acele direse, iar Neaniul a rămas dinaintea noastră și din toată legea, (iar) sluga noastră Tănasiu biv dvornic s'a îndreptat și ș'a pus luiși ferăe, și deci de astăzi înainte să nu aibă a se mai păra, nici a dobândi Neaniul dvornic pe Tănasiu dvornic, nici odănoară în vecii vecilor.

Iar de se vor afla undeva niscaiva direse la Neaniul vornicul pe acel loc să nu se crează, ci să se rumpă, și altfel să nu fie înaintea acestei cărți a domniei mele.

Insuși Domnul a poruncit.

În Hârlău la anul 7139 Noembr. 1.

Io Moisi Moghilă Vodă

Ionașco.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta Albert Daniel, Iași (Surete și Izvoade VIII, 753). Pecete în ceară aplicată pe hârtie romboidală. Este și o traducere făcută în 1840 Mai 14 de Ioan Vladovici paharnic

2) *Nume de persoane* : Tanasie biv dvornic glotnii, Neaniul dvornic, Vasile Banul biv dvornic glotnii.

3) *Nume de locuri* : Avrămeștii. Prigoreanii.

4) *Afacerea* Neaniul dvornic de gloată cerea satul Prigoreniei, din trupul Avrămeștilor pe baza unei danii de la Alexandru Vodă. Tanase dvornic se împotrivi și zise că Prigoreniei n'au fost sat, ci un rădiu, cum și zice Alexandru Radu Vodă în dania ce face lui Tanasie vornic «și cu loc de prisăci în rădiul Prigorenilor (8 рѣд Пригорѣннлор). Pentru a se lămuri pricina se făcu carte domnească către Vasile Banul biv dvornic de gloată ca împreună cu oameni buni și bătrâni de prin prejur și cu șoltuzul Târgului Frumos să cerceteze dacă Prigoreniei au fost sat ori un loc de rădiu. Toți afirmă că acolo au fost o prisacă și un rădiu. care s'a numit Prigoreni, iar sat n'a fost (а село там не бил николнже). Domnul văzând cartea șoltuzului despre cercetarea la fața locului dă rămas pe Neaniul.

De altfel chiar numele *Prigorenilor* arată că era un loc pe deal, pe o colină, (при горѣ). Mai apoi se așeză acolo sat, ce a fost în stăpânirea lui N. Costin, unde și moare.

! *Necula!*

60. Document din 7139 April 8. Iași.

Sumar : Moisi Moghilă Vodă întărește lui Dumitru Buhuș visternic următoarele : o bucată de loc din hotarul Târgului Frumos despre Crivești, pentru 4 cai buni dați țării; a treia parte din a patra parte din Olășei pe Sacovăț, parte din Dumeni pe Prut, satul Văvătieștii (Bârleșii), și Hoteceștii supt Strunga.

(М)лстію бжію мы Іу Мовси Могила воевода
гсидрѣ земли Молдавской. знаменнито чиним исам лис-

том нашим, вѣкъмъ кто нанъ взрѣтъ, или чѣмъчи его слышитъ, вѣжъ тотъ истыніи вѣрніи волѣръ || наши Дѣмитръ Бѣхѣшъ вѣстѣрникъ, сѣвѣжилъ намъ право и вѣрно, тѣмъ мы видѣвши его праваа и вѣрна сѣвѣжко до насъ, жалоуемъ есмь его вѣсобною нашей мѣсти, даа и потвѣрдили || есмь его вѣтъ насъ ѣ наши земли Молдавскон, его правнѣхъ вѣтнни вѣтъ исписокъ, за дааніе и за сѣвѣженіе, и потомъ вѣкѣспленіе вѣтъ Миронъ Барноски воевода, и за потвѣрженіе вѣтъ Александръ || снѣ Радѣла воевода, и пакижъ за потвѣрженіе вѣтъ самого гспдѣви една вѣкѣто земли вѣтъ хотаръ тѣрѣгъ Красніи, ижъ естъ вѣтъкѣ Кривѣщи, и починажѣрѣсѣ таа вѣкѣто земли вѣтъ Могила копана, || вѣтъ хотаръ Плотѣнѣщи, на дорогою надъ горъ лѣсію, и вѣтъ толѣкъ просто черезъ Бахѣбецъ до дрѣгѣа Могила копана, а вѣтъ толѣкъ пакижъ до дрѣгѣа могилица просто черезъ Бахѣбецъ до горъ мѣнчелъ || и по верѣхъ мѣнчелъ до хотаръ костѣцини, а вѣтъ иннѣшѣхъ стороны по своимъ старамъ хотарѣ по кѣда изъ вѣкѣа ѣживали, вѣтъкѣ вѣсѣхъ иннѣшѣхъ сѣловѣ, что тоа вѣкѣто земли вѣтъ хотаръ тѣрѣгъ красніе || естъ емѣ праваа дааніе за вѣсѣженіе, и пакъ вѣкѣспленіе за что давалѣ томѣ гспдрѣ чѣтири кони добри, вѣчоловани за една сто и чѣтири десѣтъ ѣгѣи пѣкѣнѣзи добри, и тотѣи кони далѣкѣ вѣтъ || тѣрѣкѣа земскон, до чѣстѣтѣаго хѣна, тѣмъ ради како да естъ емѣ тоа вѣкѣто земли что вѣшѣпишемъ и вѣтъ насъ, сѣ вѣхѣемъ дохѣдомъ, сѣ мѣкѣсто за мѣени, и за ставъ, на вѣба Бахѣбеца, и вѣтомъ || тижъ даемъ и потвѣрждаемъ, волѣрѣю нашѣму вѣшѣписанномѣ, Дѣмитръ Бѣхѣшъ, вѣстѣрникъ, вѣтъ исписокъ за вѣкѣспленіе, что имѣа вѣтъ Александрѣ снѣ Радѣла воевода, вѣтъ чѣтерѣтѣаа чѣстѣа сѣло Гѣлѣшѣи || тѣрѣтѣаа чѣстѣа что ѣ вѣлѣстѣа вѣсѣлѣюсконѣ, сѣ чѣсти вѣтъ

млени и вт стави на потоцк Шаковиц, и сз мѣсто за пасика, что естз его викѣпление, вт Василие Дз. шованѣл снз Накѣл, за пет десѣт талер сребро. || тѣм ради како да естз емѣ сз взсем доходом, и втом тиж даем и потврждаем его правн втнни вт исписоаче за викѣпление вт Костантина Могила воевода, едни части за втнни вт село Дѣмѣни на Ирѣтом || вх 8-тию чюхрова ѣ влост Хотинскомѣ, что тоти части сѣт, викѣпление т е с т з его Или Бѣчка, тѣм ради како да естз сз взсемѣ, доходом, и втом, тиж даемѣ и потврждаем, вт его правн нарѣдение за кѣпжна || вт село Баватиѣщи, что ннѣк именовѣтсѣ Бхрлеиѣи, вт нижнѣка половина третаа частз, что емѣ било викѣпление вт Ивнашко снѣ Тоадер Мога внѣк Мога свѣцѣр, ради четири десѣт талери сребрзних, а нарѣдени || что имали снѣв Моги тоти изѣвбили их за Татари егда приходил хонолоки сз многих татари ѣ земли наши, ино аѣе вѣрзѣтсѣ нѣкогда тоти нарѣдение да се не свѣкроет, || тѣм ради како да естз емѣ сз взсем доходом, и втом тиж даем и потврждаемѣ емѣ вт исписок за потврждение, вт самого гспдни, четврзтаа частз вт взсего селецѣк Хотчюнѣшим, || под Стрѣнгз ѣ влостз Романскомѣ, что емѣ викѣпление вт Тзнасіе и жена его Титиана дѣща Глигоріе Мѣстѣк и вт сѣстра еи Настасіѣ, внѣка Янни, прѣвнѣска Івн Гзнескѣл, || за четири десѣт, талери сребрзних, тѣм ради тоти вишѣписани части за втнни, и половино селове и тоа вѣкато вт хотар Трѣг Краснн, да ест (емѣ и вт нас оурик, и по || тврзждение его и чѣдом емѣ, и внѣчатомѣ и прѣвночатомѣ его и прѣвѣрѣтом и взсемѣ

родѣ ихъ, кто сѣ избѣретъ наиблизнѣки, непорѣшилъ нико-
лиж на вѣки, а хотари || тѣхъ вишепрѣдреченѣки тоа бѣ-
ката землѣ вт хотар Трѣг Краснїи да естѣ ему вз
знаменїе також вишепишем, а вт дрѣгихъ село како сѣ
емѣ приходил, по своими старими хотари, по кѣда || из
вѣкка вживали, а на то естѣ вѣра нашѣго гспдѣва, ви-
шеписанаго мы Иѡ Моуси Могила коевода, и вѣра
богари нашихъ, вѣра пана Лѣпѣла вел дворник долнѣки
земли, вѣра пана Лоупѣла вел двор || ник горнѣки земли,
вѣра пана Москѣла Гетман и прѣзѣлав Гѣчавскон, вѣра
пана Тѣдори и Малкочи прѣзѣлав Хотинскомѣ, вѣра
пана прѣзѣлав Немецкомѣ, вѣра пана ||
прѣзѣлав Романскои, вѣра пана Тома вел постелник,
вѣра пана Пѣтрашко Бѣла вел спѣтарѣ, вѣра пана
Япостол Катарѣи вел чашник, вѣра пана Ёнакѣ Ка-
такѣ || зино вел вистѣрник, вѣра пана Панѣ столник,
вѣра пана Занѣир меделничар, вѣра пана Панѣ комис,
и вѣра взси богари нашихъ Молдавскихъ, великими и || ма-
лими, а по нашемѣ животѣ и гспдѣва: кто вздетъ гсп-
дрѣ вт дѣти нашихъ, или вт нашего рода, или пак,
бѣдкого бѣ избѣретъ, гспдрѣ быти, оу наше земли Мол-
давскон, тотъ || би емѣ непорѣшил, нѣ алиби емѣ дали и
зкрѣпили, занѣж естѣ его правїи втнни и милованїе, и
за слѣженїе, и за викѣпленїе на своихъ правїи питомихъ пѣ-
нѣки, а наи болше крѣпостъ || и потврѣженїе томѣ взси
вишеписанни, велѣкли есми нашемѣ вѣрномѣ и почитеномѣ
волѣкрин, пан Гангѣ вел логофѣт писати, и наш печат
привезати кзсем истином листо нашему. ||

Писалъ Иѡнъ Фочѣ, оу Иѣсохъ влто ꙗрѣ апр. и дни.

Иѡ Моуси Могила коевода.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Iw Moisi Moghilă voevod, Domn țării Moldaviei. știre facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor vedea sau cefindu-li-se o vor auzi. iată acest adevărat și credincios boer al nostru *Dumitru Buhuș*, visternic, slujit-a noao cu dreptate și credință. Drept aceia văzând a lui direaptă și cu credință slujbă cătră noi miluitu-ne-am noi spre el cu osebita noastră milă, dat-am și am întărit însine lui de la noi în al nostru pământ al Moldaviei, ale lui drepte ocini din ispisoaice de danie și de slujire, și chiar de cumpărătura de la Miron Barnovskie Voevod, și de întăritură de la Alexandru fiul Radului voevod, și iarăși de întărire de la însuși domnia mea, o bucată de pământ din hotarul *Târgului Frumos*. care este despre Crivești, și se începe acea bucată de pământ din movila *săpată* din hotarul Plotuneștilor pe drumul spre dealul păduros, și de acolo prespre Bahluet la altă movila săpată; și de acolo iarăși la altă movilița prespre Bahluet la dealul Muncel, și pe vârful Muncelului la hotarul Costeștilor; iar despre alalte laturi pe ale sale vechi hotare, pe unde din veac au umblat, despre toate alalte sate. Care acea bucată de pământ din hotarul *Târgului Frumos*, este lui direaptă daanie de slujire, și chiar de cumpărătura pentr'aceea căci dat-a acelui domn *patru cai buni prețeluiți drept 140 ughi bani buni; iar acei cai datu i-a în treaba țării la cinstitul han*. Pentr'aceea ca să-i fie lui acea bucată de pământ, ce scriem mai sus și de la noi cu toate veniturile cu loc de mori și de heleșteu pe îbele Bahluete. Și într'acestea iarăși dăm și întărim boerului nostru mai sus scris lui *Dumitru Buhuș* visternic, din ispisoc de cumpără-

tură, ce au avut de la Alexandru fiul Radului voevod, din a patra parte de sat *Olășei* a treia parte, ce-i în ținutul Vasluiului, cu părți din mori și din heleștee pe apa Șacovațului, și cu loc de prisacă, ce-i este lui cumpăratură, de la *Vasilie Dășovanul* fiul Nacului. drept 50 taleri de argint. Pentr'aceia ca să-i fie lui cu toate veniturile. Și într'acestea iarăși dăm și întărim ale lui drepte ocini din *ispisoace* de cumpăratură de la Constantin Moghila Voevod, niște părți de ocină din satul *Dumeni* pe Prut, la gura Ciuhurului în ținutul Holinului, care acele părți sunt cumpăratură *socrului său Ilea Bucioc*. Pentr'aceia ca să-i fie lui cu toate veniturile. Și într'acestea iarăși dăm și întărim d'intr'ale lui drepte diresuri de cumpăratură din satul *Văvătiești*, care acum se numește *Bârlești*, din jumătatea din jos a treia parte, ce-a fost lui cumpăratură de la *Ionașco* fiul lui *Toader Moga* nepot lui *Moga* sulger pentru 40 taleri de argint, iar diresule, ce le-au avut fiii lui Moga, pe ele li-au perdut de Tatars, când au venit Hanul cu mulți tatars asupra pământului nostru. Deci dacă se vor afla când-va acele direse să nu se crează. Drept aceia ca să fie lui cu toate veniturile. Și într'acestea iarăși dăm și întărim lui din ispisoc de întăritură de la însuși domnia mea, a patra parte din toată seliștea *Hotceștilor* supt Strungă în ținutul Romanului, ce-i este lui cumpăratură de la *Tanasie* și de la femeia lui *Titiana* fata iui *Gligore Mustea* și de la sora sa *Nastasia*, nepoata *Anei* strănepoata lui *Ion Gănescul*, pentru 40 taleri de argint. Pentr'aceia acele de mai sus scrise părți de ocină și jumătate sat și acea bucată din hotarul târgului Frumos să-i fie lui și de la noi uric și întăritură lui și copiilor lui, și nepoților și stranepoților lui. și rastranepoților lui și la tot neamul lor ce i se va alege mai de aproape nerușeit nici odănoară

în veci. Iar hotarele acele de mai sus zise; ș'acea bucată de loc din hotarul Târgului Frumos, să fie lui din semne după cum scrie mai sus, iar despre alte sate cum i s'au venit, pe ale sale vechi hotare, pe unde din veci a umblat. Iar la această este credința domnii noastre mai sus scrisă Noi Io *Moisi Moghilă* Voevod și credința boerilor noștri. credința boerului *Lupul* vel dvornic țării de jos, credința boerului *Lupul* vel dvornic de țara de sus. credința boerului *Moscul* ghetman și parcalab Sucevei, credința boerului *Tudor* și *Malcoci* parcalabi de Hotin. credința boerului..... parcalab de Neamț, credința boerului..... parcalab de Roman, credința boerului *Toma* vel postelnic, credința boerului *Pătrașco Boul* vel spatar, credința boerului *Apostol Catargi* vel paharnic, credința boerului *Enache Catacuzino* vel visternic, credința boerului *Pană* stolnic, credința boerului *Zamfir* medelnicer, credința boerului *Pascu* comis și credința tuturor boerilor noștri Moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață și domnie. cine va fi domn din copiii noștri sau din al nostru neam, sau pe ori care altul domnul Dumnezeu îl va alege să fie domn, în al nostru pământ al Moldaviei, acela să nu strice, ci mai vârtos să-i dea și să-i întărească, de vreme că îi sânt lui dreaptă ocină și miluire și slujire și de cumpăratură pe ai săi drepti buni și adevărați bani. Iar spre mai mare țarie și putere a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am la al nostru credincios și însemnat boer pan *Gheanghea* vel logofat să scrie și a noastră pecete s'o atârne de această adevărată carte a noastră.

A scris Ion Focea în Iași la anul 7139 April 8 zile.

Io Moisi Moghilă Voevod.

N O T E

1) Originalul hârtie, acta Robert Mille (Surete și Izvoade VIII 700) Pecete de ceară aplicată.

2) *Dumitru Buhuș*. Pe lângă cele cuprinse în ispisocul lui C. Moghilă din 7117 Iulie 13 (vezi mai sus pag. 130), ispisocul de față întărește noi proprietăți lui Dumitru Buhuș visternicul, și anume :

a) *locul-liber de lângă Târgul Frumos* despre Crivești, dată pentru 4 cai buni prețeluiți cu 140 galbeni, ce i-a fost dat în trebuința hanului. Chipul acesta de a capata moșii se întâlnește nu rar în istoria veche, domnul răsplătind în natură cu părți din întinsele locuri domnești din jurul târgurilor, a căror hotare erau prea mari pentru trebuințele obștești ale târgoveților. Ar urma de aici că prețul unui cal *biciului* adică deprins la călărie, învățat, era de 35 galbeni în 1631.

b) *Olășei* de la Vaslui a treia parte din a patra parte cumpărată cu 50 taleri de la V. Dășovanul.

c) *Dumeni* părți de pe socrul său Ilie Bucioc.

d) *Văvătieștii* (Bârleștii) a treia parte din jumătate cumpărat cu 40 taleri de la Ionașco Moga, nepot sulgerului Moga.

e) *Holceștii* la Strungă a patra parte, cumpărată cu 40 taleri de la Tanasă și Titiana, fata lui Gr. Mustea, strănepoata Gănescului.

Cu aceste 5 proprietăți și-a sporit în curs de 21 ani visternicul Buhuș moșiile sale, parte cumpărându-le cu bani, parte moștenindu le prin căsătorie, parte luându-le schimb pentru cai dați în trebuințele țării pentru hanul tătărăsc de la Căușani.

Documentul nostru ne mai vorbește de 2 nume de familie vechi: *Mustea* și *Moga*.

61. Document din (6941) Ghen. 17, Iași.

Sumar: Iie Vodă dă și întărește lui Dragoș de pe Stamnic satu¹ unde își avea casa lui, în schimbul șlujbelor lui către domu.

Млстїю вжїю. мы Іліа Боевода. господарь земли Молдавской. чинимъ знаме | нито кѣмъ листомъ нашимъ. оуѣмъ кто нань оузритъ или его оуслышитъ чтѣчи. вже тотъ | истинныи слѣга наш. Драгоша вът Стамник. слѣжилъ намъ пракою и вѣрною слѣжбою. тѣмъ | мы. видѣвши его правѣю и вѣрною слѣжбѣ до нас. жаловали зсмы его всобною | нашею млстїю. и дали есмы емѣ оу нашей земли. едно село гдѣ ест домъ его на Стамнику. тое цювы емѣ оурик. съ вхѣмъ доходомъ. емѣ. и дѣгемъ его. и оунѣча | томъ его. и прабнѣчатомъ его. и прашурѣатомъ его. найближныи братїамъ | его. непорѣшено николиже на вѣкы. а хотарь да имъ вѣдетъ по старомѣ хо | тарѣ. кѣда вживаетъ село вът вѣка. а на то то ест вѣра нашего вишенсанна | го Іліа Боевды. и вѣра братїа гсвами. Стецка и Петра и Богданова. и вѣ | ра взлюбленнаго сна гсвами Романа. и вѣра вхѣхъ дѣтей нашихъ. и вѣра воарь | нашихъ. вѣра пана Михаїла и дѣтей его. вѣра пана Клячи и дѣтей его. вѣра | пана Жѣржа Фрѣтовского и дѣтей его. вѣра пана Жѣржа дворника. и братїи | его. вѣра пана Квнчича. вѣра пана Дана. и дѣтей | его. вѣра пана Исаѣ и дѣтей его. вѣра пана оункалта. вѣра пана Лазара. | и брата его пана Станчѣла. вѣра пана Богѣша. вѣра пана Дзмъкъша. | столника. вѣра пана Бзлѣша чашника. и вѣра всѣхъ воарѣ Молдав | скихъ. и великихъ и малыхъ а. по нашемъ животѣ кто вѣдетъ господарь земли

нашеи. | ѡт братїи наших. (или ѡт) д'ктїи наших. или
бѣд кто кого бога избереѣ. тот | цобы намъ непорѣшиа
нашего данїа. али цобы намъ оукрѣпила и потврѣдила. а
на болшее потврѣденїе томѣ всемѣ вышеписанномѣ. велѣли
в'крномѣ. панѣ Нѣговеву логодетѣ писати. и привѣк |
сити нашѣ печатъ всемѣ листѣ нашемѣ.

оу Гочавк. вл'кт (±щца). ген. зї.

Писа Гедевн діак.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi *Ilie Voevod* domn
țării Moldaviei, facem știre cu această carte a noa-
stră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor au-
zi-o celindu-li-se, iată că această adevărată slugă a
noastră *Dragoș* din *Stamnic* slujit-a noao cu drep-
tate și cu credincioasă slujbă. Deci noi văzând a lui
cu dreptate și cu credință slujbă spre noi, miluitu-
ne-am noi spre el cu osebita noastră milă dat-am
înșine lui în a noastră țară *un sat unde este casa
lui pe Stamnic*. ca să-i fie lui uric cu toate veni-
turile lui, și copiilor lui, și nepoților lui, și străne-
poților lui și rastrănepoților lui mai de aproape
frați ai lui nerușeit nici odănoară în veci. Iar ho-
tarul să-i fie lui pe vechiul hotar pe unde a umblat
satul din veac. Iar la aceasta este credința noastră
celui de mai sus scris Noi *Ilie Voevod* și credința
*fraților domnii mele Ștefco și Petru și Bogdan
și credința pre iubitului fiu al domnii mele Ro-
man Vodă* și credința tuturor copiilor noștri și cre-
dința boerilor noștri, credința boerului *Mihail* și a
copiilor lui. credința boerului *Vâlce* și a copiilor
lui. credința boerului *Jurj Fratovski* și a copiilor

ui, credința boerului *Jurj* dvornic și a fraților lui, pan *Șteful* și *Măndru*, credința boerului *Cupcici*, credința boerului *Dan* și a copiilor lui, credința boerului *Isaia* și a copiilor lui, credința boerului *Uncleat*, credința boerului *Lazar* și a fratelui său pan *Stanciul*, credința boerului *Boguș*, credința boerului *Dămăcuș* stolnic, credința boerului *Băloș* ceașnic, și credința tuturor boerilor noștri Moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn țării noastre din frații noștri sau din copiii noștri, sau fie pe ori care altul Dumnezeu îl va alege, acela să nu-i strice lui a noastră danie, ci să o întărească și imputerească. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am înșine slugii noastre credinciosului boer *Neagoe* lo-gofat să scrie și pecetea noastră să o lege la această carte a noastră.

A scris Ghedeon diac în Suceava la anul (6941) Genar. 17.

N O T E

1) Originalul pergament 0·29 latul pe 0m.39 lungul. Pecetea lipsește, se păstrează șnurul cu vița roșie și albastră; ne-a fost comunicat de elevul normalist Ibănescu din satul Albești, Vaslui, împreună cu mai multe acte de proprietate a răzășilor din Albești.

2) *Nume de persoane*, Dragoș.

4) *Nume de locuri*, Stamnic.

5) *Data*. Uricul nostru e falsificat la dată; o mână posterioară a ras data și a pus în loc de 6941, anul 7340 o imposibilitate ca datare în slova veche, întru cât nici o dată unitățile nu se scrieau înainte de zeci, de cât de la 10—20 (аї. кї, рї, дї, etc.); se scrie totdeauna ка, лл, на са, iar nu со; deci după dresătura din ispisoc ar urma că uricul e din 7071, adică din 1563. O altă greșală găsim pe

îndoitura uricului, unde însemnându-se data și cuprinsul uricului serie; „uric Srăbesc din vlet 7146 Ghenar 17 (1638).

Toate acestea falșuri trebuie să fi avut un rost la vre-un proces iscat asupra acestei moșii a Albeștilor. Și în adevăr în jurnalul de judecată din 1817 Martie 12 întrevedem că în procesul iscat între egumenii bisericei Sf. Ioan Zlataust din Iași și răzeșii de Albești; Ioan și Ioniță Gheuca postelnic, ficiorii lui T. Gheuca postelnicul, ginerele lui Vasule Suflet, Mărdarie Moscul polcovnic ginere lui Toader Nuor, preot Ion Tabușca. Vasile Dorobăț diacon fiul lui Enache Dorobăț, Ion Ibănescul fiul lui Toader Ibănescul. pentru jumătate de sat. Pricina se pune lămurit astfel. Mănăstirea Sf. Ioan Zlataust stăpâna jumătate de sat Albești danie de la urmașii lui Vlad Mursă, carele fusese întâiul stăpânitor pe întreaga jumătate din Albești. Răzeșii trag în judecată mănăstirea că rău stăpânește acea jumătate de sat, și pe tema aceasta au brodit o serie de falșuri de acte, care au înșelat mai multe judecăți și au făcut pe divanul din 1819 să facă următoarea încheere:

„Deci aceste mai sus însemnate fiind scrisorile și dovezile, cererile și răspunsurile înfățișate în giudecata despre amândoua părțile. care stând judecata a le socoti cu luare aminte una câte una și lăsându-se dar într'o parte toate scrisorile și meșteșugitele lucrări ale neamurilor răzeșilor acestei moșii Albești ce din învechime din neam în neam sau urmat între dânsii de la bătrânii lor și până la acești ce se află stăpânitori în vreme aceasta, precum dovedește mai cu dinadinsul carte domnească din 7230 a răposatului domn Mihai Racoviță Voevod și însuși *scrisorile plastografice* ce acum în ființa lor sau găsit la dânsii (precum mai sus la rândul lor sau însemnat) care numai acele a lor viclene urmări, și scrisorile *plastografe* cu care au înșelat giudecățile de mai înainte fiind de ai mai

invinovați, nu numai a-și perde de la judecata dreptățile ce ar fi putut avea în pricina aceasta, dar încă a să și pedepsi spre pildă și veghere și altor asemenea următori, de și dar lipsesc acum din mijloc cele mai puternice scrisori din care s'ar putea descoperi adevărul ca și judecata se dea o nimerită hotărâre, în urmare dreptății fără asuprire vre-unei părți mistuite și tănuite de violenii răzeși, adică împărțala veche a satului făcută între răzeși cei bătrini ce să pomenește în cartea răposatului Domn Mihail Racovița Voevod și împărțala din 7129 în care se cuprinde jumătate de sat de Albești a lui *Vlad Mursă*, că au rămas să stăpânească semințenia lui Gheorghe Mursă, care la judecata divanului din 1805 Iunie 7, ce au urmat între un preut Neculai Cehan și între niște răzeși neamurile Cărăreștilor pentru moșia *Pleşăni* de la ținutul Codrului sau văzut cuprinsă acea împărțală într'o carte de judecată din 7251 Noemv., împreună cu ispisoc din 7175 de la domnul Ilieș Alexandru Voevod înfățișate la acea judecată de Sandul Cehan (moșul numitului preut) nepot de frate lui Istrate Mursă, strănepot lui Vlad Mursă cum și scrisorile care cu înșălăciune sau luat de răzeșii de la mănăstire“.

b) *gde est dom ego*—unde îi este casa. Această frază tipică a uricelor secl. XV-a; arată începutul stabilirii satelor noastre în Moldova. În 1434 nu exista încă satul Albești, căci primul stăpân, căruia Ilieș Vodă îi dă proprietăți pentru serviciile lui abia își așezase casa pe Stamnic.

Din alt uric dat în rezumat în jurnalul divanului din 1829 Mart 12, cetim următoarele:

„1) Tălmăcire de pe ispisoc sârbesc din anul 6959 Iulie 10 de la Domnul Bogdan Vodă întăritor lui *Dragoș Albescul* și fratelui său *Petru*, pe giumătate sat Albești pe Stemnic Jamenii, ce au cumparat'o ei în preț drept 35 galbeni de la un Vlad Zlătărescul din uricul lui ce au avut, cum pe larg să cuprinde în acelaș ispisoc.

c) Alte talmăciri de pe alt ispisoc sârbesc de la Domnul Stefan Vodă, (talmăcit de Evloghie dascal la anii 1787 avg. 20), din anii 6977 Iunie 1, ci este întăritor lui *Vlad Mursă* pe a lui dreaptă ocină și moșie giumatate de sat de *Albești*, pe *Stemnic* și loc de pustie la fântână la obârșia *Largii*, pe din sus de *Rășcani* ce lau miluit domnia sa pentru a lui slujbă, cum pre larg se cuprinde la acelaș ispisoc.

62. Document din 7125 April 16 Iași.

Sumar : Radul Vodă întărește vornicului Nestor Ureche toate satele sale din țara Moldovii și anume 52 sate întregi, 45 părți de sate, 17 mori, 6 heleștee, 1 loc de fânaț, 1 prisacă și 45 fălci de vie în cele 19 județe ale Moldovii de pe atunci.

Adec al nostru credinșos boiarin cinstit dumealului *Ureachie marele vornic* mam milostivit domnia mea cu osebită a noastră milă domnească am dat și am întărit a lui dreaptă ocină și moșie și cumpăratură și danii domnești. toate satele câte are în țara domnii meale, și de moșie și de cumpăratură și de danie dintra lui drept dires și mărturie ce au avut de la alți domni mai dinainte. satul pe nume *Dumbrăvița* pe Moldova cu heleșteu cu moară în izvorul Șomuzului ; și satul *Giuleștii* pe Rășca și satul *Negrileștii* pe Moldova, și giumatate de sat de *Drăgușani* cei din șos giumatate și cu loc de heleșteu și cu moară pe pârăul satului, și giumatate de sat de *Răculeni* giumatate din șos și cu loc de moară pe pârăul Șomuzului, și a treia parte din sat din *Șoimărești* iar pe Rășca și satul *Stroeștii* mai sus de târgul Sucevei în fundul

Șomuzului în ținutul Sucevei ; și satul *Midcăul* pe Nistru în ținutul Cernăuțului; și satul *Bilavinții* pe Vilica cu hăleșteu cu moară, și satul *Butiicul* și parte lui din sat din Sinauți ce este în ținutul Hotinului; și satul *Voroncăuții* pe Nistru și satul *Hulpeștii* și *Mocul* și *Peperigii* pe Cobolța, cu hăleșteu cu vad de moară în Cobolța, și parte lui din sat din *Drăgoeștii*, și satul *Drăgăneștii* pe Soloneț. și satul *Mindenestii* și partea lui din sat din *Colăneștii* și din *Prajila* și din *Porcești* și din *Colunești* din ținutul Sorocăi; și satul *Crăciunești* și partea lui ot *Cobăceni* și satul *Cătrănești* pe Raut. și partea lui din *Avrămeni* și din *Zamcoț* și satul *Copileni* și *Palujenii*, și partea lui din sat din *Bilăuga* din ținutul Orheiului; și satul *Măncești* pe Băc, și satul *Dinceștii* pe Ișnovaț, și partea lui din satul *Chirli* ot Ișnovaț și partea lui din sat din *Foltești* și satul *Dragomireștii* și satul *Drăculeștii* cu vad de moară în gârla Panoasei ce iaste din Prut. și parte lui din sat din *Tabănești* din ținutul Lăpușnei ; și satul *Vlădeștii* și *Lărjenii* și *Păcicenii* și satul *Urecheștii* la Scumpie, pe Cahul în ținutul Kigheciului; și partea lui din sat din *Rogojeni* ot Covurlui, și satul *Cămileștii* cu mori în Bârlad și satul *Bilăeștii* pe Siret i ceast ego ot *Răflești* i ot *Hulubești* pe Siret, și parte lui din sat din *Jăreni* pe Gerul în satul *Funutenii* în gura Berheciului, și cu mori ce iaste în ținutul Tecuciului; și partea lui din *Strezești* pe gărlă, și partea lui din *Șugastri* ot Putna; și satul *Brătiești* pe Siret cu

bălți, și satul *Luțcani* pe Albae i selo *Fundeni* pe Albăe cu moară, și partea lui din sat din *Brătulești* și gumătate de sat de *Fedeleşeni* și satul *Stroești* ce iaste în deal în ținutul Romanului; și satul *Tâmpești* pe Vale albă cu moară și parte lui din *Dragomireștii* din ținutul Neamțului; și satul *Ceplenitei* și satul ce se cheamă *Boharnița* ce este mai sus de hotarul Ceplenitelor cu vad de moară în Bahlui ce iaste în ținutul Harlăului; și satul *Goeștii* și satul *Băneștii* și *Mihneștii* și *Măndreștii* și *Gemenii*, și parte lui din sat din *Sârbi* și din *Conțești* și din *Lungani* și din *Șăpticeni* și din *Bălțați* și din *Glodeni* și din *Mohorăști* și din *Popești* și din *Piscani* și din *Onești*, și a treia parte din *coltani* din ținutul Cărligaturii; și satul *Posadnicii* ces pe Jijia cu 15 fălci de vie la Cotnari cu vad de moară în Jijie, și satul *Proselnicii* cu heleșteu cu moară în Jijia și cu seliște *Săuleștii* pe nume *Oișani*; cari *sintu* mai gos de Proselnici pe Jijie și satul *Șkeae* pe Prut, și partea lui din sat din *Bogdănești* și din satul *Bălteni* pe Prut și *Dănișeni* pe Prut și satul *Văideșeni* pe Vlatnic, și seliște *Horeștii* și satul *Păruceni* pe Nărnova; și partea lui din sat din *Bodești* de supt Răzina, și a treia parte din gos de sat din *Hotinești* ce se cheamă *Urecheștii* pe Părăul Răcăciunilor, în ținutul Iașilor; și partea lui din sat din *Vlădești* pe Idrici și din *Băsești* în ținutul Falciului; și satul *Măciucașii* de sus cu mori în Bărlad cari *sintu* în ținutul Bărladului; și satul *Bădenii* și *Giuleștii* și

Coțmănești cu mori în Tutova, și satul *Cioreștii* cu cuturile lor, și satul *Călibani* cu moară în Bărlad, și satul *Măciucașii* de ȝos cu mori în Bărlad, care este în ținutul Tutovii; și satul *Căueștii* cu fânaț cu moară în Bărlad, și parte lui din sat din *Brudureștii* cu prisacă cu moară, care este în ținutul Vasluiului.

Așijderea dăm și mai întărim dumisale vornicului Ureake 11 *fălci* de vie la Coțnari în dealul Mândru, și 12 *fălci* de vie la Zlođoca și 7 *fălci* de vie în dealul domnesc, ce și-au cumpărat pe ai săi drepți bani și sintu scriși și în *catastivul târgului după vechiul obicei*.

Pentru aceia aceste mai sus pomenite sate și părți de ocină și vii ca să fie și de la domnia mea d-sale lui Ureake vornicul danie și întăritură cu tot venitul nerușeit nici când în veci. I în da se ne umișaeț (și altul să nu se amestece).

Pis u las leat 7125 ap, 16. de Nebojatco Uricar. Gheanghe vel lōgofat.

Stefan Luca l'au talmăcit de pe Sârbie.

NOTE

1) Doc. il dau după un sureț a lui Stefan Luca, întărit de boerii divaniști, acta Albert Daniel Iași. (Surețe și Izvoade VIII, 767).

2) *Nestor Ureche*. Surețul nostru cuprinde toate moșiile lui Nestor Ureche, boer care a jucat un rol așa de mare în istoria politică a Moldovii la începutul secl. al XVII și

sfârșitul secl. al XVI-lea. Iată lista proprietăților lui pe județe.

1) *Ținutul Sucevei*: sate întregi Dumbrăvița, Giuleștii, Negrileşti, Stroeștii, părți din Drăgușani din jos ($\frac{1}{2}$) Raciuleni ($\frac{1}{2}$), Șoimănești.

2) *Ținutul Cernăuțului* sat întreg, Midcăul.

3) *Ținutul Hotinului* sate întregi Bilavinți, Buticiul, părți din Sinăuți.

4) *Ținutul Sorocăi* sate întregi Voroncăuții, Hulpeștii, Mocul, Pipirigul, Drăgăneștii. Mindeneștii, părți din Drăgoești, Ciolănești, Prajila, Porcești și Colunești.

5) *Ținutul Orheiului* sate întregi Crăciunești, Cătrănești, Copileni și Polujeni părți din Cobăceni, Avrămeni Zamcioci și Bilăuga.

6) *Ținutul Lăpușnei*, sate întregi Mănceștii. Dinceștii Dragomireștii, Drăculeștii, părți din Chirli, Foltești și Tăbănești.

7) *Ținutul Chigheciului*, sate întregi Vlădești, Lărgeni, Păciceni și Urechești.

8) *Ținutul Covurlui*, părți din Rogojeni.

9) *Ținutul Tecuciului*, sate întregi Cămicești, Bilăești, Furnuleni, și părți din Râflești, Hulubești și Jăreni.

10) *Ținutul Putna*, părți din Strezești și Jugastri.

11) *Ținutul Romanului*, sate întregi Brătiești Luțcanii, Fundeni, Stroeștii. părți din Brătulești și Fedeleșani

12) *Ținutul Neamțului*. sat întreg, Tâmpoști. și părți din Dragomirești.

13) *Ținutul Hârlăului*. sate întregi. Ceplența Buharnița,

14) *Ținutul Cărligătorei*, sate întregi, Goești, Bănești, Mihnești, Mândrești, Gemeni, părți din Sârbi, Contești, Lungani, Săpticeni, Bălțați, Glodeni, Mohorăști, Popești, Pișcani, Onești și Cioltani.

15) *Ținutul Iașilor*, sate întregi, Posadnici, Proselnici, Oișani (Săulești), Șkeae, Dănișeni, Vaideșeni. Horești, Păruceni, părți din Bogdănești. Balteni, Bodești și Holinești, (Urechești).

16) *Ținutul Fălciului*, părți din Vlădești și Băsești.

17) *Ținutul Bărladului*, Măciucașii de sus sat întreg.

18) *Ținutul Tutovii*, sate întregi Bădeni, Giulești. Cotmăneșii, Ciorești, Călibani, Măciucașii de jos ;

19) *Ținutul Vasluiului*, Căuești (sat întreg) și Brudu-reștii (părți).

Dacă trecem în revistă numărul satelor pe județe, vedem că dela un capăt la altul al țării, moșiile se țineau lanț, iar morile de apă erau așezate pe mai toate apele mari și mici ale Moldovei,

3) *Catastihul târgului*. Notița pusă la sfârșitul documentului ne arată că în orașe ca Iașii, T. Frumos și Cotnari și deci și în alte orașe, exista la reședința șoltuzului un catastih, în care se treceau toate vânzările de case și vii, ce cădeau în cuprinsul târgului. Nu știm să se fi păstrat până azi niște astfel de catastife, care ar spune multe de felul proprietății, cum și de prețul imobilelor

63. Document din 7142 Dec. 20. Iași.

Sumar : Moise Movilă Vodă întărește vânzările ce fac în satul Ciucești la Cărligătura, Irimia Neacșul fiiorul Jurjii Neacșului stolnic și nepoții lui, copii Ioanei, către diferite persoane.

Surstul ispisocului sârbesc de la Moisei Moghila

Vod din veleat 7142 Dec. 20, sau scos

рѡмѡзпѡкѡе.

Precum au venit înainte noastră și înainte tuturor boarilor noștri Moldovenești a mari și mici sluga noastră *Irimia Neacșul* fiiorul *Șurgii Neac-*

şului stolnic şi nepotul lui *Andonie* şi *Rustea* şi *Gavril* şi *Marica* şi *Agafia* frăte *Ioanii*, toţi nepoţi şi strănepoţi *ġurgii Neacşului stolnic*, de a lor bună voe de nime nevoiţi nici asupriţi, au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din sat din *Ċunceşti*, ce-i în ţinutul Cărligăturei, din tot satul de a şksa parte a trea parte. arka ei au vânduto slugii domniei mkle lui *Varlan* şi fâmeii lui *Măricăi* drept 98 taleri pol de argint. din uric şi din ispisoc. ċau avut moşul lor *Giurgea Neacşul stolnicul* de la *Iancul Vodă*. Şi întru arka iarăşi au vândut acei de mai sus scrişi oameni nepoţii *ġurgii*, iarăşi de a lor bună voe de nime nevoiţi nici asupriţi. din tot satul *Ċunceştii* a şksa parte. arka au vânduto slugii noastre lui *David* şi femeii lui *Nazarie*. drept 126 taleri de argint. Şi întru arka iarăşi au cumpărat *Nastasia*. din tot satul *Ċunceştii* a şasa parte. iarăşi de la acei de mai sus scrişi oameni nepoţii *ġurgii*. pentru 126 taleri de argint. şi iarăşi au cumpărat sluga noastră *Gligorck* cu fâmea lui. din tot satul *Ċunceşti* a şasea parte iarăşi de la acei de mai sus scrişi oameni nepoţii *Giurgii*. pentru 126 taleri de argint. Şi întru aceia iarăşi au cumpărat sluga noastră *Ionaşco* cu fâmeia lui *Vasilca* din tot satul *Ċunceştii* a şiasa parte. şi din a şiasa parte de sat a patra parte. iarăşi de la acei de mai sus scrişi oameni nepoţii *Giurgii* dreptu 31 pol taleri de argint. şi iarăş au cumpărat sluga noastră. *Istratie* cu fâmkia lui *Mărica*. din tot satul *Ciunceştii*. din a şkse parte. giumatate de

parte. iarăși de la acei de mai sus scriși oameni nepoții Giurgii stolnicul drept 63 taleri de argint. și iarăși ei au cumpărat de la dâșșii. doax sâlăse de țigani : anume Trifan și Murát. cu fâmeile și cu fičorii lor. tot într'acei de mai sus scriși bani. Deč domnia m'k dacă am văzut între dâșșii de bună voe tocmală și plată deplin. iar noi însăși și de la noi le-am dat și le-am întărit lor. pentru a-čka aceli de mai sus scrise părți de ocini dintr'acel sat Ciuncești cu vad de moară în Bahlueț, și cu loc în pădure, și cu poiana *Ciunca*, și cu tot vinitul ca să fie slugii voastre ces scriși mai sus. dreaptă ocină și moșie și cumpăratură și uric și întăritură. neclătit nici odată în veci, și altul să nu se mai amastece peste această carte a noastră.

u las leat 7239 Ghenar 4.

pișah *Gligoraș ot visterie.*

N O T E

1) Suretul face parte din acta Albert Daniel, Iași (Surete și Izvoade VIII 704). Traducerea e făcută în 1731 Iannarie 4 de Gligorașco din visterie. Gasind în urmă și originalul acestui document îl voiu da mai jos ca mijloc de apreciat justeța traducerii.

2) *Ciunceștii*. Supt Iancu Vodă Sasul, adică cătră 1580 satul Ciunceștii era întreg în posesiunea stolnicului *Jurj Neacșul*, El a avut 2 fii pe *Irimia Neacșul* și pe *Ioana*. Irimia trăia încă în 1633 Dec. 20, când își vinde părțile lui din Ciuncești, Ioana era însă moartă și după dânsa rămân acești urmași : *Andonie*, *Ruslea*, *Gavril*, *Mărica* și *Agafia*

Satul dar era împărțit în 6 părți în 1633, când se trece prin vânzare la alții, și anume :

1) Șesimea. *întăia* o cumpără David și Zaharia cu 126 taleri.

2) Șesimea a *doua* o cumpără Nastasia cu 126 taleri.

3) Șesimea a *treia* o cumpără Gligorcea cu 126 taleri.

4) Șesimea a *patra* o cumpără Ionașco și Vasilca cu 126 taleri.

5) Din șesimea a *cincea* cumpără o *treime* Varlan cu Maria drept 98½ taleri.

6) Din șesime a *șesea* se cumpără *jumătate* de Istrali și Maria cu 63 taleri, iar un *sfert* de Ionașco și Vasilie cu 31½ taleri.

Rămăsese dar nevândute din tot trupul moșiei Ciunceștilor $\frac{2}{3}$ din șesimea a cincea și $\frac{1}{4}$ din zecimea a șesa. Prețul vânzării a fost peste tot de 697 taleri de argint.

64. Document din 7137 Iunie 10. Iași.

Sumar: Miron Barnovski Vodă miluește mănăstirea Hangulcea zidită de dânsul unde este hramul Vovidenia cu mori și heleșteu pe Bahluț în hotarul Târgului Frumos, din ținutul Cărligăturei,

Ез име оца. и сна и стго дха. се аз раб. и поклоник, стѣки единосъшнѣки. и неразделимѣки трѣци. || иже покланѣюсѣк. и слѣж. и работаю дху моемѣ. православнѣи гспднз. Иво Мирон Барновскѣи. Мо || гила Боево да бжю мастию. гспдрз земли Молдавскон. благословен прѣблагѣи вх. иже вессѣи благосит || нѣк. иже избравѣи ме исчрѣква мтрѣи мои. и даровамѣ гспдвѣ. и вонводоства зимскон за прѣк || възходѣцюмѣ братѣства свои масти. прсно 8во прѣквалгомѣ ва благодарѣтѣ. подобает. || тако вбръзи нам свои масти. и свѣк разсма. и видѣх. и познах. тако

никаа слава стоѣтъ, на земли, || непрѣложна, и сѣмрѣтъ
 непричасна, нѣ тако свѣтъ, свѣдѣет, и тако сѣнмиа
 грѣдет, и раз | рѣшает, възсѣк члвкъ, тѣмже благово-
 леніем ѡца и сѣ спешеніем сна, и дѣкством стго || дѣа,
 благо произволих гсдѣми, нашим блгим произволеніе чстим
 и свѣтлим сдрцем еже ѡт възсѣа | нашии дшѣта, и ѡт
 ба помощіа и моленіем прстеи четѣки и прѣблагословенѣки
 блцѣ наше блцѣ | и прно двѣ Маріа, прѣдстателнице
 мирѣ, и сѣ благоволеніе четирѣх стлѣ Молдавскои | кир
 Ядзнасіе, архиепископ, митрополит Гсчавских, и кир Ди-
 онисіе епископ Романскои, и кир (loc alb) | епископ Радов-
 скои, и кир Митрофан епископ Хушкоми сѣ възсѣхо на-
 шего свѣта болѣе наших Молдавских, | дадохом и ми-
 ловахом, наше млвѣ, и монастыр ново сѣздана Хангѣа,
 идеж ест храм възведеніе прстѣки блцѣа | наше блцѣ,
 и прно двѣ Маріа, сѣ нѣких млини готови, и сѣ став
 сѣтворен за гсдѣми, на бахлѣец, в хо | тар красній трѣг,
 что в волост крѣлигѣтѣра, тѣм ради тѣх вишписанних
 млини, и став, на потоцѣ, | Бахлѣю, да ест наше стаа
 монастыр Хангѣа ѡт нас праваа дааніе и милованіе, сѣ
 възсѣм доходом непорѣшенно, ни | колиже на вѣки, а по
 нашим животѣ, и гсдѣваніе кто с покусит разорити
 нашего дааніе, и | млваніе, еже укрепил, и миловали
 стои монастыр, что сѣзидахом въз име бго мтрѣ, тот |
 да ест непрошен, ѡт га ба сѣтворшаго нбо и землѣ, и
 ѡт прчета его мтрѣ, и ѡт вѣ стих аплѣ и ѡт тнѣ
 стих | ѡцѣ, еже въз никіистѣм градѣ, правовѣрѣ, ст-
 врѣдишѣ, и да имает сѣперник да страшнаго | часа сѣд-
 наго, сама црѣа, и прѣстателница, възсѣго мира мти вѣіа

и да имаєт части сз | ишдога. и сз трзклетом арїа. вѣ
безконечнїа вѣки мзки амин. |

Сам гспднз велѣа.

Писал. ꙗ Исох. вато ꙗзраз юв ї.

Іу Мирон воевода.

Добренке.

Traducere

În numele Tatălui și al Fiului și al sf. Duh. Iată eu robul și închinătorul sfintei unii de o ființă și nedespărțite Troițe, careia mă închin și slujesc și lucrez duhului meu, pravoslavnicul domn Io Miron Barnovski Moghila Voevod. din a lui Dumnezeu mila Domn țării Moldaviei. bine (iaste) cuvintat preacuvântatul D-zeu, carele pretutindene se cuviințează care m'a ales pre mine din pântecele mamei mele, și mi-a dăruit mie domnia și vovodatul (stăpânirea) pământescă din preavestita bogata sa mila; purure dar prea bunului D-zeu a mulțemi se cuvine pentru că a deschis noao a sa mila și toată mintea și am văzut și am cunoscut cum că nici o slavă nu stă pe pământ nesupusă și cu moarte neîmpărțășită, ci precum lumina veade și precum somnul trece și greșește tot omul, pentru aceia cu buna voința tatălui și cu ajutorul Fiului și cu lucrarea sfântului Duh bine au prevoit Domniei mele, a noastră buna preavoință, cu curata și luminată inimă care din tot al nostru duh și de l. Dumnezeu ajutor și cu rugăciunile preasfintei curatei și prea blagoslovitei stăpânei noastre de Dumnezeu născătoare și pururea fecioarei Maria, apărătoarea lumii și cu buna voință a patru sfințiți a Moldovii kir Atanasie, arhiepiscop și Mitropolit Sucevei și kir Dionisie Episcop Romanului și chir . . . Episcop Ra-

dăuțului. și kir Mitrofan Episcop Hușului cu tot al nostru sfat boerii noștri ai Moldaviei am dat și am miluit a noastră rugă și monastire din nou zidită *Hangul*, unde este hram Intrarea (Vovedenia) prea cinstitei stăpânei noastre de Dumnezeu născătoare și pururea fecioarei Maria cu nescare mori gata și cu heleștee făcute de domnia mea la Bahluet. în hotarul Târgului Frumos, ce-i în ținutul Cărligăturei. Pentru aceia acele de mai sus scrise mori și heleștee în apa Bahluiului să fie sfintei noastre mănăstiri Hangul de la noi dreapta daanie și miluire cu toate veniturile nerușeit nici odănoară în veci. Iar după a noastră viață și domnie cine s'ar cerea a rade a noastră daanie și milă, care am întărit și miluit sfânta mănăstire ce am zidit în numele Maicei Domnului, acela să fie neertat de Domnul D-zeu făcătorul cerului și al pământului și de preacurata lui maică. și de 12 sfinți apostoli și de 318 sfinți părinți care în a Niceei cetate dreapta credință au întărit și să aibă protivnic la strașnicul ceas al judecății pre însăși împărăteasa și apărătoarea a toată lumea maica domnului și să aibă parte cu Iuda și cu afurisitul Arie în nesfârșitele vecilor munci amin.

Insuși Domnul a poroncit.

S'a scris în Iași la anul 7137 Iunie 10.

Io Miron Voevoda.

Dobren cul

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Albert Daniel, Iași (Surete și Izvoade VIII, 810). Pecete aplicată pe hârtie romboidală cu inscripția cunoscută.

65. Document din 7089 April 18. Iași.

Sumar : Iancul Vodă Sasul întărește urmașilor din Ciorla, Ignat, Zuza și Ana locul lor din Buimăceni, pentru că au plătit deșugubina 50 boi pe vremea lui Petru Vodă (Rareș), pentru moartea unui om găsit pe locul acela.

Let 7089 Aprilie 18 de la Domnul Iancul Voevod, cu cuprinderea că au venit înaintea domniei sale Todoran și nepotul său Loghin și frații lor și feciorii lui Ciorba și neamurile lor Draga și Talaba și frații lor toții, feciorii lui Ignat și iarăși neamurile lor Costin și Nicoară feciorii Zuzii și frații lor și iarăși neamurile lor Marcu și soru-sa Magdalena cu mare jalobă și cu mare mărturie că uricul ce la avut de la bătrânul Petru Voevodul pe o bucată de loc dintre satul Petreștilor și dintre satul Baicenilor, care se numește Buimăceni. ce se numește Fundătura din Rădiul Borzii mai în sus lângă Rădiu până la drumul Stăneștilor, și de acolo pe marginea pădurii, până la hotarul Petreștilor tot fundatură care pe acea bucată de pământ au plătit. mai sus numiții, parinții lor Ciorba și Ignat și Zuza și sora lor Ana 50 boi deșugubină, pentru că sau găsit un om mort pe acea bucată de loc, și acel *uric lau* *perdut în vreme când au prădat Tătarii toată țara în zilele lui Ion Voevod.*

Ispisocul cel adevărat se află la razeșii din Petrești.

NOTE

- 1) Suretul acesta face parte din actele D-nei Castano, Iași. (Surete și Izvoade I. 500).

2) *Deșugubină* era darea ce se plătea pentru mortul ce se găsea pe pământul cuiva. Legiuitorul vechiu nu s'a întrebat nici odată de adevăratul vinovat, de adevăratul criminal. Investigațiile și cercetările în materie criminală care cer astăzi atâta perspicacitate de la judecătorul de instrucție și de la parchet, erau necunoscute în lumea veche. Toată judecata criminală se sprijinea pe presupțiune că autorul crimei de omor trebuie să se afle prin apropierea locului, unde s'a comis crima, dacă nu era chiar proprietarul locului. De aici urmarea în drept că taxa de mort o plătea proprietarul locului, unde s'a găsit cadavrul. De aici atâtea abuzuri și nedreptăți vădite, care au adus oborirea acestei legiuiri, cu începutul secl. al XVIII-lea.

Încă de pe vremea lui Petru vodă *bătrânul* (стар), care aici nu e altul de cât Petru Rareș, s'a găsit un cadavru pe locul numit *Buimăceni*, așezat între Petrești și Baiceni, la fundătura din Rădiul Borzii. Deșugubinariii au pus la taxa de om mort în sumă de 50 boi pe frații *Ciorba, Ignat, Zuza și Ana*, dându-li-se în schimb drept de stăpânire pe acea bucată de loc. Ispisocul lui Iancul Sasul zice la urmă că: „*uricul l'au perdut în vreme când au prădat Tatarii toată țara în zilele lui Ion Voevod*» adică în 1574; deci urmașii celor 4 frați erau despoiați de titlul lor de proprietate, de aceea vin la Iancul Sasul în 1581 și cer înoirea proprietății, afirmând că dreptul lor era cuprins în uricul lui Petru Rareș. ce s'a fost perdut. Erau în 1581 acești urmași:

- 1) din Ciorba—Todoran și Loghin cu ai lor.
- 2) din Ignat—Draga și Talabă (cu ai lor.
- 3) din Zuza—Costin și Nicoară cu ai lor.
- 4) din Ana—Marcu și Magdalena.

Iancul Sasul le dă ispisocul său a cărui original zice suretul, s'ar fi aflând la răzeșii din Petrești, iar în actele d-nei Castano numai suretul de mai sus.

66. Document din 7108 Martie 20

Sumar : Irimia Moghi'ă Voevod întărește lui Macri armaș și jupănesii sale Nastea fata lui Chicier diacul mai multe cumpărături în satul Giumătățeni. Voloucinții și Jurăștii de supt Cozancea. Căcânești cum și mai mulți robi țigani.

Suret scos de pe suretul ce iaste scos de pre uricul al Irimiei Movilă Voevod pe a patra parte din sat Giumătățeni, parte din gios și pe a patra parte din moară ce iaste pe părăul Jijiei și pre alte părți de pre alte moșii după cum se arată în gios. Den anul 7108 luna lui Mart 20.

Cu mila lui Dumnezeu noi Irimia Movilă Voevod domnul țării Moldovei înștiințăm prin această carte a noastră tuturor cui o vor vedea pe dânsa sau celind-o pre ea vor auzi, iată că pre adevăratul și pre credinciosul nostru boer *Macri marele armaș* l'am miluit pre el cu a noastră osebită milă; dat-am și am întărit lui și giupănesei sale *Nastei* a lor dreaptă ocină și cumpărătura de tatăl giupănesei *Nastei Chicier Diacul* pe a patra parte din satul Giumătățeni parte din gios și pe a patra parte din moară care iaste pe părăul Jijiei ce au cumpărat tatăl lui *Chicier diac* de la *Luță Vătavul ficiorul Nastasiei nepoata Giurgei Giumătate*, drept trei sute zloți tătărăști din privilia ace de împărțială ce au avut-o moșul lui *Giurge Giumătate* de la bătrânul *Petru Vodă* și din ispisocul cel de cumpărătura de la Iancul Voevod. Și iarăși vine inaintea noastră și inaintea boerilor noștri *Tudoran ficiorul Armenesei* nepotul lui *Schiula* de a lui bună voe de nime silit nici asuprit și a vândut

a sa dreaptă ocină și moșie din uricul ce s'au scris mai sus din a patra parte din satul Giumătățeni două părți ce le-au vândut credinciosului nostru *Macri marele armaș* și giupânesei sale *Nastei* drept trei sute două zeci zloți tătăraști și au plătit deplin înaintea noastră. Și pe lângă acestea iarăși venira înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Iurșea vatavul și Grozea și Varvara și Sofronia și nepoții lor Toma Ilcișor vatav și frații lui Onco și Tiron și Groza și nepoții lor Tudurian și fratele lui Cristea și Grigorie și surorile lor Marica și Sora, și Stanca și Saffa de a lor bună voe de nimeni siliți nici asupriți și-au vândut a lor dreaptă ocină și moșie dintru același uric a patra parte din satul Giumătățeni și cu a patra parte din moară ce iaste pe păraul Jijia, însă partea acea din mijloc care merge pe din sus de stâlp pe amândouă părțile acea a vânduto credinciosului nostru *Macri marele armaș* drept trei sute două zeci zloți tătăraști; — Și într'aceiași dată iarăși au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri această roabă anume Tatiana fata lui Măteiu sora Varvarei *femeia lui Bucium care au fost luată de tătari când au pradat țara Moldovei în zilele lui Ioan Vodă* și-au vândut a sa dreaptă ocină și moșie și iarăși dintr'acest uric toată partea ei și partea surorii sale din satul Giumătățeni care este pe Jijia și cu loc de moară pe Jijia și cu pomete pentru că au vândut sora ei Varvara din alte părți de moșie pre unde au mai avut acea au vândut acelu de

mai sus scris credinciosului nostru Macri marele armaş drept cinci zeci de galbeni ungureşti şi i-au plătit deplin acei bani de mai sus scrişi cinci zeci galbeni ungureşti în mâna lui *Casin Turcul carele au scos pre ea din limba păgânească*; —şi iarăşi vine înaintea noastră *Mărica fata Nastei* nepoata *Cristei* de a ei bună voe de nimeni silită nici asuprită şi au dat a sa dreaptă ocină şi moşie din ispisocul acel de mărturie şi de întaritura care au avut ei de la Iancul voevod pe două părţi din satul *Voloucinţii*, dar cu partea nepoatei sale a *Ilinei* fata *Anei*, pentru că au făcut întru sine schimb şi pentru aceea a treia parte din *Voloucinţi* au dat acei mai de sus scrise fata *Ilinei* fetei *Anei* schimbu pentru schimbu altă a treia parte din satul *Băinţii*, aceia au vîndut-o iarăşi credinciosului nostru *Macri* marelui *Armaş* şi giupănesii sale *Nastei* drept două sute de taleri număraţi şi ispisocul pre care l'au avut de la Iancul Voevod încă l'au dat în mâinile mai sus scrisului *Macri* marele armaş; —şi aşijderea vine înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri *Mărica fata lui Băinschi* de a sa bună voe de nimeni silită nici asuprită şi a vîndut a sa dreaptă ocină şi moşie şi iarăşi din acel ispisoc care l'au avut de la Iancu Voevod a treia parte din *Voloucinţi* acea au vîndut'o iarăşi credinciosului nostru *Macri* marele armaş şi giupănesii sale *Nastei* drept o sută de taleri de argint; —şi tot atunci veni înaintea noastră şi înaintea boerilor noştri feciorul *Iurincului paharnic* nepotul lui *Văscan Iurin-*

cul de a lui bună voe de nimeni silit nici asuprit și au mărturisit că au vândut împreună cu frații lui Ionașco Druțul și cu surorile lui Magdalina și Greaca și Mititica a lor dreaptă ocină și moșie din uricul acel de danie ce au avut de la Stefan Voevod și giumătate de sat *Iureștii supt Cozancea* au vândut iarăși credinciosului nostru Macri marele armaș drept o sută două zeci taleri; și iarăși au mărturisit înaintea noastră cum că s'au împărțit cu frații lui Ionașco Druțul și cu surorile lui Magdalina și Greaca și Mititica a lor ocină;—și iarăși veniră înaintea noastră și înaintea boerilor noștri Petru feciorul lui Ioan nepotul lui Laur și nepotul său Groza și fratele său Miculunchiul lui Petric și Hangan feciorul lui Dragan iarăși nepotul lui Laur și Busuioc feciorul lui Grăciun și Mihalcea feciorul lui Efrim și nepoatele lor Urăta și Măriica nepoatele lui Drăgan cel bătrân de a lor bună voe de nimeni siliți nici asupriți și au vândut a lor dreaptă ocină și cumpăratură carele au avut de la *Ikim* feciorul lui Simion nepotul Danciului din uricul ce au avut de la bătrânul Stefan Voevod două părți din tot satul Cocănești parte ce se va alege lor aceea au vândut'o credinciosului nostru *Macri marele armaș* și giupânesei sale Nastei drept o sută cinciszeci de taleri și au plătit toți deplin acei mai sus scriși bani în mâinile tuturor celor ce s'au scris mai sus înaintea noastră și înaintea boerilor noștri; drept aceia văzând noi a lor tot de bună voe tocmală și deplină plată, iar noi așijdere și de

la noi am dat și am întărit mai sus scrisului credinciosului nostru Macri marele armaș și giupâne-sei sale Nastei și precum ea să fie lui și de la noi ocină și cumpăratură și *uric* și cu tot venitul. lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților lor și a filor, a strănepoților lor și a tot neamul lor cine se va alege mai de aproape să fie nestrămutată lor nici odinioară până în veci. Iar hotarul acelor mai sus scrise ocine sa fie începutul precum se va alege iar despre alte părți să fie după hotarele vechi pe unde din veac au ținut; și iarăși am dat și am întărit lor drepti țigani anume Marta împreună cu fiii ei și Buna și Paraschiva și Stefan feciorul Bunei și Sofica și Ionașco pe care i-au cumpărat el luiși de la Toader Turcul și de la *Tăutul diac și de la fratele său Toader*, drept două sute de zloți tătărăști; iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisului Irimia Voevod și a prea iubitului fiu al domniei noastre Constantin Voevod și credința boerilor noștri. credința boerului *Ureche dvornic de țara de jos*. credința boerului *Cristea dvornic de țara de sus*. credința boerului și fratele domniei noastre *Simion Hatmanul*, și Parcalabul Sucevei, credința boerului *Gheorghe* părcălab al Hotinului, credința boerului *Nădihaico* și a boerului *Chiriță* părcălabii Neamțului, credința boerului *Ciocărlie* și a boerului *Veveriță* parcalabii cetății celei nouă, credința boerului *Drăgan* postelnic, credința boerului *Busuioc* spatar, credința boerului *Simion visternic*, credința boerului *Bárnovschi* pa-

harnic, credința boerului *Cărăiman* comis și credința tuturor boerilor noștri Moldovenești mari și mici; iar după a noastră viață cine va fi domn din copii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege Dumnezeu a fi domn pământului nostru al Moldovei, acela să nu strice dania noastră și întărirea. ci să-i întărească pentru că el a cumpărat luiși pe drepti banii săi, iar pentru tărie și întărirea tuturor celor mai sus scrise am poroncit noi credinciosului și cinstitului boer giupânului *Stroici marele logofăt* ca să scrie și a noastră pe cete să o spânzure cătră această adevărată scrisă carte a noastră.

1800 Iunie 8.

Acest suret talmăcit și prescis întocmai de pe adevărata matcă a hrisovului și polseduindu-se din cuvânt în cuvânt încredințat cu pecete ce de obște a sîntei mănăstiri împreună și cu a mea iscălitură.

Dosotei Arhimandrit și stareț sîntei mănăstiri Neamțul (Secul). Acest suret l'am scos lui *Gherasim Putneanul* de pe uricul Irimiei Movilă Voevod pe moșiile ce scriu mai sus tot adevărul și dreptate neadăugând nici un cuvânt nici scăzând și drept din cuvânt în cuvânt precum este scris în uric și am iscălit. Gherasim eromonah Putneanul.

Acest suret fiind întocmai adevărat scos de pe ispiscul ce este la Dumnealui *Căminarul Ioan Bașotă* care acum asemenea se află la mine spre încredințare am iscălit.

Buzdugan Medelnicer.

N O T E

1) Suretul adus face parte din actele D-nei Castano, Iași, (Surete și Izvoade I, 532)

2) *Jurj Jumătate*, tatăl Nastei, mama Luței Vatavul, trăește supt Petru Rareș. Nu știm precis în ce legătură să fie acest Giurgea Jumătate din 1530 cu Jumătățenii secl. al XV-lea, a căror spiță e aceasta :

1) *Serban Jumătate* (cătră 1350), după care avem satul Șerbăneștii, la Zvoriștea.

2) *Bălinț* și *Căliman Jumătate* (cătră 1380), cari își fac așezările pe locul Zvoriștei de azi, zisă „*dvoriștea lui Căliman*.”

3) *Ionașco Jumătate* boer cu trecere supt Alexandru cel Bun.

4) *Jurj Jumătate* amintit tot odată cu tatăl său în lungă domnie a lui Alexandru cel Bun.

5) Jurj Jumătate a lăsat 3 fii : *Șteful*, *Manole* și *Marina*, amintiți între 1430—1460. Ștefan cel Mare a doborât din vază politică familia Jumătate din cauza hainiei.

6) Șteful Jumătate are de fii pe *Mărina* și *Șteful* ; Măndru Jumătate are pe *Mărina*, *Donea* și *Sila*. Mărina are de fii pe *Bogdan* și *Oancea*.

Cu acești urmași în a 6 a generație intrăm în secl. al XVI-lea.

7) *Giurgea Jumătate* de supt Petru Rareș Vodă trebuie socolit ca nepot al Ștefului Jumătate din secl. al XV-lea, fără a ști precis a cui fecior să fie din cei 3 copii ai Ștefului.

8) *Nastasia* fata Giurgii trăește supt Iancul Vodă Sasul.

9) *Luța vâtavul* trăește prin 1600, și vinde partea lui din Jumătățeni a patra parte lui Macri vel armaș.

Acest Macri vel armaş cumpără din satul Jumătaţeni următoarele părţi.

$\frac{1}{4}$ de la Luţa vatav cu 300 zloţi.

$\frac{1}{4}$ de la Iurşe vâtav cu 320 zloţi.

2 părţi din $\frac{1}{4}$ de la Tudorian cu 320 zloţi.

Partea Titianeii cu 50 zloţi.

In total dă 990 zloţi.

Urmează dar că toţi aceşti vânzători erau nrmaşi de ai boerului Jumătate din secl. al XVI-lea adică de ai Giurgii-Jumătate.

67. Document din 7129 Mai 30, Iaşi.

Sumar: Alexandru Vodă Iliaş, dă carte la mâna lui Cristea aprodul din Borceşti şi fratelui său Toader de a-şi apăra moşia lor din Borceşti despre Cristea comişelul.

Иъ Ялѣксандръ Илиашъ воеводъ в(о)жю м(и)л(о)стію
г(о)сп(о)даръ земли молдавскон, дали есми || сес листъ
г(о)сп(о)дств(а)ми савсѣкъ нашъ Кръстѣкъ ап. вът Бурчещи и
вратъ егво Тоадеръ вът там (Io Alexandru Iliaş Voevod
cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, dat-am
noi această carte a domnii mele slugii noastre lui
Cristea Aprod din Borceşti şi fratelui său Toader
de acolo). сирѣкъ чѣкъ || ка съ хіе тари ши пѣтерничі къ
картѣкъ двѣмни мѣкле а цинѣкъ ши аш анзра але сали ||
дрѣпте вчини ши мошини дин сат дин Бурчещи ши
дин ватра сатвалуи ши дин поми || ши дин крѣжтвори
пре внде ле снѣн вричеле ши дирѣселе лѣр ка съ нѣ анѣх
|| а трѣчѣ кърстѣкъ комишелѣл ѣн партѣкъ кърстеи аprodвалуи
ден Бурчещи || тар къи ва пѣрѣкъ къ стрѣмѣвал ка съ віе де
фацъ съ стѣкъ ѣнантѣкъ двѣмни мѣкле || ши съш адѣкъ ши

дир'ксе лнант'к двмнин м'кле || и нак не будет (și altfel să nu fie).

Г(оc)и(о)д(инз) реч (Domnul a zis).

оу тас л(к)т ±зррд Мам л.

Тзутва логофет счил.

Іwn.

NOTE

Originalul hârtie ; acta Calistrat Hogaș profesor (Surete și Izvoade I, 524). Pecetea căzută.

68. Document fără veleat (cătră 7129).

Sumar: Zapis prin care Cristea din Borcești dă partea lui de ocină din Ungurași fratelui său Toader, care a plătit 10 galbeni pentru el la Pavăl, zalogul făcut de Cristea încă de supt Radul Vodă.

ЄѢ Кзрст'к ден Борчацин. лнсѢми пре мени. мзртс-рисзксѢ кѢ ачестѢ. запис ал мев. пе кѢм ам пѢс ззлог ѡ партѢ де ѡчин. а м'к. ши а фрзцинемеѡ лѢи Тоадер ден сат. ден ЫнгѢраш ѡ ам пѢс єѡ ззлог. Кзрст'к ши парт'к. фрзцинемеѡ лѢи Тоадер ла ПавѢла дерепт з'кче галбени. бани бѡни. лн зилеле РадѢлѡи вод. ши м'км пѢс зи сѢ даѡ бани. лн патрѢ сѢитѢмѢни. деч кѢнд а фостѢ зѢа єѢ кзрст'к бани нам авѢт сѢи даѡ че м'к аѢ трекѡт зѢаа. нар фратемеѡ Тоадер сав скѢлат (ши наѡ) врѡт сѢ лас ѡчина (ши аѡ дат) ачєи з'кче галбени че аѡ скрис ман сѡс..... лн мѢна..... ПавѢла де нѢ ѡ лнтѡорче кзрст'к бани че аѡ дат фратєсѢѡ Тоадер кзрст'к сѢ де алти пѢрци де ѡчин де Ѣнде ѡр фи ман ав. лндѢ сѢ нанєѢ.... тр'кєѢ. ши ачєи бани сав дат динаинт'к лѡи водѢ. ши денант'к пѡпєи лѡи Кѡстин ши а лѡи Глигѡри ѡт там ши

Трѣфаш ѡт там ши Накѣл ѡт там ши Кзиница ѡт
Борчиц ши Глигор ѡт там ши.... ѡт там ши мѡлци
ѡмени бѡни мѡриаш дѣ прѣн прѣцѣр нѣм пѡс ши печѣчили
ноастрѣ пѣнтрѣ крѣдинца.....

NOTE

1) Originalul hârtie ros pe la încheeturi : acta Calistrat Hogaș, profesor Iași (Surete și Izvoade I, 541).

69. Document din 7137 Dec. 12. Iași.

Sumar : Miron Bărnovski Moghilă Vodă scrie carte lui Toader Echim și Gh. Saula pe îtru alegerea hotarelor Mânjei diiacul din Văcotești despre Mânjești, partea călugărilor de la Galata.

Acta Gh. Ionescu, arhiva Iași (Surete și Izvoade III 304). Pe cetea ruptă.

Iw Miron Bărnovschi Moghila Voevod bojiuu milostiiu gospodar zemli Moldavscoi; pișem gospodstvami | sluzeam gospodstvami (scriem domnia mea la slugile domniei meale) *Toader Echim* ot Turbatești i Gheorghii Saula ot Procealnici dămuvă | știre că domniia mea vă am ales de oameni buni și înțelepți, dreptu aceaia deacă veți vedea cartea domniei meale, iară voi să căutați să străngeți oameni buni den sus și den gios megiiși și să meargeți să aleageți cum veți afla mai cu dreptul în sufletele voastre, satul slugii domnii meali a *Mânjei* diiacul anume Văcoteștii, despre satul rugătorilor domniei meali a călugărilor de la Galata |de sus despre, Mânjești în doaw să împărțiți hotarale șumatate să ție sluga domnii meali Ionașco Mânja diiacul șumatate să ție călugării și să le stâlpiți locul

cum veți afla mai cu dreptul. nimica să nu făța-riți nici unora și cum veți afla mai cu dreptul așa să dați știre la domnia mea cu scrisoare.

Sie vam pișem i in da ne umișael. (aceasta vă scriem și nime să nu se amestece).

u Ias vleat 7137, Dec. 12.

Saam gospodinz veleal (Insuși domnul a poroncil).

Adaos de mâna vel logofatului. Așijderea să căutați săi alegeați și despre Motășeani și săi stâl-piți locul să să știe.

Dumitrașcw Ștefan vel logofat.

Șandir.

70. Document fără veleat (cătră 7137)

Sumar: Mărturia a 5 boeri pentru pricina de fanaț din Văco-tești dintre Corlat Uricar și între răzeșul său Oancea. Acta Gh. Ionescu, Iași (Surete și Izvoade III, 304).

Milostive și luminate Doamne să fie măria Dumitali sanătos; dăm știre măriei Dumitale că au venit sluga mării Dumitali *Corlat Uricar*, cu cin-stitx cartea mării Dumitale, viind la noi *pentru o gură ce au avut cu răzășul său* (срв) cu Oancea pentru niște fân ce iau cosit den partea lui. Deci noi am mărsu acolo și am strănsu mulți oameni buni megiași de prin pregiur anume; Gavril Saula de Procealnici și Toader de Nedeiani și Mateiu de Dajeani și Ionașco Ciudin de acolo și Mierăuț și Dânăila de acolo, și Dalbul și Gheorghie Builea din Budești și alți mulți oameni buni megiași de prin

preğur, și am ales părțile lui Corlat pe drătse ce au arătat de cumpărătura și am împărțit cu funea pe unde au fost fânaț și am aflatu cosit de Oancea toată parta lui Corlat. pe unde au fost fânațul cel mai bun și încă au intrat și au cosit șintralt hotar. unde nau avut Oancea nici o treabă în hotar Văcoteștilor. deci noi așa am socotit și am aflat că iaste Oancea vinovat și greșit. Măriia Dumitale vei șudeca cum va hi voia Dumitale.

Saul, (l. p.) Mateiu, Ionașco Ciucă, Dănaîla, Dalbul.

Slugile și robii mării Dumitali Pavel di Voinești, și Ion de Nedeiani și Stefan de Procealnici dăm știre mării dumitale.

71. Document din 7078, Iulie 20.

Sumar: Zapisul prin care egumenul mănăstirei de la Moldavița și cu tot soborul primesc 700 zloți de la Ionașco ginerele Stefei Tolocico, prețul răscumpărării satului Mlenăuții ot Dorohoi dăruit mănăstirei de Steta Tolocico pentru pomenirea sa și a fiicei sale Anușcăi.

† Се оубо аз Ермонах игъмен Анастасіе. и прочее
всє съзворъ въ монастырѣ молдавица || свѣдѣтєствєем. так
сътворихъм сеє запись жъпанъ. . . . и даемъ || знати так
прінде. цѣтєфа толочко и съ зѣта своего Ионашко. и по-
токмиса || Цѣфа съ кзавгеры въ молдавицѣ идеж ест
храмъ благовѣщеніе сътворити себе || и дочки своєи Янъшкы
лѣтнаа памат и написася оу великы помѣникъ Цѣфа || и
Янъшка. и даде един сел стмѣ монастырѣ, наимя Мли-
нжуци, 8 волостъ || дорохън, и по семъ воста Ивнашко и

потокми съ кладыгы въ молдавицѣ, и искѣ || пн село то
въ стаа монастырѣ, и даде стмоу монастырѣ Ионашко
за || село седми сто злат. и на сею токмежѣ вѣш, аже
вышрѣхъм, Ігѣмен || Анастасіе, и старецъ Авраміе, и Гер-
ман. и Антоніе, и Селівестрѣ, и || Івзнаніе, и Анхилохые
и Иосифъ, и Хылотей, и Токтист, и дѣпаконь | Харітон,
и Партеніе, и Спіфаніе, и Макаріе, и прочее братын |
иже вѣхъ въ тогда вѣкѣмъ въ монастырѣ. а кто сѣ по-
вѣситъ | разорити, или инако повѣратити | моя памѣт, и
токмежѣ бѣд кто | въ моего рода, или въ аныѣи мнѣх,
или въ чюжднѣх людѣх, а тот члкъ || да бѣдет проклѣт
въ Га Ба сътворшаго небѣи и землѣ, и въ прчстыа того
| матере, и въ чстикѣа благловеніе, и въ вѣсѣх стѣх.
кто бѣдет разорити наш памѣт || и токмежѣ аже аз сам
сѣвѣк потокомѣхпомышлен ми амин.

ВЛТО ꙗзвон. мсца. юл. к.

Traducere

Adică eu Ermonah Igumen Anastasie. și împreună cu tot soborul de la mănăstirea Moldavița mărturisim cum am făcut acest zapis jupânului..... și dăm știre cum a venit Stefa Tolocea și cu ginerele ei Ionașco și sa tocmit Stefa cu călugării de la Moldavița unde este hramul blagoveștenii a face sieși și fiicăi sale *Anușcăi* anuală pomenire, și a se scrie la marele pomelnic Stefa i Anușca, și a dat un sat sfintei mănăstiri, anume *Minăuții* în ținutul Dorohoiului; și după aceasta s'a sculat Ionașco și s'a tocmit cu călugării de la Moldavița, și a răscumpărat satul acela de la sfânta mănăstire, și a

dat sfintei mănăstiri Ionașco pentru sat 700 zloți și la această tocmală a fost acei mai sus ziși; Igu-men Anastasie și stareț Avram, i Gherman i Antonie, i Selivestru, i Ivananie, i Anhilohie, i Iosif i *Hiloteiu* i *Toctist* i diacon Hariton, i Partenie i Epifanie, i Macarie, i alți frați care au fost pe acea vreme în mănăstire. Iar care s'ar încerca să radă sau în alt chip să schimbe pomenirea mea și tocmala, fie acela din rodul meu, sau din nepoții mei, sau din oameni străini, un asemenea om să fie procleat de Domnul Dumnezeu făcătorul cerului și al pământului, și de prea cinstita lui maica, și de cinstita ei binecuvântare și de la toți sfinții, cine va rade a noastră pomenire și tocmala, precum eu singur m'am tocmiț, ca să fie pomenirea în veci amin, la anul 7078 Luna Iulie 20.

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Gr. Buțureanu, Iași, (Surete și Izvoade III, 310). Pecetea ceară neagră căzută. Marca fabricii de hârtie, *porcul*.

2) *Stefa Tolocico*. Familia Tolocico vine în cele mai vechi documente. Supt Alexandru cel Bun trăia *Vlad Tolocico*; supț Stefan cel Mare găsim pe *Șendrică Tolocico*, cetit rău de Ulianițki ca *Atolocico*, a cărui copii sânt *Spatar Purice*, jilnicerul *Ivanco*, *Oliușco Vasilisca*; Ivanco are de copii pe *Petriman* și pe *Danciul Tolocico*. Această *Stefa Tolocico* trebuie să stea în legătură cu acești din urmă, ca *noră*. Deja ea avea ginere în 1570 pe Ionașco. care ținea în căsătorie pe fiica sa *Anușca*. (vezi Surete și Izvoade X, 215)

3) *Danie și rescumpărări*. Stefa Tolocico cu fiica sa Anușca fac donație mănăstirii Moldavița satul *Mlenăuții* (morile), pe care îl răscumpără Ionașco ginerele Stefei, ca să le rămăe moșia Mlenăuții tot în familia Tolocico.

72. Document din 7112 Mai 2, Iași.

Sumar: Zapisul lui Pea fost jitnicer, fiior Măricăi, nepot lui Toader visternicul, prin care se tocmește cu Ion Dupniță fost vatag și cu alte neamuri ale lui pentru Hărtop, două părți din a patra parte. Acta Gr. Buțureanu. (Surete și Izvoade III, 311).

† Это аз Илкъ бив житничар. свѣднѣлствую. съ сим моимъ за || писа за тога тѣж. що сѣмо ималъ съ Ионъ Дупницъ и съ попа Ионъ | и съ попа Андруш. и съ нине плѣмена ихъ. ами есмо | сѣго токмиа. и вѣстави есмо на тоѣ токмиа. како продалъ. мати моа Мѣрики. дочка Тоадер вистѣрник. и съ мноа Дупницов. бив вѣтаг за армаш. | ѡт четврѣтаа част ѡт вѣртви третѣа част. и також | ѡт една буката за ѡчинъ що ест кѡпѣжна. що ест | подли хотар вѣртоп. також третѣа част. аз Илкъ ѡста | виа есмо и петокмиа есмо съ нимн. по мон до | брѡю (во)ли да вѣдетъ на токмиа. и ниже продала есмо имъ | прѣжде симъ в лѣмѣ. а сѣ покѡсити тѣгаги на нихъ | да вѣдетъ проклѣт. ѡт тнѣ стѣх ѡниже вѣ Ни || кеа за мон запис и пос || тавихъ и мон печат. писъ у яс. вѣт. †зрѣи Маи в.

Traducere

Iată eu Pea biv jitnicear mărturisesc cu acest zapis al meu de această judecata ce insumi eu am avut-o cu Ion Dupniță, i popa Ioan. și cu popa Andruș, și cu alte neamuri ale lor; iar eu insumi astfel m'am tocmiț și m'am așezat cu această tocmală, cum a vândut mama mea Mărica fiica lui Toader visternicul și cu al meu Dupniță, biv vatag de armași, diu a patra parte din Hărtop a treia

parte, și iarăși din o *bucată* de ocină ce-i este cumpăratură, ce-i tot în hotarul Hârtopului, tot a treia parte, eu Ilea m'am așezat și m'am tocmit insumi cu ei de a mea bună *voe* să fie la tocmală și ceea ce am vândut mai înainte a acestei vremi; iar cine s'ar cerca a se mai judeca cu ei, să fie procleat de cei 318 sfinți care-s din Nicheia..... și am pus și a mea pecete.

Scris în Iași la anul 7112 Maiu 2.

NOTE

вѣкѣ про вѣкѣ е un fenomen de cepelegie; прѣжд снѣ вѣкѣ вainte de această vreme,

73. Document din 7142 Dec. 2. Iași.

Sumar: Moisi Moghilă Vodă întrește mai multe cumpărături făcute în satul Ciuncești pe Bahlueț la Cărligătura de la nepoții lui Giurgea stolnicul de către Vărlan cu Mărica, David cu Nazaria, Nastasia, Gligorcea, Ionașco cu Vasilca și Istratie cu Mărica

Иво Моуси Могила Коевода, вѣию мастію господарѣ земли Молдавскон. оже пріиде прѣд нами, и прѣд взсими нашими молдавскими | волѣри, великих и малих слуга наш Єреміѣ Некшвл снѣ Цѣрѣѣ Некшвл столник, и внук его Андоніе, и Рустѣк и Гаврил | и Мѣрика и Ягафіѣ дѣщи Ивани, взси внуци и прѣвнуци Цѣрѣѣ Некшвл столник, за их доброю волю неким | непонѣдени, анеприсиловани, и продали их права штинѣ, и дѣднѣ, шт село Чинчеши, что ѣ власт Крѣлингѣтѣри, шт вес село | шт шеста част, три части, тоѣ шни продали слѣси гсѣдѣми, Бѣрлан, и жени его

Мзрика, ради дѣтѣ десѣт и всим и пол талер. | сребних. ѡт урик, и ѡт исписок что имал дѣд их Цурѣк Никшуа столник. ѡт Инкуа Коевода, и ѡтом тиж продали тих | вышписани люди, вѣнци Цурци. пакиж за их добра волѣ, неким непонуждени, анеприсловани, ѡт вес село Чинчеци, шеста част | тоа продали, слуги нашеш. Давид и жени его Назаріа, ради сто и два десѣт, и шест талер сребних, и ѡт том тиж купила | Настасіа, ѡт вес село Чинчеци, шеста част, пакиж ѡт тих вышписани люди вѣнци Цурци, ради сто и два десѣт, и шест талер, | сребних, и тиж купил слуга наш Глигорчѣ съ жена его, ѡт вес село Чинчеци, шеста част пакиж ѡт тих вышписани люди, вѣнци Цурѣк, | раді сто, и два десѣт и шест талер сребних, и ѡт том тиж купил слуга наш Иѡнашко и жена его Басилка, ѡт вес село Чинчеци, | шеста част, и ѡт шеста част село четвѣрта част, пакиж ѡт тих вышписани люди, вѣнци (Цурѣк), раді сто и пет десѣт и седим талер | сребних, и тиж купил слуга наш Истратіе и съ жена его Мзрика, ѡт вес село (Чинчеци) ѡт шестаа част половина част, пакиж | ѡт тих вышписани люди, вѣнци Цурѣк столник, раді шест десѣт и трѣ талер сребних, и тиж ѡн купил, ѡт них, два селаш за цигани | наимѣ Трифан и Мурат съ женами, и съ дѣти их, съ вес тих вышписани, ниси, ино гедѣми, також свидѣхом междо ни || ми доброволною токмеж, и полною запласт, а мы ижеж и ѡт нас дадохом и потвѣрдихом им, тѣм раді вышписани | част за ѡтнну, ѡт того село Чинчеци, съ брд за мани, § Бахавец, и съ мѣсто у лѣс, и съ полѣна чунка, и съ вес приход да ест слугам | нашим выш-

писаниим, права штиш. и дѣднину и выкупленіе, и оурик
и потвѣжденіе, непорѣшено, николиже | на вѣки, и ин
да с(к) не оумишаеъ прѣд сим листом нашим.

Гам гспднѣ велѣа.

8 Іас. лт. ѣзрив. дек. к.

Гангѣ вел логофет искаа

Ивиашко

Traducere

Io Moisi Moghila Voevod cu mila lui Dumne-
zeu domu țării Moldaviei. Iată a venit înaintea no-
astră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenеști
boeri a mari și a mici sluga noastră *Eremia Nec-
șul*. fiul Giurgii Necșul stolnic, si nepotul său An-
donie și Ruste și Gavril și Marica și Agafia fii I-
oanii, toți nepoți și strănepoți Giurgii Necșului stol-
nic, de a lor bună voe de nimeni siliți nici împre-
surați și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie
din satul *Cinceștii*, ce-i în ținutul Cărligăturii, din
tot satul din a șesa parte 3 părți, aceste ei le-au
vândut slugii Domnii mele *Vărlan* și femei lui
Mărica, pentru 98 și $\frac{1}{2}$ taleri de argint din uric și
din ispisoc ce l'a avut bunul lor Giurgea Necșul
stolnic de la Iancul Vodă;—și într'acestea au mai
vândut cei de mai sus scriși, nepoți Giurgii, iarăși
de a lor bună voe de nimeni siliți nici asupriți,
din tot satul Cincești a 6-a parte, acea au vân-
dut-o slugii noastre lui David și jupănesii lui Na-
zaria, pentru una sută și două zeci și șase taleri
de argint;—și într'acestea iarăși a cumpărat Nasta-
sia, din tot satul Cincești, a șesa parte iarăși de
la acei de mai sus scriși oameni nepoți Giurgii pen-

tru una sută și douăzeci și șase taleri de argint; — și iarăși a cumpărat sluga noastră Gligorcea cu femeia lui, din tot satul Cincești a șesea parte iarăși de la acei de mai sus scriși oameni, nepoții Giurgii pentru una sută și douăzeci și șase taleri de argint. Și într'aceasta iarăși au cumpărat sluga noastră Ionașco și femeia lui Vasilca din tot satul Cincești a șesea parte și din a șesea parte din sat a patra parte, iarăși de la acei de mai sus scriși oameni nepoții Giurgii pentru o sută cinci zeci și șapte taleri de argint; — și iarăși a cumpărat sluga noastră Istratie și cu femeia lui Marica din tot satul Cincești din a șesa parte jumătate parte, iarăși de la acei de mai sus scriși oameni nepoți Giurgii stolnic pentru 63 taleri de argint. Și iarăși au cumpărat de la dâșii două salașe de țigani anume Trifan și Murat cu femeile și cu copiii lor, toți cu acei de mai sus scriși bani. Deci Domnia mea cum am văzut între ei de bună voe tocmală și deplină plată, și noi încă și de la noi am dat și am întărit lor pentraceea acele de mai sus scrise părți de ocină din acel sat Cinceștii cu vad de moară în Bahlueti și cu loc de pădure și cu poiana Ciuncei și cu tot venitul, să fie slugilor noastre de mai sus scrise dreaptă ocină și moșie și cumpărătură și uric și întăritură, nerușeit nici odânăoară în veci și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Insuși Domnul a poroncit

In Iași la anul 7142 Dec. 20.

Gheangea vel logofăt a învățat și a iscălit.

Ionașco Mânjea.

N O T E

1) Originalul hârtie, fără pecete; acta Albert Daniel Iași, (Surete și Izvpade VIII, 816),

2) *Vânzări*. În ispisocul lui Moisi Moghilă se înșiră mai mulți vânzători și mai mulți cumpărători. Încă de pe la 1580 satul Ciunceștii era în stăpânirea lui *Neacșu Giurgea stolnicul*. Dânsul a avut acești copii: *Eremia Neacșul* și *Ioana*. Ioana are 5 copii: *Andonie*, *Rustea*, *Gavril*, *Mărica* și *Agafia*. Toți acești nepoți stăpâneau în de-vălmășie, căci actul nu ne arată exact partea fiecăruia, ci că se cumpără de la nepoții *Giurgii stolnicului*.

Iată acum ce s'au cumpărat.

1) *Vărlan* și *Mărica* cumpără 3 părți din a șesea parte cu 98 taleri și jumătate.

2) *David* și *Nazaria* cumpără a șesea parte cu 126 taleri de argint.

3) *Nastasia* cumpără a șesea parte cu 126 taleri de argint.

4) *Gligorce* cumpără a șesea parte cu 126 taleri de argint.

5) *Ionașco* și *Vasilca* cumpără a șesea parte și a 4-a parte din altă a șesea parte cu 158 taleri.

6) *Istratie* și *Mărica* cumpără jumătate din a șesea parte cu 63 taleri de argint și în plus cele 2 sălașe de țigani.

Tot satul Ciunceștii se împărțea în șese părți, din care s'au cumpărat toate de cei 6 cumpărători amintiți în uric. Prețul unei șesimi fiind de 126 taleri, urmează că tot satul Ciunceștii s'a vândut cu 756 taleri în 1633 Dec. 20. Adunând sumele din ispisoc vedem că s'au plătit 696 taleri, rămânând nevândută jumătate din a 6-a parte.

Se vede că cei 6 cumpărători erau frați sau rude între ei de oare ce Domnul le întărește tuturor stăpânirea în același uric.

74, Notiță din 7128 Mart 2

Sumar : Ermonah Nicodim Tahat dăruiește mănăstirei Slatina o psaltire slavonă.

Acta Gr. Buțureanu (Surete și Izvoada III 312).

† Гіа книга рекомын ѱалтир. иже быст дла за тиꙋ нашемꙋ. вз мѡбѡ сѡбѣ вз монастир Слатинскои ѡт Іѡ Александрѡ воевода. поновн и платна завезніе. Єрмонах Никодим Тахат. рекомін за скимьножит. за дшз свож. и за родітели. нм вѣчнаа им памѣт. при дни. благочтивѡго и хꙋлюбивѡго. Іѡ Александрѡ воевода. снѡ. Радѡа воевода кат ꙗзркн. Март кі днѡ.

Traducere

Această carte numită psaltire, care a fost dată spre folosul nostru la rugătoarea sa mănăstire Slatina de Io Alexandru voevod, a înoit'o și a platit legătura, Ermonah Nicodem *Tahat zis din schivnicie* pentru sufletul lui și a născătorilor lui, veșnica lui pomenire; în zilele drept credinciosului și de Hristos iubitor Io Alexandru Voevod, fiul Radului Voevod, 7128 Mart 12 zile.

de altă mână posterioară *Соломонъ пишет.* = Solom serie:

снз предмѡрыц веселит ѡтца. снз безумнии печат мтри своего

Fiul cuminte veselește pre tatal (său); fiul fără minte este supărare mamei sale.

75. Document fără veleat (cătră 7100).

Sumar: Zapisul Vasilcăi jupăneasa lui pan Iurașco Vartic postelnic cu fii săi Lupul și Gavril, prin care arată că împrumutându-se Ionașco cu 12000 aspri de la Ionașco Tolocico a pus zălog jumătate din satul Lișna. Cu banii luați s'a plătit 12000 lei datoria tatălui lor făcută la un jidov Iacob din Tarigrad.

† Се вбо аз Василка кнѣгинѣ пана Юрашко
Бартіка постелник и свѣк || его Дупул и брат его
Гаврил и сестра их. дети пана юрашка || вартика постел-
ник. съзнаваем сами на себѣкнѣим || нашим истинним.
записом яко есмо възал от Іоунашка Толоч || ко ꙗви
аспри пинѣси готових. све бани старіи. и дал есми || ему
ради сих пинѣси свою правую штиную и дедную. отца
|| нашего. пана юрашка вартик постелник половина от
село || Лжчна. и съ став и се сих вишписанных шинѣзи
дванадесѣт || тисѣч аспри. а миж платили едни джжна
что вѣша || должен отец наш. пан Юрашко. вартик
едномуу жид именем || Іаков от цариград. нно от
сзда на пред да имает соби держати || пан Толочко то-
тоу половину. села от лжчна. и да имают || соби учини-
ти исписоаче и зрик. и при тим нашѣ токмеж били ||
люди добріи Држшан взтаг. и потропоп Патрашко сѣз
его Држшан || брат Котелин. и инїи люди добрих. и
аз котела сам писах || и печат поставихом кзсеомуу записоу
да сѣк знает.

Traducere

Iată adică eu *Vasilca* giupăneasa lui pan *Iurașco Vartic postelnic* și fiii săi *Lupul* și fratele

său *Gavril* și sora lor, copii lui pan *Iurașco Vartic postelnic*, înștiințăm înșine prin acest deosebit al nostru zapis. cum am luat de la Ionașco Tolocico 12000 aspri bani gata, *toți bani vechi*, și am dat noi lui pentru acei bani a sa dreaptă ocină și moșie a tatalui nostru, a lui pan *Iurașco Vartic postelnic*. jumătate din satul *Lăcnaa* și cu heleșten și cu acești mai sus scriși bani, 12000 aspri, iar noi am plătit o datorie ce a fost dator tatal nostru pan *Iurașco Vartic unui jidov anume Jacob din Tarigrad*; deci de acmu înainte să aibă singur a-și stăpîni pan Tolocico acea giumatate de sat din *Lăcna*. și să aibă singur a-și face *ispisoace* și uric; și la această a noastră tocmală au fost oameni buni *Drăgșan vâtag*, și protopop *Patrașco* fiul lui *Drăgșan* fratele lui *Cotelin*, și alți oameni buni, și eu *Cotela* însu-mi am scris și pecetea am pus la acest zapis ca să se știe.

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Gr. Buțureanu (Surete și Izvoade III, 313), are trei peceti mici aplicate în formă conică pe hârtie lipită în dos cu ceară neagră.

2) *Jidov Jacob din Tarigrad*. e de sigur numele unui bancher, care făcea operațiuni de împrumut la boerii noștri de pe acea vreme,

3) 12000 aspri. Asprul era cea mai mărută monedă divizionară. 120 aspri era un leu. când galbănul valora 2 lei și un sfert, ar fi valorat dar 44 lei vechi. sau aproape 22 galbeni (zloți),

4) *Iurașco Vartic* fiul lui *Petre Vartic*, portarul *Sucevei* e amintit prin 7092 Sept. 11 (Arh. ist, I, 1, 144); deci de oare ce aici se vorbește de *Vasilca* femeea lui, documentul vine după 7092; iar de *Ionașco Tolocico* ginerele *Stefei Tolocico*, căci ținea pe *Anușca* fata *Stefei*, se vorbește încă de prin 1572.

76. Document fără veleat (cătră 7129)

Sumar: Zapisul lui Toader Coranga din Micești prin care vinde lui Costantin fiiorul lui Iftimie cu 15 lei o livadă cu pomet în Micești, din cauza foamei.
acta Gr. Buțureanu (Surete și Izvoade III. 314).

† Aderă eu Toder Coranga fečorul lui Lazor de || Mičești nepotul lui Mătaiu și cu fām^k m^k cu Dokia și cu fičorii noștri cu toți | mărturisim noi cu ačestu zapis al nostru ; cum noi de bună voa noastră amu vānduf w li | vadă de pomātu cu tot pomātuł țe | să va afla întrača de a noastră | bună voe de nime nevoiți nice înpresurați | țe de mare lipsă țe neuu trimis Dumneșeu și w am vāndul dumisale lui | Costantin sin vātavul Iftimie dereptu | činsprkče lei bani gata. să fie dumisale dereptă | moșie și lui și fičorilor lui iară altu nime | să naibă a să amesteca din wamenii mei | și tocmala sau făcut denainte a mulți | wamen buni megeeși a- nume Popa Gavril wt Gher | ghești și Paval Răzvanul și Kiriak ot Gherghești | și Sanson ot tam și Cărstk | brat Toader și Irimie ot Micești | Să să știe și pentru credința neam pus | și pecețile.

† Sanson az popa Gavril pisal

† Toder (eu Popa Gavril am scris).

77. Document din 7119 Sept. 2. Iași.

Sumar: Costantin Moghilă Vodă întărește lui Orăș vel vornic de țara de sus cumpărătura făcută de el în Epureni cu 100 taleri de la Nistor fiul Drăgăilei.

Din „condica Epurenilor“ Iași. (Surete și Izvoade IV, 210).

Facem înștiințare, precum că au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri a mari și a

mici, *Nistor* ficiorul lui *Drăgăulă* din *Epurenii* din ținutul Iașului, de nime silit și au vândut a lui dreaptă parte de moșie din direse ce are, partea lui la satul *Epurenii*, aceia au vînduto cinstitului și credinciosului boerului nostru *D sale Orăș mare vornic* de țara de sus. drept 100 taleri buni pentru aceia și noi văzând a lui bună invoială și tocimala și plată deplin, și de la *Domnia mea* așijderea am dat și am întărit ca să'i fie acea ocină *D-sale cinstitului și credincios boerului nostru* de mai sus numit *Orăș mare vornic* cu tot venitul. și altul să nu se mai amestece din rudeniile lui peste cartea *Domniei mele*.

78. Document din 7119. Dec. 10.

Sumar : *Costantin Moghilă Vodă* întărește lui *Vasile Orăș vel vornic* de țara de sus, cumpărătura ce a făcut cu 200 taleri de argint de la urmași *Condrei și ai lui*, în a patra parte din jumătate de sat din *Bosâncești* ce-i zic acum *Epurenii*, pe *Jijia*.

Facem înștiințare, precum au venit înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, *Tudosia Găgoaie* fata *Condrii* și nepoata ei *Acsinia* fata lui *Macsin*. iarăși nepoata *Condrii*, și iarăși *Irimia* ficiorul *Teculii*, și *Minotici* ficiorul lui *Trifan* și *Odochia* fata lui *Boldur*, și *Petrea* și sora lui ficiorii *Maricai*, toți nepoți *Manii*, și iarăș *Focșa* și *Stefan* și sora lor *Maria* ficiorii *Nițilinei*, nepoți popii lui *Ioan*, și *Anisia* fata *Vărvarei* iarăși nepoată popei lui *Ioan*, de a lor bună voie, de nime siliți. și au vândut a lor dreaptă ocină din uric de cumpărătura ce au avut moșii lor de mai sus scriși *Condrea și Manea și Popa Ioan* de la *Alexandru Voevod* din ju-

matate de sat *din Bosâncesti partea de sus ce se chiamă acuma Epurenii a patra* parte pe Jijie la ținutul Iașului care a fost și moșilor lor cumpărătura de la Salomia fata Drăgălinii nepoata Marinii strănepoată lui Ivul Parve, aceea au vândut-o cinstului și credincios boerului nostru D-sale lui *Vasile Orăș mare vornic de țara de sus*, și jupănesii sale *Măricăi* pentru 160 taleri de argint. Deci iarăși au venit înaintea noastră cea de mai sus scrisă Tudosia Gogoe fata *Măricăi*. de a ei bună voe, de nime silită, și au vândut a sa dreaptă ocină și moșie ce au avuto ea de la moașele ei Sofiiica și Maria, în partea Sohiicai și jumătate din partea Mariei, dintr'acelaș sat Epurenii, însă din partea din jos jumătate pe Jijie din uric ce au avut de întăritură de la Petru Voevod, aceia au vânduto boerului nostru D-sale lui *Vasile Orăș mare vornic și jupănesii sale Măricăi*, pentru 40 taleri care bani iau dat toți deplin înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, și acele dresuri ce au avut ei mai dinainte de la Petru Vodă și de la Alexandru Voevod încă le au dat în mânule D-sale Orăș mare vornic; pentru aceia ca să-i fie D sale și de la Domnia mea ocină și întăritură, cu tot venitul și altul ca să nu se mai amestece.

N O T E

1) Suretul dat după „condica Epurenilor» a d-lui Gh. Scortșescu, Iași, (Surete și Izvoade IV, 211).

2) *Epurenii*, moșie în jud. Iași, pe podișul rădicat ce stăpânește valea Jijiei, loc renumit pentru izvoarele sale. Asupra acestei moșii să se vadă doc. aduse în vol. I, pag. 258—265; Satul Epurenii s'a numit la început *Bosâncestii*. Proprietatea în acest sat Bosâncesti a curs pe două jumătăți până către 1547 supt Iliăș Vodă Rareș. când găsim acești proprietari.

a) *Jumătatea din jos* a satului Bosâncesti se stăpânea de *Vasco Epure* și de *Gherman* fiii lui *Epure cel bătrân*. Se vede că *Gherman* ori n'a avut copii, ori și-a vândut partea lui din jumătatea din jos din Bosâncesti fratelui său, căci în curgerea proprietății în jumătatea din gios din Bosâncesti se vorbește numai de urmașii lui *Vasco Epure*, și anume de cei 4 copii: *Jurj Epure*, *Marița*, *Magdalena* și *Ileana*. În 1549 (7057) jumătatea din jos din Bosâncesti se împarte în 5 părți la urmașii lui *Vasco Epure*: *Jurj Epure* cel mai bătrân ia o cincime; nepoatele sale de soră *Frăsina* și *Mărina* fetele *Mariței* iau a doua cincime; nepotul său *Vasco Epure* ficiorul *Magdalinei* ia a treia cincime; frații săi *Andreico* și *Fătul* iau a patra cincime; în slârșit, cei patru ficiori ai *Ilenii* și anume: *Păcurar*, *Odokia*, *Maria*, *Stana*, iau a cincia cincime.

Pe când în jumătatea din jos a Bosâncestilor proprietatea se împărțea în 5 părți—de fapt însă în 10 părți—în a doua jumătate din Bosâncesti, cea din sus, găsim proprietari în 7060 (1552) pe singură *Salomia* fata *Drăgălinei*, nepoata *Mărinei*, strănepoata lui *Ivul Parve*, care se dă ca trăitor pe la 1400, străbun în linie dreaptă a bătrânului *Epure* din secol. al XV-lea.

b) *Jumătatea de sus* a satului Bosâncenii, numită *Epureni*, se vinde în 1552, și adică a patra parte din ea, de către *Salomia* la 3 frați: *Condre*, *Manea* și *Popa Ioan*. Documentul nostru dă pe toți urmașii acestor 3 frați cum-

părători și anume : 1) *Condre* are 2 copii : *Todosia* măritală cu *Găgu*, și pe *Maxin*, tatăl *Axiniei* : 2) *Manea* are 4 copii : *Teculea*, tatăl *Irimiei*, *Trifan* tatăl lui *Minotici*, *Boldur* tatăl *Odokiei*, *Mărica* mama *Sorei* și a *Petrei*, 3) *Popa Ioan* are 2 copii, pe *Nișilina*, mama *Focșei*, *Manei* și a lui *Stefan*, și pe *Varvara* mama *Anușcăi*.

Toți acești urmași 9 la număr vând în 1610 Dec. 10 părțile lor din *Bosâncești* lui *Vasile Orăș* vornicul de țara de sus și *jupănesei* sale *Maricăi* cu 200 taleri de argint

Soarta dar a celor 2 jumătăți din *Bosâncești* n'a fost una și aceeași ; una se tot îmbucătățește, alta revine iarăși în mâna unuia singur, a lui *V. Orăș* vornicul, joc permanent în istoria proprietății în țară la noi.

79. Document din 7135 (1629)

Sumar : Zapisul *Tudosiei*, prin care vinde partea sa din *Epureni* lui *Grama jîtnicer* cu 40 zloți.

Din „*Condica Epurenilor*“ Gh. *Scorțescu* (*Surete și Izvoade* IV, 212).

Adică eu *Todosia* fata *Costinei* nepoata *Save* strănepoata *Frăsinei* și a *Mărinei*, scriu și mărturisesc cu cest zapis al meu, cum eu de bună voe a mea, de nime nevoită nici împresurată, am vândut a mea ocină și moșie dreaptă din sat din *Epureni* din gumătate de sat a cincia parte, care parte este stălpită de *Iachim Bandur* Vornicul și am vânduto d-sale *Gramei* mare *jîtnicer* și *jupănesei* d-sale *Anghelinei* drept patru zeci de zloți bătuți ca să-i fie d-sale ocină și moșie dreaptă d-sale și *jupănesei* d-sale și *cuconilor* d-sale și *lepoților* și *strănepoților* și *rudei* ce se va alege mai de a-

proape, cu tot venitul din vatra satului și din câmp și din țarină și din fânațe și cu tot vinitul, și într'această tocmală au fost *jupân Paladi mare visternic* și Lupul Prăjescul mare comis și Racovița al doilea logofat. Deci noi văzând a lor bună tocmală și deplină plată, noi ne-am pus pecețile și iscăliturile ca să-i fie d-sale de credința. să-și facă și ispisoace și uric.

Aceasta mărturisim ca să se știe,

Obs. Bănuim că data e rău însemnată în copie luând în vedere boerii ce aduc credința. (vezi vol. III. 96).

80. Document din 6952 Iunie 18.

Sumar : Stefan Vodă, fiul lui Alexandru Vodă cel Bun, dăru-ește lui Popa Toader din Bârlad o moară de pe Simila, unde a fost hăleșteul Bistricenilor. cum și mănăstirea de pe Lahova, amândouă foaste a fratelui său Popa Draghie.

Facem știre tuturor cui se cade a ști, pentru acest *adevărat popa Toader din Bârlad* care slujind nouă cu dreptate și cu credință și cu dreaptă și curată rugă către Dumnezeu pentru noi. Pentru care noi văzând a lui dreaptă și credincioasă slujbă către noi, l'am miluit pre el cu osebită mila noastră și i-am dat și i-am întărit lui întru al nostru pământ *moara fratelui său a popii lui Draghie*, ce iaste pe Smila unde au fost hăleșteul Bistricenilor valea până unde cade Smila în Bârlad și am poroncit lui să-și facă și sat, iar altul nime să n'aibă a se amesteca pe acel de mai sus zis până cât iaste lui mai sus scris. Și pe Lahova unde au fost mănăstire a fratelui său a popii lui

Draghie încă am mai dat acelu de mai sus zis popa Toader din Bărlad (Două rînduri din ispisocul cel sârbesc fiind rase cu cuțitul și șterse cu condeiul n'am putut cunoaște nimica și pentru aceasta am lăsat loc). Deci toate acele de mai sus scrise să-i fie lui uric și cu tot venitul lui, și feciorilor lui și fraților lui, și nepoților lui, și strănepoților lui, și a tot neamul lui ce să va alege mai aproape nerușeit nici odată în veci, iar hotarul acei pustii să fie cât va fi de așuns unui sat. Spre aceasta este credința domniei mele de mai sus scris *Stefan Voevod și credința fratelui domniei mele Petru Voevod și credința tuturor boerilor noștri ai Moldovei a mari și a mici; iar după a noastră viață cine va fi domn țarit aceștie din fiii și neamul nostru, sau pe cine Dumnezeu va alege să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai ales să de și să întărească, de vreme ce și noi am dat și am întărit pentru a lui dreaptă și credincioasă slujbă; și pentru mai mare tărie a celor de mai sus scrise am poruncit credincios boerului nostru *D-lui Mihaiu logofăt să scrie și a noastră pecete cătră a-această adevărată carte a noastră să o lege.**

S'au tălmăcit de Gheorghe Evloghie Dascal
leat 1780 Mart 23.

NOTE

Suretul acestui ispisoc așa cum a fost tradus de Gh. Evloghie dascalul în 1780 Mart 23, l'am luat din pachetul

de acte, comunicat nouă de dl Gh. Ionescu, șeful Arhivei din Iași (Surete și Izvoada IV, 241). Traducerea lui Gh. Evloghie e apoi adevărată în 1826 Iulie 27 de boerii V. Roset vel log. Andronachi Donici vel log. și Vasile Miclescu vel vornic;

Despre popa Draghie și popa Toader frați să se vadă nota la doc. din 7054 (Surete și Izvoade vol. I, 367).

81. Document din 7097 April 24. Vaslui.

Sumar: Petru Vodă Șchiopul întărește lui Frățein fiul lui Pere Hărăiei vânzarea ce a făcut în satul Dragomirești pe Sarala cu 80 zloți către Simion Gavril, și Ioan.

† Милостію божію мы Іо Петръ воевода господар
земли Молдавской, знаменито чиним иссим листом нашим
взсклм кто нанем взронт или чтсчи его слышит вже
прінде прѣд нами и прѣд нашими молдавскими болѣри,
сабга наш Фрѣтею снз Петри Хррхен || виск Стани,
по своен двврѣки ввали, никим непомжжен, аниприселован,
и продад свою правою штинс и дѣднинс, шт испривилія что
и || мала баба его станна шт старого Стефана воевода
шт третви части половина, шт село шт дрѣгъшизнецин
что ѣст шткз ввді сзрата шткз западс || шткз взстокз
аже продаан сабгам нашим Симионс и Гаврилс и Іонс
за рн, злати татарских, икзтавшиса наши сабгъ Симион
и Гаври || и Іон и заплатили взси испазна виш прѣд-
реченыи пинѣзи, стш и шсимз десѣт злат татарскихъ вз
рѣкы сабсѣк нашемс фрѣтею снз Петри Хрра || виск Стани,
прѣд нами, и прѣд нашими болѣри, инш мы видѣвше
дврѣро вланѣа токмеж и полнѣа заплат, а ми також-
дере и шт нас дали и потврх || дали еси сабгам нашим

Силіон и Гавриа и Іон, тога више прѣдреченаа ѡт третон част половина ѡт сѣлѡ дръгѡмъници что ест ѡт вѡдї сѣрата ѡт | кѡ западу и ѡткѡ възтѡкѡ || како да ест им и ѡт нас дрѡк, и ѡтнина сѡ възсѣм дѡхѡдѡм и дѣтем их, и знѡчатѡм их, и прѣзнѡчатѡм и пращѣрѣтѡм их, и възсѣмѡ родѡ их кто сѣ им избѣрет наближнїи непорѡшенно николиже на вѣкѡ, || а хотѡр тои вишеписаннон части ѡт третон части половина ѡт сѣлѡ ѡт дръгѡмъници, да ест третѡа част, ѡткѡ иншихъ страннахъ, да ест по старомѡ хѡтарѡ || покѡда из вѣкѡа ѡживали, и на то ест вѣкра господства нашего вишеписанаго Іѡ Пѣтра вѡевѡди, и вѣкра прѣвѡзлюбленихъ чадъ нашихъ Влад и Стефан вѡевѡдї, и вѣкра боѡар нашихъ, вѣкра пана Бѡчѣма, || двѡрника двѡнѡки земли, вѣкра пана Сремїта двѡрника гѡриѡки земли, вѣкра пана Зѡта и Гѡвѡргїа прѡкѡлаби Хотинскихъ, вѣкра пана Иван и Кристѣ прѡкѡлаби Немѣцкихъ, вѣкра пана Пѣтрѣ и Іѡнашко || прѡкѡлаби Рѡманскихъ, вѣкра пана Андреѡа пѡртѡрѣ Гѡчѡвскаго, вѣкра пана Брѡт постѣлника, вѣкра пана (пани вѡстѣрника) вѣкра пана Гѡвѡргїа чашника, вѣкра пана (Сава столника), вѣкра пана Стана || квѡмиса, и вѣкра боѡар нашихъ Мѡлдавскихъ великихъже и малихъ, а по нашимъ животѣ, кто вѡдетъ господарѡ ѡт дѣтѣн нашихъ, или ѡт нашего рода, или пакъ боудѡкѡго боѡгъ избѣретъ гспдрѣм прѣдъ бити нашей земли, Мол || давѡстѣки, тотѣ ви емѡ непорѡшилъ нашего даанїе и потѡвѡржденїе а нѡ аби емѡ далъ и оукрѣпилъ, занеже есми емѡу дали и скрѣпили, почто ест имъ праваа ѡтнина и викѡплениѣ за пѡтомїи || пинѣси, а на колѡши крѣпѡст и потѡвѡржденїе тѣмъ оусимъ вишеписаннымъ велѣки есми нашему

вѣрномѣ и почетномѣ волкряну пану Гтроричу вели-
кому догофету писати и нашу печат || приложити ксеому
истинному листу нашему. писал Еремія Бзекн оу вас-
лвю, катв ±зчз апр. кд.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Io Petru* voevod
domn țării Moldovii, înștiințare facem cu aceasta
carte a domnii mele tuturor cui vor căta pe acea-
stă carte ori o vor auzi celindu-li-se; iată că a ve-
nit înaintea noastră și înaintea tuturor boerilor no-
ștri Moldovenеști a mari și a mici sluga noastră
Frateiu, fiul lui *Petre Hărăei*, nepot Stanei, de a
sa bună voie, de nime silit nici asuprit și a vând-
dut a sa dreaptă ocină și moșie, din privilegiile ce
le-a avut *baba* (bunica) lui Stana de la bătrânul
Stefan voevod din a treia parte jumătate din sat
din *Drăgumănești*, ce este pe apa Sărata din apus
spre răsărit; aceia a vîndut-o slugilor noastre lui
Simion, i lui Gavril, i lui Ion, pentru 180 zloți tă-
tărăști. Și s'a sculat ale noastre slugi Simion și
Gavril și Ion și au plătit toți deplin acei de mai
sus ziși bani o sută și optzeci zloți tătărăști, în
mânule slugii noastre lui Frateiu fiul Petrei Hara,
nepot Stanei, înaintea noastră și înaintea boerilor
noștri. Deci noi văzând de bună voe tocmală și
deplină plată, și noi așijderea și de la noi am dat
și am întărit slugilor noastre lui Simion, și lui Gavril
și lui Ion acea de mai sus zisă din a treia parte
jumătate din satul Drăgumănești ce este pe apa Săra-
ta din apus spre răsărit. ca să le fie lor și de la noi
uric, și ocină cu tot venitul și copiilor lor și nepoților
lor și strănepoților și preastrănepoților și la tot nea-

mul lor ce li se va alege mai de aproape nerușit nici odănoară în veci; iar hotarul acestei de mai sus scrise părți din a treia parte jumătate din sat din Dragumănești, să fie a treia parte, iar din alte părți, să fie după vechiul hotar, pe unde din veac a umblat. Iar la aceasta este credința Domniei noastre mai sus scrisă Io Petru Voevod, și credința prea iubiților copii ai noștri *Vlad și Ștefan voevod* și credința boerilor noștri, credința pan *Bucium* dvornic țării de jos, credința pan *Eremia* dvornic țării de sus, credința pan *Zota și Gheorghe* parcalabi de Holin, credința pan *Ivan și Cristea* parcalabi de Neamț, credința pan *Petru și Ionașco* parcalabi de RRoman, credința pan *Brut* postelnic, credința panului *Iane* vistier, credința panului *Gheorghe* paharnic, credința panului *Sava* stolnic, credința panului *Ștan* comis, și credința boerilor noștri Moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Domn din copii noștri, sau din rodul nostru, sau pe ori care altul D-zeu îl va alege a fi peste țara noastră a Moldovei, acela să nu le strice lor dania noastră și întăritura, ceea ce noi le-am dat și le-am întărit, de oare ce noi le-am dat și le-am întărit, pentru că le este dreaptă ocină și cumpăratură cu drepti banii lor. Iar spre ma mare tărîe și întăritură tuturor celor de mai sus scrise am poroncit credinciosului nostru și cinstului boiarin pan *Stroici* marele logofat să scrie și pecetea noastră s'o atărne la această adevărată carte a noastră.

A scris *Eremia Băsean în Vaslui* la anul 7097 April 24.

NOTE

1) Originalul pergament bine păstrat. Pecetea lipsește (Surete și Izvoade III, 316) comunicat de păr. I. Antonovici din Bărlad.

2) *Nume de persoane*, Frăteiu, Petre Hărăei, Stana, Simion, Gavril, Ioan.

3) *Nume de locuri* Drăgumănești, apa Sărata,

4) *бака* sinonimă cu *moașă*, *bunica*.

5) *Hără*. Familia Hără e pomenită în documentele vechi. Ioan Hără e parcalab de Hotin prin 1554; Petre Hără, fiul Stanei Hără, are de fii pe Frăteiu Hără.

82. Document din 7141 Sept. 22.

Sumar: Zapisul lui Vasile prin care vinde partea sa din Bălițești pe Studenița lui Merăuță parcalabul pentru că ș-a seos capul de la Bormo din cauza unui cal forat.

Din „Surete și Izvoade“ II. 289, comunicat de pr. I. Antonovici din Bărlad.

Єв Насилиє фечорѣа лон Игнатѣ ши аа Гахіє фетей ||
лон Тоадѣр дѣ Бзлнциціє. мзрторисєско єв асоми || пє
мени ко чисто запис аа мнѣ ком ам дат аме мо || ши
ши шчинѣ дѣ а сѣт дѣ аи Бзлнциціє пє стоденїц (șterse
ши дѣ а сѣт || дѣ а Г р и п е Богдана.) чи єстє партє
нострѣ мошіє || дерептѣ дѣ бонѣ кои ме лон Мерѣдїц
пзркзлабѣа || дѣ ми ам пазтит капол дѣ аа Бормо пре-
аитро кал || чи ѣам форат лон крзчон дѣ бикани дѣ апа-
интє лон Єрїмїє || кзнитан ши Єіаким || дѣ кошерї ши
тзркол дѣ аколѣ ши || циѣан дѣ аколѣ ши василїє Кошєскол
ши Козма кроитор ѡт іас ши Макаріє кожокар ѡт
васлѣю ши Нєстор дзи || коч ѡт незнеці ши Данана кз-
логзрѣа и денантє а молци || ѡмени бон ши бзтрин ка
сзи хїє лон мошіє а век || єрѣ дѣ а нострѣ сзлннц ши чинє
ва вре сз ѡ компре сз абѣ || а да ѡ кал кз аше ам ток-
ант ка сз ціє.

ВАТО ±зрома сєкт, кв.

3 peceli,

83. Document din 7141 Noembre 7.

Sumar : Zapisul de mărturie a ureadnicului de Bărlad prin care atestă că Focșa de Bălitești a vândut partea sa din Bălitești lui Ibrim pentru 1 cal și 4 oi, biciuluit calul a 30 lei, iar oaea a un leu.
Din „Surete și Izvoade II, 293, comunicat de pr. I. Antonovici din Bărlad.

† Андрею врсѣдник ѡт брлада ши Глегоріе Гвртъ,
ши Глегоріе || ден кочуба, ши Гаврил мвстѣцъ, ши Гаврил
фечорва лви Гвртъ || ши врсѣл фечорва захарен дін гер-
геи ши стрѣтулат ши || фрѣтею мзртѣриси м кѡ сѡфле-
теа ноастрѣ кѡм аѡ вѣ || нит наннтѣк ноастрѣ фокшѣк де
взланецѣ ши кѡ фечоріе сѣи || де немене ѡнбѣицъ нече ѡн-
пресѡрац че де а лор кон вое шѣ аѡ взндѡт || а лор де-
рѣнт ѡчин ши мошѣе ден сѣт ден [взланецѣ а чинчѣк
парте || де взланецѣи кѡ вад де мор ши кѡ тот венитѡл
лви Ифрѣм || шѣ фемееи сале хѣлінеи дерептѡ ѡн кал ши
патрѡ ѡи || ши сѡв бѣчѡлѡит кѡлѡл дерепт трѣи зѣч де
леи ши ѡнле кѡ || те ѡн лѡѡ, дѣч пои дѣкк аѡ вззѡт а
лор бѡн токмаѡ ши деплин || плат нон ѡк нѣм сѡллат
ши там фѣкѡт занис ши мзртѣріе || ка сѣ хѣе лѡи ѡчин ши
мошѣе ши фечорилор сѣи пѣнѣ кѡнд ши ва фѣче исписок
домнескѣ, ши маѡ пре мар кредѣн || цѣ нѣм пѡс печѣциле
пре ачѣстѣ мзртѡріе а ноастрѣ || ши еѡ захарѣѡ аѡ скрѣс.
ват ѣзрѡма Ноѡѡ. з дни. Захарѣѡ

Obs. Amândouă aceste zapise sunt reproduse în ispisocul slavon a lui Vasile Vvd. Lupul, din 7150 Mai 20 (Vezi Surete și Izvoade III. 96).

84. Document fără veleat.

Sumar : Zapisul lui Moisei din Deleni (Falcui), vechi Mieșinești prin care vinde lui Petre Parcalab cu 30 galbeni partea lui din Deleni.
Din („Surete și Izvoade“ II, 518), după tălmăcirea lui Gh. Evdin 1777 Ghenar 13.

Iată zapis de mare mărturie de la oameni buni și bătrâni precum au venit înainte a *oameni buni*

Moiseiu din Deleni și au vândut a sa dreaptă o-
cină din satul Deleni însă loată partea sa ce să
va alege partea lui din sat din Deleni ce-i sa veni
și cu locul de prisă în pădure unde să va alege.
Deci sau sculat *Dumnealui Petru Parcalab* și au
dat lui Moiseiu 30 galbeni zloți tătaraști în mânele
lui Moiseiu de nime silit nici asuprit ci de a lui
bună voe și îngăduială între dânșii și pentru plata
deplină denainte a oameni buii și batrâni și tineri,
megiași de pin pregiur anume Vicolu și Cârste și
Mafteiu diacon și Andrii și Talabu și Mănarie și
Vasilie și Miron și Ionașco Pofle diac și mulți
oameni buii. Deci noi dacă am vazut între dânșii
această tocmeală noi încă am făcut mare mărturie
și am pus a noastre peceți ca să s(ă) știe până când
își va face lui zapis de la Domnul milostiv; în zi-
lele multu milostiv și de Hristos iubitor Domnul
Ion Radul Voevod.

S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghie dascal
1777 Ghenar 13.

Obs. Comunicat de elevul uormalist Gr. Ghiban din
Deleni, unde găsim obârșia Ghibanilor din Fălciu. Se poate
că acest Moiseiu să fi fost tot un Ghiban bun a lui Ion Ghi-
ban din 1700; și nepot în linie dreaptă al bătrânei *Mălina* de
supt Petru Bareaș urmași de a lui *Micșini*, de la care și
satul Deleni s'a zis din vechi Micsinești.

85. Document din 7083 Mai 21. fără loc.

Sumar. Petru Vodă Șchiopul întărește Lupei Hurul fost par-
calab și nepoților săi de frate, fiii lui Dragoș Hurul, mai mulți robi
ligani.

Acta Gh. Strat, Horgești. (Surete și Izvoade V, 1066,

† Петръ воевода кожю милостию господар земли
Молдавскон. вже прїидѣши прѣд нами. и прѣд нашими

! болѣри слуга наш вѣрномѣ Лупе Хурѣ бившии прѣ-
 кзлаб, съ свои вѣски съ снѣ Драгоше | никим непонѣж
 дни аниприсловани и раздѣланн между собою своих пра-
 вѣи холопи цигани | и дѣднинни что они имали от Ху-
 ру бившии дворник, и прѣвѣи крат что приходил в част
 сном | драгошови хуру цигани, наимѣ Бзлан и съ женѣ
 и съ дѣтми своими, и рѣдѣца съ женѣ и съ дѣтми |
 и рѣдѣ спнѣса съ женѣ и съ дѣтми вист тѣи еже про-
 дал Драгош брат Лупе Хуру, и тиж достаист вѣ част
 лупе | хуру бившии прѣкалаб (ци)ган калѣта съ женѣ и съ
 дѣтми, и бежана и съ брат еи Тѣтѣя и съ вѣси | снѣ
 бежани, и воико съ женѣ и съ дѣтми, и Станчул съ
 женѣ и съ дѣтми, и Богдан съ женѣ и съ дѣтми, |
 и Ташко съ женѣ и съ дѣтми, и Бежан съ женѣ и съ
 дѣтми, и Дукѣ съ женѣ и съ дѣтми, тѣмже ми ви ||
 дѣвших из добро волю тѣхмеж и раздѣленіе и еже нимн,
 ами також еси дали и пот || вѣрдили слѣсѣк нашѣму
 вѣрномѣ Лупе Хуру бившии прѣкзлаб, тѣи вишписѣ || ни
 холопи цигани како да ест и от нас и съ вѣсемѣ [Непо-
 рушени николиже на вѣски | и ни да се не вмишлет.

ват ꙗзпг. маи ка.

Господинѣ рѣче

вел логофѣт учил.

Каѣ

Traducere

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn ȕa-
 rii Moldovei; iată a venit înainte noastră și ina-
 intea boerilor noștri sluga noastră credinciosul *Lu-
 pe Huru* fost parcalab, cu ai săi nepoți, cu fii lui
Dragoș, de nime siliți nici împresurați și au schim-
 bat între ei ai lor drepti robi țigani, și moșii ce ei
 le-au avut de la Huru biv dvornic, și drepte părți ce

wt Єремїа д'ктнесїюци || wt село флочери, та продаа пону Тоадер, за седем на дес'кт талери, а потом взета || сѧ слуга наш Пхтрашко пнтхрел, та врати тїи шин'кси зї тал, вз рѣки пону || Тоадер почто ест найближнїи племеник Єремїи, и вз том тиж сказаа пр'кд нами || дрѣг запис тиж wt шолтѣж и прѣгари wt трѣг Бае, сице вз нем св'кд'ктелствѣщи, іако || прїдош'к пр'кд ними, Кѣзѣла и сѣ брагїах своих, д'ктїи Глигов, по их доброй воли || лежим, непонѣждени, аниприсловани, и продааи третаа част wt част Єремїи || wt село флочери, что еж в'кше кѣплена wt Єремїа д'ктнесїюци, та продаа понѣ || Гавриа за дес'кт на дес'кт тал, и взтом взетале'к слуга наш Пхтрашко пнтхрел та врати тїи шин'кси дї тал, вз рѣки понѣ Гавриа, wt пр'кд стол Берчи взтах, || и тиж принесет пр'кд нами, третїи запис, паки сѣтворен wt шолтѣж wt Бае, іако || прїде пр'кд нами, Дулитра дочка Маринчини wt флочери, по ен доброй воли || неким непонѣждена, аниприслована, и продаа ен праваа wtнина || и д'кднина... ен что сѧ изберет v село флочери, та продаа Тоадерѣ рекомїи || царюа за дес'кт тал, и взтом взетале'к, Пхтрашко пнтхрел, та врати тїи || і тал, вз рѣки, царюа, ино мы вид'кше добро волное токмаа, и полион запла'тѣ || ами також и wt нас дали и потвѣрдили еси, сѣши нашему пхтрашко пнтхрел || да ест емѣ и wt нас wtнину и ѣрик и сѣ взсем доходом, и ин да с'к не оумишае.

Господинѣ реч.

Писаа v Євч, л'кт ѣзрѣ дек. кд.

Стронч вел логофет учиа и искаа.

Пхтрашко

Traducere

Io Eremia Moghila Voevod cu a lui Dumnezeu mila Domn țării Moldovii; iată a venit înaintea noastră și înaintea alor noștri boeri sluga noastră *Pătrașco pitărel*, și a adus înaintea noastră un zapis de la Șoltuzul și (de la) pârgari din târg (din) Bae. aceste mărturisind în el cum a venit înaintea lor Stefan din Flocești, de a lui bună voe de nime silit nici asuprit și a vândut o ocină a treia parte din partea lui Eremia, ce și lui i-a fost cumpărătura de la Eremia *Deatpisiuști* din satul Flocești, aceea au vândut lui Popa Toader drept șapte spre zece taleri și după acestea sculatu-sa sluga noastră *Pătrașco pitărel* de-a întors acei bani 17 taleri în mâinile popii lui Toader, pentru că este mai apropiat neam Eremiei; -- și după aceste iarăși at arătat înaintea noastră alt zapis iarăși de la șoltuzul și pârgari din târgul Baia. acestea în el mărturisind cum au venit înaintea lor Buzul și cu frații săi copii Gligăi de a lor bună voe de nime siliți nici asupriți și au vândut a treia parte din partea Eremiei din satul Flocești, ce și lui i-a fost cumpărătura de la Eremia *Deatpisiuști* acesta a vândut popei lui Gavril drept nouă-spre-zece taleri, și într'acestea sculatu-s'a sluga noastră *Patrașco pitărel* de a întors acei bani 19 taleri în mâinile Popii lui Gavril din naintea Scaunului Bercei vatah; — și iarăși a adus înaintea noastră al treilea zapis iarăși făcut de șoltuzul din Bae, cum a venit înaintea lui Dumitra fata Marincii din Flocești, de a ei bună voe de nimeni silită nici asuprită și a vândut a ei dreaptă ocină. și moșie câtă i se va alege în satul Flocești; aceia au vândut-o lui Toader cel numit Țariul, drept zece taleri și într'acestea sculatu-s'a

Patrașco pitărel de a întors acei 10 taleri în mâ-
nule Țariului; deci noi văzând de bună voe tocmală
și deplină plată iarăși așijdere și de la noi am dat
și întărit noi slugii noastre lui Patrașco pitărel să-i
fie lui și de la noi ocină și uric și cu toate veni-
turile, și altul să nu se amestere.

Domnul a zis.

S'a scris în Suceava la anul 7106 Dec. 24.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscălit.

Patrașco

87. Document din 7106 Mai 15, Volovăț.

Sumar: Zapisul prin care Ionașco păhărnicele din Horodnic
vinde 4 case și 4 jirebii din Botoșani lui Ion Brahă păhărnicele din
Volovăț cu 55 ughi.

Acta Gh. Strat; Porjești. (Surete și Izvoade V, 1065).

Єто аз Ивнашко пѣхѣрничел ѡт хородник сам на
себе сѣзѣваю || сим листом моим непонѣжден. ниприсило-
ван. нѣ по моего || добро волю продал есмь четирѣи дома
сѣ четыре жеребѣи ѡт Ботѣшани || та продахом ивновѣ
брахѣ пѣхѣрничел ѡт воловѣц за пет десѣт и пет угор-
ских || жолтих. а нам такожде ре вѣше кѣспечно ѡт наших
п е п о т || имѣ Ивнашко и Басиліе. сѣ взсем доходом.
и заплатил ми || исплазна тѣи вишписани пинѣси нѣ угі
жолтих ѡт прѣд люди || добрѣи имѣ досодою архиман-
дрит Пѣтенскіи. и Бѣлан ѡт Бѣлзничѣ || и поп Симиѡн
ѡт воловѣц иноч Тоадер и Ивнашко дѣякон и Фѣдор
вѣтѣ || ман ѡт хринчещи и Козма ѡт там. и Слѣсон
к ѣ в т а р ѡт Сѣчевци. и Павл шѣ || вѣрѣз приложили
печат кѣ семѣ моему запис.

Пис в воловѣц лѣт 7106 Май 15.

Traducere

Iată eu Ionașco Păhărnicele din Horodnic însuși de la mine încredințez cu această carte a mea nesilit nici asuprit ci de a mea bună voe am vândut eu 4 case cu patru jirebii din Botoșani; acestea le-am vândut lui Ion Brahă păhărnicele din Volovăț pentru 55 galbeni ungurești. Și nouă așjidere ne-au fost cumpărătura de la nepoții noștri anume Ionașco și Vasile cu toate veniturile și mi-a plătit deplin acești de mai sus scriși bani 55 ughi, denaintea a oameni buni, anume Dosofteiu arhimandrit la Putna și Balan de la Balancea, și pop Simion din Volovăț, calugărul Toader, i Ionașco diiacon, și Fador vătaman din Hrințești, și Cozma de acolo, și Samson *căutar* din Suceviță și Faval Șuveară a pus pecetea pe acest al meu zapis.

Seris în Volovăț la anul 7106, Mai 15.

NOTE

Originalul hârtie cu camașa lui. Are 2 peceti presate în hârtie, una a lui Ionașco Păhărnicele și alta a lui Pavăl Șuveară.

Marca hârtiei o *bufniță*.

88. Document fără veleat (cătră 7116).

Sumar: Costantin Moghilă Voevod întărește lui Kiriță Dumitrache Paleologul, marele postelnic, cumpărătura ce a făcut de la Antonia preteasa popii Măciucă, cu preț de 30 taleri în satul Măleștii pe Prut în ținutul Iașilor.

Acta Gh. Sîrat, Horjești (Surete și Izvoaoc V, 762).

Иъ Костантинъ Могила воєвода, кожнѣю мно҃стїю господарѣ земли Молдавскон, вже прїидошк || пред нами

и пред нашими молдавскими боярами Антемиа понага
уош мж || чукъ. дочка Тодосіа. внука грѣка. неким не-
понуждена. анипри || силована. и продали своа права штинъ
и дѣднннъ шт непривиліах что || имали дѣд их..... шт
..... воеводи. възсѣ част ей что сѣк избереѣ шт село || мж-
леци что сѣк на Прутъ в волостъ іаскихъ. нижна частъ. таа
продали нашemu || вѣрному и почтенному боярину Кири-
ца Думитраки Палеолог вел || постелникъ. ради три
десетъ талер. сребнихъ и заплатили ей възси исплзна || сз
пнзи готови. предъ нами. тѣм ради и шт нас дали и
шутвердили || еси ему. како да ест ему права штинъ
и викспленіе сз възсѣми || доходом. непорушенъ николиже
на вѣки. и ни да се || не вмншаеѣ прѣд сим листомъ
нашимъ.

† Самъ господинъ рече.

Traducere

Io Constantin Moghila voevod cu a lui Dumnezeu
mila Domn țării Moldovii, iată au venit înaintea no-
astră și înaintea a lor noștri Moldovenеști boeri An-
temia preteasa popei lui Măciuca, fata Tudosiei
nepoata Greacăi, de nime silita nici asuprită și a
vândut a sa dreapta ocină și moșie din privilegiile
ce le-a avut bunul lor de la voe-
vod, toată partea ei ce i se va alege din satul Ma-
leștii ce-s pe Prut în ținutul Iașilor. cea din jos
parte; aceia au vândut-o celui al nostru credin-
cios și ales boer Chiriță Dumitrachi Paleolog vel
postelnic pentru 30 taleri de argint și a plătit el
toți deplin cu bani gata înaintea noastră, pentru care

și de la noi am dat și am întărit noi lor ca să le fie lor dreaptă ocină și cumpărătura cu toate veniturile nerușeit nici odănoară în veci. și altul sa nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Însuși Domnul a zis

restul rupt

pe dos scris владѣши.

89. Document din 7128 Dec. 31 Iași

Sumar: Gașpar Vodă întărește lui Popa Dediul cumpărătura ce a făcut în Dumușeni din jumătate de sat cumpărat cu 45 taleri de la Sora fata Anei nepoata Dumușei.

† Иво Гашпар воевода. вѣию мѣстїю гспдрѣ земан молдавскон. вже прїиде прѣд нами и прѣд нашими волѣри. поп Дѣдюл и принесоша прѣд нами єдин запис за свѣдѣтельство вт прѣд поп Бѣрлѣ вт Боржле и вт Гзрлѣ вѣтах-и Гниа ихѣ. вт Дѣмѣшани, и Шефан Рѣшка тиж, и Квѣпан и Тоадер вт Захорѣни и Дрѣмана вт Боржле, и како прїиде прѣд нами Гора дѣца Янии вѣска Думши. по єи доброн волю неким непонѣждена, аниприсилувана продала єи права втнинѣ и дѣднинѣ вѣсѣи част єи єлико сѣ изберет вт половина село дѣмшани. вт ватра село и вт лѣса и вт полю и вт став и вт все доход. тотѣ а продали поп Дѣдюл за четири десѣт и пет талер сребро. вт зрик за дѣднинѣ что имѣл от воевода. иноми тако видѣхѣм єго правою запис вт прѣд толики люди добри и слѣги господарски. а ми єщеж и вт нас дали и потвердили єсми молебник наш поп Дѣдюл и синове ємѣ. тотѣ вишпрѣдречена част вт село Думшани в волост Дорохою сѣ вѣсем доход. тако да єст

им зрик и штиниву и потврждениє сз вхсем доходом.
непоршениу николнж на вѣки, и ни да се не змишлет

† Сам господинз велѣл.

У Іас. ват. †зрки Дек. ла.

Гѣнгѣ вел логофет зчил и искал.

Фоча

in dos : вз невитности его Милостинз Гѣнгѣ вел
логофет. 8 двор. аз Невожатко.

Traducere

Io Gașpar Vv. cu mila lui D-zeu Domn Țării Moldovii. iată au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri, *Popa Dediul* și a adus înaintea un zăpis de mărturie de la *popa Burlă* din Borăle, și de la Gârlea vatah, și Onil păharnic din Dumușeni, și *Stefan Roșca* tij, și Căsitian Tader din Zăhoreani și Drumana din Borăle. precum a venit înaintea lor Sora, fata Anii, nepoata Dumșei. de a ei bună voe de nimeni silită nici asuprită și a vândut a ei dreaptă ocină și moșie toată partea ei cât i se va alege din jumătate de sat din Dumușeni din vatră de sat, și din pădure și din câmp, și din bălți și din tot venitul, aceia a vândut-o lui popa Dediul pentru 45 taleri de argint, din uricul de moșie, ce l'a avut de la (loc gol) Voevod. Deci noi cum am văzut a lui drept zăpis de la acești oameni buni și slugi domnești, și noi iarăși și de la noi i-am dat și i-am întărit rugătorului nostru popa Dediul și fiilor lui, acea de mai sus parte din satul Dumușani din ținutul Dorohoiului cu tot venitul, ca să-i fie lui uric și ocină și întăritură cu toate veniturile nerușeit nici odinioară în veci; și nimenea altul să nu se amestece.

Insuși Domnul a poruncit.

In Iași la anul 7128 Dec. 31.

Gheanghea vel lg. a învățat și a iscalit

Focea

Nota: In nefința milei lui Ghenghea vel logofăt la Curte, eu Nebojatco.

N O T E

1) Originalul hârtie : acta D-na Castano, Iași (Surete și Izvoade 11, 134). Pecete mică in ceară roșie ;

2) Prezența vel logofătului la iscălirea hârtiilor era riguroasă. In lipsa lui se nota cine iscălia, cum aici iscălește *Nebojatco*.

3) Popa Burlă din Borăle, trăește până supt V. Lupu (vezi Surete III, 89).

90. Document din 7095 Iunie 21. Suceava.

Sumar: Petru Vodă Șchiopul dă răstig de cauză lui Boghian ușerul și Văscan diac pentru un loc cu pomat în Pomârla, contra lui Ostafie și Mihai.

Io Petru V. V. gospodariu zemli Moldavscoi. Iată au venit înaintea noastră Boghian Ușerul și Văscan Diac, și s'au pârātu cu Ostafie feciorul lui Pasco și cu Mihai, și s'au pârât pentru niște pomat din Pomârla în vatra satului, ce noi am făcut dreptate ca să nu le de lor din acel pomat de vreme că nu șade pe ocina lor. iar Boghian și Văscan ei au remas pe Ostafie și pe Mihai ca să nu aibă a lua ei poame din acel pomat și ca să n'aibă nici o treabă la acel pomat; pentru aceea de acum înainte ca sa nu aibă ei ai părți și alți megieși iarăși sa nu a'bă al ține nici odinioară în veci înaintea acestei cărți a noastre.

Pis u Suceava Vlt 7095 Iunie 21 zile.

Domnul au zis

Stroici vel Logofăt uci i iscal. Ghianghea.

Acta «Condica Pomârlei» (Surete și Izvoade II., 332).

91. Document din 7098 Iunie 14. Suceava

Sumar: Cartea lui Petru Vodă Șchiopul dată la mâna lui Romașco vatav să-și stăpânească un pomăt din Pomârla.

Io Petru Voevod Bojiei Milostieiu Gospodariu Zemli Moldavscoi. Datam cartea Domniei mele slugii noastre lui Romașco Vatavului și surorii sale Frăsinei din Pomârla spreaceaia să fie tare și puternic cu această carte a noastră ca să propească un pomăt din Pomârla, nimănui să nu dee, iar cui ia părea cu strămbul se vie față înaintea noastră. Drept aceea nimenea ca să nu îndrăznească a lua înaintea cărței Domniei mele. Domnul a zis — și tot ce se va găsi dar el ca să aibă a se apăra.

Pis u Suceava Vlet 7098 Iunie 14.

Ieremia Dvornic.

Acta »Condica Pomârlei» Surete și Izvoade II., 333.

92. Doc. din 7128 Noembre 20. Hotin.

Sumar: Zapis de zalogire a lui Ion Hăbășescul la mâna lui Patrașco Ciogole biv logofăt pentru 20 lei partea lui din Pomârla.

Adică Eu *Ioan Hăbășescul* scriu și mărturisesc eu singur pre mine cu cest zapis al meu cum pusam zalog partea noastră ce avem în sat în Pomârla toată care este dreaptă cumpăratură părintelui no-

stru *Lupului Mare Vornic* de la Pătrașco Culiță și de la frații și de la ruda lui, aceeaia parte o am pus zalog eu la d-lui la *Pătrașco Ciogole ce au fost Logofăt Părcălab de Hotin* drept 20 lei batuți, pentru aceeaia să o ție D-lui cu tot venitul, nime să naibă treabă ca să să știe, eu singur cu mâna me am scris și pentru credință am și iscălit.

U Hotin Let 7128 Noembre 20,

Ioan Hăbășescul

Acta «Condica Pomârlei» (Surete și Izvoade If. 333).

93. Document din 7137 Mart II. Iași.

Sumar: Cartea veliților boeri pentru vânzarea ce face în Pomârla Lupul diacon către Lupul biv vel dvornic și parcalab la Neamț cu 80 lei și anume: 2 părți din 5 părți din jumătate de sat spre Codru.

Iată dar noi Ghianghea Vel Vornic de Țara de jos și Gavrilaş Vel Vornic de Țara de sus și Grama Vel Stolnic și Apostol Postelnic, și Buhuș Visternic și Solomon șatrariu și Onciul Iurașcovici Vel Vatav de Dorohoi, și Rugină și alți boeri, scriem și mărturisim cu ceastă carte a noastră precum au venit înaintea noastră Lupul Diacon și frate său Pătrașco feciorii Nastii nepoți lui Martin, strănepoții Draghii, de a lor bună voe de nime îndemnați nici siliți și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie a cincia parte de sat de Pomârla ce se împarte în trei părți două părți ce *sunt sub Codru* în ținutul Dorohoiului, aceea au vândut D.msale boerului *Lupul Biv Vel Vornic și Parcalab la Neamț*

drept 80 de taleri de argint, iar pentru dreașă ce au avut pe acea ocină din Pomârla noi i-am întreat unde le sunt scrisorile, *iar ei au mărturisit că le-au perdut din prada Tatarilor* și noi dacă am văzut a lor de bună voie tocmeală și deplina plată și noi am făcut această carte a noastră ca să-și facă și îspisoc domnesc și pentru mai mare cre-dința am pus și a noastre peceți și cu a noastră mână am iscălit această carte a noastră; și eu Bo-răleanul uricariu am scris.

U Ias Vlet 7137 Mart 11.

Ghianghea vel vornic iscal., Gavrilaş vel vor-nic, Grama vel stolnic, Apostol postelnic, Buhuș visternic, Onciul Iurașcovici iscal. Rugina. (m. p.)

Acta «Condica Pomârlei» (Surete și Izvoade II. 334).

94. Document din 7137 April 2. Iași

Sumar: Miron Barnovski Moghila Vodă întărește Lupului biv vel dvornic și parealab de Neamț cumpărătura ce a făcut cu 80 ta-leri de argint de la Lupul diacon și de la fratele său Patrașcu stră-nepoți Draghii, și anume 2 părți din 3 părți din a cincia parte de supt Codru.

Noi Miron Barnovschi Moghila Voevod Bojieiū Milostiu Gospodar Zemli Moldavsoei. Iată au venit înaintea Noastră și înaintea tuturor a lor noștri Moldovenești boeri mari și mici sluga noastră Lupul Diacon și frate său Patrașco feciorii Nastii nepoții lui Martin strănepoții Draghii de a lor bună voie de nime neîndemnați nici asupriți și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie a 5 parte de sat de

Pomârla, ce se împarte în trei părți, două părți ce sunt sub Codru în ținutul Dorohoiului. aceea au vândut-o credinciosului boierului nostru *Lupul Biv Vel Vornic Farcalab la Neamț* drept opt zeci de taleri de argint, și dreasă ce au avut pe acea ocină de Pomârla ei singuri au mărturisit înaintea Domniei Mele precum le-au perdut toate dresese ce au avut din prada Tatarilor, iar de se vor afla cândva nescaiva drease, pe acele drease se nu să crează. Iată s'au sculat boierul nostru de mai sus scris *Lupul Vornic* și au platit acei bani de mai sus scriși 80 de taleri, numărați înaintea Noastră, în mâinile oamenilor celor de mai sus scriși. Și noi pe cum am văzut între dânșii de bună voie tocmeală și deplină plata și de la Domnia me încă și de la noi am dat și am întărit boierului Nostru de mai sus scris. Drept aceea acea parte de sat de Pomârla ca să fie și de la domnia mea dreaptă răscumpăratură și ocină și moșie și uric de întăritură boierului Domniei mele mai sus scris cu tot venitul neclatit nici odinioară în veci și altul să nu se amestece preste această carte a noastră.

U Ias Vlet 7137 April 2.

Singur Domnul a poruncit.

Dumitrașco Ștefan Vel Logofăt iscal.

Acta «Condica Pomârlei» (Surete și Izvoade II. 334).

95. Document din 7087 (regeste).

Sumar: Zapisul lui Andronic, prin care cumpără în Obrejești cu 100 lei și 2 cai partea lui Țapul și Pricop.

Acest zapis a cumpărat *Andronic* ocina de la Țapul și de la fiul său *Precop*, partea lui din Obrejești pentru 100 zloți bani jumătate sat și 2 cai 1 Andronic a plătit toți în mâna Țapului și a fiului său *Precop*. acei bani și acei 2 cai și ia dat înaintea a mulți oameni buni din *Predstol* (capitala), Vranceanul vatah și Chiril și *Ioan ai Gavriloe* și Ciomârtan vatah și Maria și *Giurcea* și *Procopie* și diacon și *Toader Majilescul* vatah și *Vasile sulgerul* și *Gligorie Hăsărel*, pentru aceia am dat lui spre știință acest zapis.

Și caii sunt biciuluiți un cal 40 zloți iar alt cal pentru 50 zloți.

leat 7087.

Comunicat de librăria Kupermann. (Surete și Izvoade II, 437), pecete ceară neagră.

96. Document din 7142 Dec. 3. Iași.

Sumar: Moise Moghila Vodă întărește lui *Pătrașco Boldescul* parcalab fiul lui *Toader Boldescul* cumpărăturile făcute în vii din jurul târgului în preț de 410 taleri de argint,

Io Moisi Moghila Voevod bojiu milostiiu gospodarz zemli moldavscoi. Iată a veni înaintea noastră și înaintea boerilor noștri sluga noastră *Pătrașco Boldescul* parcalab, fiul lui *Toader Boldescul* biv

medelnicer și a arătat înaintea noastră și înaintea
svatului nostru un zapis de mărturie de la Danila
Șoltuz cu 12 pugari *din târg* și de la Hriza U-
readnic și de la Cozma Dumitru și de la Lovin Ți-
barța și de la alți barbați buni cu pecetea orașului
aceasta scriind și mărturisind cum au venit înaintea
noastră Gherghil de nime silit nici asupra, și a
vândut a sa ocină și moșie o vie de acolo din a-
celași târg aceia a vândut lui *T. Boldescul biv*
medelnicer pentru 350 zloți tătaresci și iar cum el
a cumpărat de la același altă vie de la Ficău Iacob
pentru 150 zloți tătaresci și iar cum el a cumpă-
rat o țelină de vie de la *Iștioana Blaj* pentru
10 taleri argint. Deci Dmnia mea văzînd acel za-
pis de mărturie de la atâția oameni buni cu pecetea
orașului și noi am încredințat de la noi și am dat
și am întărit slugei noastre lui Pătrașco Boldescul
parcalab acele 2 vie și acea țelină de vie (цѣлинни)
ca să-i fie lui dreaptă ocină și cumpăratură și uric
și întăritură lui și copiilor lui nerușuit nici odini-
oară în veci și altfel să nu fie.

U Ias 7142 Fevr. 3,

Gospodin rece

Ghenghea vel lgt. ucil, iscal.

Din Surete și Izvoade II, 436.

97. Document ante 7142.

Sumar : Zapisul lui Toma Birtoc prin care vinde lui Toader Boldescul și fratelui său Gheorghe Boldescul cu 15 zloți partea lui din Tulești.

Adică eu *Toma Birtoc* și cu frate meu *Matei* din sat din Galbeni mărturisim cu cest zapis al nostru precum noi de nime siliți ci de a noastră bună voe am vândut a noastră parte dreaptă de ocină și de moșie din ășumătate de sat din Tulești din partea de gios a treia parte *giupânului T. Boldescul* și frăținesău lui *Gheorghe Boldescul* drept 15 zloți tătăraști cu tot venitul din câmp și din pădure și din balți și din vatra satului dinaintea a multor oameni buni de prin preșur megieși, înaintea lui *Gheorghe Moșoc* din Aldești și a *Cozmei Ciocârlui* din Sârbi și a *Nechitei* din Aldești și a lui *Pavel Medarul* din Carligi și a lui *Mibail Bucur* din Pădureni și eu *Ionașco* diac din Galbeni am scris în casa popii *Liciului* din Galbeni și s'au pus peceteile,

Eu *T. Mustea* am scris acest zapis de pe sârbește.

Din Surete și Izvoade II, 436.

98. Document din 7082 Ghen. 1. Iași.

Sumar : Ion Vodă dă și întărește *Ini Pilipovskie* fost visternic ocina sa din satul *Mihălcăuți* ot Hotin.

† ІѠАН КОЕВОДА БЖІЕЮ МАСТІЮ ГПДОЖ ЗЕМАН МОЛДАВСКОН. ѠЖ ГСДЕМИ ДАДОХ И ПОМАВАХ | СЛБГА НАШ ПИЛИПОВС

скїи бившаго вистѣрникъ съ едно село наимѣ михалковци |
8 волост хотинскон, что емѣ права хотинск и дѣднинск. како
да ест | ему хот нас съ взсем доходом, и ин да скѣ не
оумишает. пис 8 гас.

ГСПДЪ РЕЧ

ВАТО ꙗЗОВ ГЕН А.

ВАСИЛІЕ ЛОГ УЧА

ЛѢКА

Traducere

Ioan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării
Moldovei. Iată domnia mea am dat și am miluit
sluga noastră pe *Pilipovschie fost visternic*, cu un sat
anume Mihălcăuții în județul Hotinului, ce-i este lui
dreaptă ocină și moșie, ca să-i fie lui și de la noi
cu toate veniturile; și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7082 Ghenar 1.

Domnul a zis

Vasile log, a învățat
Luca

NOTE

1) Original hârtie mică, comunicat de dl. Gr. Buțu-
reanu, profesor. Iași (Surete și Izvoade III, 308). Pecete
mică ceară roșie sfărmată. Poartă iscălitura domnului Iw
конкода.

Nu e adevărat că Ion Vodă vel logofăt ar fi început
ar fi cel întâiu să iscălească actele emanate din cance-
laria gospod, aceasta ca un mijloc de control. Găsim deja
pe Ion Despot iscălind actele (v. Ispisoace și Zapise I
113.) Domnii vechi își puneau numai pecetele.

2) *Pilipovskie* fost visternic era rudă prin alianță cu
urmașii lui Luca Arbore (Surete și Izvoade III, 64, 69, 308),
care cum se știe, căzuse în dizgrație după nenorocirea bă-
trânului portar de Suceava.

99. Document din 7113 Dec. 28. Suceava.

Sumar: Eremia Moghila Vodă întărește lui Patrașco ureadnic de Botoșani cumpărăturile ce a făcut cu 140 taleri de argint în Flocești (azi Leucușești) pe Șomuz de la Simeon și ai lui strănepoții Ștefului, cum și de la alte neamuri ale lui.

Иш Єремїа Могила воевода. в(о)жїю м(н)л(о)стїю г(о)сн(о)д(а)рз земли молдавскои. вже прїдоши прѣд нами || и прѣд нашими молдавскими болѣри. великими и малими. Симиши и сестра ег(о) Мзгдз || лина дѣти пзтрашкови внуци маркови. прѣвншци Шефлови. и племениковє их Софїнка || и сестра еи Станка и брат их Глигорїє с(ы)нове Исак. внуци тиж Маркови и прѣвншчати Шефл. по их || добои волю. неким непонѣженни. аниприсилувани. и продали. их правою штинну и дѣдннну || взси части их еликос(ѣ) изберет шт сел(о) Флочещїи чтос(ѣ) тепер именуєт Левкушецїи на середнїи Шомуз и сз мѣсти за млин. и в поле и в ватру селови и сз садове и в лѣсу и в воду что в волост Свчавскои. та продали шн слвси нашєму вѣрному пзтрашко в-рѣдник шт Бот(о)шѣни. за шист || десѣт талєр личних. и привилїє что имал прѣдд их Шефл за дѣдннну шт старѣго стѣфана || воеводї. и за потврзденїє шт старѣго Петра Воеводї. и штомже тих прїдоши прѣднами. тоадєр || и сз жена еи Фздора. и сз с(ы)нове еи Глигорїє. и Станка и Сохїнка. по их доброю волю. и продал || их правою штинну и купежною. шт тогоже село Флочещїи. что тепєр зовет Левкушецїи || и сз мѣсто за млин. и сз вес прихѣд. что вил им купежно шт Мзрика внѣка Лазор прѣвншца Шефл || та продал тиж слвси нашєму вѣрному пзтрашко в-рѣдник шт Бот(о)-

шкни. за двадцѣтъ талер личнихъ || ѡт четвѣртоѣ част
четвѣртоа част вишнѣка част. и ѡт тихже вишписанихъ
привиліахъ. и заплатилъ || им исплѣна ѡт прѣд нами. и
ѡтом тихже прѣиде прѣд нами Епифаніе Ермонахъ с(ы)нъ
Тофани || внукъ влашинъ и Мзрикзи. прѣвнукъ иванко и
прѣпрѣвнѣкъ Яѡнценъ Флоческула. накинжъ по его до || брѡю
волю. и продалъ своего единъ лазъ. и съ садове и съ ставъ
что естъ 8 лѣсѣ село Флочещи | что теперъ именуѣтъ Левку-
щещинъ та продалъ тижъ сабши нашего Пхтрашко зрѣдникъ.
за шестъ || десѣтъ талери личнихъ. то раднъ како да естъ
емъ и ѡт насъ. зрикъ и ѡтн(и)ни съ вѣсемъ доходомъ и инъ
да се | не умншаѣтъ.

пис. 8 сѣчавъ вѣто. †зргѣ де. ки.

г(о)с(но)днѣ реч.

Стрѡичъ велъ логофѣтъ зчилъ

небожатко.

Traducere

Io Eremia Moghila Voievod cu mila lui D-zeu
Domn țării Moldovei. iată au venit înaintea noastră
și înaintea a lor noștri moldovenеști boeri a mari
și a mici Simion și sora lui Magdalina copii Pa-
trașcului, nepoți Marcului, strănepoți Ștefului și se-
minția lor Sofica și sora ei Stanca și fratele lui
Gligorie fii lui Isac, nepoți iar Marcului și străne-
poți Ștefului. de a lor bună voe, de nimeni siliți
nici asupriți și au vândut a lor dreaptă ocină și
moșie toate părțile lor câte li se vor alege din sa-
tul Flocești, care acum se numește Leucusеștii pe
mijlocul Șomuzului și cu locuri de moară și în câmp

și în vatră de sat și cu livezi și în pădure și în apă ce-s în ținutul Sucevei. acelea le-au vândut ei slugei noastre credinciosului Pătrașco ureadnic din Botoșani cu 60 taleri curați și privilegiile ce au avut străbunul lui Steful de moșie de la bătrânul Stefan. voevod și de întăritură de la bătrânul Petru Voevod ; și intrăcestea au mai venit înaintea noastră Toader și cu femeia lui Fădora și cu fiii ei Gligorie și Stanca și Sofica de a lor bună voe și au vândut a lor dreaptă ocină și cumpărătura din acelaș sat Flecești, care acum se cheamă Leucușești, și un loc de moară și cu tot venitul ce a fost lor cumpărătură de la Mărica nepoata lui Lazor strănepoata lui Steful ; aceia a vândut iarăși slugii noastre credinciosului Patrașco ureadnic de Botoșani cu 20 taleri din a patra parte, a patra parte cea din sus parteși din aceleași de mai sus scrise privilegiu și a platitlor deplin dinaintea noastră ; și întru acestea tij a venit înaintea me Epifanie eromonah fiul Tofanei nepot lui Vlașin și Măricăi, strănepot lui Ivan și restrănepot Aonței Florescul iarăși de a lui bună voe și a vândut de la sine o *luncă* și cu livezi și cu heleșteu, ce-i în pădure satului Floceștii care acum se numește Leucușeștii asta a vândut tij slugii noastre lui Patrașco ureadnic drept șese zeci taleri curați, și pentru ca să fie lui și de la noi uric și ocină cu toate veniturile și altul să nu se amestece.

S'a scris în Suceava la anul 7113 Dec. 28.

Domnul a zis

Stroici vel legofat a învățat.

Nebojatco

NOTE

1) Originalul hârtie, acta Gh. Strat. Bacău (Surtete și Izvoade III, 368) Pecete mică în ceară.

2) *Floceștii* sat pe Șomuz își schimbase numele deja în 1605, când se zicea mai mult Leucușeștii. Numele de

Flocești și l'a luat de la vechiul proprietar Florescul. a cărui spiță ne-o dă ispisocul domnului Eremia Vodă.

În 1605 vinde lui Patrașcu ureadnicul de Botoșani o luncă, o livadă și un heleșteu din Flocești Epitanie ermonah. Aceasta era fiul lui *Tofan Florescul*, nepot lui *Vlașin Florescul* și a Maricăi, strănepot lui *Ivanco Florescul*, rastră-nepot *Oanței Florescul*. Socotind cele 6 generații de Flocești reese că cel dintăiu *Florescul* sau *Flocea* a trăit pe la 1400 când s'a încheșat și satul Flocești pe Șomuz.

O altă ramură de Flocești trebuie să o vedem în ceilalți vânzători, urmași ai *Stefului* (Florescul) de supt Ștefan cel Mare.

100. Document din 7114 Dec. 20. Suceava.

Sumar : Irimia Moghilă Vodă întărește lui Parvan fost agă cumpărăturile ce le-a făcut în satul Ruși de pe Ozer cu 170 taler de argint.

[М]лстїю вжїю. И ѡ Ерем а Могила воевода. гспдръ земли Молдавской знаменито чиным иссим листом нашим. възсѣм кто на нем възрит. или чтючи его оуслышит. || же тѡт истиннїи слѡга наш вѣрнїи. Изрван ага бившїи. слѡжи нам право и вѣрно. тѣмже ми видѣвше его правовѣрнїи слѡжебѣ. еже кз нас и кз наших земли. жаловали || есми его ѡсобнои наших мѡстию. дали и потврдили есми. емѣ. ѡт нас оу наших земли молдавстѣки. его правїи ѡтнни сїи и викѡпленїи половнна села Рвси что на Езера || вишнаа част и сз мѣсто за млин. оу езера что себе покѡпила ѡт Константин с(ы)нѡ мечен. внѣк стар Меч. прѣвнѣк (loc gol) и ѡт Фокшѣ снѣ Крстїи. внѣк (loc gol) прѣвнѣк (loc gol).. за о талера || сребрзїи. ѡт испривилїи еже. имали ѡт Стефан

(dres de altă mână), воевода, и дрѣгаа часть за штнннѣ шт нижней половина села Рѣси, еже себе покѣпил, шт Дѣмитра и Гонца и Неделѣ, дѣкти Марици, внѣци, || Илѣкни, за, к, талери сребрзньи, и тиж даем и потврѣждаем емѣ иншаа часть за штнннѣ шт сейже вишней половина села Рѣси, что он себе покѣпил шт Ивн снѣ Шефла и шт Захарїа снѣ Петри || (loc alb), за ѣ, талери сребрзньих, и дрѣгаа часть за штнннѣ шт тоеже нижнаа половина села Рѣси, еже себе покѣпил шт Неделѣ доч Илѣкни внѣка Хилица, прѣкѣнѣска... || за К талери шт испривнлїе еже имали шт Стефана Воевода, тое все вишнаа половина села Рѣси и сѣ мѣсто за млин оу Ѣзера, и тїи вишепрѣдреченїи части за штнннѣ шт тое нижней половина || села Рѣси, что на Ѣзера даем и потврѣждаем их емѣ шт исписоаче кѣпезньих, что имала шт самаго гвѣдми, како да ест емѣ и кнѣгини его Ангелина, шт нас оурик и сѣ всеем доходом им и дѣтем их || и оушчатом и прѣкѣнѣчатом их, и пращурѣктом их, ѣ всеемѣ родѣ их, кто сѣ им изверет наивлїжнїи непорѣшени им николиже на вѣкки, а хотар тои вишеписанной половина села || рѣси и сѣ мѣсто за млин оу Ѣзера, и тим дрѣгих части за штннннн шт нижней половина села рѣси да ест им... шт ватрѣ села и шт поле и шт водѣ, по части, како да вѣдет сѣ им приходити || шт иннших стороны постаромѣ хотарѣ покѣда из вѣкка шживали, а на то ест вѣкра нашого гвѣдства вишеписаннаго, мѣ, Ів Ѣремїа могила воевода, и вѣкра прѣвезлюбленнїих || и срдчнїих снѣв гвѣдми, Костантина и Алѣсандра и Богдана Воеводи, и вѣкра волѣкр наших, вѣкра пана Оурѣккѣ дворника долнѣки земли, вѣкра пана Крсти дворника горнѣки земли, вѣкра пана ||

Гѣоргіа прѣкзлаба Хотинскаго, вѣра пана Гѣоргіе и пана
Іѡнашка прѣкзлабове немецких, вѣра пана Мансла и пана,
(loc gol) прѣкзлабове романских, вѣра пана врѣша пор-
тарѣ сѣчавскаго, || вѣра пана Брѣноскаго постѣлника, вѣра
пана вѣвериць сѣтарѣ, вѣра пана Глигоріе столника,
вѣра пана Симіѡна Строча вистѣрника, вѣра пана Къ-
рѣмана чашника, вѣра пана воронтарѣ колмса || и вѣра
всѣх волѣр наших молдавских великих и малих, а по
нашим животѣ кто вѣдет гспдрѣ ѡт дѣтїи наших, или
ѡт нашего рода или пак буд кого Б(ог)ъ изберет гпдрѣм
бити нашей || земли Молдаветѣи, тот би им непорѣшиа
нашего даанїе и потврѣжденїе, а леби им дал и оукрѣ-
пиа занѣже сѣт им правїи ѡтнїни и вїкѣпанїи на нѣх
питомнїх пинѣзи, || а на всѣшей крѣпост и потврѣж-
денїе всѣмѣ томѣ вишеписанномѣ, велѣли если нашѣмѣ
вѣрномѣ и почитенномѣ волѣринѣ панѣ Строчю вели-
комѣ логофѣтѣ писати, || и наша печат завѣзати късѣмѣ
истиннїомѣ листѣ нашѣмѣ.

писал Невожатко въ Сучаве, †зрді дек. к.

Traducere

Cu mila lui D-zeu. Io Eremia Moghilă Voevod
Domn Țării Moldaviei. înștiintare facem cu această carte
a noastră tuturor cui pe dânsa vor căta sau celindu-
li-se o vor auzi. iată această adevărată slugă a no-
astră credinciosul Parvan fost agă a slujit noao cu
dreptate și credință, pentru care noi văzând a lui
cu dreaptă credință cătră noi și cătră a noastră
Țară ne-am miluit spre el cu osebita noastră milă
i-am dat și i-am întărit noi lui de la noi în

a noastră țară a Moldovei a lui drepte ocini și
cumpărături jumătate sat Rusi care e pe Ezer
partea din sus și cu loc de moară în ezer care sin-
gur a cumpărat de la Constantin fiul Mecei nepot
bătrânului Meč strănepot (loc gol) și de la Focșa
fiul Cristei, nepot. (loc gol) strănepot. (loc gol) cu
70 taleri de argint din dresese ce a avut de la Ste-
fan voevod și altă parte de ocina din jumătatea de
jos de sat Rusi. care iarăși el a cumpărat de la Du-
mitra și Gonțea și Nedelea fiii Mariței nepoți Ileni
cu 20 taleri de argint; — și iarăși dăm și întărim
lui altă parte de ocina din acea de mai sus ju-
mătate sat Rusi ce singur a cumpărat de la Ion
fiul Stefului și de la Zaharia fiul Petrei cu 60 ta-
leri de argint și altă parte de ocina din aceeași
jumătate de jos din sat Rusi care singur a cum-
părat de la Nedelea fata Ilenii nepoata Hillpei. stră-
nepoata.... drept 20 taleri din dresesele care le-a avut
de la Stefan Voevod; acea toată de mai sus jumă-
tate sat Rusi și cu loc de moară în ezer și acele
de mai sus zise părți de ocina din acea de jos
jumătate sat Rusi care i pe Ezer. dăm și întărim
pe ele lui din ispisoace de cumpăratură ce a avut
de la însuși domnia mea, ca să-i fie lui și ju-
pănesii lui Anghelina de la noi uric și cu toate
veniturile lor și copiilor lor și nepoților lor și stra-
nepoților lor și răstranepoților lor și la tot neamul
lor ce li se va alege lor mai aproape nerușuil.
lor nici odată în veci. Iar hotarul acelei de mai sus
scrise jumătate de sat Rusi și cu loc de moară în
Ezer și acelorlalte părți de ocina din cea de jos
jumătate sat Rusi să le fie lor din vatră de sat și
din câmp și din apă pe părți cum li se vor veni,
iar din alte părți, pe vechiul hotar pe unde din
veac a imblat. Iar la aceasta este credința a noa-
strei domnii mai sus scrise Noi Io Eremia Moghila
Voevod și credința prea iubiților, și din inimă fii a

domniei mele Costantin și Alexandru și Bogdar Voevod. și credința boerilor noștri credința jupânului *Ureche* dvornic țării de jos cr. p. *Cristea* dvornic țării de sus cr. p. *Gheorghie* parcalab Hotinului cr. p. *Gheorghie* și p. *Ionașco* parc. de Neamț cr. p. *Manule* și p. . . . parc. de Roman cr. p. *Orăș* portar de Suceava cr. p. *Bărnovske* postelnic cr. p. *Veaverița* spătar. cr. p. *Gligorie* stolnic cr. pan. *Simion Stroici* visternic cr. p. *Cărăiman* pah. cr. p. *Vorontar* comis și cr. tuturor boerilor noștri moldovenesți a mari și a mici iar după a noastră viață cine va fi Domn din copiii noștri sau din al nostru neam sau pe ori care. D-zeu il va alege domn să fie în a noastră țară a Moldovei acela să nu le strice a noastră daanie și întărire, ci să le dea și întărească, de oare ce le sunt lor drepte ocini și cumpărături cu ai lor drepți bani. Iar spre mai mare țarie și putere a tot ce s'a scris mai sus am poroncit noi la al nostru credincios și cinstit boiarin pan *Stroici* vel logofet a scrie și a noastră pecete s'o acățe la această adevărată carte a noastră.

A scris *Nebojato* în Suceava la 7114 Dec. 20.

NOTE

1) Originalul pergament bine păstrat, pecete atârnată cu șnur albastru și în ceară, e sfarmată. Este și o traducere a lui Gh. Evloghie dascal din 1778 April 10. (Surrete și Izvoade III, 370).

101. Document din 7137 Ianuar 12. Iași.

Sumar: Cartea lui Miron Barnovskie Moghila Vodă dată eneghinei Salomia Comisoae spre a-și ține jumătate din Boldești zalogit de Ionașco ficiorul lui Calapod pentru 70 zloți luată cu camătă de 11 luni.

Иъ Мирон Бѣрновски Могила Воевода Бжїю мзс-
тїю госпдѣхъ земле Молдавскон даа есмь сес лист госпдѣ-

вази кн'к'г'ни Галоміи Комисоде сир'к чаа сз ф'іе
таре ши п'ст'б'рникк к'с карт'к д'мн'іен м'к'ле сз ан'єз а
впри ц'сизт'ате ден сат де Болдец каре а'с ф'ост к'с м'
п'зраг' де ла Јонашко ф'е'чор'с л'ши Калапод к'с тот венн'
т'с'ла ен ши ден к'зми'с ши д'ентран'з ши ден тот лок'с'ла
дрент ч' злоц в'зт'с'ц ши т'ас ф'зк'с'т ши скрисоаре де м'зр'
т'с'р'іе к'с м' т'ас в'знд'с'т де в'сн'з вое лор ши д'сн'з ач'к с'ас
ск'с'лат ш'к'с в'знд'с'т'с ши алтор. Ши ач'к'с'т'з ц'сн'зн'к'с
ц'иче к'з а'с л'сат ачен бани к'с кам'зт'ж шис п'зн' ак'м'с
а'і л'шн'и дрент ач'к ка сз ан'єз аи .рнторче ши кам'зта к'зт
ва ф'аче п'зн ак'м'с ши дрент ач'к н'име сз н'с к'с'т'к'зе а
рнтра акол .ртрач'к в'чнн(з) ф'зр де ач'к'с'т'з ц'сн'зн'к'с'з
к'с вамен'і с'зи п'зн н'с и се вор да бап'іи тоц деп'л'ін ши
кам'зта .рнант'к ч'ер'іи к'зрци а д'мн'іен м'к'ле.

Пис 8 іас елт ±зрлз іан ві.

Господинз реч.

Acta Gh. Strat, Bacău (Surete și Izvoade VI, 39).

102. Document fără veleat (secl XVI.)

Sumar : Zapisul adevărit de șoltuzui și cei 12 părgari din Baea, prin care popa Toader cumpără cu 16 taleri de la Stefan din Flocești a treia parte din partea Eremiei.

Љже пришол попа Тоадер вт Янтзл'єци сз Ц'ефан
вт Флочери || с'не Керил на пр'к'д Шолтозум и в'і пр'зг'а
ром вт Бае и копила попа Тоадер еден втн'єнз вт Ц'е-
фан, вт час(т)а Ерем'іе || по трета част за ѕі талер, и
дал пин'к'зе гот'вви и копила || и т'вт втн'єн за в'зс'а что
имает жер'к'б'іе и лазоре и || пот'вк'мис'а за добр'к вол'к
своего како да не имает || врател не Ц'ефан не пл'к'мена
Ц'ефанови что да || б'ждет втн'єнз права, а ни вт поиз

Тоадеревъ и дрѣже его || и чадом его въ вѣчнаа, а которе
врател или Стефан || или пакмена Стефанови да вѣдет
проклетъ и анате || му. мара анатема, или великъ мартъ
рѣ || поставилъ шолтѣзъ и прозгаром печатъ враншлѣв.
писъ въ Бае
вх : кз.

Traducere

Cum au venit popa Toader din Antalești cu Ștefan din Flocești fiii lui Kiril înaintea Șoltuzului și a 12 pargari din Bae și a cumpărat popa Toader o ocină de la Ștefan din partea lui Eremia pe 3-a parte cu 16 taleri și a dat bani gata și a cumpărat în acea ocină cu toate ce are jirebii și Lazore și s'au tocmit de bună voea lor ca să nu aiba a întoarce nici Ștefan nici seminția lui Ștefan, ca să fie ocină dreapta, dar nici de către popa Toader și a femeii sale și a copiilor săi în veci; iar care ar întoarce ori Ștefan ori seminția lui Ștefan să fie procleat și anatema maranatema, *mai* mari mărturie au pus Șoltuzul și pargarii pecetea orașului.

Acta Gh. Strat. Bacău. (Surete și Izvoade VI, 81).
Marca hârtiei *porcul*.

103. Document din 7118 Noem. 29. Iași.

Sumar: Cartea velitilor boeri prin care atestă că au schimbat între sine, dând Vasile fiul lui Brudul 5 vecini cu 5 jirebi din Leucusești lui Patrașco vel dvornic țării de sus pentru 6 vecini și 6 jirebi din Cămărăzani;

† Пан Оуѣрке гвлемон дворник долѣки земли, и
пан Исакъ Балика Хетман | и прозкзлѣвъ Сѣчавскы, и пан

Кирици Дмитрашко великин повстелник | и пан Николар
великин вистѣрник, и Боба вистѣрник и Тоадер | вел ар-
маш и Василие Прѣжеска двѣрник и Гиоргіе Балш
двѣрник, вже прїдоша прѣд нами василіе снѣ Гордѣса
внѣк Дзрѣбан, и сѣ сестра его помана, Аврамїа, не-
ким непонѣдени, ани | присиловани и изменили, и дали
пет сѣнди сѣ пет жирѣвнѣ ѡт село Лескѣ | шари что ѣ
волоост Сѣчарскїи, его Милоост пан Пзтрашко великому
двѣрник горнѣки земан, а пан его милоост пзтрашко вел
двѣрник дал исам шест сѣнд сѣ шест | жирѣвнѣю ѡт
село имѣкио Кзмзрѣзани, тым ради видѣвше их добро
| волною токмеж измѣненїе за измѣненїю, а ми ѡт
нас ѣчиннѣхом его Милоост | сїа свѣдетелства покова ѣс-
дет себе, ѣчинити исписек ѡт господнани, | и на болша
ѣфра и наших печати и подписанїи приложнѣхом кѣ сїа
наша свѣдетелства.

исе оу нас, ват. ѣзриї ноел. кѣ.

Оурѣке ворник (м. р.)

Глигорча

Исак Балака вел хатман (м. р.)

Traducere

Pan Ureache mare dvornic al țării de jos și
pan *Isac Balica* hatman, și parcalab Sucevei, și
pan *Kiriță Dumitrașco* vel postelnic, și pan *Ni-
coar* vel visternic și *Boul* visternic și *Toader* vel
armaș, și *Vasile Prăjescul* dvornic, și *Gh. Balș*
dvornic și *Toader Dragotă* dvornic, cum au venit
înaintea noastră *Vasile fiul lui Brudul* nepot *Dă-
răbanului*, și cu sora lui anume *Avramia*, de nime
siliți miei asupriți, și au schimbat și au dat 5 ve-
cini cu 5 jirebii din Leucușești ce-i în ținut Suce-

им вратите ѡт толика вѣкмѣни, ино || рѹцѣнѣхъ и Титї-
янина и снѣхъ еи Тоадѣр ѡни зостали ѡт прѣдъ нами || и
ѡт всѣхъ нашъ сѣвѣт... а Бачѹл снѣхъ Іѡнъ дїѣѣкъ ѡни оу-
правилиса ѡт прѣдъ на || ми и постави себе фѣрїю вї-
златъ и ѡт (силѣ) на прѣдъ да не имаетъ маи || тѣгати Рѣ-
цѣнѣхъ и Титїянина и Тоадѣр и инѣхъ, племѣницахъ ихъ, ани до-
бѣватъ || его никѣлиже на вѣкѣхъ прѣдъ симъ листомъ нашимъ,
писъ ѹ тасъ лѣктъ ѣзрѣ, маи и.

† Господинѣхъ велѣѣа

† воико велъ логѡфѣтъ вѣчилъ.

Traducere

Ștefan Voevod cu a lui D-zeu mila Domn țării Moldaviei cum a parât de față înaintea a lor noștri boeri Rugină din Oborociani și mătușa lui Titiana șiginerele lui Toader și cu alți razeși ai lor pe sluga noastră Baciul pitar din Văscani pentru o parte de ocină din satul Văscani din jumătate sat a treia parte și zicând cum sunt lor mai apropiați să întoarcă lui banii, iar Baciul însuși a zis cum a cumpărat acea moșie tatăl sau Ion diacul pentru trei sute zloți tătarăști în zilele lui Petru Voevod, și ispisocul de cumpăratura l'a avut tatul său Ion diacul de la Petru Voevod. Deci noi și cu tot sfatul nostru am judecat lor cu dreaptă judecată și astfel am hotărât cum nu se cuvine ca să le întoarcă de atâta vreme. Deci Rugină și Titiana și fiul său Toader, dânsii au rămas deaintea noastră și a tot sfatul nostru, iar Baciul fiul lui Ion diacul dânsul s'a îndreptat dinaintea noastră și și-a pus sieși *ferie* 12 zloți și de acum înainte să nu aibă a se *mai* pări Rugină și Ti-

tiana și Toader și alte seminții ale lor nici a mai dobândi vre-o danăoară în vezi înaintea acestei cărți a noastre.

Seris în Iași la anul 7120 Mai 8.

Domnul a poroncit.

Voico vel logofat a învățat.

Acta Gh. Strat (Surete și Izvoade VI, 171).

105. Document din 7116 Iunie 17. Iași.

Sumar : Cartea veliților boeri pentru vânzarea ce a făcut Ionașco Boldescul fiul lui Condre Boldescul în satul Boldești 2 părți din a 3-a parte din a 5-a parte lui Necoară logofătul cu 60 taleri.

Єто аз Трифан постелник и Нєррѣнцєскѣ и василє и Крѣвїє и Калин дворници Глѣтнии | и Бран комис. и Сєргїє кѣмѣраш. и иншии колѣбри и сѣрги Господѣрѣскихѣ пишем и даем | знанїє сѣ сест наш запис. єри прїидє прѣд нами | ѿнашко и сѣстри єго Тодосїна снєвє | Кондрѣ Болдєскул внѣци старѣго Болдєскѣл. по нѣх доброе волю неким непонѣж | дєни динѣисилѣвани. и прѣдал нѣх праваѣ ѿтнѣну и дѣднѣну. ѿт третѣл част | ѿт пєтѣл част ѿт село Болдєши двѣ части. тѣл прѣдали панѣ Нєкоар Логофєт ради | шєст дєсѣт талєри сѣрєврѣнїх. и заплѣтих нѣх пан Нєкоар испѣзно тїх пѣнѣкѣз | 2 талєр сѣрєврѣнїх пѣнѣкѣзи готовїх вѣз рѣкнѣ вишє рєчєнїх | ѿнашко и сѣстри | єго Тодосїє ѿт нами. ино ми видѣвши за доброю нѣх токмєж и испѣзною | плѣту. а ми и ѿт нас сѣтворїхом сєст нашє записѣ. вѣтнї за

свѣдѣтеа | ство доколѣ сътворѣю и рѣденіе хотъ госпо-
дину его милостн. да се знает.

писъ у насъ ват. ꙗзъси юнъ кз.

искалъ Бранъ комисъ

азъ Василеъ дворникъ искалъ

Трифанъ постельникъ искалъ.

Врѣбиеъ дворникъ глотне.

калинъ капитанъ (l. p.)

Traducere

Iată eu *Trifan* postelnic și *Năvrăpăscul* și *Vasilie* și *Vrabie* și *Călin* dvornici ghotnii și *Bran* comis și *Serghie* cămarăș și alți boeri și slugi domnești scriem și dam știre cu acest al nostru zapis cum au venit înaintea noastră *Ionașco* și sora lui *Todosia* fiica lui *Condrea Boldescul* nepoți bătrânului *Boldescul* de a lor bună voce de nime siliți nici asupriți și au vândut a lor dreaptă ociră și moșie din a 3-a parte din a 5-a parte din satul *Boldesti* 2 părți, acele le-a vândut boerului *Nicoar* logofăt pentru 60 taleri de argint și a plătit lor pan *Nicoară* deplin acei bani 60 taleri de argint bani gata în mâinile mai sus scrișilor *Ionașco* și sora lui *Todosia* la noi, din noi văzând de bună a lor tocmală și deplina plată, iar noi și de la noi am făcut acest al nostru zapis să le fie de credință până când își vor face și drese de la mila domnului nostru să se știe.

scris în Iași la anul 7116 Iunie 27.

iscal *Bran* comis

az *Vasile* dvornic iscal

Trifan postelnic iscal.

Vrabie dvornic ghotnic

Calin capitan (pecele în fum)

Hârtie; actă Gh. Strat B cău (Surete și Izvoade VI, 227).

106. Document din 7078 Iunie 17. Suceava.

Sumar : Bogdan Vodă dăruiește mănăstirei Tazlăului satul Osturcani pe Bistrița din ocolul târgului Petrii pentru pomenirea moșilor lui și a sa : Dania e legată cu mare blestem.

Богдан Боевода божією мілостію гспдръ земли Молдавской, вже благопроизволюх, господствами нашим || благым произволением, и волею и хотѣніем, елико богъ произволи просіати сердца || наших, и дадох и вратих господствами, нашей стѣн, монастыри Тазловстѣн, идеже ест храм рождество прѣчистѣи владичеци нашей вцелі прсно двамъ маріи и идеже ест І гоумен ермонах || Ефрим, едно село на бистрицѣ, на имѣ Остѣпаніи, и съ млини и съ шасами || и стѣнами и съ взсемъ доходом, що тоє село было отъ вквѣ каменнои дворѣ, || и прѣжде сѣа вѣкѣмѣ еще бил дан отъ оунка Господствами Стефана Боеводи, того ради дадох || и пелиновахом, нашѣ мѣа монастыри тазловско съ того вышписаннаго село || на имѣ Остѣпаніи на Бистрицѣ, и съ млини, и съ шасами и съ стѣнами || быти въ за дшее дѣдовъ и прѣдѣдовъ, нашихъ родителіемъ нашимъ и въ за дшее || испесеніе самому господствами, а кто сѣ покуситъ сѣа нашѣ дааніе | и милованіе разорити или и накораз вратити по своему || само кунству, таковы да ест проклѣтъ отъ га бга сътворшаго небу и землѣ || и отъ причетѣхъ его мтръ прсно двѣи маріи, и отъ д стѣхъ благовѣстници || и отъ кі стѣхъ врѣховнихъ апоптоль, и отъ тні отцъ ниже въ никеи на съборѣ просіаршихъ, и отъ въсѣхъ стѣхъ ниже отъ вѣка вбоу благо угодившихъ, и счасгіе || да имаетъ съ іоуда и съ твѣклѣтомъ дріемъ, и съ оункии ниже въззпишѣ || на га бга, крѣкъ его на нихъ, и на чадѣхъ ихъ, и ест и будетъ аминъ || и да естъ нашей стѣн мѣаи отъ насъ и съ взсемъ доходомъ, въ вѣки, и инъ да сѣ не | оумишаеъ.

пис. у Гочавъ вѣто, #зон, іан, сі.

Traducere

Bogdan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domnării Moldaviei; iată a binevoit domnia mea din a noastră bună voință și cuget și îndemnare, pre cât Dumnezeu a binevoit a îndemna inima noastră și dat-am și am întors domnia mea sfintei mănăstiri de la Tazlău, unde este hramul Nașterii prea curatei stăpânei noastre de Dumnezeu născătoare și purure fecioarei Maria, și unde iaște egumen ermonah *Efrim*, un sat pre Bistrița anume *Ostupcanii* și cu mori și cu jilnițe și cu stupi și cu toate veniturile, care acel sat fost'a *din ocolul târgului Petrei*, și înaintea acestei vremi încă fost'a dat de *unchiul domniei mele Stefan Voevod*; drept aceea dat-am și am miluit Domnia mea a noastră rugă mănăstirea Tazlăului cu acel de mai sus scris sat anume *Ostupcanii* pe Bistrița, și cu mori și cu jilnițe și cu stupi ca să fie pentru sufletele noastre și strămoșilor noștri și a născătorilor noștri, și pentru sufletul și mântuirea însuși a domniei mele, și cine s'ar cerca a rade această daanie și miluire sau și din interes ar schimba-o după a lui de la sine putere, unul ca acela să fie procleat de la bunul Dumnezeu făcătorul ceriului și al pământului și de prea curata lui maică pururea fecioara Maria și de cei 4 sfinți binevestitori (evangheliști), și de cei 12 sfinți varhovnici apostoli și de 318 părinți care s'au adunat în sinodul de la Nikea și de la toți sfinții care din viac bine au plăcut lui Dumnezeu, și parte să aibă cu Iuda și cu trecleatul Arie și cu acei care au strigat asupra D-lui Dumnezeu: sângele lui pe copiii lor, și este și va fi în veci amin, și să fie sfintei noastre rugi de la noi cu toate veniturile și altul să nu se amestece.

NOTE

1) Originalul ergament aflător în grefa Curții de Apel din Iași. (Surete și Izvoade VI, 397). Pecete mică în ceară atârnată.

2) *Unchiul domniei mele Stefan Voevod* nu este altul de cât Stefan Rareș, frate cu domnița Ruxanda, soția lui Alexandru Lăpușeanu, și deci mama lui Bogdan Voevod. Se arată cu aceasta că dania satului Ostupeanii către mănăstirea Tazlăului fusese dată de Stefan Vodă Rareș cu cel puțin 20 de ani mai înainte.

107. Doc. din 7131 Iunie 25. Iași.

Sumar: Cartea lui Stefan Tomșa către slujitorii de la Putna să lese în pace morile Tazlăului.

Иъ Стефан Томшѣ воевода, бжю милостию гспдръ земли молдавскон, пишемъ господствами, савгамъ | нашимъ Старостемъ отъ Путна, и взтагомъ, за Хънсари, и прочіи савгамъ, нашимъ, колици коти ходити | съ савжкою господствами по того власт да имаетъ оставити велма в мирно, нѣкимъ млини стѣки | монастыри глаголемаа тазавуа, и комати что они имали тамъ до таву млини, въ ници соже да не и | манти валувати, нанъ взимати что отъ таву млини, нъ да вздетъ велма в мирно, и ни една | трѣквз да не имаетъ съ тѣмъ млини, тое вамъ пишемъ, и боша не валувитъ, ере манъ прій || детъ жалувъ до вѣрѣда вѣстѣ, ере вздетъ за великаа караніе, и ни не учините.

У тасъ вѣктъ ꙗсрла, юн, ке.

Самъ господинъ велѣа.

Гласіе.

Traducere

Io Ștefan Tomșa Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovii, scriem domnia mea la slugile noastre staroștilor de Putna; și vătăjilor de Hânsari, și altor slugi ale noastre câte veți hi imblându cu slujbile domniei în acel ținut, să aveți a lăsa foarte în pace niște mori a sfintei mănăstiri numita Tazlăul și bucatele ce dânsa a avut acolo la acele mori în ele chiar, să nu aveți a le învalui sau a lua ceva de la acele mori, ci să fie foarte în pace, și nici o treabă să n'aibă cu acele mori; aceia vă scriem și mai mult să nu învaluiți, căci de va mai veni jalobă, bine să știți, că va fi de mare certare; și altfel să nu faceți.

Insuși Dombul a poruncit.

În Iași la anul 7131. Iunie 25.

Vlasie.

Originalul hârtie; acta grea Curții de Apel din Iași. (Surete și Izvoade VI, 404). pecetea în ceară roșie căzută.

108. Doc. din 7137 Aug. 10. Iași.

Sumar: Cartea lui Miron Bărnovski Moghila Vodă prin care scutește de orice angărie satul Bărlești, afară de cislă, de oare ce ei au a face strajă pe apa Tazlăului celui mare.

Io Miron Bărnovski Moghila Voevod. bojiu milostiiu gospodarz zemli Moldavskoi. | Scriem. domnia mea. tuturor. slugilor. domnii meali. câți. veți imbla cu slugile | domnii meali. la ținutul Bacăului dămuva. știre. dacă veți. vedea. cartea. | domnii meali. iar voi să aveți. a lăsa. foarte în pace. de

toate. angăriile. satului *Bârlești*. numai să aibă
ei aș plăti cîsla lor cîtă va | hi scris în vîstea-
rul domnii meali. nici iliș să dea. nici sulgiu. nici
| ontu. nici.... ar nici lup. nici o angărie cîte sîntu
pre alți *mi* | șei a domnii meale. pentru căci dom-
nia mea. *i-am lăsat să ții străj* | pe apa *Tazlău-*
lui celui mare. cum țin și alte străji și de |
toate să le să ție în samă de cîte să țin și altor
străji | și neme întru nimică să nu-j învăluiască
pread sem listom | gospodstvami i nac na budet (îna-
întea acestei cărți a domniei meale, și altfel să nu fie).
u Ias leat 7137 August 10 dni.

Saam gospodinș veleal.

Iauăș,

N O T E

1) Originalul hârtie ; fără pecete ; grefa Curții de a-
pel din Iași (Surete și Izvoade VI, 405).

2) *Cisla*, fiind plata birului, cu care se acoperea da-
rea către Poartă nu se scutea nimene, ci de veniturile in-
directe ca *ilișul*, *sulgiu*, *untul*, *lupul*. Motivul scutirii se
arată că a fost slujba străjii pe apa Tazlăului. Cum sin-
tem la munte se vede că între alte angării ce apăsau asu-
pra celor de șa munte era și darea de lup, cum era aceea
a *șoimilor*, care se strîngea de pe la Târgu-Oenei.

109. Document din 7137 April 13. Iași.

Sumar : Miron Barnovskije Moughila Voevod întărește lui Ivașco
fiul lui Cărjău stolnic cumpărătura unei vii din Slipotești cu 30 ta-
leri de la Ivana fata Bredei.

Иво Мирон Барновскіе воевода божію милостію (гос-
подарш) земли Молдавскон. | вже прїдошѣ прѣд гос-

подствами. и прѣдъ вѣсѣми болѣкри господствами. велики
и мали. Слѣга | господствами. Ивашко синъ Кържев
столник. съ единъ записъ за свидѣтельство въ Козма | шол-
тѣзъ съ || дванадесѣтъ пѣргари въ трѣхъ Текучъ и въ замъ-
фиръ старостѣ Текучсконъ | и въ Лупулъ бие спѣтаръ въ
Никореци. и Исая Батинъ въ Батзрѣци. и Тофлѣ ар-
машъ и василѣ || батинъ и въ Попъ Гилишнъ Господаръ-
сконъ. и въ многи людѣ добри въ тамъ писаше и све-
дѣтелъ || стѣвшіи въ тотъ записъ како прѣиде прѣдъ нимъ
Івана дѣца бредѣ въ санипотѣци нѣкимъ || непонождѣна
аниприслокана изъ по | ей добро волнон. и продалъ своа
права вътнинѣ || една виноградъ въ Санипотѣци. таа она
продалъ слѣга господствами вишреченіи ивашко || синъ Кър-
жевъ ради тридесѣтъ талерѣ битѣ. и ножъ господствами тако
видѣхомъ тотъ записъ || за свидѣтельство въ тихъ людѣ добри
господствами въкровахомъ. и такожде и въ господствами
|| дадохомъ и потвердихомъ слѣсѣкъ господствами вишписанъ
на тоа виноградъ въ Санипотѣци || како да естъ ѿ въ гос-
подствами прака вътнинѣ и викиленіи и зрикъ и потверж-
деніи съ вѣсѣмъ || доходомъ. и ни да самъ не умишае прѣдъ
симъ листомъ господствами.

самъ господинъ велѣла.

у насъ велѣтъ ꙗзръзъ ген. гѣ.

In dos pe indoitura actului se citește nota.

въ невѣстностъ вну Дмитръ Стефанъ велъ логофетъ до
дворанъ у лѣдсконъ земли.

азъ Патрашко Башотъ логофетъ искалъ.

цигънаш

Traducere

Ioan Miron Barnovskie Moghila Voevod cu a lui D-zeu mila Domn țării Moldaviei; iată au venit înaintea Domnii mele și înaintea tuturilor boerilor domniei mele a mari și a mici sluga domniei mele *Ivașco fiul lui Cărjău stolnic* cu un zapis de mărturie de la Cozma șoltuz, cu 12 pargari din târgul Tecuci și de la Zamfir starostea Tecuciului și de la Lupul biv spătar din Nicorești și Isaia Batin din Bateresti și Toșlea armaș și Vasilie Batin și de la Popa Simion cel domnesc și de la mulți oameni buni de acolo scriind și marturisind în acel zapis cum a venit înaintea lor Ioana fata lui Bredea din Slipotești de nime nesilită nici asupra ei de a sa bună voe și a vândut a sa dreaptă ocina o vie din Slipotești acea dânsa a vândut slugei Domniei mele mai sus zisa lui Ivașco fiul lui Cărjeu pentru 30 taleri bătuți. Deci Domnia mea cum am văzut a acel zapis de mărturie de la acei oameni buni domnia mea am crezut și așijderea și de la Domnia mea am dat și am întărit slugii domniei mele mai sus scrise pe acea vie din Slipotești ca să-i fie și de la domnia mea dreaptă ocina și cumpăratură și uric și întărire cu toate veniturile și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți domnești.

Insuși Domnul a poruncit.

In Iași la anul 7137 Ghenar 13.

„In lipsa credinciosului Dumitru Stefan vel logofăt la curtea din țara Leșasca”.

Eu Patrașco Bașota vel logofăt am iscalit.

Țiganaș

NOTE

1) Originalul hârtie; acta Gh. Strat, Bacău (Surele și Izvoade VI, 433).

2) Vel logofătul Dumitrașco Stefan lipsind de la Curte a iscălit logofătul al doilea Pătrașco Bașotă. Notița ne spune însă că D. Stefan logofătul cel mare era dus la Curtea leșască, credem în afaceri politice, domnia lui Barnovschi Vodă fiind foarte agitată supt raportul relațiunilor din afară.

110. Document din 7129 Sept. 16.

Sumar: Ghinghea șoltuzul de Ajud adeverește că Chiriac parcalab de Putna a cumpărat a treia parte din a șeptea parte din Conțești cu 33 taleri de la Tofan Buhaiu.

Eto az Ghingh^k șoltuzul i dva na des^{kt} (12) prăgări ot trăg Ajud | marturisim cum a venit înaint^k noastră Tofan Buhaiu | ot Conțaști. și cu frate său cu șurğul, și cu Malotă | de au vândut lui Kirriak prăcalab ot Putna. a lwr direap | ta weina și moșie. ot Conțaști. dintra ș^{kptk} | parte a treia parte. dereptu trei zăci și trei de ta | leri. d^{ka} văzum a lor bună tocmală noi am făcut | zapis șam pus pe^{kte} trăgului. ca săi hie | lui ocin. in vea^č neclătita.

vlt. 7129 Sept. 16.

N O T E

Originalul hârtie, comunicat de librăria Șaraga. (Surrete și Izvoade VI, 480). Peretea târgului Agiuđului cu exerga : † τρξρυα αυςαυσαυ. Pe pecete se vede un clește și o riglă, semn că târgul era compus din meșteșugari. În dosul actului se cetește *Cernat*.

Doc. nostru îndreptează greșala ce s'a făcut cu zapisul aceluiași Ghinghea șoltuzul de Agiuđ dat pentru Urechești și crezut a fi din 7031 (1523), aflător în arhiva Epitropiei Sf. Spiridon din Iași.

III. Document din 7121 Ghenar II. Iași.

Sumar: Stefan Vodă Tomșa dă dreptate cneaghinei lui T. Dragotă în pâră ce a avut cu Cernat biv logofăt pentru 130 stupi de albine.

† Стефан Воевода, вожією мілостію гсидрх земли Молдавскон, вже прїнде прѣд | нами слбга наш Чернат бив логофет, и тегал на Кнѣгинѣ Тоадеру Драготѣ || сице казал єре възѣл єму Драготѣ єдна сто и тридесѣт пчели, а въз том || вишреченнїи Чернат за єго доброю волю простила на Кнѣгинѣ тоадеру Драготѣ || прощенїе и сѣ миренїе рѣди тоє и г(о)с(по)двѣми сѣтворихом єи постврждѣнїе || како ѡт сѣда на прѣд да не имаєт вишписанїи Чернат маи много тегати || николиже на Кнѣгинѣ Тоадерѣ Драготѣ радї тих вишписаннїх пчели || а ни инач на нєд валовати прѣд сим листом нашим.

пис в яс. ваго. †зрка ген. аї.

г(о)с(по)д(и)нѣ, велѣл.

Боико вел логофет ѣч. и искал.

Traducere

Stefan Voevod cu mila lui D-zeu Domn țării Moldaviei; adică a venit înaintea noastră sluga noastră Cernat biv logofat și a pârât pe doamna lui Toader Dragota, astfel a arătat cum i-a luat lui Dragotă o sută și trei zeci stupi, iar la aceasta mai sus zisul Cernat de a lui bună voe a ertat Doamnei lui Toader Dragota cu ertare și cu pace; pentru aceia și Domnia mea am făcut ei întărire cum de acum înainte să nu mai aibă mai sus scrisul Cernat mai mult a pâră vre-odată pe Doamna lui Toader Dra-

gotă pentru acei de mai sus scriși stupi, și nici odata pe ea să n'o mai învaluiască înaintea acestei cărți a noastre.

S'au scris în Iași la anul 7121, Ghen. 11.

Domnul a poroncit.

Voico vel logofat a învățat și a iscalit.

Originalul hârtie; comunicat de librăria Șaraga Iași. (Screte și Izvoade VI, 485) marca hârtiei *porcul*, pecete aplicată cu ceară, se cetește † Іw Стефанъ вода. Їожію Млстію. снх твмшк воєвода. cap de bou; corona, stea, soare, lună, sabie și buzdugan.

112. Doc. din 7096 Mart 5 Iași.

Sumar: Petru Vodă Schiopul întărește lui Chicer diac cumpărătura ce a făcut în satul Ilișeni cu 160 zloți tătărăști, de la Costin și Ion, fiii lui Petre, nepoți lui Dașco, cu care bani ei și-au plătit capul.

Петрѡх воєвода. вжїю млстїю гепдрѡх землїн Молдавскон. вж(є) прїиде пред нами и пред всими нашими || Молдавскими волѡкри. Костин и брат свон Іон све петри внуци. Дашко. неким непонуждени. анипри || силовани. и продали нх правкою втнннѡ част им что сѣк изверет вт Илишан вт испривилїю || что имал втец нх. вт александра воєводи. та продали сѡссѣк нашемоу Кичер діак || за рѣ злати татарских. и сѡ тими пинѣкзи они соби заплатили главу. и възставше сѣк сѡссѣк || сѡссѣк (sic) наш Кичер діак и заплатил им възн исплзну сто и шест десѣт злати татарских. в руки || вишречених. ино ми видѣвше нх доброю волю токмѣжю исплзной заплату. а ми та кож || де и вт нас есми дали таа предреченнаа част Костинѡ и брат свон Іон снова Піетри внуци Дашко ||

ѡт село Илишан бити емоу сз взсем доходоу. и ин да
сѣк не оумишадет прѣд сим листом || нашим.

пис оу нас вато ꙗзчс март е.

Г(о)сп(о)д(и)нз вел(ѣ)л).

Стронч. вел логофет искал.

† БУЗИНКО.

Traducere

Petru Voevod cu a lui D-zeu mila Domn țării Moldaviei cum a venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri Moldovenești boeri *Costin* și fratele său *Ion*, fiii Petrii, nepoți lui *Dașco* de nime siliți nici asupriți și au vindut a lor dreaptă ocină partea lor ce li se va alege din Ilișani din dresese ce-avut tatăl lor de la Alexandru Voevod aceia au vândut slugii noastre lui Kicer diac drept 160 zloți tătăraști și cu acei bani ei și-au plătit capul; și s'a sculat sluga noastră Kicer diac și a plătit lor toți deplin una sută și șese zeci zloți tătăraști în mâ-nunile celor mai sus scriși. Deci noi vazind a lor de bună voe tocmală și deplină plata și noi înșine și de la noi am dat acea mai de sus zisă parte lui Costin. și fratelui său Ion fii Petrii, nepoți lui Dașco din satul Ilișani să fie lor cu toate veniturile; și nime să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7096 Mart 5.

Domnul a poroncit.

Stroici vel log. a iscalil.

Buzinco.

Originalul hârtie; comunicat prin librăria Șaraga, Iași. (Surete și Izvoade VI, 488) pecetea în ceară roșie că-zută; se păstrează numai vata ce se punea supt hârtia romboidală.

113. Document din 7078 Ghenar 21. Iași.

Sumar: Bogdan Vodă hotărăște că Ionașco și Sava Lențovici și întorcă Onciului și restul de 60 zloți din 233 zloți cu cât Onciul cumpărase moșia Ioreăuți, a treia parte din partea din sus.

Богдан коєвода божією милостію господар земли Молдавскон, дали єми слоуєтк нашєму Івнашко || н се стриницє свою сави Лениовича, третєю част ѡт село ѡт Іуркѡвци вишнѣка част цю || єнл продал ѡнчєловн за слг злат татарскихъ тотоу част, а пак Івнашко а ѡни || верноуа ѡнчєловн тоти пинѣси прѣд нами, алн...
... ѡстал ємє из нихъ зє злат || н имает ємє даги бх на великєю... протже ин да сѣк не ємишаєт прѣд || силє анєтом нашим.

пнс є тєс вато #зон ген. ка.

сам господинє казал,

вєликїи лог. єчил.

ал. Єтрєча писал.

Traducere

Bogdan Voevod cu mila lui D-zeu Domn țării Moldovei; dat-am noi slugii noastre lui Ionașco și nepotului său de soră Savei Lențovici a treia parte de sat din Iurcăuți cea de sus parte ce... a fost vândul'o Onciului drept 233 zloți țataraști pe acea parte și însuși Ionașco el i-a întors Onciului acei bani înaintea noastră, dar i-a rămas lui din aceia 60 zloți și să aibă a da lor; pe mare... și de a-

ceia nime să nu se amestice înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7078 Ghenar 21.

Insuși Domnul a arătat.

Alex. Stârcea a scris.

Marele logofăt a învățat.

Originalul hârtie ; comunicat de librăria Șaraga. (Suri și Izvoade VI,497). Pecete mică în ceară: печат Іw ко...гднх.

114. Document din 7098, Iunie 21. Suceava.

Sumar : Petru Vodă Șchiopul dă rămas pe Ostahie în judecata ce a avut cu Boghean Ușerel și Vascan diacon pentru niște livezi din Pomârla și niște vecini.

Петръ коєвода кожію мнлостію господарь земли Молдавскои, вже прїиде прѣд нами. Богѣн Ушерел || и възскан діакъ, и тѣгалисѣ съ востафіе съзъ Пашко и съ Михаю, тѣгалисѣ || ради єдни садове въ Помрзла, ино ми єсми им учинилъ законъ, єбн им недалъ въ тихъ || садове, понеже не сидитъ, вни ихъ втнннв, таже Богдан и възскан, а вни, възстали на || востафіе и на Михаю, како да не имають вни възвати таходн, въ тихъ || садове, и да не имають ни єдна дѣло съ тихъ садове протож, въ нннѣ на прѣд || да не имають вни ихъ тѣгати, и да сїа суснд иже повѣли, пакиж да не имають дер || жати, николиже на вѣки, прѣд симъ листомъ нашимъ.

писъ у сучавѣ вѣтѣчи, юнъ ка.

Гднѣ реч.

Стрончъ велъ логофѣтъ уч.

Гѣнѣк.

Traducere

Petru Voevod cu mila lui D-zeu Domn țării Moldovei; iată a venit înaintea noastră Boghean Ușerel și Văscan diac și s'au părât cu Ostafie fiul lui Pașco și cu Mihai și s'au părât pentru o livadă din Pomârla. Deci noi înșine le-am făcut lege, cum să nu le dea din acele livezi, pe care nu le-au sădit ei pe a lor ocine. Și astfel Boghean și Văscan ei au rămas pe Ostafie și pe Mihai cum să nu aibă ei a lua nimica din acele livezi și să nu aibă nici o parte din acele livezi și deci de acum înainte să nu aibă ei a se pâri, și pentru acest vecin care l-a perdut; deci să nu aibă a mai stăpâni nici o dănaoară în veci înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava la anul 7098 Iunie 21.

D-l a zis.

Stroici vel logofat a învățat
Gheanghea.

Originalul hârtie, comunicat de librăria Șaraga. (Surete și Izvoade VI, 498). Pecelea mică: † милостию божию Іу Петръ кѡвода.

115. Document din 7118 Noem. 17. Iași.

Sumar: Costantin Moghilă Vodă întărește lui Isac Balica hatman cumpărăturile ce a făcut în satul Șileșeu de sus de la Elinea fata Ciornoșcăi și de la tatăl ei, și anume 3 locuri de case și un loc de moară cu 90 taleri.

Ию Костантин могила кѡвода божию милостию гос. подаръ земли Молдавской. вже прѣиде прѣдъ || нами. и прѣдъ нашими сзвѣтъ. Елинка, дъща Черношкки, от село вишноє Шелешев || вѣшка Дрягина, и Грозава и за добро

волокъ ей, некимже непонождена, дни || присилована, и про-
дала, своя, права, утнина, и дѣдннно, что вона, имѣла, ||
с село, вишна, Шилишев, мѣсто за два двм, и мѣсто
за млин оу Жижіе, || ради шест десерт талер сребвнх,
та продала, нашемъ верному и почистимъ волокрин || Исак
Балика Хетман, и платил ей за полно, тнх пинѣз виш-
писан, и такождере || взсталосѣ Грозав, ѡтца Елинка, миж
Чорцошка, и продал свою, права, утнина || мѣсто за една
дома, тиж вз тоє село, вишписаное, вишна Шилишев, ради
тридесѣт || талер что емъ вѣше тота утнну, мѣсто за
една дом, за кунешное, ѡт на Гофроніе || дѣща Мхрика,
и пакиж, платил ему за полно, наш почитен волокр виш-
писан ест || Исак Балика Хетман, тѣм ради ми видѣвшє,
добро волное токнило и полное запласть || а ми еше если
дали и потврзднан, сз сїе наш исписок, како да вѣдет
ему, и ѡт нас || утнну, и дѣдннно, сз вес доходом, и
ни да се не ѡмншаєт,

сам господинъ велѣа,

с яс, лѣт 7391 Ноев, зі,

Стронч, великїи логофет счил,

Израшко дворник искал,

Іѡнашко,

у вз небитност пил Стрончѣ великаго логофета,

Іѡрашко логофет искал,

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod. Cu mila lui D-zeu
Domn țării Moldovei. iată a venit înaintea noastră
și înaintea sfatului nostru *Elinca* fata *Ciornoșcăi*,
din sat din *Silișeul de sus* nepoata *Drăghinei* și a
lui *Grozav* de buna voia ei, de nime silită nici a-

suprita, și a vândut a ei dreaptă ocină și moșie, ce ea a avut în sat în Șilișeul de sus, loc de două case și loc de moară, în Jijia, pentru 60 taleri de argint, acela l'a vândut credinciosului nostru și cinstitului boer *Isac Balica hatman* și i-a plătit ei deplin acei bani mai sus scriși. Și iarăși s'a sculat *Grozav* tatăl *Ilineai*, [barbatul *Ĉiornoșcai*, și a vândut a sa dreaptă ocină un loc de o casă iarăși în acel sat mai sus scris în Șilișeul de sus. drept 30 taleri, ce și lui i-a fost acea ocină loc de o casă, de cumpăratură de la *Sofronia* fata *Măricăi*, și iarăși a plătit lui deplin al nostru cinstit boer mai sus scris *Isac Balica hatman*. Pentru aceia și noi văzând de buna voe tocmală și plată deplin și noi încă de la noi i-am dat și întărit cu acest al nostru ispisoc ca să-i fie și lui de la noi ocină și moșie cu tot venitul. Și altul să nu se amestece.

Insuși D-l a poroncit.

în Iași la anul 7118 Noem. 17.

Stroici vel log. a învățat.

Patrașco dvornic iscal.

Ionașco.

„In lipsa dumisali Stroici marele logofat.

Iurașco logofat a iscalit.

Originalul hârtiē, comunicat de librăria Șaraga, Iași.
(Surete și Izvoade VI, 499). Pecetea căzută.

II6. Document din 7118 Dec. 27. Iași.

Sumar: Costantin Moghila Vodă întărește lui *Isac Balica hatman* cumpărăturile ce a făcut în satul Șilișeul de sus de la *Elinea* și de la *Grozav* tatăl ei a 3 locuri de casă și locuri de moară.

Иъ Костантинъ. Могилъ коевода. божию милостію
господаръ земли Молдавскон. ѡж прінде предъ нами. и
предъ || нашими волѣри. Єлинка дочка Чорнушкѣи. вѣска
Дрѣггини и Грозави. по еи доброи воли || неким непонѣж-

дена, аниприсилувана, и продала свож права штина и д'ѣдину, шт исприви || лїе чтѡ имала за... шт... воєводі, м'ѣсто за два домове, шт вишній Шелешев || и сз част нх брод за млин на Сижію, что у волост дорохоискому, та продала нашему почетенному || вол'крину пну Исак Палика гетман за шест десат талери сребних, и заплатиа еи взсе испазна, || и штом тиж прїиде пред нами, и пред нашими, вол'кри, Грозав штец вишписаниѣки елики пакиж || по еи доброю волю и продал свою правою штинну и купежно м'ѣсто за една дом шт тѡгож села шт || вишній Шелешев и сз част еи шт брод за млин что в'ѣше ему купежно шт Гофронїа дхца Мхрики || та продал тиж нашему вол'крину пну исак Палика Гетман за три десат тал, битих, и заплатиа || им взсе испазна, тѣм ради како да ест ему и шт нас тих вишписаних м'ѣсто за три дома шт вишнїи || Шелешев штинну и потвржденїи || сз взсем доходом, и ин да се не умишае.

пис 8 тас, ват ±срні дек, кз.

г(о)сп(о)д(и)нх реч.

пзтрашко дкорник уч, и искал.

НЕБОЖАТКО.

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovii, iată a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri *Elinca* fata Ciornușcăi nepoata Drăghinei și a lui Grozay, de a ei bună voe de nimene silita nici învaluita și a

vândut a sa dreaptă ocină și moșie din diresele ce dânsa a avut de la... Voevod, un loc de două case din Șilișeul de sus și cu locul lor de vad de moară în Jijia, ce-i în ținutul Dorohoiului, aceia au vândut cinstitului nostru boiarin pan Isac Balica hatman drept 60 taleri de argint și i-a platit ei toți deplin. Și într'acestea iarăși au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri Grozav tatăl mai sus scrisei Elineai, iarăși de a lui bună voe și a vândut a sa dreaptă ocină și cumpărătura loc de una casă din acelaș sat din Șeleșeul de sus, și cu partea ei din vad de moară, ce-i fusese lui cumpărătura de la Sofronia fata Măricai, aceia au vândut'o iarăși la al nostru boiarin pan Isac Balica ghetman, drept 30 taleri batuți, și a platit lor deplin. Pentru'aceia ca să-i fie lui și de la noi acele de mai sus scrise locuri de 3 case din Șeleșeul de sus, și întăritură cu toate veniturile. Și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7118 Dec. 27.

Domnul a zis.

Patrașco dvornic a învățat și a iscalit.

Nebojatco.

Originalul hârtie ; comunicat de librăria Șaraga, Iași. (Surete și Izvoade V^l, 500). Pecete mică Іw Константин Могила Коекода. Capul de dou, slea, soare, lună. Cuprinsul actului e aproape identic cu cel de mai sus din 17 Noemce a hotărât pe Isac Balica să scoată două ispisoace pentru aceleași cumpărături, din diferența mică de context nu o putem prinde pe deplin.

117. Doc. din 7136 Ghenar 10. Iași.

Sumar : Miron Barnovskie Moghila 'Vodă întărește lui Gh. Roșca visternic cumpărătura ce a făcut pe o șesime din jumătate sat din Scobințeni cu 75 taleri de la Ionașco și frații lui.

Suret de pe ispisoc vechiu pe hârtie de la Miron Barnovskie Moghila Voevod. Scris de Vlasie diac în Iași. din leat 7136 Ghenarie 10.

Precum venind înaintea noastră și înaintea boerilor noștri, boerul nostru *Gheorghe Roșca Visternic* cu un zapis de mărturie de la Neaniul Parcalab din ținut Cărligaturei și de la *Lupan vâtav de visternicei* din Scobințeni și de la popa Grigorie din Todirești, și de la Ionașco și Misail din Arpașești și Vasilie Tăutu și Gavril Șuverdean și Gligorie și Pavel și *Dănilă Corovan* din Scobințeni scriind într'acel zapis precum că au venit dinaintea lor Ionașco și frate său Grigorie și sora lui Mărica toți fiii lui Gheorghie din Scobințeni, de bună voia lor ș'au vândut dreaptă ocina lor și cumpărătura din giumatate de sat din Scobințeni a șesa parte, și cu o a șeptea parte din heleșteul cel mare, din ispisoc de cumpărătura cel are tatal lor Gheorghie de la Miron ficiorul lui Crăciun și acesta o au vândut boerului nostru *Gheorghie Roșca Visternic* ; drept șapte zeci și cinci taleri bani gata. Drept aceea și de la noi să fie boerului nostru lui Gheorghie Roșca Visternic dreaptă ocină și cumpărătura și uric și întăritură cu tot ve-

nitul nestrămutat nici o dinioară în veci și altul să nu se amestece.

Insuși Domnul a poroncit.

Vlasie.

„De pe sârbie pre limba moldodenească am talmăcit la anul 1811 Fevruarie 9.“

Clucernul Paval Debrici.

Dumitrașco Ștefan vel Logofăt

Comunicat prin librăria Saraga Iași. (Surete și Izvoade VI, 597).

118. Doc. din 7097 Sept. 2. Hotin.

Sumar: Zapisul de mărturie a lui Gheorghe și Frăncescul păreălabi de Hotin cum Druțea Nemis au vândut partea sa din Bar-noul popei Tomșa din Hotin cu 200 zloți tătărași.

Пан Георгіе и пан Фрэнчекъ прѣкалабовък Хотинскій, оже придошк прѣд нас, друцк | Шендрен и съ своя сестра Якилина никим непонѣжени аниприсиловани, но своя | доброй волею продал свою правою хотинс и деднинс въ село Брѣноса въ третая часть | село трѣтѣя часть, въ Пляшкочѣвци, въ прикѣтков и въ всѣх шрѣх-кутов, и продал | ей племеникови своему попу Томша въ град Хотинскій, за двѣ сто златих | татарских, що имал моша их Тацк, въ привиліе за потвержденіе || въ Ялезандра коеводи, и при том их добро волною токмеж бѣла люди доброй старин | ватож, Марин ватах, и Данчул ватах, и Ёринскій ватах, и Іоріи ватах, и Драгшан ватах || ино ми видѣли, их доброволній токмеж и пазнѣю заплацѣ и прѣклишк вѣра ; и певности печѣти свои есми прилажи къ сем их запису да сѣ знает.

Федор діак их пис, оу Хотин влѣт #343 мѣца, сеп, в.

(L. p.)

Traducere

Pan *Gheorghe* și pan *Frăncescul* parcalabi de Hotin; cum au venit înaintea noastră ³ *Druțea nemis* din Șendreni, și cu a sa soră *Achilina*, de nimeni siliți nici învaluiți, ci de a lor bună voe au vândut a lor dreaptă ocina și moșie din satul *Băr-noul* din a treia parte de sat a treia parte, din *Pliușcăuți*, din colune și din toate colțurile și au vândut dânsii seminteniei lor popei Tomșa din cetatea Hotinului cu 200 zloți tatarăști, ce le-a avut moașa lor *Tatea*, din direse de întăritură de la *Alexandru Voevod*. Și într'această de a lor bună voe tocmală fost-au oameni buni și bătrâni la aceasta *Marin vatah*, și *Danciul vatah*, *Orlinski vatah*, și *Iurie vatah*, și *Dragșan vatah*; deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și deplina plată și alaturata credință și atârinate peceteile lor, înșine am pus'o la acest zapis al lor să se știe.

Fedor diac le-a scris în Hotin la anul 7098 luna Sept. 2.

Originalul hârtie; din actele defunctului Iancu Codrescu, traducerea s'a publicat în *Uricar XIV*, 159.

119. Doc. fără veleat (cătră 7194). August.

Sumar: Petru Vodă Șchiopul întărește popei Roman, nepot lui Gherasim, cumpărăturile ce a făcut cu satul *Bârnova* cu 175 galbeni de la *Petriman vatah* și Ion strănepoți *Costei visternicul*.

† Петръ воевода божію милостію господар земли Молдавскои. (уже прїидоше прѣд нами прѣд земли нашими | Молдавскими болѣри Петриман взтах и братъ его Іунашко и сестра ихъ васутка шувє | вѣско уноукоре

шленки прѣшнѣци Стан вистарник по ихъ доброю
волю || некии непонуждени аниприсловани и продали
свою правую штинѣ | взси части ихъ цю сѣк изберут
шт селоу шт Бзрнов шт... цю имали шт Алѣксандра ||
воеводи, та продали своемуу племеникоу (поп) роман шт
Хотинскии | град за сто злат пинѣкзи татарскихъ, и та-
к(ождере) прѣдоше прѣд нами Іош сз своими | брати-
тами снѣве Петри Пилаат вѣнци Герасим и продали свою
часть шт тогож | урика тиж испови Роман бнѣкв Гераси-
мов за седем десѣк | и пет злати || пинѣкзи татарскихъ,
и тиж штавшесѣк поп Роман и искупил свою часть цю ||
бнал из, келтована шт дѣда его Герасим, шт Шендрѣни,
за десѣк | воли и три десѣк злати и дали испривиліе
оу рѣки, и штавшесѣк Брен Роман, и заплатил бси пи-
нѣкзи, також вишречѣкними у руки | тил людил иже
вишписах, а ми такождери видѣвше ихъ доброю | волю и
полю заплату, а ми дали и укѣкпил еси ерѣе Роман |
како да ест имѣ и шт нас штинѣ сз взсѣм дохѣдом и
ни да сѣк | не унишает прѣд сим листом нашим . . .

Яр.

Traducere

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Doamă țării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenеști boeri *Petriman vatah* și fratele său *Ionasco* și sora lui *Vasutca*, fiii lui *Vasco*, nepoți *Olencăi* strănepoți lui *Coste visternicul*, de a lor bună voe de nimeni siliți nici învaluiți și au vândut a lor dreapta o-

cină toate părțile lor ce li se vor alege din sat din Bârnova din (uric) ce au avut de la Alexandru Voevod; acelea le-au vândut seminției sale lui popa Roman, din cetatea Hotinului drept 100 galbeni bani tătăraști. Si așijderea au venit înaintea noastră *Ion* cu ai săi frați fii lui *Petru Pilat*, nepoți lui *Gherasim* și au vândut a lor părți din același uric iarăși popei lui Roman nepot lui *Gherasim*. drept 75 galbeni bani tătăraști. și iarăși s'a sculat pop Roman și a răscumpărat partea sa ce a fost din cheltuiala de la bunicul său *Gherasim* din Șendreni drept 10 boi și 30 galbeni și i-au dat dreșele în mână; și s'a sculat Erei Roman și a platit toți deplin banii, pe cum serie mai sus în mâinile acelor oameni care mai sus sunt scriși. Iar noi îndată ce am văzut a lor de bună voe și deplină plata, și noi dal-am și am întărit înșine lui Erei Roman ca să-i fie lui și de la noi ocina cu toate veniturile și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre. August....

Hârtie; acela Iancu Codrescu, nepot lui T. Codrescu, autorul Uricarului.

120. Document din 7082 Dec. 21. Iași.

Sumar: Ioan Vodă cel Cumplit dă câștig de cauză lui Lazăr comișel și Toader, nepoți Micului Bărbosul. în pără ce au avut cu popa Drăghici pentru satul Bărboși. Se jură cu 24 jurători și se plătește ferăe 12 zloți.

† Іванъ воевода во жію милостію господар земан Молдавскон. вже пріидоша прѣд нами и || прѣд нашими Молдавскими болѣри по па Дрѣгич и ех снокове свои и тѣга | ли над наши савси пан лазор комішел снѣ Ангелини. и Тоадеѣ снѣ Крстини | снѣскове Микѣла Брѣкосла и поврханскѣ за них прѣд нами

рекуч они | аже не имають отниѣ съ ними въ кѣпкѣ оу
село 8 Брзкоши, тиж ест им дѣднѣ | нѣ, како они ре
кѣч, ино ми, от гдѣ видѣвшѣ аже поврзга ꙗꙗюсѣ за
ниѣ. | ми дадохом им днѣ вышреченим Лазори Коми-
шеа снѣ Ангелини и | Тоадеръ снѣ Крстини, ави вожили,
сѣ къ люди, да сѣ счинили за отниѣ. | в тоѣ село, и
(коли) било им днѣ а они пришли сѣ марторѣ, и шпра |
виласѣ прѣд нами, и поставила сови ферѣю кі злат в наш
внѣтѣр, а Попа | Дрзгич и сѣ зночатами своими, они
востаи прѣд нами от вѣсегѣ за | конѣ, и дадохом и
утврздихом, сѣбгам нашим, Лазор снѣ Ангелини, и Тоа |
деру снѣ Крстини, зночекове Микѣла Брзвосла, тоѣ прѣд-
ре | ченоѣ село како да ест им и от нас, сѣ вѣсем до-
ходом и от сѣда на прѣд да не | имають их тѣгати
а ни добивати колиж на вѣки, прѣд снѣ листом |
нашим.

пис оу нас, вато ꙗзпк, дек, ка.

Гнѣ реч.

вѣа лог, учна.

Лска.

Traducere

Ioan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovenеști boeri *popa Drăghici* și cu nepoții săi și au părât pe a noastră slugă pan *Lazăr comișel* fiul Anghelinei și *Toader* fiul Crislinei, nepoți *Micului Bărbosul* și căzură cu plângere și ei înaintea noastră zicând cum nu au ei ocină cu dânșii la un loc în sat în *Bărbosi*, și le este

lor moșie cum zic ei. Deci noi îndată ce am văzut cum se pricece ei în de ei, noi le-am dat zi mai sus zisului Lazăr comișel, fiul Anghelinei și lui Toader fiul Criștinei, cum să jure cu 24 oameni, ca să le facă de ocină în acel sat; și când au fost la zi, iar ei au venit cu marturi și s'au îndreptat înaintea noastră și ș-au pus loruși *feriu* 12 zloți în al nostru vistiar. iar popa Drăghici și cu nepoții săi ei au rămas dinaintea noastră din toată legea și dat-am și am întărit slugilor noastre lui Lazăr fiul Anghelinei și lui Toader fiul Cristei, nepoți Micului Barbosul, acel de mai sus zis sat ca să le fie și de la noi cu toate veniturile și de acum înainte să nu aibă a se pâri, nici a mai dobândi vreodineoară în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7082. Dec. 21.

Domnul a zis.

vel logofat a învățat

Luca.

Originalul hârtie; acta Profira Codrescu. Suretul e publicat în Uricar XIV, 152. Pecete mică ceară roșie.

121. Doc. din 7091 Iunie 4, Iași.

Sumar: Petru Vodă Schiopul dă slugei sale săliștea Visterca de lângă Medveja, în schimbul slujbelor sale.

(Іу Петроу воєвода воєнію милостію) господар земли Молдавскои дади еси и помилсвами слѣга | съ едно селище пуста. що виаа права гндржскаа, котора ест више | тѣм жомоу нанимѣ вистерка, иже ест меж село Медвежкѣ | да имаете мѣ вѣти штина и высѣженіе шт нас право съ взсем | ки и наа селищѣ нанимѣ вистерка.

протѣжѣ ѡт сѣда на прѣдѣ ни да сѣ | (не знаеет
на вѣки прѣдѣ силѣ анстомъ нашемъ.

писъ 8 іасъ като ꙗзѣчѣ. юн. д.

Косте постелникъ счил.

Гангур.

Traducere

Io Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn
țării Moldaviei, dat-am înșine și am miluit pe sluga
noastră... cu siliște pustie, ce a fost dreaptă dom-
nească, care este în sus... (în ținutul Hotinului) anume
Visterca, care este între satul Medveja... să aibă a-i
fi lui ocina și slujenie de la noi dreaptă cu toate
... și ac-a seliște anume *Visterca*, dreaptă ocina de
acum înainte, și altul să nu se amestece în veci ina-
ntea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7091 Iunie 21.

Coste postelnicul a învățat.

Gangur.

Hârtie; acta Iancu Codrescu, ruptă pe la închieturi,
pecete ceară roșie mică sfărmată.

122. Document din 7070. Sept. II. Suceava.

Sumar: Ioan Vodă Despot, părintele patriei, dă lui Vartie o
seliște, foastă domnească, Andreicăuții din ocolul Bojovinți ot Hotin.

† Іѡанъ воевода божію милостію господаръ земли
Молдавскон. штецъ штечество. дали есмо сѣсѣкъ нашему
| вартікоу едно селище поимѣ Андріековци. оу ко-
лості Хотински. що тога селищѣ бѣше | ѡтъ сколѣ Бо-

ЗОВИНСКАГО КАКО ДА ЕСТ ЕМШ УТ НАС И СХ ВЪСЕМ ДОХОДОМ
ЕГО. И ПРОТОЖ ИИ ДА СЪК НЕ 8 | МИШАЕТ ПРѢД СМИ АНСТОМ
НАШИИ.

ИНС ОУ ГЪЧАРЪКЪ ВЛТО. † ЗО. ГЕН. АІ.

Traducere

Ioan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, *părintele patriei*, dat-am înșine slugii noastre lui *Vartic* o siliște anume *Andreicăuții*, în ținutul Hotinului, care acea siliște fusese *de ocolul Bozovintii*, ca să-i fie lui și de la noi cu toate veniturite. și la aceasta nime să nu se amestece. înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava la anul 7070 Sept. 15.

NOTE

1) Originalul hârtie, filadă 20 cm. latul. Pecenle ruptă în ceară roșie. Traducere făcută în 1838 Sept. 24 de pictarul Ioniță Stamatii s'a publicat în Uricarul lui T. Codrescu vol. XIV, 151; Originalul aparținuse lui Iancu Codrescu.

2) *вѣицъ вѣицество* = pater patriae, e o titulatură neobișnuită în diplomatica internă a țărilor românești. Se resimte aici influința apusului, pe unde rălăcise atât de mult Despot Vodă înainte de a căpăta tronul țării Moldaviei.

123. Document din 7076 Sept. 15 (1567).

Sumar: Bogdan Vodă dă lui Vartic seliștea Andreicăuții din ocolul Buzovintii foastă domnească.

† БОГДАН ВОЕВОДА. БОЖІЮ МИЛОСТІЮ ГОСПОДАРЪ ЗЕМЛИ
МОЛДАВСКОЙ. ДАЛИ ЕС(МИ СЛЪШИ НА)ШЕМУ ВАРТИКУ ЕДНО |

селища на имѣ Андреевциѣ въ волост Хотинскон. что тогда селища на имѣ Андреевциѣ вж || вѣща господствани. отъ воколу Бузевинци и да естъ ему и отъ насъ и съ вхсемъ доходомъ. протѣжъ инъ сѣкъ не вѣмшааетъ.

писъ оу Гоучаръ. вато †305 сеп. ѿ.

гснхъ казаа.

Берухъчъ писъ.

Traducere

Bogdan Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovei, dat-am înșine slugii noastre lui *Var-tic* o seliște anume *Andreicăuții* în ținutul Holinului; care acea seliște anume Andreicăuții a fost a domniei mele, din *ocolul Buzovinți*; și să fie lui și de la noi și cu toate veniturile; pentr'aceia nimene altul să nu se amestece.

Scris în Suceava la anul 7076 Sept. 15.

Domnul a zătat.

Berheci a scris.

Originalul hârtie; pecete mică ceară roșie proprietatea lui Iancu Codrescu, trad. publicată și în *Uricar XIV*, 151.

124. Document din 7085 Maiu 20. Iași.

Sumar: Petru Vodă întărește lui Neckita și Petre cumpărătura făcută în Bicani o pătrime din jumătate, de la nepoții lui Ivașco Bica.

(Петръ воєвода, вжїю мѣст)їю гсндрхъ, земли Молдавскон, вж прїидонѣкъ предъ нами и предъ нашими колѣбри ||

(... д)ѣкти Бика, внѣци Ивашко Бика, и сестречичи нѣ Илѣна, и внукъ Илѣни, снзъ ||

(...) никим непонуждени, аниприсловани, и продали, их правую отчинуу ||

(...) при(вн)илѣ за потврждениѣ що имал дѣд их Ивашко Бика от стараго Стефана ||

(...) Бакани на Смила от нижнею половина четвртаа част и сз мѣсто за млин. ||

(...) нежити и петри [за сто злат Татарских и взстаанскѣ наши слугы ||

(...) пла) тилн им сси исполна, тоти пинѣзи, р злат. и от нас, сз взсем доходоу.

пис оу нас, вато #зпе, маю, к.

† Мнѣхилескѣ

† Голзи вел, лог, уч, и искал.

Traducere

(Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn Țării Moldaviei, iată că a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri.... copii *Bicăi*, nepoți lui *Ivașco Bica* și nepoata lor de soră *Ileana* și nepot *Ilenei* fiul.... de nimeni siliți nici învaluiți și au vândut a lor dreaptă ocină (și moșie din privilegiile de întăritură ce au avut bunul lor *Ivașco Bica* de la bătrânul *Stefan* (Voevod în sat în) *Bicani* pe *Smila* din jumătatea din jos a patra parte și cu loc de moară. (aceia a vândut ei) lui *Nechita* și *Petrei* drept 100 zloți tătarăști. și s'au sculat slugile noastre (*Nechita* și *Petru* șiau) platit toți deplin acei bani 100 zloți tătarăști denaintea noastră și dena-

intea a lor noștri (boiari, deci să le fie) lor și de la noi cu toate veniturile.

Scris în Iași la anul 7085 Maiu 20.

(Domnul a arătat)

Golăe vel logofat a învățat și a iscălit.

† Mihăilescul

Originalul hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad (Surete și Izvoade XIII, 7) Pecele roșie.

125. Document din 7097 Aug. 14. Iași.

Sumar: Petru Vodă Schiopul dă și intarește lui pop Dumitru și Ignat partea lor din obârșia Suhăi jumătate din a treia parte cumparată de la Vartie cu 40 zloți tătărăști.

† Петръ воевода, вжию маетю гспдръ земли Молдавскон. вж. прінде прѣд нами и прѣд нашими || колѣри. Поп Дмитру. и вцъ ег. Игнат. и принесли прѣд нами един записъ сътворенъ въ вартнѣ || внишн дворникъ такожъ купилъ едно штиннѣ. въ третѣа частъ половина. въ дорогѣ | Гъскнлеръ ен. . . . въ село въ вьршнн Гухад. елико сѣ имъ изберегъ частъ Фътѣловн. что они || сови купилъ въ нег. за мъ златъ татарскнх. ино ми егъ даже еидѣхемъ тотъ записъ || сътворенъ такожъ они купили. а ми егъ въровахомъ. тѣмъ ради како да ест. ми и въ насъ штинна || и въкупленіе съ всемъ доходомъ. и ны да снѣ уменьаетъ.

пис. оу нас. лѣт. 7343 ав. ді.

Гспдръ реч

вел лог. вч и искал Стронч

Стронч логофет.

† Гъскнсл.

Traducere

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, iată au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri pop Dumitru și tatăl său Ignat și adus-a înaintea noastră un zapis făcut de la Vartic fost vornic, cum au cumpărat o ocină din a treia parte jumătate din drumul Susenilor de sus din sat din obârșia Subai, căta li se va alege parte Fatului, ce ei singuri au cumpărat de la el, drept 40 zloți țărăști; deci noi cum am văzut acel zapis făcut că ei au cumpărat, și noi încă am crezut. Pentru aceia să le fie lor și de la noi ocină și cumpărătura cu toate veniturile și altul să nu se amestice.

Scris în Iași la anul 7097 Aug. 14

Domnul a zis.

vel logofat a învățat și a iscalit.

Stroici vel logofat

Baseanul.

Hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad (Surete și Izvoade VIII, 9). Pecetea ceară roșie: + мастію вжію Іу Петрх воевода госпднх. Cap de bou.

126. Doc. din 7094 Iunie 12. Iași.

Sumar: Petru Voda Șchiopul dă și întărește lui Toader și Agafiei cumpărătura făcută cu 60 zloți jumătate din a patra parte din jumătate de la Maria femeia Nekilei.

Петрх воевода вжію мастію госпдрх земли Молдавскон. вж прінде || прѣд нами. и прѣд нашими колѣри. мзрне жена Никитина. по ен доброю || волю. никим непонждена. аннурислованна. и продала ен правою || вгіннѣ. вт нх пракаго испнеока. вт испнеок. за кѣпжно.

что || имали ѡт гедвми. ѡт половина село ѡт Бикани.
на Смилла, ѡт нижнюю || половина. ѡт четвертлаа част
половина. и съ мѣсто за млин. та || продали слуги на-
шему. ТуадерѸ. и жини свое(г Яга)Ѹи за шест десѣт ||
злат. татарских. и взсталеѣ сабга наш (туад)ерѸ. и за-
латна || им. сѣи исполна тоти пинѣзи. ѧ злат. ѡт прѣд
нами. и прѣд наши || ми волѣри. ино како да ест емѸ
и ѡт нас съ взсем дохѡдом. || и ин да с не смншает.

инс у нас ватоѸзчд. юн. вѣ.

Геспдиз казал.

Стронч вѣа логоѸет сч. и искал

† Ишнашко.

Traducere

Petru Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldovei. Iată că a venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri, *Mărie* femeia *Nekitei*, de a ei bună voe. de nimeni silită nici învaluită și a vândut a ei dreaptă ocină din al ei drept ispisoc. din ispisocul de cumpăratura ce a avut de la domnia mea din jumătate sat din *Bicani* pe Smila. din jumătatea din jos, din a patra parte jumătate; și cu loc de moară; acelea le-a vândut slugii noastre lui *Tuader* și femeii lui *Agafia* drept 60 zloți tătarăști; și s'a sculat sluga noastră *Tuader* de a plătit lor toți deplin acei bani 60 zloți, dinaintea noastră și dinaintea a lor noștri boeri. Deci ca săi fie lui și de la noi cu toate veniturile. Și altul să nu se amestece.

Seris în Iași la anul 7094 Iunie 12.

Domnul a arătat.

Stroici vel logofăt a învățat și a iscalit.

Ionașco.

Originalul hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad (Surete și Izvoade XIII, 10). Pecetea ceară roșie sfărmată.

127. Document din 7107 Mart 6. Bârlad.

Sumar: Zapisul de mărturie a lui Procop Negrea ureadnic de Bârlad pentru o cheltuială de 50 taleri făcută de Ionașco cupar pentru partea de ocină a lui Dumitru, luând zalog ocina lui.

† Прокоп Негрѣ вѣднику въ Барлад. вж прїидет
прѣд нами и прѣд многихъ || людн. ерѣв Павел въ Су-
сѣни. и Кзнач въ там. и Креѣул. и Солмон || съ Іо-
нашко купар рад нѣка тѣж. иж имали. тихъ вишъ || пи-
сани сѣт людъ съ Калин бив дворник. рад част Дѣмитро-
ви. инож въ томъ Іонашко кѣпар келтовал рад || та част
вѣтнину Дѣмитрови что ималъ въ селъ Грѣкни || дондеж
сѣтварѣетъ ему исправъ инзи нетъ дѣскѣт талери || личнихъ.
инож ми такожъ видѣху ми токмалъ сѣтво || рѣли есми
ему записъ како да вѣдетъ ему вѣтниню || дондеж потврѣ-
тѣли ему Дѣмитрову тихъ вишпштъ и || тал. ни да не
имаетъ ему замнѣити никомѣж на вкы || прѣдъ силъ инше
писанїе.

у Барлад ат. †303 мрт. 5.

прокоп искал.

Traducere

Procop Negrea ureadnic din Bârlad; cum a ve-
nit înaintea noastră și înaintea a mulți oameni Erei
Pavel din Suseni și Canaș de acolo și Crețul și
Solomon cu Ionașco cupar pentru oareși care pri-
cina, ce au avut acei ce sunt scriși mai sus oameni
cu Calin biv dvornic, pentru partea lui Dumitru;

deci într'acestea Ionășeo Cupar a cheltuit pentru aceea parte de ocină a lui Dumitru ce a avut în satul Suseni, până ce să-și facă lui ispravă bani 50 taleri curați. Deci și noi cum am văzut a lor tocmală facuț'am înșine lui zăpis ca să-i fie lui ocină până ce-i va întoarce lui Dumitru acei de mai sus scriși 50 taleri; altul să nu aiba a-i sminti lui nici odănoară în veci înainte a acestei a noastre cărți.

În Bârlad la anul 7107 Mart 5.

Procop a iscălit.

Hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad (Surete și Izvoade XIII, 12).

128. Document fără veleat. Ghenar II.

Sumar: Zăpisul lui Jurj Șoltuzul de Bârlad cu 12 părgari pentru vânzarea cărți Păenrar din Greci a părților Vasileăi și lui Grozav cu 45 zloți tătarăști.

† Гѣ оубо аз Жоуржѣ шолтоузоул и сѣ кѣ прѣгарн
от Брлад || ѡж прѣидошѣ прѣд нами. васнака дочка
Мзрѣ брат || свои Грозав от Гречи. никими непонуждени.
анипри || селовани. анѣ за дѣвцею волѣ и продал васнака |
дочка Мзрѣ част за штинноу цю изберет част ен от
част || тютка ен Негритѣ от Гречи и от половина
от част Грозав | брат ен тиж от там цю сѣ изберет
част ѣмоу та продали || Пзкоурарю от Гречи част Ва-
снаки за а зат а братоул || своенѣ ѣ зат. ино вхста-
лоє Пзкурарюа и плати || оуєи тѣх виш пинѣси а зат
ѣ руки. Васнаки. и ѣ зат. ѣ руки. || братѣ свои Грозав.
ино ми коли єми видѣвше || добро на токмежу. и плат
за пѣкно анжи такожде || сѣтворихом. ѣмоу. сѣа мар-

тврѣе како да вѣдетъ || емоу ѡтниноу съ вѣсемъ доходомъ.
а ин да сък не ѡминшаетъ.

инс в Барлад ген. аї.

Traducere

Iată eu Jurjea șoltuzul și cu 12 pargari din Bârlad, cum au venit înaintea noastră Vasilea fata Mariei și fratele sau Grozav din Greci, de nimeni siliți nici învâluți ei de bună voe și a vândut Vasilea fata Mariei partea de ocină ce s'a alege partea ei din partea mătușei sale Negrita din Greci și din jumătate din partea lui Grozav fratele ei tij de acolo câtă se va alege partea lui aceia au vândut lui Pacurariu din Greci partea Vasileai drept 30 zloți iar a fratelui său drept 15 zloți. Deci s'a sculat Pacurariul și a plătit toți acei de sus bani 30 zloți în mâinile Vasileai și 15 zloți în mâinile fratelui său Grozav. Deci noi când înșine am văzut buna lor tocmală și plata deplină între ei așijderea am făcut lui această mărlurie ca să-i fie lui ocina cu toate veniturile și allul să nu se amestecē.

Scris în Bârlad Ghen. 11.

Hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad. (Surete și Izvoade XIII, 14). Pecete ceară neagră căzută; se vede urma a 3 pești marea veche a Bârladului.

129. Doc. din 7117 Ghenar 26.

Sumar: Costantin Moghila Vodă dă și întărește lui Ionașco cupar ocina lui Nicorița biv armaș din Bicani pe Smila, căzut în hielenie cu Icobeg, întorcându-i banii.

Иъ Костантинъ Могила воєвода бжю мистію гєндоръ
земли Молдавскон. ѡж гєдвми. Смистивнхскъ || и дддох.
и помлорах. савси нашємъ. Иѡнашко купаръ съ єдна

часть за штинѣ, что вѣше || никорици бив армаш, въ село
Бикани на Смилѣ и съ Манинѣ съ Смилѣ и съ домоѣ
егъ что бил || сътво рилна таа штина, что съ волостъ Гутѣвѣ,
пучто Никорици армаш а ши Хитѣкил | Гедвѣи, и
земли нашии Икобегъ шт земли, и таа штина, а ши бил
ей купил шт едни | племенникове сѣдши нашему кишииса-
нному, Пвнѣшко кѣнар, и тѣгали били и за лицем на Ни |
корици армаш, при дни сто почившагъ покоинѣгъ родителѣ
гедвѣи Еремѣи воеводѣ, | и дано бист им шт закона,
како да вратѣти ему пнши ради тоа штина, иж нно не
сѣпап | тили ему вратили пнши, понежъ удариши тихъ смѣ-
шкнѣе въ земли гедвѣи, тѣмъ ради како | да ест ему и
шт насъ даанѣе мѣлованѣе и потвржженѣе съ вхсемъ дохо-
домъ, и ни да сѣ(к) не умншлетъ (прѣдъ) снѣи истинному
листомъ нашему,

писъ съ насъ, вато, †врѣ, гин, кс.

Іо Костантин воевода.

† Стрончъ велъ логофетъ уч. и искал.

и азъ Стрончъ логофетъ.

Снннѣте емуъ врикъ.

† невожатко.

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod, cu mila lui Dum-
nezeu Domn țării Moldaviei, iată domnia me m'am
milostivit și am dat și am miluit slugii noastre lui
Ionașco cupar cu o bucată de ocină, ce a fost a
Nicoriței biv armaș, în saful Bicani pe Smila și
cu mori în Smila și cu casele lui, ce le-a fost făcut

pe acea ocină, ce-i în ținutul Tutovii, căci că lui Nicorița armaș (i-a venit când) a hienit dânsul domniei mele și țării domniei mele Icobeg din țară și acea ocină dânsul a cumparat-o de la niște seminteii a slugii noastre mai sus scrise a lui Ionașco cupar; și s'a părât și de față pe Nicorița armaș. în zilele sfânt raposatului părintelui domniei mele Eremia vovod, și li s'a fost dat lor lege cum să-i întoarcă lui banii pentru acea ocină. deci însă nu i s'a înlesnit lui a întoarce banii, până ce nu se va îndepărta acel amestec din țara domniei mele. Pentru aceea ca să-i fie lui și de la noi daanie și miluire și întăritură cu toate veniturile și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți adevărate a noastre.

Scriș în Iași la anul 7117 Ghebar 26.

Io Costantin vovod.

Stroici vel logofat a învățat și a iscalit.
eu Stroici logofat.

Să-i se facă lui uric.

Nebojateo.

Hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad (Surete și Izvoade XIII, 15), pecete mică ceară roșie.

139. Doc. din 7112 Iulie 5, Bârlad.

Sumar: Zapisul lui Necola Frăgăul șoltuz și cu cei 12 păr-gari din Bârlad pentru vânzarea unei cincimi din Rotompanești pe Smila lui Drăgan, Mihul și Postolaki cu 100 zloți tătarăști.

† Єго аз Некола Фрѣгѣва Шолтѣз, и съ вѣ прѣ-
гар ѡт Брлад. | ѡж прѣидош прѣд нами. Меделѣки и
Ангилѣна, и Яримѣа и Мхрѣе | дѣца Шендрое, неким.
ниповожини, а не присловани. | их за своа доброю волѣ.
и продаа своа права ѡтнну и дѣдинно | ѡт село Ротом-
панеєр. ѡт петаа част, част вишиѣка, а трета част съ
вз | съ км дучодом, и продаа таа част Дрѣганови и Ми-

хулови, и Постолаки пан ради р злат, тѣтарскиѣ, и възстаа Дрѣган, | и Михуа и постолаки и даа един, сто, злат, тѣтарскиѣ, | пинѣз готови в рѣски Меделѣн и Ангиліина, и Ариміе | и Мзрѣе дзица Шендрое, ино миж іакож видѣхом им доброю | токмеж, испльно платѣ, миж ецїеж възстаа и сѣтворихом | мартѣре да въздет им (шт) нино и дѣдннио сѣ възсѣм | доходоом а ин да сѣк не влишаает.

пис в влад. лт. #зрѣї. юл. е.

Traducere

Iată eu *Nicola Frăgăul* șoltuz și cu 12 prăgari din Bârlad, cum au venit înaintea noastră Medelean și Anghelina și Arimiia și Marie copiii Șendroaei, de nimeni siliți nici învaluiți, ci de a lor bună voe și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie din sat Rotompănești din a cincea parte, partea de sus, iar a treia parte cu toate veniturile și au vândut aceea bucata lui Drăgan și Mihului și lui Postolachi Pan, pentru 100 zloți tătaraști, și s'a sculat Drăgan și Mihul și Postolachi și au dat una sută zloți tătaraști bani gata în mâinile lui Medelean și Anghelinei și Arimiei și Mariei fetele Șendroael. Deci și noi cum am văzut a lor bună tocmală și deplină plată și noi încă ne-am sculat și acut-am mărturie ca să fie lor ocină și moșie cu toate veniturile și altul să nu se amestece.

Scris în Bârlad, ieat 7112, Iulie 5.

Originalul hârtie; acta Maki Paladi, Suseni, Bârlad (Surete și Izvoade XIII, 18). Pecetea de ceară căzută, se cunoaște urma pe hârtie cu marca 3 pești, marca orașului Bârlad.

131. Document din 7117 Iunie 13. Iași.

Sumar: Costantin Moghil Vodă întărește lui Ionașco cupar cumpăratura ce a făcut cu 50 taleri în Suseni pe Iubana, ot Tutova, de la Dumitru fiul lui Sorin din Pucneaga.

Иъ Костантин Могила воевода, вжю мистю гспдръ-
земан Молдавскон, вж прінде прѣд нами, и | прѣд в-
сини нашими молдавскими волѣри, сазга нашему. Прекви
врѣдник от Прзлад, и свѣдетелствоуцх, како прінде
прѣд нами, | Думитру снз Сорин от Пукнѣга по ег
доброю волю некии непонужден, аниприслован, и продал
своа правою отнину и дѣднинуу взск част ег что из-
верет от | село Гусѣни, что сѣт на Юбана, в волосту
тутовскон, таа он продал | савг нашему вишписанному
Ионашко купар ради пет десѣт талер личних, от прѣд
| нами, ино мы видѣвше тот запис за свѣдетелство
от наш савг от Прекви Негре, | врѣдник, и от иних
люди добрих, а ми вѣрокахом их и такожде даи и
потврдили | еси савгу нашему вишписанному, Ионашко
купар тое част за отнину взск | част Думитру елика
с изверет, от село Гусѣни что ест на потоци Юбана | в
волост Тутовскому како да ест ему и от нас, отнину,
и викупленію сз | взсем доходом, и ни да сз не уми-
щает прѣд нами листом нашими.

пис в нас, вато. †зрзі юн. гї.

Геднз реч.

Иъ Костантин воевода,

Стронч великїи логофет вч, и некал.

Счинитѣ емѢ и зрнк.

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri Moldovenești boeri sluga noastră Ionașco Cupar cu un zăpis de la sluga noastră Precup ureadnic de Bârlad și de la alți oameni buni din Bârlad, mărturisind cum au venit înaintea lor Dumitru din Pucneaga de a lui bună voe de nimeni silit nici învaluit și a vândut a lui dreapta ocină și moșie toată partea lui ce i se va alege din satul Suseni, ce sunt pe Iubana, în ținutul Tutovii, aceia au vândut-o dânsul slugii noastre mai sus scrisului Ionașco Cupar pentru 50 taleri curați dinaintea lor. Deci noi văzînd acel zăpis de mărturie de la a noastră sluga de la Precup Negre ureadnic și de la alți oameni buni, și noi am crezut lor și așijderea noi am dat și am întărit înșine slugii noastre mai sus scrisa lui Ionașco Cupar acea bucată de ocină toată partea lui Dumitru cîta i se va alege din satul Suseani ce-i pe apa Iubana în ținutul Tutovii, ca să-i fie lui și de la noi ocina și cumpărătura cu toate veniturile. Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7117 Iunie 13.

Domnul a zis.

Io Costantin Voevod.

Stroici marele logofat a învățat și a iscalit.

Să-i faceți lui și uric.

Originalul hârtie; acta Maki Paladi, Suseni, Bârlad. (Surete și Izvoade XIII, 19.) Pecete mică: † Іо Костантин Могила Воєвода. Capul de bou, steaua între coarne, soarele și luna.

132. Document din 7121 Ghenar 13. Iași.

Sumar: Stefan Vodă Tomșa dă și întărește lui pan Nicoară veș armăș cumpărăturile făcute în satele Bicani și Balosinești de la răzeși cu 120 taleri.

† Стефан воевода, вжїєю мастїю, Гспдръ земли Молдавскои, вж прїидошѣ прѣд нами, и прѣд | сцими нашими молдавскими волѣри, Илие Яврам по ег доброн воли никим непонѣжен | аниприслован, и продал своа права штнина, и выкупленїе, четврзтаа част вт половина село | Бикани, что на Смила в волост Тувотѣ и сз мѣсто за млин в потоцѣ Смила та продал | нашему вѣрному Никоар вел армаш за тридесѣт талер битїх, и тїж прїиде прѣд нами | тудора дѣща дѣшкен, и продала половина вт част дѣда еа Дрзгич вт тогож села Бикани, | та пакї продала Пану Никоар вел армаш за петнадесѣт талер битїх, и тїж продали вт прѣд нами Здрѣ сз жена си Дрзгалина част нѣ взсѣк вт село Бикани, что взсѣм сим и вишписанным бѣше им | кѣпекно вт Ирашко Бика, и сз мѣстове за млин в потоцѣ вишписана Смила, та продали | тїж вишписанному пану Никоар вел армаш, за петнадесѣт талер битїх и тїж продал вт | прѣд нами...) ег праваа штнна и дѣднна, четврзтаа част сѣт село Балосинеци, и сз мѣст за млин в Смила, та тїж продал пану Никоар вел армаш за тридесѣт талер личнїх, | и тїж продала вт прѣд нами вишписанна Тудора дѣща (Дѣшк)ен внука Крети, половина | вт част дѣду ему Дрзгича, вт тог, села Балосинеци, пакї сз мѣст за млин, на потоцѣ, тїж | пану Никоар вел армаш, за тридесѣт талер битїх и заплатїа им взсѣм вишписаннїх исплзїна | вт прѣд нами, тѣм ради како да ест ему и вт нас штнни, и выкупленїе сз взсѣм доходом, | и ин да с не уминзает, пис оу нас, вато #зрка ген, гї.

Геднїз рїч. Кошко вел логофет 84, и искал.

Traducere

† Stefan Voevod, din a lui Dumnezeu mila Domn țării Moldaviei, adică au venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri Moldovenеști boeri *Ilie Avram* de a lui bună voe de niște silit nici învăluit și a vândut a sa dreaptă ocină și cumpăratură, a patra parte din jumătate de sat din *Bicani*, ce-i pe Smila în ținutul Tutovii și cu loc de moară în apa Smilei. aceia au vândut la al nostru credincios Nicoar vel armaș, drept 30 taleri bătuți. Și iarăși au venit înaintea noastră *Tudora* fata Dușcei și a vândut jumătate din partea bunului ei Drăghiei din acelaș sat Bicani, aceia dânsa a vândut o iarăși boerului Nicoar vel armaș drept 15 taleri bătuți ; și iarăși au vândut denaintea noastră *Udrea* cu femeea lui Drăgalina partea lor toată din satul Bicani ; care tuturor acestora de mai sus scriși le-a fost și lor cumpăratură de la *Ivașco Bica*. și cu locuri de mori în apa mai sus scrisă a Smilei. acelea le-au vândut iarăși mai sus scrisului pan Nicoară vel armaș drept 15 taleri bătuți. Și iarăși au vândut denaintea noastră a lor dreaptă ocină și moșie a patra parte din satul *Balosinești* și cu locuri de mori în Smila, acelea iarăși le-au vândut boerului Necoară vel armaș drept 30 taleri bătuți. Și iarăși au vândut denaintea noastră mai sus scrisă *Tudora* fata Dușcei din același sat Balosinești, iarăși cu loc de moară în acea apă, iarăși boerului Nicoară vel armaș pentru 30 taleri bătuți. și au platit tuturor celor de mai sus scriși deplin denaintea noastră. Drept aceia să fie lui și de la noi ocină și cumpăratură, cu toate veniturile. Și altul să nu se amestece.

Scriș în Iași la anul 7121 Ghenar 13.
Domnul a zis.

Voico vel logofăt a învățat și a iscălit.

Originalul hârtie; acta Maki Paladi, Bârlad. Pecete în ceară desprinsă. (Surele și Izvoade XIII, 22).

133. Doc. din 7126 Febr. 8. Iași.

Sumar: Radu Vodă întărește lui Nicoară vel dvornic cumpărăturile făcute de la razeși în satele Balosinești și Bicani pe preț de 100 taleri și 92 ughi.

† Иво Радѣа воевода. вѣжю мѣстю гспдрѣ земли Молдавскон. вѣж прѣдошѣ прѣд нами | и прѣд нашими волѣри Игнат и брат ег Василиѣ и сестра их Ѡдокѣж снѣ Тоадер | и тиж Івнашко снѣ Николар и Мѣрика дѣща Бѣрварѣ, по их доброй воли неким | непонуждени днприслובани. и продали. их правою ѡтннѣ вѣжѣ частн. их елико из | берет. и за дѣдннѣ и за купежно. ѡт село Баласинѣши ѡт нижнѣи кут что на | Гмила. 8 волост Тѣтовѣ. та продали нашѣму вѣкрному и почетенному волѣринѣ. | пнѣ Николар великому дворникѣ за едно сто. талер сребних. и заплатил им ис | пѣзна. и сто тиж прѣдошѣ прѣд нами и прѣд нашими волѣри тѣи више | писанѣи Игнат. и брат его Василиѣ и сестра их Ѡдокѣж снѣ Тоадерѣ. и Гоѣици. | по их доброй. и тиж Кондрѣк и сестра ег Соломѣж. снѣ (Шетри. и продали их част | за ѡтннѣ что с изберет ѡт село Бикани тиж на Гмила. и сѣ мѣсто за мѣлини. и за | стѣших. и дѣдннѣ. что имали ѡт свою част и купежно ѡт исписок кѣпежною | что имал ѡтец их Тоадер и жена ег Гоѣинка ѡт Петра воевода. та продали | тиж нашѣму волѣринѣ Николар. вел дворник. за пет десѣт ѣгорских. и тиж прѣдошѣ | Илиѣ и брат ег поп Козма. и сестра их Холотѣа снѣ поп Івн (scris cu altă cerneală) по их доброй

воли | и продали их част за штинну въсих чтос изберет,
и за дѣднину и за купежно. шт тогож | селз Бикани,
и сз част мѣсто за млин шт Смила, и една виноград
Филотен | та продали тиж Никоаруви вел двор, за три-
десѣтъ шги, и тиж купил сег, друга вино | град шт Кон-
дрѣк что ест 8 сел Бикани, за дванадесет шги и за-
платили им въсе испазна, | тог ради да ест ему и шт
нас шрик и штинну и потврзженіе сз вес дохода, и ни да
сѣк | не унишает.

пис 8 іас вато ± зркс. фев. и.

Гспдиз реч.

вел логофет шч. и искаа.

† Некожатко.

Traducere

Io Radul Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn
tării Moldaviei adică au venit înaintea noastră și
înaintea a lor noștri boeri *Ihnat* și fratele său *Va-
silie* și sora lor *Odokia* ficiozii lui Toader, și ia-
răși *Ionașco* fiul lui Nicoară și Marica fata Varvă-
rei, de a lui bună voe de nimeni șiliți nici învă-
luiți și au vândut a lor dreaptă ocină toate părțile
lor câte se vor alege și de moșie și de cumpăra-
tură din satul Balasinești din partea din jos cei
pe Smila în ținutul Tutovii, aceia au vândut o cre-
diuciosului nostru și cinstitului boiarin pan *Nicoară
marelui dvornic* pentru 100 taleri de argint și au
plătit lor deplin. Și într'aceștea iarăși au venit în-
aintea noastră și a lor noștri boeri cei de mai sus
seriși Ignat și fratele său Vasilie și sora lui Odo-
kia fiii lui Toader și a Soficăi, de a lor bună (voe).

Și iarăși Condrei și sora lui Solomiia, fiii Petrei și au vândut ale lor părți de ocină ce li se vor alege din satul Bicani iarăși pe Smila și cu loc de mori și de stupi și moșii ce au avut dâșii ale lor părți și cumpărături din ispisoc de cumpăratura ce au avut tatăl lor Toader și femeia lui Sofica de la Patru Voda ; aceia au vândut'o iarăși la al nostru boiarin Nicoară marele dvornic drept 50 ughi ; Și iarăși au venit Ilie și fratele său pop Cozma și sora lui Holoteia, fiii lui popa Ion de a lor bună voe și au vândut ale lor părți de ocină toate câte li se vor alege și de moșie și de cumpăratură din acelaș sat *Bicani* și cu parte de loc de moară din Smila, și o vie a Filoteei ; aceia iarăși le-au vândut lui Nicoară marelui dvornic drept treizeci de ughi ; Și iarăși dânsul a mai cumparat o altă vie de la Condrea, ce este în satul Bicani drept 12 ughi, și a plătit lor tot deplin ; Drept aceia să fie lui și de la noi uric și ocină și întarire cu tot venitul, și altul să nu se amestece.

Scris în Iași la anul 7126 Fev. 8.

Domnul a zis.

Vel logofăt a învățat și a iscalit,

Nebojatco.

Originalul hârtie ; acta Maki Paladi, Bârlad. Pecetea cerea sfârmată. Se cetește : †... воевода ꙗзвѣд=voevod 7124 (1616).

134. Doc. din 7133 Iunie 15. Hârlău.

Sumar : Radu Voda întărește lui Focșa uricar și femeii sale Mărica fata lui Tuțurman două părți din satul Rotompănești pe Bogdana, ce le are de pe străbunul său Toader Tazlău.

† Иъ Радѣа воевода. вжю мастью гспдръ земли Младавскон. вж гспдени дали и по | тверднан если савши нашему Фочѣ срикар и жителници его Марики |

135. Doc, din 7139 Sept. 22. Hârlău.

Sumar: Moisi Moghila Vodă întărește lui Bejan armășal cum-
parăturile unei priseei de albine de la Diia și Măcrina, cu preț de
6 taleri.

† Иѡ Моуѡи Могила воєвода, бжїю мастїю гспдрѡ
земли Молдавскон, ѡж прїде прѣд | нами и прѣд вз-
снмы нашемы Молдавскимы волѣри великих и малих,
слѣга | наше Бежан армѡшзл, ѡт Бикани, и принес
един запис за сведѣтелствѡ, ѡт млебник наш Поп Гли-
горїе ѡт Рѡдзєци и ѡт вартник ѡт Мзнсаци и ѡт И-
лїе ѡт там | и ѡт васнаїе Кожинѡ ѡт Бзрлад, и ѡт
Матею ѡт Мзнсаци, и ѡт Станчѡла даскал, ѡт Пз-
трѡшкани, и ѡт иних люди добри, и вонци прѣдни,
снц писаеще | и сведѣтелствеще, вз тѡт запис како прїдѣ
прѣд нами, Дїѡ | и сзстра єг Макрина, снвє Квстан-
тин ѡт Мзнсаци за их доброю | волю неким непонѡж-
дени, анеприселвани, и продали их права ѡтннѡ, | и
дѣдннѡ една пасик, за пчели, ѡт бѡса грѡюлди, ѡткѡ
фѡндѡ, тѡа | ѡни прѡдал, слѡзѣк нашемѡ вишписан Бе-
жан ѡт Бикани, радї шєст талери, сребних, инѡ мы та-
кѡж видѣхом междѡ ними двѡрѡ вланїю тѡкмеж,
и тѡт | запис за сведѣтелство, а спдвми вѣрѡвахѡм, и
ещеж и ѡт нас дадохѡм, и пѡтврѡз | днхѡм ємѡ, тѣм
ради таѡ пасик кишписанна, тако да вздет и ѡт гдми
слѡзѣк нашемѡ вишпи | сан Бежан, права ѡтннѡ и дѣдннѡ,
и вкѡслєнїе, и зрик и потврѡжденїе сѡ взѣкм | доухѡ-
дѡм непѡрѡшенїю, николїж на вѣкки, и ин да с не ѡ-
мишаєт прѣд сим листѡм нашим.

§ Хзрлѡз ват. †зрд; сєп, кв.

Гам гспдрѡ велѣл.

† Иѡнашкѡ.

In dos сѡци вел лѡгфєт болєн и не здє.

аз Павєл втѡри лѡгфєт искал.

Traducere

Io Moisi Moghila Voevod, cu mila lui Dumpezeu Domn țării Moldaviei, cum a venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri moldovitești boeri a mari și a mici sluga noastră *Bejan* armășal din Bicani și au adus un zăpis de mărturie de la rugătorul nostru popa Gligorie din Radaești și de la *Vartic* din Mânzați, și de la *Ilie* deacolo, și de la *Vasilie* Cojonir din Barlad, și de la *Matei* din Mânzați și de la *Stanciul* dascal din Pătrașcani, și de la alți oameni buni și militari mai denainte; aceasta scriind și mărturisind în acel zăpis cum a venit înaintea lor *Dia* și sora lui *Marina* fi lui *Constantin* din Mânzați de a lor bună voe de nime siliți nici învaluiți și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie o prisacă de albine în *Buza Gruiiului* din fundu, aceia ei au vândul'o mai sus scrise slugii noastre lui *Bejan* din Bicani drept șese taleri de argint; deci noi cum am văzut între ei de bună voe tocmală și acel zăpis de mărturie Domnia mea am crezut și înca și de la noi am dat și am întărit lui. Pentru aceia acea de mai sus zisă ca să fie și de la domnia mea slugii noastre mai sus scrisă lui *Bejan* dreaptă ocină și moșie și cumpăratură, și uric și întarire, cu toate veniturile nerușeit nici odănoară în veci. Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

In Hârlău la anul 7139 Sept. 22.

Insuși Domnul a poroncit

In dos: Fiind dum'nealui vel logofătul boleasnic și nefață, eu *Pavăl* vtori logotăt iscal

† *Ionașco*

Acta Mache Paladi. (Surete si Izvoade VIII, 31). Pecetea căzulă, se păstrează vata pusă între hârtie și pecete.

136. Document din 7140. Dec. 9. Bărlad.

Sumar: Zapis de mărturie de la Savin Prăjeseul vel dvornic și Kicoș vel sătrar cum D. Gheuca vornic de gloată a cumpărat în Rotompanești zis și Greci de la răzeși mai multe părți cu 70 zloti.

† Гавин Прзжескул вел дворник долѣки земли, и Кикош вел шетраръ | вж прѣидошж прѣд нами. Бзлан Хуапѣ, и вноци его Тоддер и брат его | Крстѣ снѣе Георен, и Яримѣнка внок Флорен, никим непонуждени, | аниприсилувани, нж за им добро волѣк и продал им права копѣжна | что коповал, вцх им Пзкврар, Хуапѣ, вт село Ротонпанецѣ, чтос совет, Гречѣи вт вишнаа част три ниви вх чало, и три ниви и пол вт нижна | част тиж вх чало, и сж мѣсто за млин и сж мѣсто за пасик, и сж мѣству | за сѣножати и сж копанѣи, что част продали Думитрашквви Гевкаа | бив дворник глотнон, ради пет десѣкт злати битних, и тиж прѣидошж | прѣд нами, Ялѣѣа и сестра ег(о) Марѣнка, снѣе Матею Кзрас | вноци Некоар никим непонуждени аниприсилувани, нж за им до | бра волѣк и продал им права втнна, и дѣднинаа, вт село Грздецѣ, на Твтува и вт Стржмбаа сж мѣст за пин и сж мѣст за сѣножати | та части тиж продали Думитрашквви Гевкаа бив дворник, глотнон, | за два десѣкт злати бити, ино ми яко видѣхом, за ми добра | волѣк продал их част что вишписет, и ми вт нас сжтворихом | сѣе марторѣе за вѣро, дондеж сжтворит соби втвержденѣе | вт величествѣе, си гспдну нашему, и на великом вѣрж поставихом наш | печат, и искзлехом да вѣрунт сѣа наш марторѣе, и запис.

пис в Брлад, ват, †зрм, дек, 9.

Гавин вел дворник, искал, (l. p.)

Кикош вел шетрар (l. p.)

Traducere

Savin Prăjescul vel dvornic țării de jos și Kikoș vel șatrar; iată au venit înaintea noastră *Bălan Hulpe* și nepoții săi Toader și fratele său Cristea fiii Sorei, și Arimiica nepot Florei, de nimeni siliți nici asupriți, ei de a lor bună voe și au vîndut a lor direaptă cumpăratură ce au cumparat părintele lor Pacurar Hulpe din satul *Rotompănești ce se numește Grecii* din partea de sus 3 pămînturi în frunte și trei pămînturi și jumătate din partea de jos iarăși în frunte și cu loc de prisaca și cu loc de fînață și cu bucate, care parte au vîndut lui Dumitrașco Gheuca fost vornic de gloată. pentru 50 zloți batuți; — și iarăși au venit înaintea noastră Alexa și soru-sa Mariica fii lui Matei Caras nepoți lui Ne-coară de nimeni siliți nici învaluiți. ei de a lor bună voe și au vîndut a lor direaptă ocină și moșie din satul Grădești pe Tutova și din Stamba cu loc de piuă și cu loc de fînaț, această parte iarăși au vîndut-o lui Dumitru Gheuca fost dvornic de gloată pentru 20 de taleri batuți. Deci noi cum am văzut de a lor bună voe cum au vîndut a lor parte ce mai sus serie, și noi ce la noi făcut-am această marturie de credință, până ce-și va face ei întăritură de la mările sa Domnul nostru. Și spre mai mare credință pus'am a noastre peceli; și am iscălit, ca să se crează această a noastră *mărturie* și zapis.

Seris în Bârlad la anul 7140 Dec. 9.

Savin vel dvornic iscal (l. p.)

Kikoș vel șatrar (l. p.)

Acta Make Palade (Surete și Izvoade VIII, 33). Savin Prăjescul are în pecete o ramură de floare cu 3 cr ărgi, iar Chicoș are o pasere ciupind...

137. Document din 7142 Fev. 28. Iași.

Sumar : Moisi Moghilă Vodă dă rămas pe Bejan din Bicani în judecata ce-a avut cu Ionașco pentru părți din Bălosinești și Bicani pe Smila. Se pune ferăe.

† Иѡ Мѡуѡси Могила воєвода, бжїю мастїю гспдрѡз
земли Молдавскѡи, ѡж прїидѡшкѡ прѣд нами, и прѣд
нашими, | волѣри, Бежан ѡт Бикани и брат его Ялєза,
и племенници его Поп Кѡзма, и инних племенїцїи их, и
тегал за лице прѣд нами | на сѡснї наших Иѡнашкѡ и
брат его Дѡмитрашкѡ внуци Никѡар Гетман, рекѡще
прѣд нами и прѣд сѡвѣтѡм нашим како приселовал
им | нѣких части за ѡтнини ѡт село Бăлосинєщи, и
ѡт Бикани, что на Смилиѡ потоку, ѡ власт Тѡтовад,
и сѡ части за млиннї ѡ смилл, | и взѣкл, им без рѣд
и без исправлю сѡ великое приселованїе, а сѡснї наших,
Иѡнашко и брат его Дѡмитрашко внуци Никѡар Гетман,
| сказовал прѣд нами нарѣденїе за выкупленїе на тѣх
части за ѡтнини ѡт Стефан воєвода Томшевича, и ѡт
Радѡла воєвода, Михѡд, | писалѡще како кѡпил Никѡар
Гетман тѡи части за ѡтнини, ѡт нѣких племенници им
(что да) рѡвал внуцим его Иѡнашко и Дѡмитрашко |
почто бѣше емѡ внуци, друга почто послѡжила емѡ ѡт
рожднство их до смртѡ его, ино и гспдѡми сѡздн-
хом их провденнїи сѡдїем, сѡ | нашими волѣри и зѡс-
тѡл Бежан и брат его Ялєза, и поп Кѡзма, и инних пле-
менници их ѡт прѣд нами и ѡт вес закон, земскѡи, а Иѡ-
нашко | и брат его Дѡмитрашко справилсѡ и поставил
сѡби Фїерзю, како да дрѡжнт всѡи части за ѡтнини, е-
лико напнєвет им вз тѣх | нарѣденїе за купежнию, что
имал зрик их Никѡар Гетман ѡт село Бăлосинєщи, и
ѡт Биканнї, на Смилиѡ потоку, и сѡ части ѡт врсѡ

дове за млинн ѿ Смилѣ. и да ест им права штина. и дѣднина и урик. съ възѣм доходом. и шт селѣ на порѣд да не имаєт маи тегати. за сѣм | тѣж николиж ех вѣки вѣчній. и ни дас не ѿмишаєт.

У гас ват. † зрѣм мѣца. фѣв. ки. дни.

Сам гспднѣ велѣа.

Іо Моисѣи воєвода.

Крстѣ Даминан.

Traducere

Io Moisi Moghila Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, iată au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri *Bejan* din *Bicani* și fratele său *Alexa* și seminția lor *popa Cozma*, și alte seminții ale lor și au părut de față înaintea noastră pe slugile noastre pe *Ionașco* și fratele său *Dumitrașco* nepotul lui *Nicoară Ghetman*, zicând înaintea noastră și înaintea sfatului nostru cum le-au luat lor în țarie niscaiva părți de ocină din satul *Balosinești* și din *Bicani* ce-s pe apa *Smilei* în ținutul *Tutovii*, și cu părți de moară în *Smila*, și le-a luat lor fără rând și fără ispravă cu mare silă; iar slugile noastre *Ionașco* și fratele său *Dumitrașco*, nepoții lui *Nicoară Ghetman* au arătat înaintea noastră direse de cumpărătura pe acele părți de ocină de la *Stefan Voevod Tomșevici* și de la *Radul Voevod Mihnea*, scriind cum a fost cumpărat *Nicoară Ghetman* acele părți de ocină de la unele seminții ale lui ce le-au dăruit el nepoților săi, lui *Ionașco* și *Dumitrașco*, căci că i-au fost lui nepoți; alta căci că i-au slujit lui de la nașterea lor până la moartea lui. Deci și domnia mea le-am judecat

lor cu dreaptă judecată cu ai noștri boeri și au rămas Bejan și fratele său Alexa și pop Cozma și alie neamuri ale lor denaintea noastră și din toată legea țării. Iar Ionașco și fratele său Dumitrașco s'au îndireptat și și-au pus singuri *fierăe*, ca să-și stăpânească toate părțile de moșie câte le scrie lor în acele direse de cumpăratură, ce au avut unchiul lor Nicoară hatmanul din satul Balosinești și din Bicani la apa Smilei, și cu parte din vaduri de mori în Smila și să le fie lor dreaptă ocină și moșie și uric cu toate veniturile și de acum înainte să nu aibă a se mai pârî de această pâră nici odănoară în vecii vecilor. Și altul să nu se amestece.

În Iași la anul 7142 luna Febr. 28 zile
Însuși Domnul a poroncit.

Io Moisi Voevod

Cristea Damiian

Acta Măke Palade (Surete și Izvoade VIII, 36). Pecetea căzută.

133. Document din 7127 Iunie 28. Iași.

Sumar: Gașpar Vodă dă câștig lui Albul și Frimul în pricina cu Crețul armășel din Suseni pentru o parte de loc din Suseni. Se pune ferăe 12 zloți.

Иво Гашипар воєвода, бжїю млстїю гспдръ земли Младавскої, вж прїиде прѣд нами и прѣд | нашими колѣри, слвскѣ наш Крецул Армъшеа вт Гвсѣкни и тегал са лиц на | Албуа и на брат его Фримуа, ради една част за втнну вт село Гвсѣкни, част Думитру | снѣ Георєвнукѣ нѣга и рекуч аж не продал никто а ни взвѣли втнних ничта, нз | дръжали себе исправ, а Албуа и брат ег Фримуа вни сказовали прѣд нами исписок, | и дрк за ви-кзплєніє вт Костантин воєвод како кспил таа част за

отинув от | есекии брат их Іоаншко кунар от тог Дс-
митров за петдесѣт талер. а Крецуа егда | видѣше ко
имали они исписок и урик. а он казала аж была постав-
лена за клад таа | част за отинув. и взе хотѣла вра-
тити им. ино ми сздохом. их по закона земск-му | и
верѣтохом закона. бо не подобаетса от толкаа вѣк-
мена вратити их | инѣзи. други не взехотѣхом разурити
привиліе гспдрым. ино Ябвва и брат ег Фримва. они
виравилнеѣк и поставили соби фереи. вѣ злат вз нашег
вис | тѣр. а Крецуа ар. он востал от прѣд нами. и от
вес нашег. закона земскаг. и от сзда | на прѣд боши. да
не имае тегати Крецуа ар. на Ябвва и на Фримва.
радї сїа тѣж. а ни | добивати. их николиж на вѣки.
прѣд сим листом нашег.

пис в час. ват. †зркз Іон. иї.

Гам Гспдиз велѣла.

† Гангѣк вел логофет вч. и искаал.

† Мармурѣ.

Traducere

Io Gașpar Voevod diu a lui Dumnezeu milă
Domn țării Moldaviei, adică au venit înaintea noas-
tră și înaintea a lor noștri boeri, sluga noastră
Crețul armașul din Suseani și a părit de față pe
Albul și pe fratele sau Frimul pentru o bucată de
ocină din satul Suseni partea lui Dumitru fiul Sorei
nepot Neagai. și zice că n'a vândut nimica. și nici
n'a luat de la ei ceva, ei și-a făcut singur ispravă,
iar Albul și fratele său Frimul ei au arătat înain-
tea noastră ispisoc și uric de cumpărătura de la

Costantin Voevod cum au cumpărat acea parte de ocină din Suseni fratele lui Ionașco cupar de la acel Dumitru drept 50 taleri, iar Crețul când a văzut că au avut ei ispisoc și uric, iar ei au arătat cum a fost pusă zalog acea parte de ocină și tot au vrut să o întoarcă lor, deci noi am judecat lor după legea țării și aflat-am lege cum nu se cade de atâta vreme a întoarce lor banii, alta n'am vroit să radem privilegiul domnilor. Deci Albul și fratele său Frimul ei s'au îndreptat și și-au pus singuri fereți 12 zloți în al nostru vistiar. Iar Crețul armașel el au rămas dinaintea noastră și din toată a noastră lege a țării; și de acum înainte mai mult să nu aibă a pări Crețul armașel pe Albul și pe Frimul pentru a eastă pâra, iar nici să dobândească lor nici odănoară în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași la anul 7127 Iunie 28.

Insuși Domnul a poroncit

† Ghiange vel logofăt a zis și a iscalit

† Marmure

Acta Make Palade, Bârlad. (Surete și Izvoade VIII, 56).

139. Document din 1660. Martie 14.

Sumar: Zapisul veliților boeri prin care se atestă că Pană Filipescul vel visternic a cumparat moșia sa din Nenciulești, județul Ilfov de la Radul fiul lui Șerban vist. pentru 111 galbeni și 5 vecini, anume 278 stânjeni.

† Ядек еѢ Радул лвогт. снз Шербан вист. вт Бил-
чирец. скрисам записѢ мѣс ка сз хѣ | де бѢн крѢдинцѢ.
ла мѢна дѢмисале. жѢпан палн ФилипескѢ кѢ. вистѢар |
коум сз се шѣ. кѢнд Ѣв фост акѢм Ѣ зилеле мѢрѢн сале
домнѢ пострѢ. ІѢ Геор | гѣ Гика воевод. іар мѣ трѢсѢ-

индѣм нице бани ка сѣ дав пенгров | требиле мѣле. ве-
нитам ла дѣмнѣлоуи де ам фѣкѣт токмѣказ. де там
вхндѣт дѣмисале. тоат парѣк мѣ. де мошѣе. ден сат
ден Пенчлеир. | де ла баатѣ ѡт соуд. елѣ. рнсѣ стѣн-
жѣни сон ден кѣмпѣ. ден баа | тѣ ши ден шезѣтѣ са-
тѣлоуи. де петѣтинденилѣк. де прес | те тот хотарѣа. кѣтѣ
сѣ ва алѣѣе. рсѣ стѣнжинѣа по бани п фѣач бани | ѡт.
раї ши кѣ ѡ капете де рѣмѣни анѣме Тѣфалѣ кѣ | фечо-
рѣа лоуи анѣме (loc gol) ши фечорѣи Радѣа кенан а-
нѣме | Павел и Стан ши фечорѣа лоуи Стан анѣме (loc
gol) рсѣ де кап | но ѣг і фѣак ѡт. п. ши кѣнд ам вѣн-
дѣт ачаѣтѣ мошѣе ши кѣ ачирѣи | рѣмѣни. карен скрѣѣ
ман сѣс. рнтребатам пре пѣринтеле егменѣа | ѡт Кѣлдѣ-
рѣшани. ши пре аѣци фѣраѣ де мошѣе ши ниѣ ѣнѣа
нѣ | сѣѣ пѣтѣт анѣка сѣ кѣмпере че ам вѣндѣт дѣмисале
жѣпѣнѣлоуи пана ва вист. де а мѣк вѣн кое фѣѣр ниѣ ѡ
силѣ ши там дат ши кѣрѣиле ши | записеле каре ам а-
вѣт ши нон пре ачаѣтѣ мошѣе ши рѣмѣни. ши ам лоуѣт
тоѣ банѣи гѣта р мѣна мѣк. ши нон рѣѣ ам дат ка
сѣи | хѣе дѣмисале мошѣе. ѡѣбникѣ ши коконилор дѣмис-
саа | р вѣкк іар сѣ сѣ ва рѣѣмѣнаа вре ѡпѣѣ сѣѣ гѣлѣаавѣ.
ѣѣ сѣ авѣк (sic) а ѡ нѣрта | ачаѣта мѣртѣрѣсѣкѣ ши
мѣртѣрѣе ѡтарѣ каре вор искѣли | ман жос ши пенгров
крѣдинѣа ам скрѣс кѣ мѣна мѣк ши ми ам нѣс | печѣтѣѣ
ши искѣлитѣѣра пис. мѣрт дѣ дни лѣ. †ахѣ.

аз Радѣа лѣгофѣт Шѣрбан искаа.

аз Владика Тѣѡфѣа

† Ёфѣим ермонаѣ игѣмен ѡт Кѣлдѣрѣшани.

† Флорескѣа поп Сокол. Марѣш лѣгофѣт

† Фѣер кѣп(итан) аз Радѣа лѣг. Крѣѣслѣскѣа

† Кирил іеромонаѣ.

Hârtie comunicat de pâr. Ion Antonovici. (Surete și Izvoade XIII, 58).

140. Document din 7117 Iunie 13. Iași.

Sumar : Constantin Moghila Vodă dă rămas pe Borvină apro-
dul în pricina de judecată pentru Martinești, zis și Maxinești, dând
câștig lui Petre Spătar, Ifrim comisul, Iakim și Ionașco, cari pun
ferăe 12 zloți.

Io Constantin Moghila Vodă. cu mila lui Dum-
nezeu Domn țării Moldaviei; adică au venit înain-
tea noastră și înainte boerilor noștri al Moldaviei,
Petre Spatar, Iachim Comisul, i Efrim Armașul,
Ionașco din Mărtinești și au tras de față înaintea
domnii mele pe sluga noastră *Borvină* apro-
dul din *Deleni* pentru satul *Maxineștii*, ci să numește a-
cemu *Martineștii*, zicând că ei au avut acolo dow
sate *Maxineștii* ce să chiamă acemu *Martineștii* și
Șuleteștii; iar sluga noastră *Borvină* el au arătat
că adevărat este satul acolo *Martineștii*. Și noi
am căutat dresăle acestor oameni a Petrii i Iakim
i Efrim. și Ionașco. ci au avut moșii lor de la *Ilieș*
Vodă di strămoșie (*baștină*) și le arată lor în uric
doaw satul *Maxineștii* ci să numește acemu *Mărtine-*
știi și *Șuleteștii*, și după aceea iarși am căutat în
uricul slugii noștri di sus scris *Borvină* apro-
dul, ci au avut de la *Alexandru Vodă* de danie de la o
mătușă a lui *Safta*, și așa arată în uricul lui pre-
cum iau dat ace mătușă a lui *Safta* din a patra parte
din satul *Mărtineștii* partea din gōs pentru ca să o
caute pedânsa și după moartea ei să w. pomenească
și el vra să ei și din *Șuletești* a patra parti și vra
să facă strămbătate acestor oameni de sus scriși
Petrii spat. i *Iakim* i *Efrim* și *Ionașcu*. dar noi am

vazut că nu iau ramas lui nimic în Șuletești, ci numai i sau venit lui a patra parte din satul Martineștii parte de gos ce este lui danie de la matusa lui Safta. și mai multu să naibă a stăpâni, dreptu aceia slugile noastre Petre spatar i Efrim comisul. i lakim și Ionașco sau îndreptat înaintea noastră și înainte a toată gudecata și au pus ferii 12 zloți. Dar sluga noastră Borvina el au rămas înainte noastră și înainte gudecătii. Dreptu aceia de acmu înainte să naibă a tragi Borvina pe Petre spatar i lkim comisul și pe Efrim și pe Ionașco pentru această pricină nici o dănaoară în veci înainte acestei cărți a noastre ci numai să aibă a stăpâni el al patra parte din satul Martineștii parte de gos. iar mai mult nimic.

S'au scris în Iaș let 7117. Iunie 11.

Insuși Domnul au poruncit. l. p. g.

Stroici vel logofet.

Asamine de pe sârbie sau talmăcit de mine din cuvânt în cuvânt cu ispișocul cel adevărat și aflândul întocmai și fără greșală adeverez 1801 Mart 10.

Polcovnicul Pavel Debrič ot Mitropolie.

Acta d-na Ecaterina Andriescu, Huși, proprietara moșiei Stroeștilor de la Fâlcu (Surete și Izvoade XIII, 65).

141. Doc. din 7131 Febr. 8. Iași.

Sumar: Stefan Tomșa Vodă întărește mănăstirei de la Aron Vodă, cu hramul Sf. Neculai, stăpânirea asupra moșiei Rânzeștii de la Prut, Fâlcu, perdută în viclenie de Meleștan posternicul pentru hiclenie cu Lobodă hatmanul căzăcesc în contra lui Aron Vodă.

† Бъ имѣкь вода и сна и стго дха. стѣки единесжщнѣнѣки и нераздѣлимѣки троци. се аз раб вадкы га ба и

спса Моєг Іу Ха, истиннын, поклонник, стѣки троци, И ѡ Стефан воєвода вѣжоу мѣстїю Гепдоръ земли, | Молдавскои, снѣ благочестиваг Стефан Тѡмши Воє-
 вода знаменито чиним сїм листом нашим възвѣм кто
 нанем възрит, или чѣтѣщїи ег слышит, ѡж прїидѡша
 прѣд нами, и прѣд всеми нашими молдав | скими во-
 лѣри великими и малими млевници наши калѣгери егъмен
 и вес събор ѡт стаа монастыр називаемїи Стын Ни-
 колае ѡт царини трѣга Іаского, и тега мѣса за лиц
 съ кнѣгинѣ Михалчи Мелецан | и съ дѣкти еи радѣ
 едно село нанѣк рѣнзѣщїи на Прстѣ чѣѡ с волѡст
 Флалчїю, рекѡчи ѡна и съ дѣкти еж, аж ест им тоє село
 праваа ѡтнина и даанїе, и поставили прѣд нами, и с-
 рик, за даанїе, что имал снко их | Мелецан бив постел-
 ник ѡт Петра коєводї, а млевници наши калѣгери виш-
 писаннїи пакыж поставиш прѣд нами срик, чѣѡ имали
 ѡт Ярѡна коєводї за даанїе и милованїе стѣки монастыри-
 и съ великож | клѣтѡж, занеж възвѣла то село Ярѡн
 коєвода, ѡт Мелецан бив постелник за Хитлѣкнство егда
 въздвїзалсѣ съ Лободѣ хетман съ вѡнески многи кзсац-
 ских на скиптрѣ чиститаг Црѣк, и на Ярѡна коєводї и
 мног | зло сѣтворишѣ, и погнѣваш земля наш Мѡл-
 давскѣ, тоє ради вины възвѣту ег село то, дрѣгоеже и
 прѣжде даждо Петра коєводї, ещѣ бил село то право
 гепдрско и прислѣшно кз ѡколѣ трѣг Брѣлад, и Ме-
 лецан | постелник, не имал дѣкти ѡт своєг тѣла, сего
 радї гепдѡмн съ вес съвѣкт, сждїхѡм их съ правїи сжд
 по законѣ земскомѣ сжмотрихѡм им и привїлїа чѣѡ
 ѡни имали и ѡбрѣтохѡм аж ест праваа ѡтнини, и да-
 нїе и мило | ванїе млевникѡм нашим калѣгерѡм ѡт

вышреченный монастыри стын Николае, ино вышреченный
 млекници наш калдгери шправилисѣ, и поставили соби
 Феѳію прѣд нас кд салти, а кнѣгинѣ Миѳалчое,
 съ | дѣкти ей они зовстали ѡт вхсего закѡна зем-
 скаг, и тоѣ вышписанное село рѣнзеѳіи не било им за
 дѣднинѣ и загѣил ег вышписанній мелеѳан кив постел-
 ник за хитлѣнство, нѣ и прѣжде село то бил право
 геддрско, и тот ѣрик что имал Мелеѳан, ѡт Петравое-
 водѣ еѳе сърѣзашѡ ѡт прѣд гедвмы, тѣм ради гедвмы
 дали и потврѣдили есмы тоѣ вышписанное село Рѣнзеѳіи
 на Прѣтѣ, и съ вѣсѣми своими волѡтами и Котеѳѣх,
 что ѡ ѡ волѡст Фѣлчію, вышписанным млекникѡм нашим
 калдгерѡм ѡт стаа монастыр стын Николае ѡт царин
 трѣга Іаскаг, како да ест и еѡт нас стѣки монастыри пра-
 ваа ѡ гнина, дааніе и потврѣженіе и крѣпкыи | ѣрик съ
 вхсем доходѡм, и съ колѡтами, риболѡвниими, нанимѣ рѣ-
 тѣндѣла, и крлигатѣла, и крлигѣцѣла, и валикѣла, и
 Хѣрѣвѣнтѣ (seris cu alta cerneala) и ѡт толѣ ѡ гьрла
 вракиѣви, до великаг Тополѣ ѡ Брег Прѣт, и ѡт толѣ
 на | прѣд на пѡле домачѣши Поток, и ѡт Мачир ѡ
 правдо потока Миѳалчени, и потоком Горѣ где сѣ стрѣчѣет
 Хѡтар Еландѣви, и аѳе проявѣтсѡ вѣ нѣкое вѣрѣмѡ и
 ины нѣккы нарѣдени ѡт кнѣгинѣ Миѳалчое, или | ѡт
 снѡв еѣ, на тоѣ село да не имаѣт вѣрѡватисѣ, нѣ да
 подадѣтсѣ и тѣи вѣ рѣкы калдгерѡм, и да не имаѣт
 ман колѡше тѣгати Миѳалчое, а ни дѣкти еѣ на калдгери
 за сѣа тѣѣж николиж, на вѣкы вѣчны, | а хѡтар томѣ
 вышписанномѣ селѣ рѣнзеѳіи на Прѣт и съ вѣсѣми во-
 лѡтамн рибниими кааждо починѣ своему, и съ квѡтици, что
 ѡ волѡст Фѣлчію, да ест емѣ хѡтар ѡт ѣснѣ сторѡн по

своими старыми хутари похѣда из вѣка ѡживали, а на то
ѣст вѣра нашег гспѣва вышписаннаг мы Иѡ Стефан
воевода, и вѣра вѡтар наших, вѣра, пана Николарѣ ве-
ликаго двѡрника долнѣи земли, вѣра пана Дѡмитрѣ
Щефан вели | каго двѡрника гѡрнѣи земли, вѣра пана
Дрѣган Тѣстѣл и Гѡрашко Дрѡчѣ прѣкалаби Хѡ-
тинских, вѣра пана Гѡнашко прѣкалаби Немецских, вѣра
пана василіе Кѡчѡм прѣкалаби Рѡманских, вѣра пана
Мирѡн Барнѡвски | Хетман и прѣкалаб Сѡчарски,
вѣра пана Гѡѡрги постелника, вѣра пана, Ялеза спѣ-
тарѣ, вѣра пана Япостѡл Катарѡїѣл, чашника, вѣра
пана Гѡма, стѡльника, вѣра пана Миѡалаки вистѣр-
ника, вѣра | пана Иѡн комиса, и вѣра вѣскѣхѡтар наших
мѡлдавских великих и малих, а по нашем жи вѡтѣ кѡѡ
вѣдет гспѡрѡѡт дѣтїи наших, или ѡт нашего рѡда,
или пак вѣд кого вѣ избѣрет гспѡрѡѡм быти нашеи земли
Мѡлдавстѣки, тѡт би им непѡрѡшиа нашег даанїа и пот-
врѣженїа, нѣ аби им дал || и ѡкрѣпил, а кѡ сѣ похѣсит
и дрѣзнѣт разорити наше даанїе и потврѣженїе, и памѣт
того гспѡна Ярсѡна воеводї, еже дал и ѡкрѣ | пил сѣ ве-
ликими и страшными кѡтѡвами, своему монастырѣ, тѡѣ
вышречѡное село Рѡнѣцин таковыи да вѣдет прокѡт и
трѣкѡт ѡт га ба сѣтѡрошаг нѡѡ и землѣ, и ѡт прѣ-
стаа вѡ мѡрѣ хѡѣ, и ѡт вї апѣлѣ, и ѡт дѣвгли | сти,
и ѡт тїи стѡх ѡтѡцѣ Никейских, и прокѡтїеѡ Аріеѡ
да прїидѣт на главѣ ег, и да пожрѣт его землѣ живѣ
також дадана и Авирѡна, и памѣт его ѡт землѣ сѣ
шѡмом да погыбнѣт, и да имаѣт част сѣ Ісден | вѣзѣ-
пившим на га нашег Іс Ха крѣѡ ег на них и на чадѣх
их еж ѣст и вѣдет, и сѣ Ісѡѡж прѣдѣтелѣм хѡѣ вѣ без-

конечныа мжкы амин. а на болши крѣпост и потврѣж-
деніе томѣ вземѣ вышписанномѣ. велѣли || есмь нашемо
вѣрномѣ и почтенномѣ вѣлѣкринѣ панѣ Ивнашкѣ Гангѣ
великомѣ лѣгофетѣ писати и нашѣ печат привѣзати. кз-
семѣ истинномѣ листѣ нашемо.

Писал Дѣмитрѣ писар. 8 тасох. | вѣто #зрла фев. дѣ.
Стефан воевода.

Гангѣ лѣгофет.

Traducere

— — —

In numele Tatălui și al Fiului și al sfântului
Duh, sfintei cei de o ființă și nedespărțitei Treimi,
iată eu robul stăpânului Domnului Dumnezeu a
mântuitorului meu Isus Hristos. adevărat închinător
sfintei Treimi, *Io Stefan Voevod*. cu mila lui Dum-
nezeu Domn țării Moldaviei, *fiul bine credinciosului*
Stefan Tomșa Voevod, înștiințare facem cu această
carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau
o vor auzi cetindu-li-se ; cum a venit înaintea no-
astră și înaintea tuturor a lor noștri Moldovenști
boiari a mari și a mici. rugătorii noștri călugări e-
gumenul și cu tot săborul de la sfânta mănăstire
numită *Sfântul Nicolae din țărina târgului Iași-*
lor și s'au părât de față cu *Cneaghina Mihalcei*
Mezeștan și cu copiii ei pentru un sat anume *Rânze-*
știi pe Prut, ce-i în ținutul Falciului, zicând dânsa
și cu copiii ei, cum este lor acel sat dreaptă ocină
și daanie și au pus înaintea noastră și uric de
daanie ce l'a avut unchiul lor *Meleștan* biv *postel-*
nic de la Petru Voevod. Iar rugătorii noștri călugări
mai sus scriși iarăși au pus înaintea noastră uric
ce l'au avut de la *Aron* vodă de danie și de mi-
luire sfintei mănăstiri și cu mare blestem *căci că*

l'a fost luat acel sat Aron Vodă de la Meleştan. biv postelnic pentru viclenie, când a năvălit cu Lobodă hatmanul cu soldaşi mulţi cozaci in contra shiptrului cinstitului Impărat. şi contra lui Aron Vodă şi multă pagubă s'a făcut şi a prădat ţara noastră a Moldaviei. Pentru acea vină deci i s'a luat satul acela, altă că şi mai înainte de Petru Vodă, încă a fost satul acela drept domnesc, şi atârnător de ocolul târgului Bârlad şi Meleştan postelnic, n'a avut copii din al său trup. Drept aceia şi Domnia mea cu tot al nostru sfat am judecat lor cu drept judeţ după zaconul ţării; văzutu-le-am lor şi direasele ce ai au avut şi aflat-am cum este dreaptă ocină şi danie şi miluire rugătorilor noştri călugări de la sfânta manastire de mai sus zisă a sfântului Nicolae. Deci mai sus zisii rugători ai noştri călugări s'au îndireptat şi şi-au pus loruşii ferăe inaintea noastră 24 zloţi. iar cneaghina Mihălcoe. cu copiii ei. dânşii au rămas din toată legea ţării. şi acel de mai sus scris sat Rânzeştii n'a fost lor de moşie şi l'a fost pierdut pe el mai sus scrisul Meleştan biv postelnic pentru viclenie, ci şi mai înainte satul acela a fost drept domnesc; şi acel uric ce l'a avut Meleştan de la Petru Vodă încă s'a rump denaintea domniei noastre. Drept aceia domnia mea dat-am şi am întărit inşine acel de mai sus scris sat Rânzeştii la Prut, şi cu toate ale sale bălţi şi coteţe ce-s in ţinutul Falciului, mai sus scrişilor rugătorilor noştri calugări de la sfânta manastire a sfântului Nicolae din ţarina târgului Iaşilor ca să-i fie şi de la noi sfintei manastiri dreaptă ocină, daanie şi întăritură şi deplin uric cu toate veniturile şi cu bălţile de peşte anume Răntundul şi Cărligul şi Cărligăţelul şi Valicul şi Herbeante şi de acolo in gârla Vrabiei la marile Topolea in margina Prutului şi de acolo inainte pe şes la apa Măceşti, şi din Măceşti drept la apa Mi

halceui și apa în sus unde se întâlnește cu hotarul Elanului, și de să vor afla în niscaiva vreme și alte oarecare direase de la Cneaghina Mihalcoe, sau de la fii ei pe acel sat să nu aibă a se crede. ci să să dee și acela întru mânuile călugărilor și să nu aibă mai mult a pări Mihalcoe sau copiii ei pe călugări pentru această pară nici o dănaoară în vecii vecilor. Iar hotarul acelui de mai sus scris sat Rânzeștii pe Prut și cu toate balțile de pește fie care pe cinul său și cu cotețele ce-s în ținutul Falciului, să fie lui hotar dinspre toate laturile pe ale sale vechi hotare, pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrise, Noi Io Stefan Voevod și credința boerilor noștri, credința dumisale *Nicoară* marele vornic al țării de jos, credința dumisale *Dimitru Stefan* marele vornic al țării de sus; credința dumisale *Drăgan Tăutul* și *Ionașco Dracea* parcalabi de Hotin, credința dumisale *Ionașco* parcalab de Neamț, credința dumisale *Vasile Bucium* parcalab de Roman, credința dumisale *Miron Barnovski* hatman și parcalab Sucevei, credința dumisale *Gheorghe* postelnic, credința dumisale *Alexa* spatar, credința dumisale *Apostol Catargiul* ceașnic, credința dumisale *Toma* stolnicul, credința dumisale *Mihalachi* visternicul, credința dumisale *Ion* comis și credința tuturor boerilor noștri ai Moldovei a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi domn din copiii noștri, sau din al nostru neam, sau chiar pe ori care altul Domnul Dumnezeu îl va alege să fie domn țării noastre a Moldaviei, acela să nu-i strice a noastră danie și întăritură și mai vârtos să le-o dea și să întărească. Iar cine s'ar ispiti și ar îndrăzni sa radă a noastră daanie și întărire și pomenire acelui domn Aron Vodă, care a dat și întărit cu mari și strașnice blăstămuri sfuștei sale mănăstiri, acel de mai sus zis sat *Rânze-*

ştii, unul ca acela să fie procleat și trecleat de la Domnul Dumnezeu, făcătorul ceriului și al pământului și de la preacurata de Dumnezeu maică a lui Hristos, și de cei 12 apostoli și de cei 4 evangheliști și de cei 318 sfinți părinți din Niceea, și a procleatului Arie (soartă) să fie pe capul lui, și să-l ardă (inghiță) pe el pământul de viu ca pe Dathan și pe Aviron și pomenire lui de pe pământ cu sunet să se piardă și să aibă parte cu Iudeii care au strigat la Domnul nostru Iisus Hristos, sângele lui pe ei și pe copiii lor, care este și va fi; și cu Iuda vânzătorul lui Hristos în nesfârșitul muncilor amin. Iar spre mai mare tărie și putere a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înșine la al nostru credincios și însemnat boiarin pan *Ionașco Ghianghia* marele logofăt să scrie și a noastră pecete s'o acățe la această adevărată carte a noastră.

A scris Dumitru pisar, în Iași la anul 7131 Fev. 14.

Stefan Voevod.

Ghianghea Iogofăt.

1) Originalul pergament mare cu pecete, atârnată cu șnur roș și albastru. Se cetește: † Іѡ Єтѣфанъ Тѡмша Коевода Бжїю млстїю гсндар. земан Молдавскон. Capul de bou, steaua între coarne, soarele și luna. Mărimea 0 m. 55 lățimea pe 0 m. 52 lungimea,

2) *Cuprinsul*. Documentul nostru e însemnat prin mai multe note ce ne dă cu privire la dreptul Domnilor de a confisca pentru viclenie moșiile boerilor haini, cum a fost acel Meleștan biv postelnic, care dându-se de partea lui Lobodă hatman a venit în țară contra lui Aron Vodă.

Al doilea ne arată întinderea ocolului târgului Bârladului spre răsărit până în Prut, de oare ce Rânzeștii intrau în acel Ocol, de și făceau parte din jud. Fălciului.

Originalul ne-a fost comunicat prin librăria Șaraga.

142. Doc. din 7118 Iunie 25. Iași.

Sumar: Costantin Moghila Voevod întărește lui Chiriță Dumăi trachi vel postelnic cumpărătura ce a făcut cu 50 taleri în Movilen de la Frăsina și Anița.

Нш Костандин воевода. вжию мастію гспдрх земли Молдавской. вж прїидош прѣд нами и прѣд нашеи^и Молдавскими колѣри Фрѣсина. и сестра еи Яница. дѣчки Івницѣ. неким непонѣдени. аниприселокани. иж за своими доброю волю. и продали своим правою штинѣ. и дѣдннѣ шт ѣрик за кѣпекю что имали штцѣ еи Івницѣ шт Петра воеводѣ шт трета част шт село Мовилѣни что на ѣстїе жиживарен шт вишна част половина. таа продали нашеиѣ вѣрномѣ и почитенномѣ. волѣрин Кирица Дѣмитраки великомѣ постелник. ради шет. дѣсѣт талер сребникѣ. и заплатили им вѣсї исплани сѣ инѣен готови пред нами. тѣм ради како да ест емѣ права штинѣ. и висклнїїе сѣ вѣсѣми доходами. и ин да с не саншлет пред сим листом наш.

Шс 8 іас. лг. ±зрїї. іунїе. ке.

Сам гспдрх реч.

Пѣграшко вел дворник. ѣч. и искал.

Traducere

Io Costantin Voevod. cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei; adică au venit înaintea noastră și maintea a lor noștri Moldovinești boiari *Frăsina* și sora ei Anița fetele lui Ionița de nimeni silite nici învaluite, ci de a lor bună voe și au vândut a lor dreapta ocină și moșie din uric de cumpărătură ce au avut tatal lor Ionița de la Petru

Voevod din a treia parte din satul *Movileni*, cei la gura Jijioarii din partea din sus jumătate; aceia au vândul' o la al nostru credincios și cinstit boiarin *Chiriță Dumitrachi* marele postelnic pentru 50 de taleri de argint; și au plătit lor deplin cu bani gata înaintea noastră. Pentr'aceia ca să-i fie lui dreapta ocină și cumpăratură cu toate veniturile; și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scriș în Iași la anul 7118 Iunie 25.

Însuși Domnul a zis.

Patrașco vel dvornic a învățat și a iscalit.

Acta D. Filipescu, farmacist Iași, copiat din o condică a moșiei Movilenii, în care sunt trecute vre o 20 de acte ale acestei moșii. Copiatorul cunoscând limba rusă a trecut textul slav cu slove rusești în mare parte (vezi Surete și Izvoade XIII, 225).

143. Doc. din 7118 Iulie 29. Iași.

Sumar: Costantin Moghilă Vodă întărește lui Chiriță Dumitrache postelnicul cumpărătura ce a făcut cu 70 taleri în Movileni de la Toader Negrilescul.

† Иъ Константинъ Могилла воевода. бжю мастю гспдръ земан Молдавскон. аж принде пред нами. и пред нашими волкри Тоадер Негrilesкда. по его доброю волю неким непонсжден. аниприселован и продад свою правую штинс и кснечко шт срик кснечко что имал шт Петра воеводи третая част шт всего село Мовилкни. на Жежю. и сж мксто за стави с Жежюара. вз шстю Жежюари. и на потоци Ямарс с царинс. что с волост Таскон. что било емс кснечко шт Исанко столник брат Магин Хзисар шт срик что шни имали шт Александра воеводи. та продад нашемс вкрномс волкринс шну Дсминс

тракіе Кириц великом постельникъ за седем десѣтъ тал.
бѣтихъ. и заплатилъ емѣ исплхна и тотъ срѣк. что ималъ
за кѣпекно ѡт Петра воеводѣ ешеж егъ далъ въ рѣцѣ Ки-
рѣцѣ пост. тѣмъ ради како да естъ емѣ и ѡт насъ ѡтнѣс
и потврѣженіе съ вѣсемъ доходомъ. и ни да с не с-
нишаетъ.

писъ 8 іас. вѣто ꙗзри іуліе кр.

Гспнз. реч.

Traducere

Io Costantin Moghila Voevod, cu mila lui Dum-
nezeu Domn țării Moldaviei ; adică au venit înain-
tea noastră și înaintea a lor noștri boiari *Toader*
Negrilescul de a lui bună voe de nimeni silit, nici
invaluit și au vândut a sa dreaptă ocină și cum-
păratură din uric de cumpăratură ce au avut de la
Petru Voevod, a treia parte din tot satul Movileni,
pe Jijia, și cu loc de iazuri în Jijioara, la gura Ji-
jioarii, și la apa Amaru în țarina, ce-i în județul Ia-
șilor ; care au fost și lui cumpăratură de la Isaico
stolnic fratele lui Maxin Hânsar ; din uric ce ei l'au
avut de la Alexandru Vodă ; aceia au vândut la al
nostru credincios boiarin pan *Dumitrache Kiriță*
marele postelnic, pentru 70 de taleri bătuți ; și au
plătit lui deplin și acel uric ce l'au avut de cum-
păratură de la Petru Vodă înca i s'au fost dat în
mânule lui Kiriță postelnicul. Pentru aceia să fie
lui și de la noi ocină și întărire cu toate veniturile
și altul sa nu se amestece.

Scriș în Iași la anul 7118 Iulie 29.

Domnul a zis.

Copiat din condica moșiei Movilenii ; acta D. Fili-
pescu, farmacist Iași. (Surete și Izvoade XIII, 226).

144. Document din 7128 Fev. 26. Iași.

Sumar: Cartea lui Gașpar Vodă prin care scutește pe ori ce om va aduce din țări străine Mărica lui Chiriță postelnicul să nu plătească nici o dare 3 ani de zile.

† Иъ Гашпар воевода, вкѣю мѣстїю гспдрѣ земли Молдавскон, дали есми се лист гспдвми Марики кнѣгини покойнаго Кириц бив постелник, и средник, и взсѣтманом емѣ вт село Мохилени, ꙗ цинѣтѣла Гашилар на то ѡн вариколнч люди кют привват вт нншаа земли или рос или лѣх или влах, или бѣд за что ѡзика бѣдет, ѡни да имают, вт гспдвми освобожденїе на три лѣти не робит нам, нежданое наш работ не дали дати, не илнш, платит, не сѣлжи, не аспри, нѣ да бѣдет, ꙗ мирно за взсѣх давилах и ангерїна долѣ не платит сѣ тих лѣти иж внш пишем тѣм ради, и вит пзрѣзлаки и глобннцї, и дешѣгѣвннари, и взсѣм сѣлгам нашим елнцкют ходит сѣ сѣлжко гспдвми по тот велост вз ннчнсож да ни валѣит нх и нескот нх, да ни потѣгнѣла, радї ннх селах, тое нншем, и пак не бѣдет прѣд сим листом гспдвми.

ꙗс. вѣто ꙗ зрнн, лнн, кс.

Гдам гспдрѣ велѣа.

Иъ Гашпар воевод.

Георгїе Екорцеш.

Traducere

Io Gașpar Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei, dat-am noi această carte a Domniei mele *Măricăi* cneaghina răposatului Chiriță biv postelnic și urednicului și vătămănilor lui din satul Mohileni în *ținutul Iașilor*, spre aceia ca să-și

aducă ori câți oameni din alte țări sau rus sau Leah sau rnmân sau ori de ce limbă va fi ei să aibă de la domnia mea slobozenie pentru trei ani să nu robotească noao nici una din ale noastre rabote, nici dare de boi să nu dee, nici iliș să plătească, nici sulgiu, nici aspri, ci să fie foarte în pace pentru toate dabitele și așezările, ca să nu plătească în acei ani ce scriu mai sus. Pentr'aceia scriem și voao parealabilor și globnicilor și deșugubinarilor și tuturor slugilor noastre câți îmblați cu slujbele domniei în acel județ intru nemică să nu-i învaluiți, și să nu-i apucați pentru alți oameni sau pentru alte sate. Aceasta scriem și altfel să nu fie înaintea acestei cărți a domniei mele.

In Iași la anul 7128 Mai 26.

Insuși Domnul a poroncit.

Io Gașpar Voevod.

Gheorgh: Scorieș.

Copiat din condica meșiei Movilenii; acta D. Filipescu, farmacist Iași. (Surete și Izvoade XIII, 226).

145. Leat 7142 Ghenar 15.

Ispisoc de la Moisăi Movila Vodă.

Sinar: Moise Moghila Vodă dăruște lui Pătrașco strănepot lui Ivanco sulger trei părți din satul Căbicienii ot Dorohoi, foaste ale lui Miron Barnovskie și rămase domniei.

Adeca domnia me mam milostivit și am dat și am miluit pe sluga noastră credinčos *Pătrașco* fičor *Nastei*, nepot *Anușcăi*, strănepot *Soficăi*, și *Ivanco sulger* cu w ocină, trei părți din satul *Căbicanii* din ținutul Dorohoiului. care aceste trii părți dintracest sat de mai sus scris au fost a lui *trăente* moșie și baștină de pe Ivanco Sulger pentru

care au fost vândute aceste trei părți unchiului domniei mele lui Miron Barnovskie Vv. și după moartea lui au ramas toate moșiile lui iarăși domnești. Drept această domnie me. ca pre niște moșii domnești. am luat toate moșiile lui și liam dat și am miluit. pe cine niau slujit noaw. Pentru această am luat aceste trei părți dintracest sat Cabičanii, și am dat și am miluit pe sluga noastră de mai sus scris Patrașcw ficior Nastei, pentru cari niau slujit mai de nainte vreme. cu dreptate după cum să cade. Pentru această ca săi fie de la domnia me dreptă ocină și moșie în veci nime altul să nu se amestece.

ll. 7261 Oct. 1.

Iordachi Gramă am scris. (m. p.)

1) Suretul dat de noi e scris in 1752 de Gramă Iordachi, și copia ne-a fost comunicată de librăria Șaraga. (vezi Surete și Izvoade IX, 512).

2) Cuprinsul acestui document ne lămurește mult asupra felului proprietății domnești și dreptul ce-l avea Domnul de a lua pe sama domniei averile domnești nemoștenite, cum și dreptul de a dărui moșiile celor ce slujiau cu credință domniei.

146. Doc. din 7095. April 7. Iași.

Sumar : Petru Vodă Șchiopul întărește lui Toader și surorii sale Antemia cumpărătura ce a făcut cu 160 zloți in satul Movileni, la gura Jijioarei, de la Isaia hânsar 2 părți din a 3-a parte.

† (М)аслю Бжю. Ів Петроз воевода. гсидроз земли Мвладвскон. знаменито чиним. иссим листом нашим.

взсѣм кто наним вззрит, или чтѣчи его слышит, аж
|| тоти истинїи Исаико столничел брат Маѣин Ххисар,
прїиде прѣд нами, и прѣд нашими Молдавскими волѣри
великими, и малыми, по ег доброю волю || неким непонѣж-
ден аниприселован, и продал свои пракою штинѣ и дѣд-
нинѣ, испривилїе за потврѣженїе цю имал брат ег(о) Ма-
ѣин Ххисар, шт Александрѣ || воєводи, шт трет част шт
Мовилѣни цю вз оустїи Жежеври, два части, част
брата своег Маѣин Ххисар, та продал Тоадеру, и сестри
ег Антилїа, за сто и шест | десѣт злати Татарскиѣх,
и взсталсѣ Тоадер и сестра ег Антилїа, и заплатили
емѣ оуси исполна тоти вишенисаниѣх пинѣзи рѣ злат та-
тарскиѣх, шт прѣд нами и прѣд | нашими волѣри, како
да ест им и шт нас урик и штинѣ и сѣ взсем доходом
им и дѣтим их и значатом и прѣвночатом и пращѣ-
рѣтом, и взсимѣ родѣ их кто с изберет, | и нан ближнїи
непорѣшено николиже на вѣки, а хотар тоѣ прѣдречениѣх
части да ест шт взсег хотарѣ шт тотѣ част два част
шт нишиѣх сторон по сѣаромѣ | хотар, повѣда из вѣка
оживали, а на то ест вѣра нашегоспѣда вишенисаногос
Петра воєводи, и вѣра прѣвзлюблениѣх чади наших, Блад
и Стефан воєво | дове, и вѣра воѣар наших, вѣра пана вар-
тика дворника долнѣи земли вѣра пана Еремїа двор-
ника горнѣи земли, вѣра пана Гїоргіе и пана Кокорѣ |
прѣхзлабове Хотинскиѣх, вѣра пана Драгота и Чолпана
прѣхзлабове нѣмецкиѣх, вѣра пана Лѣка и Бежана прѣхз-
лабове Романскиѣх, вѣра | пана Андрїа портарѣ Сучавскаго,
вѣра пана Брѣшт постелника, вѣра пана Брѣдѣна спѣтарѣ,
вѣра пана Гани бистѣрника вѣра пана | Гїоргіе чашника,
вѣра пана Каракизѣла столника, вѣра пана Стана, ко-

миса, и вѣра езеку встар наших, Молдавскихъ великихъ и малихъ.
а по нашимъ животѣ кто бѣдетъ господь отъ дѣтихъ нашихъ,
или отъ нашего рода или пакъ бѣдъ кто въ изберетъ гспремъ бите
нашен мол | давстѣки земли, тотъ би емѣ непорѣшилъ, нашѣ
дааніе и потвржденіа, але аби емѣ даалъ и скрѣпилъ, за-
нѣже есмъ емѣ далъ | и потврдеа, за що естъ имъ права
отинувъ, и выкупленіе, а на болшіе крѣпостъ и потвржде-
ніе томѣ вишиисано вси | вѣлакли есмъ наше вѣрному
и почитеному панѣ аспѣа Стрончъ великому логофет
писате и нашъ печатъ прике | сите късимѣ истинному (ли-
ству наше)мѣ.

Писалъ Миузиескуа (оу насъ) вато ꙗзче, мѣца Априлъ з.
искаа Стрончъ логофетъ.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Io Petru Voevod, Domn
Țării Moldaviei ; știre facem cu această carte a no-
astră tuturor cui pre dânsa vor căta sau celindu-
li-se o vor auzi. Iată că acest adevărat *Isaico* stol-
nicel fratele lui *Măxin Hănsar*, a venit înaintea
noastră și înaintea a lor noștri Moldovenești bo-
iari a mari și a mici, de a lui bună voe de nimeni
silit nici învaluit și a vândut a sa dreaptă ocină și
moșie, din diresele de întăritură ce le-a avut fra-
tele său *Maxin Hănsar* de la *Alexandru Voda*, din
a treia parte din sat din *Movileni* cei în gura *Ji-
jioarei* 2 părți, partea fratelui său *Maxin Hănsar*
aceia au vândut lui *Toader* și surorii sale *Antemia*
cu una sulă șese zeci zloți tătarăști. Și sculatu-s'a
Toader și sora lui *Antemia* de a plătit lui toți de-
plin acei de mai sus scriși bani 160 zloți tătarăști

denaiatea noastră și denaiatea a lor noștri boiari, ca să le fie lor și de la noi uric și ocină și cu toate veniturile lor și copiilor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și la tot neamul lor ce li se va alege mai de aproape nerușeil nici ocănaoară în veci. Iar hotarul acelor de mai sus zise părți să fie din tot hotarul din acea parte două părți, iar din alalte părți pe vechiul hotar, pe unde din veac au imblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre de mai sus scrisă *Petru Voevod* i credința *prea iubiților fii ai noștri Vlad și Stefan Voevod*, și credința boerilor noștri, credința dumisale *Vartic* dvornic țării de jos; credința dumisale *Eremiia* dvornic țării de sus, credința dumisale *Ghiorghie* și a dumisale *Cocoră* părçalabi de Hotin, credința dumisale *Dragoș* și *Ciolpan* părçalabi de Neamț, credința dumisale *Luca* și *Bejan* părçalabi de Boman, credința dumisale *Andrei* portarul Sucevei, credința dumisale *Brut* postelnic, credința dumisale *Brădean spătar*, credința dumisale *Iane* visternic, credința dumisale *Gheorghie* ceașnic, credința dumisale *Carakizeal* stolnic, credința dumisale *Stan* comis. și credința tuturilor boerilor noștri ai Moldaviei a mari și a mici. Iar după a noastră viața cine va fi Domn din copii sau din al nostru neam sau ori pe care altul Dumnezeu, îl va alege să fie Domn țării noastre a Moldaviei, unul ca acela să nu-i strice lui daania și întaritura, ci lui să-i dea și să-i întărească, căci că înșine-i-m dat'o lui și întarit'o spre aceia că este lor dreaptă ocină și cumpărătura. Iar spre mai mare tărie și imputernicire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios și însemnat boiarin *Lupul Stroici* marelui logofăt să serie și a noastră pecete s'o acăte la această adevărată carte a noastră.

A scris Mihalescul în Iași la anul 7095 luna April 7.

a iscalit Stroici logofet.

1) Originalul pergament mare cu pecete, atârnată cu şnur roş. Se ceteşte : † милостію кожію Іѡнъ Петръ коведъ господарь земли Молдавскон. Capul de bou. are 0 m. 38 lațul pe 0. 28 lungul. Comunicat de dl. farmacist D. Filipescu, Iași. (Surete și Izvoade IX, 602).

147. Document din 7077 Iunie 30. Suceava.

Sumar : Bogdan Vodă întărește filor Stanei jumătate de sat din Sperlești danie de la mătușa lor Marina fata Olinii ; asemenea întărește lui Orăș uşerel și fraților săi cumpărătura făcută în seliștea Comanului de la Neacșa, nepoata lui Sima Turluiarul cu 40 zloți.

(М)лстію. вжію мы. Богдан ковеода. гспдръ земли Молдавскон знаменито чиним. иссим листом. нашимъ вхсѣмъ что нашимъ вхзрит. или его чтѣши слышит. вжъ тоти истинній наши слѣги, Іѡнъ и Пѣтръ. и Козма. || и сестри ихъ Мзроушка. и Яноушка. снвѣ Стани жаловали есмы ихъ. всобною нашею млстію. и дали и потврздили есмы имъ вт нас оу нашихъ Молдавскон земли. ихъ правіи втнини и дѣднини. испривиліе на || потврзженіе що они имали вт прѣдѣ гсдвоми. старого старого (sic) Стефана коведі. половина село вт Сперлещ. вт потока що ест по серед села долувъ цю дѣла Марина дочка Олинни. по своею доброю волю || мтр и ихъ Стани. и втом такожде прїиде прѣд нами. и прѣд оуслими нашими Молдавскими колѣри. Накша дочка Петра Тоурлѣта, вѣшка Симы Симы (sic) Тѣрлѣтаноула. по своею доброю волю некимъ || непоноуждена анприсилвана. и продала свою правію втнинѣ и дѣднинѣ. из тогож привиліе. и из тогож вишеписанаго села. вт Команова селищѣ четврзтаа част и четврзтаа част вт по || лѣкноу. та продала слѣгамъ нашимъ Оржш оушерел и братіямъ ихъ.

Мариш. и Додоноуш. и Баноуа. и Циганоуа и Лазор. и сестрам их Маріж. и Тоудосіж оушми шноковем Нажши. за четири десат злат татарских || и всташее вишенечених наши слдги Ёржиш оушерел и братіам его Мариш. и Додоноуш. и Баноуа. и Циганоуа. и Лазор. и сестре их Маріж. и Тудосіж та заплаатили оушн исполна. тоти вишенисанїи || пинѣзи м злат прад нами и прѣд нашими Молдавскими болѣри. нно ми выдавше их доброволюю тзкмеж промеж ними. и полною заплаатоу и м^н такожде ре и шт нас есмы дали и потврздили вишенеченем слоугам нашем вржиш и братіам его Мариш. и Додоноуш. и Баноуа. и Циганоуа. и Лазор. и сестрам их Маріж. и Тудосіж тое прадреченою шт Команова селище четврзтаа част. и четврзтаа част шт по || аѣноу. како да ест им шт нас оурик и сз взсем доходом. им и ддтем их. и шночатом и правночатом их. и взсемоу родс их. кто с им изберет наивближнїи. непордшенс никож на вѣкы. а хотар томоу вишенеченем || писаномоу село да ест покѣда из вѣка шживали. а пак хотар тое четврзтою част шт Команова селище да ест шт взсего Хотара четврзтаа част. и четврзтаа част шт полѣноу. а на то ест вѣра нашего гедва. || вишенечанагомы Богдан воеводи. и вѣра праввзлюблених братїи гедвми. Миѣхана. и Пятрѣ. и Костантин. и вѣра взсѣх когар наших. вѣра пана звїтарѣ дворника нижною земли. и вѣра пана Крзчѣна дворника. || вишною земли. и вѣра пана Козми Моургоу. и вѣра пана Іоан Карагюзал. и вѣра пана Гава. и пана Тоурча паркалакове Хотинских. и вѣра пана Пашко. и пана Тоудораи паркалабове Немецких. и вѣра пана || Косте и пана Порослч пар

камакове Иовоградскихъ. и вѣра пана василіе портарѣ
 Гоучавскаго. и вѣра пана Тоддера спата (sic). и вѣра
 пана Журжа вистіаринка. и вѣра пана Динги постел-
 ника. и вѣра пана. || Могили чашника. и вѣра пана взе-
 кана столника. и вѣра пана Ярвата комиса. и вѣра
 взсдх бояр нашихъ. Молдавскихъ великихъ. и малыхъ. а п-
 нашимъ животѣ кто вѣдетъ гспдрхъ нашихъ Молдавской.
 земли. || отъ дѣтей нашихъ. или отъ братіи нашихъ. или
 отъ нашего рода. или пакъ боудкого въ избретъ гспдремъ
 бити нашихъ Молдавской. земли. тотъ бни непоршши на-
 шего даніе. и оутврзженіе. а нѣ аки имъ оутврзъ || дна.
 и оукрѣпиа. понежъ есми имъ дали. и оутврздилн. за цю
 шни кспилн на свои правіи нинѣшн. а на боашн крѣ-
 ност. и потврзженіе. томоу всемоу вишеписаномоу ве-
 лѣки есми. нашемоу. || вѣрномоу. почитеному колѣрни-
 ноу паноу. Гавріилоу великому логофетоу писати и нашу
 печатъ привезати ксеому истинному листоу нашемоу.

Писалъ оу Гоучавѣ Іонъ Голомшнескоу. || †возъ
 юн. а дни.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod,
 Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această
 carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau
 cetindu-li-se o vor auzi, adică acele ale noastre
 adevărate slugi *Ion* și *Pătru* și *Cozma* și surorile
 lor *Mărușca* și *Anușca*, tiii *Stanei* miluitu-ne-am
 noi spre ei cu osăbită mila noastră și am dat și
 am întărit înșine de la noi în a noastră țară a Mol-
 daviei ale lor drepte ocini și moșii din diresese de

întaritură ce au avut de la străbunul domniei mele
batrânul Stefan Vodă jumătate sat din *Sperlești*
din apa ce este prin mijlocul satului în jos, ce au
dat'o *Mărina* fata *Olinii* de a ei bună voe mamei
lor *Stanei*; — Si într'acestea iarăși au venit înain-
tea noastră și înaintea tuturor alor noștri moldo-
vinești boeri *Neacșa* fata lui *Petre Turluiul*, ne-
poata *Simei Turluiianul* de a sa bună voe de ni-
meni silita nici învaluită și a vândut a sa dreaptă
ocină și moșie din același privilegiu și din același
sat de mai sus scris din *seliștea Comanului* a pa-
tra parte și a patra parte din poiană; acele le-a
vândut slugii noastre lui *Orăș ușerel* și fraților săi
Mariș și *Dodonuș*, și *Banul* și *Țiganul* și *Lazor* și
surorilor lor *Mariei* și *Tudosiei*, toți nepoți *Neacșei*
pentru 40 zloți tătaraști. Si s'a sculat cele de mai sus
scrise ale noastre slugi *Orăș ușerel* și frații săi
Mariș și *Dodonuș* și *Banul* și *Țiganul* și *Lazor* și
surorile lor *Maria* și *Tudosia* de au plătit toți deplin
acei de mai sus scriși bani 40 zloți înaintea noas-
tră și înaintea lor noștri moldovinești boeri. Deci
noi văzând a lor de bună voe tocimala între dânșii
și deplină plata, și noi așijderea și de la noi înca
înșine le-am dat și am întarit mai sus scrișilor lui
Orăș și fraților săi lui *Mariș* și lui *Dodonuș* și *Ba-
nul* și *Țiganul* și *Lazor* și surorilor lor *Mariei* și
Tudosiei, acea de mai sus zisă din *seliștea Coma-
nului* a patra parte și a patra parte din poiană, ca
să le fie lor și de la noi uric și cu toate veniturile
lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților
lor și la tot neamul lor ce li se va alege mai de
aproape nerușeit nici odănoară în veci. Iar hotar-
ul celui sat de mai sus scris să fie pe unde din
veac a îmblat; iar hotarul acelei a patra părți din
seliștea Comanului să fie lui din tot hotarul a patra
parte și a patra parte din poiană. Iar la aceasta
este credința domniei noastre mai sus scrise *Bog-*

dan Voevod și credința prea iubiților frați ai domniei mele *Mihail* și *Pătru* și *Costantin* și credința tuturor boerilor noștri, credința jupânului *Zbiiarea* vornicul țării de jos și credința jupânului *Crăciun* vornicul țării de sus, și credința jupânului *Cozma Murgu* și credința jupânului *Ioan Caraghiuzeal*, și credința jupânului *Sava* și a jupânului *Turcea* parcalabi de Hotin și credința jupânului *Pașco* și jupânului *Tudoran* parcalabi de Neamț și credința jupânului *Coste* și a jupânului *Poroseacea* parcalabi de Novograd, și credința jupânului *Vasilie* portar de Suceava, și credința jupânului *Toader* spatar și credința jupânului *Jurj* visternic și credința jupânului *Dingă* postelnic și credința jupânului *Moghilă* ceășnic, și credința jupânului *Văscan* stolnic și credința jupânului *Arvat* comis și credința tuturor boerilor noștri moldovinești a mari și a mici. Iar după a noastră viața cine va fi domn țării noastre a Moldaviei, din copiii noștri sau din frații noștri sau din al nostru neam, sau pe ori care altul Dumnezeu îl va alege să fie domn pământului nostru al Moldaviei, acela să nu le strice a noastră danie și întarire, ci să le întărească și să le imputească căci că înșine le-am dat, și le-am întarit, pentrucă le-a cumpărat cu ai lor drepti bani. Iar spre mai mare tãrie și pulere a tot ce s'a seris mai sus poroncit-am înșine la al nostru credincios și cinstit al nostru boiarin dumnealui *Gavil* marelui logofat să scrie și a noastră perete să lege de aceaslă a noastră adevărată carté

A scris în Suceava Ion Solomonescul

7077 Iunie 30 zile.

Originalul pergament; acta D-na Sachelărescu Iași, prin dl. inginer Braescul. (Surete și Izvoade XIII, 385). Pecete mare atârnată cu șnur roș: † Печатк Іван Богданъ

ВОЕВОДА ГОСПОДАРЪ ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОН. are 0. 67 latul pe 0. 26 lungul.

2) Uricul nostru se pune în legătură cu cel publicat de noi în Uricar XXIII, 1, dat lui Sima Turluiianul în 6970 Mai 15 de Stefan cel Mare.

Sima ținea în căsătorie pe Stana, sora Ulinei și era deja căsătorit în 1462, când nepoata Stanei, Marina îi dăruiește jumătate sat Sperlești, iar seliștea lui Coman o cumpără de la ea cu 70 zloți tătăraști. Proprietatea a curs liniștită 107 ani, când tocmai în 1569 intervine din nou uricul acesta a lui Bogdan Vodă. După 107 ani trăiau 5 copii ai Stanei și a lui Sima: Ioa, Petrea, Cozma, Mărușca și Anușca, toți bătrânii de peste 100 ani. dovadă vie de longevitatea generațiilor de pe atunci. Bogdan Vodă întărește și el după 107 ani de proprietate în familie, jumătate de Sperlești ficiilor Stanei, danie făcută de vara lor primară Marina, fata Ulinei către mama lor Stana.

În timpul de 107 ani urmașii lui Sima s'au înmulțit. Pe lângă cei 5 ficiori, ce mai trăiau în 1569⁶ Sima mai avusese pe *Petre Turluiu* care era mort deja în 1569, și avea de fată pe Neacșa, care și dânsa la rândul ei avea nepoți pe *Orăș ușerel*, Mariș, Dodonuș, Banul, Țiganul Lazor, Maria și Tudora, care cumpără a patra parte din seliștea lui Coman cu 40 zloți tătăraști, cecelealte 3 sferturi rămânând tot ale familiei Turlui.

148. Doc. din 7005 Mart 15. Iași.

Sumar: Stefan Vodă întărește lui Mihailă Cupcei și nepoților săi de frate Mihai și Vlad împărțala moșiei lor Hotcianii, pe Larga, cum le-a împărțit'o Oțel midar. Se dau hotarele.

† Мѣстїю бжїю. мкї. Стефа(н) воевода. гспдръ землї Молдавскон. знаменыто чинилї нссилї листом нашем. взсклї кто на нем вззрїт. или его чточн оуславшїт.

вж тот истиннн. нашемс || слоугы Михулиа Кспича дали
и петврдннн своиу правою штиноу и выразд'кление едно
село на Ларс'к помн'к Хотчаннн где был Стан Коли-
бан. что они имали разделе || ннн сз кратичиннн его Ми-
хаила и влады. чтоли им разд'клнн нашемоу в'крномс бо-
л'кринь пана Щцел мидар. како да ест от нас срнн за
разд'кление тое село. || иже вышречени на Ларги помн'к
Хотчаннн. где был Стан Колибан. слдги нашиа. Миху-
лиаи Кспича. чтоли ест емоу разд'кление откз кратичиннн
его Михаила || и Влады покуда хотарилз. нашемс в'кр-
номс бол'крин пан Щцел мидар. како да ест правою
отнннн и разделение им и д'ктим их. свшчатои их и
пр'квншчато их. || и вкскмс родзмь их кто с'к им изве-
рет навближннн непорошннн николиже на в'ккы. а хотар
томс вышкписаномс село помн'к Хотчанннн на Ла(р)з'к
|| где был Стан Колибан починшис от Ларс'к. от Стззз
иже приходит. от село Щкитерннн. иже зветек Грб-
лизерннн. от едни источник на Щвочна. и та право ||
кз запад черес Маткы Ларгы и та нижны по шк'к сто-
ронн Маткы ларс'к. дажи до кр'вница Могови. и та ш-
вернитек кз взстек. взси на дорс'к ко Крхцаловк || да-
жедо оустна Долина Свха где падетек на Сланк. и та
выше на маткы долина. свхы. до великаго кедрз. с едина
лака. вз един дсб. иже ест знаменанз. || сз кошор. где
присничаецз сз хотаром Тврс'к реки. и та швернитек
на долина ларс'к с един дсб иже ест с оустна долина
приходнц'к по гор дорога. и ест знаме || нан сз кшор. и та
нижна под лиса до един каменз. по гор. Крзница.
Смраднн. и та под лис до един камен вз конца писка.
и та под лис даждостз шкитескови || где починшиск прз-

воиѣ хотар, тако раздѣлиасѣ ѡ стѣсѣхъ нижній. али да
 ест матки Ларги Миѣхилави кѣпча по ѡбѣ сторонѣ съ
 въсѣмь доходом. ѡт стѣ || съ вишни да вѣдет братичи-
 нѣ его Миѣхила и влада по ѡбѣ сторонѣ матки съ
 въсѣмь доходом. а на то ест вѣра нашего гсдвми выпи-
 санами Стефана воевода. || и вѣра прѣвзырюкленаго сна
 гсдвми Богдана и влада, и вѣра бояр. наших. вѣра
 пана Дѣми прѣкзлаба, и вѣра пана Болдѣра дворника, и
 вѣ || ра пана Хрѣмана, и вѣра пана Дѣми прѣкзлаба,
 вѣра пана Толдѣра прѣкз(ла)ба хотинскихъ, вѣра пана
 Ёримиѣ прѣкз(ла)бове Пѣмискаго. || вѣра пана Чорторес-
 кого, вѣра пана (Ш)андра прѣкзлабове Новоградскаго,
 вѣра пана Исака вистѣрника, вѣра пана Дѣмишѣ постел-
 ника, || вѣра пана Могила чашника, вѣра пана Фрѣнтеша
 столника, вѣра пана Петрика комиса и вѣ(ра) въсѣхъ бояр
 нашихъ, великихъ и малихъ. || а по нашемъ животѣ кто вѣ-
 дет гсдвмъ нашемъ земли, ѡт дѣтѣи нашихъ, или ѡт
 нашего рода, или пакъ вѣдѣ, кого въ избрет гсдвмъ быти
 наши Молдавскон, || земли, то вѣ имъ непорѣшиа нашего
 даанѣ и потвржденѣ, алиби или потврдила и скрѣпила,
 занеже сѣт правъ ѡтнинѣ и вираздѣленѣ, а на колше крѣ-
 пост и потвржде || нѣ, томъ въшписаному велѣли есми
 нашемъ вѣрномъ пана Гѣстѣль ѡггофѣтѣ писати и на-
 шемъ печати звѣсѣти, ксимъ листомъ нашимъ. ||

Мѣца Мартъ еі днѣ, писалъ Шан(дрѣ) Врѣжкович,
 ѣ тѣсѣхъ, вѣтѣ ±зѣ.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ștefan Voevod, Domn țării Moldaviei; înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau vor auzi-o cetindu-li-se; adeva acestei adevarate a noastre slugi lui Mihail Cupcici am dat și am înțarrit pe a sa dreaptă ocină și împărțală un sat pe *Larga*, anume *Hotćanii*, unde a fost Stan Coliban ce ei au an avut împărțală cu nepoții lui de frate cu Mihail și Vlad, ce lor li-a dispărțit al nostru credincios boiarin pan *Oțel miedar*, ca sa le fie de la noi uric de dispărteală acel sat ce zice mai sus pe Larga anume *Hotćanii*, unde a fost Stan Coliban, slugii noastre lui *Mihăilă Cupća*, ce lui i s'a deosebit despre nepotul său de frate Mihăila și Vlad pe unde le-a hotărât al nostru credincios boiarin pan *Oțel miedar*, ca să-le fie dreaptă ocină și moșie lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților lor și răstrănepoților lor și la tot neamul lor, ce li se va alege mai de aproape nerușeit nici odănoară în veci. Iar hotărul acelui sat de mai sus scris a-nume *Hotćanii* pe Larga, unde a fost Stan Coliban se începe din Larga din drumul ce pleaca din satul *Ochitești*, ce se numește *Grumăzeștii*, de la o fântână la *Obocia* și de-acolo drept la apus peste matca Largăi și de acolo în gios pe îmbe laturele matcăi Larga până la fântâna Mogăi, și de acolo se întoarce spre răsărit tot pe drum spre Crațalova până la gura văii Suha, unde se varsa în Elan, și de acolo în sus pe matca văii Suhăi la marele nuc la un semu dintr'un stejar, care este însemnat cu buor, unde se întâlnește cu hotărul Tulburei și de acolo se întoarce la valea Largăi la un stejar care este în gura văii, ce vine din susul drumului, și este însemnat cu buor; și deaice în jos supt pă-

dure la o piatră în susul fântănei Smradnei, și deaci supt pădure la o piatră în capătul piscului și deaci supt pădure s'a început întâiul hotar; astfel s'a împărțit de la drum în gios; însă să fie matca Largii lui Mihailă Cupcă pe imbe țarmurile cu toate veniturile, însă de la drum în sus să fie nepoților săi de frate lui Mihailă și lui Vlad, pe imbe laturile matcăi cu toate veniturile. Iar spre aceasta este credința Domniei noastre mai sus scrisă Noi Stefan Voda și credința prea iubitului fiu al Domniei mele Bogdan și Vlad și credința boerilor noștri, credința jupânului *Duma* parcalab, și credința jupânului *Boldur* dvornic, și credința jupânului *Hramău*, și credința jupânului *Duma* parcalab, și credința jupânului *Teader* parcalab de Hotin, și credința jupânului *Eremia* parcalab de Neamț, credința jupânului *Ciortorovski*, credința jupânului *Șandru* parcalab de Novograd, credința jupânului *Isac* visternic, credința jupânului *Dumșa* postelnic, credința jupânului *Moghilă* ceașnic, credința jupânului *Frunteș* stolnic, credința jupânului *Petrică* comis, și credința tuturor boerilor noștri a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Domn țării noastre din copii noștri sau din al nostru neam, sau pe ori-care altul Dumnezeu îl va alege să fie Domn țării noastre a Moldaviei, acela să nu le strice a noastră danie și întărire, ci să le întărească și împulerească, căci că le sint drepte ocini și împărțeli. Iar spre mai mare țarie și putere a celor scrise mai sus poruncit-am înșine la al nostru credincios boer *Tăutul* logofatul să scrie și a noastră pecete să acate de această carte a noastră.

Luna lui Mart 15 zile, a scris Șandru Crajovici, în Iași la anul 7005.

Originalul pergament gros; acta Principesa Aglaia Moruzzi, Iași (Surete și Izvoade IX, 402) pecete mare atârnată șpur roș, se ceteste: † Печать Іу Стефанъ воевода господар земли мвлдавскон, cap de bou, stea, soare, lună.

2) *Hotcenii* azi Hocenii, ne amintește de Hodco, Hoteo, nume patronimic vechiu, ce-l găsim des în documentele secl. al XV-a : Hodco Mamurinski, Hodeo Slibor, Hodeo Cupcici.

3) Unde a fost Stan Coliban. Pe locurile Hocenilor de azi a trăit din vechiu (secl. XIV-a) Stan Coliban, probabil primul descălicător al acelor văi. El nu și a legat numele de localitate ci vre-un urmaș a lui, *Hotco Coliban*. Pe acolo au trăit *Husul, Stan Posadnicul*. Iar de *Oșel* Midar hotarnicul din 1497 ne amintește satul *Oșeleni* peste deal de Hocenii.

4) *Ochiteștii* zis și *Grumăzeștii*, apoi Grumăzenii, și azi Grumăzoaia.

149. Document din 7036 Mart 22. Vaslui.

Sumar: Petru Vodă Rareș întărește surorilor Marenca și Varvara satul Scheia pe Sarata, cumpărat de la bunul lor Boră de la Coste fiul Oanei dvornicul cu 150 zloți.

† Мѣстїю вкїю. мы Петръ воевода. гспдръ земли Молдавскон. знаменито чиним иссим листем нашим. вкскм кто наем възрит. или чз | тхромѣ его оуслышит. аж тїа истиннїа Маренка и сестра ея варвара дочки. Рѣшчинн. видци корынн. жаловали | есмы ихъ всеюною нашею мѣстїю. дали и потврѣдили есмы имъ ѡт насъ с насенъ с Молдавскон земли. ихъ правыи ѡт | нннѣ и выкупленїе сына ихъ Боря про ѡнъ былъ купилъ при днѣхъ родителѣкъ двамы Стеѣана воевода. ѡт Косте сына || Ѡани дворника. едно село на Саратѣкъ на имѣ Шкѣи за ри за. татарскїхъ. тое всеъ вышєписанное | да естъ имъ ѡт насъ зрикъ съ всею доходою имъ и дѣтемъ ихъ и видчатомъ ихъ и прѣкнчатомъ ихъ. и прѣсрѣктомъ ихъ. и всею родѣ.

|| их кто съ им изверет наближнии непорѣшенно николи на вѣкы, а хотар прѣдреченно стомиѣ селѣ | цю на Озратѣк наима Шкѣки да ест ѡт сѣих стори по старомѣ хотарѣ по вѣда из вѣка ѡживали. | а на то ест вѣра нашего гедка вышписаннаго Мы Петра ководі, и вѣра възлюбленнаго сна Богдана, и вѣра ко | тар наших, вѣра пана Храпа дворника, вѣра пана Пегрило, вѣра пана Гринковича, вѣра пана Талава, вѣра | пана Скрина, вѣра пана Блада, и пана Михѣла Хотинских, вѣра пана Крѣже и пана Хсрѣ Немецких, вѣра пана Грозава, и пана Данѣла Новоградских, вѣра пана Барковскаго портарѣ Гочавскаго, вѣра | (пана) Драгшана спатарѣ, вѣра пана Дѣмиши вистѣрника, вѣра пана Личѣла постельника, вѣра | пана Фели чашика, вѣра пана Зѣварѣ столника, вѣра пана Іѡна комиса, и вѣра възсѣх бояр наших Молдавских, великих и малих, а по нашем животѣ кто вѣдет гспдрѣ нашии земли ѡт дѣтей | наших или ѡт нашего родѣ, или пак вѣд кого въз изверет гспдрѣм быти нашии Молдавской земли | тот бы им непорѣшиа нашего дааніа и потврѣженіа, али бы им стврѣдил и сѣкрѣина, занѣже, | есмы им дали и потврѣдили, за цю ест им права ѡтнина, а на болшее крѣпост, и потврѣженіе | томѣ възсѣмъ вышписанномѣ велѣкли есмы нашѣмъ вѣрномѣ, панѣ Толдѣрѣ | логофетѣ писати и нашѣмъ печат привѣсенти ксѣмѣ листѣ нашѣмѣ.

Писал | Григоріе Богзович, с касли, вато ±злас мар. кв.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră. tuturor cui pre dânsa vor căta sau celindu-li-se o vor auzi, iată că această adevărată *Marenca* și sora ei *Varvara* featele *Ruscăi* nepoate *Borei* miluitu-ne-am noi spre ele cu osebita noastră milă dat-am și am întărit înșine lor de la noi în a noastră a Moldaviei țară a lor direaptă ocină și cumpăratură a unchiului lor Borăi, ce dânsul a fost cumpărat în zilele părintelui Domniei mele Stefan Voevod de la *Coste* fiul lui *Oană* dvornic un sat la *Sarata* anume *Șchei* drept 150 zloți tătarași. acela tot de mai sus scris să fie lor de la noi uric cu toate veniturile lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților lor și răstrănepoților lor și la tot neamul lor ce li se va alege lor mai de aproape neruseit nici odănaoară în veci. Iar hotarul acelui de mai sus zis sat care-i pe *Sarata* anume *Schei* să fie din toate părțile pe vechiul hotar pe unde din veci a umblat. Iar spre aceia este credința noastră domnii mai sus scrise Noi Petru Voevod și credința iubitelui fiu *Bogdan* și credința boerilor noștri, credința dumisale *Hran* dvornic, credința dumisale *Negrilă*, credința dumisale *Grincovici*, credința dumisale *Talabă*, credința dumisale *Scripcă*, credința dumisale *Vlad* și a dumisale *Mihul* de la *Holin*, credința dumisale *Crăjă* și dumisale *Huru* de la *Neamț*, credința dumisale *Grozav* și dumisale *Danciul* de la *Novograd*, credința dumisale *Barbovski* portarul *Sucevei*, credința dumisale *Drăgșan* spătarul, credința dumisale *Dumșa* visternic, credința dumisale *Liciul* postelnic, credința dumisale *Felea* ceașnic, credința dumisale *Zbiarea* stolnic credința dumisale *Ion* comis, și credința tuturor boerilor

noștri Moldovinești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Domn noastrei țări din copiii noștri sau din al nostru neam, sau ori pe care altul Dumnezeu îl va alege Domn să fie a noastrei a Moldaviei țară, acela să nu le strice a noastră daanie și întăritura, ei lor să le întărească și impuțerească, căci că înșine le-am dat și întărit spre acea că este lor dreaptă ocină. Iar spre mai mare tărie și putere a tot ce s'a scris mai sus poroncitam înșine la al nostru credincios boiarin lui *Toader* logofatul să scrie și a noastră pecete să acăte de această carte a noastră; a scris *Grigorie Bogzovici* în Vaslui la anul 7036 Mart 22.

Originalul pergament, pecete mare șnur roș: Печать Іу Петра . . . ВОЕВОДЫ. ГОСПОДА ЗЕМЛИ МОЛДАВСКОЙ, cap de bou, stea, soare, lună In dos: Маренка и Баркара. Шкка не Гарата. Acta princessa M. Moruzi Iași. Are 0.30 lungul pe 0.26 latul, Princessa Moruzi are o prea bogata arhivă de documente a moșiilor: Hoceni, Bârboși, Șișcani, Cășla etc. La vreme vom da publicității pe cele mai vechi și cele mai interesante.

150. Document din 7093. Oct. 21.

Sumar: Hotarnica satului Plopîi, proprietatea mănăstirei Galata.

Suret de pe hotarnica moșiei *Plopîi* ot ținut Hărlău a mănăst. Galații de la Petru Vodă din leat 7093 Oct. 21.

„Iar hotarul de mai sus sat anume Plopîi și cu heleșteu ca să fie, începânduș de la vadul de piatră pe costiș la o movilă aproape de drum unde iaste piatră, și de acolo drept peste păraul țarinii în deal unde iaste piatră, și de acolo deacurmezis peste Spinoșița în deal la piatra deacolo drept în piscul lui *Banco* den sus de *puțul Oanei* în movila

Cocoarii unde iaste piatra, și de acolo drept unde să impreună drumul Cotnarului cu drumul cel mare unde iaste piatra, și de acolo tot drumul pân în Jăjaoară în gura Largii, și iar pe Jăjaoară în sus pân în drumul Șăpotelor, și iar drumul în sus pân la hotarul Ezărului, și de acolo tot păraul Ezărului în ĝos.

Originalul hârtie. Acta Albert Daniil (Surete și Izvoade IX 524).

În dos însemnarea : „Suret hotarniceii mănăstirii Gă-lății cei vechi cu care vrea să ție drum hotar, și apoi giudecându-se și învoindune sau făcut hotarnicea noastră despre moșiile mele, iar un drum cel făcea că-i hotar.“

151. Doc. din 7054 April 2. Bârlad.

Sumar : Petru Vodă Rareș întărește Mușei Frijoae cumpărătura ce a făcut cu 290 zloți de la Mărica Țintea moșia numită Iamie-futila.

Млстїю Бжїєю мы Петръ воевода гспдръ земли Молдавскон, знаменито чиним иссим листом нашии вксѣм кто нан възрит, или его чтѣчи слышит, вж прїнде прѣд нами и прѣд всими нашими Молдавски | ми вольри Марїнка дочка Цинтина по еи доброн воли неким непонѣжена анеприсилowana и продала свою правкою втнинѣ испривилїе кѣпежное цю имѣл вцѣ Цинтѣк вт родителѣк гсдвами Стеѣ || фана воеводу на половина село гдѣ сѣк зовет Дамик Фстїлж, та продала тота половина село цю сѣк зовет ѣ Мик Фстїлж, али нижнѣка половина, Мѣши Фрижодѣ за двѣк стѣ злати Татарских, и

сѣтавѣ || ше Мѣша Фрижолѣ та заплаатила сѣи тоти ви-
шеписанній пинѣкѣи сѣ злт татарскихъ исполна у рѣки Ма-
рѣнци дочка || Цинтина, ино ми видѣвшѣ ихъ добро волное
тѣкмеж и полною заплаатѣ | а ми такоже и ѡт нас дали
и потвердили есми тотѣ прѣдреченною половина село цѣ
сѣкѣ зовет сѣ мик Фѣтилѣз сѣ нашей земли сѣ Молдавскон
Мѣши Фрижолѣ, како да ест ѣи ѡт нас сѣрик сѣз взсем
доходом, ѣи и дѣтем ѣи и знѣчатом ѣи, и прѣзнѣчатом
ѣи, и працѣсрѣтом ѣи и взсемѣ родѣ ѣи кто сѣкѣ ѣи из-
беретъ наиблизийн непорѣшено николѣи на вѣкѣи, а хотар
той половиин село нижнѣи поло | вини цѣо сѣкѣ зовет сѣ
мик Фѣтилѣз да естѣ ѣи ѡт взсего хотара половина,
а ѡт иншихъ стороны постаромѣ хотарѣи пѣкѣда из-
вѣкѣа ѡживали, а на то ест вѣкѣа нашего гѣдва ви-
шеи || саннаго ми Пѣтра воеводи и вѣкѣа прѣкѣвзлю-
влѣннихъ сѣио гѣдвѣми Илѣиша и Сѣтефана и Кос-
тантина, и вѣкѣа болѣр нашихъ, вѣкѣа пана Сѣфрима
Хѣрѣс дворника, вѣкѣа пана Пѣтри Крѣковѣс, || вѣкѣа пана
Горчи и пана Сѣтѣрзи паркалабѣе хотинскихъ, вѣкѣа
пана Данчѣла Хѣрѣс и пана Мирѣна паркалабѣе ие-
мѣцкихъ, вѣкѣа пана Шандра и пана Тѣмпи паркалабѣе
Новѣградскихъ, || вѣкѣа пана Пѣтри вѣртиковѣс портарѣк
Сѣчавскаго, вѣкѣа пана Гѣрѣѣа спагарѣк, вѣкѣа пана Хрѣ-
бора постѣлника, вѣкѣа пана Трѣфѣ Хамза, вѣкѣа пана
Пѣтраш || ка чашника, вѣкѣа пана Пѣгѣла, столника,
вѣкѣа пана Пѣлѣи комиса, и вѣкѣа взсѣкѣх болѣр нашихъ Мол-
давскихъ великихъ и малихъ, а по нашимъ животѣкѣ кто бѣ-
дет гѣпдрѣз нашей земли ѡт дѣтѣи нашихъ || или ѡт на-
шего рода, или пак бѣд кого вѣз избѣретъ бити гѣпдрѣм
(нашей Молдавѣстѣки земли тот ѣи или неѡрѣшиа нашего)

даанїа и потврждєнїа зли ки емѢ скрѣпила, и стврздиа
зандже есмн еи дали и потврздили, за цю они кѣпили за
свои пракии пинѣзи, а на болшеє крѣпост и потврждєнїе
томѢ вхсемѢ вишеписанномѢ, велѣли есмн | нашеѢм вѣрномѢ
панѢ МатїашѢ логофетѢ писати и нашѢ печат привѣстити
ксемѢ листѢ нашемоу, писал ДѣмитрѢ Бжскановичи.

8 БрзладѢ вато #снд, априлїе в.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod Domn
țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte
a noastră tuturor cui pe dânsa vor căta sau o vor
auzi cetindu-li-se; adică au venit înaintea noastră și
înaintea tuturor a lor noștri Moldovenеști boeri
Măriica fata *Țintei* și a vândut a sa dreaptă ocină
din diresese de cumpăratură ce a avut tatăl ei
Țintea de la părintele domniei mele Stefan Voevod pe
jumătate sat, unde se numește *lamicfutilă*, de a vândut
acea jumătate de sat care se cheamă *lamicfutilă*,
însă numai jumătate din jos *Mușei Frijoae* drept
200 zloți tătarăști, și s'a sculat Mușă Frijoae de a
plătit toți acei de mai sus scriși bani 200 zloți ta-
tarăști deplin în mânule Măricăi fata lui Țintea.
Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și de-
plină plată, și noi așijderea și de la noi am dat și
am întărit acea de mai sus zisă jumătate de sat
ce se cheamă *lamicfutilă* în țara noastră în Mol-
dova Mușei Frijoae ca să-i fie de la noi uric cu
toate veniturile, ei și copiilor ei și nepoților ei și
stranepoților ei și răstrănepoților ei și la tot nea-
mul ei ce i se va alege mai de aproape nerușeit
nici o dănăoară în veci. Iar hotarul aceiei jumătate
de sat, jumătatea din jos care se numește la micfu-

tilă să fie ei din tot hotarul pe jumătate. iar din-
spre alte părți pe vechiul hotar pe unde din veac
a înblat. Iar la aceasta este credința domniei no-
stre mai sus scrise Noi Petru Voevod și credința
prea iubiților *fi ai domniei mele Iliș și Stefan și*
Constantin și credința boerilor noștri, credința ju-
pânului *Efrim Huru* dvornic, credința jupânului
Petre Crăcu, credința jupânului *Borce* și a jupânu-
lui *Sturza* parcalabi de Hotin și credința jupânului
Danciul Hurul și a jupânului *Miron* parcalabi de
Neamț, credința jupânului *Sandu* și a jupânului
Tâmpa parcalabi de Novograd, credința jupânului
Petre Vartic portarul Sucevei, credința jupânului
Iuria spatar, credința jupânului *Moghilă* visternic,
credința jupânului *Hrăbor* postelnic, credința jupâ-
nului *Trif Hamza*, credința jupânului *Patrașco*
ceașnic, credința jupânului *Neagul* stolnic, credința
jupânului *Plaxa* comis; și credința tuturor boerilor
noștri Moldovenești a mari și a mici. Iar după a
noastră viață cine va fi Domn țării noastre a Mol-
daviei din copii noștri sau din al nostru neam, sau
ori pe care altul Dumnezeu îl va alege să fie Domn
țării noastre, acela să nu-i strice a noastră daa-
nie și întărire, ci să i-o întărească și imputerească,
căci că înșine i-am dat'o și i-am întărit-o, pentru-
aceia că singură a cumparat cu ai săi drepti bani.
Iar spre mai mare țarie și putere a tot ce s'a scris
mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiarin
lui *Mateiaș* logofăt să scrie și a noastră pecete să
afirme la această carte a noastră.

A scris *Dumitru Văscanovici* în Bârlad la anul
7054 luna April 2.

Originalul pergament, pecetea ruptă; șnurul culoarea
fragilor. Are 0.41 latul pe 0.30 lungul. Acta princesa Mo-
ruzi din Iași; face parte din bogata arhivă de documente
a moșiilor de la Fălciu, unde și până azi se vorbește de se-
liștea Fulileasa, poreclă veche de la micuțită. Moșia vine
ceva mai în jos de Hurduci.

152. Document din 7054 Mai 8. Huși.

Sumar: Petru Vodă Rareș întărește vânzarea ce Fatul Talar și frații lui, copiii lui Mihailă Cupeiici au făcut în satul Hocenii, unde a stat Stan Coluban, cu 370 zloți către Pașco Răzlog și Marcu și Petre Beareș, cum și împărțala în două părți a acestui sat.

Млстїю Бжїею мы, Петроу воевода, гспдръ земли Молдавскон, знаменито чиним иссим листом нашим, ехсам кто нанем вззрит или чтогучи его слышит, вже прїидоша прѣд нами и, прѣд нашими Молдавскими бояре, сдѣла наш Фхтѣлъ Тхтар и сестри ег || Ангелинна и Тетїана снове Михилъ Коупчича, по их доброн воли никым нешонѣжени, анприсиловани, и продали свою правою отнинѣ и дѣдинѣ, и испривилїе от раздѣленїе цю имали ба (ба) их от родителѣ гсдеами Стефана воеводѣ || едно село на Ларги поимѣ Хотчанїи гдѣ былъ Станъ Колѣбанъ, тоа продали сдѣгам нашим Пхшкѣ Рѣзлогѣ, и Марко и Петри Бѣрешоу, за триста и седем десѣт злати татарскихъ, и оставшисѣ наши слоуги Пашко Рѣзлогѣ и Марко || и Петроу Бѣрешоу, та заплатами сѣи исполна тоты вышечисаннїи лїнїкзи, то зат татарскихъ, оу рѣки слоусѣк нашемѣ Фхтѣлу Татарѣ и сестра его Ангелинна и Тетїани дѣтем Михилъ Коупчича, прѣд нами и прѣд || нашими Молдавскими бояре, ино мы видѣвши их добра волюю токмеж и полною запластоу, а мы також и от нас дали ипотврдилїе есмы, слоугам нашим Пашкови Рѣзлогѣ и Маркови и Петри Бѣрешѣ, тое прѣд реченное || село цю на Ларги поимѣ Хотчанїи, гдѣ былъ Станъ Колѣбанъ, како да ест имъ от нас зрїкз сѣ взсем доходом, али да ест имъ тое село цю на Ларги поимѣ Хотчанїи гдѣ былъ Станъ Колѣбанъ на двѣ части, половина, да ест слоусѣк-

наше. || мѣ Пашкови рѣзавѣ саломѣ, а пакъ тотѣ дръга
 полуина тогож село да естъ слоугамъ нашимъ Маркови и
 Петри Бѣршѣ имѣ и дѣтемѣ ихъ, и внѣчѣтомъ ихъ и прѣ-
 внѣчатомъ и прѣкрѣратомъ ихъ и вземѣ родѣ ихъ кто са
 имѣ изберетъ навѣли || жиѣи непорѣшенно николиже на
 вѣки, а хотаръ томѣ вышенисанному село цю на Дарги
 нанѣкъ Хотчаномъ гдѣ былѣ Станѣ Колѣванѣ, да естъ
 ѡт оуѣихъ стороны постаромѣ хотарѣ покоюда из вѣка ѡ-
 живали, а на то естъ вѣра нашего || гдѣва вышенисаннаго
 мы Петра воеводи, и вѣра прѣвзлюбленнихъ си ѡв гспд-
 вами Илѣаша, и Стефанѣ и Константина, и вѣра
 бояръ нашихъ, вѣра пана Ефрема Хврс, вѣра пана Борчи
 дворника, вѣра пана Петри Крѣка, вѣра пана Стоурзи
 и пана Мо(гила) прѣкалавовѣ Хотинскихъ, вѣра пана Хврс
 и пана Мирона прѣкалавовѣ Немецкихъ, вѣра пана (Шан-
 д)ра и пана Тѣмпи прѣкалавовѣ Новоградскихъ, вѣра
 пана Петри вѣр(тиковичѣ) пертарѣ Есчавскаго, вѣра
 пана, Гортѣ спатарѣ, || (вѣра) пана, Дана (внѣкрѣника),
 вѣра пана Маѣина Хвворѣ постѣльника, вѣра пана Трифѣ
 Хамза, вѣра пана Пѣтрашка чашника, в || вѣра пана
 Нѣгѣла | столника, вѣра пана Плаѣа колмиса | и вѣра
 взсѣхъ бояръ нашихъ Молдавскихъ великихъ и малыхъ, а по ||
 нашемъ живота кто бѣдетъ гспдрѣ нашей земли, ѡт дѣ-
 тенъ нашихъ (или ѡт нашего рода, или пакъ боудъ кого вз)
 изберетъ гспдрѣмъ бити нашей земли | Молдавскѣи, | тотъ
 би имъ непорушилъ нашего даанѣа, и потврѣжденѣа, алиби
 имѣ оу || тврѣдилъ и ѣкрѣнилъ занѣуже есмь имъ дали и
 потврѣдили, за цю ѡни соби кѣпнали за свои правѣи пи-
 нѣзи, а на болѣе (крѣпост) и потврѣженѣе томѣ вземѣ
 вышенисанномѣ, велѣанъ есмь нашемѣ вѣр || номѣ панѣ Ма-

тіаиш догофетс писали и нашоу печать завѣсити ксеиш
листоу нашему.

Писал Михѣилъ Борра 8 хѣсех. като ꙗзнд мсца маи и.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Petru Voevod, domn țării Moldaviei înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pe dânsa vor căta sau cetin-du-li-se o vor auzi, iată a venit inaintea noastră și înainte alor noștri moldovenești boiari, sluga noastră *Fătul Tătar* și surorile lui *Anghelina* și *Tetiana* fiii lui *Mihăilă Cupcici* de a lor bună voe de nimeni siliți nici învaluiți și au vândut a lor dreaptă ocină și moșie și din direse de împărțală ce au avut bunica lor de la părintele domniei mele Stefan Voevod, un sat pe Larga anume *Hotčanii*, unde a fost *Stan Coluban*., acela l'a vândut slugilor noastre lui *Pașco Răzlog*, și lui *Marco* și lui *Petru Beareș* drept 370 zloți tătarăști; și s'au sculat ale noastre slugi *Pașco Răzlog* și *Marco* și *Petre Beareș*, de au plătit toți deplin acei mai sus scriși bani 370 zloți tătarăști, în mâinile slugii noastre lui *Fătul Tataru* și surorilor lui *Anghelina* și *Tetiana* copii lui *Mihăilă Cupcici* inaintea noastră și inaintea alor noștri moldovenești boeri. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și deplină plata, și noi așijdere și de la noi am dat și am întărit înșine, slugilor noastre lui *Pașco Răzlog* și lui *Marco* și lui *Petre Beareș*, acel de mai sus zis sat, ce-i pe Larga anume *Hotčani*, unde a fost *Stan Coluban*, ca să-i fie lui de la noi uric cu veniturile, ci să le fie lor acel sat ce-i pe Larga anume *Hotčani*, unde a fost *Stan Coluban* în două părți, jumătate să fie slugii noastre lui *Pașco Răzlog* singur iar cealaltă

jumătate din același sat să fie slugilor noastre lui Marco și lui Petre Beareșu, lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților și răstrănepoților lor și la tot neamul lor ce li se va alege mai de aproape nerușeit nici odănoară în veci. Iar hotarul aceluia de mai sus scris sat ce-i pe Larga anume Hotăcanii, unde a fost Stan Coluban, să fie din toate laturile pe vechiul hotar pe unde din veac au îmblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisa. Noi Petru voevod și credința preaiubiților fi ai domniei mele Iliș și Ștefan și Costantin, și credința boerilor noștri, credința dumisale Efrem Hurul, credința dumisale Borcea dvornic, credința dumisale Petre Crăc, credința dumisale Sturza și a dumisale Moghilă parcalabi de Hotin, credința dumisale Huru și a dumisale Miron parcalabi de Neamț, credința dumisale Șandru și a dumisale Tâmpa parcalabi de Novograd, credința dumisale Petre Varticovici portarul Sucevei, credința dumisale Iurie spatar, credința dumisale Dan visternic, credința dumisale Maxim Hrăbor poselnic, credința dumisale Trif Hamza, credința dumisale Patrașco ceașnic, credința dumisale Neagul stolnic, credința dumisale Plaxa comis; și credința tuturor boerilor noștri Moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viață cine va fi Domn țării noastre din copiii noștri sau din al nostru neam, sau pe ori care altul D-zeu îl va alege să fie Domn țării noastre a Moldovei, unul ca acela să nu le strice a noastră daanie și întărire, ci să le-o întărească și împuterească, căci că înșine le-am dat și le-am întărit, pentraceia că ei singuri și-au cumpărat cu ai săi drepti bani. Iar spre mai mare tărie și putere a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios boiarin Matiaș logofătul a serie și a noastră pecete să atârne de această carte a noastră.

A scris *Mihăilă Borra* în Huși la anul 7054-luna Mai 8.

Pergament pecete 0 m. 55 latul, pe 0,28 lungul. Șnurul culoarea fragă: печать Іw Пє(тра в). оекода господар-земли Молдавской. Cap de bou. Acta princesa Maria Moruzzi, Iași; face parte din pachetul Hocenilor.

153. Document fără an. Iunie 23. Trotuș.

Sumar: Zapisul șoltuzului de Trotuș cu pãrgarii săi prin care întãresc vânzarea, ce a făcut'o Ursul cãtrã Dumitru, a 6 pãmãnturi din Hãrtãnești cu 6 ughi bani buni.

† Изъ Срєса фичорѹла Мхрїє. сора лоу Киркасїє, мхртоу-рнєскєс єу | коу честоу запис. кѹм ам вхндѹт єу а мѣ. дирєпть вчинх ши мѹ | шїє. ан хѹтар ла Ххртхнєши. дє нимє силнц. нич асѹриц. чє дє коуиъ | кѹиа. мѣ ам вхндєст. њ. пзмхнтѹри лѹи Дѹмитрєс фичорѹла лѹи Костє | дин Бог-дхнєш. дерєпѹв њ. ѹг. бан гата. ши маѹ дат ачєщ бан | тѹц бан гата. дє пани. ши ачєлє шєс пзмхнт снтѹ ан тоатє царн | нилє. пєнтрѹ кхч лѹ анбалт. Киркасїє њнкѹмнєѹ дє лѹ архтат | ачєл пзмхнтѹри. тот анѹмє. карн њндє сѣ ва хи. ши кхндєс ам кхн | дѹт. ачєстх. мѹшїє лѹ фєстѹ ан кас лѹи Мхртин шѹлатѹзѹла дє Тотрѹш | ши кѹ пхргарїи мєн анѹмє. єу Срєса ши Бхртѹш. Дѹмитрєс Бєхоч | ши Ємниѹн ши Циган ши Фѹлга. дє Богдхнєши. ши Тоадєр дин рєд | ши алци мѹлци ѹамєн бѹн. дєч єу Мхртин шѹлатѹзѹла дє Тотрѹш дєкам | вхсѹт токмал бѹнх. ши улт. дєпани. ам пѹс пєчєтк тхргєс | лѹи сѣє шїє.

пис ѹ Тотрѹш. юн. кр.

Acta Weisengrün, Bogdănești-Bicău (Surete și Izvoade VIII, 274). Pecetea Totrușului (печетє Тѹтрєсѹшєши.) un braț și un ciocan.

154. Doc. din 1078 Ian. Iași.

Sumar : Bogdan Voda Alexandrovici întărește lui Turbure și se-
mințeniei lui stăpînirea peste moșia Răteșii de pe Berbeci la Te-
euci, cumpărată cu 300 zloți tătarăști de la Coman nepot lui Negrea
ploșcar.

(А)мстїю вжїю мы Богдан воевода, гспдръ земли
Молдавскон, знаменитѡ чинимъ, иссимъ листомъ.... |

2) оуслышитъ, вж прїиде прѣд нами и прѣд (сими
нашими) воляри, слѣга наш Коман сынъ Голомки, прѣ-
оуччатъ Негрини. |

3). продал свое право втнинѣ, и дѣднинѣ (ис)при-
вилѣ за потврждениѣ что имал прѣдѣд ихъ Негрѡ.... |

4) тра воевода, вѣкат вт хотар Р(зтери)м покѣда
ест знаменован вт нижное долиноу право през... —

5) даждо мѡст Горїе, и вт там матки.... ка
Лозница и едно мѣсто за млинъ с Нерхѣчи, та прѡ... |

6) ри, и племянникъ его Тѣрвоурѣ (за)тѣи сто злат
татарскыхъ, и вставшесѡ слѣги наши ... |

7) вѣре, та заплатилъ вси тоти вишешаннинъ ин-
вѣзи т злат татарскихъ, с руки слѣзѣкъ наш.... |

8) плескаръ, ино мы видѣвши доб(ро) волное) тѣк-
меж и полное заплатѣ, а мы також и вт нас... |

9) оурик и сѡ взсем доходом, им и дѣтним (им,
и вно)чатом, и прѣвнчатом, и взсемоу родѣ... |

10) колиже на вѣкы, а хотар то(е) вышписаное в)оу-
кат вт хотар Р(зте)шим покѣда ест знаменован... |

11) даж оу дорвг, и паки хорн.... и вт там
маткоу до стазпа Лозница... |

12) ест тѣхъ знамениѣ, а вт.... отарѣ покоу да из вѣкка
вживали... |

13) мы Богдана воевода и... мой братоу гедвину
Миҳана... |

14) великаго дворника, двани'ки з... ана Крачшна
великаго дворника, горн'ки... |

15) пана Квзма Мургу, в'кра пана... ана Тоурч'к
паркалакове Хотинских, в'кр... |

16) цских, в'кра пана Косте и Поросич'к паркала-
кове Извоградских, в'кра пана васна... |

17) Динга постелника, в'кра пана... а спатар'к в'кра
пана Жоурж'к вист'крника... |

18) в'кра пана васкана ст'ваника, в'кра пана Арката
комиса, и в'кра взек'х болар... |

19) а по нашей живот'к кто в'дет гсндроз нашей зем-
ли от д'ктей наших или от нашего рода, или боудкого... |

20) р'шила нашего потврзжен'я и даан'я, алики оут-
врзди на, зануж еси на дали почт ест их праваа... |

21) вел'кли еси нашему в'крном'с Гавриил'с вели-
ком'с логофетоу писати и нашу печат прнв'зати... |

у нас, вато ꙗзон...

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Bogdan Voevod,
Domn țării Moldovei, înștiințare facem cu aceasta
carte (a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau
cetindu-li-se) o vor auzi. Adică au venit înaintea
noastră și înaintea a lor noștri boiari sluga no-
astră *Coman* fiul *Solomcăi*, strănepot lui *Negrea*.
(de nime silit nici învâluit, ci de a sa bună voe)
și a vândut a sa dreaptă ocină și moșie din dire-

sele de întăritură ce le-a avut străbunul lor Negrea (ploscar.. de la Pe)tru Voevod, o bucată din hotarul (*Răteștilor*) pe unde este însemnat din valea din jos drept spre... până la *podul lui Iurie*, și de acolo matca apei *Loznița*, și un loc de moară în Berheci; acelea le-a vân(dut slugii noastre lui...) și semințeniei sale lui *Turbure* drept 300 zloți tatarăști. Și s'au sculat slugile noastre (de mai sus scrise)... și semințenia sa Tur(bure de au plătit toți acei de mai sus scriși bani 300 zloți tatarăști, în mâinile slugii noastre (lui Coman fiul Solomoncâi strănepot lui Negrea...) ploscar. Deci noi văzând a lor de bună voe tocmală și plata deplin, și noi așijderea și de la noi (am dat și am întărit ca să le fie lor) uric și cu toate veniturile lor și copiilor lor și nepoților lor și strănepoților și răstrănepoților și la tot neamul (lor ce li se va alege mai de aproape nerușeil) nici o danaoară în veci. Iar hotarul acelei de mai sus scrise bucată din hotarul *Răteștilor*, pe unde este însemnat (din valea din jos drept spre...) până în drum și iarăși dealul... (până la podul lui Iurie) și de acolo matca la stâlpul *Lozniței* (și un loc de moară în Berheci ...) este acest semn, iar dinspre alalte laturi pe unde din veac a îmblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisă). Noi Bogdan Voevod și (credința prea iubitului) *meu frate Mihail*. (și credința dumisale *Zbiarea*) marele dvornic al țării de jos (și credința dumisale) *Crăciun* marele dvornic al țării de sus, (credința dumisale *Ioan Caraghiuzeal* și credința) dumisale *Cozma Murgu*, credința dumisale (*Sava* și credința dumisale) *Turcea* parcalabi de Hotin, credința (dumisale *Pașco* și credința dumisale *Dancîul* parcalabi de Nea)mț, credința dumisale *Costea* și *Poroseacea* parcalabi de Novograd credința dumisale *Vasile* (portar de Suceava, și credința dumisale) *Dingă* postelnic,

credința dumisale *Toader*) spatarul, credința dumisale *Jurj* visternicul, (credința dumisale *Moghilă* ceașnic), credința dumisale *Vascan* stolnic, credința dumisale *Arvat* comisul, și credința tuturor boerilor (noștri ai Moldovei a mari și a mici). Iar după a noastră viața cine va fi Domn țării noastre din copii noștri sau din al nostru neam, sau pe ori care altul (Dumnezeu îl va alege să fie domn peste a noastră țară a Moldovei, unul ca acela să nu le strice a noastră întărire și danie, ci să li-o înălțiască și imputerească, căci că înșine le-am dat și le-am întărit, de vreme ce le este lor drepte ocini și moșii. Iar spre mai mare tărie la tot ce s'a sșris mai sus) poroncit-am la al nostru credincios *Gavril* marele logofăt să serie și a noastră pecete s'o acățe (la această adevărată carte a noastră. A scris . . . In Iași la anul 7078

Acta învățatorului din Oncești, Tecuci, (Surete și Izvoade XIII, 245). Pergament rupt în două : lip este pe jumătate, pecete mare ceară alăfnată cu șnur roș : † печать Іванъ Богданъ воевода. господарь земли молдавской.

155. Document din 7138, Mai I. Iași.

Sumar: Moise Moghilă Vodă dăruiește lui Grama biv stolnic stăpânire asupra moșiei pentru serviciile aduse de el domniei.

† Властію ежію мѣ. Івѣ Моуѣи Могила воевода гспдрх земли молдавской знаменито чиним несим листом нашим, къѣм кто на немъ вззритъ или чтсчи его слышитъ. вж тотъ истиннй нашъ колѣренъ Грама бывъ столникъ сажна право и кѣр || но чинимъ сто починимъ гирѣмъ прѣжде насъ бывше. а днѣ сажитъ и намъ. тѣмъ ради мѣ. видѣкше его правю и сѣрнети сажжесъ до насъ. жаловали есмь его в собою нашу властію. и дали и потврдили есмь емы. вт

нас с нашими землями молдавскими, его правили || втими и кикс-
 лиями, другое вни приде прѣд нами молдавскими волѣри ве-
 ликиѣ, и принеи и привиліи, за дааніе и маваніе, что вни
 имла вт Барноекіе ковода, и за потвржденіе вт Мле-
 ѣандрс ковода, || сиз Радса ковода, на пол село Шіетрини,
 дѣдинс дѣдовем нашим Мовилецим, и на пѣкиѣ части за
 втими накниже вт того село, еже, вѣше право кѣнежно бра-
 танича гедьми Исак Балаки бик гетман, что ест с клает
 Романскои, ино || гедьми и сз все сзвѣт гедьми іакоже
 видѣхом тѣ нарѣденіе на тог село, другое носокотнхом за
 рѣд тое вишписаное пол село еже вѣше за дѣдинс гедьми
 вткз Мовилецим, и тѣх части за втими еж ела кѣнежии
 Исак Балаки гетмана, || искахом гедьми, и вѣрѣтохом вк
 неприклин наш за дѣдинс дѣдовем нашим Мовилецим и
 Исак Балаки хетман, и вѣрѣтохом сз все сзвѣт гедьми вк
 тѣх нарѣденіе написана тоа полонина село, и тѣх части за
 втими еж кѣниа, || братаничс гедьми Исак Балаки бик хет-
 ман, како ест правіи за дѣдинс гедьми, другое видѣхом
 гедьми, іакоже даи и помавалі на него, тѣи вишреченіи гедьри
 прѣжде нас бикше, и ест за дѣдинс дѣдовем нашим Мо-
 вилецим, таж гедьми, вни || раа вт Грама столник, тот
 пол село Мовилецим, и тѣх части Балаки, вк томже взе-
 талеѣ волѣри наш Дмитрс Бсхсш кистѣриик, и тегал за
 лице прѣд нами, на волѣри наш вишписан Грама столник,
 ради тѣх вишписаніи части вт Шіетрини, рѣкзци || аж при-
 ходитек им, понеж влчетек втими на тог родс, тѣм ради
 гедьми ехдихом их по правде и по законс земскои, сз все
 сзвѣт гедьми волѣри наших молдавских, и вѣрѣтохом и
 втими како свидѣтелетвовали вси волѣри наших, молдавскіи
 сз своими || душами, аж не дрзжал Бсхсш кистѣриик ни вѣц
 его, ни дѣдове его николиже втими, вк село Шіетрини, а по-
 коннаг родитеа, и братаничс гедьми, Балаки и дѣдовем

нашимъ вни держаши до смерти отиши въ село Петриши, и
 естъ намъ || право за дѣдшии безъ господствіе, тажъ гедвми
 якожъ вѣрѣтохомъ истинно, ажъ не держалъ Бсѣхъши ни иног
 отъ родъ ихъ, вни возсталъ отъ прѣдъ нами и отъ кѣе законъ зем-
 скон, тѣмъ ради да не имаетъ маи тѣгати, а ни довикати, за
 сіа тѣжбѣ Дсмитровъ Бсѣхъши вѣтѣрникъ, || а ни родъ его на
 Грама столникъ николаже на кѣки, такожде аще вѣрѣстетѣ
 ижекогда вѣрѣмина и кѣки нарѣденіе до Бсѣхъши вѣтѣрникъ, или
 до нинѣхъ племенници его, за дааніе или въ ино вѣраз, да не
 вѣрѣстетѣ ижъ да вѣраетѣса || и въ томъ тиже вѣстаетѣ ки-
 шеннанъ болѣренъ наше Грама столникъ, и жалокалѣ съ намъ съ
 великое жалоуѣ, и силзи проликаше прѣдъ нами, рѣкѣщи како
 сътворна многа кѣтокааніе на тотъ село, занежъ сътворна
 млинн, и ста || кове, и садове, дрѣгое сътворна велика кѣто-
 кааніе на тѣхъ нарѣденіе, и неприкнѣи, что имала отъ тѣи
 прѣднѣи гспдри за дааніе и малааніе и за потврѣженіе,
 дрѣгое кѣхотѣше чѣждѣи кѣшннн отъ гедвми тотъ полъ село ||
 и тѣхъ части за отиши, дѣдшии гедвми, а гедвми пососо-
 тихомъ съ кѣе съкѣтъ гедвми, какое намъ приходитъ великъ грѣхъ
 и извадити на негъ изъ того село, и смншати нинѣи люди,
 почто вѣрѣтохомъ гедвми съ кѣе съкѣтъ гедвми, якожъ съ ||
 твоуна вни велика кѣтокааніе, якожъ вишешншемъ, дрѣгое быти
 емъ право за дааніе и малааніе, кѣстѣхъ гедвми сказити емъ
 неприкнѣи, ижъ яко вѣидѣхомъ гедвми, толика жалоуѣ якожъ
 кишнншемъ, а гедвми проми || лостивихомѣтѣ, и непрѣдахомъ
 иногъ чѣждѣимъ, а ни Дсмитрови Бсѣхъши вѣтѣрникъ, а ни пле-
 менници емъ, ижъ пакъ дадохомъ, и продахомъ болѣренъ нашемъ
 кишнншаномъ Грамоки столникъ, тоа полъ село отъ Петриши,
 частъ || Мокнаещимъ, и тѣхъ части Балаки, (п)акъ отъ тогожъ
 село, ради шестѣ сотъ, вѣгарскихъ жолѣи и дадохомъ гедвми
 тѣи пнѣи въ стѣхъ монастырѣ, ради дше родителемъ гедвми,
 и въ за дше дѣдовемъ нашимъ Мокнаещимъ, и ради дша ||

братанича гедьми, Исак Балаки бык гетман, и вт том тижє даєм и потврждаєм вишписанномѢ Грама столник, вт исписок за кикѡпаніє вт Костантина коєвода, и ѣкихъ части за втнини вт тогоже село Пієтриш, что єст ємѢ кикѡпаніє. || вт Дѣмитрашко и вт брат єго Никѡлає, и Глигорчѣ и Савин, и сєстри ихъ Брхндѡша и Брена сноке Бзрлан дѡрник, а Бхрланови килє ємѢ дааніє вт тютка єго Грозака, вт исисоачє от покониаг родитєлє гедьми Симєви коєвода, и вт Костан || тин коєвода, рад тридєсѣт и два єги жолатїи, и тижє кѡпна вт Чорчѣ кнѣка Къзан част єи, вт част Къзан вт того село Пієтриш, ради два дєсѣт и чєтири єги жолатїи, тѣмъ радї тѣхъ вѣсѣхъ вишписанихъ част за втнини вт сє | ло Пієтриш част Мовилєцим, и тѣхъ части Балаки, и части къзанови, сѣ врсѡкє за мѡнини, и сѣ Рѣмнико рибноє и сѣ садовє и сѣ домовє, и тїхъ част Барлан дѡрник, да єст вт насє єрик и потврждєніє и дааніє, и пракаа || кикѡпаніє ємѢ и дѣтємъ єго, и вночатомъ и прѣвночатомъ, и праѡоратомъ, и куєємѢ родѢ єи кто с изверєтъ пакланжїиѢ пєнєрошєнно имъ никєлижє на вѣки, а хєтар тєє вишписанєє пєлокино село Пієтриш || част Мовилєцимъ и тѣхъ части за втнини вт того село да єст имъ хєтар вт єєнѣхъ стєрєни, по єкономъ старѡми хєтарѡи по кѣда из кѣка ѡжикали, а на то єст кѣра нашєго гєндѡка вишписаннаго мѡ. Ивъ Мєвєи Мєгила коєвода, || и вѣра котар нашихъ, вѣра и(а)на Аѡпѡла великаго дѡрника долики зємѡи, и вѣра п(а)на Аѡпѡла великаго дѡрника горїки зємѡи, вѣра пана Мєвєєлѣ хєтман и прѣхѣлаєкъ Євѣчєєскєи, вѣра пна Тѣдѡри и Малєч прѣхѣлаєковє Хотли | скаго, вѣра пна Бѣлєч прѣхѣлаєва Нємєцєкихъ, вѣра пна Пнѣ прѣхѣлаєка Ромѡнєкєи, вѣра пна Тома пєстєлиника, вѣра пна Пѣтрашко спѣтарѣ вѣра пна Пнѣкѡи Канѡкозино кнєтѣрника, вѣра пна Пнѣ столника, вѣра пна Япєстѣлѣ Катар || ѡнѣлѣ чѡшника вѣра пна Пнѣжѣ комєєа и вѣра вѣсѣхъ колѣри нашихъ мєлѣ

дакскихъ, великихъ и малыхъ. а по нашимъ жикоте и гедрованіе
кто вѣдетъ гендрѣхъ въ дѣтихъ нашихъ, или въ нашихъ родахъ.
или пакъ вѣдъ ког(о) гѣхъ въ избѣретъ гендрѣхъ быти нашихъ || земли
молдакѣтѣн. тотъ въ емѣ непорѣшна сіа нашего строеніе и
потвржденіе. нѣкъ дакъ емѣ даа и скрѣпна. за что естъ емѣ
права дааніе и маданіе. и кнѣжаніе на своихъ правѣхъ и ш-
томѣхъ нѣхъ. а кто с похѣнетъ || скавити или разорити. сіа
нашего строеніе. тѣхъ да естъ прокактъ и трѣкактъ въ га ва сѣт-
коршаго нѣкъ и земаа и въ прѣчѣта его мѣтрѣ. и да расчѣ-
тѣтъ его . . . кѣтъ вѣхъ и да имаа чѣстъ съ Ісдоа. и съ трѣ-
кактѣмъ Ірѣа въ кѣкѣнчѣнѣа || кѣкѣхъ и мѣхъ амнѣ. а на болше
крѣпоетъ и потвржденіе томѣхъ въ семѣхъ вишенсанномѣхъ. велѣа
емѣ нашихъ кѣрѣномѣхъ волѣхъ. Иисъ Іоаннѣко Гланѣкъ велѣа
комѣхъ догофѣтъ писати и нашею печатъ привѣзати || кемѣхъ исти-
номѣхъ листѣхъ нашихъ. писѣа с мѣохъ Іоаннѣко Мѣхѣжѣ.

като ꙗврадъ мѣца Маѣа а днѣ.

Іо Мѣхѣхъ Мѣхѣла ковода

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Moisi Moghila Vo-
evod, Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu
această carte a noastră tuturor cui pre dinsa vor
câta sau o vor auzi cetindu-li-se ; adică acest ade-
vărat al nostru boiarin *Gramă biv stolnic* a slujit
cu dreptate și cu credința altor sfinți răposați Domni
mai înaintea noastră fiind, iar acum slugeaște și noao.
Drept ac-ia noi văzînd a lui dreapta și cu credința
slujbă spre noi, miluitu-ne-am înșine spre el cu ose-
bita noastră mila și datu-i-am și i-am întărit înșine
lui, de la noi în a noastră țară a Moldaviei a lui
drepte ocini și cumpărături; alta, dinsul a venit
înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri Mol-

dovinești boiari a mari și adus-a și diresele de danie și de miluire, ce dînsul le-a avut de la Barovski Voevod și de întarire de la Alexandru Voevod, fiul Radului Voevod, pe jumătate sat *Pietriș*, moșia moșilor noștri a Movileștilor, și pe alte părți de ocină iarăși din același sat, care a fost drepte cumpărături *nepotului de frate al domniei mele Isac Balica biv ghetman*, ce este în ținutul Romanului. Deci Domnia mea și cu tot sfatul Domniei mele cum am văzut acele direse pe același sat, alta, socotit-am pe rând acea de mai sus scrisă jumătate de sat ce-a fost de moșie domniei mele despre Movilești și acele părți de ocină care au fost de cumpăratură lui Isac Balica ghetman; cătat-am domnia și am aflat în diresele noastre de moșie moșilor noștri a Movileștilor și a lui Isac Balica ghetman, și am aflat cu tot sfatul domniei mele, în acele direse scrise acea jumătate de sat și acele părți de ocină, pe care le-a fost cumpărat nepotul de frate a domniei mele Isac Balica biv ghetman, cum sînt drepte moșii a domniei mele; alta, văzut-am Domnia mea cum au dat și au miluit pre dînsul acei de mai sus scriși domni denaintea noastră fiind și este de moșie moșilor noștri a Movileștilor. Astfel domnia mea am oprit de la Grama stolnic acea jumătate de sat a Movileștilor, și acele părți ale Balicai. Într'acestea sculatu-s'a boiarinul nostru *Dumitru Buhuș* visternic și a pãrit de față înaintea noastră pe boiarinul nostru mai sus scris Grama stolnic pentru acele de mai sus scrise părți din Pietriș, zicînd că i s'ar cuveni lui, căci că i s'ar trage ocinele pe acelaș neam; drept aceia Domnia mea am judecat lor după legea țării cu tot sfatul domniei mele boiarii noștrii ai Moldaviei, și aflat-am cu direptul precum au marturisit toți boerii noștri Moldovinești cu ale sale suflete, cum n'au stăpînit Buhuș visternic, nici tatal lui, nici moșii

lui nici odănoară ocină în satul Pietriș; iar răposatul părintele meu și nepotul de frate al domniei mele Balica și bunii noștri au stăpinit până la moarte ocină în satul Pietriș, și ne iaste noaw dreaptă de moșie *fără domnie*. Astfel domnia mea cum am aflat cu adevărat că n'a stăpănit Buhuș nici altăcineva din neamul lui, a rămas denaintea noastră și din toată legea țării; pentr'aceea să nu mai aibă a se *mai* păra, nici a dobândi pentru această păra Dumitru Buhuș vistearnic; cum nici neamul lui pe Grama stolnicul nici odănoară în veci.—Așijderea de să vor afla cându-va vreame nescareva direase la Buhuș visternic sau la alte semințenii ale lui de daanie sau la alt obraz să nu se crează, ci să se rumpă;—Și într'acestea iarăși s'au sculat mai sus scrisul boiarin al nostru Grama stolnic și s'a jăluit noaw cu mare jalobă și cu putere a căzut înaintea noastră zicând cum a făcut multă cheltuială pe acel sat, căci și-a făcut sieși mori și iazuri și livezi; alta, că a făcut mare cheltuială pe acele direase și privilegii, ce au avut de la acei de mai nainte domni de danie și de miluire și de întărire; alta, s'au rădicat străini să cumpere de la domnia mea acea jumătate de sat și acele părți de ocină moșia domniei mele; iar Domnia mea m'am socolit cu tot sfatul domniei mele, cum s'ar veni o mare greșală a-l izgoni pre dînsul din acel sat, și să se amestece alți oameni, pentru căci aflat-am Domnia mea cu tot sfatul Domniei mele, precum că a făcut dânsul mare cheltuială, cum mai sus scriem; alta, să-i fie lui dreaptă de daanie și miluire; n'a voit Domnia mea a-i rade lui privilegiile; ci precum am văzut Domnia mea atăta jalobă precum scriem, iar Domnia mea m'am milostivit și n'am vândut altora străini, dar nici lui Dumitru Buhuș visternic, dar nici seminților lui, și iarăși am dat și am vândut boierinului nostru

mai sus scris Gramei stolnicul acea jumătate de sat din Pietriș, partea Movileștilor și acele părți ale Balicăi, tot din același sat, pentru 600 ughi galbeni și a dat Domnia mea acei bani la sfintele mănăstiri pentru sufletele părinților mei și pentru sufletele strămoșilor noștri a Movileștilor, și pentru sufletul nepotului nostru de frate Isac Balica biv ghetman;—Și într'acestea iarăși dăm și întărim mai sus scrisului Grama stolnic, din ispisoc de cumpăratură de la Costantin Voevod niște părți de ocină din același sat Pietriș, ce-i este lui cumpăratură de la Dumitrașco și de la fratele său Neculae și Gligorcea și Savin și surorile lui Brândușa și Erenaficiorii lui Varlan dvornic; Iar lui i-au fost danie de la mătușa lui Grozava din ispisoaice de la răposatul *părintele domniei mele Simeon Voevod* și de la Constantin Voevod, pentru 32 ughi galbeni; Și iarăși a mai cumpărat de la *corcă* nepoata lui Cazan partea dânzei, din partea lui Cazan din același sat Pietriș pentru 24 ughi galbeni; Pentru aceea toate arele de mai sus părți de ocină din satul Pietriș, partea Movileștilor, și acele părți ale Balicăi, și partea lui Cazan cu vaduri și mori și cu *râmnice* de pește și cu livezi și cu case și aceea parte a lui Varlan dvornic să fie de la noi uric și întăritură de daanie și cumpăratură lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstranepoților și la tot neamul lui ce i se va alege mai de aproape nerușeit nici odănoară în veci. Iar hotarul acelei de mai sus jumătați de sat *Pietriș* partea Movileștilor și acele părți de ocină din acel sat să fie hotarul lor din toate părțile pe ale sale vechi hotare pe unde din veci au imblat. Iar spre aceasta este credința Domniei noastre mai sus scrise Noi Io Moisi Moghila Voevod, și credința boerilor noștri; credința dumisale *Lupul* marele dvornic al țării de jcs, și credința dumisale *Lupul* marele dvornic al

țării de sus, credința dumisale *Moscul* hatman și parcalab Sucevei, credința dumisale *Tudor* și *Malcoci* parcalabi de Holin, credința dumisale *Balica* parcalab de Neamț, credința dumisale *Pană* parcalab de Roman, credința dumisale *Toma* postelnic, credința dumisale *Patrașco* spatar, credința dumisale *Ianaki Cantacuzino* visternic, credința dumisale *Pană* stolnic, credința dumisale *Apostol Cargiul* ceașnic, credința dumisale *Pană* comis, și credința tuturor boerilor noștri Moldovinești a mari și a mici. Iar după a noastră viață și domnie, cine va fi domn din copii noștri sau din al nostru neam sau pe ori care altul Domnul Dumnezeu îl va alege să fie domn țării noastre a Moldaviei, acela să nu strice a noastră așezare și întărire, ci mai vârtos să-i dea și să-i întărească, căci ea este lui dreaptă daanie și miluire și cumpăratură cu ai săi drepti și adevărați bani. Iar cine s'ar cerea a strica sau a rade această a noastră orinduire unul ca acela să fie procleat și trecleat de la Domul Dumnezeu făcătorul Cerului și al pământului și de precurata lui maică și să-i fie lui străin Dumnezeu și să aibă parte de Iuda și cu afurisitul Arie, în nesfârșitul veacurilor și muncilor amin. Iar spre mai mare tărnie și împuterire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am înșine la al nostru credincios și cinstit boiarin pan *Ionașco Ghianghia* marelui logofăt să scrie și a noastră pecele să o acăte la această adevărată carte a noastră.

A scris în Iași *Ionașco Mănjea* la anul 7139, luna Mai 1 zile.

Iw Moisi Moghila Voevoda.

Acta princesa Moruzi, Iași. (Surete și Izvoade XIII, 924)

156. Doc. din 7106 M^{ai} 5. Suceava.

Sumar: Eremia Moghila Vodă dă și întărește lui Cozma Ciocărlie staroste de Totruș sa ul Brăteștii de la ocolul Romanului fost domnese, pentru că a prins vii niște Unguri de ai lui Răzvan și i-a dus la Suceava.

(М)астію ежію мамы Иѡ Єремїа Могїла воєвода, гспдрѡх земли Молдавскої, знаменито чиним есим листом нашимъ взехмъ кто на немъ взрѣит, или чтѣчи его слышит, ѡж гедвмы промѣстивихсѡ нашимъ влагымъ произволеніемъ, и дадохъ и помывахъ || гедвмы, сѡсга нашъ вѣрній Козма Чокърїе староста Тотрушкої, сѡ едно село нашимъ Брѡтеїїи что ѡ волостъ Романскої, что тоє село было нашъ правое гспдрѡхское, прислушно кѡ околъ нашъ Романскої, за его правою и вѣрною службѡю что онъ намъ служилъ и земли нашия. || когда вѣстъ пришелъ, тотъ лотрѡ Рѡзванъ надъ гедвмы и надъ нашей землей, сѡ згри и сѡ иними лотри и помалъ онъ тогда прѡвое разъ единъ згри живиѡ ѡтъ враговъ гедвмы, и принесѡ ихъ живиѡ гедвмы, ѡ сѡчавѣкѡ, тѣмъ радї како да естъ емѡ ѡтъ насъ зрик, и ѡтнина, сѡ взесѡ доходоѡ емоѡ, и дѣтїмъ его, и шнѡчатомъ его, и прѣшнѡчатомъ, и прѡцѣратомъ, ѡ взесѡ родѡ его кто сѣ емѡ избѣретъ наближнїи непорѡшениѡ, емѡ инколѡж на вѣки, а хотѡръ тоїи вишнѡписанѡ село, наплѣкъ Брѡтеїїи кто ѡ волостъ Романскої да естъ ѡтъ зснѡхъ страни. | постарѡмѡ хотѡрѡ покѡда изъ вѣка шживали, а на то естъ вѣра нашѡго гедѡа вишнѡписанѡго мамы Иѡ Єремїа Могїла воєвода, и прѣвзѡлюбленнїхъ и срдчнїхъ спѡвъ гедвмы, Іѡ Косгатїи, и Алѣксѡндрѡ, и Богдана воєводї, и вѣра волѣровъ нашихъ. || вѣра пана Зрѣке дворнїка долнїи земли, вѣра пана Брѡтеїи дворнїка горнїи земли, вѣра пана Гѡвѡргїе прѡкалаѡа Хотїнскоѡго, вѣра

пана Гиоргіе и вѣра пана Іѡнашко прѣкалабове Немец-
скихъ, вѣра пана Манолѣ, и вѣра пана Родна прѣкала-
бовъ | Романскихъ, вѣра пана Ёрѣша гетмана портара
сѣчавскаго, вѣра пана Ырѣновски постелника, вѣра пана
Нѣкверіцъ спатарѣ, вѣра пана Караиманъ чашника вѣра
пана Глигоріе столника, вѣра пана Симѣонъ Стрѣичъ вѣс-
тарника, вѣра пана Гюрма волиса, и вѣра паномъ во-
лѣромъ нашимъ Молдавскимъ великимъ и малымъ, а по на-
шимъ животѣмъ кто въздетъ гспдрѣмъ ѡтъ дѣтинъ нашихъ, или
ѡтъ нашего рода, или вѣдъ кого въз изберетъ гспдрѣмъ бити
нашихъ земли Молдавстѣки, тотъ ки емѣшъ непорѣшилъ нашего
дданіе | и маваніе, але ки емѣшъ далъ и ѣкрѣпилъ занѣжъ естъ
емѣшъ правда ѡтнина и маваніе радѣ правѣю его служевъ, а
кто покѣсивиисѣ разорити нашего дданіе и помаваніе, тѣ
да имае дати ѡтвѣтъ предъ страшнѣмъ, сѣдищемъ хвѣмъ, а
на колѣши крѣпостъ и потврѣженіе | томѣшъ възсемѣшъ выш-
писанномѣшъ велѣли еси нашимѣшъ вѣрномѣшъ и почетенномѣшъ
волѣрѣмъ, панъ Дѣспѣла Стрѣичъ великомѣшъ логѣфетъ писати и
нашъ печатъ прикѣзати ксемѣшъ истинномѣшъ листѣшъ нашемѣшъ,
писалъ Пнкоаръ, ѣ Сѣчавѣкѣ, | вато ѣзрѣ мѣсѣа маи,
ѣ днѣкѣ.

Иѡ Ереміа Могіла воевода,

и искалъ Стрѣичъ логѣфтъ.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Io Eremia Moghila
Voevod, Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu
această carte a noastră tuturor cui pe dânsa vor

căta sau cetindu-li-se o vor auzi, iată că domnia mea m'am milostivit din a noastră bună voință și am dat și am întărit Domnia mea pe sluga noastră credinciosul *Cozma Ciocârlie staroste de Totruș*, cu un sat anume *Brăteștii*, ce-i în ținutul Romanului, care acel sat fost'a mai înainte drept domnese atârnător de ocolul nostru al Romanului, pentru a lui cu dreaptă și cu credința slujbă, ce el mi-a slujit nouă și țării noastre. când a fost venit acel tâlhar *Răzvan asupra domniei mele și asupra țării noastre cu Ungurii și cu alți talhari și a prins dânsul cel întâiu niște Unguri vii din vrăjmașii domniei mele și i-au adus pe ei vii la domnia mea la Suceava*. Pentru'aceia ca să-i fie lui și de la noi uric și ocină cu toate veniturile, lui și copiilor lui și nepoților lui și strănepoților și strănepoților lui și la tot neamul lui ce i se va alege nerușeit nici odănoară în veci. Iar hotarul acelui de mai sus scris sat anume *Brăteștii*, ce-i în ținutul Romanului, să-i fie din toate părțile pe vechiul hotar, pe unde din veac a imblat. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisă Noi Io *Eremia Moghila Voevod*, și a prea iubiților și din inima fii ai domniei mele *Io Costantin*, și *Alexandru* și *Bogdan* Voevozi ; și credința boerilor noștri, credința jupânului *Ureache vornicul* țării de jos, credința jupânului *Cristea* dvornicul țării de sus. credința jupânului *Gheorghie* parcalab de Hotin, credința jupânului *Gheorghe* și a jupânului *Io-nașco* parcalabi de Neamț. credința jupânului *Manole* și credința jupânului *Rodna* parcalabi de Roman. credința jupânului *Orăș Ghetman* și portar Sucevei. credința jupânului *Barnovski* postelnic, credința jupânului *Veaveriță* spatar, credința jupânului *Caraiman* ceașnic, credința jupânului *Gligorie* stolnic, credința jupânului *Simeon Stroici* visternic, credința jupânului *Ghiorma* comis, și credința ju-

pănilor boeri ai noștri Moldovenești a mari și a mici. Iar după viața noastră cine va fi Domn din copiii noștri sau din al nostru neam, sau ori pe care altul Dumnezeu îl va alege să fie domn țării noastre; unul ca acela să nu strice a noastră danie și miluire, ci mai vărtos să-i dea și să-i înlărească, căci că iaste lui direaptă ocină și miluire pentru a lui direaptă slujbă. iar cine s'ar ispiti să strice a noastră danie și miluire. acela să aibă a-și da samă la strașnicul județ a lui Hristos. Iar spre mai mare tărie și împuterire a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am înșine la al nostru credincios și i-lustru boiarin pan Lupul Stroici să serie și a noastră pecete s'o lege de această adevărata carte a noastră.

A scris Nicoar. în Suceava la anul 7106 luna Mai 5 zile.

Io Eremia Moghiță Voevod.

și a iseălit Stroici vel logofăt.

Originalul pergament; 0. m. 67 latul și 0. m. 31 lungul; are pecete mare atârnată cu șnur roș. Se cește: † мѣстѣю бжїю Іу Еремїа могоїла воєвода гїдѣз землї Молдавскої. capul de bou, steaua între coarne, soarele și luna, 2 săbii încrucișate. Acta Gr. Buțureanu profesor din Iași. (Surete și Izvoade IX, 609).

157. Document din 7117. Fevr. 4, Iași.

Sumar: Costantin Moghila Vodă întărește mănăstirei Secul satele Săboianii și Berindeeștii de la ținutul Romanului și Văpătoarii de la Neamț să fie de pomeana sa și a părinților săi.

Милостїю Божїю Іу Костантин Могоїла воєвода.

Ез намѣ вѣдѣ н сна н стго дѣха. троци стѣки єдиноспїнѣки, н нєраздѣлїнѣки. Се аз раб владкы хѣ вѣга моего благоустывы н хрестолюбивы, истынны поклон-

нык || стѣки троици. Іо Костантинъ Могила воевода, вѣжо
мластѣю гспдрѣ земли Молдавской, знаменито чинилъ сими
листвомъ нашимъ, кто на немъ вззритъ, или чзтѣще || его се-
лышитъ. вж прѣиде прѣдъ нами нашъ вгромацъ ірѣмень и
всѣ съборъ вт стаа монастырѣ Сѣвѣла, идежъ естъ храмъ
сѣвѣнозеніе четниа глазы стѣго и славнаго пророка и прѣтча
и крестѣмъ гспѣмъ || Іоана и показаша прѣдъ гспдвмы ѣ-
дынкъ срѣк вт спокоеннаго родитѣмъ гспдвмы, Іо Ереміа
Могила воевода, за млованіе, что гспдваси помловалъ таа
стаа монастырѣ съ два || селове наимѣмъ Сабоіанін и
Берендіецін. что сътъ въ влоестъ ррѣманскомѣ и прис-
лѣшени къ томѣжде вколѣ. и тыхъ дрѣгъ срѣк вт спо-
коеннаго стрѣжѣ гспдвмы || Іо Гиневна Могила воеводи.
пѣкы за млованіе, что помловалъ гспдваси тижъ таа стаа
монастирѣ. съ едно село наимѣмъ взижторы въ колѣст
Нѣмцѣ и на томѣже || потоцѣ выше трѣга, что было
прак гспдрѣкы, и прислѣшенъ пѣдъ града Немецкаго, и за-
милѣса гспдвми. іакожъ да сътворимъ имъ на тыхъ селахъ и
вт насъ || стврѣженіе того ради гспдвмы кѣсно съ въ-
семъ съвѣтомъ гспдвми, съвѣтоватомъ и совѣрѣтохомъ іако и
вт насъ пѣдѣбаетъ крѣпость и стврѣженіе. в таковыхъ
правнѣхъ даанін, || и млованін, еже къ стѣмъ монастырѣ. дрѣ-
роеже и самъ гспдвми видѣще таковое сѣрдіе вт нашихъ ро-
дѣліе, и еже вкѣмъ теплое нѣхъ желаніе, и іаже въкнига-
хнѣхъ таковаа || замлениа глаголи, гспдвми замилѣса сѣлѣмъ.
и замлѣхомъ прѣвѣрага и млытвага вѣга, іако да и намъ да-
рѣтъ таковы прѣлеж, да имали мловати стѣжъ црквы, и
стѣмъ || монастырѣ, и съ великомъ радостѣмъ сътворихомъ и
вт насъ срѣкы, и стврѣженіе на тыхъ селове стѣки монас-
тирѣ, на селахъ Сабоіанін, и Берендіецін вт колѣстъ ррѣ-

манѢ || и на село взнхторіи ѡт колѡет НемецкомѢ, тако да сѡт стѣки монастыры и ѡт насѣ дааніе и млоканіе, и ѡтвержденіе, и ѡричь, и ѡтнини сѣ взсѣкм хотарими въ полех и въ лѣсах. и сѣ млинами и ставями, и сѣ взсѣкми сѣкножати, и сѣ взсѣкми доходоми елика выша ѡт вѣка на ныѣ и ныѣ сѣциами, такѡж есть писано въ привиліаѣх рѡдителием гсдвмы. || ѡбаче хотар селѢ взнхторыми, да есть и сѡт поле и ѡт панини, и кѡпю сѣ взсѣкми браширами малыми и велицими, и сѣ взсѣкми елика вѣхѡж послѣшащѣ из ста || рѣми вѣкаменкми, под града Немецкаго, и даждо выстрицѣ рѣкѡж, и чрез БыстрицѢ по гдѣ дрѣжати и дрѣгїа монастыры, а на тѡ есть вѣкра нашег гсвѣк вышписаннаго. || ми, Іѡ Костантина Могила коеводи, и вѣкра прѣквзлюбленныѣх и срдных Братіам гсдвкми, Алегандра и Богдана воеводамѣ, и вѣкра коар нашихѣ, вѣкра пана НисторѢ | Ѣрѣккѣ вел дворника дванѣки земли, вѣкра пана Петрашка вел дворника гврниѣки земли, вѣкра пана Гіѡргїа прѣкзлава Хотинскаго, вѣкра пана ДаниѢла и Григоріе пракалар Немецкыѣ, | вѣкра пана Маїоле и Іѡнашко Лека прѣкзлаковѣ Романскыѣ, вѣкра пана Ісака Балащи хетмана и прѣкзлава СѢчавскаго, вѣкра пана Димитраки постепаника, вѣкра пана Гѣнги | снхтарѣ, вѣкра пана Вѣрзимана чашиника, вѣкра пана Касилїа Дозинскы столника, вѣкра пана Никоарѣ вестѣрныка, вѣкра пана Коронтарѣ комиса, и вѣкра взсѣхѣ боярѣ нашихѣ) || Молдавскыѣ великим и малым, а по нашем животѣ кто вѢдет гсдрѣ нашиѣ земли Молдавской, ѡт дѣтїи нашихѣ, или ѡт братїи нашихѣ, или ныѣ ѡт иного рода которы сѣдом | вѣжїем избран вѢдет, ѡн его масть да не разорит дааніе и помѣкнѣ тїим бжгоч-

стивимъ гспдріемъ. и еже кзъ бгъ сердіемъ и чстымъ его
црквалъ. и жда стврждитъ и зкрѣпитъ || стѣки монастыри Схъ
кшасъ, тѣхъ тріехъ селахъ паничъ Схъборани и Керендіерин
отъ волостъ романс, и взиждетъ отъ волостъ иѣлицъ да
вждетъ стѣки монастыри съ вѣсѣмъ елика вышпшемъ. і
іакожъ и ми сътворихомъ и зкрѣпихомъ іако да и намъ
вждетъ памѣтъ. а кто разоритъ памѣтъ ихъ и млоканіе и
истрогнетъ отъ стаа она монастырь. да разоритъ его гнѣвъ
вжін. и памѣтъ || его съ шшмомъ да погвѣитъ, іако да
вждетъ. стѣдъ и понзшнїе прѣдъ лицемъ вхсенъ вхселѣннѣки.
и да просадетъ съ посрѣдѣ іако юда прѣдателя хсѣвъ, и
кзъ безконечнїа мжкы || частъ его съ нимъ да вждетъ, и
съ хрсто звинцами Ісдїе. и съ Арїемъ иже отъ тїи стѣхъ
щѣкъ иже кзъ Никелъ проклятаго. и съ вѣсѣми Сретннѣки,
и мчтеліе Яминъ. Я на болшее || крѣпость и ствржденї
вѣсѣмъ выше писаннымъ. велѣли есмы нашемъ вѣрномъ
и почетенномъ волѣринъ, панъ лшпшъ Стрончъ великомъ
логофетъ писати. || и нашъ печать привѣсити кхсемъ ис-
тынномъ листъ нашемъ.

пись. Дмитръ 8 іасѣхъ. вало +зрзі. мѣца фев. 4 днїе.

Константинъ воевода

и искалъ Стрончъ логофетъ.

Traducere

·Cu mila lui Dumnezeu Io Costantin Moghila
Voevod.

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului
Duh, Troița sfânta cea de-o ființă și nedespartită,
adică eu Rob stăpânului Hristos Dumnezeuului

meu, bine credinciosul și de Hristos iubitor, adevărat închinător sfintei treimi, *Io Costantin Moghilă* Voevod cu mila lui D-zeu Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră, cine pre dânsa va căta sau celindu-i-se lui o va auzi, a-decă au venit înaintea noastră al nostru rugător de Dumnezeu Igumen și tot săborul de la sfânta mănăstire *Săcul*, unde este hramul taerei cinstilului cap al sfântului și cinstilului prooroc și înainte mergător și bolețătorul Domnului Ioan. și arătat'a de-naintea domniei mele un uric de la răpăosatul părintele domniei mele *Io Eremia Moghilă* Voevod, de miluire ce domnia lui a miluit acea sfântă mănăstire cu doao sate anume *Saboianii* și *Berendi-ești*; ce sint la ținutul Romanului și ascultătoare de același ocol; și iarăși alt uric de la răposatul unchiul domniei mele *Io Simeon Moghilă* Voevod, iarăși de miluire ce a miluit domnia sa iarăși pe acea sfântă mănăstire, cu un sat anume *Vânătorii* din ținutul Neamțului. și pe aceeași apă mai în sus de târg, care a fost drept domnesc. și ascultător de cetatea Neamțului. și s'a milostivit Domnia mea, precum să facem lor pe acele sate și de la noi întăritură :

Drept aceia și domnia mea împreună cu tot sfatul domniei mele, sfatuitu-ne-am și am aflat cum și de la noi se cade (a face) întărire și imputerire pe asemenea drepte daanii și miluiri, care (a facut) cătră sfintele mănăstiri. Alta că și însuși Domnia mea văzând. atâta osârdie de la al nostru părinte, și cea cu ferbințeală a lui miluire, și cum în cărțile lor cu atâta umilintă zice, Domnia mea m'am milostivit foarte, și rugat-am pre prea bunul și milostivul Dumnezeu, ca și noao să dăruiască un aseminea prilej ca să avem a milui sfintele biserici și sfintele mănăstiri și cu mare veselie facut-am și de la noi uric și întăritură pe acele sate, sfintei

mănăstiri, pre satele Săboianii și Berindeștii de la ținutul Romanului și pre satul Vânătorii de la ținutul Neamțului, ca să fie sfintei mănăstiri și de la noi daanie și miluire și întăritură și uric și ocină cu toate hotarele în câmp și în pădure și cu mori și heleștee și cu toate fânatele și cu toate veniturile câte au fost din veac loruși și acum să afla cum stă scris în privilegiile părintelui domniei mele ; In deosebi hotarul satului Vânătorii să fie și din câmp și din munte și împreună cu toate brașiștile mari și mici și cu toate câte au fost atârătoare din bătrâne vremuri. de cetatea Neamțului, și până în a Bistriței apă, și prespre Bistrița pe unde stăpănesc și alte mănăstiri ; iar la această iaste credința Domniei noastre de mai sus scrisă Noi Io Costantin Moghilă Voevod, și credința prea iubiților și din inimă frați ai domniei mele Alexandru și Bogdan Voevozi și credința boerilor noștri, credința jupânului *Nistor Ureche* mare dvornic al țării de jos, credința jupânului *Patrașco* mare dvornic al țării de sus, credința jupânului *Gheorghe* parcalab de Hotin, credința jupânului *Lupul* și *Grigorie* parcalabi de Neamț, credința jupânului *Manole* și *Ionașco Leca* parcalabi de Roman, credința jupânului *Isac Balica* hatman și parcalab de Suceava, credința jupânului *Dumitraki* postelnic, credința jupânului *Gheanghea* spatar, credința jupânului *Cărăiman* ceașnic, credința jupânului *Vasilie Lozonski* stolnic, credința jupânului *Nicoară* visternic, credința jupânului *Vorontar* comis și credința tuturor boerilor noștri. Iar după a noastră viață cine va fi Domn țării noastre a Moldovii, din copii noștri sau din frații noștri, sau altul din alt neam, care cu judecata lui D-zeu se va alege să fie, dânsul din a lui milă să nu radă daania și pomeana acelor bine cinstiți domni, și care (au făcut) cu osârdie cătră D-zeu și cinstitele lui bise-

rici. ci să întărească și să înputerească sfintei mănăstiri *Săcului*. acele trei sate anume Săboianii și Berendeștii din ținutul Romauului și Vânătorii din ținutul Neamțului să fie sfintei mănăstiri cu toate câte mai sus scriem, cum și noi am făcut și am întărit, ca și noao să ne fie pomeană. Iar cine ar rade pomeana lor și miluire și le va rumpe de la sfânta acea mănăstire, să-l radă pre el mânia lui Dumnezeu și pomenirea lui cu sunet. să-i piară, și să fie de răs și de ocară înaintea feței întregii lumi, și să crape prin mijloc ca Iuda vânzătorul lui Hristos, și în nesfârșitele munci parte lui cu ei să fie și cu Iudeii ucigașii lui Hristos, și cu Arie care de 318 sfinți părinți care în Nikeea l'au aforsit, și cu toți ereticii și tiranii amin. Iar spre mai mare tărie și înputerire a tot ce s'a scris mai sus poruncit-am la al nostru credincios și ilustru boeriu dumnealui Lupul Stroici marele logofăt să scrie și a noastră pecete să lege de această a noastră adevărată carte.

a scris Dumitru în Iași la anul 7117 luna Februar 4 zile.

Costantin voevod,

și a iscalit Stroici.

Originalul pergament cu pecete foarte bine păstrată, de o ceară curată de albine și cu șnur de argint. † мастію кжію Іу Квѣтантинъ Могила коевода. гспдръ земли Молдавскон. are 0 m. 60 lungul și 0 m. 63 latul. Acta Gr. C. Buțureanu profesor din Iași. (Surete și Izvoade IX, 613).

158. Doc. din 7113 April 20. Suceava.

Sumar : Eremia Moghilă Vodă întărește mănăstirei Xeropotamului numită Săcul, hotărâle moșiilor sale despre mănăstirea Agapia și Neamțul, după cum le-au hotărât Gheorghe parcalabul de Neamț, Agafon Episcopul de Roman, Teodosie Barbovskie Episcop de Rădăuț și Filoteiu proin Episcop.

† Мастію кжію мы Іу Еремія Могила коевода гспдръ земли Молдавскон. знаменито чиним иссим лис-

том нашим взсѣмъ кто на немъ вззритъ или чтючи его
оуслишитъ, вжъ прїидошѣ прѣдъ нами, и прѣдъ оуси-
нашими Молдавскими колѣбри, | великими и малими, прѣ-
швенїи шцѣ и млевникъ наш, куръ Никануръ бившїи ми-
трополитъ, и съ взсими мнихи вт стоеѣ Яганїиской
монастир, жаловаючи намъ великой жаловѣ, съ единъ оу-
рикъ вт Іанкѣла воевода, рижѣрибо монастиръ Геропо-
тамъ || зове мїѣхъ Сзкѣла, идежъ естъ храмъ стго и славнаго
пророка и прдтїѣ Крстїтелѣхъ хва Івана, и честное его ш-
сѣкношенїе, естъ сзтворена и оусѣдана, въ мѣсто мона-
стири Яганїи и въ оурикъ ихъ, и оумашани да разори-
тое стоеѣ монастир, а въ томъ шцѣ || Дософтенъ старецъ,
и егѣменъ съ прочими мнихи вт монастиръ Сзкѣла, сице
къ намъ рекоша во нѣкѣстъ монастиръ ихъ на мѣсто Яганїи,
како они на нихъ говорѣтъ, нжъ естъ сзздана и сзтворена
на мѣсто градѣ Немецкомѣ, и оуказовашени, и исписокъ
за даанїе || и помилочанїе втъ Александрѣ воеводѣ, и приви-
лїи за потвержденїе втъ Богдана и Петра воевода и Я-
рона воеводе, тажъ ми съ нашимъ сзвѣтомъ, сздихомъ ихъ
праведнимъ сздомъ и посокотїхомъ, како шба тїи швїтѣли,
кривѣдѣ една вткѣхъ дрѣга да не имѣтъ, нжъ една съ хо-
таръ || и дрѣгаа безъ хотаръ, занежъ шбахъ въ имѣхъ вжїе сжт
сзздани, нжъ да имѣютъ, хотаръ іакоже и прочїи стїи мо-
настири, а миръ и доброе прѣзїванїе между ними да имѣ-
ютъ іакожъ въ вззлюбїт, и въ томъ оцѣ Некандръ бив-
шїи митрополитъ и калѣгери втъ Яганїѣ || съ мнихи, втъ Геро-
потамъ, полагодїли себе по нашегъ сзд, и възѣли себе хо-
тарници по ихъ добронъ воли никимъ непонѣдени, втъ
прѣдъ гсдѣми и втъ прѣдъ взсими нашими колѣбри вели-
кими и малими, взсе свѣтлѣишїхъ шцѣ нашихъ Куръ Я-

Она, Епископа Романскаго, и Квр || Θεοδοσία Барвовскіи
 Радовскаго Епископо, и Филотеж бившаго Епископ, и волѣ-
 рина нашего Георгіа прѣкзалаба Немецкаго, да поидат
 по знаметїим хотари, вт помеждѣ монастырех и вткз
 инших страни, и вишеписанин вци и млевници наши Епи-
 скпы || и Георгіе прѣкзалаб, поидоша до тих стѣх мо-
 настирех, и ходиша и по знаменашѣ хотар монастыри Я-
 гапїи вткз Сзкѣл, даже Бистрическои рѣцѣк и прѣз Бис-
 трицѣ якож пишет им и вз привилїи еж сзтворишет
 им вт гедвами, такожде и монастыри, || Жеропотамѣ
 зовемя Сзкѣл, сзтвориша хотар и по знаменаша им,
 вткз Ягапїа и вткз ниших страни и мѣсти начиншиса
 хотар вт вишнїи глав Сехлы вт камен и вт вѣври, до
 вѣври право през вбрзшїа Чорномѣ источникѣ вз вѣври,
 а вт толѣ || право прѣз Коста Мошева и през ногѣшѣс
 пониже глав Каменим вз гор на пѣт Камори оу ногѣ и
 оу вѣвр, и вт там право на молид вишѣ оу вѣвр, а вт
 тѣдѣ пакн вт вѣвр до вѣвр до нижнїи конец полѣни
 оу рѣккѣва вз вѣвр, и пак през топлици пониж || полѣни
 Оу рѣккѣва, и прѣз рѣцѣ Палцѣ, вз два палтинн и оу
 могила и оу камен, и вз полѣни прѣз дорогѣ до край
 Добрѣви, оу могилакѣ оу камен и оу вѣвр, а вт толѣ
 по добровон, сѣт вѣвр до вѣвр даж до пискѣ оу мзетѣ-
 кжнн и ѣ вѣвр и оу камен повнше, || источник, и вз ко-
 нец пискѣ оу вѣвр повнше килїа Прохорова, и право оу
 гор, вз ин вѣвр и оу камен, и вт тѣдѣ поперѣк мѣсто
 през долина повнше Килїа вениамина, вз гор оу Моун-
 чѣл Карпжнѣ и вз дѣб оу вѣвр и оу камен, и вт толѣ
 през долина Карпжнова, || до рѣкѣ Карпжнѣ вз вѣвр и
 оу камен, а вт тѣдѣ през коста планиннѣ, горѣ равно

сз хотар Немецкои монастыри. повише попову полѣниѣ где сзт. килѣи спиридона. а wt толѣ през коастѣ по врху полѣни Немецкаго трѣга. и Горѣ Мѣнчелѣ по || ниже Киѣлакѣ. и право прѣз рѣцѣ Нѣмцѣ до нижній чинскѣ Котнѣрелѣ оу камен и вз вѣвр и по кѣламѣ дѣлѣ до вѣвр. и право на горѣ вз ин вѣвр. а wt толѣ долѣ на долиниѣ попу дѣлѣ. до водѣ котнѣрелѣ и долѣ котнѣрелѣ до водѣ Пеперига. || и wt тѣдѣ по пеперигѣ и попу дѣ Бранѣ по взоусть Мѣхаю где сѣмъ взкѣплѣет Мѣхан сѣмъ Пеперигѣ. и горѣ водою Мѣхаево где сѣмъ взкѣплѣет Мѣхаю сѣмъ Мѣхаецѣ. и потомъ горѣ Мѣхаецемъ до врху плаю оу трапезахъ и вз вѣвр. и на врху Арѣали оу вѣвр. || а wt толѣ взсе приходниѣю до середноу. и до нижноу арѣали wt вѣвр до вѣвр до где сѣмъ взкѣплѣет Корѣюл сѣмъ Лѣргшорѣлѣ. и долѣ приходниѣю до где сѣмъ взкѣплѣет лѣргшорѣлѣ сѣмъ Лѣргѣлѣ. и по приходниѣю на Лѣргѣлѣ до источникъ Циганѣвѣ. а wt источникъ || Циганѣвѣ право на горѣ по костниѣ Лѣргѣлѣ и по Мѣнчелѣ wt вѣвр (до вѣвр) вз долѣ оу Молидѣлѣ до край Бистрици. и през рѣцѣ Бистрицѣ горѣ водою по на край Бистрици. даждѣ хотар калѣгеромъ Немецѣномъ. и wtкѣ западѣ по пѣдлѣ хотар Немецѣномъ. || до где сѣмъ взкѣплѣет хотар Немецѣномъ и Рѣчканомъ. и прочѣимъ монастыремъ и Угринскими хотари. а wt толѣ долѣ до камен Толѣиша и вз червленнимъ каменѣ. а wt тѣдѣ право кѣ Бистрицѣ. оу Хѣрдѣга. и вз нижній конецъ Липа и прѣз Бистрицѣ || до челостѣ Бѣвѣ и wtкѣ взстокъ. и wt стрѣмѣ турѣ право на горѣ. на три боловани у вѣвр. а wt толѣ wt вѣвр до вѣвр даждѣ врху вѣвѣн. и горѣ по кѣламѣ вѣвѣн до нижній край рѣтѣнди оу вѣвр. а

вт толѣ вѣсе вѣчиннон на планиннѣ до копец Мѣче-
 шѣлѣв вѣ вѣвр. || а вт копец Мѣчешѣва вѣсе вѣчиннон
 вт вѣвр до вѣвр даже до великому мѣчешѣ оу вѣвр и
 оу стѣлѣн. а вт тѣдѣ вѣсе вѣчиннон вт вѣвр до вѣвр
 даждо Краникул. а вт Краникул вѣсе вѣчиннон даждо
 тѣчюне. а вт тѣдѣ по вѣчиннон тѣчюнева вт вѣвр ||
 до врѣх ѣлѣвѣ. а вт толѣ вѣчиннон по вѣсѣх врѣхи.
 вт вѣвр до вѣвр даже до тих вишеннсаннѣх вѣври и
 камен вт сѣхлѣ. тѣе вѣсе вишеннсаннѣн хотар познамннѣ
 да ест стѣки монастыри Жеропотамо зовемѣа Озкѣла. вт
 нас даанѣе и помлованѣе и оурик || сѣ вѣсем доходом не-
 порѣшенно николиж на вѣкѣы. а тот ѣрик еж имала стаѣ
 монастыр Яганѣж вт Іанкѣла воевода. прѣидѣ сѣд да сѣ
 раздрѣт или вѣ вѣгнѣ вѣзметает. вѣтѣим хотари по вѣтѣн
 знамннѣ еж сѣдѣ знаменашѣсѣ им. а вѣцѣ Никандр ||
 митрополнт вѣнѣшѣи и сѣ Мнѣхи вт Яганѣж дали самѣ
 под присѣкѣлѣ. како изгнѣ вт кѣтанѣ когда прѣидошѣа сѣ
 Мнѣхалѣм воевода. над землѣю гѣдвоми. и вѣ том помнѣ-
 рише сѣ междѣ нимѣ сѣ мнѣхи. вт Жеропотам; п сѣтѣ-
 вориша междѣ себе лнсты || кѣлѣтѣвнѣи да не имѣют тѣкѣ-
 гати еднн дрѣгнѣх покова стоати тѣх стѣкѣх монастырѣх.
 а ни прѣкѣз тѣи знамени прѣкѣити. нѣ да вѣдѣт мир и
 добро прѣкѣвнѣанѣе междѣ нѣх. таже сѣ аще нѣкѣкто вѣ нѣкѣ-
 кои врѣмѣа нѣкѣкогда вѣсѣхотѣкт | поавити и таж вѣзвнѣ-
 зати сѣ тот оурик. да сѣ не вѣкрѣдет. нѣ да сѣ раз-
 дрѣт поприходѣцѣмѣс сѣдѣ. и да вѣдѣт им хотар непо-
 колѣбнѣимѣи. по знамени еж знаменашѣа им вишеннсаннѣн
 вѣци Ескѣпы. и сѣ прочими колѣбры. || а на то ест вѣкра
 нашего гѣдѣа вишеннсаннѣа Мѣ Іѣв Еремѣа Могила
 воевода. и вѣкра прѣкѣвзлюблѣннѣх и сѣрдчнѣх чѣди гѣдѣ-

вами Іо Костантина и Ялѣѣандра воєводе, и вѣра
четирѣх стлѣ Молдавскихъ Кюр Θεодосіе Барковскіи ||
митрополита Сѣчавскаго и кюр Ягадона еписпа Роман-
скаго. и кюр (Ioe gol) еписпа Радовскаго и Кюр Івана
еписпа Хушкаго и вѣра волѣр нашихъ вѣра пана Оуѣрке
дворника долѣки земли. вѣра пана Крсти дворника горѣки
земли. || вѣра пана Георгіа прѣкалалаба Хотинскаго. вѣра пана
Георгіа и пна Іванашка прѣкалалабове Немцкихъ. вѣра пана Ма-
ндала и пна Родни прѣкалалабове Романскихъ. вѣра пана врѣша
портарѣ Сѣчавскаго. вѣра пана Брѣжновскіи постелника. ||
вѣра пана вѣверицѣ снѣтарѣ вѣра пана Симѣона вис-
тѣрника. вѣра пана Кѣржимана чашника. вѣра пана Гли-
горіе столника. вѣра пана Гюрмана комиса. и вѣра вз-
сахъ волѣри нашихъ Молдавскихъ великихъ и малихъ. а по на-
шимъ животѣ кто || ѣздетъ гсдрѣж земли нашей ѡт дѣтїи
нашихъ, или ѡт нашего родѣ. или пакъ бѣдъ кого въ избе-
ретъ гсдрѣмъ вѣты нашей земли Молдавской. тотъ вѣнимъ
непорѣшилъ наше дааніе и помолваніа. и оутѣржденіе. але
аби далъ и оутѣрѣнилъ стонъ монастыри. || вишеписаннои. а
разорикіи наше дааніе и помолваніе да (нмаетъ) дати самѣ
прѣ страшнои ѣздице хѣвѣмъ. а на булшенъ крѣпостъ и пот-
врѣжденіе въсемѣ томѣ вишеписаннои волѣринѣ. || панѣ
Лѣндалъ Строчию великомѣ логофетѣ писати и нашѣ печатъ
закѣзати късемѣ истинномѣ листѣ нашемѣ.

писалъ Марко Пепелѣ оу Сѣчавѣ вѣто 23 зрѣ а-
приліе к.

Єремїа Могїла воєвода.

Строчиъ логофетъ.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Io Eremia Moghila Voevod, Domn țării Moldaviei ; înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui se cade a ști sau cetindu-li-se o vor auzi ; iată că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor a lor noștri moldovenești boeri a mari și a mici, oreaosfințitul părintele și rugătorul nostru *Kir Nicanur proin mitropolit* și cu toți calugării de la sfânta mănăstire *Agapiei*, jăluindu-se noao cu mare jalobă cu un uric de la *Iancul Vodă*, zicând cum că mănăstirea *Xeropotam* numita *Secul*, unde este hramul sfântului și slăvitului prooroc și înainte mergător și Botezător a lui Hristos Ioan și cinstila lui țare, este făcută și zidita pe locul mănăstirii *Agapiei*, și în uricul lor și s'au gândit să strice acea sfântă mănăstire, iar într'acestea părintele *Dosoftei* stareț și egumen cu ceilalți calugări de la mănăstirea *Secul*, astfel au zis cătră noi cum nu este mănăstirea lor pe locul *Agapiei*, cum ei au vorbit cătră noi, ci este zidită și făcută pe locul cetății *Neamțului*, și aratând și ispisoc de daanie și miluire de la *Alexandru Voevod* și privilegii de întarire de la *Bogdan* și *Petru Voevod* și de la *Aron Voevod* ; astfel noi și cu al nostru sfat am judecat lor cu drept județ și am socotit cum îmbe acele locașuri nedireptate una despre alta să nu aibă, nici una cu hotar, iar alta fără hotar, căci ca îmbe în numele lui Dumnezeu sunt zidite. ci să aibă hotar ca și alte sfinte mănăstiri, și pace și buna așezare între ele să aibă cum D-zeu iubeste. Și într'acestea părintele *Nicanor* proin mitropolit și calugării de la *Agapia* cu calugării de la *Xeropotam* s'au împaciuit între ei după al nostru județ și au luat loruși hotarnici de a lor bună voe de nimeni siliți nici invaluiți dena-

în fața domniei mele și denaintea tuturor a lor noștri boeri a mari și a mici. Intru tot prea luminatul părintele nostru Kir *Agafton* Episcopul de Romani și Kir *Teodosie Barbovskie* Episcop de Radauți și *Filofteiu* proin episcop și boiarinul nostru *Gheorghie* parcalab de Neamț, să meargă pe știutele hotare, din mijlocul mănăstirilor și dinspre alle laturi. și mai sus scrișii parinții și rugatorii noștri episcopi și *Gheorghie* parcalab, mers-au de la acele sfinte mănăstiri și s'au dus pe știutele hotare ale mănăstirei *Agapiei* despre Secul, până în apa *Bistritei* și prespre *Bistrița* cum scrie lor și în diresele ce li s'au făcut lor de Domnia mea; așijderea și mănăstirea *Xeroptamului* numită *Săcul* făcându-i-se hotar și pe semnele lor despre *Agapia* și despre alte laturi și locuri, incenându-se hotarul din capatul din sus a *Sihlei* din piatră și din buor în buor drept prespre obârșia *fântânei Cernei* în buor, iar de aci drept pește *coasta Moisei* și pe *Nogupsu* mai în jos de capatul *Petrei* la deal la *drumul Comorii* la *Nogu* și la buor. și de acolo drept la *Molid* în sus la buor, și de acolo iarăși din buor în buor la capatul din jos al *poenei lui Ureache*, la buor și iarăși prespre *Toplița* mai în jos de poana lui *Ureche* și prespre apa *Neamțului*, la doi paltini și la movilița și la piatră, și din poiană prespre drum la marginea *dumbrăvii*, la movilița, la piatră și la buor, și de acolo prin *dumbrava* din buor în buor până în piscu la *Mesteacani* și la buor, și la piatra din susul *fântânei*, și la capatul piscului la buor mai în sus de *Kilia Prohorului*; și drept la deal la alt buor și la piatră, și de acolo în curmeziș locului prespre vale mai în sus de *chilia lui Veniamin*, la deal la *Muncelul Carpanului*; și la stejar și la buor și la piatră; și de aceea prespre valea *Carpănului* la *Runcul Carpanului* la buor și la piatră și de aici prespre *coasta muntelui* în sus drept la hotarul mănăstirei *Neam-*

țului mai în sus de *poiana popei*, unde sunt *chiliile lui Spiridon*; și deacolo a prespre coaste în vârful poenii țargului Neamț, și muntele Muncelu mai în jos de *chilia lui Chiriac* și drept prespre apa Neamțului la piscul din jos al *Cotnărelului* la piatră și la buor; și pe culmea dealului la buor; și drept la deal la alt buor; și deacolea valea în jos pe supt pădure la apa *Cotnărelul* și valea *Cotnărelului* la apa *Piperigului*. și de acolo pe Peperig pe supt *Branu* până la gura lui *Mihaiu*, unde se împreună Mihaiu cu Piperigu; și în susul apei lui Mihai unde se împreună Mihai cu *Mihățul* și și deacolea dealul *Mihățului* la vârful muntelui la trapeză și la buor și la vârful *Argealii* la buor; și deacolea tot drumul pe mijloc și la Argeaoa din jos din buor în buor până unde se împreună Cerușul cu Lărgușorul, și la vale pe drum până unde se împreună Lărgușorul cu Largul, și pe drum la Largul până la fântâna Țiganului, și de la fântâna Țiganului drept pe deal pe costișa Largului și pe Muncel din buor în buor la vale la Molidu la malul Bistriței, și prespre apa Bistriței și în susul apei pe malul Bistriței până la hotarul călugărilor de la Neamț. și despre apus pe lângă hotarul Nemțenilor până unde se împreună hotarul Nemțenilor cu a Rațcanilor și a altor mănăstiri și hotarele Ungurești; iar deacolea în jos la piatra *Tolghes*. și la pietrele *Cervlene* și de aci drept spre Bistrița la Hurdug. și la capătul din jos al Lipei și prespre Bistrița la capătul Bubei și despre răsărit și din strămtură drept la deal la 3 bolovani la buor, și deacolea din buor în buor până în vârful Bubei și în sus pe culmea Bubei la marginea din jos a Ratundului la buor. și de acolo toată opcina pe munte la capătul Macieșului la buor; și de la capătul Macieșului tot opcina din buor în buor și la stâlp. Iar deaci tot opcina din buor

în buor până la Crainicul ; și din Crainicul tot opcina până la Taciune și de aici pe opcina Taciunelui din buor în buor la vârful *Hleabului*, și de aci pe opcină pe toate vârfulurile din buor în buor până la cele de mai sus buore și pietre din Sihla. tot acel mai sus scris hotar pe semne să fie sfintei mănăstiri Xeroptam numit Secul de la noi daanie și miluire și uric cu toate veniturile nerușeit nici odanăoară în veaci. Iar acel uric ce l'a avut sfânta mănăstire Agapia de la iancul Vodă să-l aducă aici ca să-l rumpă sau în foc să-l arunce ; să le fie hotarele pe acele seamne cari acum li s'au însemnat, Iar părintele Nicanur proin mitropolit și cu călugarii de la Agapia au dat samă supt jurământ *cum li s'au fost prăpădit de cătane când au venit cu Mihail Voevod asupra țării Domniei mele* : și întracerea s'au împăciuit între sine cu căluzării de la Xeroptam și și-au făcut între sine cărți de jurământ ca să nu aibă a se pari unii pe alții, cât vor trăi acele sfinte mănăstiri ; dar nici prespre aceste seamne să nu treacă, ci să fie pace și bună așezare între ei ; așijderea să care cumva în niscareva vreme-odineoară s'ar secula să vină și să purceagă până cu acel uric să nu se crează, ci să se rumpă pe calea judecării și să le fie lor hotar neștrămutat pe seamnele ce le-au însemnat lor mai sus scrisii părinți Episcopi și cu ceilalți boeri. Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrisă Noi *Io Eremia Moghilă* Voevod și credința prea iubiților și din inimă fii ai domniei mele *Io Costantin și Alexandru* voievozi și credința a 4 sfinți erarhi ai Moldovei, Kir *Teodosie Barbovski* Mitropolit Sucevei, și Kir *Agafon* Episcop de Roman și Kir (loc gol) Episcop de Radauți și Kir Ioan Episcop de Huși și credința boerilor noștri. credința dumisale *Ureache* vornic al țării de jos, credința dumisale

Cristea dvornic al țării de sus, credința dumisale *Gheorghe* parcalab de Hotin, credința dumisale *Gheorghe* și a dumisale *Ionașco* parcalabi de Neamț, credința dumisale *Manule* și a dumisale *Rodna* parcalabi de Roman, credința dumisale *Orăș* portar de Suceava, credința dumisale *Bârnovskie* postelnic, credința dumisale *Veaveriță* spatar, credința dumisale *Simeon* visternic, credința dumisale *Cărăiman* ceașnic, credința dumisale *Gligore* stolnic, credința dumisale *Ghiurman* comis, și credința tuturor boerilor noștri moldovenești a mari și a mici. Iar după a noastră viața cine va fi Domn țării noastre din copii noștri sau din al nostru neam, sau ori pe care altul Dumnezeu il va alege să fie Domn pământului nostru al Moldaviei, acela să nu strice a noastră danie și miluire, și întaritură, ci mai vârtos să-i dea și să-i întărească sfintei mânăstiri mai sus scrisă, iar cine ar rade a noastră daanie și miluire, să aibă a da samă inaintea strașnicului județ a lui Hristos. Iar spre mai mare tărie și împulerire a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am înșine la al nostru credincios și strălucit boiarin dumisale Lupul Stroici marelui logofăt să scrie și a noastră pecete s'o lege de această adevarată carte a noastră.

A scris Marco Pepelea în Suceava la anul 7113. Aprilie 20.

Eremia Moghila Voevod. (m. p.)

Stroici logofăt.

Originalul pergament foarte bine păstrat are pecete mare atârnată cu șnur în vițe roș și albastru. Se cetește: + мастію вжїю Іу Еремїа Могїла воевода грѣх земан Молдавскои. Capul de bou, steaua între coarne, soarele și luna, două săbii încrucișate. E proprietatea d-lui Gr. C. Buțureanu profesor în Iași (Surete și Izvoade IX. 615).

159. Doc. din 6970 Aug. 10. Suceava.

Sumar: Stefan Vodă cel Mare dă și întărește Martei jupâneasa boerului Mihail Andronic cumpăratura cu 106 galbeni tătarăști în satul Ungheni unde a fost jude Dumicea, în jos de Flăfoe de la Bratul procelnicul.

Млстїю Бжїю мы Стефан воевода, гспдръ земли Молдавской, знаменито чиним исѣм листомъ нашимъ, въ || сѣмъ кто нѣкъ оузритъ, или его чтоучи оуслъшитъ, вже прїиде прѣдъ нами и прѣдъ нашими оусними Молдавски || ми бояре, великими и малими, нашъ вѣрныи паны Братоула, прочелиниковъ снѣ, по свою доброю волю, никимъ поноуженъ, || анислованъ, и продалъ свою правою отниною, отъ своего праваго оурика, едно село на имѣ оунигоула, где била жоуде Доу, и мичка, пониже Флазфое на жижию, и двѣ взера що соутъ меже проутомъ, и меже Жежию, и полѣны оуси ко || ако слоухалъ издавна того села, та продалъ тое село Марти пани пана Михоула Андроника, за рѣ златъ та || тарекыхъ, и оуставши Марта паны пана Михоула Андроника, та заплатилъ оуси тоти вишениса || ныи пинѣзи, рѣ златъ, татарскыхъ, оу роукъ пана Братоула прочелиникова снѣ прѣдъ нами и прѣдъ на || шими бояре, ино мы видѣвши доброю волю и токмежъ и полною заплатоу, а ми такожде и отъ насъ есми да || ли и потвѣрдили, марти пани пана Михоула Андроника тое прѣдреченое село на имѣ Оунигоула, где била жоуде || Доумичка, на Жежию нижъ Флазфое, и двѣ взера що соутъ меже проутомъ и меже Жежию, и полѣны оуси колко слоухалъ издавна того села, тое въсе да боудетъ еи, и братїамъ еи, и оуноучатомъ еи || и прѣоуноучатомъ и прѣоу-рѣтомъ и въсеому родоу еи, кто сѣкъ изверетъ навближъ, не-пороушено николѣ на вѣкы, а хотаръ то || моу селоу, и в-

зерам. полѣном тѣм. шт оу сиx сторон да ест по старому их хотарю коуди из вѣка шживали. а на то ест ве || лика марторіа самъ гспдвми Стефан воевода. и наши вогаре. бил пан Доума Браевичѣк и пан Манонлу. и пан || Станчоула. пан влаикоула. пан Гоанх дворник. пан Косте Данович. пан Тома Кинде. пан Петрѣк Понич. пан Ялбоула. пан Лазор. || Питик. пан Ходко Крещескоула. пан Ивана Немецкин. пан Стецко. пан Петрикх. пан Бухтѣк. пан Сакниш спатарѣк. || пан Юга кистарник. пан Пашко постелник. пан Негрилх чашник. пан.... пан Гоуворѣкх комис. и инји | досить шт наших болѣрх Молдавскихъ великихъ и малыхъ. а на болшею крѣпостх томоу взсемоу вы || шеписаномоу. велѣли есми нашемоу вѣрномоу паноу Докроулоу логофетоу писати. и нашоу || печатх. и печать богарх наших привѣсити взсемоу листоу нашемоу.

пис Стецко. оу Гоучавѣк || вѣкт ꙗцо. ауг. к.

Traducere

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ștefan Voevod Domn țării Moldaviei, înștiințare facem cu această carte a noastră tuturor cui pre dânsa vor căta sau o vor auzi celindu-li-se : iată că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor alor noștri moldovenști boiari a mari și mici. al nostru credincios jupân *Bratul fiul Procelnicului*, de a lui bună voe de nimeni silit nici învaluit și a vândut a sa direaptă o cină din al său drept uric, un sat anume *Unghiul*, unde a fost jude *Dumică*, mai în jos de *Flăfoe* și doao ozere ce sunt între Prut și între Jijia, și

poenile toate câte se țin de acel sat, de a vândut acel sat *jupânesei Martei* a *jupânului Mihul Andronic* drept 106 zloți tătaraști și s'a sculat *jupâneasa Marla* a *jupânului Mihul Andronic* de a plătit toți deplin acei de mai sus scriși bani 106 zloți tătaraști înaintea *Bratului* fiul *Procelnicului* înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri. Deci noi văzând de bună voe și tocmală și deplină plată, și noi așijderea și de la noi am dat și am întărit *jupânesei Marta* a *jupânului Mihul Andronic* acel de mai sus zis sat anume *Unghiul*, unde a fost jude *Dumićca*, pe *Jijia*, mai în jos de *Flăfoe*, și 2 ozere, ce sunt între *Prut* și între *Jijia*, și poenile toate ce se țin de acel sat; acele toate să fie ei și de la noi uric cu toate veniturile ei și copiilor ei și fraților ei, și nepoților ei și stranepoților ei și rastranepoților ei și la tot neamul ei ce i se va alege mai de-aproape nerușeit nici odănoară în veci. Iar hotarul acelu sat și ozere cu poenile acele, din toate părțile să fie pe vechiul lor hotar, pre unde din veac au îmblat. Iar la aceasta este marea mărturie a însăși domniei mele *Stefan Voevod* și ai noștri boeri au fost: pan *Dumă Braevici*, și pan *Manoilă* și pan *Stanciul* și pan *Vlaicul*, pan *Goiană* dvornicul, pan *Coste Danovici*, pan *Toma Chinde*, pan *Petre Ponici*, pan *Albul*, pan *Lazor Pitic*, pan *Hodco Crețescul*, pan *Ioan Nemțanul*, pan *Stețco*, pan *Petrică*, pan *Buhte*. pan *Sakiș* spătar, pan *Iuga* visternic, pan *Pașco* postelnic, pan *Negrilă* ceașnic, pan (Zbeare) pan *Buorean* comis, și alți s'au prilejit din ai noștri *Moldove-nești* boeri a mariși a mici. Iar spre mai mare tărie a tot ce s'a scris mai sus poroncit-am la al nostru credincios boer pan *Dobrul* logofătul să scrie și a noastră pecete și pe cețile boerilor noștri să acăte de această carte a noastră.

a scris *Stețco* în *Suceava* la anul 6970 Aug. 20.

Originalul pergament bine pastrat. Acta Mișu Buznea, proprietarul de azi a moșiei Unghenii Ruși. Are 0 m. 28 latul pe 0 m. 39 lungul. A avut 5 peceti atârdate, din care numai 2 se păstrează ; una în ceară roșie a domnului, iar alta în ceară neagră nu se poate ceti a cărui boer, fiind rău păstrată.

Prin părțile Unghenilor de azi trăea la începutul secl. XV-a judele *Dumicica*, a cărui nepot în linie dreaptă era Bratul, fiul Procelnicului, căci acesta zice în 1462 că vinde moșia *Ungul* din al său drept uric, deci de baștină.

Numele cred că și l'a luat de la cotul mare ce facea Prutul în acel loc, azi fiind potmolit cu Prulețul.

Cumpărătoarea, jupâneasa Marta a jupânului Mibul Andronic dă 106 zloți tătărăști pe toată această moșie *Ungul*, care trecea și peste Prut dincoace ; până în Jijia. Pe moșie erau și 2 ozere, cu poeni cu tot. Ozerele siut și azi pe apa Delei.

Din câte cunosc uricul acesta e cel mai vechiu, care ne pomenește de aceste locuri, căci în jos se întindea *pusta* Jijiei, unde apoi s'au organizat braniștele domnești ; din care Voevozii au dăruit apoi moșii la boeri și mănăstiri. («Cronica Bohotinului» de R. Roseti).

INDICE ALFABETIC.

- Achilina, 272.
Acsinia, 206.
Adjud, șoltuz și 12 pângari
de — 259.
Agafia 6, 136, 174, 283, 299.
Agafon Episc. Romanului 64,
377, 379.
Agafona, 20.
Agapia mănăstire 376.
Albăe, apă, 170.
Albești, 166.
Albul, 125, 305, 382.
Alboae Anghelina, 135.
Aldești, 235.
Alexa, 124, 301, 303.
Alexa postelnicul, 78.
Alexa spatar, 315.
Alexandru Vodă cel Bun 111.
Alexandru Vodă (Lăpușnean)
«când a prebegit -- 82.
Alexandru Vodă, 206, 262,
272, 274, 308, 319, 329,
376.
Alexandru Radul Vodă, 142,
146, 148, 153, 157, 159,
202, 357.
Alexandru Iliăș Vodă, 39,
97, 114, 189.
Amaru, apă, 329.
Ana, 20, 111, 160, 184, 227.
Anastasiu egumen, 194.
Andon, 76.
Ardonie, 174, 199.
Andrei, 85, 218.
- Andrei ureadnic de Bârlad,
217.
Andrei portar Sucevei, 325.
Andreica, 14.
Andreica vătag, 124.
Andreicăuții, 278, 279.
Andronic, 233.
Andronic Mihul, 381.
Androină, 125.
Andruș popă, 196.
angărie, 256.
Anghelina, 1, 4, 12, 14, 16,
39, 42, 47, 106, 111, 124,
209, 243, 275, 289, 346.
Anihilohie, 195.
Anesia, 88, 126, 129.
Anița, 82, 317.
Antălești, 246.
Antimia, 324.
Anton, 76.
Antonie, 195.
Anușca, 12, 47, 62, 194, 321,
328.
Apostol postelnic, 230.
Argealia, 278.
Arie, 149, 179, 253, 367.
Arimia, 289.
Arimiica, 301.
Armanca, 105, 182.
Aron Vodă, 313, «năvala lui
Lobodă hatmanul» 314, 376.
Arpășești, 270.
Arsenie biv log. 56, 316.
Arvat comis, 330, 352.

- aspri, 204, bani vecbi, 321.
Atanasie Arhiepiscop și Mitropolit Sucevei, 178.
Aviron, 149, 316.
Avraam, 12, 16, 20, 39, 47.
Avraam Ilie, 293.
Avraam stareț la Moldavița, 195.
Avrămeni, 169.
Avrămești, 146, 148, 153.
Avrămia, 247.
Avrintie popă, 123, 125.
Băc, 169.
Bacăul (ținutul —) 118.
Baciul pitar, 249.
Bădeni, 170.
Bădești, 72, 76.
Bae, șoltuz și 12 pargari 241.
Bahlui 112, 117, 170.
Bahluețul, 117, 159, 179, 200.
Băhmătești, 50.
Băhnașul, 85.
Băiceni 180.
Băinții, 184.
Bainski Marica, 184.
Bălan, 126, 224.
Balan țigan, 220.
Balancea, 224.
Balașco, 78.
Balasinești, 293, 295, 303.
Balica parc. de Neamț, 360.
Balica Isac hatman și parcalab Sucevei, 34, 105, 137, 247, 267, 296, 357, 366.
Bălițești, 216, 217.
Baloș ceașnic, 161.
Baș logofatul, 23.
Baș Gh. dvornic, 247.
Baltă, 307.
Bălteni, 170.
Bălțați, 170.
Banco, 339.
Bandur lakim vornic, 209.
Banea pitar, 78.
Băneștii, 170.
Banul 297, 329.
Banul dajnic, 128.
Banul Vasile dvornic de gloată, 142, 154.
Bărgăoanii, 183.
Barbovska port. Sucevi, 338.
Barbovskie Teodosie Episcop de Radauți, 377.
Barbovskie Teodosie Mitropolit Sucevei, 379.
Barbosul Micul, 275.
Barboși, 275.
Bărlad apă, 169, 171.
Bărlad, 78, 210, 285, 286, 289, 299, 301, 343. (ocolul târgului — 314). (șoltuz și pargar de —) 286, (urcadnic de —), 217, 289, 291. (ținutul —) 170.
Barlești, 117, 160, 256.
Bărnoul, 272.
Bărnova, 274.
Barnovskie pah. 186.
Barnovski hatman și parcalab Sucevei, 315.
Barnovskie Moghilă Miron Vodă, 159, 178, 191, 231, 244, 255, 256, 270, 322, 357.
Barnovskie post. 244, 367, 380.
Bărtuș, 348.
Bărzul Dragan, 97.
Băseanul Irimia uricar, 47, 68, 87, 282.
Băsești, 170.
Bașotă diac, 20, 71.
Bașotă Patrașco log. 127.
Bașotă Ion căminar, 187.
Băteală, 20, 25, 50.
Bateală pitarel,
Bălirești, 258.
Batin Isaia, 258.
Batin Vasile, 258.
Beareș Petre, 346.

- Bechea, 88, 89.
Bechea Stefan, 85.
Bechea parcalab, 123, 125.
Beachea Stefan diac, 120, 121.
Bechea din Bogdănești biv parcalab, 126.
Bechea parcalab de Bogdănești, 128.
Bejan armășel, 219.
Bejan parc. de Roman 325.
Bejan, 84, 93, 220, 330.
Beldiman vel logofăt, 29.
Bercea vatah, 222.
Berciovici uricar, 56.
Berheci, 351.
Berheci (gura —) 169.
Berheci diac, 279.
Berindeeștii, 368.
Bernat post. 107.
Bica Ivașco, 280, 293.
Bicani, 216, 280, 283, 287, 293, 298, 299, 303.
biciului, 217, un cal s'a — 30 lei, oaea s'a -- 1 leu 231, (un cal 40 zloți, un cal 50 zloți), 159.
Bilae dvornic, 34.
Bilăești, 37, 169.
Bilăuga, 169.
Bilavici Iurașco uricar, 34.
Bilavinți, 169.
Bilciresți, 306.
Birtoc Toma, 235.
Bistrița, 127.
Bistrița, apă, 252, 366, 377.
Bistriceni (heleșteul —) 210.
blăstăm mare, 34, 149, 179, 253, 316, 367.
Bleandă Ionașco, 2.
Bleandă Stefan, 72.
Bleandă Stefan aprod, 23.
Bodești, 97, 170.
Bogdan, 220.
Bogdan Vodă Alexandrovici, 350, frații mei: Mihail, Pătru și Costantin, 253, 263, 278, 328, 330.
Bogdan Vodă, 297, 376.
Bogdana «in gripe Bogdana» 216.
Bogdana, apă, 297.
Bogdănești, 84, 88, 89, 91, 93, 95, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 128, 170, 348.
Boghian ăserul, 228, 265.
Boguș, 165.
Bogzovici Grigore diac, 339.
Boharnița, 170.
Bohuș, 111.
boi «6 boi pentru o ocină» 99.
Boldescul bătrânul, 251.
Boldescul Patrașco parcalab 233.
Boldescul Condrea, 251.
Boldescul Gh. 235.
Boldescul Teodor, 235.
Boldescul Toader biv mednicer, 234.
Boldești, 245, 251.
Boldur, 206.
Boldur dvornic, 335.
Bolea Strat, 113.
Bombotești, 128.
Booae Agahia, 50, 56, 60.
Borra Mihail, 348.
Boră, 338.
Borădăceui, 106.
Borăle, 227.
Borce parc. de Hotin, 343.
Borcea dvornic, 347.
Borcești, 189, 190.
Borleanul uricar, 43, 51, 53.
Bormo, 216.
Borodaci, 105.
Borvină aprod, 308.
Borzii (rediul —) 180.
Bosuioc, 189.
Bosuioc, spatar, 186.
Bosăncești (azi Epu:eni) 207.

- Botoșani, 224.
Botoșani (ureadnic de—) 239.
Boul visternic, 47.
bou, «un bou 4 galbeni» 125.
Boul Toader biv vist. 23.
Boul vist. 247.
Boul Patrașco vel spat. 161.
Boul Toader treti visternic
6, 9, 14, 18, 20, 25, 28, 36,
37, 39, 50, 70.
Bozovița, 117.
Bozovița (ocolul —) 278,
279.
Brădean spatar, 325.
Brahă Ion păharnicel, 224.
Braevici Duma, 382.
Bran, 134, 135. 378.
Bran comis, 251.
Brândușa, 359.
Branșteri, apa, 118.
Brânzea parc. de Neamț, 34.
Bratașeni, 117.
Brăteștii 363.
Bratul procelnic, 381.
Brăteștii, 169.
Brătulești, 170.
Bredea Ioana, 58.
Brițcani, 36.
Brudul Vasile, 247.
Brudurești, 171.
Brul post. 215, 325.
Buba (capătul —) 378.
Bucium Vasile parc. de Ro-
man, 315.
Bucium dvornic țării de jos
215.
Bucium, femeia i-a fost luată
de Tatar, 183, 184.
Bucioc Ilea, 160,
Bucioc Ion, 136.
Bucur Mihail, 235.
Budești, 192.
Budic, 88, 89.
Buhai Tofan, 259.
Buhăinți, 81.
Buhăleni, 58.
Buhoci Dumitru, 348.
Buhtea, 382.
Buhuș Patrașco, 134.
Buhuș Cristea, 134.
Buhuș Dumitru treti logo-
fa!, 113, 114.
Buhuș Dumitrașco, 113, 114,
134, 135.
Buhuș Dum. vist. 159, 357.
Buhuș vist. 230.
Builea Gheorghe, 192.
Buimăceni, 180.
Buna, 190.
Buorean comis, 382.
Burdugani, 99.
Burlă popă, 227.
Burlă păharnic, 310.
Butociu!, 169.
Buzdugan medelnicer, 187.
Buzeștii, 78.
Buzinco diac, 262.
Buzul, 222.
Căbăceni, 321.
Căcăcești, 117.
Cahul, 169.
cai bicicletă, 159,
Căinița, 191.
cal, am furat un cal, 216.
Calapod Ionașco, 245.
Caldărușani (egumenul de —)
307.
Calibani, 171.
Căliia, 220.
Călio căpitan, 253.
Călin dvornic de gloată, 251,
284.
Călin, 88, 89.
Cămarăzani, 248.
Cămilești, 169.
Cănaci, 284.
Candakia, 126.
Cantacuzino Ianachi, vist. 360,
vel vist. 161.
capul «a plătit capul» 135, 216.

- Cara uricar, 220.
Carachiuzéal stolnic, 325.
Caraghiuzéal Ion, 330, 351.
Caraiman comis, 187.
Caraiman pah. 135, 244,
363, 366, 380.
Caras Matei, 301.
Cârjă parc. de Neamț, 338.
Cârjău Ivașco, 258.
Cârjău stolnic, 258.
Cărlig Toader hotnog, 18.
Cărlig Toader visternicel, 36.
Cărligi, 235.
Cărligătura 112, 117, 128,
134, 170, 174, 179, 199,
270, (vataș de —) 25.
Cărligățelul, ballă, 314.
Cărligul, ballă, 314.
Cârstea, 218.
Cărtalova, 334.
Cășian Toader, 227.
Casian Turcul, 184.
Catacuzino Enaki vel visternic, 161.
Catargi Apostol vel paharn. 161, 315, 360.
catașivul târgului (Cotnari) 171.
Caterina, 42.
Cătrinești, 169.
Cătrina, 83.
Căueștii, 171.
căutar, 224.
Cazan, 46, 50, 56, 359.
Cazan biv post. 40.
Căplenița, 170.
Căreteoani, 120, 125, 129.
Cărna (apă) 118.
Cărna (fântăna —) 377.
Cărnăț biv logofăt, 260.
Cărnățul (șinutul —) 169.
Cărvlene (pietrele —, 378.
Chelsia, 87, 89, 91, 124.
Chenan Radul, 307.
Chicer, 117.
Chicer diacul, 182, 262.
Chicer Dragomir, 112.
Chicera, 112.
Chicoș vel șatrar, 301.
Chigheciul (șinutul —) 169.
Chinde Tomu, 382.
Chiriac, 205.
Ghiriac (chilia lui —) 378.
Chiriac cupet, 26.
Chiriac parcalab de Putna, 259.
Chiril, 233, 246.
Chiril eromonah, 307.
Chiril popă, 129.
Chirița parc. de Neamț, 186.
Chirița Dumitrachi postelnic, 137.
Chirița Dumitrache Paleolog vel post. 225, 247, 318, 319, 320.
Chirli, 169.
Cărvasă, 348.
Căhoreni, 67.
Ciocărlie Cozma, 235.
Ciocărlie Cozma staroste de Troțuș, 363.
Ciocărlie parcalab de Roman, 186.
Ciogole Patrașco biv logofăt, Parcalab de Hotin' 230.
Ciolan Ion, 85.
Ciolanăști, 169.
Ciolpan Patrașco, 125, 129.
Ciolpan Patrașco, pahar. 18.
Ciolpan Grigore posteln. 29.
Ciolpan parc de Neamț, 167, 325.
Ciolpăneasa Agafia, 33.
Cioltani, 78, 170.
Ciomărtan vataș, 233.
Ciorba, 180.
Ciorcia, 359.
Cioresții, 171.
Ciornoșca Elinca, 266, 268.
Ciortorovskie, 335.

- cisla, 256.
Ciucă Ionașco, 192.
Cincești, 199.
Ciudin Ionașco. 192.
Ciuhoreanul Lupe, 33.
Ciuhur 117, 160.
Ciumulești, 85, 97.
Ciuncă, (poiană —), 175.
Ciuncești, 174.
Clăcul Grigore vist. 192.
Clăcul Chiril, 142.
Cobăceni, 169.
Cobolta, 169.
Cociuba. 217.
Cocănești, 189.
Cocora stolnic, 34.
Cocora parc. de Holin, 325.
Cocoară (movilă —) 340.
Cojomir Vasile, 299.
Coluban Stan, 334, 346.
Colunești. 169.
Coman, 329, 350.
Comora (drumul —) 377.
Conțăști, 179, 259.
Condrea, 129, 206, 296.
Condre parc. de Neamț, 34.
Copileni, 169.
Coranga Toader, 295.
Corlat uricar, 45, 192.
Corovan Dănilă, 270.
Curoiul, 378.
Coșescul Vasile, 216.
Coșești, 216.
Cosîteni, 78.
Costantin, 205, 299.
Coste, 191, 338, 348.
Coste postelnicul, 277.
Costea visternic, 273.
Costea parc. de Roman, 330, 351.
Costești, 117, 159.
Costin, 135, 180, 262.
Costin popă, 190.
Costina, 209.
Cotela diac, 204.
Cotelin, 204.
Cotin, curătură, 121.
Cotina, 25, 85.
Coțmănești, 170.
Cotnari târg, 26, 170, 171.
Cotnar (peretea târgului —) 26, șoltuz de — 26.
Cotnar (drumul —) 340.
Cotnărelul, (apa —) (vale —) 378.
Covurlui, 169.
Cozaci, 314.
Cozma, 224, 328.
Cozma croitor. 216.
Co ma popă. 290, 303.
Cozma șoltuz, 258.
Cozma Dumitru, 234.
Cozoncea, 189.
Crainicul, 378.
Crăc Petre, 343, 347.
Crăciun, 189, 216.
Crăciun Miron, 270.
Crăciun vornic al țării de sus, 330, 351.
Crăciunești, 169.
Crăstea aprod, 189, 190.
Crăjevici Sandru diac, 335.
Crețeseul Hodeco, 382.
Crețul, 284.
Crețul armas, 305.
Crețulescul Radul log. 397.
Cristea, 183, 184, 205, 243, 301.
Cristea dvornic țării de sus, 8, 186, 244, 363, 379.
Cristina, 62, 136, 275.
Crivești, 111, 113, 124, 159, 334.
Cudrești, 142.
Culici Patrașco, 230.
Cupeici, 117, 165.
Cupeici Mihail, 334, 346.
curățitură (ucestenie) 86.
Cușitna, apa, 118.
Dădești, 117.

- Daftan și Aviron, 149.
Dăjeni, 192.
Dalbul, 192.
Damăcuș stolnic, 165.
Damian Cristea uricar, 1, 4,
38, 118, 304.
Damian 88, 89,
Daniseni, 170.
Dan, 165.
Dan vist. 347.
Danail calugarul, 216.
Danailă, 192.
Danciul, 189.
Danciul vatah, 272.
Danciul parc. de Neamț, 351.
Danciul parc de Roman, 338.
Danovici Coste, 382.
Dancoci Nestor, 216.
Danilă șoltuz, 234.
Dărăbanul, 247.
dare, de boi, 321.
Dașco, 262.
Dășovanul Vasile, 160.
Dathan, 316.
David, 123, 125, 129, 174,
199.
Davideni, 37.
Deatpisiuști Eremia, 222.
Debrici Pavel polcovnic ot
Mitropolie, 309.
Dediul popă, 227.
Deleni, 218, 308.
descăleca, (a — curătura
«Cotina»), 85.
deșugubină „50boi“ 180, 321.
Dia, 299.
Dinceștii, 169.
Dingă post. 330, 351.
Dionisie Episcop de Roman,
178.
Dobrul log. 382.
Dobrencul uricar, 142, 146,
179.
Dokia, 205.
Dochița, 20, 59, 60.
Dodonuș, 329.
Dolca, 82.
Donici Andronaki vel log.
212.
Dorobaț Ion diacon, 166.
Dorobaț Enaki, 166.
Dorohoi (ținutul —) 105,
194, 227, 230, 232, 269,
321.
Dorohoi (vel vatah de—) 230.
Dosoltei arhimandrit de Put-
na, 187, 224.
Dosoței stareț, 376.
Drabiște, 117.
Drace Ionașco parc. de Ho-
tin, 315.
Drăculești, 169.
Draga, 180.
Drăgaea, 12.
Drăgăila, 206.
Drăgălina, 207, 293.
Drăghici, 28, 293.
Drăghici popă, 275.
Draghie popă, 210, 230, 231.
Dragomau, 78.
Dragan, 189, 289.
Dragan post. 186.
Drăghina, 266, 268.
Dragomirești, 169, 170.
Drăgoești, 169.
Dragoș, parcalab de Neamț,
325.
Dragoță Toader dvornic, 247.
260.
Dragoșe, 129, 164.
Dragșan, spat. 338.
Drăgșan vatah, 214, 272.
Drăgumănești, 214.
Drăgușani, 168.
Drăguța, 42.
Drulă, 9, 12.
Drulea, 47.
Drumana, 227.
Drumaș, 136.
Druțea nemiș, 272.

- Druțul Ionașco, 185.
dubasă, 117.
Duca parc. de Roman, 107.
Ducul, 220.
Dula, 78.
Duma parcalab, 335.
Dumicico jude, 381.
Dumbrăvița, 92, 168.
Dumenii, 160, 177.
Dumești, 78.
Dumitra, 222, 243.
Dumitraki post. 366.
Dumitrașco, 303, 359.
Dumitru, 135, 284, 291, 305,
348.
Dumitru ceașnic, 107.
Dumitru spatarul, 93.
Dumitru uricar, 61, 68, 92,
94, 99, 297, 316, 367.
Dumitru popă, 282.
Dumșa, 227.
Dumșa post. 335.
Dumșa vist. 338.
Dumușani, 227.
Dupnița Ion, 196.
Dupnița biv valag de armaș
196.
Dușcă Tudora, 293.
Ekim Toader, 191.
Efrim, 189.
Efrim armaș, 308.
Efrim eromonah de Caldă-
rușeni, 307.
Efrim egumen de Tazlău, 253.
Elap, 334.
Elhov (ținutul —) 307.
Elinca, 62.
Enculeasa Nastasia, 113.
Epifanie eromonah, 195, 239.
Epureni, 206, 207, 209.
Eremia dvornic țării de sus,
215.
Eremia parc de Neamț, 335.
Eremia vatav, 70.
Eremie căpitan, 216.
Bremia, 8, 16, 37, 39, 222,
246.
Erena, 359.
Erina, 93.
Evloghié Gh. dascai 211, 218.
Ezărul (hotarul —) 340.
Ezer, 243.
Fador vătăman, 224.
Falcicul (ținutul —) 113, 170,
313, 314.
fântâna imputită (Smradna)
335.
Fărcești, 123.
Fatul, 282.
Faureștii, 82.
Fedeleșani, 170.
Fedor diac, 272.
Feer căpitan, 307.
Felea pah. 338.
ferue, 50, 51, 61.
ferăe, 29, 68, 86, 96, 154
314.
ferie, 249, 309.
ferei, 306.
feriiu, 276.
fierăe, 304.
Ficău Iacob, 234.
Filip, 126.
Filipes ul Pană, vel vist. 306,
Filoteia, 296.
Filofteiu pr. n. Episc. 377.
Flafoe, 381.
Flocești, 222, 238, 246.
Florea, 301.
Florescul Socol popa, 307.
foamete, 201.
Foca Ion uricar, 161, 228.
Focșa, 206, 217, 243.
Fadora, 239.
Foltești, 169.
Frăgăul Nicola, 289.
Frâncescul parcalab de Ho-
tin, 272.
Frâsina, 209, 229, 317.

- Frăteiu, 214, 217.
 Fratovski Jurj, 164.
 Frija, 82.
 Frijoae Muşa, 342.
 Frimul, 305.
 Frunleş stolnic, 335.
 Fulga, 348.
 Fundătura, 180.
 Fundeni, 170.
 Funuleni, 169.
 Furtună Mihail comis, 107.
 Futilă «la mic futilă» 342.
 Gădintî, 114.
 Gafa, 105.
 Gaftona, 20.
 Găgoae Tudosia, 206.
 Gabia, 125, 216.
 Galata, calugării de la— 191.
 galbeni. zloti tatarăşti, 218,
 235, 274.
 Ganea, 67.
 Ganea Ionaşco vister. 63, 64.
 Ganea Marica, 64, 67.
 Ganea Isac, 64.
 Ganescul Ion, 161.
 Găneasa Sofronia, 64.
 Găneşti, 134.
 Gangur diac, 277.
 Gărdan, 78.
 Gârlea vatah, 227.
 Gaşpar Vodă, 40, 41, 50, 53,
 56, 57, 99, 226, 305, 320.
 Găureni, 111, 117, 134.
 Gavril log. 312, 330.
 Gavril vist. 129.
 Gavril vatah, 78.
 Gavriş popă, 205, 222.
 Gavril, 122, 128, 174, 199,
 214.
 Gavrilaş vel vornic țării de
 sus, 230.
 Gavriloae «ai Gavriloae» 223.
 Gavrița, 123, 125.
 Gavrița Ionaşco, 126.
 gde bil Toma și Micul, 82.
 gde bil Dragomir Chicer, 112.
 gde bil Dragomir Hasnaş,
 112.
 gde bil Ravăcanii i Petrişul
 111.
 gde bil Stan Coliban, 334.
 gde este domea ego, 164.
 Gde bil jude Dumnicico, 381.
 Gemenii, 170.
 Gerul, apa, 169.
 Ghedeon diac, 165.
 Georghe spatâr, 137.
 Gheorghe pah. 215.
 Gheorghe parc. de Hotin,
 137, 215, 244, 272, 286,
 325, 363, 366, 379.
 Georghe parcalab de Neamț,
 107, 244, 363, 377, 379.
 Gheorghe ceaşnic, 325.
 Gheorghe postelnic, 315.
 Gheorghe stolnic, 107.
 Gheorghe, 78, 129, 136, 270.
 Gheorghit, 33.
 Gherasim, 274.
 Gherasim pulneanul, 187.
 Gherghel, 234.
 Gherghentie eromonah, 25.
 Ghergheşti, 205.
 Gherman, 20, 23, 40, 195.
 Gherman pitâr., 1, 28, 44, 50.
 Ghiurman comis, 382.
 Gheuca Dumitraşco biv dvor-
 nic de gloată, 301.
 Gheuca Ion, post. 166.
 Gheuca Toader post. 166.
 Ghianghe, 265.
 Ghianghe spatâr, 366.
 Ghianghe diac, 229.
 Ghianghe vel vornic țării de
 jos, 230.
 Gheanghie Ionaşco vel log.
 51, 56, 60, 96, 98, 108,
 120, 171, 200, 228, 234,
 306, 316, 360.
 Ghiban Ion, 218.

- Ghica Gh. Vodă, 306.
Ghianghe șoltuzul, 259.
Ghiorma comis, 363.
Giugastri, 169.
Giuleștii, 168, 170.
Giumătate Giurgea, 182.
Giumătățeni, 182.
giurători, 60, 79.
Giurge staroste, 82.
Giurgea, 233.
Giurgiul, 259.
Gligă, 76, 222.
Gligorașco ot visterie diac,
175.
Gligorcea, 174, 290, 359.
Gligorcea diac, 248.
Gligore, 76, 97, 126, 128,
190, 191, 217, 238, 239,
270.
Gligore vataș de sinetăș, 25.
Gligore stolnic, 244, 363,
380.
Gligorie parc. de Neamț, 366.
Gligore popă, 123, 299.
gloabă 24 boi la poarta gos-
pod, 51.
globnici, 321.
Glodeni, 170.
Goalbă, 82.
Goest', 170.
Goia vel dvornic al țării de
jos, 107.
Golăe vel log, 281.
Golăe Ștefan parc. de Ro-
man, 34.
Gonțea, 243.
Goian dvornic, 382.
Grădești, 301.
Grama Iordachi diac, 322.
Grama biv stolnic, 356.
Grama vel stolnic, 230.
Grama vel jienicer, 209.
Grapă, 120.
Grăpina, 136.
Greaca, 185, 225.
Greci (Rotompănești), 286,
301.
Grigorie, 183.
Grigorie popă, 270.
Grincovici, 338.
gripe, 216.
Groza, 183, 189.
Grozea, 183.
Grozav parc. de Roman 338.
Grozav aprod, 78.
Grozav, 104, 266, 268, 286.
Grozava, 359.
Grozești, 117.
gruiul (buza —) 299.
Grumăzești (ochitești) 334.
gură «a avut o gură cu ră-
zășul său» 192.
Gurie, 123, 126, 129.
Guțu, 97.
Habășescul Ion, 229, 230.
Hacimandă Drob, 73.
Hacimândoae Varvara, 104.
Hamza Trif, 343, 347.
han «cinstitul han» 159.
Hanul «a venit banul cu ta-
tari asupra țării» 160.
Hargan, 189.
Hangul, mănăstire, 179.
Hânsari, vatași de - 255.
Hansar Maxim, 319, 324.
Hărăea Petre, 214.
Hariton diacon, 195.
Hărlăul, mănăstirea din dea-
lul Hărlăului, 81.
Hărlău (ținutul —) 117, 170.
Hărlău, 121, 154, 297, 299.
Hartanești, 348.
Hartop, 169.
Hăsărel Gligore, 233.
Hasnaș Dragomir, 112.
Hăsnășeni, 112.
Hleabul, 379.
Helgiul Iakim, 122, 128.
Herbeante, baltă, 314.
Hilimon, 78.

- Hilina, 217.
Hilip, 123.
Hilipă, 243.
Hiloteiu, 195.
Himia, 127, 129.
Hocești, 111.
Hogea Simza, 136.
Hoiești, 78.
Holoteia, 296.
Horeștii, 170.
Horodnic, 224.
Hotceni (Hoceni) 334, 346.
Holcești, 117, 134, 160.
Hotin (cetatea —) 230, 272, 274.
Hotin (ținutul —) 127, 160, 169, 236, 278, 279.
Holinești, 170.
Hotnogul, 97.
Hrabor Maxim, postelnic 343, 347.
Hramăn, 335.
Hram dvornic, 338.
Hrincești (vatamandă —) 224.
Hrișcanul, 117.
Hriza ureadnic, 234.
Hulpe Păcurar, 301.
Hulpe Balan, 301.
Hulpeștii, 169.
Hulubești, 169.
Hurdug (la —) 378.
Hurul Ețrem, 347.
Hurul Danciul parcalab de Neamț, 338, 343, 347.
Huru Lupe biv. parc. 718.
Huru Dragoș, 219.
Huru Ețrem dvornic, 343.
Huși, 81, 348.
Iachim comis, 308.
Iachim, 124, 216.
Iacob din Țarigrad, 204.
Iacomi parcalab de Hotin, 107.
Ianăș, 256.
Iancul Vodă (Sasul) 88, 89, 91, 110, 178, 180, 184, 199.
Iane vist. 215, 325.
Iane post. 34.
Iași, 1, 4, 6, 9, 14, 16, 22, 25, 28, 33, 38, 42, 44, 47, 50, 53, 55, 57, 59, 61, 71, 72, 73, 77, 86, 87, 91, 93, 95, 99, 104, 112, 114, 118, 120, 134, 142, 148, 153, 158, 171, 175, 179, 192, 196, 197, 199, 216, 228, 231, 232, 234, 236, 245, 248, 250, 251, 255, 256, 258, 261, 262, 264, 267, 269, 270, 278, 281, 282, 283, 288, 291, 293, 296, 304, 306, 309, 318, 325, 352, 360, 367.
Iași (ținutul —) 117, 170, 206, 207, 225, 319, 320.
Iași «șoltuzu 12 pargari din târg» 234.
Iași «curlăa mea (a lui Cristea vel dvornic) din Iași» 9.
Iași «din țarina târgului Iașilor» 313.
Ibănescul Toader, 166.
Ibănescul Ion, 166.
Ichim, 189.
Icobeg, 288.
Idrici, 170.
Ignat, 180, 216, 282.
Ignul șatrărel, 106.
Ihnat, 295.
Ihnat spatărel, 93.
Ifrim 217.
Iftemie vataf 205.
Ilicișor Toma vataf, 183.
Ilea, 111.
Ilea biv jicnicer. 196.
Ilea biv parcalab, 135.
Ilia Vodă, 163, frații săi Ștețco, Petru și Bogdan Vodă, 164 fiul său Roman

- Vodă, 164.
Ilie, 296, 299.
Ilie și Stefan Vodă, 82, 111.
Ileana, 82, 243, 280.
Ilieș Vodă, 308.
Ilinca, 184.
iliș, 321.
Ilișani, 262.
Ion, 88, 89, 111, 122, 125,
128, 135, 185, 193, 214,
262, 274, 328.
Ion comis, 315, 338.
Ioan «aj Gavriloae», 233.
Ion Botezătorul, taerea ca-
pului sf. — bream la Să-
cul, 368.
Ioan Episcop de Huși, 379.
Ion Cojocarul, 125.
Ion vist. 129.
Ion parcalab de Hotin, 137.
Ion Vodă Despot, 277, »pa-
rintele patriei»
Ioan Vodă cel Cumplit,
81, 235, 275, «când a
pradat Tatarii țara, 180,
183.
Ion popă, 196, 206, 296.
Ioana, 174, 199.
Ionașco parc de Neamț, 215,
315, 353, 379.
Ionașco parc de Roman, 215.
Ionașco parc. de Hotin, 107.
Ionașco vatah, 87, 89, 91.
Ionașco aprod, 142.
Ionașco biv șoltuz, 142.
Ionașco păhârnicele 224.
Ionașco diacon, 224.
Ionașco Cupar, 284, 287,
291, 305.
Ionașco, 40, 50, 56, 111,
124, 129, 135, 190, 194,
200, 251, 263, 270, 273,
283, 295, 303, 308.
Ionașco uricar, 112, 120,
154, 190, 224, 235, 249,
267, 299.
Ioniță, 317.
Iosăp, 82, 195.
Irimia, 42, 47, 123, 205.
Irina, 84, 113.
Isac vist. 335.
Isac, 67, 238.
Isaico stolnic, 319, 324.
Isaico, 4, 9, 12, 47.
Isaia, 165.
Isaiu, 14.
Isimia, 128.
Ișnovăț, 169.
Istalie, 14.
Istioana Blaj, 234.
Istratie, 174, 200.
Iubana, 291.
Iubâneasa, apă, 105.
Iucșa, 42.
Iuda, 149, 179.
Iuga vist. 382.
Iugșa 1, 4.
Iurașco logofat, 267.
Iurașco biv parcalab de Ro-
man, 18.
Iurașcovici Onciul vel vatav
de Dorohei, 230.
Iurcăuți, 263.
Iurghiceni (E biceni) 117.
Iurie vatah, 272.
Iurie (podul lui --) 351.
Iurie spatâr, 347.
Iurincu Vâscan, 185.
Iurincul, pah. 184.
Iurșea vatav, 183,
Iurșea, 103.
Ivan, 239.
Ivan Nemțanul, 382.
Ivan parc. de Neamț, 215.
Ivânanie, 195.
Ivancu sulger, 321.
Ivănești, 216.
Jăreni, 169.
Jijia, 117, 170, 182, 207,
267, 268, 381.

- Jijioara, 318, 319, 340.
Jirebie, 224, 246, 247.
jurători, 65, 276.
Jureștii, 189.
Jurj, 18.
Jurjea soltuz, 286.
Jurj vist. 330, 352.
Jurj dvornic, 164.
Iăcina, 204.
Lahova, 210.
Lăpușna (ținutul—) 169.
Larga, 334, 346.
Larga (gura—) 340.
Lărgeni, 169.
Largul, 378.
Lărgușorul, 378.
Laur, 189.
Lazăr comișel, 275.
Lazăr vist. 76.
Lazian, 105, 107.
Lazor, 99, 165, 205, 239, 329.
Leca Ionașco parc. de Roman, 366.
legea «a rumpe legea», 85.
lei hătuți, 230.
lei curați, 126.
Leuțovici Sava, 263.
Lencușești (Flocești) 138, 247.
Leutești, 68, 73.
Liciul popă, 235.
Liciul post. 338.
Lihacii, 118.
Lipa, 378.
Liurint vieriu, 26.
liuzi, 73, 76.
Loboda halm. 314.
Loghin, 180.
Lozenski Vasile stol. 366.
Lozenski Vasile vist. 137.
Loznița, apă, 351.
Lucoi uricar, 86, 121.
Lucuci, 135.
Luca parc. de Roman, 325.
Luca diac, 236, 276.
Luca Stefan tălmač, 171.
Lungani, 170.
lup (dare de—) 256.
Lupan vatav de visternicei, 270.
Lupșa popă, 4, 42, 53.
Lupul diacon, 230, 231.
Lupul, 78.
Lupul biv spătar, 258.
Lupul Cupar, 113.
Lupul vel dvor., 86, 95, 230.
Lupul vel dvornic al țării de sus, 161, 359.
Lupul biv vel vornic parcalab de Neamț, 230, 232, 366.
Lupul vel dvornic al țării de jos, 161, 359.
Luța vatav, 282.
Luțcani, 170.
Macarie, 195.
Macarie cojocar, 216.
Măcău Ion, 122, 128, 129.
Măcești, 314.
măcieș, 378.
Măciuca Antemia, 225.
Măciucașii, 170, 171.
Macri vel armaș, 182, 189.
Mădărjaci, vatah de— 78.
Maștei diacon, 218.
Magdalena, 12, 16, 39, 47, 82, 180, 185, 238.
Majilescul Toader vatah, 233.
Malaiu, 205.
Malăiasa Stanca, 1, 3, 42.
Malcoi parc. de Hotin, 161 360.
Măleștii, 225.
Mălinescul, 28.
Malotă, 259.
Manarie, 218.
Măncești, 169.
Măndru pan, 165.
Măndru, deal. 171.
Măndreștii, 170.

- Manea, 206.
Manești sat, 117.
Mânjea uricar, 149, 191, 200, 360.
Mănjești, 191.
Manoil, 382.
Manule parc. de Roman, 107, 137, 244, 363, 366, 380.
Mânzați, 299.
maranatema, 246.
Marco, 84- 180, 346.
Marcoci, 128.
Marcul, 238.
Mareș log. 307.
Marenca, 338.
Măria, 1, 4, 128, 206, 233, 283, 286, 329, 348.
Marica, 1, 9, 12, 14, 34, 42, 47, 70, 91, 106, 111, 129, 131, 134, 174, 183, 184, 189, 196, 199, 200, 206, 207, 239, 267, 269, 270, 295, 297, 301, 342.
Mărica cneaghina, 320.
Marina, 42, 111, 135, 136, 207, 209, 299, 329.
Mărinca, 222.
Măriuța, 8, 233.
Măriuța, 20.
Marușca, 111, 328.
Marin vatab, 272.
Măriș, 329.
Măriș biv vel vatag de Cărligătură, 25.
Marmure uricar, 87, 306.
Marta țigan, 190.
Marla cneaghina lui Mihul Andronic, 381.
Martin, 230, 231.
Martin șoltuz de Troțuș, 348.
Martinești, 99, 308.
Măstacănu, 118.
matce, 114.
Matei, 50, 183, 192, 235, 299.
Mateiaș logofăt, 343, 347.
Maxiu, 206.
Maxinești (zis și Martinești) 308.
Mecea, 243.
Mecea Costantin, 243.
Medarul Pavăl, 235.
Medelean, 289.
Medveja, 277.
Meleșan, uricar, 23.
Melestan Mihalcea, 313.
Melestan biv postelnic, 313.
Mereuț, 129, 192.
Merăuță parcalab, 216.
Mesteacănul, 117.
Micul, 82, 189.
Micești, 205.
Miclescul Vasile vel vornic, 212.
Mieșinești, 78.
Midcaul, 169.
Mihăești, 64, 67.
Mihăețul apă, 378.
Mihai, 228, 265, 334.
Mihaiu logofăt, 211.
Mihail pan, 164.
Mihaiu (gura lui—) 378.
Mihail Vodă (Viteazul) «când a venit cu cătane asupra domniei mele» 379.
Mhailescul uricar, 89, 281, 325.
Mihalachi vist. 315.
Mihalcea, 189.
Mihalceri, apă, 315.
Mihalcăuți, 236.
Mihalcioae cneaghina, 314.
Mihneștii, 170.
Mihul, 289.
Mihul parc. de Hotin, 338.
Mihul Ghelman și parcalab de Suceava, 107.
Milești, 127.
Mindeneștii, 169.
Minotici Trifan, 206.

- Miron, 218.
Miron parc. de Neamț, 343, 347.
Misail, 270.
mișei, 256.
Milești, 20, 37, 62, 67, 70.
Mititica, 185.
Mitrofan episc. Hușilor, 179.
Mlinăuții, 194.
moarte de om, 45, 51.
Mocul, 169.
Moga Ionașco, 160.
Moga Toader, 160.
Moga sulger, 160.
Moga (fântâna —) 334.
Moghila Simeon hatman și parcalab Sucevei, 186.
Moghila Ieremia dvor. 229.
Moghila parc. de Hotin, 347.
Moghila vist. 343.
Moghila pah. 330, 335, 352.
Moghila Eremia Vodă, 5, 16, 19, 29, 186, 220, 237, 38, 47, 50, 62, 64, 66, 92, 105, 116, 182, 186, 220, 237, 241, 288, 362, 363, 376.
răposatul Vodă, 24.
Moghila Simion Vodă tatăl lui Moisi Vodă, 319. fiii mei Costantin, Alexandru și Bogdan Vodă, 362, 363, 244, 377 unchiul lui Cost.
Moghila Vodă, 368.
Moghila Constantin Vodă, 69, 71, 76, 105, 134, 100, 193, 205, 225, 261, 268, 286, 291, 308, 317, 318, 359, 364. 366 parintele meu Ieremia Vodă, 368. frații mei Alexandru și Bogdan Vodă, 366.
Moghila Moisa Vodă, 85, 95, 119, 121, 141, 145, 159, 173, 199, 233, 299, 303. 321.
Moglan, 85, 97, 128.
Mohileni, 320.
Mohorăști, 170.
Moisa (Coasta —) 371.
Moiseiu, 218.
Moldova (apa —) 16, 20, 33, 62, 168.
Moldavia, 1, 3, 5, 16, 19, 22, 28, 33, 38, 39, 41, 47, 50, 52, 55, 57, 59, 64, 66, 69, 71, 74, 76, 80, 81, 75, 87, 88, 92, 97, 104, 110, 114, 119, 121, 134, 141, 144, 148, 153, 159, 163, 173, 182, 191, 199, 214, 218, 220, 225, 226, 228, 229, 231, 233, 234, 236, 237, 242, 244, 349, 253, 255, 256, 260, 262, 263, 265, 266, 273, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 282, 283, 286, 291, 293, 295, 297, 299, 303, 305, 308, 313, 317, 318, 320, 324, 328, 334, 342, 362, 364, 376, 381.
Moldovei «prada — de Caza- cu lui Lobodă hatm. supt Aron Vodă» 314.
Moldovița (mănăst.) 81, 194. hanul Plopeștenii)
molid (la —) 371.
Moșetești, 85, 123.
Moscul Ghetman și parcalab de Suceava, 161, 360.
Moscul Mardare polcovnic, moșie domnească — fără domnie, 322, 358.
Moțoc Gh. 235.
movilă sapată, 159.
Movilă sat, 84, 117.
Movilă logofătul, 82.
Movileni, 318, 319, 324.
Munceii, 117.
Muncel 159.

- Muncelu, Munte, 378.
Muncelul Carpănului, 377.
Murat, 175, 200.
Murgu parc. de Roman, 34.
Murgu Cozma, 34, 330, 351.
Mursă Vlad, 166.
Mușeteșli, 128.
Mușeteșli (vatag de —) 124.
Muștea Teodor diac, 235.
Muștea Gligore, 160.
Mușteat Gavril, 161.
Mușă, 33.
Nacul, 160, 191.
Nădibaicoparcalab de Neamț, 186.
Nădabaico vel vornic, 45.
Nărnova, 170.
Nașcul, 97, 128.
Nastasia, 129, 135, 136, 161, 182.
Nastea, 76, 111, 135, 182, 184, 230, 231, 321.
Năvrăpăscul dvor. de gloată, 251.
Nazaria, 174, 199.
Neacșa 329.
Neacșul Eremia, 199.
Neacșul Giurgea stol. 174, 199.
Neacșul Iimie 173.
Neagoe, 305.
Neaga logofăt, 165.
Neagul stolnic, 343, 347.
Neamțul (linutul -) 118, 170, 368.
Neamț (parcalab de —) 56.
Neamțul (o. ol. cetății —) 366.
Neamț (târg—) 328.
Neamț (apă) 371.
Neaniul vorn. de gloată 153.
Neaniul parcalab de Carli-gătura, 270.
Nebojatco, 228, 239, 288.
Nebojatco logofăt 51, 53.
Nebojatco Arsene uricar, 71, 73, 107, 137, 171, 244, 269, 296.
Nekifor 78, 84, 93, 142.
Nekifor visternicul, 67.
Nekifor, 64.
Nekita, 235, 280, 283.
Nekita visternic, 76.
Neculake vel stoln. 50, 58, 60.
Neculacki parc. de Neamț, 56.
Neculae, 359.
Neculeștii (Trifeștii) 118.
Nedeiani, 192, 193.
Nedelco, 243.
Negrea, 2, 15, 22, 200.
Negrea ploșcar, 350.
Negre Pricop ureadnic de Bârlad, 284.
Neag comis, 168.
Negriță pah. 382.
Negriță, 338.
Negrilescul Toader, 319.
Negrișli, 168.
Negrita, 286.
Nemiș, 272.
Nenciulești, 307.
Niceia, 251, 316.
Nicheia, 149.
Nicoar uricar, 65, 364.
Nicoar logofăt, 251.
Nicoară vel dvornic al țării de jos, 315.
Nicoară vel dvornic țării de sus, 107.
Nicoar star. (bătrân) 78.
Nicoară vel dvornic, 295, 295.
Nicoar vel armaș, 293.
Nicoară vist. 247, 366.
Nicoară Ghetman, 303.
Nicoară, 124, 180, 303.
Nicoarița armaș, 287, 288.
Nicanur princ. M trop. 376.
Nicolae sfântul, mănăstire din țarina Iasilor, 313.
Nicoarești, 258.
Nistor, 206.

- Nistru, 117, 169.
Nițilina, 206.
Nisporești, 1, 4, 6, 8, 12, 14,
16, 18, 20, 23, 25, 26, 28,
35, 37, 39, 40, 42, 44, 47,
50, 53, 56, 58, 60.
Nisporescul Oanță, 20.
Nogu, 377.
Nogupsu, 377.
Nuor, 126.
Nuor Toader, 166.
Oanță Florescul, 239.
Oane, 82.
Oancea, 192.
Oană dvornic, 338.
Oană (puțul —), 339.
Obrejești, 233.
Oborocean, 249.
Obocia, 334.
Ochitești (Grumăzoea) 334.
Odochia, 12, 28, 47, 206,
295.
Oišeni, 170.
Oiluz, 117.
Ojivanie, 78.
Olășei, 118, 160.
Olenca, 273.
Olina, 329.
om mort, 180.
Oncești, 352.
Onciul popă, 37.
Onciul, 263.
Onco, 183.
Onești, 170.
Onișă, 78.
Onil paharnic, 227.
Oprea, 136.
Oprejeni, 78.
Orăș portar de Suceava, 14,
244, 363, 380.
Orăș Vasile vel vornic țării
de sus, 206, 207.
Orăș ușerel, 329.
Orheiul (ținutul —) 169.
Orlinski vatah, 272.
ortul, 121.
Ostupceanii, 253.
Ostafie, 228, 265.
Oțel Miedar, 334.
Păciceni 169.
Păcurar 286.
Pădureni 235.
Paisie popă arh. și egumen
Putnei, 55.
Palade vel visternic 210.
pământuri (nive) 9, 348.
Pantea 78.
Pănoasă, (gârla —) 169.
Pană parc. de Roman 360.
Pană stolnic, 165, 360.
Pană comis 360.
Părasca, 20.
Paraschiva 190.
parcalabi 321.
părgari de Colnari 26.
părgari, 258, 259.
părgari de Trotuș, 348.
Partenie, 195.
Păruceni, 170.
Parvan biv agă, 242.
Pârve Ivul, 207.
Pașco, 220, 228, 265.
Pașco comis, 161.
Pașco post. 382.
Pașco parc. de Neamț, 330,
351.
Pătrașco, 111, 135, 230, 231,
238, 321.
Pătrașco uricar, 6, 39, 40,
223.
Pătrașco ureadnic de Bolo-
șani, 239.
Pătrașco pilărel, 222.
Pătrașco protopop, 204.
Pătrașco căpitan, 72, 76.
Pătrașco pah. 343, 347.
Pătrașco spatar, 360.
Pătrașco dvor. 267, 269.
Pătrașco vel dvornic, 71, 73,
318.

- Pătrașco vel dvornic al țării de sus, 137, 248, 366.
Pătrășcani, 299
Pavâl, 8, 47, 106, 190, 193, 270, 307.
Păun, 85.
Pavel pitărel, 18, 37.
Pavel vist. 42, 53.
Pavâ biv vorn. 26.
Pavâl vtori log. 299.
Pavâl Debrici polcovnic 83, 271 (clucer).
Peaic Ionașco, 35.
Pepelea Marco uricar, 380.
Petre, 82, 93, 185, 206, 243, 262, 280, 296, 328.
Petre spatar, 308.
Patre parcalab, 217.
Petre parc. de Roman, 215.
Petrești, 180.
Petrica, 189, 382.
Petrica comis, 335.
Petru Vodă (Aron) 211.
Petru Vodă Rareș, fii noștri Iliăș, Ștefan și Costanlin, 182, 342, 346, 347, fratele domnii mele Ștefan Vodă, fiul domnii mele Bogdan, 239, 338, 342, 351.
Petru Vodă Șchiopul, fii noștri Vlad și Ștefan Vodă 1, 3, 20, 25, 33, 42, 47, 87, 91, 105, 106, 124, 129, 134, 164, 214, 215, 218, 228, 249, 262, 265, 273, 276, 280, 282, 283, 296, 313, 314, 318, 322, 329, 376.
Petriman valah, 273
Pialeş Ion, 78.
Piatra «ocolul târgului -- » 253.
Pietrișul, 112.
Petriș, 117, 357.
Pilat Petre, 274.
Pilipovskie biv vist. 236.
Pipirigul, 169, 378.
Piscani, 78, 170.
Petic Lazor, 382.
plastografe (scrisori) 166.
Plaxa comis, 347.
Pliușcăuți, 272.
Plopi sal, 339.
Plotunești, 78, 117, 159.
poarta domniei mele, 99.
Pocriș apă, 146, 149.
Podobiții, 78.
Pofle Ionașco diac, 228.
Pojog spatar, 34.
Polujeni, 169.
Pomârta, 228, 229, 230, 232, 265.
Ponici Petre, 382.
Popășcul comis, 34.
Popeni, 105.
Popești, 170.
Popovskie, 106.
Popsești, 58.
Porcești, 169.
Poroseacea parcalab de Roman 330, 351.
Posadnici, 170.
Pan Postolachi, 289.
Potropoiești, 118.
Prăjescu Cătrina, 93.
Prăjescul Toader, 93.
Prăjescul Sava, 84, 93.
Prăjescul Lupul, 113, 114.
Prăjescul Vasile dvorn. 247.
Prăjescu Lupul vel comis 219.
Prăjescul Dumitrașco, 93.
Prăjescul Pătrașco diacul, 84, 93.
Prăjescul spatar, 113, 114.
Prăjescul Savin vel dvornic țării de jos, 113, 114, 301.
Prăjescul Nicoar vist. 137.
Prăjești, 129.
Prajila, 169.

- Pricup, 136, 233.
Prigoreni, rediu, 146, 149, 154.
Procelnici, 191, 192, 193.
procelnicul, 381.
Procopie, 233.
Procopie eromonah, 95.
Procopie călugăr, 85, 121.
Prohorul (chilia —) 377.
proin=biv=fost, 376, 377.
Proselnici, 170.
Protasia, 85.
Prut, 117, 160, 169, 170,
225, 313, 314, 315, 381.
Pucneaga, 291.
Puriceni, 117.
Putna, 169.
Putna, parcalab de — 259.
Putna «staroste de — 255.
rabotă, 321.
Răcăciunii, părau, 170.
Răci, hran aducerea sf. Ni-
colae, 33.
Răcicanilor, 378.
Răciuleni, 168.
Răcoviță vt. log. 210.
Rădăești, 299.
Rădeni, vatah de — 78.
Radul Vodă, 218, 295, 297.
Radu Vodă Mihnea, 104.
Răflești, 169.
râmnice, 359.
Rânzeștii, 313, 316.
Răstetul, 117.
Rășca, apă, 168.
Rălești, 351.
Rătundul, 378.
Rătundul, baltă, 314.
Răut, 169.
Răvăcani, 111, 113, 114, 117,
134.
Răvăcani seliște, 113.
Răzina, 170.
Răzlog Pașco, 346.
Răzvanul Pavăl, 205.
Răzvan Vodă, 363.
Rediu, 348.
Rodna, parcalab de Roman,
363, 380.
Rogojeni, 169.
Roman (ținutul —) 113, 114,
117, 123, 128, 134, 160,
170, 361, 398.
Roman popă, 274.
Românești, 78, 118.
Romășcel Miron, 136.
Romașco, vatah, 229.
Roșca Dumitru pitar, 106.
Roșca vorn. dn gloată, 25.
Roșca Cost. 107.
Roșca Gh. vist. 270.
Roșca Stefan, 217.
Roset V. vel log. 212.
Rotompănești, 289, 301. «ce-i
zic Greci—» 297.
Rugina Condrea pitar, 105.
Rugină Sofronia, 105.
Rugină, 230, 249.
rumăni, 307.
Rusea, 106, 338.
Ruscior, 84.
Rusi sat, 243
Rustea, 174, 199.
Sabolanii, 368.
Sakiș spatâr, 382
Săcuiani, 85.
Săcul mănăstire, 376. hra-
mul lăiere cap. Sf. Ion
Botezătorul, 308.
Saffa, 183, 308.
Salomia, 88, 89, 129, 207.
Salomia comisăe, 245.
Samoil, 35.
Samson căutar, 224.
Sarata apă, 82, 214, 328.
Sârbi, 170, 235.
Sârca, 117.
sat «să-și facă sat», 210, 211.
Saula Gh. 191.
Saula Gavril, 192.
Săuleștii, 170.

- Sava hotnog, 93.
 Sava de Bogdănești, 129.
 Sava stolnic, 215.
 Sava parc. de Holin, 330, 351.
 Sava, 12, 16, 31, 73, 76, 77, 97, 124, 209.
 Savin, 359.
 Scatalin Stefan șoltuz de Cotnari, 26.
 scaun «înaintea scannului» lui Bercea vatah, 222.
 Scheia, 170, 338.
 Schiula, 182.
 Scobințeni, 78, 270.
 Scorțeș Gh. diac, 321.
 Scripcă, 338.
 Scumpie, 169.
 Selivestru, 195.
 Selsca, vale, 105.
 Serghie camaraș, 251.
 Seucești, 124.
 Sihla, 377.
 Siliseul de sus, 266, 268.
 Simion, 189, 224, 238, 348.
 Simeon popă, 224, 258.
 Simion stolnicul, 18.
 Simeon vist. 186, 380.
 Simia, 122.
 Siminic aprod, 37.
 Sinăuți, 169.
 sinețari, 25.
 Sinza, 136.
 Sirbea, apă, 146, 149.
 Siret, 114, 169.
 Slatina, mănăstire, 202.
 Sliropotești, 258.
 slobozenie (carte de— pentru 3 ani) 321.
 Smila, apa, 47, 210, 280, 283, 287, 293, 295, 296, 303.
 Soci, apă, 146, 149.
 Sofiica, 25, 135, 190, 238, 239, 295, 321.
 Sohiica, 20, 50.
 Sofronia, 67, 183, 267, 269.
 Solomea, 350.
 Solomia, 136, 296.
 Solomon, 284.
 Solomon șatrar, 230.
 Solomonescul Ion diac, 330.
 Soloneț, 169.
 Sora, 84, 124, 227, 283.
 Sorea, 301, 305.
 Soroca, (ținutul —) 169.
 Spânul Radul țigan, 220.
 Sperlești, 329.
 Spinoasa, 117.
 Spinoșița, 339.
 Spiridon (chiliile lui—) 378.
 Slănnic, 164.
 Stan, 307.
 Stan comis, 215, 325.
 Stana, 214, 328.
 Stanca, 203, 238, 239.
 Stanciul 165, 220, 382.
 Stanciul dascal, 229.
 Stănești, 180.
 Stănila, 82.
 Stanislav parc. de Neamț 137.
 Stărcea Alex. diac, 264.
 staroste de Putna, 255.
 staroste de Totruș, 364.
 Stefan, 125, 190, 193, 206, 216, 222, 246.
 Stefan diacul, 95.
 Stefan Voevod, 211, (fiul lui Alex. cel Bun, fratele nostru Petra Voevod), 211.
 Stefan Vodă *bătrânul*, 1, 4, 6, 15, 16, 20, 31, 39, 42, 47, 62, 105, 111, 134, 185, 189, 214, 239, 280, 329, 334, 338, 346, 381.
 Stefan Vodă cel tinăr, 106.
 Stefan Vodă unchiul lui Bogdan Vodă Lăpușnean, 253.
 Stefan Vodă (Petru Șchiopul), 215.
 Stefan Vodă, 243.

- Stefan Dumitrașco vel vornic
al țării de sus, 315.
Stefan Dumitrașco vel log.
192, 232, 258, 271, 297.
Stefania, 122, 128.
Steful, 238.
Steful Ioan, 243.
Steful pan, 165.
Stețko, 382.
Stețko uricar, 381.
Stețco Vodă, 164.
Stravici Costea, 111, 134.
Stravici Jorj, 111, 134.
străji pe Tazlău, 256.
Strâmba 301.
Stratulat, 217.
Strezești, 169.
Stroești, 168, 170.
Stroici Lupul 164, 325.
Stroici Lupul vel log. 1, 4,
6, 16, 20, 29, 81, 47, 65,
87, 89, 91, 93, 112, 137,
187, 215, 223, 224, 229,
239, 262, 265, 267, 282,
283, 308, 367, 380.
Stroici Simeon vist. 34, 244,
363.
Strunga, 114, 134, 160.
Studența, 216.
stupi, 260.
Sturza parcalab de Holin,
343, 347.
Suceava, 6, 20, 63, 65,
165, 168, 212, 223, 229,
239, 265, 278, 279, 364,
380, 382. «la domnia mea la
Suceava, 363.
Suceava, ținutul — 16, 20,
169, 239, 277.
Sucevița, 224.
Suflet Vasile, 166.
Suha, 282.
Suha (vale—), 334.
Suila, 12.
sulgiu, 256, 321.
Suseni, 282, 284, 291, 305.
Surlă Gavril, 217.
Surlă Gligore 217.
Sacovăț, 160.
Șaidir uricar, 192.
Șandru parc. de Roman, 335,
343, 347.
Șapliceni, 170.
Șendreni, 272, 274.
Șendreoaea, 289.
Șerban vist. 306.
Șerban Radul log. 306.
Șerbănești, 128.
Șipotete (drumul—), 340.
Șoimărești, 168.
Șoltuz, 378.
Șomuzul, 168, 238.
Știucă Vasile, 83.
Șuletești, 308.
Șuveară Pavel, 224.
Șandre portar Sucevii, 191.
Țaburcă Ion preut, 160.
Țabănești, 169.
Țabuci, 97.
Țaciune, 378.
Țafală, 307.
Țahat Nicodin ermonah, 202.
Țalabă, 180, 338.
Țalabu, 218.
țalari, 6, 29, 37, 50, 63, 84,
105, 174, 206, 207, 222,
225, 231, 232, 234, 239,
243, 246, 251, 258, 259,
267, 269, 270, 285, 291,
293, 299, 301, 306, 318,
319, 324.
țalari de argint. 47, 50, 135,
199, 200, 227.
Țălharești, 117.
Țalmaciu sat, 117.
Țâmpa, 106.
Țâmpe parc. de Roman, 341,
347.
Țâmpești 170.
Țanasă, 160.

- Tanasie, 129.
Tanasie biv dvornic de gloata,
142, 145, 148, 153.
Tărăța, 78.
Târcol, 216.
Târgul Frumos, 117, 153,
159, 179.
Târgul Frumos ocolul—146,
149.
Târgul Frumos «preuții —»
șoltuz de—pângar de—bă-
trân de — 142,
Tatar Fătul, 346.
Tatari «prada Tatatarilor»
231, 232.
Tața, 272.
Tatiana, 183.
Tăutu Vasile, 270.
Tăutul diac, 190
Tăutul Dragan parcalab de
Hotin, 315.
Tăutul logofăt, 190, 325.
Tazlău Toader, 297.
Tazlăul cel mare (strajă de
pe—) 256.
Tazlău, mănăstire 251, 253,
hramul 8 Sept. 253.
Teatiul 73, 76, 220.
Tecla 9, 12.
Técuci (ținutul—) 169.
Tecuci, șoltuz și 12 pângari
de—258
Tecula Irimia, 206.
Teofil vlădică, 307.
Tiron, 183.
Titiana, 160, 249, 346.
Toader, 35, 76, 122, 128,
129, 135, 192, 196, 205,
216, 219, 229, 275, 283,
301. 348.
Toader popă din Iași, 25.
Toader călugăr, 224.
Toader din Borcești, 189, 190.
Toader țigan, 136.
Toader popă, 210, 222, 246.
Toader Androina, 125.
Toader uricar, 96.
Toader armaș, 78.
Toader vel armaș, 247.
Toader logofătul, 339.
Toader parc. de Hotin, 335.
Toader spatar, 330, 352.
Toader visternicul, 196.
Toader stolnicul, 25.
Toctist, 195.
Todoran, 180, 182.
Toderesti, 78, 270.
Todosia, 88, 89, 91, 105,
209, 257, 329.
Tofana, 239.
Toflea armaș, 258.
Tolghes, 378.
Tolocico Ionașco, 204.
Tolocico Stefa, 194.
Toma, 82, 124, 129.
Toma stolnic, 315.
Toma vel postelnic, 161, 360.
Tomești, 33.
Tomșa popă, 272.
Tomșa Stefan Vodă, 22, 28,
44, 50, 55, 59, 80, 249,
254, 260, 293, 303, 313,
(Tomșevici), 353.
Toplița, 377.
Topolea cea mare, 314.
Totoești, 78, 117.
Totruș, 348.
Totruș (staroste de—), 363.
Totruș (șoltuzul de—), 348.
Totruș (ținutul —), 117.
Trebisenți, 117.
Trifan, 200.
Trifan țigan, 175.
Trifan, post. 251.
Trifeștii, 118.
Trufaș, 190.
Tudor parc. de Hotin, 161, 360.
Tudora, 105.
Tudoran parc. de Neamț, 330.
Tudurian 183.

- Tudosia, 225.
Tulburea, 334.
Tulești, 235.
Tunsul, 97.
Tupilați 23.
Turbătești, 191.
Turcea par. de Holin, 330, 351.
Turbure, 351.
Turcul Toader, 290.
Turluiianul Sima, 329.
Turluiul Petre, 329.
Tutova 303.
Tutova, apa, 170.
Tutova (ținutul—), 171, 288,
291, 293, 295, 303.
Țapul, 233.
Țarigrad, 204.
Țariul Toader, 223.
Țibartă Lovin, 234.
Țigan, 348.
Țigănaș diac, 258.
Țigani robi, 136.
Țiganul, 329.
Țiganul (fântână —), 378.
Țintea, 342.
Țogoe, 128.
Țoțurman, 297.
Țădrea, 111, 135, 293.
Țădrea stolnicul, 135.
Țăghi, 45, 73, 76, 129, 296,
348, 359.
Țăcleat, 165.
Țăgheanu Ionașco, 99.
Țăgul (azi Ungheni), 381.
Țăgurăși, sat, 190.
Țăguri, ce vin cu talharul
de Răsvan, 363.
Țăntu, dare de—256.
Țărața, 189.
Țăreache Nestor vel dvornic
Țării de jos. 81, 137, 168,
171, 186, 244, 247, 363,
366, 379.
Țăreache (poiana lui —) 377.
Țăreacheștii, 169, 170.
Țăreadnici, 217, 284, 320.
Țărmean Stelko, negustor din
Liöv, 135.
Țărsul, 348.
Țărsu Stefan, 123.
Țășărel Ilie, 84.
Țăscatescul Jurj vatav, 6.
Țăscatul Drăghiei, 20, 25, 50, 59.
vacă cu vițel (preț) 25.
Țăcoteștii, 191, 193.
Țăădeseni, 170.
Țăăipan Nicoar, 105.
Țăălce pan, 164.
Țăăle albă, 170.
Țăălicul, baltă, 314.
Țăărlan, 174, 199.
Țăărlan dvornic, 319.
Țăărtic 278, 279, 299.
Țăărtic Gavril, 203.
Țăărtic Lupul 203,
Țăărtic Iurașco postelnic 203.
Țăărtic dvornic țării de jos,
325.
Țăărtic biv vornic, 282.
Țăărtic Petre portar Sucevei,
343.
Țăărtic Iurașco parc. de Ho-
tin, 34.
Țăărticovici Petre portar Su-
cevei, 347.
Țăărvara, 129, 183, 295, 338.
Țăăscani, 127, 249.
Țăăscan diac, 228, 261.
Țăăscan pitărel, 16.
Țăăscan stolnic, 330, 352.
Țăăscana, 91.
Țăăscanovici Dum. uricar 343.
Țăăasco, 273.
Țăăsiica, 128.
Țăășile, 18, 47, 76, 85, 97,
126, 135, 142, 216, 218,
224, 295.
Țăășile popă, 37.
Țăășile dvornic gloată, 251.
Țăășile sulger, 233.

- Vasile vist. 42, 53.
Vasile paharnic, 113, 114.
Vasile spatar, 107.
Vasileportar Sucev. 330, 351.
Vasile logofat, 236.
Vasilca, 174, 200, 203, 286.
Vaslui, 215, 216, 339.
Vaslui (ținutul—) 160, 170.
Vasutea, 273.
vatag de sinețari, vatag de
Cărligătura, 25.
Vătămăni, 320.
Văvatiești, 117, 160.
Veveriță parc. de Roman,
186.
Veaveriț Toader vel spatar
79, 244, 363, 380.
vecini, 58, 247.
Veniamin (chilia lui—) 377.
Vicol, 218.
Vicol parc. de Neamț, 137.
Vilica, 169.
Vânătorii, 368.
Vintilă Ion, 123.
Visterca, 277.
visternicei, 270, vatav de
270.
vistiarul domnesc, 256.
Vlad, 334.
Vlad parc. de Hotin, 338.
Vlad Vodă (fiul lui Petru
Șchiopul) 215.
Vlădești, 169, 170.
Vlaicul, 382.
Vlasie, 50.
Vlasie diac, 255, 277.
Vlașin, 239.
Vlatnic, 170.
Voica, 111.
Voico, 135, 220,
Voico vel log. 81, 250, 261,
293.
Voinești, 129.
Volonciuți, 184.
Volovăț, 224.
Voroncăuții, 169.
Vorontar comis, 25, 137,
244, 366.
Vrabia (gârla —) 314.
Vrabie dvornic glo t. 251.
Vrânceanul văta, 233.
Zaharia, 122, 128, 243.
Zaharia Ursu, 217.
Zăhoreni, 227.
zalog, 190.
Zamă Pavăl, 97.
Zamcioci, 169.
Zamfir staroste Tecuciului,
258.
Zamfir medelnicer, 161.
Zbiare stolnic, 338.
Zbiare vornic țării de jos,
330.
Zbiare vel dvornic al țării
de sus, 351.
zi «carte de zi» 99.
Zladoea, 171.
zloți, 195, 233, 234, 282,
286, 289, 301, 306, 381.
zloți tătarăști, 1, 4, 25, 33,
42, 88, 91, 97, 105, 124,
182, 214, 235, 263, 272,
280, 283, 324, 329, 338,
342, 346, 351.
zloți bătuți, 205.
zloți cărați, 128.
Zota parc. de Hotin, 215.
Zuza, 180.
Xeropotam (Secul) 376.

TABLA DE MATERIE.

	Pag.
6941. Ghenar 17, Iași. Ilie Vodă dă și întărește lui Dragoș de pe Stamnic satul unde își avea casa lui, în schimbul slujbelor lui către domn	163
6952 Iunie 18. Stefan Vodă fiul lui Alexandru Vodă cel Bun dăruiește lui popa Toader din Bârlad o moară de pe Simila, unde a fost heleșteul Bistricenilor, cum și mănăstirea de pe Lihova, amândouă foaste ale fratelui său popa Draghie	210
6970, Aug. 10, Suceava. Stefan Vodă cel Mare dă și întărește Martei, jupâneasa boerului Mihail Andronic cumpărătura cu 106 galbeni tătărași în satul Ugheni unde a fost jude Dumicița, în jos de Flăsoe de la Bratul procelnicul	381
7005, Martie 15, Iași. Stefan Vodă întărește lui Mihail Cupceici și nepoților săi de frate Mihai și Vlad împărțeala moșiei lor Hoteanii, pe Larga, cum le-a împărțit-o Oțel midar. Se dau hotarele	331
7036, Mart 22, Vaslui. Petru Vodă Rareș întărește surorilor Marenca și Varvara satul Scheia pe Sarata, cumpărat de bunul lor Boră de la Coste fiul Oanei dvorn, cu 150 zloți	336
7054, April 2, Bârlad. Petru Vodă Rareș întărește Mușei Frijoae cumpărătura ce a făcut cu 290 zloți de la Mărica Țintea moșia numită „la mic futilă“	340
7054, Mai 8, Huși. Petru Vodă Rareș întărește vânzarea ce Fatul Tatar și frații lui, copiii lui Mihailă Cupceici au făcut în satul Hocenii, unde a stat Stan Coluban, cu 370 zloți către Pașco Răzlog și Marcu și Petre Beareș, cum și împărțiala în două părți a acestui sat	344
7070, Sept. 11. Suceava. Ioan Vodă Despot, părintele patriei, dă lui Vartic o seliște, foastă domnească, Andreicăuții din ocolul Bozovinți ot Hotin	227
7074, Iunie 6, Huși. Ioan Vodă Despot, nepotul lui Stefan cel Mare, întărește lui Frija și ai lui satul Fânreștii, unde au fost Toma și Micul pe Sărata, prezentându-și urice ce le-au avut de la Ilieș și Stefan Vodă în vremea pribegiei lui Alexandru Vodă	81
7076, Sept. 15. Bogdan Vodă dă lui Vartic seliștea Andreicăuții din ocolul Buzovinți foastă domnească	278
7077, Iunie 30, Suceava. Bogdan Vodă întărește fiilor Stanei jumătate de sat din Șperlești danie de la mătușa lor Marina fata Olinii; asemenea întărește lui Oraș ușerel și fraților săi cumpărătura făculă în seliștea Comanului de la Neașa nepoata lui Sima Turliuanul cu 40 zloți	326

	Pag.
7078, Ianuarie, Iași. Bogdan Vodă Alexandrovici întărește lui Turbure și semințeniei lui stăpânirea peste moșia Răteștii de pe Berheci la Tecuci, cumpărata cu 300 zloți tătăraști de la Coman nepot lui Negrea ploșcar	349
7078, Ghenar 24, Iași. Bogdan Vodă hotărăște că Ionașco și Sava Lențovici să întoarcă Onciului și restul de 60 zloți din 283 zloți cu cât Onciul cumpăraseră moșia Iurcăuții. a treia parte din partea din sus	263
7078, Iunie 16. Suceava. Bogdan Vodă dăruiește mănăstirei Tazlăului satul Ostopcani pe Bistrița din ocolul târgului Petrii pentru pomenirea moșilor lui și a sa: Dania e legată cu mare blestem.	252
7078, Iulie 20. Zăpisiul prin care egumenul mănăstirei de la Moldavița și cu tot soborul primesc 700 zloți de la Ionașco ginerele Stefei Tolocico, prețul răscumpărării satului Mlenăuții ot Dorohoi dăruit mănăstirii de Stefa Tolocico pentru pomenirea sa și a fiicei sale Anușcăi	193
7082, Dec. 21, Iași. Ioan Vodă cel cumplit dă câștig de cauză lui Lazăr comișei și Toader, nepoți Micului Bărbosul, în pără ce au avut cu popa Drăghici pentru satul Barboși. Se jură cu 24 jurători și se plătește ferăe 12 zloți	274
7082, Ghen. 4, Iași. Ion Vodă dă și întărește lui Pilipovskie fost visternic ocina sa din satul Mihălcăuți ot Hotin	235
7083, Mai 21. Petru Vodă Șchiopul întărește Lupei Hurul fost parcalab și nepoților săi de frate, fiii lui Dragoș Hurul, mai mulți robi țigani	218
7085, Maiu 20, Iași. Petru Vodă întărește lui Nekita și Petre cumpărătura făcută în Bicani o pătrime din jumătate de la nepoții lui Ivașco Bica	279
7087, (regește). Zăpisiul lui Andronic prin care cumpără în Obrejești cu 100 lei și partea lui Țapul și Pricop	233
7087, April 26, Iași. Petru Voevod întărește călugărilor de la sfânta mănăstire Răcica 2 părți din satul Tomești pe Moldova, cumpărate cu 1000 zloți tătăraști de la Ghiarghița ficiorul Agafiei Ciolpănesii, nepot Lupei Ciohorean, strănepot Mușei	31
7089, Iași. Iancul Vodă (Sasul) întărește lui Ionașco vâtag și fâmei sale Chelsia, fata Bechei, a cincea parte din jumătate de sat din Bogdănești, cumpărat cu 150 zloți tătăraști de la nepoții ei de vară primară, nepoții lui Budic	88
7089, April 18, Iași. Iancul Vodă Sasul întărește urmașilor din Ciorta, Ignat, Zuza și Ana locul lor din Buciumeni, pentru că au plătit deșugubina 50 boi pe vremea lui Petru Vodă (Rareș), pentru moartea unui om găsit pe locul acela	180
7089, Mai 8, Iași. Iancul Vodă întărește strănepoților Nastei; Ionașco Bohuș, Ana și Anghelina, satele Hocești, Găureni, Răvăcani, Crivești, Hăsnășeni și Chicera, după diresale vechi ale strămoșilor lor Coste și Jurj Stravici de la Alexandru cel Bun.	110
7091, Iunie 4, Iași. Petru Vodă Șchiopul ds slugei sale sălistea Visterca de lângă Medveja, în schimbul slujbelor sale	276
7092, Oct. 24, Iași. Petru Vodă Șchiopul întărește lui Ionașco vatah și femeii sale Chelsia, fata Bechei, a cincea parte din jumătate de sat Bogdănești, cumpărat de ei cu 150 zloți tătăraști de la nepoții lui Budic	87

	Pag.
7093, Oct. 21 (regește). Hotarnica satului Plopui, proprietatea mănăstirii Galata	339
7093, Mai 3, Iași. Petru Vodă Schiopul întărește lui Ionașco vatag și femeii sale Chelsiei fata Berhei, cumpărătura ce a făcut cu 450 zloți tătarăști în Bogdănești, în părțile urmașilor Văscanii	90
7094, Dec. 15, Iași. Petru Vodă întărește lui Gherman Pitărel și lui Băteal Pitărel cumpărătura ce a făcut cu 320 zloți tătarăști în moșia Nisporești a șesea parte de la Stauca Malăiasa și de la neamurile ei	1
7094 Dec. 15, Iași. Petru Vodă întărește lui Popa Lupșa și lui Isăico stăpânirea peste a șesa parte din Ni-porești, cumpărată cu 32) zloți tătarăști de la Stanca Malăiasa și de la nepoata ei Mărica fata Anghelioei, fata Iușcăi, nepoata Marei	3
7094, Iuni 12, Iași. Petru Vodă Schiopul dă și întărește lui Toader și Agafiei cumpărătura făcută cu 60 zloți jumătate din a patra parte din jumătate de la Maria femeia Nekitei	282
7095, April 7, Iași. Petru Vodă Schiopul întărește lui Toader și surorii sale Antemia cumpărătura ce a făcut cu 160 zloți în satul Movșeni, la gura Jijioarei, de la Isaia hânsar 2 părți din 8-a parte	322
7095, Iuni 21, Suceava. Petru Vodă Schiopul dă câștig de cauză lui Boghian ușerul și Văscan diac pentru un loc cu pomet în Pomârla, contra lui Ostahie și Mihai	228
7096, Mart 5, Iași. Petru Vodă Schiopul întărește lui Chicer diac cumpărătura ce a făcut în satul Ilășeni cu 160 zloți tătarăști, de la Costin și Ion, fii lui Petre, nepoți lui Pașco, cu cari bani și-au plătit capul	
7097, Sept. 2, Hotin. Zăpislul de mărturie a lui Gheorghie și Frânceseul parcalabi de Hotin cum Druțea Nemîș au vândut partea sa din Bărnoul popei Tomșa din Hotin cu 200 zloți tătarăști	271
7097, April 24, Vaslui. Petru Vodă Schiopul întărește lui Frăteiu fiul lui Petre Hărăe vânzarea ce a făcut în satul Dragomirești pe Sara'a cu 80 zloți către Simion, Gavril și Ioan	212
7097, Aug. 14, Iași. Petru Vodă Schiopul dă și întărește lui pop Dumitru și Ignat partea lor din obârșia Suhăi jumătate din a treia parte cumpărată de la Vartic cu 40 zloți tătarăști	281
7098, Iunie 14, Suceava. Cartea lui Petru Vodă Schiopul dată la mâna lui Romașco vâlav să-și stăpânească un pomet din Pomârla	229
7098, Iunie 21, Suceava. Petru Vodă Schiopul dă rămas pe Ostahie în judecata ce a avut cu Boghean Ușerul și Văscan diac pentru niște livezi din Pomârla și niște vecini	264
7106, Dec. 4, Suceava. Eremia Moghilă Voevod întărește lui Patrașco pitărel cumpărăturele făcute în satul Florești, după 3 zapise adevărate de șoltuzul de Bae	220
7106, Mai 15, Volovăț. Zăpislul prin care Ionașco păharnicel din Horodnic vinde 4 case și 4 jirebii din Botoșani lui Ion Brahă păharnicel din Volovăț cu 55 ughi	223
7107, Mart 6, Bârlad. Zăpislul de mărturie a lui Procop Negrea ureadnic de Bârlad pentru o cheltuială de 50 taleri făcută de Ionașco cupar pentru partea de ocină a lui Dumitru luând zălog ocina lui	284

	Pag.
7107, Aug. 28, Suceava. Eremia Mrghilă Vodă întărește lui Toader Boul trei visternic și jupănesii sale Agafiei stăpânirea în Nisporești peste a treia parte din atreia parte, cumpărată cu 60 taleri de la Jurj Uscătescul și cu îndatorirea de a-l pomeni după moarte	5
7108, Martie 20. Irimia Moghilă Voevod întărește lui Macri armaș și jupănesii sale Nastea fata lui Chicer diacul mai multe cumpărături în satul Giumătătenii. Voloucinți și Jurăștii de supt Cozancea—Cocănești cum și mai mulți robi țigani	182
7109, Ghenar 15, Iași. Zapisul de mărturie a Cristei vel vornic de țara de sus cum Toader Boul visternic a cumpărat în satul Nisporești, a 5-a parte din a 6-a parte de la Pavel cu 490 zloți, și altă parte cu case de la ficiorii lui Isaico cu 600 zloți tătarăști	8
7109, Febr. 3, Iași. Zapisul lui Orăș hatman și parcalab Sucevei prin care arată cum Boul vist. a cumpărat în Nisporești părțile Măricăi fata Anghelinei, cu 150 zloți tătarăști, cum și părțile lui Istatie fiul Andreicăi cu 75 zloți	14
7110, Mart 30. Cotnari. Zapis prin care Sofiea fata lui Drăghici Uscatul păharnicel. soția lui Băteală, vinde partea sa din Nisporești lui Toader Boul visternic cu 400 zloți tătarăști și o vacă cu vițel	24
7110, Mai 3, Iași. Eremia Moghilă Vodă întărește lui Boul visternicul, cumpărătura ce a făcut în Nisporești cu 35 taleri de argint de la Sava, Avram și Anghelina ficiorii Magdalinei	38
7110, Mai 3. Iași. Irimia Moghilă Vodă întărește lui Boul visternicul cumpărătura ce a făcut în Nisporești cu 35 taleri de la Avram și Anghelina, ficiorii Magdalinei	16
7112, Mart 10, Iași. Eremia Moghilă Vodă dă în stăpânirea Măricăi, jupăneasă lui Gane visternicel, părțile lui din Mihăești, Mitești, Ciohoreani și Liutești, cumpărate împreună cu soțul ei, după ce a pus ferăe 12 zloți în visterie	66
7112, Mai 2, Iași. Zapisul lui Ilea fost jîtnicer, ficior Măricăi, nepot lui Toader visternicul, prin care se tocmește cu Ion Dupniță fost vatag și cu alte neamuri ale lui pentru Hărtop, două părți din a patra parte	196
7112, Mai 10, Iași. Eremia Moghilă Vodă întărește lui Boul visternic al doilea cumpărăturile sale din Nisporești, și anume: 2 părți din 5 părți din a 3-a parte de la strănepoții Anușcăi cu 100 taleri de argint și părțile altor razeși urmași a lui Avram cu 150 taleri tot din a treia parte din Nisporești	45
7112, Iunie 5, Bărlad. Zapisul lui Necola Frăgăul șoltuz și cu cei 12 părgari din Bărlad pentru vânzarea unei cincimi din Rotompănești pe Smila lui Drăgan Mihul și Postolaki cu 100 zloți tătarăști	288
7113, Dec. 28 Suceava. Eremia Moghilă Vodă întărește lui Patrașco ureadnic de Botoșani cumpărăturile ce a făcut cu 140 taleri de argint în Flocești (azi Leucușești) pe Șomuz de la Simeon și ai lui strănepoții Ștefului, cum și de la alte neamuri ale lui.	237
7113, Febr. 18, Iași. Eremia Moghilă Voevod întărește Catrinei lui Ionașco Prăjescul diac și fiilor ei, lui Toader Sava și Dumitrașco stăpânirea în satul Bogdănești, pe parte cumpărată cu 80 taleri de argint de la Bejan și soră lui, copii Nekifoaci	92

	Pag.
7113, Mart 14, Suceava. Eremia Moghilă Vodă întărește Sofroniei, mama lui Ganea visternicul, acul de jurământ adevărit de Agafton Episcopul de Roman, cum Ganea a cumpărat pentru femeia lui Mărica 3 locuri de case în Mihăești și hotărâște ca acele case să fie a ficiilor Ganei, iar nu a fratelui său	63
7113, Martie 21, Suceava. Ieremta Moghilă Vodă întărește lui Boul visternicul schimbul făcut cu Agaftona, strănepoata lui Oanță din Nisporești, pentru satul Miteștii pe Moldova la Suceava	19
7113, April 20, Suceava. Eremia Moghilă Vodă întărește mănăstirea Xeropotamului numită Săcul, hotărâle moșiilor sale despre mănăstirea Agapia și Neamțul, după cum le-au hotărât Gheorghe parcalabul de Neamț, Agafton Episcopul de Roman Teodosie Barbovskie Episc. de Rădăuți și Filoteiu proin Episcop	370
7114, Dec. 20, Suceava. Irimia Moghilă Vodă întărește lui Parvan fost agă cumpărăturile ce le-a făcut în satul Ruși de pe Ozer cu 170 taleri de argint	240
7116, Iunie 17, Iași. Cartea veliților boeri pentru vânzarea ce a făcut Ionașco Boldescul fiul lui Condrea Boldescul în satul Boldești 2 părți din a 3-a parte din a 5-a parte lui Neocară logofătul cu 60 taleri	250
7117, Ghenar 26, Iași. Costantin Moghilă Vodă dă și întărește lui Ionașco cupar ocina lui Nicorița biv armaș din Bicani pe Smila, căzut în hienie cu Icobeg, întorcându-i banii	286
7117, Febr. 14, Suceava. Eremia Moghilă Vodă întărește lui Ionașco Ganea vist. cumpărătura ce a făcut în satul Mitești a treia parte din a patra parte din jumătate de sat de pe Moldova, cu 50 taleri de la Elinca fata Cristei, nepoata Anușcăi	62
7117, Iunie 13, Iași. Costantin Moghilă Vodă dă rămas pe Borvină aprodul în pricina de judecată pentru Martinești, dând câștig lui Petre spătar, Ifrim comisul, Iakim și Ionașco, cari pun ferăe 12 zloți	308
7117, Iunie 13, Iași. Costantin Moghilă Vodă întărește lui Ionașco cupar cumpărătura ce a făcut cu 50 taleri în Suseni pe Iubana ot Tutova, do la Dumitru fiul lui Sorin din Pucuraga	290
7117, Iunie 24, Iași. Costantin Moghilă Vodă întărește lui Dumitru Buhuș răstrănepot Străvicesților mai multe părți din satele Crivești, Răvăcani, Hotcești, Găneștii, cum și mai mulți țigani robi	130
7118, Noem. 17, Iași. Costantin Moghilă Vodă întărește lui Isac Balica hatman cumpărăturile ce a făcut în satul Silișeu de sus de la Elinca fata Ciornoșcăi și de la tatăl ei, și anume 3 locuri de case și un loc de moară cu 90 taleri	265
7118, Noem. 29, Iași. Cartea veliților boeri prin care atestă că au schimbat între sine, dând Vasile fiul lui Brudul 5 vecini cu 5 jirebi din Leucusești lui Patrașco vel dvornic țării de sus pentru 6 vecini și 6 jirebi din Cămarazani.	246
7118, Dec. 27, Iași. Costantin Moghilă Vodă întărește lui Isac Balica hatman cumpărăturile ce a făcut în satul Silișeu de sus de la Elinca și de la Grozav tatăl ei a 3 locuri de casă și locuri de moară	267
7118, April 15, Iași. Costantin Moghilă Vodă întărește lui Toader Boul visternic cumpărătura ce a făcut su 50 taleri de argint în satul Mitești pe Moldova, de la Pavel, fiul Măricăi nepot lui Eremia vătag	69

- 7118, April 24, Iași. Costantin Moghila Voevodă și incuviințează ca Stefan Bleandă, Ionașco Bleandă, frați și vărul lor Ionașco Bleandă și sora ei Hăcimanda și alți liuzi ai lor să întoarcă cei 10 taleri dați împrumut de Patrașco căpitan și să-și țină părțile lor din a treia parte din Bădești pe Moldova la Suceava 71
- 7148, Mai 3, Iași. Costantin Moghila Vodă dă lui Lazăr vist., lui Nekita vist., lui Anton Andonie și liuzilor lor partea lor de ocină din Bădești pe Moldova îndepărtind pe Patrașco căpitan, care a dat 36 ughi la alte neamuri ale răzeșilor. La refuzul lui Patrașco de a primi 36 ughi cât ziceau răzeșii că au dat, domnul îi ia pentru visterie 74
- 7418, Iunie 25, Iași. Costantin Moghila Voevod întărește lui Chiriță Dumitrache vel postelnic cumpărătura ce a făcut cu 50 taleri de la Frăsina și Anița 317
- 7118, Iulie 29, Iași. Costantin Moghila Vodă întărește lui Chiriță Dumitrache postelnicul cumpărătura ce a făcut cu 70 taleri în Movileni de la Toader Negrilescul 318
- 7119, Sept. 2, Iași. Costantin Moghila Vodă întărește lui Orăș vel vornic de țara de sus cumpărătura făcută de el în Epureni cu 100 taleri de la Nistor fiul Drăgăilei 205
- 7119, Dec. 10. Costantin Moghila Vodă întărește lui Vasile Orăș vel vornic de țara de sus, cumpărătura ce a făcut cu 200 taleri de argint de la urmașii Condrei și ai lui, în a patra parte din jumătate de sat din Bosăncești ce-i zice acum Epureni, pe Jijia 206
- 7120, Ghenar 31, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă și întărește călugărilor de la mănăstirea Moldavița o moară în satul Buhăinți, pe apa Buhăinților cumpărătura de la călugării de la mănăstirea din dealul Hărlăului, pe care le-a fost luat-o cu vicleșug marele dvornic Nestor Ureache. 80
- 7120, Mai 8, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă câștig de cauză lui Baciu fiul diacului Ion, care a pus și ferăe 12 zloți, în pricina de pământ din Văscani, și anume a treia parte din jumătate, cu Rugina și mătușa lui Tilitiana și ai lor, căci acea parte o cumpărase Ion diacul încă de supt Petru Vodă Schiopul, de căad protimisul său nu mai avea putere 248
- 7120, Mai 27, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă carte de stăpânire lui Gherman pitărel să stăpânească partea sa din Nisporești, după ce a plătit 15 galbeni pentru două morți de om săvârșite în hotarul lui 44
- 7121, Ghenar 11, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă dreptate cneaghinei lui T. Dragotă în păra ce a avut cu Cernat biv logofăt pentru 130 stupi de albine 260
- 7121, Ghenar 13, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă și întărește lui pan Nicoară vel armaș cumpărăturile făcute în satele Bicani și Balosinești de la răzeși cu 120 taleri 292
- 7122, April 6. Stefan Vodă serie carte către Stefan Bleandă din Tupilați pentru dreptul ce are Boul visternicul în Nisporești și că Gherman să nu-l mai supere 22
- 7123, Ghenar 26, Iași. Stefan Vodă Tomșa dă dreptate lui Toader Boul visternicul în judecata ce au avut cu Gherman și Odocbia, fata lui Drăghici Useatul pentru partea ce i-a fost vândut lui din Nisporești. Boul plătește ferăe 12 zloți și se

	Pag.
amenință cu gloaba domnească de 24 boi cine va deschide procesul	27
7125 Noem. 15, Iași. Radu Vodă Mihnea întărește Varvarei Hăcimăndoei fata lui Grozav mai multe părți din satul Popeni pe Iubăneasa, cum și alte părți din satul Borădăceni	100
7125, April 16, Iași. Radul Vodă întărește vornicului Nestor Ureche toate satele sale din țara Moldovii și anume 52 sate întregi, 45 părți de sate, 17 Mori, 6 heleștee, 1 loc de fanat, 1 prisacă și 45 falci de vie, în cele 19 județe ale Moldovii de pe atunci	168
7126, Febr. 8, Iași. Radu Vodă întărește lui Nicoară vel dvornic cumpărăturile făcute de la răzeși în satele Balosinești și Bicani pe preț de 400 taleri și 92 ughi	294
7127, Iunie 28, Iași. Gașpar Vodă dă câștig lui Albul și Frimul în pricina cu Crețul armășel din Suseni pentru o parte de loc din Suseni. Se pune ferăe 12 zloți	304
7128, Noem. 20, Hotin. Zapis de zălogire a lui Ion Hăbășescul la mâna lui Patrașco Ciogole biv logoiat pentru 20 lei partea lui din Pomârla	229
7128 Dec. 13, Iași. Gașpar Vodă întărește lui Pavăl vist. lui Vasile și Catrinei, ficiorii Popei Lupșei cumpărătura tatălui lor din Nisporești cu 328 zloți tătărăști de la Stanca jupăneasa lui Malai; asemenea le întărește tot în Nisporești partea mamei lor Drăguța, fata lui Jeremia	41
7128 Dec. 13, Iași. Gașpar vodă dă carte de stăpânire lui Pavel visternic și lui Vasile și Caterinii ficiorii popii Lupșei, să-și stăpânească cele două părți din a șesa parte din Nisporești, împărțindu-și moștenirea lor părintească în trei părți	52
7128, Dec. 20, Iași. Gașpar Vodă dă câștig de cauză Agahiei visternicesei și ginerelui ei Niculachi vel stolnic, în pără ce au avut cu răzășii din Nisporești, ficiorii lui Gherman pentru vânzare de ocină din Nisporești	48
7128 Dec. 31, Iași. Gașpar Vodă întărește lui Popa De-diul cumpărătura ce a făcut în Dumușeni din jumătate de sat cumpărat cu 45 taleri de la Sora fata Anei nepoata Dumșei	226
7128 Fev. 26, Iași, Cartea lui Gașpar Vodă prin care scutește pe ori ce om va aduce din țări străine Mărica lui Chiriță postelnicul să nu plătească nici o dare 3 ani de zile	320
7128 Mart 2, Ermonah Nicodim Tahat dăruiește mănăstirei Slatina o psaltire slavonă	202
7128 Aug. 18, Iași. Gașpar Vodă scrie carte lui Petrea că s'a jăluit Ionașco Ungheanul pe Lazor din Burdugani pentru 6 boi dați pentru o ocină	98
7129 Sept. 16. Ghinghea șoltuzul de Ajud adeverește că Chiriac parcaiah de Putna a cumpărat a treia parte din a șep-tea parte din Conțești cu 33 taleri de la Tofan Buhăiu	259
7129 April 11, Iași. Alexandru Vodă Iliăș dă carte lui Cazan biv postelnicel să scoată din satul Nisporești pe Ionașco și Cazan ficiorii lui Gherman, ca unii ce și-au vândut o-cina și au rămas din judecata	39
7129 Mai 30, Iași. Alexandru Vodă Iliăș dă carte în mâna lui Cristea aprodul din Borecești și fratelui său Toader de a-și apăra moșia lor din Borcești despre Cristea comișelul	189

	Pag.
7130 April 12. Iași. Stefan vodă Tomșa scrie lui Arsenie biv logofăt ca să gonească din sat din Nisporești pe Ionașco și Căzau, care și-au vândut părțile lor lui Boul visternic, aceasta pentru a liniști pe Agabia jupâneasa lui Toader Boul și pe ginerele ei Neculachi parcalab de Neamț	55
7130 Iunie 28. Iași. Stefan Tomșa Vodă dă dreptate Dohiței, fetei lui Drăghici Uscatul în procesul ce l'a avut cu Agafia Booaie visterniceasa și cu ginerele ei Niculachi stolnic, și-i dă să stăpânească a treia parte din a treia parte din Nisporești, după ce au jurat cu 24 jurători	59
7131 Febr. 8. Iași. Stefan Vodă Tomșa întărește mânăstirea de la Aron Vodă cu hramul Sf. Neculai, stăpânirea asupra moșiei Rânzeștii de la Prut. Fălciu, perdută în viclenie de Meleștan postelnicul pentru hiclenie cu Lobodă hătmanul căzăcesc în contra lui Aron Vodă	309
7131 Iunie 25. Iași. Cartea lui Stefan Tomșa cătră slujitorii de la Putna să lese în pace morile Tazlăului	254
7133 Iunie 15. Hârlău. Radu Vodă întărește lui Focca uricar și femeii sale Mărica fata lui Țuțorman două părți din satul Rotompănești pe Bogdana, ce le are de pe străbunul său Toader Tazlău	295
7135. Zapisul Tudosiei, prin care vinde partea sa din Epurenii lui Grama jitnicer cu 40 zloți	209
7136 Ghenar 10. Iași. Miron Barnovskie Moghilă Vodă întărește lui Gh. Roșca visternic cumpărătura ce a făcut pe o șesime din jumătate sat din Scobințeni cu 75 taleri de la Ionașco și frații lui	270
7137 Dec. 12. Iași. Miron Barnovski Moghilă Vodă scrie carte lui Toader Echim și Gh. Saula pentru alegerea hotarelor Mănjei diaconul din Văcotești despre Mănjești, partea călugărilor de la Galata	191
7137 Ianuar 12. Iași. Cartea lui Miron Barnovski Moghilă Vodă dată eneghinei Salomia Comisoae spre a-și ține jumătate din Boldești zălogit de Ionașco ficiorul lui Calapod pentru 70 zloți luați cu camătă de 11 luni	244
7137 Mart 11. Iași. Cartea veliților boeri pentru vânzarea ce face în Pomârla Lupul diacon cătră Lupul biv vel dvornic și parcalab la Neamț cu 80 lei și anume: 2 părți din 5 părți din jumătate de sat spre Codru	230
7137 April 2. Iași. Miron Barnovski Moghilă Vodă întărește Lupului biv vel dvornic și parcalab de Neamț cumpărătura ce a făcut cu 80 taleri de argint de la Lupul diacon și de la fratele său Patrașco strănepoți Draghii, și anume 2 părți din 3 părți din a cincea parte de supt Codru	231
7137 April 13. Iași. Miron Barnovskie Moghilă Voevod întărește lui Ivașco fiul lui Cărjău stolnic cumpărătura unei vii din Slipotești cu 30 taleri de la Ivana fata Bredei	256
7137 Iunie 10. Iași. Miron Barnovski Vodă miluește mânăstirea Hangul cea zidită de dânsul unde este hramul Vovidenia cu mori și heleștee pe Bahluet în hotarul Târgului Frumos, din ținutul Cărligăturei	170
7137 Aug. 10. Iași. Cartea lui Miron Barnovski Moghilă Vodă prin care scutește de orice angărie satul Bărlești, afară de cislă, de oare ce și ei au a face strajă pe apa Tazlăului ce-lui mare	255

	Pag.
7138 Dec. 11. Iași. Alexandru Radu Vodă dă și întărește lui Tanasie dvornicul de gloată satul Avămeștii, ascultator din ocolul Târgului Frumos, legând dania cu mare blăstem	147
7138 Mai 10. Zapis de cumpăratură a Bechei parcalabului de Bogdănești pentru mai multe părți din Bogdănești de la diferite neamuri ale lui	128
7138 Aug. 18 Iași. Cartea lui Moise Moghilă Voevod. că-tră Vasile Banul dvornic de goată și la șoltuzul cu părgarii de Târgul Frumos, cum și la preuți și alte fete pentru alege-rea hotarului seliștei Avrămeștilor, a lui Tanase biv dvornic	141
7138 Aug. 18. Iași. Meisi Moghilă Vodă întărește lui lo-nașco biv dvornic moșia Avrămești dăruită lui de Alexandru Radu Vodă, din hotarul Târgului Frumos	144
7139 Sept. 22. Hârlău. Moisi Moghila Vodă întărește lui Bejan armășal cumpărăturile unei priseci de albine de la Diia și Măcrina, cu preț de 6 taleri	298
7139 Oct. 1, Hârlău. Moise Moghilă Vodă dă carte la mă-nule Bechei diac de Bogdănești să-i țină prisaca și curătura de la Cotin. Iar Procopie călugărul să-și aibă treaba numai cu prisaca tătâne-său	121
7139 Noemb. 1, Hârlău. Moisi Moghilă Vodă judecă pri-cina dintre Tanasă biv dvornic glotnii și Neașul dvornic pen-tru un loc din hotarul satului Avrămeștii anume Prigoreni, dând rămas pe Neașul, iar Tânase a pus ferăe în visteria domnească	151
7139 Dec. 21, Iași. Moisi Moghilă Vodă dă putere lui Stefan Bechea să-și stăpânească prisaca de la locul numit Co-tina, ca cel ce a curățit locul din pădure el și cu femeia lui; dând rămas pe Procopie călugărul și pe -ora-să Protasia, fi-ciorli lui Păun. Stefan Beke pune ferăe în visteria țării	85
7139 April 8. Iași. Moisi Moghilă Vodă întărește lui Du-mitru Buhuș visternic următoarele: o bucată de loc din hota-rul Târgului Frumos despre Crivești, pentru 4 cai buni dați țării: a treia parte din a patra parte din Olașei pe Sacovăț, parte din Olașei pe Sacovăț, parte din Dumeni pe Prut, satul Vavătieștii (Bârlești), și Hoteeștii supt Strunga	155
7139 April 23. Iași. Moisi Moghilă Vo-la scrie carte lui Grapă din Cerătuani pentru pricina dintre Stefan Biachia dia-cul de Bogdănești și dintre Pricopie călugărul pentru o prisacă	119
7139 April 27. Iași. Moise Moghilă Vodă întărește lui Ștefan Bechea diacul din Bogdănești o prisacă în pădurea Co-tina, curățită și descălecată de dânsul, dând rămas pe Proco-pie ermonah. Ștefan Beche pune ferăe 12 zloți tătarăști	94
7139 Mai 1, Iași. Moise Moghilă Vodă dăruiește lui Grama biv stolnic stăpânire asupra moșiei pentru serviciile aduse de el domniei	352
7140. Zapis prin care Bechea parcalab din Bogdănești cumpără cu 14 lei bătuți partea Candachiei și frații ei, ne-poți Anisiei	126
7140 Dec. 9, Bârlad. Zapis de mărturie de la Savin Pră-jescul vel dvornic și Kicoș vel șătrar cum D. Gheuca vornic de gloată a cumpărat în Rotompăneștl zis și Greci de la ră-zeși mai multe părți cu 70 zloți	300
7141 Sept. 22. Zapisul lui Vasile prin care vinde partea	

Neașul

	<u>Pag.</u>
sa din Bălițești pe Studeniță lui Merăuță parcalabul pentru că ș-a scos capul de la Bormo din cauza unui cal furat	216
7141 Noembrie 7. Zapisul de mărturie a ureadnicului de Bărlad prin care atestă că Focșa din Bălițești a vândut par- tea sa din Bălițești lui Ifrim pentru 1 cal și 4 oi, biciuluit ca- lul a 30 lei, iar oaea a un leu	217
7141 Noembrie 21, Iași. Alexandru Vodă Iliăș întărește lui Dumitru Buhuș trei logofăt stăpânirea peste toate propri- tățile lui în 8 ținuturi și în sumă de 14 sate întregi, 22 părți de ocină, 3 locuri de fânațe, 3 vii, 10 helestea, 4 ferestreae, 2 piue, 18 mori, 2 prisăci, 2 livezi și un pod pe Siret și altul pe Prut	111
7141 Mart 11, Iași. Alexandru Vodă Iliăș întărește lui Nașcul cumpărătura ce a făcut în hotarul Dumbrăviței a unei prisăci, în poiana mănăstirei mai în sus de prisaca cea veche la piatra Cârniței (fântănei) de la Guță fiul lui Tăbuci din Bol- dești cu 10 zloți curați	96
ante 7142. Zapisul lui Toma Birtoc prin care vinde lui Toader Boldescul și fratelui său Gheorghe Boldescul cu 15 zloți partea lui din Tulești	235
7142 Dec. 2, Iași. Moisi Moghilă Vodă întărește mai multe cumpărături făcute în satul Ciuncești pe Bahluț la Cărligătura de la nepoții lui Giurgea stolnicul de cătră Vârlan cu Mărica. David cu Nazaria, Nastasia, Gligorcea, Ionașco cu Vasilea și Istratie cu Mărica	197
7142 Dec. 3, Iași. Moise Moghilă Vodă întărește lui Pă- trașco Boldescul parcalab fiul lui Toader Boldescul cumpăra- turile făcute în vii din jurul târgului în preț de 410 taleri de argint	238
7142 Dec. 20. Iași. Moise Movilă Vodă întărește vânzările ce fac în satul Ciuncești la Cărligătura, Irimia Neașul ficiorul Jurjii Neașului stolnic și nepoții lui, copiii Ioanei, către dife- rite persoane	173
7142 Ghenar 15. Moise Moghilă Vodă dăruiește lui Pă- trașco strănepot lui Ivanco sulger trei părți din satul Căbicienii ot Dorohoi, foaste ale lui Miron Barnovskîe și rămase domniei	321
7142 Fev. 28. Iași. Moisi Moghilă Vodă dă rămas pe Be- jan din Bicani în judecata ce-a avut cu Ionașco pentru părți din Balosinești și Bicani pe Smila. Se pune ferăe	302
1660. Martie 14. Zapisul veriților boeri prin care se a- testă că Pană Filipescul vel visternic a cumparat moșia sa din Nenciulești, județul Ilfov de la Radul fiul lui Șerban vist. pen- tru 111 galbeni și 5 vecini, anume 278 stăujeni	306
Fără dată de an și zi. Zapisul de mărturie a lui Ionașco parcalab. Cărlig hotnog și alții pentru Boul visternic cum a cumparat de la Jurj partea lui din Nisporești a treia parte din a treia parte cu preț de 40 taleri bani peșin, iar restul la fa- cerea diresului	17
Fără veleaț. Zapisul de mărturie a lui Ionașco Peaic pentru zalogul ce a pus Toader ginerele lui Samoil, partea lui de ocină din Nisporești cătră Boul visternic pentru 3 ughi și un bou	35
Fără veleaț, Iunie 6. Davideni. Zapisul de mărturie a lui Toader Cărlig visternicel din Britecani cum Boul visternic a cumparat cu 20 taleri, partea lui Siminic aprod fiul Eremiei din Nisporești	36

	Pag.
Fără veleat. Gaspar Vodă dă carte de stăpânire lui Neculachi vel stolnic, ginerele Agafiei jupâneasa lui Toader Boul visternicul, să-și oprească satul Nisporeștii, cu vecinii fără a da ceva Buhmăteșilor și Popeștilor	57
Fără veleat. Zapis de mărturie pentru Sava fiol lui Patrașco Prăjescu din Movila, cum a vândut lui Marco din Rusciori partea lui din Bogdănești cu 80 taleri	84
Fără veleat. Zapis prin care Nașcul din Mușetești cumpără cu 110 zloți tătarăști partea Himiei, fata lui Văscan, din Milești	127
Fără veleat. Zapisul lui Moisei din Deleni (Fălciu), vechi Mișenesti, prin care vinde lui Petre Parcalab cu 30 galbeni partea lui din Deleni	217
Fără veleat. Ghenar 11. Zapisul lui Jurj Șoltuzul de Bărlad cu 12 pargări pentru vânzarea către Păcurar din Greci a părților Vasilcăi și lui Grozav cu 15 zloți tătarăști	285
Fără an. Iunie 23. Trotuș. Zapisul șoltuzului de Trotuș cu pargării săi prin care întăresc vânzarea, ce a făcut-o Ursul către Dumitru, a 6 pământuri din Hărtănești cu 6 ughi bani buni	348
Fără veleat (cătră 7114). Toader Veveriță mare spatar dă zapis de mărturie cum a ales locul Scobințenilor despre Alexa postelnicul în satul Buzești. Hotarele s'au ales prin oameni jurați în biserică în număr de 6 inși, câte trei de parte	78
Fără veleat. Iunie 15. (prope 7141). Stratul Bolea și Lupul Cupar cu jupâneasa lui Irina fata Nastasiei Enculeasa, schimbă cu Dumitru Buhuș, dând jumătate din Răvăcani în ținutul Romanului pentru jumătate din Bărgăoani de la Fălciu	113
Fără veleat, Iulie 9. (prope 7141). Stratul Bolea și Lupul Cupar cu jupâneasa lui Erina a Nastasiei Enculeasa vând lui Dumitrașco Buhuș jumătate selișe Răvăcani pentru 40 mace	113
Fără dată (cătră 7141). Zapis prin care Bechea parcalabul de Bogdănești cumpără cu 16 galbeni din a patra parte din Bogdănești, partea lui Ion Măcău, 3 părți din 5 părți a moșului lor Ioachim Helgiul	122
Fără veleat (cătră 7092). Zapis prin care Ionașco valag și cu femeia lui Chelsia cumpără partea cumnatelor sale. Sora și Anghelina din sat din Bogdănești	123
Fără veleat (cătră 7140). Zapisul prin care Bechea parcalabul de Bogdănești cumpără partea lui Stefan fiiorul Gahiei cu patru galbeni. luată de la unchiul său Andreica, pentru neplata unui bou, pretelui cu 4 galbeni	125
Fără veleat (cătră 7129). Zapis prin care Cristea din Borcești dă partea lui de ocină din Ungurași fratelui său Toader care a plătit 10 galbeni pentru el la Pavăl, zălogul făcut de Cristea încă de supt Radul Vodă	190
Fără veleat (cătră 7137). Mărturia a 5 boeri pentru pricina de fanaț din Văcotești dintre Corlat Uricar și între răzeșul său Oancea	192
Fără veleat (cătră 7100). Zapisul Vasilcăi jupâneasa lui pan Ionașco Vartic postelnic cu fii săi Lupul și Gavril, prin care arată că împrumutându-se Ionașco cu 120 0 aspri de la Ionașco Tolocico a pus zălog jumătate din satul Lișea. Cu banii luați s'a plătit 12000 lei datoria tatălui lor făcută la un jidov Iacob din Țarigrad	203

	<u>Pag.</u>
Fără veleat (cătră 7129). Zapisul lui Toader Coranga din Micești prin care vinde lui Costantin fciorul lui Iftimie cu 15 lei o livadă cu pomet in Micești din cauza foametei	205
Fără veleat (cătră 7116). Costantin Moghilă Voevod întârește lui Kirifă Dumitrache Paleologul marele postelnic, cumpărătura ce a făcut Antonia preuteasa popii Măciucă. cu preț de 30 taleri in satul Măleștii pe Prut in ținutul Iașilor	224
Fără veleat (secl. XVI). Zapisul adevărit de șoltuzul și cei 12 pargări din Baea, prin care popa Toader cumpără cu 16 taleri de la Stefan din Flocești a treia parte din partea Eremiei	245
Fără veleat (cătră 7094). August. Petru Vodă Șchiopul întârește popei Roman, nepot lui Gherasim, cumpărăturile ce a făcut in satul Bărnova cu 175 galbeni de la Petriman vatah și Ion strănepoți Costei visternicul	272

